



**T.C**

**HARRAN ÜNİVERSİTESİ**  
**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**  
**TARİH ANABİLİM DALI**  
**TARİH BİLİM DALI**

**213 NUMARALI ŞANLIURFA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN**  
**(176-349 SAYFALARI ARASI)**  
**TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ**  
**(H.1290-1292/M.1873-1875)**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**İsmet KÜÇÜKAÇAR**

**1. CİLT**

**ŞANLIURFA 2017**



**T.C**

**HARRAN ÜNİVERSİTESİ**  
**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**  
**TARİH ANABİLİM DALI**  
**TARİH BİLİM DALI**

**213 NUMARALI ŞANLIURFA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN**  
**(176-349 SAYFLARI ARASI)**  
**TRANSKRİPSİYON**  
**VE DEĞERLENDİRMESİ**  
**(H.1290-1292/M.1873-1875)**  
**(CİLT 1)**

**İsmet KÜÇÜKAÇAR**

**Danışman**

**Prof.Dr. Abdullah EKİNCİ**

**ŞANLIURFA 2017**

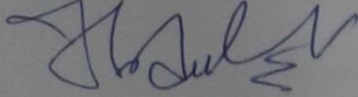
T. C.  
HARRAN ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Enstitünüz Tarih Anabilim Dalı 155224002 numaralı İsmet KÜÇÜKAÇAR hazırladığı “213 Numaralı Şanlıurfa Şer’iyye Sicili’nin (176-349 sayfaları arası) Transkripsiyon ve Değerlendirmesi (H. 1290-1292/M.1873-1875” konulu yüksek lisans tezi ile ilgili tez savunması, 18/10/2017 tarihinde, saat 16.00’da yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin KABUL (başarılı) olduğuna oybirliği ile karar verilmiştir.

18/10/2017

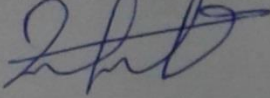
(Danışman)

Prof. Dr. Abdullah EKİNCİ



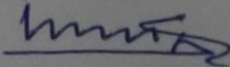
Üye

Prof. Dr. Kazım PAYDAŞ



Üye

Yrd. Doç. Dr. Ahmet KÜTÜK



Bu tezin Tarih Anabilim Dalında Yapıldığını ve Enstitümüz Kurallarına Göre Düzenlendiğini Onaylarım.

25.10.2017

Prof. Dr. Abdullah EKİNCİ  
Müdür

Not: a) Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan alıntılar, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

b) Tez, HÜBAK’tan Bilimsel Araştırma Projesi mali destek almamıştır.



HARRAN ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ORJİNALLİK RAPORU VE BEYAN BELGESİ

**ÖĞRENCİ BİLGİLERİ**

Adı-Soyadı: İsmet KÜÇÜKACAR

Öğrenci Numarası: 155224002

Enstitü Anabilim Dalı: Tarih

Programı: Tezli Yüksek Lisans

Başlık: "213 Numaralı Şanhurfa Şer'iyye Sicill'nin (176-349 sayfaları arası) Transkripsiyon ve Değerlendirmesi (H. 1290-1292/M.1873-1875)"

**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE**

Yukarıda başlığı belirtilen Yüksek Lisans Tezli çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 687 sayfalık kısmına ilişkin, 15/09/2017 tarihinde şahsım/ danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, benzerlik oranı % 8+7+7=22'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç,
- 2- Kaynakça hariç
- 3- Alıntılar hariç/dâhil
- 4- 6 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Yukarıda bilgileri verilen tezli/tezsiz lisansüstü programlarda seminer, dönem projesi, tez vb Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen lisansüstü orijinallik raporu alınması uygulama esasları ile belirlenen azami benzerlik oranlarını aşmadığını ve bütün bilgilerin, akademik kurallara uygun olarak toplanıp sunulduğunu, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı, blok şeklinde alıntılar yapmadığımı ve tüm alıntıların bilimsel atıf kuralları çerçevesinde kaynağını gösterdiğimi, Yükseköğretim kurulu bilimsel araştırma ve yayım etiği yönergesi ile Harran Üniversitesi bilimsel araştırma ve yayım etiği yönergesinin 8. maddesinde yer alan etik ihlallerden her hangi birisinin yer almadığını, etik ihlal tespiti halinde, Enstitü yönetim kurulunca, diplomamın iptal edilmesini kabul ediyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

15/09/2017  
İsmet KÜÇÜKACAR

Yukarıda yer alan raporun ve beyanın doğruluğunu onaylarım. 15/09/2017

Danışman: Prof. Dr. Abdullah EKİNCİ

## ÖNSÖZ

Tarihsel süreç içerisinde var olan devletlere bakıldığında muhakkak ki bir düzen dizayn etmişlerdir. Her ne kadar demokrasi adını verdiğimiz kavramın sınırları dışına çıkılmış olsa da hukuk kurallarına göre bir düzen oluşturulmuştur. Osmanlı İmparatorluğunun çok geniş coğrafyalarda toprakları olan bir devlet konumuna gelmesindeki en büyük etkenlerden birisi hukuk kurallarına riayet etmesidir. Osmanlı, kendisinden önce kurulan Türk devletlerinden ve en önemlisi İslam hukukundan etkilenerek bir hukuk sistemi oluşturmuştur. Osmanlının tam anlamıyla özgün bir hukuk sistemi oluşturduğundan söz etmek mümkün değildir. Kendisinden önce var olan hukuk sistemleriyle devlet yapısını oluşturan Osmanlı devleti aynı zamanda önceki hukuk sistemlerinde var olmayan yeni düzenlemeler getirerek devleti oluşturan en önemli unsurlardan olan hukuk düzenini kurmuştur.

Çalışmamız Urfa'ya ait olan 213 Numaralı Şer'iyeye Sicilleri'nde yer alan belgelere dayanarak şekillenmiştir. 213 nolu defter gerek dönemin Urfası gerekse Osmanlı hukuku açısından büyük bir önem arz etmektedir. Urfaya ait olan bu defter 1873-1875 yıllarını kapsamakta olup Osmanlı'nın dağılma dönemine denk gelmektedir. Bu defterin incelenmesiyle Urfa'nın tarihi geçmişini ve Osmanlı hukuk sisteminin işleyişini aydınlatmak amaç edinmiştir. Sicil defterimiz genellikle sosyal hayat içerisinde meydana gelen miras paylaşımı, evlilik ve boşanmalar, borç alıp verme üzerine çıkan davalarla şekillenmiştir. Yine davalara göre kadıların vermiş olduğu kararlar, mahkemelerin karar alma süreçleri gibi hukuki yapılanma hakkında bilgi edinmek mümkündür. Defterde yer alan kayıtlar, bir anlamda toplumsal düzen ve insanlar arasındaki ilişkileri, sorunları yansıttığı için toplumsal yapıyla ilgili önemli bilgiler elde edilmiştir.

Tezimin hazırlanma aşamasında ve çalışma dönemim boyunca ilgi ve hoşgörüsüyle benden yardımlarını esirgemeyen kıymetli hocam Prof. Dr. Abdullah EKİNCİ'ye içten teşekkürlerimi sunarım.

Ekim 2017

İsmet KÜÇÜKAÇAR

## İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
İÇİNDEKİLER.....	II
KISALTMALAR.....	V
ÖZET.....	VI
ABSTRACT.....	VII
GİRİŞ.....	1
<b>1. BÖLÜM.....</b>	<b>2</b>
<b>1. Şanlıurfa'nın Tarihsel Gelişim Süreci.....</b>	<b>2</b>
<b>2. Şanlıurfa'da Osmanlı Öncesi ve Osmanlı Sonrası Hukuk Sistemi.....</b>	<b>19</b>
<b>2. BÖLÜM.....</b>	<b>29</b>
<b>1. Osmanlı Hukuku.....</b>	<b>29</b>
1.1. Örfi Hukuk.....	29
1.2. Şer'î Hukuk.....	30
1.3. Kadılık Kurumu.....	30
1.4. Mahkeme Görevlileri.....	31
1.4.1. Naip.....	31
1.4.2. Muhzır ve Çavuş.....	31
1.4.3. Kassâm.....	32
1.4.4. Kâtip.....	32
1.4.5. Şuhudü'l-Hâl.....	32
<b>2. Osmanlı Şer'îyye Sicilleri.....</b>	<b>33</b>
2.1 Tanımı ve Ortaya Çıkışı.....	33
2.2. Şer'îyye Sicillerinin Önemi.....	34
2.3. Şanlıurfa Şer'îyye Sicillerinin Genel Değerlendirilmesi.....	35
<b>3. 213 Numaralı Urfa Şer'îyye Sicilinin Genel Değerlendirilmesi.....</b>	<b>38</b>

3.1. Belgelerde Adı Geçen Yer İsimleri.....	41
3.2. Belgelerde Geçen Gayr-i Müslim İsimleri .....	43
3.2.1. Erkek İsimleri.....	43
3.2.2. Kadın İsimleri.....	44
3.3. Belgelerde Geçen Müslüman İsimleri.....	44
3.3.1. Erkek İsimleri.....	44
3.3.2. Kadın İsimleri.....	45
<b>4. Şer‘iyye Sicillerinde Yer Alan Belgeler.....</b>	<b>45</b>
4.1. Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Belgeler.....	45
4.1.1. Hüccet.....	45
4.1.2. İ‘lâmlar.....	46
4.1.3. Ma‘ruzlar.....	46
4.1.4. Mürâseleler.....	46
4.1.5. Vakfiyeler.....	47
4.1.6. Terekeler.....	47
<b>5. Devletin Üst Düzey Kademesinden Gelen Belgeler.....</b>	<b>47</b>
5.1. Ferman.....	47
5.2. Berât.....	47
5.3. Buyruldu.....	48
5.4. Tezkire.....	48
5.5 Temessük ve Diğer Kayıtlar .....	48
<b>3. BÖLÜM.....</b>	<b>49</b>
<b>213 Nolu Urfa Şer‘iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi.....</b>	<b>49</b>
SONUÇ.....	701
KAYNAKÇA.....	702
EKLER.....	707

## KISALTMALAR

a.g.e.: Adı geçen eser

Ank: Ankara.

AÜSBFD: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi

BDAGM: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.

bknz: Bakınız.

BOA: Başbakanlık Osmanlı Arşivi

c: Cilt

çev: Çeviren

DİA: Diyanet İslâm Ansiklopedisi.

Dn: Defter numarası.

Edb: Edebiyat

Fak: Fakülte

H: Hicri.

İA: İslam Ansiklopedisi

İst: İstanbul.

M: Miladi.

Sn: Sayfa numarası

TDAV: Türk Dünyası Araştırma Vakfı

TTK: Türk Tarih Kurumu.

U.Ş.S: Urfa Şer'iyeye Sicilleri.

Ünv: Üniversite

v.d. : Ve devamı

yay: Yayınlar



## ÖZET

### 213 NUMARALI URFA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYON

### VE DEĞERLENDİRMESİ

(H.1290-1292/M.1873-1875)

Bu tez çalışmasındaki temel gayemiz Urfa'ya ait olan 213 Numaralı Şer'iyye Sicillerinin belgeler halinde değerlendirilmesi ve transkripsiyonun yapılmasıdır. Ayrıca Urfa'nın tarihi geçmişi hakkında bilgi verilmiştir. Tezin amaçları arasında Urfa isminin nereden geldiği, günümüze gelinceye değin kimlerin bölgede egemenlik kurduğu konusunda bilgi verilmiştir.

Tezimizin ilk bölümünde, Urfa'nın tarihsel gelişim süreci hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca Osmanlı öncesi hukuk sistemi ve Osmanlı dönemi hukuk sistemi hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde, Osmanlı hukukunun temel yapısı, işleyişi, kadılık kurumu, mahkeme görevlileri hakkında bilgiler verilmiştir. Yine Osmanlı Şer'iyye Sicillerinin ortaya çıkışı ve sicillerin tanımı hakkında bilgiler verilmiş olup 213 nolu sicil genel bir değerlendirmesi yapılmıştır. Üçüncü bölümde, 213 Numaralı Urfa Şer'iyye Sicillerinin transkripsiyonu ve her belgenin kısa özetler halinde genel bir değerlendirmesi yapılmıştır.

Bu tez çalışmasının sonucunda Urfa'nın geçmişteki tarihi değerlerinin bu günlere taşınmış olduğuna dair çeşitli bilgiler aydınlatılmış olup, günümüz ve geçmiş toplum yapısı hakkında benzerlikler olduğu gözlemlenmiş ve toplumun genel sorunları hakkında bilgi edinilmiştir. Yine Osmanlıdaki yargı sisteminin işleyişinin toplumun her kesimine eşit ölçüde yaklaştığı gözlemlenmiştir. Bunun yanı sıra Osmanlı toplum yapısında milliyetçilikten kaynaklanan bir anlaşmazlığın görülmemesi ve her kesimin kardeşçe ilişkiler sürdürmüş olması Osmanlı Devletinin ve tarihi geçmişimizin ayırıcı özelliklerini göstermesi açısından önemlidir.

**Anahtar Kelimeler:** Urfa, Şer'iyye Sicilleri, Osmanlı

## **ABSTRACT**

### **THE TRANSCRIPTION AND THE EVALUATION OF URFA SHAR'İYA**

#### **REGISTER NUMBERED 213**

**(H.1290-1292/M.1873-1875)**

This thesis is based on the evaluation and transcription of Shar'ıya Register numbered 213, belonging to Urfa. In addition, information about the historical background of Urfa was given. Among the purposes of the thesis are information about where the Urfa name comes from and who has dominated the region until the day it arrives.

In the first part of the thesis, information about the historical development process of Urfa was given. In addition, information about pre Ottoman legal system and Ottoman period legal system was presented. In the second part, the basic structure of the Ottoman law, the institution of the operating kadi and the officials of the court were provided. Also, general information about the emergence of ottoman court records definition of records, are given ; a general evaluation of the 213 record was made. In the third part, the transcription of the Urfa Shar'ıya Register number 213 and a brief review of each document were carried out.

As a result of this thesis, various information about historical values of Urfa have been revealed and it was observed that there are similarities about present and past social structure and was informed about the general problems of society. It has also been observed that the functioning of the judicial system in the Ottoman Empire approached equally to every segment of the society. As well as the fact that there is no disagreement arising from nationalism in the Ottoman society and all the societies of brotherhood have continued to be important in terms of showing the distinctive features of the Ottoman Empire and its historical past.

**Keywords:** Urfa, Shar'ıya Registers, Ottoman

## GİRİŞ

Şanlıurfa tarihin bir çok medeniyetine ev sahipliği yapmış köklü bir geçmişe sahiptir. Urfa tarihi geçmişi açısından dini bir mekan olduğu kadar pek çok devlet tarafından da çatışmaların yaşandığı bir yer olmuştur. Mistik bir özelliğe sahip olan Urfa, Nuh Peygamber döneminde yaşanan tufan sonrasında kurulan on üç yerleşim yerinden biri olarak günümüze kadar varlığını devam ettirmektedir.

Ticaret açısından önemli güzergahlar üzerinde yer alan Urfa Partlar, Bizanslılar, Haçlılar, Emeviler, Abbasiler, Selçuklu Devleti, Eyyübiler ve Memlûkler gibi pek çok devletin uğrak yeri olmuştur. Osmanlı devleti Yavuz Sultan Selim zamanında aktif bir doğu siyaseti izlemiştir. Urfa, Osmanlı Devleti'nin yükselme döneminde izlemiş olduğu Doğu politikasından nasibini almış ve nihayetinde Osmanlı Devleti Yavuz Sultan Selim döneminde Urfa'yı kendi idaresi altına almıştır. Urfanın ele geçirilmesinde İdris-i Bitlisi aktif rol oynamıştır. Yavuz Sultan Selim zamanında ele geçirilen Urfa Osmanlı Devleti'nin ünlü denizcilerinden olan Piri Reis'e verilmiştir.

Osmanlı İmparatorluğunun adalet ve yargı sisteminde önemli bir konumda olan kadılar sadece mahkemelerde görev alan görevliler olmayıp geniş yetkileri olan kadılar, kazalardaki en rütbeli görevliler olup görevleri açısından siyasi, sosyal, ekonomi gibi pek çok işlevi üstlenen kadılar hayatın tümüyle iç içeydiler. Görev aldıkları yerin emniyet amiri, mülkü amiri ve aynı zamanda bir danışma makamı olarak görev yapan bir kurumdur.<sup>1</sup> Kadılar hakkında elde edilecek bilgiler ve kadıların vermiş oldukları kararalar hakkında geniş bilgi sunacak olan kaynaklar Osmanlı Şer'iyeye Sicilleridir. Osmanlı devletinde çıkan davaların mahkemeye taşınması sonucunda kayıt altına alınan bilgilerin kaydının tutulduğu defterler olan şer'iyeye sicilleri birinci elden kaynak olarak önemli arşiv malzemeleridir.

213 nolu Urfa Şer'iyeye Sicilinin transkripsiyon ve değerlendirmesi konulu tezimiz Urfa tarihine bir nebze de olsa ışık tutabilmesi açısından araştırma konusu olarak seçilmiştir. Bunun yanı sıra tezimizin temel amaçlarından birisi de dönemin yöre halkı arasındaki sosyal, kültürel, ekonomi gibi faaliyetler hakkında bilgi sağlamaktır. Tezimiz bu temel amaçlar doğrultusunda ele alınmıştır. Urfa tarihiyle ilgilenenlere biraz da olsa fayda sağlaması dileğiyle...

<sup>1</sup> Ahmet Akgündüz, "Osmanlı Kanunnameleri", İstanbul, Fey Vakfı yay,1990, s. 51

## 1. BÖLÜM

### 1) ŞANLURFA'NIN TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ

İnsanlık tarihinin ilk dönemlerde, insanlar varlıklarını devam ettirmek ve çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla doğayla mücadele içerisine girmiştir. Yaşamlarını devam ettirebilecek bir meskene sahip olamayan insanlar kişisel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kendi uğraşları sonucunda doğayla bir mücadele içerisine girmiştir. Bu açıdan bakıldığında Paleolitik çağ olarak bildiğimiz eski taş devrinde insanlar yaşamlarını devam ettirmek amacıyla ilkel yaşam tipinin vermiş olduğu bir ortamda mücadele etmişlerdir. Böylece insanlar avcılık, balıkçılık ve toplayıcılık yaparak göçebe olarak varlıklarını devam ettirmeye çalışmışlardır. Göçebe hayatın vermiş olduğu zorluklar içerisinde insanların hayatlarını devam ettirebilmeleri için tüm insan toplulukları için gerekli olan uygun zemini bulmak gerekliydi.

Nitekim insanlık tarihindeki yerleşim yerlerine bakıldığında insanlar genelde iklim şartlarının uygun olduğu ve tüm canlılar için hayati öneme sahip olan suyun olduğu yerlere mesken kurdukları aşikârdır. Söz konusu ihtiyaçlara bakıldığında günümüzden yaklaşık 15000 yıl öncesine kadar Mezolitik çağda var olmuştur. Mezolitik dönem bitkilerin ve canlı varlıkların evcilleştirilmeye başlandığı ilk dönem olarak karşımıza çıkmaktadır.<sup>2</sup> Tarıma dayalı çalışmalar bu dönemde başlamakla beraber insanlar farklı iş kollarıyla ilgilenmeye başlamış ve insanlar arasında iş bölümleri oluşmaya başlamıştır. Bu açıdan bakıldığında Mezolitik dönem insanlık için yerleşik yaşam modelinin ilk kıvılcımını oluşturması açısından büyük bir öneme sahiptir.

Bu dönemde insanlar ilk defa göçebe hayatın vermiş olduğu zor şartlardan bir nebze de olsa sıyrılıp yerleşik olarak varlığını devam ettirmeye başlamıştır.<sup>3</sup> Mezolitik çağda tarım ve çiftçilik alanlarında ilklere imza atılmıştır. Böylece tarlaları sürmek için öküz kullanılmaya başlanmış, yeni bir takım ürünler yetiştirilmeye başlanmıştır. İnsanlık tarihi boyunca Mezopotomya çok önemli bir mesken olmuştur. Mezopotamya olarak bildiğimiz ve Fırat-Dicle nehirleri arasında kalan yerde M.Ö. 3000'li yıllarda ilk yerlimin örnekleri olan köyler büyümeye başlamış farklı

<sup>2</sup> Northam, R. M. *Urban Geography*, John Wiley&Sons, New York 1979, s. 31

<sup>3</sup> Göney, S, *Şehir Coğrafyası I*, İstanbul, İstanbul Üniv. Fen-Edb.Fak. yay. No: 2274, s. 15

fonksiyonlara bürünmüştür. Büyümeye başlayan köylerin tam olarak şehir fonksiyonuna bürünmesi M.Ö. 3000-2500’li yıllarda var olmuştur.<sup>4</sup>

Anadolu coğrafyasında insanlığın varlığını devam ettirdiğiyle ilgili bilgilere bakıldığında tarihin çok eski dönemlerine dayanmaktadır. İnsanlar Anadolu’ya ilk geldikleri dönemler yaşamlarını devam ettirmekler amacıyla doğal barınaklarda yaşamışlardır.

Şanlıurfa’nın tarihsel gelişim süreci tarihin çok eski dönemlerine dayanmaktadır. Nitekim bu konu hakkında bilimsel olarak pek çok görüş ileri sürülmüştür. Şanlıurfa’nın isminin Handi dönemden günümüze geldiği konusunda pek çok fikir ileri sürülmekte olmakla birlikte günümüzde dahi bu durum bir tartışma konusu olmuştur. Bunların yanı sıra Urfa şehrinin kuruluşu hakkında bir takım rivayetlerde bulunmaktadır.

Şanlıurfa günümüzde Güneydoğu Anadolu bölgesinde yer alan ve çok köklü geçmişe ev sahipliği yapmış çok önemli bir şehirdir. Şanlıurfa’nın tarihi geçmişi henüz yazının bulunmasından önceki dönemlere dayanmakta olup köklü bir tarihi geçmişe sahiptir. Cilalı Taş devrenin merkezi olarak bilinen Urfa<sup>5</sup> aynı zamanda mistik bir özeliğe sahip olup Nuh Peygamber döneminde yaşanan tufan sonrasında kurulan on üç yerleşim yerinden biri olarak günümüze kadar varlığını devam ettirmektedir. Tarihçi Gregory Ebu’l- Farac veya Bar Hebraeus’ın aktardığı bilgilere göre, Hz. Âdem’in dünyaya gelmesinden sonra varlığını ve hâkimiyetini devam ettiren Enoch veya Hanokh, insanları şehir kurmaları konusunda bilgilendirdi. Enoch döneminde 180 tane yerleşim yeri inşa edilmiş ve bunlardan en küçük olanı Urhai’dir. Urhai veya Enoch Süryanice bir sözcük olup Nuh peygambere verilen isim olarak ifade edilmektedir. Bu durum da şehrin tufandan sonra kurulmuş olduğunu kanıtlar niteliktedir.<sup>6</sup>

Bir rivayete göre de Ebû’l-Farac’ın ifadesiyle Nuf tufanından sonra Babil’de hakimiyetini devam ettiren Nemrud, büyük bir avcı olup üç tane şehir kurmuştur. Bu şehirler sırasıyla Arach veya Erech ya da Erekh, Akhar, ve Kalya ya da Calach olarak ifade edilmektedir. Urfa tarihsel süreçler içerisinde ilk uygarlıklar olarak

<sup>4</sup> Johnson J. H, *Urban Geography*, Pergamon Press, London, 1972, s.2-3

<sup>5</sup> Abdullah Ekinci, “Urfa ve Çevresinde Türk Akınları” *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, c.14,2004, s. 260

bildiğimiz Sümerliler, Asurlular, Persler, Hititliler ve Makedonyalıların önemli şehirlerinden sayılmaktaydı.

Urfa, tarih içinde çok sayıda isim değişikliğine uğramış bir tarihsel şehirdir. Bu durumun nedeni anlaşılacağı üzere tarih içinde bir yerleşim yeri üzerine hâkimiyet kuran devletler veya topluluklara bağlı olarak değişmiştir. Urfa'nın tarihi kaynaklar ışığında bilinen en eski adı Edessa olarak ifade edilmektedir.<sup>7</sup> Edessa olarak adlandırılmasının gayesi de Makedonya kralı Büyük İskender'in bölgeyi feth etmesi ve fetih sonrasında bu ismin verilmiş olmasıdır.<sup>8</sup> Eski dönem Makedonyasının ismi de Edessa olarak ifade edilmekteydi. Edessa kelimesi Trak dilinde "Suyu Çok" manasına gelmektedir. Edessa dışında Urfa'ya Bulgar dilinde Aegae olarak nitelendirdikleri Urfa "Vodena" anlamına gelmektedir. Vodena kelimesinin de su anlamına gelmesi Slavcaya çevrildiğini kanıtlamaktadır.<sup>9</sup>

Evliya Çelebi'nin aktardığı rivayete göre: Kenan bin Kushun eşi olan Sulha, dönemin Urfa hükümdarı Nemrut'tan hamile kalmıştır. Bir gün Sulha'nın eşi kötü bir rüyayla karşılaşır. Gördüğü bu rüyayı ilk fırsatta rüyadan anlayan rüya yorumcularına anlatır. Rüya yorumcuları Kenan'a yakın bir zamanda eşinin dünyaya getireceği çocuğunun Kenan'ı öldüreceği söylenir. Bunun üzerine Kenan, çocuk dünyaya gelir gelmez öldürülmesi emrini verir. Fakat durumu öğrenen annesi çocuğunu kaçıtır ve bir çobana emanet eder. Nitekim doğum sırasında yılan çocuğun burnunu ısıracağı için çocuğun burnu çirkin bir görünüm kazanır. Bu yüzden çobanın sürüsü çocuktan korkmaya başlar. Çoban bu durumdan endişe duyar ve çocuktan kurtulmak amacıyla onu bir nehre bırakır. Nehrin akıntısına kapılan çocuk kıyıya ulaşır. Dişi bir kaplan çocuğu emzirmeye başlar ve çocuk zamanla büyür. Bu çocuk urfa hükümdarı Nemrut'tur.

Artık tabiri caizse kaderin cilvesine bakın; küçük çocuk Nemrut zamanla büyür ve babasının katili olur ve kendi annesiyle evlenerek ülkesinin hâkimi olur.<sup>10</sup> Nemrut ismi dönemin insanları arasında o kadar çok etki yaratmıştır ki günümüz toplumunda

---

<sup>7</sup> Şaziye Karluklu, *The City Reborn of Water Şanlıurfa, Garanti Leasing Our Prouncies 2*, İstanbul 1998, s. 305.

<sup>8</sup> Süryani Mar Yesua, *Mar Yesua Vakayinamesi*, çev., Mualla Yanmaz, Şehir Matbaası, İstanbul, 1958, s.1.

<sup>9</sup> Philip K. Hitti, *History of Syria- Lebanon and Palestion*, Londra 1957, s.455; Ernest Honigman, 'Orfa', *Encyclopaedia of Islam*, 1918 C. 6 s. 993; İkinci, s. 260

<sup>10</sup> Evliya Çelebi, *Seyahatname*, Haz. Tevfik Kuran, İstanbul, Üçdal Neşriyat, 1985, c.3 s. 812; Karluklu, s.38.

bile Nemrut ismi söylendiğinde insanlar arasında zalimliğin simgesi olarak ifade edilir bir hale gelmiştir. Çok zalim ve gaddar bir karakter olan Nemrut kendi çıkarları uğruna dönemin Urfa'sında insanlar üzerinde her türlü kötülüğü yapmaktan çekinmeyen, merhamet duygusu olmayan taş kalpli bir şahsiyettir. Nitekim insanlara Tanrı olduğunu ve kendisine Tanrı olarak tapılmasını istemiştir. Günümüz toplumunda da az da olsa bilinen bir hadise olan Sivrisinek hadisesinde şişman bir sivrisineği Tanrı Nemrut'un üzerine musallat eder ve şişman sivrisinek bir anahtarın deliğinden geçip Nemrut'un beynine girer. Nemrut sivrisineğin verdiği acıyla kıvrılır. Sivrisineğin verdiği acıdan kurtulmak amacıyla farklı yallara baş vurur fakat bu acıdan bir türlü kurtulamaz. Son çare olarak keçeden yaptırmış olduğu sopayı kafasına vurdurur ancak sivrisinek her vuruşta Nemrut'un beyinde daha da hareketlenmeye başlar. Sivrisinek Nemrut'un beynini kemirdikçe Nemrut "Urha Urha" diye ses çıkarmaya başlar ve böylece ülkenin ismi Urha olarak adlandırılır. Zamanın akışıyla Urha adı Urfa olarak değişir.<sup>11</sup>

Yine Urfa isminin nereden geldiği konusunda bir başka bilgi de şu şekildedir: Şanlıurfa'nın tarihi konusunda yazılmış olan eserlerin çoğunda Urfa isminin Ur veya Ur-ül Keldaniyyin olarak ifade edilmesidir. Günümüzde Ur şehri Irak sınırları içerisinde Babil bölgesinde yer alan bir yerleşim yerinin adıdır. Başka bir tarihçi Urfalı Mateos'a göre: Urfa şehri Ermeni kralı olan Tigran'ın<sup>12</sup> öncülüğünde kurulmuştur. Zira ileri sürülen bu görüşün doğru olduğunu kabul etmek imkânsızdır. Çünkü şimdiye kadar yapılan araştırmalarda ileri sürülen bu görüşle ilgili hiçbir bulgu elde edilememiştir. Ermeni hükümdarlarından Dikran'ın Osrhoene Krallığının kurulmasından önceki dönem olan M.Ö. 89 yılından sonra 20 yıllık bir hâkimiyet dönemi<sup>13</sup> hariç eski dönemle ilgili olarak Ermenilerin hakimiyeti hakkında herhangi bir bilgiye ulaşılamamaktadır. Şanlıurfa'da gerek yabancı gerekse de yerli arkeologlar tarafından çok sayıda kazı çalışması yapılmıştır. Kazılardan elde edilen bulgular ışığında şehrin merkezinde yer alan ve aynı zamanda çok önemli bir mistik değer olan Balıklı göl çevresinin yaklaşık olarak 2.000 yıl öncesine dayalı olarak Neolitik (Yeniçağ) Çağ insan toplulukları tarafından yerleşim yeri olarak

---

<sup>11</sup> Çelebi, s. 812; Karluklu, s.38.

<sup>12</sup> Urfalı Mateos, *Urfalı Mateos Vekaynamesi ve Papaz Grigor'un Zeyli*, (Çev. Andreasyan, H.D.), Ankara, TTK yay, 2000, s.1.

<sup>13</sup> Segal, J. B, *Edessa (Urfa)-Kutsal Şehir*, (Çeviren: A. Arslan), İstanbul, İletişim yay, 2002, s.39.

kullanılmaya başlandığını ispat etmiştir.<sup>14</sup> Yine arkeolog Çelik'in 1997 tarihinde Halilürrahman Gölü'nün kuzey yönünde yapmış olduğu kazı çalışmalarında Erken Neolitik Dönem'e denk gelen bir katman ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmalardan elde edilen bulguların Nevali Çori'de yapılan kazı çalışmalarından elde edilen bulgularla denetlenmesi sonucunda bu güne kadar görülmemiş olan Erken Neolitik Dönem'e ait eski yapılanmaların var olduğunu teyit ettirmiştir.

Nitekim ortaya çıkarılan bu eski yapılanma günümüz şehrsel yapılanmasının altında erimeye mahkûm edilir bir vaziyete dönüşmüştür.<sup>15</sup> Arkeolojik kazılara dayanarak varlığı teyit edilen ve günümüzde Yeni Mahalle çevresinde yer almasıyla beraber aynı isimle adlandırılan bu yerleşim alanı, Urfa'nın günümüz kazı çalışmalarının son aşaması olarak kabul ediliyor olsa da bu çevrelerde ortaya çıkarılan çakmak taşı ve yontma taş dönemine ait olan aletler açıkça gösteriyor ki Eski Taş Çağına ait insanların da burada yaşadığını kanıtlamaktadır. Ayrıca tarih içerisinde yer alan dönemlere bakıldığında dönemler arasındaki geçişlerde aşama aşama gelişim gözlenir. İşte bu yerleşim yeri için de aynı durum geçerli olup, iklimsel koşulların iyileşmesi ve zamanla insanların geliştirmiş oldukları beceriler sayesinde insanlar kalkere benzeyen yerleşim yeri yapmışlardır.

Urfa'nın kurulmuş olduğu coğrafya olan Mezopotamya'ya dönemin Asur tüccarları M.Ö 2000'de yazıyı bu topraklarla tanıştırmışlardır. Şanlıurfa uygarlık tarihinin Huri-Mitannileriyle başladığını söylemek yerinde olacaktır. Çünkü Asur kaynaklarında Güneydoğu Anadolu Huri-Mitannilerinin bölgesi olarak ifade edilmektedir. Bu devletle ilgili bilgilere M.Ö 2000'li yılların ikinci yarısında Hititlerin kaynaklarından elde edilen bilgilerle gün yüzüne çıkmıştır. Mitanni Devleti'nin başkenti Vashugan(Habur) olup kralı Tushratta idi. Mitannilerin Urfa'da hüküm sürdüğü dönemlerde Urfa önemli bir ilim ve kültür şehri haline gelmiştir. Aynı zamanda ticaretin de merkezi konumuna gelen Urfa kral Şhuppiluliuma'yı yakından ilgilendirmiştir. Kral Urfa'yı ele geçirme kararı almış ve Suriye üzerine yaptığı sefer sırasında Mitanni ülkesine de yürümüş ve Urfa'ya yaptığı akınlar sonucunda başkent Vashugan'a girmeyi başarmıştır. Tushratta bunun üzerine güçsüz kalıp Mısırdan yardım talebinde bulunmuştur. Ancak bu yardım talebinin zamanında

---

<sup>14</sup>, A. C., Kürkçüoğlu, "Şanlıurfa Çevresinde Yapılan Çalışmalar , Kazı Çalışmaları ve İl Sınırları İçerisinde Yer Alan Sit Alanları", Şanlıurfa-Uygarlığın Doğduğu Şehir, Ankara, Şurkav yay, 2002 s.95.

<sup>15</sup> İkinci s. 261.



Mitanniler'e yetişmemesi devletin sonunu getirmiştir. Böylece kral Şhuppiluliuma Mittanilerin başkentine girmiştir. Bir müddet sonra ticarete ilgi duyan Asurlular ticareti genişletmek amacıyla ünlü kral Şamsi Adduh tarafından bölgeye sefer yapmak için harekete geçtiler. Yapılan bu seferden beş asır sonra Asur kralı Adadnirari bölge topraklarını almayı başarmıştır. İlk başlarda işgal ve yağma bölgesi halinde olan Urfa ve Harran Asurluların eline geçtikten sonra büyük bir değişimin içerisine girmiştir. Babiller dönemine bakıldığında son kralları olan Nabonidus M.Ö 6. yüzyılda Harran civarında hüküm sürmüştür. “ Söz konusu eski kitabeler Harran ve çevresindeki şehirlerden söz ettikleri halde Orhay, Urfa, Urhay isimlerine ait bir bilgiye rastlanılmamaktadır.”

Fırat ve Dicle arasında kurulan bu şehirler birer ova medeniyeti konumunda olmakla birlikte III. İskender taarfinan kolay alınan şehirler olup Edessa imar faaliyetleriyle yenilenirken koruma açısından bir tepenin üstüne inşa edilmiştir.<sup>16</sup> Aktif bir yağma politikası işleyen Med Devleti ekonomisini bu temel politika üzerinden yürütmüş ve Fırat-Dicle arasında yer alan topraklar Asurlular'ın yıkılmasından sonra savunmasız bırakılmıştır. Persler bu bölgeye geldikten sonra Fırat ve Dicle nehirleri arasında kalan yerdeki topraklar yeniden işlenmeye başlamıştır. Asurluların yerleşik Urfa halkını baskı uygulayarak meskenlerini terk etmeye zorlaması nedeniyle farklı yerlere gitmek zorunda kalan ahali tekrar meskenlerine geri gelmişler ve Urfa ve civarı eski canlı görünümüne kavuşmuştur. Persler ele geçirdikleri toprakları saaş esnasında üstün başarı sağlayan subaylara hediye olarak vermiştir. Phoenicionlular Doğu Akdeniz'in ekonomik hayatında önemli bir yer teşkil edip ticari hayatta söz sahibi olmaları dolayısıyla tücarlar ve esnaflar Phoenicionlularla iyi diyaloglar gerçekleştirmişler. Persler subaylara toprak verdikleri gibi din adamlarının önde gelenlerine de toprak vermişlerdir.<sup>17</sup> M.Ö. 332 tarihinde III. İskender aralıksız bir şekilde Urfanında içerisinde yer aldığı bölgede doğu yönüne hareket etmek istemiştir. Aynı yıl içerisinde Babil'de ölmüştür. İskender ölünce yerine geçecek varisi olmadığı için ülkesini kamutanları arasında paylaşmıştır. İskenderin komutanlarından Perdikkas, Asya'nın idaresini almakla görevlendirildi. Aynı şekilde Antipatros da Avrpua'nın askeri yönetimiyle

<sup>16</sup> Yusuf Albayrak, *Antik Çağda Edessa*, Basımı Yapılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Ankara, 2000, s.10.

<sup>17</sup> Karluklu, a.g.e. s.60; Ekinci, s. 261.

ilgilenmeye başladı. İskender'in askeri komutanlarından Perdikkas yönetimini üstlendiği satraplık adını verdiğimiz eyaletleri yönetmesi için kendisine yakın arkadaşlarına vermiştir. Mısır satraplığını yönetmek için Ptolemaios, Trakya satraplığını Lysimakhos, İran satraplığını Antropatenes'e yönetmeleri için bırakmıştır. Perdikkas'ın yönetimi ve boyunduruğu altına girmek istemeyen Antigonos, Ptolemaios ve Lysimakhos Perdikkas'a karşı aynı cephede yer alan generallerdi. Bu üç general birleşip Perdikkas'ı ortadan kaldırmayı başarmışlardır. Antigonos isimli general Asya orduları komutanı olunca diğer iki general Antigonos'ın güçlenmesinden endişe eden generaller Antigonos'a karşı cephe alıp M.Ö. 315-311 tarihleri arasında savaş açmışlardır. M.Ö. 301 tarihinde meydana gelen İpsus savaşında general Antigonos, Kassandros, Lysimakhos, Seleukos, Ptolemaios isimli bu dört generalle yapmış olduğu savaşta büyük bir yenilgi almıştır.<sup>18</sup> İpsus savaşından sonra Urfa yani dönemin ismiyle Edessa dahil olmak üzere Suriye'nin kontrolü Seleukosların hakimiyeti altına girmiştir. Seleukoslar'ın başkenti M.Ö 336 yılında Babil şehri olarak ifade edilmektedir.<sup>19</sup> Seleukos Krallığının dikkat çeken önemli yönü, gerek buldukları konum açısından gerekse de tarihi geçmiş açısından birbiriyle hiç ilgisi olmayan bölgeleri kendi hakimiyeti altına alarak birleştirme özelliğine sahip olmuştur. Seleukos Krallığı'ndan farklı olarak III. İskender devletin ağırlıklı güç merkezini doğu yönüne değil özellikle batıya doğru Mezopotamya ve Suriye'ye taşımıştır. Bu dönem içerisinde Makedonya ve Yunanistan coğrafyasından bu bölgelere doğru yoğun göç dalgaları gelmeye başlamıştır.<sup>20</sup>

Yapılan bu büyük göç dalgaları sonucunda insanların barınma ihtiyaçlarını gidermek amacıyla yeni bir şehre ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaç doğrultusunda M.Ö. 303 yada 302 tarihlerinde Seleukos kralı olan I. Seleukos Nikator dönemin Urfa şehri olan Edessa kurulmuştur. Seleukos Krallığı Makedonya'nın başkent ismini yeni

---

<sup>18</sup> Gregoryus Abul Faraç, *Abul Faraç Tarihi*, Ankara, Türk Tarih Kurumu, 1999, c.1 s. 109-110; Ali Müfit Mansel, *Ege ve Yunan Tarihi*. TTK, Ankara 1988, s. 445-461-462; M. E. Bosch, *Helenizm Tarihinin Anahtarları- I. Kısım Büyük İskender İmparatorluğu*, (çev. Afif Erzen) , İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 161, İstanbul, 1942, s. 128-150-140-144-145; Karluklu, s. 60.

<sup>19</sup> Kemaleddin Ebul Kasım Ömer bin Ahmet ibnu'l-Adim, *Historie D'alep*, (çev. Sami Dahen) Damas, 1951, s.15-17; M.E Bosch, *Helenizm Tarihinin Anahtarları -II. Kısım Roma İmparatorluğundan Katılm Dönemi Tarihine Kadar Helenizm Uygarlıkları*, (çev. Sabahat Athan) , İstanbul, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1943, s.16-17; Karluklu s. 6;1 Ekinci, s. 261

<sup>20</sup> Bosch, s. 17; Albayrak, s. 18.

kurdukları bu şehirde vermişlerdir.<sup>21</sup> I. Seleuko'nun ölmesinden sonra varisi olan oğlu I. Antiokhos krallığı başına geçmiştir. Antiokhos Mısır krallarından olan II. Ptolemaios ile yaptığı savaş M.Ö. 280 yılından 278 yılına kadar çetin mücadeleler şeklinde geçmiştir. Mısır kralı Fırat Nehri'ni aşarak dönemin Urfa'sı olan Edessa'yı işgal etmiş ve aynı zamanda I. Antiokhos kendisine yakın krallık olan Pontus Krallığı'yla işbirliği içerisinde girmiş Edessa ve Antioch şehirlerini yeniden ele geçirmiştir. Seleukos Krallığı'nın Urfa'yı hakimiyeti altına aldıkları dönem boyunca Edessa ticaretin göz bebeği haline gelmiştir.<sup>22</sup> Basra körfezinden başlayarak Nisibis'ten İran'a geçişi sağlayan yol o dönemin en fazla kullanılan ticaret yolu güzergahlarıdır. I. Antiokhos Mısır kralı ile M.Ö. 253 tarihinde bir anlaşma yaparak Tarsus, Adana, Hama, Antiokhos, Nisibis'de kendisine ait koloniler kurdu.<sup>23</sup> Edessa Seleukos Krallığı'nın egemenliği altında bulunduğu yıllarda M.Ö. 163 yılında İranda bölgenin tüm dengelerini değiştirecek olan bir güç ortaya çıkmıştır. Partlar İran'da etkin olarak varlığını ortaya koymuş ve kral Sideros öncülüğündeki Seleukos Krallığı ordusu Parthlar tarafından M.Ö. 130-129 tarihleri arasında büyük bir yenilgi almış olup Parthlar Fırat Nehri'nin doğu kısmını kendi hakimiyeti altına almıştır.<sup>24</sup> Aramiler Seleukos Devleti yıkıldıktan sonra Mezopotamya coğrafyasında varlıklarını sürdüren bir devletti. Aramiler, Abgar krallığını kurmuş olup Abgar Krallığı'nın sınırları Fırat ve Habur arasında yer almaktaydı. M.Ö. 34-32 tarihleri arasında Roma İmparatorluğu Urfa'nın içinde bulunduğu bölgeyi kendi hakimiyeti altına almış ve adeta bir merkez konumuna gelmiştir. İmparatorluk Edessa'nın başına Kral Maunu'yu getirmiştir. Kral Maunu'nun Edessa tahtına oturması Parthlar ile Roma İmparatorluğu arasında ortaya çıkan savaşı daha da alevlendirmiştir.<sup>25</sup> Roma İmparatorluğu'nun Parthlar ile girmiş olduğu savaş ortamından yararlanmak isteyen Ermeni Tigranes'in subayları aktif bir politika yürütüp Kapadokya'yı almaya çalışmışlardır. Megadetes M.Ö. 83 tarihinde bölgede yağma yapmıştır. Roma İmparatorluğu Sextilus öncülüğünde bir orduyu Ermeiler'in üzerine göndermiştir. Kral Abgar(Kekeme) ile Tigranes işbirliği yapmıştır. Edessa devleti güç bir durum içerisinde kalmışsa da Samsat, Adıyaman ve Edessa hakimiyet altında tutulabilmiştir. Roma İmparatorluğu M.Ö. 69 tarihinde ordusunu harekete geçirip Edessa ahalisi ve

<sup>21</sup> Karlıklu, s.60

<sup>22</sup> Albayrak, s. 19; Karlıklu, s. 60.

<sup>23</sup> Albayrak, s.20 ; Karlıklu, s. 51.

<sup>24</sup> Mansel, s. 487; Bosch, s. 121.

<sup>25</sup> Karlıklu, s.611.

Tigranes'i büyük bir yenilgiye uğratmıştır. Roma İmparatorluğu, Urfa'nın krallık tahtına M.Ö. 69 tarihinde VIII. Antiochus'u getirmiştir. Roma İmparatorluğu'nun generali Craosus M.Ö. 52 yılında Partlar ile girmiş olduğu mücadelede ağır bir yenilgi almış olup bölgenin hakimiyeti Partlar'ın hakimiyetine girmiştir.<sup>26</sup>

Roma İmparatorluğu kaynaklarına bakıldığında zaman Edessa'nın ismini 24 yılında tekrar görmek mümkündür. Roma İmparatoru Antiocheia'dan hareket edip Mezopotamya yönüne doğru hareket etmiştir.VII. Abgar yönetimi Osrohone başkentinde çeşitli tereddütler içinde kalmıştır.<sup>27</sup> Partlar'ın baskısıyla karşılaşan kral çeşitli faaliyetler karşısında büyük bir şaşkınlık yaşamış ve Kral Abgar Trainus'a bağlı olduğuna dair yemin etmiştir. Nisibis ve Adiabene krallıklarının şehirleri işgal altına girmiştir.<sup>28</sup> Edessa'da hakimiyeti elinde yönetim 116 tarihinde Fırat ve Dicle nehirleri arasında kalan yerde (Mezopotamya) çıkan ayaklanmaya destek olması üzerine Roma İmparatorluğu bu ayaklanmaya şiddetle karşılık verip Lucios Quietus'in öncülüğünü yaptığı ordu Edessa'ya girip çıkan ayaklanmayı kanlı bir şekilde durdurmuşlardır. Roma İmparatorluğu'nun komutanı olan Lucios Van Gölü üzerinden geçip Singara topraklarını da hakimiyeti altına almıştır. İmparator Train'ın 117 tarihinde ölmesi üzerine Roma İmparatorluğu'nun Doğu yönünde ilerleme siyaseti de sekteye uğramıştır.<sup>29</sup> Roma İmparatorluğu, Kral Abgar'ın ölmesi üzerine Part hanedanlığından gelen bir kişiyi Edessa şehrine atayarak şehir halkının bu duruma karşı çıkmasına sebebiyet vermiştir.<sup>30</sup> Halkın bu duruma karşı çıkması da ayrıca dikkat çekmiştir. 123 tarihinde krallığın başına geçen yeni kişi VII. Manu olmuştur. Avidus Cassius 165 tarihinde Edessa şehrini hakimiyeti altına alıp Partların Edessa'daki hakimiyeti sona ermiştir.<sup>31</sup> Philorhomaïos ünvanını alan VII. Manu krallık tahtına oturmuştur. Roma İmparatorluğu 194 yılında Partinax'ın ölmesi üzerine kendi içinde karışıklık çıkmasına neden olmuş ve yaşanan bu olay nedeniyle Mezopotamya'da isyanların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Mezopotamya'da isyanların ortaya çıktığı bu dönemde Kral Abgar Nisibis şehrini kuşatma altına almıştır. Partlar Edessa şehrine tekrar baskı yapmaya başlayınca şehrin kralı işgallere

<sup>26</sup>, Fikret Işıltan "Şanlıurfa'nın Tarihsel Geçmişine Genel Bakış", *Tarihsel ve Kültürel Hatlarıyla Urfa ve Güneydoğu Anadolu Projesi Sempozyumu, Şanlıurfa 16-19 Kasım 1987*, İstanbul, 1988,s. 17; Bosch, s. 122-128; Segal, s. 41.

<sup>27</sup> Segal, s. 43.

<sup>28</sup> Oktay Akşit, *Roma İmparatorluğu Tarihi*, İstanbul, 1976, s. 188.

<sup>29</sup> Işıltan, s. 19; Akşit, s. 188; Segal, s. 43.

<sup>30</sup> Ernest Honigman, "Orfa", *Encyclopaedia of İslam*, c.6, s.993.

<sup>31</sup> Işıltan,s. 20; Segal, s.44.

karşı faaliyete geçti. Kral Abgar 202 tarihinde Roma İmparatorluğuna varıp Septimus Severus'ın karşılama merasimine yaraşır bir şekilde ağırlandı. Resmi din olarak Hrisiyanlık inancının Roma İmparatorluğuna kabul edilmesi bu dönem içerisinde olmuştur. Anlatılan efsanelere göre VII. Abgar Ukamma tarafından Edessa şehrinde Hristianlık dininin kabul edilmesi 29 yada 32 yılında olmuştur.<sup>32</sup> Abgar Severus Edessa şehrinde 212 yılında tahta oturmuş ise de bu dönem içerisinde hakimiyeti elinde tutan egemen gücün Abgar hanedanlığından olduğundan söz edilemez.<sup>33</sup> Roma İmparatorluğu tarafından çağrılan Kral Antonios Caracalla öncülüğünde haps edilmiştir. Edessa şehri için 214-235 yılları arasındaki dönem Roma İmparatorluğuna bağlı olan bir Colonia haline gelmiştir. Edessa, Roma İmparatorları olan Caracalla, Macrinus, Elagabalus ve Alexander Severus'ın tahtta oldukları dönem içerisinde de Colonia olarak kalmıştır. Roma İmparatoru 9. Manu döneminde yaşanan sorunların en önemlisi Partlar'ın Edessa üzerinde baskılarını artırmış olmalarıdır. Partlar Roma İmparatorluğu üzerindeki baskısını artırıp I. Şaphur tarafından Edessa istila edilmiştir. Part kralı Şaphur Suriye bölgesinin tamamını işgal etmeye başlayınca Roma İmparatoru III. Gordianus'ın öncülüğündeki Roma ordusu Harran ve Nisibis şehirlerini Part baskısından kurtarmıştır.

Edessa şehrinde 243 yılının Mayıs ayında içerisinde iki askeri yönetici ve bir validen oluşan üçlü yönetim şekli ortaya çıkarılmıştır. Roma İmparatorluğuna götürülen Kral Abgar ve eşi, Edessa şehrinde tek kişilik egemenliğe dayanan yönetim biçiminin son bulmasına neden olmuştur.<sup>34</sup> Roma İmparatorluğu kendisine bağlı olan doğudaki eyaletlerde baskıya dayanan bir yönetim şekliyle eyaletleri yönetmeye çalışması eyaletlerde büyük yıkımlara yol açmıştır. Dolayısıyla Edessa şehri Roma İmparatorluğunun baskıcı yönetimine karşı Partlar'ın egemenliği altında kalmayı tercih etmiştir. Edessa Hanedanlığının 375 yıllarının sonlarına doğru dikkat çeken önemli bir özelliği de bölgedeki yapılanmanın uyumsuz olmasıdır. Bu durumun düzelmesi için faziletli bir yönetsel şeklin ortaya çıkmasıyla mümkün olacaktır.<sup>35</sup> II. Şaphur 260 yılında yine harekete geçmiş ve Roma İmparatorluğunun hakimiyeti altında olan Edessa'yı tekrar kuşatmıştır. Roma İmparatoru Valerionus işgal altındaki topraklarını kurtarmak amacıyla Fırat'ın doğu tarafına hareket etmiş

<sup>32</sup> Segal, s.45; Honigman, s.994.

<sup>33</sup> Segal, s.45; Honigman, s.51.

<sup>34</sup> Işıltan, s. 22; Segal, s. 46; Karluklu, s.63.

<sup>35</sup> Segal, s.47.

ise de Edessa şehri dışında meydana gelen savaşlar nedeniyle Valerionus esir düşmüştür.<sup>36</sup>

Bölgedeki baskıcı Roma yönetimine karşı çıkan Palmyra Prensi Odenathus Roma İmparatorluğu'na karşı çıksa da bu ayaklanma 272 yılında yenilgiyle sonuçlanmıştır. Roma İmparatorlarından Galerius, Harran'da Partlar ile yapmış olduğu mücadelede başarısız olmuştur. Roma İmparatorluğuna ait ordular Diocletiaous öncülüğünde yapılan savaşla Mezopotamya'yı tekrar almıştır. Roma İmparatorluğu ve Partlar arasında Dicle Nehri'nin doğu tarafı sınır olarak belirlenmiştir.<sup>37</sup> Sasani krallarından olan II. Şapur Mezopotamya coğrafyası ve ermeni topraklarında siyasi yönden büyük baskı yapmıştır. Sasaniler tarafından 359 yılında Amid Kalesi zapt edilmiştir. Bizans İmparatorlarından Constantius Mezopotamya bölgesinde bir süre kalmış fakat kendi askerlerinden olan Julianus imparatora karşı ayaklanmış ve bu durum karşısında Constantius batıya doğru hareket etmiş fakat yolda ölmesi üzerine isyan içerisinde olan askeri Julianus tahtın başına geçmiştir. Julianus kendisiyle işbirliği içerisinde olan Ermeni kralıyla birleşip Dicle'nin doğusuna yönelmiş ve bu olay Bizans İmparatorluğu tarafından iyi bir başarı olarak kabul edilmiştir. Julianus'ın ölmesiyle birlikte müttefiki olan Şapur Dicle Nehri'nin doğusuna doğru yeniden hareketlenmiş ve akınlar düzenlemiştir. Jovianus Bizans tahtına geçip otuz yıllık antlaşmaya uyduğunu ifade etmiştir. Yapılan bu antlaşmayla Dicle Nehri'nin doğu yakası ile batısına ek olarak Nisibis şehri de Sasanilerin yönetimine bırakılmıştır. Sasaniler otuz yıllık antlaşmayı az bulmuş olmalıydılar ki Bizans İmparatorluğundan 120 yıllık bir antlaşma yapmak istemişlerdir.<sup>38</sup>

Söz konusu bölgelerin toprakları bir asır süren sessizliğe bürünmüştür. Tarihler 424 yılını gösterdiğinde Nisibis yakınlarında yine iki devlet savaşmaya başlamıştır.<sup>39</sup> Böylece çıkan savaş dolayısıyla iki taraflı yapılan antlaşma 483 yılında geçerliliğini yitirmiştir. Bu nedenle I. Kavad 502 yılında Amid'i kuşatma altına almıştır. Kavad'ın Amid şehrine yapmış olduğu kuşatma başarısızlıkla sonuçlanmış ve 80.000 kişi bu kuşatma öldürülmüştür. Kavad yaptığı kuşatmayla Edessa şehrini de almak istemiş fakat bu kuşatmada aşırı elde edememiştir. Yaptığı kuşatmalarda başarı elde

<sup>36</sup> Segal , s. 157; Honigman, s.994.

<sup>37</sup> Işıltan, s.25; Segal, s.158.

<sup>38</sup> Işıltan, s.25; Segal, s.158.

<sup>39</sup> Segal , s. 158.

edemeyen Kavad geri çekilmiş ve bölgedeki huzur ve güvenliği sağlamak amacıyla Bizans ve Nagistros çalışmalara başlamıştır.<sup>40</sup> Edessa şehri Bizans ve Sasani Devletleri'nin yoğun baskısı altında varlığını devam ettiriyorken bir de güneyden gelecek olan üçüncü bir devletin baskısına maruz kalacaktır.

III. Numan İbn Al- Esved Arap Hive Krallarından olup bu bölgede yeni saldırı faaliyetleri gerçekleştirmiştir. Böylece Harran savunmasız bir şekilde düşmüş ve Edessa kalesi savunma açısından yetersiz kalmıştır. Hive kralı Edessa şehrine yürüyüp 19.000' yakın esir ele geçirmiştir. Edessa halkının bağ bazumu esnasında bağ işleriyle meşguliyetinden istifade eden Numan şehrin kalesini kolay bir şekilde kuşatmıştır. Çünkü bağ bozumu zamanında kale surlarındaki insan sayısı azalmaktadır. Ancak bir takım dengelerin değişmesi nedeniyle kuşatmayı kaldırmıştır.<sup>41</sup> I. Kavad'ın 531 yılında ölmesi üzerine Sasanilerin başına I. Hüsrev Anuşirvan geçmiştir. Hüsrev Anuşirvan Suriye'nin iç kısımlarına kadar ilerlemiş ve buraya kadar olan yerleri el geçirmiştir. 540 yılına gelindiğinde Edessa şehri kuşatılmıştır. Bizans devleti yapılan kuşatma dolayısıyla 546 yılında yapmış olduğu antlaşmanın gereği olarak vergi vermeyi kabul etmiştir. Yapılan bu antlaşma 32 yıl sonra bozulmuş ve 586 yılında savaşlar tekrar baş göstermiştir. Ancak Edessa artık direnme gücünü korumuş ve Mauricius zamanında Edessa'ya gönderilen ordular başarısız olmuşlardır.<sup>42</sup> Hüsrev Anuşirvan, Sasani Devleti'nin egemenlik alanını Suriye ve Filistin'e kadar genişletmiştir. Sınırların genişlemesi Arap ve Bizans topraklarında geçiş güzergahı özelliği haline gelmiştir. Sasani Devleti'nin hükümdarlarından I. Hüsrev Edessa'yı yönetmesi amacıyla Cyrus'ı vali olarak atamıştır.<sup>43</sup> Bizans'ın başına geçen Heraklius öncülüğündeki İmparatorluk ordusu kaybedilen taprakları ele geçirmek için çaba harcanmış ise de güney yönünden gelen İslami esaslı askeri seferler bu durumu engellemiştir.

Yine Urfa Bizans'ın bir eyaleti konumunda olup İslam Ordularının Urfa çevresinde fetih hareketlerine girişmesinden sonra Edessa ismi "er-reha", "er-ruha" olarak değişmiştir. Osmanlı'nın son dönemleri ve Cumhuriyet döneminde şehrin ismi

---

<sup>40</sup> Mihail, s. 47; Honigman, s. 995.

<sup>41</sup> Mihail, s.31.

<sup>42</sup> Gregory Abul Faraç, *Abul Faraç Tarihi*, Ankara, Türk Tarih Kurumu, 1999, c.1 s. 164; Ernest Honigman, *Bizans İmparatorluğu'nun Doğudaki Sınırları*, (çev. Fikret Işıltan), İstanbul, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi yay. no 1528, 1970, s. 20; Segal, s. 160; Honigman, s.995.

<sup>43</sup> Segal, s.161

Urfa olarak anılmaya başlanmıştır. İslamiyetin tecelli etmesinden önceki kabileler zamanında bölgeye çok sayıda Arap ve Mudaroğulları bu bölgede yaşamlarını devam ettirmişlerdir. Kaynakların ifade ettiğine göre Şanlıurfa'nın o dönemdeki ismi "Diyar-ı Mudar" olarak ifade edilmektedir. Bu isim telafuzu dölgenin Mudaroğulları'nın bölgede kurmuş oldukları hakimiyetten kaynaklanmıştır. Dört halife dönemi olan Hz. Ömer zamanında 639 tarihinde Urfa, İyaz bin Ganem öncülüğünde Müslüman olan Arapların eline geçmiş ve daha sonra Hz. Ömer Hristiyanların şehir üzerindeki etkisini azaltmak ve yok etmek amacıyla şehrin isminde değişiklik yapmıştır. Hz. Osman zamanında Urfa Şam'a dahil edilmiş ve 750 yılına kadar Emevi Devleti'nin hakimiyeti altına girmiştir. Abbasi Devleti Urfa'yı ele geçirmek için ne kadar mücadele vermiş ise de bunda bir başarı elde edememiştir.<sup>44</sup> 750'li yıllardan itibaren Abbasi Devleti'nin egemniği altına girse de Selçuklu Devleti komutalarından Bozan liderliğinde<sup>45</sup> feth edilinceye değin kısa bir süreliğine de olsa Urfa şehri Romalılar'ın elinde kalmıştır.

Selçuklu Devleti Anadolu'ya adım attıktan sonra Urfayla yakından ilgilendiler. Selçuklu komutanı olan Salar-ı Horosan 1059 yılında Urfa yakınlıkına kadar gelmiş ve Urfa'yı kuşatma altına almış nitekim bu girişim Selçuklu Devletine bir başarı getirmemiştir. Urfa'dan vazgeçmeyen Selçuklular Sultan Alp Arslan'ın hakimiyet kurduğu yıllarda Salar-ı Horosan yine Urfa'ya bir akın yaptı. Urfa'nın güneydoğusunda yer alan Kısas da Selçuklu ordugahı kuruldu. Bizanslılar bu dönemde Urfa'da yer alan 4.000 askeriyle Selçuklulara akın düzenlediler. Bizansın bu girişimi başarısızlıkla sonuçlanmış olup Selçuklular galip gelmiştir. Ancak Urfa'yı almak bu kadar kolay olmadı. Selçuklu sultanı olan Alparslan 1071'li yılların başlarında Anadolu'ya girip güçlü ve büyük ordusuyla Urfa civarına doğru bir akın düzenledi. Urfa yakınlarında bulunan savunma amaçlı yapılan kaleler Sultan Alparslan tarafından hâkimiyet altına alındı. Bu akından sonra Alparslan Urfa'ya Mart 1071 tarihinde hareket edip Urfa dört bir taraftan kuşatma altına alındı. Kuşatmanın başladığı dönemde Urfa'da valilik görevini yapan, Bulgar kralı Alusian'ın Bizans İmparatorluğunun boyunduruğu altında çalışan oğlu Vasi'in idaresi altındaydı. Urfa Alparslan tarafından 50 gün boyunca muhasara edildi ancak

---

<sup>44</sup> Işıltan, s.59.

<sup>45</sup> Kazım Paydaş, Büyük Selçuklu Devleti Liderlerinden Urfa Fatihisi Bozan Bey, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Haziran 2005, s.76, 126.



Urfa yine Selçukluların hakimiyetine girmedi. Alparslan Urfa'yı alamayınca 50.000 dinara karşılık kuşatmayı kaldırdı ve Halep'e doğru hareket etti.<sup>46</sup> Sultan Melikşah'ın kardeşi olan Tutuş ve Anadolu'nun fatihi olan Süleyman Şah arasında Halep üzerinde egemenlik kurma mücadelesi batı yönünde hareket etmelerine sebebiyet verdi. Sultan Melikşah Emir Bozan'ı sefer esnasında büyük bir ordunun başına alıp Urfa'yı feth etmesi için görevlendirmiştir. Emir Bozan üç aylık bir zaman diliminde Urfa'yı kuşatmıştır. Şiddetli bir şekilde Selçuklu kuşatması altına giren Urfa halkı dışarıdan gelebilecek desteğini de kaybedince savunmasız kalıp Urfa'nın hakimiyetini elinde tutan Barsama'ya karşı ayaklanmaya başladılar. Barsama halkın baskılarına karşı daha fazla direnememiş ve Selçuklu emiri Bozan'a sığınmakla kurtuluş yolunu aramıştır. Nihayetinde kendisini kale surlarından atmıştır. Barsama'nın ölmesiyle birlikte şehir halkı Emir Bozan'a Urfa'yı teslim etmeyi kabul etmiştir. Urfa'yı feth etmek için mücadele veren ve sonunda başarılı olan Bozan Sultan Melikşah'ın emriyle Urfa valiliğine getirildi.<sup>47</sup>

Urfa Selçuklu Devleti tarafından feth edildikten sonra bir takım saldırılarla tekrar karşı karşıya gelmiştir. 16.yy. başlarına kadar, Urfa ve çevresi farklı güçler tarafından çoğu kez el değiştirmiş ve farklı türk ve yabancı devletlerin egemenliği altına girmiştir. Türkler feth ettikleri Anadolu bölgesindeki bazı şehirleri, devleti idari açıdan rahatlatmak ve devlet yapısının daha düzenli bir şekilde yürütmesi amacıyla o bölgede görevli emirlerin hakimiyeti altında yerli hristiyan yada o şehrin yerli reislerine şehri idare etmesi için bırakırlardı. Yerli veya yabancı emirlere tabi olan bu şehirlerin aynı zamanda savunma açısından da güçlü olması için gerekli yerlere Türk muhafızlar yerleştirilirdi. Tutuş idari açıdan kolaylık sağlaması bakımından Urfa'nın idaresini Ermeni Thoros'ın idaresine bırakmıştı. Bu esnada Urfa ve çevresindeki savunma sistemlerinin güvenliğini Türk muhafızlar sağlamaktaydı. Ermeni Thoros, Tutuşun Berkıyruk'a karşı aldığı yenilgi ve bu yenilginin Tutuş'un ölümüyle sonuçlanması üzerine ortaya çıkan kargaşa ortamından faydalanan Thoros, Selçuklulara olan bağlılığını inkar edip Urfa'nın hakimiyetini ele

<sup>46</sup> Osman Turan, *Selçuklu Devleti Döneminde Türkiye*, İstanbul, 1984, s.211.

<sup>47</sup> Urfa'nın emi Bozan döneminde Selçuklu sahalarna intikal edilmesini tarihsel olarak Osman Turan ve İbrahim Kafesoğlu 28 Şubat 1087 olarak belirlemişlerdir.(O.Turan s..85; İbrahim Kafesoğlu, "Selçuklular", *İslam Ansiklopedisi*, X, S. 371);

geçirdi.<sup>48</sup> Thoros'un bölgede gittikçe etkisi artan artan Türkler karşısında durumu pek vahim görünmekteydi. 1098 yılının Şubat ayında Urfa'nın idari yönden paylaşılması için davet edilen Baudoin kısa bir süre içerisinde Urfa'da söz sahibi oldu ve böylece ilk haçlı devleti doğuda kurulmuş oldu.<sup>49</sup>

Haçlılar ele geçirdikleri bir çok yerde uygulamış oldukları devletçik kurma prensibini Urfa'yı ele geçirdikten sonra da uygulamışlardır. Urfa'da kurmuş oldukları bu küçük devletçik yaklaşık olarak 48 yıl yaşamıştır. Urfa'da kurmuş oldukları bu küçük devletçığın yaşadığı bu zaman dilimi içerisinde 4 kont Urfa'da varlığını devam ettirdi.<sup>50</sup> 7 Mayıs 1104 yılında Antakya haçlılarının eline geçen Urfa 1104 ve 1105 yıllarında Çökürmüş ve bir yıl sonrada Anadolu Şelçuklu devleti Sultanı I. Kılıç Arslan tarafından üç kez kuşatma altına alınmış ancak bir başarı elde edilememiştir. Urfa Selçuklular zamanında ne kadar kuşatıldıysa da bir şekilde Urfa elden çıkmıştır. Yine Sultan Muhammed Tapar'ın emriyle 1110 yılında Yine haçlılara karşı mücadele içerisinde girilmiştir. Bu yıl içerisinde Urfa belirli aralıklarla üç kez kuşatılmıştır. Ancak bu seferde Haçlılara karşı bir başarı elde edilememiştir. Urfa kontluğunun varlığını hissettirdiği dönemde aynı bölgede Selçukluların kolu olan Musul Atabeyliği(Zengiler) yer almaktaydı. Zengiler Haçlılarla mücadele etmiş ve bölgede yer alan Latin kontluklarını sürekli etki altında bırakmışlardır.Zengilerin kurucusu olan İmadeddin Zengi Haçlı kontluğuna sürekli baskı yapmış ve bir süre sonra bazı kaleleri hakimiyeti altına almayı başarmıştır. 1143 yılına gelindiğinde Cemlin, el- Muvazzir, Tell Mavzen gibi Haçlı kontluğuna tabi olan bir çok yer Selçuklu hakimiyeti altına girmiştir. İmadeddin Zengi daha sonra Urfaya doğru hareket etti.28 Kasım 1144 yılında Urfa'yı kuşatma altına alan Zengi üç hafta gibi kısa bir süre içerisinde Urfa'yı feth etmeyi başarmıştır. İmadeddin Zengi Urfa'yı ele geçirdikten sonra şehri emiri olan Zeyneddin Ali Küçük'ün idaresine bırakıp onu vali olarak görevlendirdi. Nitekim Urfa'dan ayrılmadan önce Zeyneddin Ali Küçük'e Urfa'da imar faaliyetlerine başlamasını ve aynı zamanda tüm şehir halkına eşit derecede muamelede bulunmasını ve ayırım yapmadan halka hoşgörülle

---

<sup>48</sup> Bu sıralarda Sökmen ve Samsat beyi Balduk karşısında büyük zorluklar içerisinde kalan Thoros Kutalmışhoğlu Alp İlig'i şehri kendilerine vaat etmekle Urfa'ya davet etmiş, nitekim Thoros verdiği sözü uygulamaya koymamış ve Selçuklu şehzadesine ihanet içerisinde oyun oynamış ve zehirleyerek ölümüne neden olmuştur.(Turan O, s. 49).

<sup>49</sup> Işın Demirkent "Urfa Haçlı Kontluğu Tarihine Bir Bakış (1098-1144)", *GAP Sempozyumu*, s.84.

<sup>50</sup> Urfa Haçlı Kontluğu hakkında daha fazla bilgi almak için bkz. Demirkent, s.85

yaklaşmasını emretti. Urfa'nın Haçlılar için gerek dini gerek siyasi açıdan önemi çok büyüktü. Urfa'yı kaybeden haçlılar büyük bir endişe içerisinde girdiler.

Ancak Urfa'nın feth edilmesi tüm İslam coğrafyasında büyük bir zaferin nişanesi haline geldi ve büyük bir sevinçle karşılanmıştır.<sup>51</sup> İmadeddin Zengi'nin 1146 yılında ölmesiyle birlikte II.Joscelin, Fırah nehrinin batı kısımlarında bir takım yerleri hakimiyeti altında tutmaktaydı ve Urfa'dan ümidini kesmemiş olmalıdır ki saldırıya geçmiştir ancak istediğini elde edemediği için geri adım atmak mecburiyetinde kaldı.

Urfa 1182 tarihinde Suruç ve Nusaybin dahil olmak üzere Şehaddin Eyyubi'nin hakimiyet altına girdi.<sup>52</sup> 1182 tarihinden sonra İslam devletleri kendi aralarında bir çatışma içerisinde girmişlerdir. Artuklular, Eyyubiler ve Musul Atabeyliği bir savaş havasına girmiştir. Bir müddet sonra Aladdin Keykubad Eyyubilere karşı geniş çapta bir mücadele içerisine girdi. Hazırlık aşamasında Kemaleddin Kamyar Urfa, Rakka, Suruc, Harran, Siverek ve Amid şehirlerini feht etmekle görevlendirildi. Urfa hariç diğer şehirler fazla zorlanılmadan ele geçirilmesine rağmen Urfa çok çetin ve zorlu mücadeleler sonucunda 1235 tarihinde ele geçirilebildi,<sup>53</sup> fakat Selçuklular Urfa'yı dört ay kadar ellerinde tutmuşlardır. Eyyubiler'in ısrarla Urfa'ya hakim olmak için vermiş oldukları mücadele neticesinde Urfa Eyyubiler'in eline geçmiştir. Nitekim Harzemşahlar Eyyubilerden Urfa'yı almak için Samsad ve Siverek'i yağmalayıp Urfa, Suruc ve Harran'ı Eyyubilerden almışlardır.<sup>54</sup> Selçuklu Devleti son dönemlerde güçsüzmeye başlamış ve 1243 yılında Moğollarla yapmış oldukları Köse Dağ Savaşı Selçuklular'ın sonunu getirmiştir. Bu savaş sonucunda Selçuklu çöküş aşamasına gelmiş ve devlet her yönden zayıf düşmüştür. Selçuklular'ın bu savaş sonucunda bölgede herhangi bir prestiji kalmamış ve bölgedeki egemenliği tam anlamıyla sona ermiştir. Böylece Urfa büyük bir felaketin eşiğine gelmiştir. 1260 yılında İlhanlı hükümdarı Hülagu tarafından Urfa ve Harran ele geçirilmiş ve Suruç ahalisi Moğollara karşı büyük bir mücadele vermiş ve teslim olmak istemeyince

---

<sup>51</sup> Osman Turan, *Doğu Anadolu Türk Devletleri Tarihi*, İstanbul, 1973, s.159 ;Abu'l-Farac Tarihi(terc. Ö. Rıza Doğrul), Ankara 1950, c. 2 s. 378. Kast edilen sayfalarda fetih tarihi 3 Ocak 1144 olarak belirtilmektedir. Urfa'nın ele geçirilmesiyle beraber Haçlılar çok büyük bir hüsrana uğradılar. Böylece ikinci haçlı seferine sebebiyet verdi. Haçlıların bu tavırları dolayısıyla İslam coğrafyasında Urfa'nın fethi büyük bir sevinçle karşılanmış ve baskı ve zulümleriyle tanınan Haçlılar'ın tüm Suriye topraklarından da çıkarılacağı sevincini uyandırmıştır.. İmadeddin Urfa'yı feth ettiği için kendisine Halife tarafından "Zeyne'l-İslam", "el-Melikü'l-menşur" gibi ünvanlar verilmiştir. Claude Cahen, *Osmanlılardan Önce Anadolu'da Türkler*, İstanbul 1979 s. 110.

<sup>52</sup> Turan, s. 98.

<sup>53</sup> Turan, s. 382-383.

<sup>54</sup> Turan, s. 408.

Moğollar tarafından kılıçtan geçirilen Suruç ahalisi tamamen katl edilmiştir. Diğer yandan Urfa ahalisi zor bir dönem içerisine girmiş ve halka aşırı vergi yükleyerek halkı yıpratmışlardır.

Anadolu Selçukluları 1248 yılında çeşitli nedenler dolayısıyla yıkılmış ve dağılan devletin yerine Anadolu'da çok sayıda beylik ortaya çıkmıştır. Anadolu'da kurulan bu beylikler bağımsız bir şekilde varlıklarını sürdürmeye başladılar. Oğuzlara bağlı Döğer boyuna mensup olan Türkmen güçleri Caber Kalesi yakınlarında kurdukları aşiret olan Salim Bey ve Oğulları Urfa, Suruc Harran ve Siverek'e doğru yol almaya başlamıştır.<sup>55</sup> Fakat bu aşiret Timur engeline takılmıştır. Çünkü Timur 1393 tarihinde Elcezire seferini yaparken bu arada Urfa'yı kendi hakimiyeti altına almıştır. Urfa 15. yüzyılın başlarına doğru Döğer Emiri olan Dımaşk Hoca'nın egemenliği altına girmişti. Döğer Emiri'nin ölmesi üzerine şehri Karayülük Osman Bey almıştır. Urfa alındıktan bir müddet sonra önce Yağmur Bey sonra Nur Ali'yi Urfa valisi olarak görevlendirdi.<sup>56</sup> Memlûklü Devleti 1429 ve 1480 yılları arasında Urfa'ya çok büyük zararlar vermişler ve şehrin birçok yerini yağlamamış ve yanı zamanda dağıtmışlardır.

Memlûklerden sonra Urfa bir müddet Safevi Devleti'nin hakimiyeti altına girdi. 1514 yılında Safevi Devleti Urfa'nın idaresini Kaçarlara vermiştir.<sup>57</sup> Urfa'nın Osmanlı Devleti topraklarına dahil olması Yavuz Sultan Selim Mısır Seferine doğru yol alırken gerçekleşmiştir. Yavuz Sultan Selim bilindiği üzere aktif bir Doğu siyaseti izlemiştir. Doğu seferine çıktığı zaman Osmanlı hakimiyetine giren dönemin ünlü ilim adamlarından olan İdris-i Bitlis'i Yavuz Sulatn Selim Doğu Anadoluyu Osmanlı Devletine bağlı hale getirmesi için görevlendirdi.<sup>58</sup> İdris-i Bitlisi aldığı bu görevi bölgenin pek çok yerinde başarı elde ederek görevini tamamlamış ve böylece bölgenin pek çok şehri Osmanlı devleti'nin ilhakıyla sonuçlanmıştır. Mısır Seferinden dönen Yavuz Sultan Selim Malatya, Siverek, Harput, Ergeni gibi birçok şehir ve kasabayı Osmanlı devletine bağlı bir hale getirmiştir. Yavuz aktif bir Doğu

---

<sup>55</sup> Faruk Sümer, *Oğuzlar*, Ankara, 1972, s. 248.

<sup>56</sup> Sümer, s.248.

<sup>57</sup> Faruk Sümer, *Safevi Devleti'nin Kurulması ve Yükselmesinde Anadolu Türklerinin Rolü*, Ankara 1976, s. 54.

<sup>58</sup> Yavuz Sulatn Selim Çaldıran Savaşından dönerken Amasya'da kışı geçirmiş ve İdris-i Bitlisi'yi Doğu Anadolu'yu Osmanlı Devletine bağlı hale getirmesi için halka bu konuda gerekli propogandayı yapması amacıyla görevlendirmişti. Tacü't-Tevarih eserinden (sadeleştiran: İ. Parmaksızoğlu), Ankara 1979 c. 2, s. 299.

politikası siyaseti izleyen bir Osmanlı padişahı olarak Doğu ve Güneydoğu bölgesine hakim olmak amacıyla üç yıl boyunca mücadele etmiştir. Bu mücadele dönemi boyunca İdris-i Bitlisi'nin aktif rol oynadığı aşıkardır.

Nihayetinde Osmanlı Devleti Yavuz Sultan Selim Döneminde Urfa'yı kendi idaresi altına almıştır. Urfa Osmanlı Devleti'nin ünlü denizcilerinden olan Piri Reis'e verilmiştir.<sup>59</sup> Osmanlı idaresinde bulunan Urfa rahat bir dönem içerisinde huzura kavuşmanın sevinci içerisindeyken bu dönemde de bir kargaşa ortaya çıkmıştı. Nitekim bu dönemde Anadolu'nun genelinde çeşitli nedenlerle Celali adını verdiğimiz isyanlar ortaya çıkmış ve bu isyanlar nedeniyle gerek devlet gerek halk nezdinde çok büyük sıkıntılara neden olmuştur. Köylüler topraklarını terk edip şehirlere göç etmek zorunda kalmış ve devletin ekonomik açıdan zararlara maruz kaldığı bir ortamda Urfa 1599 yılında Celali isyancı olan Karayazıcı Abdulhalim'in işgaliyle karşılaşmıştır. Osmanlı Devleti bir yıl sonra Urfa'yı işgalden kurtardı<sup>60</sup> fakat artık çok geçti çünkü baskıdan bıkan halk artık başka yerlere göç etmişti. Kanuni Sultan Süleyman zamanında Urfa 1535 tarihinde Osmanlı Devletine bağlı bir sancak olarak varlığını devam ettirmiştir. Urfa 7 Mart 1919 tarihinde İngilizler tarafından işgal altına alınmış ve Fransızlara verilmiştir. Kurtuluş mücadelesinin başladığı dönemde bölge halkı düşmana karşı topyekun bir mücadele vermiş ve Urfa düşman güçlerinin etkisinden kurtarılmıştır. Urfa'nın düşmana karşı göstermiş olduğu bu başarıdan dolayı T.B.M.M tarafından Urfa'ya "Şanlı" unvanı verilmiş ve madalya alan şehirlerimizden birisi haline gelmiştir.

## 2) ŞANLIURFA'DA OSMANLI ÖNCESİ VE OSMANLI DÖNEMİ HUKUK SİSTEMİ

İnsanlık tarihine bakıldığında zaman tarihin değişik dönemlerinde pek çok yönetim anlayışı var olmuştur. Bu yönetim anlayışının temelini oluşturan temel yapı taşı bir hukuk düzeninin var olmasıyla ilgilidir. Hukuk sistemi oluşturulurken kimi devletler örf ve adetlere kimi devletlerde temelini ilahi kaynaklardan alan yazılı kurallara bir sistem oluşturmuştur. Bir toplum üzerinde hukuk sisteminin düzenli olarak işleyebilmesi için öncelikli olarak siyasi açıdan özgür bir ortamın oluşması gereklidir. Bunun yanında demokratik olan bir anlayış var olması ve toplumsal

<sup>59</sup> Nejat Göyünç, *16. Yüzyılda Mardin Sancağı*, Ankara, 1991 ,s. 34.

<sup>60</sup> Mustafa Akdağ, *Celali İsyancıları*, İstanbul, 1963, s. 196; aynı müellif, "Karayazıcı", *İA*, c.7, s. 341.

açından uygun bir zeminin oluşmuş olması gereklidir. Bu açıdan bakıldığı zaman demokrasiye dayalı olan bir yönetsel anlayışı benimseyen bir toplumun olmadığı toplumlarda bir hukuk devletinden veya demokratik ortamın varlığından söz edilemez.<sup>61</sup> Bu açıdan olaya bakıldığı zaman bir devletin veya toplumun yönetiminin sadece kişilerin şahsi görüşlerine bırakılması ve toplumun fikirlerinin yok sayılması halinde tam teşekküllü bir hukuk zemininin varlığıyla çelişecektir. Böyle toplum veya devlet yapılanmalarında kişilerin sadece şahsi görüşlerine dayalı olarak hukuksal analizler yapıldığı takdirde o devlet veya toplum yok olmaya mahkûmdur.

Hukuk sisteminin temel yapı taşını teşkil eden İslâm hukukuna bakıldığında bir yenilik olarak doğmuş ve kendisinden önceki var olan bütün hukuk sistemlerinin aktif faaliyetlerine son vermiştir. İslam hukukuna bakıldığında düzenlemiş olduğu hükümlerde öncelikli olarak güzel ahlak ve amme maslahatını gerçekleştirmeye çalışmıştır. Böylece huzur ve barış içinde yaşayan insanlar öldükten sonra Allah'ın huzurunda sorguya çekildiklerinde beraat ederek cennete ulaşırlar. İslam hukuku beş temel esası korumayı amaç edinmiştir. Bunlar: Din, akıl, can, mal ve neslin muhafaza edilmesi gayretine ulaşmaktır. Örnek vermek gerekirse kişinin veya toplumun kendi dinini koruyabilmesi için mücadele vermesi gerekir. Aynı şekilde kişinin malını muhafaza edebilmesi için içki, kumar gibi kötü alışkanların yasaklanması gerekir. İslam hukuku esas itibarıyla din üzerine kurulmuştur. İslam hukukundaki hükümlerin Allah ve Peygamber tarafından tesbit edilmiş olduğu inancına varılmıştır. Yani kanunları ortaya çıkaran, Allah ve Peygamberidir. Dinlerin ifade ettiğine göre İslam hukukunun kurallarını Allah koyar. Ortaya çıkardığı bu kurallara Peygamberleri aracılığıyla insanlık için emir ve yasaklar yollar. Gönderilen bu emir ve yasalara uyma veya uymama artık insanın kendi iradesine bırakılmıştır. Dolayısıyla insanların hür iradesiyle yapmış oldukları seçimin elbette bir mükâfatı veya cezası olacaktır. Sorguya çekileceğimiz gün(kıyamet günü) geldiğinde uyduğumuz ve uymadığımız emir ve yasalara göre hükümlü olanlar azap içerisine girer ve cehenneme girer. Allah'ın Peygamberler aracılığıyla göndermiş olduğu emir ve yasalara uyanlar ise mükâfatlandırılır ve cennetin kapıları açılır. İslam dini açısından kaynaklara bakıldığı zaman Allah'ın emir ve yasaklarını insanlara bildirenlerin Peygamberler olduğu ifade edilmektedir. Bu durum gösteriyor ki İslam

---

<sup>61</sup> Halil Kalabalık, *Hukukun Temel Kavram ve Kurumları*, Trabzon, Derya Kitapevi, 1999, s. 351-361

hukukunun temeli nakle dayanmaktadır. Akıl ilahi âlemi anlama açısından sınırlı bir güce sahiptir. Dolayısıyla aklın İslami hükümlere ulaşabilmesi ve anlayabilmesinin yolu şer'î delilleri anlamaktan geçmektedir.

Nitekim İslami hukukun temeli aklın ilmine dayansaydı ilahi bir kudretten, hukuk sisteminden bahsetmek doru olmazdı. Bu durumda İslam hukukunun adı beşeri hukuk olarak ifade edilirdi. Bu konu hakkında ehl-i sünnetin ifadelerine göre akıl, hukukun kaynaklarından sayılmamaktadır. Ve İslam hukukunun nakli ilim olduğu ifade edilmektedir.<sup>62</sup> İslam hukuku geniş bir yelpazeye sahip olup belirli bir dönem veya bir coğrafyayla sınırlı kalmamış ve bütün insanlığa seslenmiştir. Kur'an-ı kerimde bu konu hakkındaki ayetlere bakıldığında "Biz seni âlemlere rahmet olarak gönderdik!" (A'râf: 158), "De ki: Ey insanlar! Doğrusu ben göklerin ve yerin hükümranı, Ondan başka ilah bulunmayan, dirilten ve öldüren Allah'ın hepiniz için gönderdiği peygamberiyim" (Enbiyâ: 107) ve "Biz senî bütün insanlara ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik; fakat insanların çoğu bunu bilmezler" (Sebe: 28) mealindeki âyetlerden, İslam hukukunun hükümlerinin tüm insanlığa hitap ettiği görülmektedir. İslam hukukunun işleyiş açısından hükümlerine bakıldığı zaman koymuş olduğu hükümler bir süreklilik arz etmektedir. Kur'an-ı kerimdeki hükümlerin değiştirilemeyeceği konusundaki ayetlere baktığımız zaman "Onlara ayetlerimiz açıkça okunduğu zaman, öldükten sonra bize kavuşmayı beklemeyenler, «ya bundan başka bir Kurban getir veya bunu değiştir!» dedilen De ki: «Onu kendiliğimden getirmem benim için olacak şey değildir. Ben, bana vahy olunandan başkasına uymam, Çünkü (sizin arzularınıza uyar da) Rabbime isyan edersem, günün azabından korkarım» ayeti de Peygamber Efendimiz'in bile Kur'an hükümlerini değiştiremeyeceğini açıkça ortaya koymaktadır.

İslam hukuku kolaylık dini olarak ifade edilmektedir. İslam hukuku insanların kaldıramayacağı nitelikte kurallar ortaya koymamıştır. İslam hukukunun en önmeli özelliklerinden biri de kişinin haklarını ve hürriyetlerini yazılı bir şekilde ilk defa ifade eden hukuk sistemidir. Aynı şekilde azınlıkta olan insanların hak ve hukuklarını yeryüzünün hiçbir yerinde görülmeyen modernist bir anlayışın gereği olarak iyileştirmiştir. Günümüz toplumlarına bakıldığı zaman henüz birçok yerde bu anlayış gelişmemiştir. Nitekim bilindiği üzere klişeleşmiş tabiriyle tarihte bilinen ilk

<sup>62</sup> Mahmud Es'ad, *Tarih-İlm-i Hukûk*, İstanbul, 1331, s. 226.

yazılı anayasa Hz. Muhammed'in Medinelilerle yaptığı Medine Anayasasıdır.<sup>63</sup> İslam hukuku hiç kuşkusuz geniş bir yelpazeye sahip olmuş olup Fransa İslam hukukundan en çok etkilenen ülkelerden biri olmuştur. Bu durumun oluşmasındaki en büyük etkenlerden biri de bir İslam devleti olan Endülüs Emevi Devleti'nin hâkimiyet kurduğu coğrafya olan Endülüs'e yakın olmasıydı. Fransa, Endülüs'te adliye vekili (le ministre juge) ve yüksek mahkeme başkanı konumunda olan kâdiyü'l-cemadan etkilenip benimsemeleri dolayısıyla İslâm hukukunun Fransanın idarî yargı sisteminde bir etki yarattığı söylenebilir.<sup>64</sup> Yine Prevot olarak ifade edilen hâkimler, Osmanlı Devleti'nin klasik dönem kadısına benzediği aynı şekilde kralhk divanı olarak bilinen bu divan Osmanlı Devleti'ndeki Divan-ı Hümâyün ile benzeşmesi bu durumu özetlemektedir. Fakat Fransa'nın adalet teşkilatındaki yapının işleyişine bakıldığı zaman önceleri feodal bir yapı arz etmekteydi. Bu durum gösteriyor ki Avrupa dahil dünyanın her köşesine kadar İslam hukuku diğer yapılanmaları etkilemiş ve genişlemiştir.

İslam hukukunun en temel kaynağı hiç kuşkusuz Kur'an-ı kerimdir. Herhangi bir sorun veya bir konu hakkında aydınlanmak isteyen bir kişi veya bir konuya açıklık getirmek isteyen bir kişinin Kur'an-ı kerime müracat etmesi zorunludur. Kur'an-ı kerim Arapça olup mana olarak okunacak anlamına gelmektedir. İlk vahiy miladın 610. senesinde olmuştur. Vahiy temel olarak Kur'an-ı kerimin Cebrail meleği aracılığıyla peygambere nakl edilmesidir. İslama göre Hz. Muhammed 40 yaşında iken peygamber olmuştur. Kur'an-ı kerimin gelişi tek seferde olmayıp ayet ayet ve bazı zamanlar sûre halinde indirilmiştir. Kur'an-ı kerimin indirilişi yaklaşık 23 yıl sürmüştür. Kur'an-ı kerimin günümüze ulaşması ve kitap haline gelmesi şu şekilde olmuştur: Hz. Muhammed ayetler indiği zaman bunları ezberler ve unutmazdı. Ayreten sahabelere okur ve sahabeler de hem dinler hem de ezberlerdi. Bunun yanında Zeyd bin Sabit gibi kâtipler Hz. Muhammed'in yanında yer alırdı. Bu kâtipler ezberlenen ayet veya sureleri hurma kabuğu, kemik parçası, der ve taşlara yazarlardı. Hz. Muhammed 632 yılında vefat edince başa geçen halife Hz. Ebubekir zamanında yapılan Yemame 70 civarında günümüz tabiriyle hafız şehit olmuştur. Hz. Ömer bu durumdan endişe duyup Kur'an-ı Kerim'in toplanması için Hz. Ebubekir'e başvurmuştur. Bu durumu dikkate alan halife, Zeyd bin Sabit'in

<sup>63</sup> Salih Tuğ, *İslâm Ülkelerinde Anayasa Hareketten*, İstanbul, 1969, s. 31-48;

<sup>64</sup> Abdülhamid er-Rifâi, *el-Kadâü'l-îdârî*, Dımaşk, 1989, s. 64.



öncülüğünde ve içlerinde Hazret-i Osman, Ali, Talha, İbn Mes'ud, Übeyy bin Kâb, Hâlid bin Velid, Huzeyfe ve Sâlim'm de yer aldığı on iki kişilik heyet, Hazret-i Ömer'in evinde bir araya gelip mevcut bütün sayfalar bir araya getirilmiştir. Aynı zamanda bütün ayetler de bir cilt şeklinde toplanmıştır. Bunları yazı yazma konusunda usta olan Said bin Âs kâğıt üzerinde yazmıştır. Yazılan sayfalar sahabe-i kirama okunurdu. Yazılan nüshalara sahabelerden itiraz gelmemiştir. Böylece Mushaf olarak nitelendirilen kitap ortaya çıkmıştır. Kur'an-ı kerim önce Hz. Ömer'e devr edilmiştir. Hz. Ömer vefat edince kızı olan Hz. Hafza'ya verilmiştir. Hz. Hafza aynı zamanda Peygamber Efendimiz'in eşiydi. Hz. Osman zamanına geldiğinde ise Kur'an-ı kerim çoğaltılmıştır. Acem yani Arap olmayanlar İslam dinini benimseyince Hz. Ali zamanında Ebu'l-Esved ed-Düelî tarafından Kur'an-ı kerime nokta işaretinin konulması gerektiği konusunda karar alınmıştır. Kur'an-ı kerime hareke konulması gerektiği konusunda ise Emevi Devleti halifelerinden Abdülmelik döneminde kararlaştırıldı. Mushaf yazan hattatlar zaman içerisinde bir takım çalışmalar yapmış ve ayetleri birbirinden ayırmak amacıyla ayetlerin sonuna gül deseni yâda daire şeklinde muhteşem işaretler koymuşlardır. Mushaflarda kullanılan bu işaretlemeler secâvend ismi verilmektedir. Bu isim Secavendi zatından gelmektedir. Bu isimle anılma sebebi onun yolunun takip ediliyor olmasından gelmesidir.<sup>65</sup> Kur'an-ı kerimden sonra asli olan kaynaklardan ikincisi sünnet'dir.

Sünnet, sözlük anlamıyla yasa, adet, yol gibi anlamlara gelmektedir. İslam dini açısından bakıldığı zaman Hazret-i Muhammed'in yasak olmayan iyi ve güzel şeylerin yapılmasını emrettiği, kendisinin örnek davranışlarının örnek alındığı, bir iş yapılırken görmesi durumunda mâni olmadığı iş veya davranışlar bütününe sünnet denir. Farz genel anlamda Allah'ın emrettiği uygulamalar; sünnet ise Hz. Muhammed'in emirleri olarak ifade edilmektedir. Sünnet sözcük olarak tek başına kullanıldığında İslam dininin tüm hükümleri anlamına gelir. Hukuk bilginleri Kur'an-ı kerime bakıp konu hakkında bir hükme rastlamazsa hemen sünnete başvurur.

Nitekim Kur'an-ı kerimde de sünnete uymak konusunda emir vermektedir. "Ey Resulüm, de kî: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. De kî: "Allah'a ve peygambere itaat edin. Yüz çevirirlerse

<sup>65</sup> Yakub bin Seyyid Ali, *Mefâtihi'l-Cenân Şerhu'Şir'ati'l-İslâm*, İstanbul, 1288 s. 76-77

bilsinler kî, Allah inkâr edenleri sevmez" (Âli İmrân: 31-32); "Ey îman edenler! Allaha ve Peygamberine ve sizden olan ulü'l-emre itaat ediniz!" (Nisa: 59); "Sizin için Allah'ın resulünde güzel bir örnek (=üsvetün hasenetün) vardır" (Ahzâb: 21) "Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, mümin bir erkek ve kadına o işte artık seçme hakkı yoktun Her kim Allah ve Resulüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur" (Ahzâb: 36) ayet-i kerimeleri başta gelmektedir. Hz. Muhammed Hazret-i Peygamber, "Bana Kur'an verildi. Onunla beraber onun misli de verildi" buyurmuştur.<sup>66</sup> Hz. Muhammed sünnetlere uyulması konusunda "Benden sonra sünnetime ve Hülefâ-yı râşidinîmin sünnetine sıkı sanlımız" şeklinde buyurmuştur.<sup>67</sup> Hadisler İslam dini ve hukuku açısından büyük bir önem arz etmektedir. Mekke feth edildikten sonra hadisler yazılmaya başlanmıştır. Bu dönem içerisinde Hazret-i Ömer, Ali, Abdullah bin Amr bin Âs, Câbir bin Abdullah, Sa'd bin Ubâde, Abdullah ibn Ebi Evfâ, Semüre bin Cündeb hadîs-i şerif yazmış; Hazret-i Âişe, Berâ bin Âzib, Ebû Hüreyre, İbn Ömer, İbn Abbas, İbn Mes'ud, hatta başta hadîslerin yazılmasında çekingen davranan Zeyd bin Sabit'e de hadîs-i şerîf yazdırmışlardır.<sup>68</sup> Emevi Devleti halifelerinden olan Ömer bin Abdülaziz döneminde dönemin ilim merkezlerine bildiriler yollanmış ve hadislerin toplanması konusunda emredilmiştir. Hadisleri yazılı olarak toplayan ilk hadisçi Ebû Şihâb Zührî olmuştur. Ebû Şihâb Zührî bütün evleri gezip herkesi dinleyerek Hz. Muhammed'in söylediklerini duyanları dinlemiş ve not almıştır. Söylenenleri yazan Zühri tüm notları defterlere aktarmış ve defterlerin çokluğu birkaç hayvana yüklenecek yük kadardı. Bu şekilde ilerleyen dönemlerde hadisler derlenip toplanmıştır.

Kur'an-ı kerimin düzenlemelerine bakıldığında yeni bir hukuk sistemi getirmekten ziyade var olan örfi gelenek ve görenekleri değiştirme ve düzeltme

<sup>66</sup> Ebû Dâvud, *es-Sünen*, Kahire, 1280, s.6

<sup>67</sup> Hâce Muhammed Hasen Can Sâhib Serhendî, *İkrikü'n-Necât*, İstanbul, Haydarâbad 1931 baskı ofset, 1992, s. 30.

<sup>68</sup> Benî Leys kabilesi bir Huzaah'yı katl ettikten sonra, Huzaahtar da Benî Leys kabilesinden birini Mekke'nin fethi sırasında öldürmüşlerdi. Hazret-i Muhammed bu haberi duyunca hayvanına binip hutbe verdi ve şöyle buyurdu: "Allahü teâlâ Mekke'ye girmekten alıkoymuştu. Fetih başladığı zaman Resulü Ekrem yoldaşlarıyla birlikte Mekke'de otoritesini kurdu. Dikkat ediniz! Benden önce kimseye Mekke'de savaşmak helâl olmadı. Benden sonra da kimseye helal olmayacaktır. Yine dikkat ediniz! Mekke'de savaşmak ancak günün bir kısmında [yani sahalattan ikindiye kadar] bana helâl oldu. Dikkat ediniz! Şu anda orada öldürmek haramdır Ne diken, ne ağacı kesilir Mekke'nin avı ürkütülmez! Yere düşmüş olan bir şeyi de [anun kime aid olduğunu] bilenden başkası alamaz\* Yakınlarından biri öldürülmüş kimse, iki şıktan birini seçebilsin Ya verilen diyeti kabul eden Yahud kısasa razı olur". Bu hutbeden sonra Ebû Şah isimli bir Yemenli ayağa kalkıp dedi ki: "Ya Resûlallah! Bu hutbeyi bana yaz". Resulullah "Ebû Şah'ayazınız!" buyurdular, (Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud, Tirmizî, Nesâî)

amacına yöneliktir.<sup>69</sup> İslam hukuku, var oluş itibarıyla Hz. Muhammed'den önce Arabistan coğrafyasında yerleşmiş halde bulunan gelenek ve görenekler insanların kendi şahsi vicdanlarını ilgilendiren kurallara dayanarak tespit edilmiştir.<sup>70</sup> Hz. Muhammed vefat ettikten sonra İslam hukukunun ikinci kaynağı olan sünnet son bulmuştur. İslam devletinin ve toplum yapısında meydana gelen gelişimler ile birlikte ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar, yeni kuralların ortaya çıkmasını gerekli kılmaktaydı. Ortaya çıkan ihtiyaçların temin edilmesi amacıyla Hz. Ebubekir ve Hz. Ömer döneminde toplumun saygın kişilerinden oluşan bir grup kurul oluşturmuştur. Oluşturulan bu kurulun aldığı kararlar İslam hukukunun üçüncü kaynağı<sup>71</sup> olarak bilinen “icma-ı ümmet”dir. İcma-ı ümmetin şer’i olarak temel dayanak noktası Hz. Muhammed’in hadisleri olarak ifade edilmektedir.<sup>72</sup> İslam hukukuna göre bir konu veya bir sorun durumunda çözüme kavuşturulması gereken bir şey karşısında ilk önce Kur’an-ı kerim sonra sünnet, icma ve kıyasa başvurulur. Kıyas; İslam hukuku açısından dördüncü kaynak olarak kabul edilmektedir. Karşılaşılan duruma göre eğer ki tek bir kaide kıyası gerekli kılmıyorsa, bu durumda kuralların tümü göz önüne alınarak çözüm yoluna ulaşma çabasına gidilir.<sup>73</sup> Bir dava veya olayı çözmek amacıyla kıyas ile çözüme gidilememesi durumunda içtihat yoluna başvurulur. İchtihat; insanın akıl yoluyla hukuki ve yargısal sorunları kabul edip bunları sınıflandırması yani İslamileştirerek kanunlaştırma yoluna gidebilmesidir.<sup>74</sup> Bir hukuk insanı içtihadı başvuruda bulunurken hukuk kuralları ve kaidelerini aklının tüm gücüyle anlamaya gayret göstermeli ve bu şekilde hukuki çerçeve içerisinde yeni çözüm yolu ortaya koyabilmelidir.<sup>75</sup> Dört Halide devri dışında İslam hukukunun içtihat yoluyla varlığını devam ettirip gelişim göstermesi devletin etkisi ve desteği dışında gelişim göstermiştir.<sup>76</sup> Müçtehitlerin devletin egemenlik alanı dışında ve

<sup>69</sup> N.J. Coulson, “İslâm Hukuku”, (çev.Sururi Aktaş), *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*,1997 s.1,s.277 vd.

<sup>70</sup> Ziya Umur, *Türk Hukuk Tarihi Dersleri* , c.1 İstanbul, Beta Yay., 1987, s.181.

<sup>71</sup> Sava Savaş, *İslam Hukuku Nazariyatı Hakkında Bir Etüd*, (çev. Baha Arıkan), c.1, İstanbul,(tarihsiz), s. 43

<sup>72</sup> Hz. Muhammed’in “ Müslümanların iyi olarak gördükleri Allah katında da iyi kabul edilir” ve “Ümmetim bir yanlış üzerine asla birleşemez” şeklindeki hadisler icma-ı ümmetin şer’i dayanak noktası olarak zikr edilmektedir.

<sup>73</sup> Savaş, s.48

<sup>74</sup> Savaş, s.13.

<sup>75</sup> Umur, s.184;Coşkun Üçok, “ *İsma Hukukunun Temel Kurallarından İchtihatla İchtihat Nakz Edilmez*”, *İmran Öktem’e Armağan*, Ankara, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi yay., Sevinç Matbaası,1970, s.40.

<sup>76</sup> Mehmet Akif Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul, Hars Yayıncılık, 2005 , s.89.

resmi olmayan görevler şeklinde ilmi eser çıkarıp hukuk sisteminin gelişimine katkı sağlamışlardır. İslam hukukunda meydana gelen bu gelişme hicri III. yüzyıla kadar devam etmiştir. Hicri III. yüzyıldan sonra içtihat yolunun kapalı olduğu düşünülmüş<sup>77</sup> hukuk sistemindeki gelişim durağanlaşmıştır.

Sonuç itibariyle İslam hukuku anlayışını benimsemiş olan devletler, farklı bir çıkış yolu bulmak durumundaydılar. Nitekim insan ihtiyaçlarının gün geçtikçe farklılaşması bir taraftan da gelişme aşaması son bulmuş bir hukuk sistemi dolayısıyla ortaya çıkan veya çıkacak olan sorunlara bir çözüm üretmek amacıyla yeni çıkış yolları aranmalıydı. Bu çıkış yolu şer'i yani dine dayalı hukuk sistemi yerine örf ve adetlere göre şekillenen yazılı olmayan örfi hukuk sisteminin doğmasıyla aşılmıştır.

Monarşi sistemiyle yönetilen devletlerin tümünde olduğu gibi, önceki hukuk sistemlerinde olduğu gibi tüm yetki gücü hükümdarların elindeydi. Yasama, yürütme ve yargı erkleri hükümdarın denetimi altındaydı. Hükümdar çok büyük yetkilerle donatılmış olup bu yetkileri kullanırken kendisine vekiller seçmiş olup vekiller vasıtasıyla bu yetkileri kullanır. Türklerdeki devlet yapılanmasına bakıldığında töre, devleti yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiğine inanılan kut anlayışından ayrılmaz bir bütündür.<sup>78</sup> Orhun yazıtlarında “ İnsanoğulları üzerine ecdadım Bumin Hakan, İstemi Hakan tahta oturmuş, oturarak türk milletinin ülkesini, töresini idare edivermiş, tanzim edivermiş.” Bu durum devletin ayakta kalmasının hükümdarın varlığıyla mümkün olacağını göstermektedir.<sup>79</sup> Hükümdarın kendi iradesiyle kanun çıkarma yetkisinde bağımsızlığı bulunmaktaydı.<sup>80</sup> Sultanlar çıkarmış oldukları kanunların önemi o kadar büyüktür ki bir sultan öldükten sonra yerine geçen diğer sultanı bağlamamaktadır.<sup>81</sup> İslâm dünyasında kadılar mahkemelerdeki hâkimler olup yargı sisteminin temelini teşkil etmiştir. Mahkemelerdeki davaları çözüme ulaştırmak amacıyla adı verilen hâkimleri belli yargı çevrelerinde dâvâ görüp halletmek üzere hükümdar tayin ederdi. Hz. Muhammed kendi hem dâvâ dinlemiş olup bir karara vardığı gibi; aynı zamanda davalarla ilgilen hâkimleri olan kadıları da tayin etmiştir.

---

<sup>77</sup> Umur, s. 189.

<sup>78</sup> Halil İnalçık, *Osmanlı'da Devlet Hukuk Adalet*, İstanbul, Eren Yayınları, 2000, s.21

<sup>79</sup> İnalçık, s.29.

<sup>80</sup> Halil İnalçık, “Osmanlı Hukukuna Giriş:Örfi-Sultani Hukuk ve Fatih'in Kanunları”, Ankara, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 1958, s.329

<sup>81</sup> İnalçık, s.330; Toktamış Ateş, *Osmanlı Toplumunun Siyasal Yapısı*, Ankara, Ümit yay., 5. Baskı, 1996, s. 164.

Hiz. Muhammed'den sonra başa geçen halifelerde aynı şekilde bu yolda ilerlemişlerdir. Abbasiler döneminde kâdiyü'l-kudatlık olarak ifade edilen bir makam tesis edilmiş olup İmam-ı Azam Ebû Hanîfe'nin meşhur talebelerinden olan İmam Ebû Yusuf bu makama getirilmişti. Günümüz anlamıyla adalet bakanlığı ve temyiz mahkemesi ve yüksek idare mahkemesi reislikleri gibi memuriyetlere denk gelen yargı kurumu kadıların tayin işi ve halifenin yargı salâhiyetini onun adına kullanmaya yetkisine sahipti.<sup>82</sup>

Hukuk sisteminin eğitim sistemiyle olan ilişkisi bakımından Urfadaki medreseleri göz ardı etmemek gerekir. Urfa civarında yer alan medreselere bakıldığında Emevi halifelerinden son halife olan II. Mervan tarafından Harran'da genişletildiği ve günümüzde harabe şeklinde ayakta durmaktadır. Medrese kültürüne göre eğitim ve öğretimin yapıldığı Harran'da ilmi faaliyetlerle ilgilenen geniş bir ekol olarak kabul edilen Harran Okulu ortaya çıkmıştır.<sup>83</sup> Bu ilmi ekol hem hukuk hem de eğitim-öğretim faaliyetleri açısından çok büyük önem arz etmektedir. Harran okulundaki bilim adamları bölgede ortaya çıkan savaş gibi durumlar nedeniyle Bağdat'a gelip burada çalışmalarına devam etmişlerdir.<sup>84</sup> Şanlıurfa'da yer alan en eski medrese tarihi kayıtlara 587/1191 tarihinde Eyyübiler tarafından Ulu Cami'nin doğu tarafında yaptırılmıştır. Günümüze kadar ulaşamayan bu medresenin sadece kitabesi kalmıştır. Bu medresenin yerine Nakibzâde İbrahim Efendi tarafından 1196/1781-1782 tarihlerinde yeni bir medrese yapılmıştır. Eyyübiler döneminde yapılan ilk medresenin inşa tarihi 507/1113 yılları olarak kabul edilmiştir. Bu bilgilere dayanarak günümüz Türkiye sınırları içerisinde bugüne kadar ulaşabilen en eski medrese Urfa'daki Ulu Cami Medresesi'dir.<sup>85</sup> Ancak bu bilgiden anlaşıldığı üzere medresenin kitabesinde yer alan tarihin yanlış okunmasından kaynaklanan bir durum olduğu ve gerçek tarihinin 587/1191 olduğu anlaşılmıştır.<sup>86</sup> Urfa'da yer alan medreselerin sayısına bakıldığında birbirinden farklı rakamlar yer almaktadır. Örneğin:Şemseddin Sami'ye ait olan Kamusü'l-Alam eserinde Urfa'da kazalarla

---

<sup>82</sup> Ekrem Buğra Ekinci, *Osmanlı Mahkemeleri*, İstanbul, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 2010.s. 9

<sup>83</sup> "Harran Okulu", *I. Uluslararası Katılımlı Bilim, Din ve Felsefe Tarihinde Harran Okulu Sempozyumu, I-II*, Şanlıurfa, 2006.

<sup>84</sup> Necati Avcı, *Harran ve Bilginleri*, Ankara, 2007, s. 30.

<sup>85</sup> Abdullah Kuran, *Anadolu Medreseleri*, Ankara, 1969, s.1, 23.

<sup>86</sup> Mehmet Memiş, *Şanlıurfa Medreseleri*, Basılmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1998, s. 24.

birlikte toplamda 24 tane medresenin olduğu ifade edilmektedir.<sup>87</sup> Başka bir kaynağa göre ise Urfa'da kazalar dhl olmak üzere 25 medresenin olduğu ve medreselerdeki ğrenci sayısının 600 olduğu söylenmektedir. Urfa merkez de ise 18 medresenin olduğu söylenmektedir.<sup>88</sup> Osmanlı Devletinin ilerleyen dönemlerinde medreselerin sayısında büyük bir artış gözlenmiştir.



---

<sup>87</sup> şemseddin Sâmi, *Kâmûs-ı Trk*, 13. Baskı, İstanbul, Çağrı Yay., 2004, s. 1074.

<sup>88</sup> Ali Cevad, *Memâlik-i Osmniye'nin Tarih ve Coğrafya Lgati*, İstanbul, 1313, s.1, 126.

## 2. BÖLÜM

### 1) OSMANLI HUKUKU

Osmanlı Devleti'nin hukuk sistemi hakkında bilgi sahibi olabilmek amacıyla başvurulacak iki kaynaktan biri, Osmanlıya ait olan Kanunnameler diğeri ise Şer'iyeye Sicilleridir. Araştırmamızın temelini teşkil eden 213 Numaralı Ş.Urfa Şer'iyeye Sicili'ne geçmeden önce Osmanlı hukuk sisteminin temelini oluşturan Örfi ve Şer'î Hukuk sistemi hakkında bilgi vermekte yarar vardır.

Osmanlı Devleti'ndeki hukuk sistemine bakıldığı zaman aslında Osmanlı'nın kendisinden önceki devletlerden ve İslam hukukunun bir devamı niteliğinde olduğu görülecektir.<sup>89</sup> Osmanlı Devleti'nin hukuk sisteminin temelini Abbasiler, Büyük Selçuklular ve Anadolu Selçuklu Devleti başta olmak üzere Türk- Moğol kültürü ve İslam hukukundan etkilenmiştir.<sup>90</sup> Osmanlı'nın devr aldığı bu hukuk sistemini aynen uyguladığını söylemek doğru değildir. Osmanlı devleti hukuk sisteminde önmeli ölçüde değişiklikler yapmıştır. Ancak etkilenmiş olduğu sistem açısından önemli derecede benzerlikler arz etmektedir.<sup>91</sup>

#### 1.1-Örfi Hukuk

Osmanlı Devleti şer'i kuralların düzenleme getirmediği alanlarda yeni bir hukuk düzeni geliştirmiştir. Bu düzenlemenin yapılmasına imkan sağlayan gelişim ise örfle sağlanmıştır. Padişah'ın kendi iradesiyle şer'i hükümlerin uygulama alanına girmeyen alanlarda ortaya kanun çıkarma yetkisidir. Bu durum padişahın devlet üzerinde tam egemenlik sağlaması ve aynı zamanda devletin geleceğini ve çıkarlarını düşünerek çıkaracağı kanunlarla mümkün olmuştur.<sup>92</sup> Osmanlı Devletinde "örfi hukuk" kavramına ilk defa Fatih Sultan Mehmet zamanında rastlanmaktadır. Bu dönem içerisinde yer alan tarihçi olan Tursun Bey, şer'i hukukla birlikte örfi hukuk sistemi hakkında ada bilgi vermektedir. Örfi Hukuk denildiği zaman sadece örf ve adetlere göre şekillenen bir sistem olarak anlaşılmamalıdır. Aynı zamanda sınırlı bir yasama yetkisiyle birlikte İslam

<sup>89</sup> Aydın, s, 69.

<sup>90</sup> M. Akif Aydın, "Osmanlı Hukuku'nun Genel Yapısı ve İşleyişi", *Türkler*, (Editör: Kemal Çiçek-Salim Koca), 2002, C. 10, s.15, Erol Özbilgen, *Osmanlı Hukuku'nun Yapısı*, İstanbul, Nihal Kitabevi, 1938 s. 89.; daha geniş bilgi için bkz. Halil İncılık, "Osmanlı Hukukuna Giriş: Örfi-Sultani Hukuk Ve Fatih'in Kanunları", AÜSBFD, 1958, c. 13, s. 2, s. 104-107.

<sup>91</sup> Aydın, s.69

<sup>92</sup> İncılık s. 105, 227.

hukukunun temelinden oluşan içtihat ve fetvalardan da yararlanarak ortaya çıkan hükümler olarak ifade dilmelidir.<sup>93</sup> Örfi hukukun kaynakları başta örf ve adetler olmak üzere islam hukukunun aslî ve tali kaynakları olduğunu ifade etmek gerekir.<sup>94</sup>

## 1.2 -Şer’i Hukuk

İslam hukuku olarak bilinen Şeriat, İslam’ın ortaya çıkarmış olduğu bir sistemden ibarettir. İslam hukukunun diğer hukuk sistemlerinden ayrı kılan bir özelliği vardır. Bu hukuku kendine özgü kılan temel özelliği kaynaklarındaki meydana geliş şeklinin farklı olmasıdır.<sup>95</sup> Osmanlıdaki Şer’i Hukuk sistemiyle anlatılmak istenen esas kaide İslam hukukunda da geniş bir şekilde değinmiş olduğumuz şer’i deliler aracılığıyla ortaya çıkan hükümlerdir.<sup>96</sup> Şer’i hukuka göre ortaya kona kurallar veya verilen hükümler ilk önce Kur’an-ı kerim esas alınarak yapılır. Sonra sırasıyla sünnet, icma kıyas’a başvurulur.

## 1.3-Kadılık Kurumu

Kadılık kurumu Osmanlı adalet teşkilatında çok büyük bir öneme sahiptir. Kadıların Osmanlı devletindeki yetki alanları çok geniştir. Adalet siteminin temelini teşkil eden kadılar şer’i mahkemelerde yargı görevini yerine getiren önemli şahsiyetlerdir. Medresede eğitim alan kadılar burada belli eğitim aşamasından geçtikten sonra görev alırlardı. Osmanlı devleti kurulduğu yıllardan itibaren kadılara görev ve yetkiler verilmiş, zaman içerisinde Osmanlı sınırları genişleyince kadıların sayısında da artış olmuştur. Osmanlı topraklarının genişlemesine bağlı olarak kadıların yetişmesi açısından bir kurumsallaşma olmuştur. İlk önceleri devlet yeni kurulduğu için bir düzen olmadığından kadılar sürekli Suriye, Mısır, Anadolu gibi yerlerden getirilmiştir. Daha sonraları devlet ele geçirdiği her yerdeki idare merkezlerine eğitilmiş olan kadıları tayin eder ve bu şekilde Osmanlı Devleti’nin adalet teşkilatı ortaya çıkmış oldu.<sup>97</sup> Geniş yetkileri olan kadılar, kazalardaki en rütbeli görevliler olup görevleri açısından siyasi, sosyal, ekonomi gibi pek çok işlevi üstlenen kadılar hayatın tümüyle iç içeydiler. Görev aldıkları yerin emniyet amiri,

---

<sup>93</sup> Akgündüz, s. 51,

<sup>94</sup> Akgündüz, s. 51.

<sup>95</sup> Akgündüz, s. 21,

<sup>96</sup> Akgündüz, s. 49

<sup>97</sup> Akgündüz, s. 224.



mülkü amiri ve aynı zamanda bir danışma makamı olarak görev yapan bir kurumdur.<sup>98</sup> Osmanlı kadıları gitmiş oldukları ülkelerde şeriat dışında o yerin örf ve adetlerini de göz önüne almış ve buna göre yargılama yapmıştır. Elde var olan belli bir kuralı inatla uygulama yoluna gitmeyen Osmanlı kadıları adaletin simgesi haline gelmişlerdir.<sup>99</sup> Osmanlı adalet sisteminin temelinde bir düzen ve tertip olduğu için adalette meydana gelen gecikmeler adeta işkence olarak görülmekteydi. Bundan dolayıdır ki şer’i mahkemelerdeki yargılama süreci seri bir şekilde yapılmıştır. Osmanlı hukukunun en önemli özelliklerinden birisi de yargıçların objektif olması, din dil ayrımı yapmadan yargılama yapmasıdır. Bu özellikler Osmanlı Devleti’ni hukuki açıdan benzersiz kılmaktadır.

#### **1. 4- Mahkeme Görevlileri**

##### **1.4.1. Naib**

Kadıların yardımcısı olarak bilinen naibler, geçici bir süre için kadının görev ve yetkilerini üstlenen kimseye naib denilmekteydi.<sup>100</sup> Sürekli yerlerinden ayrılmak zorunda olmayan kadıların yerine onların yetkilerini kullanan naibler, genellikle köylerdeki davalarla ilgilenirlerdi. Naib’in görev alabilmesi için öncelikle kadının naibi önermesi gerekirdi. Daha sonra kazaskerin onay vermesiyle göreve başlardı. Şer’iye sicilleri dikkate alındığında naiblerin genellikle sorgu hakimliği yaptıkları görülmektedir.<sup>101</sup>

##### **1.4.2. Muhzır ve Çavuş**

Dava konusunda ilgili şahısların kadının huzuruna getirilmesi, mahkemeye celbetme işleviyle ilgilenen kişiye verilen isimdir. Muhzırların başında bulunanlara ise Muhzırbaşı ismi verilmekteydi. Mahkemelerde duruşmaların yoğun olduğu yerlerde muhzırların sayısında artış olmaktaydı. Örnek vermek gerekirse Bursa şer’iye siciline ait 1533 tarihli fermana göre muhzır sayısının 40’ın üzerinde olduğu ifade edilmektedir.<sup>102</sup>

---

<sup>98</sup> Akgündüz, s. 227

<sup>99</sup> İlber Ortaylı, “Osmanlı İmparatorluğunda İktisadi ve Sosyal Değişim”, *Makaleler 1*, Ankara, Turhan yay, 2002,

<sup>100</sup> Casim Avcı, “Naib”, *DİA*, c.32, s. 311.

<sup>101</sup> H. Tahsin Fendoğlu, “Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı,” *Osmanlı*, c.6, s.454.

<sup>102</sup> Mustafa Akdağ, “*Türkiyenin İktisadi ve İctimai Tarihi*” İstanbul, c.2., s. 71-73.

### 1.4.3.Kassâm

Varislerin alacak haklarının paylaşım işini yapan ve aynı zamanda yetimlerin mirasına sahip çıkan görevliye kassâm adı verilmektedir.<sup>103</sup> Osmanlıda iki tür kassâmlık vardı. Osmanlıdaki kazaskerlik makamına mensup olan askeriye sınıfının terekesini mirasçılar arasında paylaştıranlara kazasker kassamları, ikincisi de şer’i mahkemelerde yer alan kassamlardı.<sup>104</sup>

### 1.4.4.Kâtip

Mahkemelerde ortaya çıkan davalara konunda yazma yeteneği olan kişilere, yazı yazma konusunda yetenekli olanlara kâtip adı verilir.<sup>105</sup> Kadıların almış oldukları kararları defterlere kaydetmeleri açısından aynı zamanda kadıların yardımcısıdır. Kâtiplerin resmi görevi mahkemelerdeki davaları kayıt altına almak şer’iyye sicillerine yazmak ve merkezden gelen tüm yazıları değişiklik yapmadan sicillere aktarmaktır.<sup>106</sup>

### 1.4.5.Şuhudü’l-Hâl

Mahkemelerdeki davalar sırasında yapılan yargılama işlemlerinde şuhudü’l-hâl adı verilen şahıslar şahitlik yaparlardı. Bu kişiler yapılan duruşmalarda hazır halde beklerler. Bulunduğu yerde dürüstlükleriyle tanınan bu şahıslar o yerin iler gelenleri arasından seçilirlerdi. Sayıları değişiklik gösterebilir. Örneğin:Urfa’da<sup>107</sup>

*Halilürrahmân mahallesi sâkinlerinden ve teb’a-i devleti ‘aliyenin Ermeni milletinden Bayıanoğlu Serkis veled-i Akob medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’iyemizde sulbi kebir oğlu İpram muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zıkr-i ati bey’in sadurına değin yedimde malım ve mülküm olub mehl-i mezbûrenin Nahnecioğlu çıkmazında vâki’ ikinci defter on dokuzuncu numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba’ası Sakacı Karabit ve Kuyumcu Karabit ve Berber Kirkor menzillerine ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun ‘adiyede ve müştemelat-ı sâire ma’lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzilimi bi’l-îcâb ve’l-iskât şurût-ı mübtile ve müfriden ‘ari bey’-ı bât-ı sahihi şer’ ile bin guruş bey’ ve temellük ve tesellüm*

<sup>103</sup> Sami, s.1070.

<sup>104</sup> İ. Hakkı Uzunçarşılı, “Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı,” 3. Baskı, Ankara, TTK yay., 1988, s. 121

<sup>105</sup> İsmail Parlatır, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, 1. Baskı, Ankara, Yargı Yay., 2009, s.860

<sup>106</sup> Musa Çadircı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, 2.Baskı, Ankara, TTK Yay., 1997, s. 89.

<sup>107</sup> U.Ş.S, 213,BOA, MŞH.ŞSC.d:201/222

eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin guruş müşteri-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilan ahz û kabz iyledim Fimâba'd menzili mahdûd mezkûr müşteri merkûmun mülk-i müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü'l-hâms ve'l-'aşrin min recep sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

*Mukabele olmuştur.*

*Şühüdü'l- hâl: Nacar Süleymân*

*Nacar Halit*

*Hâcı Hamza'nın oğlu Hüseyin*

*Sâlih Efendi*

## 2) OSMANLI ŞER'İYYE SİCİLLERİ

### 2.1. Tanımı ve Ortaya Çıkışı

Şer'iyye Sicilleri mahkemelerde alınan kaynakları yansıttığı için kadı defteri veya kadı sicili olarak da ifade edilmiştir.<sup>108</sup> Şer'iyye Sicillerinin sözlükteki anlamına baktığımızda şer'i kurallara uygun olan, şeri' hükümlerle ilgili<sup>109</sup> olan anlamına gelir. Sicilin tanımına baktığımızda, mahkemelerde kadıların verdiği kararların kayıt altına alınması sonucu ortaya çıkan defterlere denir.<sup>110</sup> Mahkeme görevlilerini anlatırken de bahsettiğimiz gibi defter kayıtlarını kadılar tuttuğu gibi kadıların yerine vekil olarak görev yapan nâibler de aynı görevi yapmışlardır. Mahkemelerde alınan kararlar tüm devirlerde olduğu gibi ait olduğu devletin tarihi ve kültürü hakkında bilgi veren önemli tarih belgeleri olarak ifade edilmektedir.<sup>111</sup> Bir anlamda halk ile devlet arasındaki ilişkileri bir düzen içerisinde yöneten kadılar halkı devletin karşısında temsil etme yetkisine sahip olan adli kurumun önemli görevlileri olarak bilinirler. Devlet ve halk arasındaki ilişkileri, ortaya çıkan sorunları çözmek amacıyla açılan davaları hukuki bağlamda sicil olarak ifade ettiğimiz defterle kayıt altına alırlardı. Bu açıdan bakıldığında zaman Osmanlı çok geniş bir coğrafya üzerinde hâkimiyet kurmuş bir imparatorluk olarak hukukun üstünlüğünü esas alarak sayısız sayılarda kadı sicili ortaya çıkmış ve günümüze ulaşmıştır.

<sup>108</sup> Fatih Gedikli, "Şer'iyye Sicillerinin Hukuk Tarihi Açısından Önemi ve Sicillere Dayalı Araştırmalar" *Dünden Bugüne Osmanlı Araştırmaları (Tespitler-Problemler-Teklifler)*, İstanbul, İsam Yay, 2007, s.73.

<sup>109</sup> Parlatır, s.1573.

<sup>110</sup> Parlatır, s. 1509

<sup>111</sup> M.Zeki Pakalın, "Osmanlı Tarihi Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü," 3. Baskı, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1983, s.210

## 2.2. Şer'iyye Sicillerinin Önemi

Şer'iyye sicilleri içerisinde barındırmış olduğu bilgi birikimi dolayısıyla İslam ve Türk hukuku hakkında bilgi edinmek amacıyla zengin bilgi birikiminin olduğu kaynaklardır.<sup>112</sup> Şer'iyye sicilleri, kadıların bulunmuş olduğu bölge itibariyle çok geniş yetkileri olduğundan halkla iç içe girmiş ve sadece adli konularda olmayıp, sosyal, kültürel pek çok konu hakkında bilgi veren belgeler olması açısından da büyük bir önem arz etmektedir.<sup>113</sup> Şer'iyye sicilleri Müslüman ve gayr-i müslüm halk arasındaki ilişkilerin ne denli olduğu, devlet ve halkın ilişki derecesi, davaların işleyiş süreci ve hukukun uygulanma derecesini göstermeleri açısından da büyük bir öneme sahiptir.<sup>114</sup> Bu açıdan baktığımızda sicillerin araştırma yapma konusunda büyük bir öneme sahip olduğu ve aynı zamanda birinci elden kaynak olduğunun unutulmaması açısından önemlidir.

Sicillerde genel olarak geçen davalara baktığımızda devletin halktan alacağı olan vergileri ve bu vergilerin nasıl alınacağı konusunda bilgi veren fermanlar, buldukları görev yapan memurların tayin edilme işlemleri, görevden ayrılmaları veya başta bir yere görevlendirilmeleri hakkında bilgi veren belgeler, karşılıklı olarak yapılan anlaşmalar gereği tarafları evlenmeleri veya boşanmaları halinde takip edilen usullere göre verilen kararlar, özellikle miras paylaşımı konusunda çıkan dava örnekleri sıkça yer almakta olup miras paylaşımı ve taraflar arasında çıkan sorunların çözüme kavuşturulması hakkında bilgi veren fetvalar, öle kişilerin yerine tayin edilen vasî ve nafakalarla ilgili hüccetler, vakıfların bakımı konusunda çıkan sorunlar ve vakıfların bakımını üstlenen kişilerin vefatı sonrası yerlerine geçecek kişiler arasındaki sorunların mahkemeye taşınması gibi pek çok konu hakkında bilgi veren birinci elden kaynaklardır. Bunların yanı sıra eşler arasındaki mal paylaşımı, ölen kişiden geriye kalan malların çocukları veya eşine verilmesi aşamasında takip edilen yol, yine ölen kişilerin ölüm sebepleri hakkında verilen bilgiler, halkın uğraş alanları,

<sup>112</sup> Bilgin Aydın, Ekrem Tak, *İstanbul Kadı Sicilleri Üsküdar Mahkemesi* 1 Numaralı Sicil (H.919 - 927/M.1513-1521), 1.Baskı, İstanbul, İsam Yay., 2008, s.11

<sup>113</sup> Nasi Aslan, "Milli Arşiv İçerisinde Şer'iyye Sicilleri Eğitim ve Terminoloji Problemi", 1. Millî Arşiv Şûrası (Tebliğler-Tartışmalar), No: 12, Ankara, BDAGM Yay, 1998, s.187

<sup>114</sup> Songül Korkmaz, *205/1 numaralı Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyen ve Değerlendirmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2006, s. 5.

ticari ilişkilerin nasıl yapıldığı, halkın gündelik ihtiyaçları, miras olarak genellikle bırakılan eşyalar hakkında verilen bilgiler sayesinde ayrıca çeşitli araştırma imkânları doğmakta olup, günümüze ışık tutması açısından da günümüz toplum yapısında oluşan sorunlarla ilişkilendirme yapma imkânı sunması açısından önemli arşiv malzemeleridir.

### 2.3. Şanhurfa Şer‘iyye Sicilleri ve Genel Değerlendirilmesi

Şer‘iyye sicilleri, mahkemelerde alınan kararların kayıt altına alındığı defterlerdir. Osmanlı tarihinde önemli bir yer tutan siciller pek çok alana ışık tutması açısından büyük bir önem arz etmektedir. Bu açıdan dolaydır ki siciller son dönemlerde akademik anlamda üzerinde önemle durulan araştırma kaynakları olmuştur. Şer‘iyye sicilleri genel olarak yüksek lisans ve doktora tezi olarak çalışılan araştırma kaynakları olmuştur. Araştırma alanı olarak son dönemlerde siciller üzerinde yapılan araştırmaların en önemli gayesi bu birinci elden kaynakların içerisinde barındırmış oldukları konu kapsamının geniş olmasıdır. Aynı zamanda siciller Osmanlı devletinin adalet düzeni hakkında bilgi veren önemli kaynaklardır. Osmanlı Devletindeki mahkeme görevlilerinin almış oldukları kararların hukuki açıdan uygunluğu, davaların işleyişi, kadıların vermiş oldukları kararlar açısından önemli bilgiler sunma imkânı sağlayan siciller önemli arşiv malzemeleridir. Fetva suretleri, yangın, sel, fırtına, zelzele, don, kar, dolu gibi tabiat olaylarına ait gelişigüzel yazılmış notlara, şiirlere rastlamak mümkündür.<sup>115</sup> Yine dava konusu olan olaylara bakıldığında genellikle ölen bir kişiden geriye kalan mallarının varisleri arasında taksimi, vakıfların onarımıyla ilgili davalar, ölen veya yaralanan kişilerin ölüm, yaralanma sebepleri, eşler arasındaki boşanma olayları, tarafların nikâh kıyma karşılığında evlilik teminatı açısından yapılan antlaşmalar, asker kaçaklarının yargılanması gibi konular başta olmak üzere pek çok davanın görülebileceği çok geniş bir yelpazeye sahip olan Osmanlı sicilleri gerek hukuki yargı süreci açısından gerek toplumsal, sosyo-kültürel olayları yansıtması açısından büyük bir önem arz etmektedir. Yine Şer‘iyye sicillerinin en önemli özelliklerinden bir tanesi de elde etmiş olduğum gözlemlere göre gayr-i müslüm halkın Osmanlı devletinde ne tür bir muameleyle karşılaştığı konusudur. Bu açıdan sicillere bakıldığı zaman gayr-i müslüm tebaanın hakları devlet tarafından korunmakta olup ikinci sınıf bir

<sup>115</sup> Fatma Bağmancı, *216 numaralı Şer‘iyye Sicilinin Hukuksal Analizi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanhurfa, 2006, s. 4.

toplummuş gibi bir muameleye tabi tutulmamışlardır. Bu durum gösteriyor ki Osmanlı Devleti'nin tarih boyunca çok geniş sınırlara sahip olmasındaki en temel gayelerden birinin de sicillerde de görüleceği üzere eşitlik esasına dayalı bir yönetim modeli üzerine inşa edilen bir devlet yapısına sahip olmasından kaynaklanmasıdır. Bu arada tarih araştırmalarındaki en önemli özelliklerden bir tanesi de olay veya konuları eleştirebilme yeteneğine sahip olmaktadır. Sicillerin geneline bakıldığı zaman kâtiplerin davaları kayıt ederken kâtiplerden kaynaklanan yanlış yazımlar veya numaralandırma yapılırken yanlış numaralandırma yapılması, numaralandırmaların unutulması, az miktarda da olsa hesaplama işlemlerinde yapılan hatalar göze çarpmaktadır. Her ne kadar küçük kusurlar meydana gelmiş olsa da konunun ve ya olayın anlaşılabilirliği açısından sorun yaratacak derecede bir olumsuzluk görülmemektedir.

Urfaya ait Şer'iyeye Sicillerine bakıldığı zaman aşağıdaki tabloda detaylı bir şekilde görüleceği üzere Urfa'ya ait olan 25 adet defter görülmektedir. Urfa'ya ait olan en eski sicil defteri IV. Murad döneminde kayıt altına alınan H.1039/M.1629-1630 tarihlerini kapsayan 207 numaralı sicil defteridir. Bunun haricinde en erken tarihli defter H. 1261-1263/M.1845-1847 yıllarını kapsayan 204 numaralı sicil defteridir. Ancak bu arada göze çarpan en önemli hadise arada geçen 216 yıllık kayıtların yok olmasıyla ilgilidir ki bunlar hakkında herhangi bir bilgi yer almamaktadır. Urfa'ya ait olan sicillere bakıldığı zaman bu güne kadar 204, 205, 208, 212, 213, 214, 216, 218, 222, 223, 225 ve 228 numaralı siciller yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır. 25 adet sicilin detayları aşağıda görüldüğü gibidir.

<b><u>NO</u></b>	<b><u>TARİH</u></b>	<b><u>SAYFA</u></b>
204	H. 1261-1263 / M. 1845-1846	----
205	H. 1269-1282 / M. 1852-1865	292
206	H. 1282-1287 / M. 1865-1870	802
207	H. 1039 / M. 1629	362
208	H. 1298-1299 / M. 1880-1881	396
209	H. 1294-1302 / M. 1877-1884	230
210	H. 1293-1296 / M. 1876-1878	376
211	H. 1292-1293 / M. 1875-1876	228
212	H. 1291-1294 / M. 1874-1877	186
213	H. 1290-1292 / M. 1873-1875	348
214	H. 1287-1288 / M. 1870-1871	432
215	H. 1320-1324 / M. 1902-1906	566
216	H. 1315-1316 / M. 1897-1898	466
217	H. 1317-1320 / M. 1899-1902	492
218	H. 1312-1317 / M. 1894-1899	428
219	H. 1311-1312 / M. 1893-1894	400
220	H. 1309-1311 / M. 1891-1893	466
221	H. 1305-1308 / M. 1887-1890	624
222	H. 1308-1309 / M. 1890-1891	366
223	H. 1304-1333 / M. 1886-1914	316
224	H. 1287-1296 / M. 1870-1878	604
225	H. 1297-1304 / M. 1879-1886	176
226	H. 1299-1302 / M. 1881-1884	564
227	H. 1303 / M. 1855	----
228	H. 1288-1290 / M. 1871-1873	51

### 3. 213 NUMARALI URFA ŞER'İYYE SİCİLİNİN

#### GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Tezimizin ana konusunu oluşturan çalışmamız Şanlıurfa'ya ait olan ve H.1290-1292/M.1873-1875 yıllarını kapsayan Şer'iyeye Sicillerine göre yapılmıştır. 213 numaralı Şer'iyeye Sicili toplam 348 sayfa ve 707 belgeden oluşmaktadır. Defterin ebatı... Cild yapısı olarak sırtı siyah meşin satırları kendinden desenli kahverengi mukavvadır.<sup>116</sup> Defterin mikrofilm olarak çekildiği tarih...yılıdır. 213 nolu defter günümüzde Ankara Milli Kütüphane Arşivi'nde dijital ortamda yer almakta olup, defterin orijinal nüshaları Başbakanlık Osmanlı Arşivleri'nde muhafaza edilmektedir.

213 nolu sicilin ikinci kısmında genel anlamda miras, evlilik, boşanma, ölüm, yaralanma gibi konular başta olmak üzere pek çok dava örneği mevcuttur. Davalara genel anlamda bakıldığında davayı kimin açtığı, hangi gerekçeyle açtığı, davaya kimlerin dahil olduğu ve şahitlerin kimler olduğu konusunda detaylı bilgiler verilmiştir. Aynı zamanda miras paylaşımı konusunda çıkan anlaşmazlıkların çözümü için çıkan davada ölen kişinin adı, mirasçıların isimleri çocuklarının kimler oldukları eşinin kim olduğu konusunda tek tek isimler geçmektedir. Tüm bu bilgiler Osmanlı mahkeme sisteminin işleyişi hakkındaki disiplini ve düzenli işleyişi göstermektedir. Sicilden miras paylaşımı konusunda bir dava örneği:

*Bâdî-i terkim defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Osman bin İbrahim bin 'Osman'ın verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Fatma bint 'Osman ve vâlidesi Elif binti Mustafa ile sulbiye sagir oğulları Mehmed ve sulbiye-i sagire kızı Rahime ve Zelihâ müteveffât-ı merkûmenin verasesinden hâsıl ve zevc-i mezbûre Fatma bint-i Mustafa...müsbit hâsıl mevkufu münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra seffar-ı merkûmunun kibel-i şer'iden tavsiye vasiyeleri mezbûre Fatma taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrir ve beyn olursa bi'l farizeti'ş-şer'iyeye tevzi' ve taksim olunan tereke-i*

<sup>116</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d., Gömlek no: 08829



*müteveffât mezbûredir ki ber vechi 'ati zıkr ve beyan olunur. Fî'l yevmi's-sâni min zilka 'de sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.*<sup>117</sup>

Yine 213 nolu sicilde sıkça geçen dava örneklerinden alacak hakkıyla ilgili olarak bir örnek:

*Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Kutbeddin mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hâcı Kerko Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'iyemizde Mehmed bin 'Osman muvacehesinde merkûm Hasan zimmetinde bir re's kısarak nısfı semeninden bâkî iki yüz yirmi guruş alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Hasan dâhi cevabında hüccet-i merkûmdan müddei merkûm zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz yirmi guruş müddei merkûm Mehmed'e edâsıyla merkûm Hasan'a iltizâm olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' ve'l 'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.*

*Mukabele olunmuştur.*<sup>118</sup> görüldüğü üzere alacaklarla ilgili bir dava örneği.

Yine 213 nolu sicilin ikinci kısmında alınan bir mal veya eşyanın geri iade konusunda çıkan davayla ilgili örneklere rastlamak mümkündür. Bu da Osmanlı hukuku açısından alınan bir mal veya ürünün güvenilirliği açısından büyük bir önem arz etmektedir. Örneğin Urfada<sup>119</sup>;

*Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Süleymân bin 'Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'i 'aliyede 'Ali bin Ahmet muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp ben merkûm 'Ali'den cemi' ebvabından salim olduğum hâlde beş yüz guruş semin -i merfu'a bir re's bargir iştirâ etmiştim bargir-i mezbûrun iki gözleri eâmm olduğuna müтали' olmamla ruyine da'vâsı merkûm 'Ali dâhi her biri şer' gelir aybıyla bâkî bey' eylediğini da'vâ ve ben dâhi inkâr idüb ol-vecihle miyanemizde menazi'at-ı kesire vuku'na bina' miyanemize müslahin dostuyla ben bargir-i mezbûre semeninden yüz elli guruşdan*

<sup>117</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:238/355

<sup>118</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:234/340

<sup>119</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:289/505

*fareğ ve merkûm ‘Ali dâhi bargir-i mezbûre kiraya verilmek üzere inşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi sulh-ı mezkûreye kabul idüb meblağ-ı mezbûrun yüz elli guruşundan ferağat idüb merkûm ‘Ali dâhi bargir-i mezkûreyi kabul idüb meblağ-ı mezbûra üç yüz elli guruşunu bâki vermek üzere ma’adan her birimize kabullerimize hâvî aherin zimetinde ibrâ etmiştik dediklerinde gıbbe’t-tasikü’s-şer’i meblağ-ı mezbûr üç yüz elli guruş müddei merkûm Süleymân’a edâsıyla merkûm ... iltizâm olduğu tescil ve huzur ‘alilerine i’lam olundu. Fî’l-yevmi’l-‘aşer min zilka’de sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf. belgede görüldüğü üzere alınan bargir(at)’ın özürlü olması dolayısıyla çıkan dava örneğidir.*

213 numaralı Urfa siciline bakıldığı zaman günümüzde Urfa’da bugün halâ var olan bir çok nahiye(günümüz ilçeleri) ve dönemin mahallelerinden günümüze intikal eden pek çok yer ismine rastlamak mümkündür. Sicilde geçen yerler arasında birkaç örnek vermek gerekirse;Yusuf Paşa mahallesi<sup>120</sup> , Hekimdede mahallesi<sup>121</sup> , Kanberkiye mahallesi<sup>122</sup> başta olmak üzere pek çok mahalle günümüzde mevcuttur. Bunların yanı sıra günümüzde geçen ilçelerden bazılarına örnek verecek olursak; Suruç ilçesi<sup>123</sup> Karaköprü ilçesi<sup>124</sup> ve dönemin Osmanlısında Rumkale<sup>125</sup> olarak ifade edilen, günümüzde Halfeti olarak bilinen Urfa ilçesi bunlardan bazılarıdır. Tüm bu yerleşim birimleri sicillerin sunmuş olduğu önemli bilgilerdir. 213 nolu sicilın ikinci kısmında tespitlerimize göre 49 mahalle ismi yer almaktadır. Bu mahallelerin bazıları günümüzde varlığını korumakta olup bazıları ise zamanın değişen koşullarına bağlı olarak isim değişikliğine uğramıştır.

213 nolu sicilın ilk sayfasından önceki sayfa belgeden anlaşıldığı kadarıyla diğer defterin devamı niteliğinde olup sayfa da numara görülmemektedir. Bazı kısımları silik çıktığı için numarası anlaşılamamaktadır. Bu sayfada çeşitli ihtiyaç malzemelerinin ismi adedi ve değeri yazılmıştır. İlk başlığı ‘‘Baha 049 sarı sini aded 1’’ olarak başlamaktadır.<sup>126</sup> 213 nolu sicilın ilk başlangıcı ‘‘Sicil-i ‘atik hitâm olduğundan işbu mecelle-i sicil ithâf olunmuştur.’’<sup>127</sup> Sicilın ilk belgesi 1054

<sup>120</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:177/146

<sup>121</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:181/157

<sup>122</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:196/204

<sup>123</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:178/150

<sup>124</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:219/287

<sup>125</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:225/314

<sup>126</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.8829

<sup>127</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:1.

numara ile başlamakta olup ‘‘Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa sancağı dahilinde Suruç kazasına tabi’ Pirderviş karyesi sakinlerinden Reşid bin İbrahim’in’’<sup>128</sup> ile başlayan belge alacak-verecek hakkıyla ilgili belge olup; ‘‘İşbu sicil bu mâhalledede hitam bulmuş olduğundan diğer sicile ibrâ olunmuştur’’.<sup>129</sup> cümlesiyle 213 nolu sicil son bulmuştur.

### 3.1 Belgelerde Geçen Yer İsimleri:

**Bozabâd Nâhiyesi:** Bozabâd nahiyesine bağlı karyeler:

Ağca Hisar	Karaca	Maşuk	Seldekli
Çolmekkiye	Karaköprü	Salı Kapı	Tatar Höyük
Höyük	Kızlar	Salman	Yarım Tepe
Yedi Kuyu	Ziyade karyesi.		

**Çaykapı Nâhiyesi:** Keberli karyesi.

**Dögerlü Nâhiyesi:** Dögerlü nahiyesine bağlı karyeler:

Ağviran	Kalecik	Mirhan	Yenice
Dudaş	Koymat	Şeyh Hattâp	

**Harran Nâhiyesi:** Harran nahiyesine bağlı karyeler:

Akça Mescid	Hancığaz	Kabacık	Sırrın	Tekfidan
Feyan	Harran	Kepirli	Sultan Dere	Zeynep

<sup>128</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:1/1

<sup>129</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:349/707

**Rumkale Kazası:** Rumkale kazasına bağlı karyeler:

Aynalı	Tavşanviran	Tunalı
--------	-------------	--------

**Siverek Nahiyesi:** Siverek nahiyesine bağlı karyeler:

Ağaçhan	Til karyesi
---------	-------------

**Suruç Kazası:** Suruç kazasına bağlı olan karyeler:

Aligör	Hediye	Sancak	Ziyaret
Barabara(Parapara)	Mizar	Sultan Tepe	

**Uyum Ağaç Nâhiyesi:** Şeyhler

**Belgelerde geçen diğer karyeler:**

Bezviran	Kaba Haydar	Kör Musa	Tilanbar
Boz Höyük	Kıssas	Şeyhler	Yalak(Yaylak) karyesi

**Belgede geçen mahalle isimleri:**

A'cem Bey	Fakizâde	Haseki	Kabzer	Kötüler	Nur 'Ali
Akça Mescid	Gezer	Hekimdede	Kanberiyeye	Kutbeddin	Sagir-i Kenisâ
Alihân Bey	Hâcî Gazi	Hızanoğu	Kara Musa	Mâhkeme	Siverekli
Bıçakçı	Hâcî Hamza	Hoca Ahmet	Kâtip Ahmet	Medrese	Sultan Bey

Câmi-i Kebir	Hâcî Yedigâr	Hüseyin Paşa	Kaya Mescidi	Meşârrike	Telfütür
Debbağhâne	Halife	İhlâsiye	Kebir-i Kenisâ	Meşârrike	Teymure
Dergezenli	Halilürrahmân	İmâm Kulu	Kızıl Koyun	Narınca	Tohtemûr
Esb Bâzarı	Hasan Paşa	İmâm Sekâki	Korkmaz	Nimetullah	Tuzeken ve Yusuf Paşa

### 3.2. Belgelerde geçen Gayr-i Müslim İsimleri

#### 3.2.1. Erkek isimleri:

Abdo	Cano	Karabit	Mihayir	Seko
Abro,	Cibor	Kesper	Minas	Serkis
Ağyan	Çirco	Kivo	Moşe	Simo
Akobcan	Dano	Makdis	Nerso	Temo
Apo	Ebyoş	Manir	Nesim	Torman
Aro	Estibân	Manofer	Niko	Toro
Aroş	Estibân	Melkon	Nikohos	Toros
Astur	Ferac	Menan	Ohan	Vartan
Bahos	Gogo	Menkoş	Omid	Yakob
Bano,	İsa	Merdo	Osib	Yano
Bidros	Karabet	Mığırđıç	Saido	

### 3.2.2 Kadın isimleri:

Elmas	Maryem	Sara	Varize
-------	--------	------	--------

### 3.3. Belgelerde geçen Müslüman isimleri:

#### 3.3.1. Müslüman erkek şahıs isimleri:

‘Abbâs	Cafer	Hamo	Murat	Sami
‘Abdi	Celil	Hamşo	Mustafa	Sedo
Abdulbari	Celo	Harun	Mürsel	Seyfo
Abdullah	Cezmi	Hasan	Müşrif	Silo
Abdullatif	Emin	Hayri	Nafi	Sinan
Abdurrahman	Esed	Hıdır	Nahso	Şa’bân
Abdülhamid	Eyüb	Hızır	Niko	Şahap
Abdülsadr	Fettah	İbo	‘Osman	Şerif
Ahmet	Fevzi	İmirza	‘Ömer	Şeyh
Ato	Firûz	İshak	Polat	Şeyho
Bakır	Haço	İsmail	Recep	Şiyar
Battal	Hakkı	Kadir	Remo	Tahir
Bayram	Halil	Mahmut	Sabri	Veli
Bekir	Halit	Maho	Said	Velo
Bozan	Halo	Mehmet	Sakıp	Veyso
Cabbar	Hamid	Mirza	Salo	Yahya
Yusuf	Zülfikar	Zülfü		

### 3.3.2 Kadın İsimleri:

Adile	Emine	Halime	Kezban	Rukiye
'Aişe	Fatma	Hatice	Medine	Saliha
'Ayn-ı Zelihâ	Gül	Hediye	Münure	Susam
Döne	Güler	Hürrem	Rahime	Şerife
Zeynep	Zemzem			

## 4- Şer'iyce Sicillerinde Yer Alan Belgeler

### 4.1. Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Belgeler

#### 4.1.1. Hüccet

Şer'i mahkemelerin vermiş olduğu bir belge olup, herhangi bir hüküm ihtiva etme amacı taşımayan sadece kadının önünde karşılıklı iki tarafın anlaşmaya vardıklarıyla ilgili olarak kadının tasdikini içeren belgelere hüccet adı verilmektedir.<sup>130</sup> Alınan kararlar sonucu belgelerin orijinali ilgili taraflara verilir ve sureti şer'iyce sicillerine kayıt edilirdi.<sup>131</sup> Hüccetleri diğer yazılardan farklı kılan en önemli özelliği:Şahitleri sıralama ve tasdik förmülüdür. Hüccette yer alan Şuhûdü'l-Hâl terkindeki ilk harf olan "şın" satırın son kısmına kadar uzatılıp isim, unvan ve adresleri yazılır.<sup>132</sup> Hüccetlerde geçen bazı konular şunlardır: Evlilik, boşanma olayları, bağış yapma, nafaka,diyet, rehin vb...<sup>133</sup>

Hüccet belgesinin deftere kayıtlı örneğinin özelliklerini taşıyan ve incelemiş olduğumuz defterde yer alan hüccet belgesine örnek<sup>134</sup>:

*Medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden bundan akdem vefât iden Dökmeci Karabit veledi 'Abdo'nun sulbi sağır oğulları Ohânis ve Mıgırdiç ve sulbiye sağıre kızı ...umurunun kibel-i şer'iden bir vasi nasb ehemmi ve elzem olmakla millet-i mezbûre*

<sup>130</sup> Mübahat S. Kütükoğlu, "Osmanlı Belgelerinin Dili", Kubbealtı Neşriyat, İst., 1994, s. 350

<sup>131</sup> Abdülaziz Bayındır, "İslam Muhakeme Hukuku," İ.İ.A.V. yay., İst. 1986, s. 12

<sup>132</sup> Tayyib Gökbilgin, "Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî," İst. 1992, s. 111.

<sup>133</sup> Ahmet Akgündüz, "Şer'iyce Sicilleri," T.D.A.V, C.1 İst. 1998, s.17

<sup>134</sup> U.Ş.S, BOA, MŞH.ŞSC.d:217/278

*beyinelerinde emanet ile ma'ruf ve isikamet ile mevsuf ve her vechile umur-ı vesayetine li-ebeveyn ve müstahik ettiği zeyl-i kitâbta muharrer olan kesan ihbar olunan seffar-ı merkûmunun li-ebeveyn erkarındaşı Kivork seffar-ı merkûmunda vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin mecelle-i şer'iyeden vasi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerini kemâyenbâğı olduğu edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği tescîl ve mâ-vâki' bi't-talep ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l -tasi' min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.*

**Şuduhû'l-hâl:** Berber Makdis Nersis veledi İpram Kuyumcu Serkis  
veledi Haçir

*Mukabele olunmuştur.*

#### **4.1.2. İ'lâmlar**

Hüccetlerden farklı olarak şer'î hükümleri ihtiva eden, kadının imzasının ve mührünün yer aldığı yazılı belgeye i'lâm denir.<sup>135</sup> İ'lâmda yer alan bazı konular şunlardır: Evlilik veya boşanmayla ilgili i'lâmlar, vakıflarla ilgili i'lâmlar, içki ve zina cezalarıyla ilgili i'lâmlar, hırsızlık suçlarıyla ilgili cezalara dair i'lâmlar vs.<sup>136</sup>

#### **4.1.3. Ma'ruzlar**

Sözlük manası olarak 'arz olunan, sunulan, takdim edilen' anlamlarına gelmektedir.<sup>137</sup> Ma'ruzlar kadı tarafından yazıldığı halde onun kararını ihtiva etmeyen hüccetler gibi hukuki açıdan bir durumu kanıtlamak amacıyla yazılı delil olarak kabul görmeyen bir belge çeşididir.<sup>138</sup>

#### **4.1.4. Mürâseleler**

Arapçada haberleşmek, mektuplaşmak anlamına gelir.<sup>139</sup> Mürasele aynı zamanda resmi kadı mektubu olarak da ifade edilmekte olup çoğulu ise müraselattır.<sup>140</sup> Müraseleler genel anlamda sanığın mahkemeye celbi isteğini havi ya da daha farklı konular hakkında olabilirler.<sup>141</sup>

<sup>135</sup> Akgündüz, s. 17

<sup>136</sup> Akgündüz, s. 32

<sup>137</sup> Parlatır, s.1015.

<sup>138</sup> Akgündüz, s. 37

<sup>139</sup> Pakalın, s.621.

<sup>140</sup> Ferit Develioğlu, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat*, 14. Baskı, Ankara, 2000, s. 732

<sup>141</sup> Akgündüz, c.1, s. 44



#### 4.1.5. Vakfiyeler

Vakıf, genellikle insanların maddi imkânları dâhilinde herhangi bir çıkar gözetmeksizin yapmış olduğu yardımı başkalarının imkânına sunması demektir. Vakfiye ise bir belge çeşidi olup vakf edilen şeyle ilgili bilgileri içeren belgedir.<sup>142</sup>

#### 4.1.6. Terekeler

Tirke, tereke, terike kelimeleri terk kelimesinden gelmekte olup bırakmak veya bırakılmış, terk edilmiş anlamlarına gelmektedir. İstılahta, vefat eden bir kişinin geriye bıraktığı mal, bırakılan mirasın içerisinde başka kimsenin hakkını içermeyen saf bir şekilde bırakılan, miras sahiplerine bırakılan şeylerdir.<sup>143</sup> Tereke olarak ifade edilen şeyler çeşitlilik arz eden farklı türde malzemelerdir. Bu malzemeler kadılar tarafından terekelerde kayıt altına alınırdı.

### 5. Devletin Üst Düzey Kademesinden Gelen Belgeler

#### 5.1 Fermân

Emir, buyruk<sup>144</sup> gibi anlamlara gelen fermân, padişahın bir konu hakkında yazılı olarak verdiği emir anlamına gelmektedir.<sup>145</sup> Padişahın vermiş olduğu yazılı emir olan ferman, kadılara ulaştığında kaidelere uygun olarak sicillere kaydını yapardı.

#### 5.2. Berât

Arapç kökenli olan berât kelimesi yazılı olan kağıt ve mektup gibi anlamlara gelmektedir. Osmanlıda resmi olarak lullaılan berât genellikle çeşitli memuriyet makamlarına ataması yapılan ve başka bir yere tayin edilen görevlilere padişahın imzsıyla verilen bir belgedir.

---

<sup>142</sup> Kütükoğlu, s.359

<sup>143</sup> Elmalılı Hamdi Yazır, “Alfabetik İslam Hukuku ve Fıkıh İstılahları Kamusu” *hüccet*, Eser yay., İstanbul,1992, 5, 321

<sup>144</sup> Sami, s.996

<sup>145</sup> Pakalın, s. 607.

### 5.3. Buyruldu

Buruldu kelimesi Türkçe anlamıyla buyurmak anlamına gelmektedir. Osmanlı diplomasisinde sadrazam, kazasker, vezir, defterdar, beylerbeyi gibi yüksek dereceli devlet memurlarının kendilerinden rütbece daha aşağı mertebede bulunan kişilere göndermiş oldukları emirler için kullanılan bir tabirdir. Merkez ve taşra teşkilatına yazılan buyruldular da vardır.<sup>146</sup>

### 5.4- Tezkire

Osmanlı devletindeki resmi dairelerin üst makamdan alt makama yazdıkları veya aynı seviyede yer alan makamlar arasındaki resmi yazışmalara tezkire adı verilmektedir.<sup>147</sup> Tezkirelerde yer alan kararların icrasını yapan makam kadılardı.<sup>148</sup>

### 5.5. Temessük ve Diğer Kayıtlar

Hukuki anlamda, bir kimseden alacak hakkı olan kişinin alacak hakkının varlığını ispat etmesi açısından borçlusundan almış olduğu kağıt, senet olarak ifade edilebilir.<sup>149</sup> Siciller açısından ifade etmek gerekirse; miri arazi veya gayr-i sarih vakıflar üzerinde tasarruf hakkına sahip olan kişilere yetkili olan makam tarafından veya yetkili olan kişiler tarafından verilen belgedir.<sup>150</sup>

Şer'iyeye sicillerindeki var olan ve tezimizde de söz ettiğimiz belgeler hariç, İslam dinini kabul etme anlamında ifade edilen ihtida belgeleri ve eytam sandıklarında yer alan idane kayıtları gibi belgelerin olduğu da bilinmektedir.

---

<sup>146</sup> Kütükoğlu, s.197,198.

<sup>147</sup> Akgündüz, s. 46

<sup>148</sup> Akgündüz, s.46.

<sup>149</sup> Sâmî, s.438.

<sup>150</sup> Akgündüz, s. 48

### 3. BÖLÜM

#### 213 Nolu Urfa Şer'iyeye Sicilinin (176-349 Sayfaları Arası) Transkripsiyon ve Değerlendirmesi

(Sn): 176/Numero 143

Medîne-i Urfa mâhâllatından Gezer mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Karabet veledi Birursek(?) veraseti sulbi kebir oğulları Kivo ve Gogo ve sulbiye-i kebîre kızı Sara ve Varize ve Maryem ve Elmas'a münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra merkûmanı Gogo ve ma'rifeti'z-zat Sara ve Varize ve Maryem ve Elmas taraflarından zikr-i ati bey' ve i'tâ hüccet-i vekil olduğu zat-ı mezbûratı bi'l-marifetü's-şer'iyeye 'arifân teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden Mıgırdıç veledi Karabet ve Makdis Serkis veledi Toros nâm kimesneleri şehâdetleriyle vekalet ber-nech-i şer'i müstahkuk olan medîne-i mezbûre mâhâllatından İmâm Sekâki mahallesi ahâlisinden eski müftü Katibzâde Mehmed Efendi ibn Halil Efendi medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde yine Gezer mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i merkûm ve millet-i mezbûreden Kivo veledi Karabet muvacaheesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp müvekillerim mezbûrat Gogo ve Bido ve Sara ve Varize ve Maryem ve Elmas'ın babalarından bi'l-irsi'l-şer'i malları ve mülkleri olub mâhâlle-i mezbûrede vâki' birinci defter ve on dokuzuncu numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Çiço ve Emiroğlu Vanis ve 'Acemoğlu Kivo ve menzilleri ve tarik-i am ile mâhdud bir bâb menzili derûnunda yönü şimâle bir zîr-i zemin ve fukamesinde bir 'aded çardak ve derûnunda bir mâhzen ve önünde döşeme yazlık müştemil bir bâb birisi dâhi mülkü menzillerden hisselerimize cemi' hukuk ve livâ hakkıyla vekafu'l- hukuk ve'l-merafik tarafından îcâb ve kabul hâvî şürût-ii ve mübtile ve 'ari bey'-ı bât-ı sahih-i şer'ile merkûm Kivo'ya iki bin iki yüz guruş bi'l-ve kale bey've temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eylediğimde olduğu ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve zabt eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin iki yüz guruş müşteri-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilen ahz û kabz eyledik Fimâba'd menzil-i mâhdûd-ı mezkûr müştemid merkûmun mülk-i müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrif olsun didikte gıbbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki'

bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu.Tahrir fi'l-yevmi'l-tâsi' 'aşer min şehr-i recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Karabit'in varislerinin mahkemeye yaptıkları başvuru sonucu açılan dava sonucu miras konusuyla ilgili çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Gezer mahallesinin Ermeni milletinden Karabit'in kız ve oğulları ve İmâm Sekâki mahallesi ahalilerinden olan Kivo ve Karabit başta olmak kendi hisselerini ve satılan malların değerlerine denk gelen para miktarını almak için mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

#### 144

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Makdis Aroş veledi Minas tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâ ve ahz û kabz vekil-i müseccel-i şer'îye teb'a-i merkûm millet-i mezbûrede Serkis veledi...medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde teb'a-i merkûm ve milleti mezbûrede Manir veledi Karabit muvacehesinde Kebir-i Kenisâ mahallesi sakinlerinden olub mâhalle-i mezbûrede vâki' bir bâb dükânın sekafında yine tamında müvekkilim merkûm Aroş ile merkûm Manir mülkleri olmayıp lâkin Kenisa-i Kebir mütevellisi teb'a-i merkûm ve millet-i mezbûreden merkûm Kesper'in mütevellisi olduğu ve tasdik olub müteveli-i mezbûrun rızasıyla mezkur sekafında... eder iken 'allen merkûm Manir mezbûre sagir-i mezbûr Kenisa-i Kebir mütevellisi kebireden dört yüz yetmiş guruş iştirâ etmiş olduğunu tarih-i i'lâm dan sekiz gün mukaddem ...'allen... mezbûre...taleb ederim deyû da'vâ ve husus-ı mezkûre sekaf-ı mezbûru ... talep ederim deyû da'vâ ve husus-ı mezkûre sekaf-ı maddesinden ibaret olup ve sekafta ...da'vâsı şer'i mesmu' ve ittîfâka şayan olmakla merkûm Manir' hissesi dâhi kabz etmediğinden merkûm Serkis müvekkiline izafetle merkûm Manir be-yyüce şer'i mu'arazadan min' olunduğu tescil ve huzûr-î 'aliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El-emrû'l mine'l-emr fi'l-yevmi'l-tasi' ve'l-işrîn min şehr-i cemâziye'l-ahir sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Makdis Aroş'ın vefatıyla kendisinden kalan dükkanın paylaşımı konusunda çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Makdis Aroş veledi Minas tarafından talep edilen bir bâb dükkanın mütevellisi olan Kesper ve taraflarından mahkemece talebine dair kayıt.

#### 145

Ma'rûz-ı da'îleridir ki kıbel-i şer'iden Mürsel Mahzâr Hasan medîne-i Urfa mahâllâtından Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden zat-ı Dede Mustafa bin 'Abdulhamid bin Halil ve 'Abdurrahman bin el-Hâc Hüseyin ve 'Abdurrahman bin Mustafa ta'riflariyle ma'ruf Minevş(?) binti Mâhmud ibn-i Müslüm menzillerine varıb akd-ı meclis-i şer' ettikte mezbûre Minevş meclis-i mezureden zevci i'târ idüb ve babası Mâhmud ve vâlidesi Fatma binti Ahmet hazirûn oldukları hâlde 'asakir-i şahâne Serrac Sâlih Efendi ibn-i Mustafa muhzırında takrir-i te'ali nıfımın sağ oyuğumda çıktıktan beri bir cerahat peyda ve her gittikçe büyümekte olub şimdiye kadar tedâvi olundu ise de şifâya bina olmayp har-ı mezkûre mehl-i mezkûreden şaka' olunduğu hâlde dare dare vücudunun halakına sebep olduğu itba' tarafından iğbar olunmuş olduğundan mu'tedi tecavüz etmemek üzere harc-ı mezkûrede şaka' etmek tarafından mumâ-ileyh Sâlih Efendi'ye izin vermiştir dediğinde hazirûn merkûmun dâhi akd-i mezbûreye tasdik ve cerah-ı mumâ-ileyh ile da'va ve niza'...yoktur didikte merkûm Mahsâr Hasan 'Ali vâki' meclis-i şer'e ifha ve takrir etmek tescil huzûr-i 'alîyelerine i'lâm olundu. El-emrû'l mine'l-emr.

Fî 28 Recep sene 291

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Vücutta meydana gelen hastalıkların tedavisiyle ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden Dede Mustafa bin 'Abdulhamid bin Halil ve 'Abdurrahman bin el-Hac Hüseyin ve 'Abdurrahman bin Mustafa taraflarından vücudunda meydana gelen hastalığın tedâvisiyle ilgili davaya dair kayıt.

(Sn): 177/Numero 146

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mahâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Sofî Ahmet bin Halil medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'iyemizde İbrahim bin Kadir'e sarf olduğu hâlde ma'rifetü'z-zât Rahime binti Mustafa tarafından zıkr-i ati hususu istima' ve redd-i cevabâ vekil olduğu zat-ı mezbûre bi'l-ma'rifetü'ş-şer'iyeye 'arifân İsmail bin Mehmed Mukim ve Süleyman bin el-Hâc Halil nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan Câmî'-i Kebir mahallesinde Köroğlu Ferman bin Ahmet muvacehesinde işbu vekil-i merkûman müvekkilesi mezbûre Rahime li-ebeveyn erkarındaşı ve mevrûsu Mehmed Hâfız bilâ veledi mevrûsu vefât idüb veraseti müvekillim mezbûre Rahime ile ben ve hazır merkûm İbrahim ve müteveffâ-i merkûmun ..... nisbiye derecede mesavi emmizâdesi ve varis olmakla benim ismim Ahmet ve babamın ismi Halil ve dedemin ismi 'Osman'ın babası Kalo ve Kalo'nun babası Ahmet ve müteveffâ-i merkûmun babası ismi Ahmet olduğundan ol-vecihle ben ve sağır merkûm İbrahim ve mütevaffa-yı merkûmun babasından emmizâdesi olduğumuzdan tereke-i müteveffâ-i mezbûre dört sehm i'tibar ile iki sehmi müvekkilim mezbûreye ve birer sehmden iki sehmi dâhi benimle hazır merkûm İbrahim'e mevrûs olmakla mezkûr iki sehm hisse-i irsiyemiz ba'de'l-takrir bizlere teslim müvekkiline muzâffa vekil-i merkûma tenbiye olunmak muradımızdır deyû bi'l-verase sağır merkûmuna tasdikiyle bâ'del-dâ'vâ ve'l-istintak vekil-i merkûm Kahraman dâhi cevabında tereke-i müteveffâyâ merkûm müvekkilim mezbûre bi'l-verase ve kaim yedine ikrar ve i'tiraf idüb ancak müddei merkûm ile sağır-i merkûm İbrahim verâset-imüdde'alarına külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ile sağır-i merkûm ber-vech-i muhârrer verâset-imüdde'âsınca Çavuşoğlu Ahmet bin Mehmed ve Mustafa bin Halil ve el-Hâc Mustafa bin Mehmed ve Hacı 'Abdullah nâm kimesnelerden bâ-mestûre seran ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Sivereki mâhâllesinde İbrahim bin 'Osman ve Şeyhçoban karyeli Hasan bin 'Ali nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbâta değın mucebince ba'de'l-hükm müddei merkûm Ahmet ile sağır merkûm İbrahim'e tereke-i müteveffâ-i merkûmdur ki dört sehmden iki sehm hisse-i irsiyesine adavetiyle müvekkiline izâfetle vekil-i merkûm Kahraman'a tenbiye olunduğu tescil ve huzur-ı 'alîlerine ahz ve i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis işrîn min şehr-i recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Miras paylaşımıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mâhallesi sâkinlerinden Sofi Ahmet bin Mehmed'in mahkemeye sunduğu davada ismi geçen şahitlerle beraber alınacak hissenin davasına dair kayıt.

147

Medîne-i Urfa mâhâllatından Gezer mahallesi sâkinlerinden Emmi Ahmet Hâfız bin Hasan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde medîne-i mezbûre mâhâllatından Hâseki mahallesi sâkinlerinden Süleyman bin Mollâ Mehmed muhızırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb zikr-i âti bey' huzurına diğer yedimde sera malım ve mülküm olub medîne-i mezbûreye muzâffa Bozabâd nâhiyesine tâbi' Salı Kapı kâryesinde vâki' etraf-ı erba'ası Köçekoğlu 'Osman'a bağ ve kırac ile mâhdud arazi-i miriye üzerinde... yedi yüz elli bin ihata eder bir kıt'a üzüm bağı ile yine nesi' mezbûre tâbi' Bezviran kâryesinde vâki' etraf-ı erba'ası 'Osman ve Mehmed bağları ve tarik-i âmm ile mâhdud arazi-i mezkûre üzerinde mâhsus dört yüz bini ihata eder bir bağ üzüm bağı cem'a iki kıt'a ... mülkü üzüm bağımı tarafından tarafından îcâb vuku' ve ahir şer' ile merkûm Süleyman'a iki bin otuz guruş ...bey' ve temellük ve tesellüm eyledikte olduğu ber-vech-i muharrer iştirâ ve temlik ve teslim ve kabz ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin otuz guruş tamamen ve kâmilen müşteri-i merkûm Süleymân'a müddetinde ahz ûkabz iyledim Fimâba'd bağ-ı mâhdud mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı hâk-kı sarihi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l-işrîn min şehr-i recep sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Miras sahiplerinin alacak haklarıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Gezer mâhallesi sâkinlerinden Emmi Ahmet Hâfız bin Hasan ve diğer diğer şahısların tarla ve üzüm bağlarıyla ilgili alacak miktarının davasına dair kayıt.

Medîne-i ufa mâhâllatından Hâseki mahallesi sâkinlerinden İbrahim ibn Reşid medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde müstakim el-zat Hekim binti Derviş muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp zikr-i ati bey‘ sadrına değin yedimde malım ve mülküm olub mâhalle-i mezbûrenin Hâseki zokağında vâki‘ birinci defter kırk dördüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba‘ası Hâcî Hüseyin menzili ve Çobanoğlu Muradi ve Eskici Bâbâ Bekir menzilleri ve tarik-i âmm ile mahdûd beyn ‘adiyede ve müştemellük-i saire ma‘lum hâvî bir bâb mülkü menzilimde nısfı...tarafından bi‘l- îcâb ve‘l- kabz şürût-ı mübtile müfsededden ‘ari bey‘-ı bât-ı sahih-i şer‘le merkûm Süleymân’a iki bin üç yüz guruş bey‘ ve temellük ve tesellüm eyledikte olduğu bir bâb muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ mezbûre tamamen ve kâmilen ahz â kabz iyledim Fimâba’d menzili mâhdud mezkûr edâ nısf-ı hisse eşyası müşteri-i mezbûrenin mülk-i müşterâsı ve hâk-kı sarihi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî‘l-yevmi’l-tasi’ ve‘l-işrîn min şehr-i recep sene ihda ve tis‘în ve mi‘eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varislerin hisselerine düşen alacak haklarıyla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Hâseki mâhallesinden İbrahim bin Reşid ve diğer şahısların yedlerinde bulunan mülk ve para miktarının teslimine dair davanın mahkeme tarafından sonuçlandırılmasına dair kayıt.



**(Sn): 178/Numero 149**

Medîne-i Urfa mahâllatından Hâseki mahallesi sâkinlerinden İbrahim bin Reşid medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde ‘Aynalıoğlu Ahmet bin Hasan müvâccehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb zikr-i ati bey‘ sadrına değin yedimde malım ve mülküm olub mâhalle-i mezbûrenin Hâseki mahallesi zokağında vâki‘ birinci defter dördüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba‘ası Hâcî Hüseyin ve Çobanoğlu Muradi ve Eskici Bâbâ Bekir mukayyid tarik-i âmm ile mâhdud beyun ‘adiyede ve müştemellük-i sâire ma’lum hâvî bir bâb mülkü menzilim nısf-ı hisse-i şer‘i tarafından bi’l-îcâb ve’l-kabz şurût-ı mübtile ve müfsideden ‘ari bey‘-ı bât-ı sahih-i şer’ ile merkûm Ahmet’e iki bin beş yüz guruş bey‘ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan iki bin beş yüz guruş tamamen ve kâmilten ahz ü kabz iyledim ve Fimâba’d menzili mâhdud mezkûrun tasrif nısf-ı hissesi merkûm Ahmet’in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfî mâyeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-...ve’l-‘işrin min recep sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varislerin hisselerine düşen alacak haklarıyla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Hâseki mâhallesinden İbrahim bin Reşid ve diğer şahısların yedlerinde bulunan mülk ve para miktarının teslimine dair davanın mahkeme tarafından sonuçlandırılmasına dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb Nacarından ve teb'a-i devleti 'aliyenin Yahudi milletinden Moşe veledi Ferac medîne-i Urfa mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde medîne-i mezbûre sancağına muzâf Birecik kazasında vâkim Hamam karyesi ahâlisinden Beni 'Asire(?) aşiretinden Mehmed bin 'Ali ve Mehmed bin 'Abbâs muvacehesindetarih-i i'lâmdan iki buçuk mâh mukaddem Suruç kazasında Hediye karyesinde enbarede merkun şe'iremden işbu merkûmanı Mehmed el-'Ali ve Mehmed el-'İsa ile refikaları ...'ane'l-beled Ahmo el- Hamo ve Casım ve Ahmet ve diğer üç sefir refikalarına bir kile otuz beş guruşdan otuz bir buçuk kile şe'ire bin yüz iki iki buçuk guruş bey' ve onlar dâhi ba'de'l iştirâ' ismat bin iki yüz iki buçuk guruş bâkî ba'de'l-def' ve teslim kisemde mevcut seksen yedi 'osmani lirasıyla bir 'aded fransız lirasına vasi' ve hınta ve şe'ire mezkûreden dâhi Mehmed el-'Ali'ye yedi kile şe'ir ve Mehmed el-'İsa'ya dâhi altı kile teslim ettikten sonra merkûman Mehmed el-'Ali ve Mehmed el-'İsa gaibun merkûmun ile ma'a bizlere şe'ire-i mezkûru kabul etmeyiz merfu'umuz bulunan meblağ bizlere red eylediklerinde ben dâhi ma'hudem olan semenin tesliminden imtina' edûb şe'ir sekiz tamama kaldırdık deyû esbime rakib olduğumda yine esbimden .....bâki merfu'aları bulunan şe'ir semeni ile mezkûr seksen yedi osmani ve bir Fransız altınlarını yedimden ta'bir hak cebra hasb ve ahz eylediler hasbı dâhi ...olduğu ma'lûm olmayıp ancak tarih-i i'lamdan on yedi gün mukaddem merkûman...bulub hükümete feşk eylediğimde merkûm Mehmed el-'İsa evrak-ı esvakında Mızrakçı Bâzârında vâki' Köroğlu kahvesinde mâhzar-ı müsliminden bâki yirmi beş 'aded bere vereyim benimle müde'ada mulunduğum meblağdan mesâlih olamam deyû sulh taleb dâhi olmuştu meblağ-ı altun mezkûru merkûm Mehmed el-'Abbâs'tan mezkûr on üç kile şe'irden dâhi merkûman Mehmed el-'Ali ve Mehmed el-'İsa'dan taleb ederim deyû ba'de'da'va ve'l-istintak merkûm Mehmed el-'Ali ve Mehmed el-'İsa dâhi cevaplarında müddei merkûm bir kile otuz beş guruşdan otuz bir buçuk kile şe'ir bazarlık edûb esmanın olan bin yüz iki buçuk guruşu müddei merkûma def' edûb şe'ir mezkûrdan altı kile merkûmandan Mehmed el-'Ali ve yedi kile Mehmed el-'İsa ahz eylediğine tab'an ve katiyyen ikrar ve itiraf edûb ancak müddei merkûmun seksen yedi lira Osmani ile bir Fransız lirasına ve merfu'alarına bulunan şe'ir esmanına ahz û kabz eylediklerine ve tarih-i mezkûreden merkûm Mehmed el-'İsa mehl-i mezbûrede mahsar-ı müsliminden meblağ-ı mezbûrdan sulhu taleb olduğundan külliyyen ba'de'l-

inkâr keff-i yedi faziletlü Müfti Efendiden i'tâ olundukta müddei 'ahali-i merkûmundan merkûm Mehmed el-'Abbâs sulh talebiyle isbât olundukta meblağ müddei merkûm tamama merkûm Mehmed el-'İsa'dan lâzım gelür deyû verilen cevaba bâ zevade bina müddei merkûmun müdde'âsını vasi ba'de beyn taleb olundukta müddei merkûm müdde'âsını İbrahim bin Halil ve Hâcî Hâfız 'Ömer Efendi ibn Mustafa ve Hüseyin bin Mehmed ebna ve Hâcî 'Ömer ve Mehmed bin Hasan nâm kimesnelerden bâ varik mestûre sırran ve ba'de "alenen el-tezkiye-i adl ve makbûlü"ş-şehâde idükleri ihbar olunan Hüseyin Paşa mahallesi ahâlisinden Şeyh Ağazâde 'Ali Ağa bin Mustafa ve Halife mahallesi sâkinlerinden Bayraktar oğlu Hasan nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber-nech-i şer'i isbât etmek mucebiyle ba'de'l-hükm merkûman Mehmed el-'Ali ve Mehmed el-'İsa ...şe'ir semeni deyû mukaddemâ merkûm Moşi'ye merfu'aları bulunan bin yüz iki buçuk guruş Hâcî Hüseyin'den merkûm Moşi'den istirdâd olduğundan 'ali mucib ikrarına on üç kile şe'ire merkûman Mehmed el-'Ali ve Mehmed el-'İsa'dan her biri müddei merkûm teslim ve meblağ mensûb mezkûr seksen sekiz 'aded altun dâhi kezalik müddei merkûm Mehmed el-'Abbâs'a tenbiye olduğuna tescil ve huzur 'alileine ahz ü i'lam olundu bâki el-emrül mefarik ve'l emr. Fî'l-yevmi'l-tasi' 'aşer min şehr-i recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Müslüman ve Gayr-i Müslim halk arasındaki alacak-verecek davasına dair kayıt.

**Değerlendirme:**Halep teb'asından olan Moşe ve belgede isimleri geçen diğer gayr-ı müslüm halkla beraber Müslüman halk arasında şe'ire içün ödenecek pâre miktarı üzerine çıkan anlaşmazlığın mahkemeye taşınması ve bir anlaşmaya varılıp ödenecek pâre miktarının belirlenmesine dair kayıt.

**(Sn): 179/Numero 151**

Medîne-i Urfa mâhâllatındanTohtemur mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden ‘Abdullatif bin Hâcî ‘Abdi’nin verâseti sulbi kebir oğulları ‘Abdurrahman ve İbrahim ve sulbi kebir kızları Sâliha ve Hatice’ye münhasır olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i merkûmundan merkûm İbrahim medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclisi şer‘iyemizde Bazirgan Hasan bin Ahmet muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb müteveffâl merkûmun hayatında ‘ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba’de vefât benimle verase-i sâire merkûmun mevrûs mehl-i mezbûrenin Hakverdi zokağında vaki’ ikinci defter beşinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba’ası Fîruz Paşa ve kızı Mekire Hatun ve Ağbarlıoğlu Fazlı ve tarik-i âmm ile mâhdud dâhile ve harice beyun ‘adiyede ve müştimla-i sâire ma’lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzili tamamından sülsü hisse... tarafından bi’l-îcâb ve kabul şurût-ı mübtile ve sahereden ‘ari bey’-1 bât-1 sahih şer’ ile merkûm Hasan’a dört bin guruş bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu ber-vechi muharrer iştirâ ve temlik ve teslim ve kabz ve zapt eyledikten sonra semeni olan dört bin guruş müşteri-i merkûm yedinden ahz ü kabz iyledim Fimâba’d menzil-i mezbûrun sülsü hisse-i ... asla ve katiyyen ‘alakam ve medhâlim kalmamıştır müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuşdur keyfemâ yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-hâms ‘işrin min recep sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Miras paylaşımıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Tohtemur Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden ‘Abdullatif bin Hâcî ‘Abdi’nin oğulları ve kızlarına münhasır olan mülkün taraflara verilmesi içün mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden ...<sup>151</sup> bin Mehmed bin 'Abdullah verâset-i zevci menkuha metrukesi 'Adile binti 'Abdulseman ve babası Mehmed ile sulbiye sagir kızları Zeliha ve Tavis(?) ve Hemil(?) mevkufa mâhsus olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verâse-i merkûmun sağıran merkûman min kable'l-ebcedleri merkûm Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'-i şerîfte ma'rifetü'z-zât zevci mezbûre 'Adile muvacehesinde oğlum müteveffâ-i merkûmun hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü ve ba'de vefât benimle vasiyeleri bulunduğum sağıran merkûman mevrûs bin beş yüz guruş kıymetli bir 'aded altun saçak ve beş yüz guruş kıymetli bir çift altun reşme ve yüz guruş kıymetli bir 'aded kaplan... ve yüz guruş kıymetli bir çift altun küpü ve seksen guruş kıymetli bir 'aded altun ibrik ve yirmi guruş kıymetli bir 'aded altun hâtem ve yüz guruş kıymetli bir 'aded altun bilezik ve iki yüz guruş kıymetli bir çift altun seva bilezik ve elli guruş kıymetli bir 'aded altun 'iber ve yirmi guruş kıymetli bir 'aded diğer altun hatem ve beş yüz altmış guruş kıymetli üç kat kutnî tabak ve yüz guruş kıymetli bir 'aded şelte ve elli guruş kıymetli bir 'aded cacim ve kırkar guruş kıymetli iki 'aded mak'ad ve ve otuz guruş kıymetli altı parça basma yastık yüzü ve otuz guruş kıymetli bir 'aded tahta perdesi ve on beş guruş kıymetli bir 'aded mavi çarşab ve yirmi guruş kıymetli iki 'aded sahan ve yirmi guruş kıymetli iki 'aded lenger ve yüz otuz guruş kıymetli bir 'aded altun... ve on guruş kıymetli bir 'aded gümüş saat zâhiriyyet-i zevci mezbûre 'Adile bi-gayr-i hakk zapt eylediğinden eşya-i muharrer mezkûreden hisse-i irsiye takrir-ihak ve teslim tenbiye olunmak muradıdır deyû bi'l-asale ve bi'l-velaye bâ'de'd- dâ'vâ ve'l-istintak zevce-i mezbûre 'Adile dâhi eşya-yı tahrيره benim mülkümdür deyû vaziyedine ikrar ve müddei merkûm bey-yüce muharrer müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vechi muharrer müdde'âsını isbâttan izhar acz edüb ve eşya-i muharrer mezbûre dâhi ricale ve nisaba sulh olan eşyadan olmakla husus-ı mezkûrede müddei mezbûreye tenbiye tasdik olunur emnadan(?) olmakla müddei mezbûre tahlif olmağın mucebince eşya-i muharrer mezkûresi müddei mezbûre 'Adile'nin malı olub veli merkûm Mehmed bilâ- beyine mezbûre 'Adile'ye mu'arızadan men' olunduğu

<sup>151</sup> Muhtemelen özel bir isim katip tarafından eksik yazılmıştır.

tescîl ve bi'l-iltimas huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lam olundu bâki el-emrû'l-müfret veli el-emri sürur. Fî'l-yevmi'l-hâms 'aşer min şehr-i recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabeledir.

**Özet:** Miras paylaşımıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:**Hızânoğlu mâhallesi sâkinlerinden isimleri geçen kişilerin kendi paylarına düşen mirası almak için mahkemeye başvurduklarına dair kayıt.

### 153

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa muzâffatından Harran nâhiyesine tabi' Kepirli karyesi sâkinlerinden 'Ali bin Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclisi şer'-i şerîf-i enverde nâhiye-i mezbûreye tabi'...Bulad karyesi sâkinlerinden 'Ömer bin Eyüb ve Korkmaz mahallesi sâkinlerinden İbrahim bin Sâlih müvâccedelerinde işbu meclis-i şer'de mu'ayene olunan bir re's al kısırak yedimde netayic mülküm iken tarih-i i'lamdan üç sene mukaddem Türkman cûlabından mezbûr Kepirli karyesine 'avdetimde aşina-i rahide 'Anaze aşirine tesadik edûb kısırak-ı mezkûru yedimden cebra gasb etmiş idi 'allen kısırak-ı mezkûru merkûman yedinde bulmamla bi'l-istihkak taleb ederim deyû bâ'del- dâ'vâve'l-istintak merkûmandan merkûm İbrahim dâhi cevabında kısırak-ı mezkûru tarihten bir sene mukaddem gaib 'adle'l-meclis Hristiyan Kivo ve nâm kimesneden semeni ma'lûm iştirâ ve ba'de'l iştirâ nasfina merkûm 'Ömer'e bey' iyledim deyû merkûm 'Ömer'in tasdikiyle vazıyedine ikrar ve itiraf edûb ancak müddei merkûm ber minvâl-i beyn netaca müdde'âsını külliyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Medrese mahallesinden mülkü Eyüb bin Ahmet ve Debbâğhâne mahallesinden İmâm bin Hüseyin Efendi nâm kimesnelerden bâ- varik mestûre sırran ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbulu'l-şehâde idükleri ihbar olunan Şeyh ...bin Şeyho ve 'Abbâs bin Şiyar nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmek ba'de'l-halef ve'l-hükm mu'cebince kısırak-ı mezkûrun müddei merkûm 'Ali'ye edâya teslim merkûman 'Ömer ve İbrahim'den her birine tenbiye olunduğu tescîl ve bi'l-iltimas huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lam olundu el-emrû'l mine'l-emr. Fî'l-yevmi'l-tasi' 'aşer min cemâziye'l-ahir sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabildir.

**Özet:** Nahiye sakinlerinden isimleri geçen şahıslarla ilgili mal taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Harran nâhiyesi sâkinlerinden olan şahısların ve gayr-i Müslüm ahalilerinden isimleri geçen şahısların söz konusu olan mülkün merkûm ‘Aliye teslimine dair kayıt.

**(Sn): 180/Numero 154**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa muzâffatından Bozabâd nâhiyesine tâbi’ Höyük karyesi sâkinlerinden Ahmet bin Müslüm medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’i-i şerif-i enverde medîne-i mezbûre mâhâllatından Gezer mahallesi sâkinlerinden ‘Osman bin Köçek İshak müvâccedesinde işbu huzuru şer’de mu‘ayene olunan bir re’s siyah sağ kolu tağlı erkek merkeb yedimde sera mülküm olub tarih-i i’lamdan on mâh mukaddem sahibi ve hâla merkûm ‘Osman yedinde bulmamla bi’l-istihkak taleb derim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm ‘Osman dâhi cevabında merkeb-i mezbûrun tarihten üç sene mukaddem gaib ‘adle’l-meclis Müslüm nâm kimesneden altmış gurusu semeni merfu’ ve kabz iştirâ etmemle mülkü müşteram olmak üzere vazi’ yed ederim deyû Eyüb müddei merkûmun mülkü olduğunu külliyyen ba‘de’l-inkâr müdde‘îyye-i merkûm ber-vech-i muharrer müdde‘âsını Hâcî Mehmed bin Bozan ve ‘Osman bin Ağa ibn ‘Abdullah nâm kimesnelerden bâ- varik mestûre sera ve ba‘de ‘allenen lede’t-tezkiye-i ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbar olunan Ahmet bin Bedir ve ‘Ali bin Halo nâm kimesneler şehâdetleriyle bi’l-muvacehe ber nech-i şer’i isbât etmek mu‘cebince ba‘de’l-halef ve’l-hüküm merkeb-i mezbûre müddei merkûm Ahmet’e edâya teslim merkûm ‘Osman’a tenbiye olunduğu tescîl ve bi’l-iltimas huzûr-î ‘âliyelerine ahz ü i’lam olundu bâki el emrû’l-tasrif ve’l-emr. Fî’l-yevmi’s-sâni’ ve’l-‘işrin min şehri-i recep sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Özet:** Bir adet eşeğin(merkeb) taraflar arasında çatışmaya neden olduğuna dair kayıt.

**Değerlendirme:** Gezer mahallesi sâkinlerinden ‘Osman bin Köçek İshak zimmetinde bulunan bir re’s siyah merkebin kendi mülkü olduğunu ve şahitlerin de huzurunda tesbit olunması hususuna dair kayıt.

### 155

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa mâhalatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden zat-ı ta‘rif şer‘le ma‘ruf ‘Adile binti ‘Abdurrahman tarafından zikr-i ati husus taleb ve dâ‘vaya ve ahz ve kabz vekil müseccil şer‘iyyesi ...oğlu Hasan bin Hâcî İsmail medîne-i mezbûre mâhkemesinde meles-i şer‘imizde mehl-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden İbrahim Halil bin Mehmed bin Ahmet’in sulbiye-i sahère kızları Tavez(?) ve Zelihâ’nın min kable’l-‘ala merkûm Mehmed muvacehesinde müvekkilim mezbûre ‘Adile müteveffâ-i merkûm İbrahim Halil’in zevci menkuhesi olup zimmetinde muttakrir ve ma‘kûd ‘aliyede mehr-i mü’accel olan yedi yüz elli gurus müvekkilim mezbûreye kable’l-edâ ve’l-îfâ vefât edûb meblağ mehr-i muaccel veli merkûm vaz‘-ı yedi bulunduğum terekede müteveffâ-i merkûmundan olmak üzere müvekkilim mezbûre içûn edâ ve teslim merkûm Mehmed’e tenbiye olunmak muradıdır deyû bâ‘del-dâ’vâ ve’l-istintak veli merkûm Mehmed dâhi cevabında vekil-i müddea merkûm müvekkilim mezbûreye ‘Adile’ye müteveffâ-i merkûm İbrahim Halil zevce-i menkuhesi olduğunu tereke-i müteveffâ merkûm bi’l-valaya vazi’ü’l-yedine tabbi’a ve tatbika ikrar ve itiraf edûb ancak müddei vekil merkûman mâ-adâ müdde‘âsını külliye ba‘de’l-inkâr müddei vekili merkûm Recep’e muhârrer müdde‘âsını faziletli Müfti Efendi ibn Hâcî ‘Ali Efendi ve Hâcî Hasan bin Mehmed ve Hüseyin bin ‘Abdullah nâm kimesnelere bâ-varik mestûre sera ve ba‘de ‘alenen lede’t-tezkiye-i adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbar olunan İmâm bin Hâcî ‘ Bekir ve Ali Efendi ibn ‘Abdullah nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi’l-mûvacehe ber nech-i şer‘i isbât etmeğın mu’cebince müvekkilim mezbûre ba‘de’l-tahlif ve’l-hükm mu’cebince meblağ-ı mezbûr yedi yüz elli gurus vekili merkûm Hasan’a dahi teslim veli merkûm Mehmed’e tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ü i’lam olundu bâki el-emrû’l... veli el-emr. Fî’l-yevmi’l-tasi’ ve’l-işrin min şehr-i recep sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasında miras paylaşımıyla ilgili çıkan davayla ilgili kayıt.



**Değerlendirme:** Mahallesi sâkinlerinden ‘Adile’nin merkûm İbrahim Halil’in eşi olup zimmetinde olan yedi yüz elli guruşun müvekkili merkûm Hasan’a teslim olunmasına dair kayıt.

### 156

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa sancağı dâhilinde Suruç kazası kurrallarından Ziyaret karyesi sâkinlerinden Sedo bin Şahap medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘imizde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin ‘Osman ile taraflarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb işbu merkûm Mehmed zimmetinde hüccet-i karz-ı şer‘iden alacak hakkım olan doksan guruşu merkûm Mehmed’den talep ederim da‘vâ eylediğimde merkûm Mehmed dâhi müdde’ası inkâr ol-vecihle miyanımızda mukayyidat vuku’una mübeyyen beyinemizde muslahin dostuyla sulh ve tanzim olunub merkûm Mehmed kendi malından bâki altmış guruş vermek ben dâhi ziyade da‘vâmdan fareğ olmak üzere ifşa-i akd-ı sulh ettiklerinde ben dâhi sulh mezkûru kabz edûb hususu mezkûreden merkûm Mehmed’in zimmetine merkûm Mehmed dâhi bedel-i sulhu mezkûreden istirdâd ondan benim zimmetime ibrâ-yı âmm ve sahih-i şer‘le ibrâ ve iskât ve her birimiz bey-yüce muharrer aherin ibrâsına kabul eyledik dediklerinde gıbbe’t-tasdik bedel-i sulhu mezkûre meblağ-ı mezbûr altmış guruş müddei merkûm Sedo’a edâsıyla merkûm Mehmed’e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘aliyeleine ahz û i’lam olundu el-emrû’l-emr. Fî’l-yevmi’l-‘işrin min şehr-i recep sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabildir.

**Özet:** Varislerin alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Suruç kazası kurrallarından Ziyaret karyesi sâkinlerinden Şedo bin Şahap ve Halife mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin ‘Osman’ın merkûm Mehmed zimmetinde alacak haklarını talep etmeleri üzerine açılan davaya dair kayıt.

(Sn): 181/Numero 157

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Urfa sancağına muzâffa Birecik kazası ahâlisinden Hâcî Mehmed bin ...tarafından zıkr-i ati hususu taleb ve da'vâ ve ahz û kabz veledi'l- iktizâ sulh ve beraya ve hususu mezbûruna müteveffât olduğunu umûrun külliyesine vekil olduğu Hekimdede mahallesinden 'Ali bin Mustafa ve Mehmed bin Abuzer nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyye lâhık olan Hüseyin bin Ahmet medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde Gergö (?) karyeli Haso bin Nahso muvacehesinde takrir-i kelâm edûb müvekkilim mezbûre Hâcî Mehmed'in eşya bahâsından bin yüz elli guruşun beş yüz guruşunu merkûm Hasan'dan ahz edûb bâki altı yüz guruş kalmıştır hatta tarihten bir gün mukaddem bâki iki yüz guruş vereceğim tamamı meblağ-ı mezbûrdan musâlih olsun deyû mâhsar-ı müsliminden ikrar dâhi etmiş taleb ederim deyu da'vâ eylediğimde merkûm Hamşo dâhi cevabında müvekkil-i merkûm Hâcî Mehmed'den bin iki yüz elli guruş firze olduğu ikrar edûb lâkin meblağ-ı mezbûrdan altı yüz guruş mukabil bâki ...akçe vermişti her kime verdim ise kabz ettiklerinde kendisine red ettim kendisi dâhi kabz etmedi deyû yine def' ve ben dâhi ba'de'l inkâr olduğum miyanemizde mukayyidat vukuuna mübeyen beyinemizde muslahin dostuyla miyanımızda ıslah ve tanzim olunub ben meblağ-ı mezbûr altı yüz guruştan fareğ ve merkûm Hamşo dâhi kendi malından bâki üç yüz guruş vermek üzere ifşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi sulh mezkûrun kabz edûb bedel-i sulh mezkûru üç yüz guruş meclisi sulhta kable'l- mefârik ahz û kabz edûb hususu mezkûreden merkûm Hamşo'nun zimmetine bi'l- vekale ibrâ ve merkûm Hamşo dâhi bedel-i sulhu mezkûreden iştirâ ettiğinden benim zimmetime ibrâ ve her birimize ber minvâl mübeyyen aherin ibrâsına kabz eyledik dediklerinde gibbe't-tasdikü's-şer'i tescil ve huzûr-î 'aliyelerine ahz û i'lam olundu. El-emrû'l emr ve'l emr. Fî'l-yevmi'l- 'işrin min şehr-i recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabelesidir.

**Özet:** Alacak ve verecek davasıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcı Mehmed'in eşya bahâsından bin yüz elli guruşun beş yüz guruşunu merkûm Hasan'dan istemesi ve bâki altı yüz guruş kalmıştır hatta tarihten bir gün mukaddem bâki iki yüz guruş vereceğim tamamı meblağ-ı mezbûrdan musâlih olsun deyû talep etmesi ve merkûm Hamşo'nun kendi malından bir miktar vermesine dair kayıt.

### 158

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhalatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Halil bin Ahmet medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'î şerîfi enverde mahalle-i mezbûre ahâlisinden Bahçeci esnafından Mehmed bin Hüseyin muvacehesinde tarihten dokuz mâh mukaddem şa'idim altmış guruştan dokuz mâh mukaddem Mehmed 'indinde 'azaplık etmek üzere nısfı merkûm Mehmed'e icar olduğu ber-vechi muharrer istîcâr ve kabul edûb ben dâhi dokuz mâh mukaddem merkûm Mehmed'e hizmet etmek mezkûr dokuz mâh tarafında merkûm Mehmed zimmetinede terakim etmiş olan beş yüz kırk guruş ma'aşından iki yüz elli üç guruş bâki def' ve teslim edûb bâki zimmetinde iki yüz seksen yedi guruş alacak hakkım kalmakla meblağ-ı mezbûr merkûm Mehmed'den talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında müddei merkûm Halil 'indinde şe'ireden kırkar guruştan beş mâh 'indinde 'azaplık edûb ve mâh mezkûr tarafında terakim eden iki yüz guruş ma'aşını müddei merkûm Halil'e def' ve teslim etmiştim deyû def'ine müddei merkûma tasdik edûb ancak merkûm Halil'e ziyade müdde'âsını külliyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vechi muharrer müdde'âsını isbâtta izhar acz edûb talebiyle merkûm Mehmed'e tahlif olunmak mu'cebince merkûm Halil'e bey' şer'î merkûm Mehmed üzerine vâki' olan mu'arızasından men' olduğu tescîl ve bi'l-iltimas huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lam olundu. Bâki el-emrû'l-mefarik el-emrû'l-sürur fi'l-yevmi'l-hâms 'aşer min şehr-i recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Özet:** Azaplık yapmak amacıyla bir miktar para karşılığında yapılan antlaşma sonucuyla ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Halil bin Ahmet ve Bahçeci esnafından Mehmed bin Hüseyin'in muvacehesinde bir miktar para karşılığında azaplık etmek içûn verilen ma'aşla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

### 159

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhalatından Narıncı Câmî-i mahallesi sâkinlerinden Saatçizâde Hâcî 'Ömer bin Hâcî Bekir medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'-i şerîfî enverde medîne-i mezbûre mâhâllatından Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden 'Osman bin Hamit sulbiye-i sağır kızları Rahime ve Ümmühan'ın kıbel-i şer'iden bâ-hüccet-i şer'îye vâsi mensûbesi olub tereke-i müteveffâ-i mezbûre ...bulunan Elif binti İmâm tarafından zikr-i ati hususu istima' ve der-i cevaba vekil-i müseccil şer'îye Hamit Efendi ibn Mehmed Efendi muvacehesinde müteveffâ-i merkûm 'Osman bin Sımo bin Şero'nun zimmetinde malı fatura bahâsından mütebâki seksen iki buçuk guruş alacak hakkım müteveffâ-i merkûm bâki kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr tereke-i müteveffâ-i merkûmdan olmak üzere müvekkilim mezbûre 'Elife'ye izafetle vekil-i merkûm Hamid Efendi'ye tenbiye olunmak muradıdır deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak vekil-i merkûm Hamid Efendi dâhi cevabında müvekkilim vasi' mezbûre Elif müteveffâl merkûmun tereke-i vafiyesine bi'l-verase ve bi'l-vesaye vaz'-ı yed eylediğini tabi'a ikrar ve itiraf edûb müddei merkûm mâ-adâ müdde'âsını külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Narıncı Câmî' mahallesinden İmâm Hâcî Hasan bin Mehmed ve Kâtib Mustafa bin Halil ve Hâcî 'Abbâs bin Maruf ve Bozo Efendi ibn Mehmed Efendi nâm kimesnelerden bâ- varik mestûre sera ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Mehmed bin Samed ve Halo bin Velo nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmek mucibiyle ba'de'l-halef ve'l-hükm mu'cebince meblağ-ı mezbûr seksen iki buçuk guruş tereke-i müteveffâ-i merkûmun olmak üzere müddei merkûm Hâcî 'Ömer'e edâ ve teslim vasi' merkûm Elife'ye izâfetle vekili merkûm Samet Efendi'ye tenbiye olunduğu tescil ve bi'l- iltimas huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lam olundu bâki el-emrû'l mefarik

ve el-emrû'l mürur. Fî'l yevmi's-sâdisi ve'l-ışrin min şehr-i recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Mukabildir.**

**Özet:** Bir miktar paranın söz konusu varisler arasında davaya yol açması sonucu çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Narıncı Câmi-i mahallesi sâkinlerinden Saatçizâde Hâcî 'Ömer bin Hâcî Bekir'in Sultan Bey mâhallesi sâkinlerinden yukarıda isimleri geçen şahıslardan şahit olmaları hususunda seksen iki buçuk guruşun Hâcî 'Ömer'e teslim edilmesine dair kayıt.

**(Sn): 182/Numero 160**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhalatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden Zenci...bin 'Abdullah medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden zevce-i müstalifesi Halime binti muvacehesinde benim... 'indinde yüz yirmi guruş kıymetli bir 'aded döşek ve altmış guruş yamuk döşek ve otuz guruş kıymetli bir 'aded yorgan ve on guruş kıymetli bir 'aded yastık ve yirmi guruş kıymetli bir 'aded cacim ve beş guruş kıymetli bir 'aded hasır ve iki guruş kıymetli iki 'aded gömlek ve iki guruş kıymetli bir 'aded top ve bir guruş kıymetli bir 'aded ekmek sacı ve iki guruş kıymetli bir tas ve bir guruş kıymetli bir 'aded sim tas ve beş guruş kıymetli bir tepsi ve beş guruş kıymetli bir çift bohça ve iki guruş kıymetli bir tesbih ve on beş guruş kıymetli bir gümüş hıyam ve üç guruş kıymetli bir sağır sebil küp ve iki guruş kıymetli bir su gügümü ve beş guruş kıymetli iki 'aded tas sahan ve on beş guruş kıymetli bir sağır tas kazgan ve yüz guruş kıymetli bir sevfe setre ve yüz guruş kıymetli bir merkep beş yüzer guruş kıymetli eşya-i mezkûreleri mezbûre sahih ...ve ta'bir hak zabt eder olmakla sahih olunub eşya-i mezkûreyle merkep mezbûreden kefiyed ve bâki teslim mezbûre Hayri'ye tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak mezbûre Hayri dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr etmekle müddei merkûm Hayri dâhi ber-vech-i muharrer da'vâsına mutabık tenbiye talep olundukta merkûm Hayri müdde'âsını akabinden izhar acz edûb tahlif dâhi talep olmakla mu'cebince merkûm Hayri mezbûre sahihaya bilâ beyyine mu'arızadan men' olunduğu tescil ve bi'l-istima' huzûr-î âliyelerine ahz û i'lam olundu bâki el emrû'l-hıfz ve'l- emrû'l sürur. Fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min şehr-i recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabildir.

**Özet:** Mallara biçilen değerın muhataplar arasında taksım edilmesine dair kayıt.

**Değerlendirme:** ...bin ‘Abdullah’ın zevcesi Halime binti muvacehesinde söz konusu olan eşyaların değerinin bakiyesini teslim almak ve Hayri’ye tenbiye olunması hususuna dair kayıt.

## 161

Ma’rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa mâhalatından Tuzeken mahallesi sâkinlerinden ve teb’a-i devleti ‘aliyenin Hristiyan milletinden Cibor veledi Mihayir medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘imizde ve teb’a-i merkûmdan Serkis veledi Karabit muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm Serkis zimetinde hüccet-i karzı şer‘iden üç yüz guruş alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû da‘vâ eylediğimde merkûm Serkis dâhi inkâr ve ol-vecihle miyanımızda mukayyidat-ı kesire vuku‘atı mübeyyen miyanımızda muslahin dostuyla ıslah ve tanzim olunub ben meblağ-ı mezbûreden fareğ ve merkûm Serkis dâhi kendi malından bâki yüz elli guruş vermek üzere ifşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi sulh mezkûru kabz edûb ma‘adadan merkûm Serkis zimmetine ibrâ ve merkûm Serkis dâhi bedel-i sulh mezkûrun istirdâdından benim zimmetime ibrâ ve her birimize ber- vechi muharrer aherin ibrâsına kabz eyledik dediklerinde gibbe’t-tasdik bedel-i sulhu mezkûreden yüz elli guruş merkûm Cibor’a edâsıyla merkûm Serkis’e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz i‘lam olundu bâki el emrû’l-hıfz ve’l-emrû’l-sarf. Fî’l-yevmi’s-sâbi’ ve’l-’işrin min şehr-i recep sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

**Derkenar:** İşbu setr-i nisyan olunduğundan ba’de testir olundu.

Mukabildir.

**Özet:** Söz konusu taraflar arasında alacak-verecek hakkıyla ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Tuzeken mahallesi sakinlerinden olan Cibor veledi Mihayir’in Serkis veledi Karabit’den alacak hakkı olan üç yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhalatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden nefisinden ecel ve li-ebeveyn erkarındaşı Hâcî Halil tarafından dâhi vekil-i müseccel-i şer'iyyesi 'Attar Hâcî Reşid bin Derviş 'Ali medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Hıdal ve Mehmed'e ebna merkûman 'Osman muvacehesindetarih-i i'lamdan dört ay mukaddem yine işbu sene-i ...rebiü'l-evvelin gurrresi tarihinden işbu merkûman Hıdal ve Mehmed tarih-i mezbûreden kırk bir gün mürurunda teslim etmek üzere evrak-ı batman temyiz koyun ve keçi ve bağı bir batman kırk beşer guruştan kırk bir batman ruhde sade kendur kendi hanıma götürüp ve yine teslim etmek üzere teslim şer'i tarik iki bin yirmi beş guruş mü'eccel-i merkûman def've teslim edüb onlar dâhi meblağ-ı mezbûr müvekkilim merkûm ile benden ahz ü kabz ve kabul edüb el-haleti ... mâ-adâ mezbûre tecavuz edüb ruhde-i mezkûr bâki teslim etmediğinden mezkûr kırk bir bir batman sade merkûmandan talep ederim deyû bi'l-asale ve bi'l-vekale ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûman Hıdal ve Mehmed dâhi cevaplarında müddei merkûm Hâcî Reşid müvekkilim mezbûre Hâcî Halil'den kırk bir gün da'vâ ile bir batman kırk beş guruş muhasebe olmak üzere kırk beş batman ra'de vermek üzere iki bin yirmi bir guruş ahz eylediklerinde her biri ikrar ve itiraf edüb ...serut sami du'ayinelere ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'asına 'Acem Beg mahallesinden Hâfız Mehmed Efendi bin Hasan ve el-Hâc Hasan bin Mehmed ve Mollâ Halil bin 'Abdullah nâm kimesnelerden bâ-mestûre sera ve ba'de "alenen el-tezkiye-i adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan Hâcî Velioğlu Hasan bin Ahmet 'Attar Bekir bin Eyüb nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin mu'cebince ba'de'l-hükm mezkûr kırk bir batman ...sade müddei vekil merkûm Hâcî Reşid'e edâ ve teslim merkûman Hıdal Mehmed'in her birine tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î âliyelerine ahz i'lam olundu. Fî'l-yevmi's-sâni' min recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuşdur .

**Özet:** Alacak ve verecek davasıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden merkûman 'Osman muvacehesinde merkûm Hâcî Reşid'e kırk bir batmanı teslim etmek ve Hıdal Mehmed'e teslimine dair kayıt.

(Sn): 183/Numero 163

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhalatından Kötüler mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Fatma binti Ramazan'ın verâset-i zevci gaib 'adle'l-beled Hamo bin Seyfo ile sulbiye sahère oğlu Halil ve sulbiye-i sağır sağır kızı 'Ayn-ı Zelihâ'ya müstahik olduğu lede'sş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağıran mezbûranın kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri Sultan Bey mahallesi muhtarı Halil bin 'Ayn-ı Zelihâ medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde zıkr-i âti menzil vazıyedine ber nech-i şer'i müstahik olan ma'rifetü'z-zât 'Ayn-ı Zelihâ binti Ahmet nâm Hatun muvacehesindevasiyeleri bulunduğum sağıran merkûmanın vâlideleri müteveffât mezbûre hayatında zevce-i gaib merkûm Mâhmud'dan bin beş yüz gurusu iştirâ ve ol-vecihle yedinde mülk-i müşterası iken vefâtıyla zevce-i Hamo ile sağıran merkûman mevrûs mehl-i mezbûrede Müslüm bin Musa...vefât ...ile mâhdud bir bâb mülkü menzillerine ibi merkûm 'Ayn-ı Zelihâ bi takyir sakid zapt eylediğinden keff-i yedle sağıran merkûman içün bâki teslim merkûm 'Ayn-ı Zelihâ'ya tenbiye olunmak muradıdır deyû bi'l-vesaye ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Ayn-ı Zelihâ dâhi cevabında karındaşım gaib 'adle'l-meclis Hâcı Halil müteveffât mezbûrenin zevce-i gaib merkûm Hamo zimmetinde altı bin gurusu alacak hakkımın edâsına merkûm Hamo'nun karındaşı müteveffâ Seyfo kefil olmakla ben dâhi karındaşım merkûm Hâcı Halil vekalet-i mehâkim hisbiyle meblağ-ı mezbûr merkûm Seyfo'dan talep eylediğimde müteveffâ-i merkûm Seyfo menzili mezbûru gaib merkûm Hamo'nun halıdır deyû bâki teslim ben dâhi menzili mezbûru sene sene icareye verip bedel-i icareden deyni mezbûre nekaza ahz etmekteyim deyû menzili mezbûr müteveffat bizlerin malı olduğunu inkârına mekarım müddei vasi merkûm ber-vechi muharrer müdde'âsını mahalle-i mezbûre İmâmı Bayram bin Mustafa ve Mehmed bin 'Ali nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü'sş-şehâde idükleri ihbar olunan mehli mezbûreden Ramazan bin Sâlih ve Müslüm bin Hamo nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmek ba'de'l-hükm bi-yuce menzili mezbûru ba'de'l-hükm vasi' merkûm Halil'e teslim mezbûre 'Ayn-ı Zelihâ'ya tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ü i'lam olundu. El-emrû'l mine'l-emr. Fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şehr-i recep sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf



Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varislerin kendilerine kalan mirastan alacak haklarıyla ilgili çıkan dava kaydı.

**Değerlendirme:** Kötüler mahallesi sâkinlerinden Fatma binti Ramazan ve kızlarının merkûm Mâhmût'dan bin beş yüz guruş iştirâ etmek ve merkûm Halil'e teslim edilmek üzere 'Ayn-ı Zelihâ'ya tenbiye olunduğuna dair kayıt.

## 164

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Medîne-i Urfa mâhalatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden İbrahim Halil bin Mehmed bin Ahmed'in verâset-izevci menkuha metrukesi 'Adile binti 'Abdurrahman ve babası Mehmed ile sulbiye sağır kızları Taves(?) ve Zeliha ve Hemile(?) müteveffât mâhsus olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağıran mezbûrtan ile Hemile mevkufun velileri cedleri merkûm Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden 'Ali bin Mehmed muvacehesinde velisi bulunduğum sağırtan mezbûrtan Zeliha ve Hemile ve Cemile müteveffânın babaları ve mevrûseleri oğlum müteveffâ-i merkûm Halil'in hayatında işbu merkûm 'Ali zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden alacak hakkı olan iki bin sekiz yüz guruş merkûm 'Adile'ye kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûriyetimle velileri bulunduğum sağırtan mezbûrtan ve verase-i sâire mevrûs olmakla meblağ-ı mezbûr merkûm 'Ali'den bi'l-asâle ve bi'l-vekale taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Ali dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr iki bin sekiz yüz guruş müteveffâl merkûm (İbrahim Halil hayatında 'ali el-vefât zimmetinde sahiha verecek)<sup>152</sup> İbrahim Halil mukaddema zimmetinde deyni olduğunu tayi'an ve kati'an ikrar ve itiraf edüb lâkin meblağ-ı mezbûr müteevffa-yı merkûm hüccetinde tamamen ve kâmilan edâ ve teslim etmiştim deyû def'ine veli merkûm külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Korkmaz mahallesinden İmâm Abdulsemat bin Hasan ve Eyüb bin Mehmed ve Meşarrikiye mahallesinden İmâm Mehmed Efendi ibn Halil Efendi ve Halil bin Hâcî Mustafa nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan 'Ömer bin Hamo ve Hamo bin Hüseyin nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın mucibiyle

<sup>152</sup> Muhtemelen katip tarafından yanlışlıkla yazılmış olup üstü çizilmiştir.

ba‘de’l-hüküm mu‘cebince veli merkûm Mehmed da‘vâ-i mezkûriyemle merkûm ‘Ali mucib şer‘iyye mu‘arazadan men’ olunduğu tescîl ve bi’l-iltimas huzûr-î ‘âliyelerine ahz ve i‘lam olundu. Bâki el-emrû’l mefarik ve’l-emri mürur. Fî’l-yevmü’s-sâni ve’l-‘işrin min recep sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Mühür:...**<sup>153</sup>

**Özet:** Ölen bir kişiden geriye kalan borçların muhattaplardan talep edildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden merkûm ‘Ali zimmetinde iki bin sekiz yüz guruşu Adile’nin vefatı üzerine merkûm Ali’den talep etmesi ve merkûm İbrahim Halil’in hayatında verecek deyni olduğuna dair kayıt.

**(Sn): 184/Numero 165**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hıdır Medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde ‘Ali bin Hızan muhzırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb işbu merkûm ‘Ali zimmetinde tarihten on dört sene mukaddem hüccet-i kefaleten dört yüz guruş alacak hakkımı talep ve da‘vâ eylediğimde olduğum altmış guruş alacak hakkımı talep ve da‘vâ eylediğimde meblağ-ı mezbûr dört yüz guruşdan fareğ olub merkûm ‘Ali’nin zimmetine ibrâ ve merkûm ‘Ali dâhi meblağ-ı mezbûr altmış altı guruştan da‘vâsından fareğ benim zimmetime ibrâ-yı âmm sahih-i şer’ ile ibrâ ve iskât bi’-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-tasi’ min şehr-i recep sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hıdır’ın ‘Ali bin Hızan’dan alacak hakkı olan dört yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

---

<sup>153</sup> Belgedeki mühür silik çıktığı için tam okunamamıştır.

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kaya Mescidi mahallesi sâkinlerinden Hatipzâde ‘Abdurrahman bin Mecid Mukim medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mehl-i mezbûre ahâlisinden Hatibzâde Mâhmut Efendi ibn Faki Efendi muhızırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati bey’n sadrına değin yedinde sera malım ve mülküm olub medîne-i mezbûreye muzâffa Bozabâd nâhiyesine ...karyesinde etraf-ı erba‘ası mâhdud bağ ve kırac ile mâhdud arazi emiri üzerinde mâhsus bir kıt’a ...mülkü bin iki yüz tiyek ihata eder üzüm bağının tamamından nısf-ı hissesi şayi’amdan tarafından bi’l-îcâb ve zabt ve şürût-ii mübtelâ ve müfsideden ‘ari bey’-ı bânî şer’ ile mâhsuseye ma’lum Mâhmut Efendi’ye yedi yüz elli guruş müşteri-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilten ahz ü kabz iyledim Fimâba’d bağ-ı mâhrud mezkûrun nısf-ı hisse-i şayi’ müşteri merkûmun mülk-i müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ-vâki’ bi’t-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’s-sâlis min şehr-i şâ’banü’l- mu’âzzama sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf

#### Şühûdü’l-hâl:

Muhsinoğlu İsmail Kadı Mehmed ‘Ali Mehmed Efendi Eyüb Efendi Sâlih Efendi

Gayruhum

Mukabildir.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan dava örneği

**Değerlendirme:** Kaya Mescidi mahallesi sâkinlerinden Hatipzâde ‘Abdurrahman bin Mecid Mukim’in, Hatibzâde Mâhmut Efendi ibn Faki Efendi muhızırında alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki

Medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Ahmet medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden İbrahim Halil bin Mehmed bin Ahmet'in sulbiye-i sahère kızları Taves(?) ve Zeliha'nın li ecli'd-da'vâ kibel-i şer'iden mensûb vasilesi münhasıra Hasan bin 'Abûzer muvacehesinde müteveffâ-i merkûm İbrahim Halil'in vefâtından yirmi altı ay mukadem hayatında muslahin beyyinemizde ber-vech-i nasfına taksim olunmak üzere dört bin altı yüz guruş yedimden ve malımdan sermaye ahz ü kabz edüb yedinde i'mal etmekte iken bâki kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât etmek meblağ-ı mezbûr bâkî ve teslim terke-i müteveffâ teslim bi'l-vesaye vaz'-ı yed bulunan vasi merkûm Hasan'a tenbiye olunmak muradıdır deyû bâ'de'd- dâ'vâ ve'l-istintak vasi-i merkûm Hıdır dâhi cevabında terke-i müteveffâ-i mezbûre bi'l-vesaye vaziyedine ikrar ve itiraf edüb ancak müddei merkûm mâ-adâ müdde'sına ba'de'l-inkârına mekarın müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Hüseyin bin Bayram ve Mehmed Mübârek bin Halil ve Mehmed bin 'Ali ...ve Mollâ Sadık bin Eyüb nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan Mehmed bin Hıdır ve Bekir ve 'Abdurrahman bin Mollâ Mollâsim nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin mucibiyle ba'de'l-halef mücebince meblağ-ı mezbûr dört bin altı yüz guruş müddei merkûm Mehmed'e edâ ve teslim ve merkûm Hasan'a tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Bâki el emrû'l-mine'l-emr.Fî'l-yevmi's-sâni' ve'l 'işrin min recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Vefat eden bir kişiden geriye kalan mirasın varisleri arasında taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Ahmet ve İbrahim Halil bin Mehmed bin Ahmet'in kızları Hasan bin 'Abûzer muvacehesinde İbrahim Halil'in vefâtından sonra nasfına dört bin altı yüz guruş teslim edeceğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi' Tılhemar karyesi sâkinlerinden Kenan bin 'Ali medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde karye-i mezbûre sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât ve Hanım binti İbrahim muvacehesinde işbu meclis-i şer'de mu'ayene olunan bir re's siyah katbik merkeb yedimde netayic mülküm iken tarihten dört sene mukaddem sahibi olmuştu 'allen merkeb-i mezbûrun merkûm vaz'-ı yedinde bulmamla bi'l-istihkak taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hanım dâhi cevabında merkeb-i mevsufun mezkûru gaiban 'adle'l-meclis ismi ma'lum olmayan bir 'aded yüz beş guruş iştirâ etmişim deyû vazıyedine ikrar ve itiraf edib işbu müddei merkûm müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Recep bin Halef ve Halil bin Mehmed nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan 'Ali bin Mustafa ve 'İsa bin Yusuf nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin ba'de'l-halef ve'l-hükm mu'cebince merkeb-i mevsuf-ı sururu müddei merkûm Kenan'a teslim mezbûre Hanım'a tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min recep sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak şahitlerin huzurunda bu hakkın kanıtlanmasına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hanım binti İbrahim muvacehesinde bulunan mülkün Recep bin Halef ve Halil bin Mehmed'in şahitlik yapmaları hususunda tatbik edilmesi ve Kenan'a teslim edilmesine dair mahkeme kaydı.

**(Sn): 185/Numero 169**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kızıl Koyun mahallesi sâkinlerinden Müslüm bin ...medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Hasan bin Müslüm muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb mehl-i mezbûrede vâki' bir bâb mekare-i maliki mülkü bulunan gaiban adle'l-meclis Hâcî Mâhmut Ağa'nın oğlu 'Abdulsadr'a iki yüz guruş işbu merkûm hissesine bey' eylediğini istima' ettiğimde mekare-i maliki mezkûreye şefi' bulunduğumdan mekare-i mezbûreye merkûm Hasan'dan sakif taleb ve da'vâ iyledim ise ben mezkûr şefi' da'vâmdan ferağat edüb mekare-i mezkûreden min cihetle...alakam ve medhalim kalmamıştır didikte gibbe't-tasdik mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâni' min şehr-i şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabeledir.

**Özet:** Taraflar arasında dava konusu olan mülkle ilgili olarak çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kızıl Koyun mahallesi sâkinlerinden Hasan bin Müslüm muvacehesinde bir bâb mülkü bulunan Hâcî Mâhmut Ağa'nın oğlu 'Abdulsadr'a iki yüz guruş verilmek üzere mahkemeye sunulan davaya dair kayıt

Medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Mehmed ‘Ali bin Nebo medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde Veli Efendi bin Yusuf’un zıkr-i ati bey’ zapt vekil-i müseccel-i şer‘iyyesi Bayram Ağa bin Saffer muvacehesinde değin yedimde mülkü ve hakkı olub Hekimdede caddesinde vâki’ birinci defter kırk sekizinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba‘ası müşteri-i merkûm ile ve Aşçıoğlu Ahmet fazıllarına ve tarik-i ‘alâ ile mahrud beyun ‘adiyede ve müştemelat-ı sâire ma‘lûm hâvî bir bâb mülkü menzilimi tarafından bâlâya ebvâb ve’l-kabul şurût-ı mübtile ve sefirede ‘ari bey’-ı bât-ı sahih-i şer’ ile müvekkilim Veli Efendi’ye dört bin altı yüz guruş bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin guruş müşteri-i müvekkil mûmâ-ileyh yedinden tamama vekalet-i ahz û kabz iyledim. Fimâba’d menzili mâhdud mezkûr müşteri-i merkûmuyla mülk-i müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfemâ yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe’t-tasdikü’ş-şer’i tescîl ve mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-tasi’ ve’l-‘işrin min recep sene ihda ve tis‘in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan dava kaydı.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Mehmed ‘Ali bin Nebo’nun bir bâb mülkü olup Veli Efendi’ye dört bin altı yüz guruş teslim edeceğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden... Eyüb bin 'Ali medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Sırrınlı Kör Mustafa bin Bedir muvacehesinde merkûm Mustafa zimetinde hüccet-i karz şer'iden alacak hakkım olan yüz yirmi altı guruştan otuz bir guruşunu merkûm Mustafa'ya bâkî def' ve teslim edüb bâkî zimetinde doksan bir guruş alacağımı talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mustafa dâhi cevabında hüccet-i merkûmeden mütebâkî zimetinde doksan bir guruş müddei merkûm el-yevm el-yevm sahiha deyn ettiğini tâbi'a ve kat'iyâ ikrar ve itiraf etmek meblağ-ı mezbûr doksan bir guruş müddei merkûm Eyüb'e edâsıyla merkûm Mustafa'ya iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. El-emrû'l mine'l-emr fi'l-yevmi'r-râbi' min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak taraflar arasında çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa Mahallesi sâkinlerinden...Eyüb bin 'Ali ve Sırrınlı Kör Mustafa bin Bedir muvacehesinde merkûm Mustafadan alacağı olan yüz yirmi altı guruştan otuz bir guruşunu merkûm Mustafa'ya teslim edüb bâkî zimetinde doksan bir guruş alacağımı talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Diyarbekir vilâyet-i dâhilinde Mardin ahâlisinden 'Abdullah bin Ahmet Urfa mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Hâcî Bekir bin 'Ali muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb merkûm Hâcî Bekir'den koyun ve keçi esmanından bâkî altı yüz on guruş alacak hakkım olmakla talep ederim deyû da'vâ eylediğimde olduğu ikrar edüb ancak meblağ-ı mezbûrdan iki yüz kırk guruş def' ve teslim etmiştim deyû ben def' ve ben dâhi def'i mezbûreye inkâr olmakla miyanemizde mukayyidat-ı kesirede mâhsûb yedinde ceryan etmişti miyanımızda müslahin dostuyla ıslah olunub meblağ-ı mezbûrun yüz yirmi guruştan fareğ ve merkûm Hâcî Bekir dâhi dört yüz doksan guruş vermek üzere inşa-i akd ve sulh eylediklerinde sulh-ı mezkûru kabul edüb husus-ı mezkûre müte'allik de'aviyeden merkûm Hâcî Bekir zimetine ve merkûm Hâcî Bekir'e def'ine ve zimmetine ibrâ-i 'ali sahiha şer'iyeye ile ibrâ ve her birimize ber-vech-i muharrer aherin ibrâsına muharrer ibrâsına kabz eyledik dediklerine gıbbe't-tasdik tescîl ve huzûr-î



‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu. Fî‘l-yevmi‘l-hâdi min şa‘bân sene ihda ve tis‘in ve mi‘eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan dava kaydı.

**Değerlendirme:** Mardin ahalisinden ‘Abdullah bin Ahmet’in mahkemede merkûm Hâcî Bekir’den altı yüz on guruş alacak hakkı olup alacağını talep ettiğine dair kayıt.

### 173

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa muzâffatından Döğürlü nâhiyesine tâbi’ Koymat karyesi sâkinlerinden Abid bin ‘Amo medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘imizde karye-i mezbûre sâkinlerinde Musa bin ‘Abdi muvacehesinde işu meclis-i şer‘de mu‘ayene olunan bir re’s siyah merkeb yedimde netayic mülküm iken tarihten iki buçuk sene mukaddem sahibi olan merkeb-i mezbûre merkûmesi yedinde bulmamla bi‘l- istihkâk taleb ederim deyû ba‘de‘d-da‘vâ ve‘l-istintak merkûm Musa dâhi cevabında merkeb-i mezbûr tarihten sekiz sene mukaddem gaib ‘adle‘l-meclis... nâm kimesnede bir ‘aded inek ile mübadele etmiştim ol-vecihle merkeb-i mezbûre yedimde sera mülküm olub vaz‘-ı yed ederim deyû müddei merkûm bir bâb muharrer netaca müdde‘asına... ba‘de‘l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde‘âsını Halil bin Mustafa ve Bedir bin ‘Ali ve Yahya bin ...nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırrın ve ba‘de ‘alenen el-tezkiye-i ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbar olunan İmâm bin ‘Osman ve Mehmed bin Hamo nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi‘l-muvacehe ber nech-i şer‘i isbât etmeğin ba‘de‘l-halef ve‘l-hükm mucebince merkeb-i mezbûr müddei merkûm İbo‘ya edâ ve teslim merkûm Musa‘ya tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu.Bâki el emrû‘-müferede veli el emr-i mürur. Fî‘l-yevmi‘s-sâdisi ve‘l-‘işrin min şehr-i recep sene ihda ve tis‘in ve mi‘eteyn ve elf

Mukabildir.

**Özet:** Taraflar arasındaki mal taksimiyle ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Musa bin ‘Abdi’nin kendi malı olan bir re’s siyah merkeb(eşek) ve bir inekle mübadele etmesi ve İmâm bin ‘Osman ve Mehmed bin Hamo nâm kimesneleri şehâdetleriyle İbo’ya teslim edilmesine dair kayıt.

**(Sn): 186/Numero 174**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa muzâffatından Bozabâd nâhiyesine tâbi’...karyesi sâkinlerinden ‘Ali bin ‘Abbâs medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde medîne-i mezbûre mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden ma‘rifetü’z-zât Fatma bin Şeyo ebna ‘ali muvacehesinde işbu merkûm Şeyho ile mezbûre Fatma’nın vâlideleri hazırat-ı bi’l-cümle diğere Fatma’ya tarihten sekiz ay mukaddem kayd-ı tezvicde merkûm Şeyho ile mezbûre Fatma ...mani’ ve neferimiz için bize bir merkep verilip sim kutnîsi vermeyince vâlidemiz mezbûre Fatma’ya saki nikah edüb ben dahi malımdan merkûm Şeyho’ya yüz guruş kıymetli bir re’s merkep ve mezbûre Fatma’ya daki kezalik nefsi çün yüz elli guruş kıymetli bir top sim kutnî vermiştim hatta vâlidelerine ba‘de’l-nikah kutni-i mezkur ile merkeb-i mezbûr benden nefsleri için halat-ı namıyla ahz eylediğine merkûm Şeyho ve Fatma mâhsar-ı müslümden ikrar dâhi etmekle merkeb vuku’una mezbûrelerde kıymetleri olan meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruşu merkûm Şeyho ve Fatma’dan halâ taleb ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Şeyho ve Fatma dâhi cevaplarında merkeb-i mezbûr ile kutnî mezbûru vâlideleri ahz edüb kendülere verdiği ikrar için kendileride merkûm ‘Ali’den ber-vech-i muharrer ahz ve ikrarlarına külliyyen ba‘de’l-inkârlarına müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde’asına Derviş bin Mehmed bin ‘Abdullah ve Mustafa bin ‘Abdullah nâm kimesneleri bâ-varik mestûre sera ve ba‘de ‘‘alenen el tezkiye-i ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbar olunan ‘Abbâs bin Ramo ve Halil bin ‘Abbâs nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi’l-muvacehe ber nech-i şer’i isbat etmeğin mu’cebince ba‘de’l-hükm merkeb-i mezbûr ile kutnî mezbûre müstemellük olmakla kıymetleri olan meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş müddei merkûm ‘Alo’ya edâ ve teslim merkûm Fatma ve Şeyho’nun her birine tescil ve huzûr-î âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu. El emrû’l-mine’l-emr tahrira fi’l-yevmi’l-tasi’ ve’l ‘işrin min recep sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Özet:** Alınan malzeme karşılığında verilecek olan para miktarının tamamının talep edildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Bozabâd nâhiyesi sâkinlerinden ‘Ali bin ‘Abbâs’ın Fatma bin Şeyo’ya bir top sim kutnî vermesi ve değeri olan iki yüz elli guruşu mahkemece talep etmesi üzerine çıkan davaya dair kayıt.

## 175

Ma’rûz-ı da’îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kara Musa mahallesi sâkinlerinden zat-ı ta’rife-i şer’iye ile ma’rif ...binti Halil tarafından zıkr-i ati hususu talep ve da’vâya vekil-i müseccel-i şer’iyesi zevci Hamdi bin ‘Ali medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’iyemizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden ma’rifetü’z-zât Zeynep binti Temo tarafından dahi zıkr-i ati hususu istima’ ve redd-i cevabâ vekil-i müseccel-i şer’iyesi Mustafa bin ‘Abdurrahman muvacehesinde müvekkile-i mezbûre ... ile merkûm Zeynep bundan akdem vefât iden merkûm Berho’nun zevcesi olmak hüccetiyle müvekkilim mezbûrenin bi’l-i’lâm müteveffâ-i merkûmun Birho zimmetine iki bin guruş ve merkûm Zeynep’e dâhi bin dört yüz guruş alacak hakkı olduğundan her ikisi alacak hakları olan üç bin dört yüz’er guruştan mukabeleside müteveffâ-i merkûmun bir bâb mülkü menziline iştirâ etmişler idi ba’de her ikisinin ra’en ve ma’rifetiyle akçesine mikdarı menzil-i mezkûru taksim üzere mi’mar celb edûb mi’marın merkûmun dâhi menzil-i mezbûre varıp derûnunda yönü garba bir ‘aded mirkatli mesken ve yönü garba bir ‘aded kapı ve yönü kıbleye bir ...ve yönü garba bir ‘aded meskenden nısf-ı hissesiyle huşdan nısf-ı hissesi kabudan hak-hı serbiyle müvekkilim mezbûre ... hissesine isabet ve yönü garba mezkur ve bir mesken derûnunda bir mahzen ve yönü şimâle mezkûr bir ‘aded mesken ve yönü garba mezkur meskeninin nasfı dâhi huş ve kapudan tasfiye hissesiyle merkûm Zeynep’in hissesine isabet eylediğinden her biri taksim mezbûre rıza ve huzur-ı müsliminden işhad dâhi etmişken ‘allen mezbûre Zeynep menzil-i mezbûre müdâhil etmekte olduğundan men’ olunması muradıdır deyû bi’l-vekale ba’de’d-da’vâ ve’l-istîfâ mezbûre Zeynep dâhi cevabında menzil-i mezbûr zevcim hisse-i bi’l-meclis merkûm Mustafa benim gıyabımda taksim etmiştir deyû hisse taksir ve süruru ve taksim mezbûreye rağib olmayacağımı ba’de’l-inkâr vekil-i merkûm ber-vech-i muharrer müdde’âsını Korkmaz mahallesinde İmâm

‘Abdurrahman bin ‘Abdullah ve Eyüb bin Mehmed ve Mehmed ‘Ali bin Mustafa ve Mehmed bin Hasan nâm kimesneleri bâ-mestûre sırran ve ba’de ‘alenen lede’t-tezkiye-i ‘adlve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbar olunan ‘Ömer bin Celö ve Hâcı ‘Ali Efendi bin Emmi nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi’l-muvacehe ber-nech-i şer’i isbât etmeğın ba’de’l-hükm mensûb menzil-i mezbûrdan ber-minvâl-i muharer hissese mensûbesından ziyadeye tasrifinden keff-i yedine mezbûre Zeynep’e izafetle vekil-i merkûm Mustafa’ya tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ü i’lâm olundu. Bâ fi’l-emrû’l-mustadi el emr-i sürur fi’l-yevmi’l-‘aşer min şehr-i recep sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Özet:** Taraflara arsında alacaklarla ilgil olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin ‘Abdurrahman’ın Birho ve Zeynep’den alacak hakkı olduğunu söylemesi ve mensûb menzil-i mezbûrdan ber-minvâl-i muharer hissese mensûbesından ziyadeye tasrifinden keff-i yedine mezbûre Zeynep’e izafetle vekil-i merkûm Mustafa’ya tenbiye olduğuna dair kayıt.

176

Medîne-i Urfa mâhâllatından Câmî-i Kebir mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden ...Hâcı Mehmed bin ‘Abdullah verâset-izevci menkuha metrukeleri Fatma binti ‘Abdullah ve sulbi kebir oğulları Cuma ve Mehmed ve Hâcı ‘Ali Efendi ve Hâcı Bekir ve Mustafa ve sulbiye-i kebir kızı Hava’ya müstehzih olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verâse-i merkûmundan ma’rifetü’z-zât bintü’l-mezbûre Hava tarafından zikr-i ati bey’ takrir-i kelâm vekil olduğu zat-ı mezbûre bi’l-ma’rifetü’ş-şer’i Mollâ Ahmet bin Tâbib Zaptiye ve Hâcı Halil bin Berho nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer’i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer’iye lâhık olan Mehmed bin Reşid Efendi ibn Mustafa medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’iyemizde nefinden ... zikr-i ati bey’ tasdik ve zabt Mehmed bin Hâcı Mehmed ve Fatma binti ‘Abdullah tarafından dâhi vekil-i müseccel-i şer’iyyesi Cuma bin Hâcı Mehmed muvacehesindebi’l-vecale ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müvekkilim mezbûre Hava’ya zikr-i ati beyn sadrına değın yedimde seksen sekiz sehmden yedi sehemî bi’l-irsi’l-şer’iyye malım ve mülküm olub mahall-i mezbûrede vâki’ etraf-ı erba’ası

Hulusi Mehmed ve Kileci Hâcı ‘Osman menziline ve tarik-i âmm ile ile mâhdud birinci defter on birinci mumeroya ebvâb ile mukayed bir bâb mülkü beyun müta’id müştemil menzilleri olan ber minvâl-i muharrer yedi sehemmi hissesi irsiye-i şeri’i tarafından bi’l-îcâb ve’l-kabul cem’ müştemelatıyla müvekkilim merkûman Mehmed ve Fatma ve Cuma’ya ‘ali el işirakü’l-savi beş yüz guruş bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğinde olduğu bir bâb mülkü iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb semeni olan meblağ-ı mezbûru tamamen ve kâmilan ahz ü kabz iyledim fimâba’d menzili mezkûrun mezkûr yedi sehmi hisesi ... müvekkilim merkûman Mehmed ve Fatma merkûm Cuma’nun ‘ali el-vesaye mülk-i müşteraları ve hakk-ı sarihi olmuştur Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe’t-tasdik mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l yevmi’s-sâbi’ ve’l-‘işrin men recep sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf

Mukabildir.

**Özet:** Mirasın varisler arasında taksimiyle ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Hâcı Mehmed bin ‘Abdullah’ın verasetinin çocukları arasında pay edilmesi ve Mehmed ve Fatma ve Cuma’ya beş yüz guruş vermek üzere açılan davaya dair kayıt.

**(Sn): 187/Numero 177**

Ma’rûz-ı da’îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Câmi’-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hasan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’iyemizde Güberlek(?) karyeli Memo bin Ramo muvacehesinde işbu merkûm Memo zimmetinde bir re’s merkep esmanından iki yüz yirmi bir guruş maldan on iki guruş cem’a iki yüz otuz yedi guruş alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû bâ’de’d-dâ’vâ ve’l-istintak merkûm Memo dâhi cevabında hüccet-i mezkûreden müddei merkûm Mehmed’e meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz yedi guruş zimmetinde hissesi el-yevm deyni olduğunu tayi’an ve kati’an ikrar ve itiraf etmekte mu’cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz yedi guruş müddei merkûm Mehmed’e edâsıyla merkûm Memo’ya iltizâm olduğu tescil ve huzûr-î ‘âliyelerine arz ve i’lâm olundu. El emrû’l-mine’l-emr fî’l-yemi’l-hâms min şehr-i şa’bân sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Özet:** Taraflara arsında alacaklarla ilgil olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Câmi'-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hasan'ın iki yüz yirmi bir guruş maldan on iki guruş cem'a iki yüz otuz yedi guruş alacak hakkını talep etmesine dair kayıt.

178

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Mıgırđıç veledi Karabit medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i merkûm ve milleti mezkûreden Kirkor veledi Karabit hazır olduğu hâlde kezalik teb'a-i merkûm ve millet-i mezkûreden diğer Kirkor veledi ...Bido muvacehesinde işbu hazır merkûm Kirkor Seluklu(?) bulunan bir kıt'a üzüm bağını tarihten yedi gün mukaddem yine gece-i cum'a günü bâkî yüz kırk guruş icar eylediğinde ben dâhi istîcâr ve kabul etmişken 'allen merkûm diğer Kirkor bağ mezbûr ta'bir hissesi zabt eylediğinden keffi yediyle bâkî teslim merkûm diğer Kirkor'a tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Kirkor dahi cevabında bağ-ı mezbûre vazıyedine ikrar için bağ mezbûr hazır merkûm tarihten dört gün mukaddem yüz altmış guruş bâkî icare ve ben dâhi istîcâre etmemle ni'an 'aliye zapt ederim deyû müddei merkûm mukadem tarihle istîcârına külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Karabit veledi Omid ve Hitbablı Serkis ve Ovanis nâm kimesneler tarafından bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl beyyinelerinde mustakim ettikleri ihbar olunan Aroş veledi Bohçacı Bidros ve Merdo veledi Serkis nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin mucbince ba'de'l-hükm bağ-ı mezbûreden keff-i yedle merkûm Mıgırđıç'e teslim merkûm diğer Kirkor'a tenbiye olunduğu tescîl ve bi'l-itmas huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmi'l-tasi' ve'l-işrin min şehri recebû'l-ferd ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Özet:** Üzüm bağının kiraya verilmesi üzerine çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yukarıda isimleri zıkr edilen şahısların bir kıt'a üzüm bağını icare alması ve Kirkor'un hisse talebiyle Kirkor'a bâkî teslim edilmesine dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhâllatından İhlasiye mahallesi sâkinlerinden Hatipzâde ‘Abdullah bin Mehmed mukim medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde ‘Attar Hâcî Halil bin Derviş ‘Ali muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati beyn sadrına diğêr yedimde sera mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrenin ... sokağında vâki’ birinci defter on beşinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba‘ası İbşir bin ‘Abdullah ve Dede oğlu Müslüm menziline ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun ‘adiyede ve müştemelat-ı ma‘lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzirim tarafından bi’l icab ve’l-kabul şurût-ı mübtile ve mefsededen ‘âri bey’-ı bât-ı sahih-i şer’ile merkûm Hâcî Halil’e yirmi altı bin guruş bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi altı bin guruş tamamen ve kâmilen müşteri-i merkûm yedinde ahz û kabz iyledim Fimâba’d menzil-i mâhdud mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hak-kı sarihi olmuştur Keyfemâ-yeşâ ve tüccar mutasarrıf olsun didikte gibbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l yevmi’l-hâdi min şa’bân sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Hâcî ‘ ÖmerAbdullatif Efendi Cumcuzâde Mâhmut Efendi  
Nacar Hâcî Ebyan

Fakirzâde Hâcî İmâm Şanizâde ‘Osman Efendi Karındaşı Hâcî...

Halkirrmanzâde ... Radoslu Sâlih Efendi Katozâde Hâcî ‘Ömer

**Özet:** Alacak-verecek hakkıyla ilgili olarak çıkan dava kaydı.

**Değerlendirme:** İhlasiye mahallesi sâkinlerinden...bin ‘Abdullah ve Dedeoğlu Müslüm menziline Hâcî Halil’e yirmi altı bin guruş teslim edeceğine dair dava kaydı.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kabzer mahallesi sâkinlerinden 'Attar Bekir bin Eyüb medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Hıdal ve Mehmed'e ebna 'Osman muvacehesinde tarihten üç mâh mukaddem işbu merkûman Hıdal ve Mehmed'e bir batman yüz yirmi beş guruştan on batman kırk bin iki yüz guruş tasfir edûb esman olan meblağ-ı mezbûr bin iki yüz guruş ile bir 'aded haşa bahâsı sekiz guruş ve yine bir kıye kahve behası yirmi guruş ve bir ... kahve bahâsı on guruş cem'a bin iki yüz otuz sekiz guruştan merkûm ...ve Mehmed bâkî def' ve üç yüz guruşdan def' beş yüz guruş ve def' dâhi otuz yedi buçuk guruşluk cem'a ... bâkî dokuz yüz otuz yedi buçuk guruş def' ve teslim edûb bâkî zimmetlerinde üç yüz bir guruş alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû bâ'de'd- dâ'vâ ve'l-istintak müddei merkûm Mehmed ve Hıdal dâhi cevaplarında müddei merkûmdan bir batman yüz otuzar guruştan on batman muhteva bin yüz guruş iştirâ eylediklerinde ikrar ve itiraf edûb bedeli tam yüz yirmi beş guruş ahz eylediklerinde ve ziyade müdde'âsını inkârından müddei merkûm bin otuz yedi guruşu def' ederim deyû ziyade yüz guruş teslim etmişiz deyû def'lerine dâhi merkûm Bekir'e ba'de'l-inkâr olan merkûman olunmayıp Hıdal ve Mehmed'e ziyade ve def'lerine isbâttan izhar acz edûb talebiyle merkûma tahlif ve müddei merkûm Bekir'den dâhi ziyade müdde'âsını beyn taleb olundukta ancak merkûm Bekir kahve-i mezbûrenin bir batman yüz yirmi beş guruş bey' eylediğini 'Ali bin Halil ve Mehmed Hâfız Efendi ve el-Hâc Hasan Efendi nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Ahmet bin Sinân ve İmâm bin Hüseyin nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât edûb bâkî otuz sekiz guruş isbâttan izhar-ı acz edûb talebiyle merkûm Mehmed ve Hıdal her biri başka başka tahlif olunmağın mucibiyle meblağ-ı mezbûr otuz sekiz guruş da'vasında bila beyin ba'de olmak bâkî iki yüz altmış iki guruş müddei merkûm Bekir'e edâ ve teslim merkûman Mehmed ve Hıdal'dan her birine teniye olunduğu tescil ve bilâ iltimas huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Bâki el emrû'l mine'l-emr fî'l-yevmü's-sâni min şehr-i şa'bânü'l-muazzam sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabildir.



**Özet:** Vefat eden bir kişiden geriye kalan malın muhataplarına verilmesine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Ahmet bin Sinân ve İmâm bin Hüseyin ‘in şهادetleriyle bâkî iki yüz altmış iki gurus müddei merkûm Bekir’e edâ ve teslim merkûman Mehmed ve Hıdal’dan her birine teniye olunduğuna dair kayıt.

**(Sn): 188/Numero 181**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Narıncı mahallesi sâkinlerinden ‘Abdurrahman bin Müslüm medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde Hasan Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Emir İmirza sağır oğlu ‘Osman’nın kibel-i şer‘iden mensûb vasiyesi ve vâlidesi ma‘rifetü’z-zât Dursun binti Hasan tarafından zikr-i ati da‘vâya istima’ ve redd-i cevabâ vekil-i müsecceli şer‘iyye-i evvel oğlu Cafer bin Mirza muvacehesinde mukaddemâ müteveffâ-i merkûm kasablık etmek üzere şerik olub yedimden ve malımdam merfu‘um bulunan beş bin gurus sermaye eylediğini tarihten üç mâh mukaddem müteveffâl merkûm ile muhasebesine ba‘de’l-saire akd şirket ve sermaye-i mezkûremi yedinden ahz edüb Kebiroğlu işbu merkûm sagire ile hizmet-imezbûreye akd-ı şirket edüb nısfı ve...diğer şirketin olmak üzere beş bin beş yüz gurus def’ ve teslim ve işhad dâhi etmiş iken bu günlerde merkûm akd İmirza vefât eylediğinde işbu vekil-i merkûm müvekkilesi dâhi merkûm müteveffâ-i merkûmun malıdır deyû kârhanemi tahrir ettirip ta’bir hak müdâhil etmeye men’ olunması muradıdır deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Cafer dâhi cevabında müvekkilim vasi-i merkûm meblağ sermaye-i mezbûre müteveffâ-i merkûmun malı olmak üzere vaz’-ı yedine ikrar müddei merkûm mâ-adâ müdde’âsını ba‘de’l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde’âsını Mustafa bin ‘Abdullah ve Bekir bin ‘Osman ve İmâm ‘Ali Efendi nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba‘de ‘alenen lede’t-tezkiye-i ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbar olunan ‘Azizoğlu Hasan bin Hasan ve Tahir oğlu Bekir bin Hâcı Hüseyin nâm kimesneleri şهادetleriyle bi’l-muvacehe ber nech-i şer‘i isbât etmeğın mu’cebince meblağ-ı mezbûr sermaye-i müddei merkûm ‘Abdurrahman’nın olduğunu ba‘de’l -hükm müvekkiline izafetle sagire-i müdahilden men’ olunduğu tescil ve huzûr-î

'âliyelerine ahz û i'lâm olundu.El emrû'l-mefarik ve'l-emr fi'l-yevmi'l-tasi' min recebû'l-ferd sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabildir.

**Özet:** Sermaya olarak verilen paranın talep edildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hasan Paşa mahallesi sâkinlerinden Emir İmirza'nın oğlu 'Osman'nın vâlidesi Dursun'un Cafer bin Mirza'ya beş bin guruş sermaye vermesi bu meblağın teslimiyle ilgili davaya dair kayıt.

## 182

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Müslüm bin Bozan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde mahalle-i mezbûrede Hâcî Mehmed bin İbrahim muvacehesinde merkûm Hâcî Mehmed zimmetinde iki buçuk kile hinta bahâsı olarak iki yüz'er guruş alacak hakkım olmakla talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Mehmed dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i mezbûreden müddei merkûm Müslüm'e el-yevm sahiha deyni olduğunu tayi'an ve kati'an idare ve itiraf etmek mucibiyle meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş müddei merkûm Müslüm'e edâsıyla merkûm Hâcî Mehmed'e iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu el emrû'l-mine'l-emr. Fî'l-yevmü'-sâdis min şehr-i şa'bânü'l-muazzama sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Özet:** Alacak haklarıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Merkûm Hâcî Mehmed zimmetinde iki buçuk kile hinta bahâsı olarak iki yüz'er guruş alacak hakkını talep etmesi ve merkûm Müslüm'e deyni(borç) olduğuna dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki edîne-i Urfa mâhâllatından Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Melkon veledi Ohân medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Kahraman karyeli Cumo bin bin Mustafa muvacehesinde işbu merkûm Cumo zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iden yüz guruş alacak hakkım olub hatta tarih-i i'lâmdan dört mâh mukaddem meblağ-ı mezbûr hüccet-i mezbûreden zimmetinde bâkî sahiha deyni olduğunu ikrar etmekle talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istîfâ müddei merkûm Mustafa dâhi cevabında gaiban-ı adle'l-meclis ... işbu hazır bi'l-cümle Birho nâm kimesnede iki yüz seksen guruş alacak hakkımın edâsına kefil olduğum meblağ mekful iki yüz seksen guruşun yüz seksen guruşunu merkûm Birho'ya teslim edûb zimmetinde bâkî yüz guruş idare olunmuş talebiyle meblağ-ı mezbûr yüz guruş deynimdir deyû ikrar etmiştim hüccet-i karzı şer'iden medd-i merkûm deynimdir deyû ikrarına ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını el-Hâc Bakır Emmi ve 'Ali Efendi nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Halife mahallesinden Kendirci 'Ali bin Ahmet ve Harran Şeyhzâde 'Ali Efendi bin Hâcî Hasan nâm kimesneler bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın mucibiyle ba'de'l-hükm meblağ-ı mezbûr yüz guruş müddei merkûm Melkon'a edâ ve teslim merkûm Cuma'ya tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu el emrû'l- mine'l-emr fi'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i şa'ban sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabildir.

**Özet:** Miras taksimiyle ilgi dava kaydı.

**Değerlendirme:** Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden Melkon veledi Ohân'nın merkûm Cumo zimmetinde yüz guruş alacak hakkını talep etmesi ve merkûm Mustafa'nın iki yüz seksen guruş alacak hakkını merkûm Birho'dan talep etmesine dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhâllatından Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden mulunyan... Ahmet Efendi ibn el-Hâc ‘Abdülhamid Dede medîne-i mezbûre mâhkemesinde mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde Hüseyin bin Hasan muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati bey’ sadrına değin bi’l-irsi’l- şer‘iye malım ve mülküm olub ikinci defter kırk dörtüncü numaraya ebvâb ile mukayed Kırk Mağara mahallesinde vâki’ etraf-ı erba‘ası Ahmet bin ‘Ali ve ‘Ömer ve ‘Anbo mekâreleriyle mâhrud mekâremi taraflarından bi’l-îcâb ve bi’l-kabul şürût-ı mübtile ve mikdarın ‘ari bey‘-ı bât-ı sahiha şer‘ ile iki yüz guruş merkûm Hüseyin’e bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra temeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş müşteri-i merkûmun yedinden tamamen ve kâmilten ahz ü kabz iyledim. Fîmâba‘de menzili mezkûre müşteri-i merkûmun mülk-i müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l yevmi’s-sâdis min şa’bân sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf

Mukabildir.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden Ahmet Efendi’nin Hüseyin bin Hasan’dan alacağı olup iki yüz guruşu merkûm Hüseyin’e teslim edeceğine dair kayıt.

**(Sn): 189/Numero 185**

Medîne-i Urfa muzâffatından Haran nâhiyesinde Sultan Dere kâryesi sâkinlerinden olub ‘Alihân Bey mahallesinde vefât eden ‘Osman bin Cumo bin Şero’nun sulbiye-i sağır oğulları Cumo ve Mehmed subiyeye-i sagire kızları olan ve Rahime’nin tavsiye-i umûruna ve zevcesi Elife’nin.....müteveffânın hisse-i irsiyesi hıfz kibel-i şer‘iden bir vasi nab ehemm ve elzem olmakla işbu bahşına el kitâb-ı seffar-ı mezbûrunun vâlidelei Elif binti ‘Abdullah her vasi müstemidd ve mustakim ve umur-ı vesayet-i kemâyenbâği edâ vermesine kadir olduğu zeyl-i hüccette muharrerü’l-esâmi müslimîn ihbârlarıyla lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra mukim sadr-ı kitâbım mezkûrunun vakt-ı rüşd ü sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına ve hal-ı mevkufun zuhuruna değin malını hıfz ve zuhurundan

sonra kezalik umûruna rü'yet merkûm Elife'ye vasi nasb ve ta'yîn eyledikten sonra ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûreye zapt ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbâğı idane ve kabz ve iltizâm etmeğın mâ-vâk'ı bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Tahrir fi'l-yevmü'l-hâms min recebü'l-ferd sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

### **Şühûdü'l-hâl:**

Mâhzar Hâcı Halil bin Adem Halife Mahalle-i mezbûre ahâlisinden Derviş 'Ali  
Mâhzar

Mukabildir.

**Özet:** Varisler arasında mal taksimiyle ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Sultan Dere kâryesi sâkinlerinden 'Osman bin Cumo bin Şero'nun erkek ve kız çocuklarının alacak haklarına dair kayıt.

### **186**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki edîne-i Urfa mâhâllatından Harran nâhiyesine tâbi' Tekfidan karyesi sâkinlerinden 'İsa el-Köse bin 'Ali medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ben medîne-i mezbûre mâhâllatından Debbâğhâne mahallesi ahâlisinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Serkis veledi Mato cevabında işbu huzur-ı şer'de mu'ayene olunan bir re's... iki arka ayağı be-hayr turiye(?) kısrak yedimde netayic malım mülküm iken tarihten on bir sene mukaddem Şemir(?) aşireti nehb ve garet etmişti 'allen merkûm Serkis yedinde bulmamla bi'l-istihkâk taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istifâma merkûm Serkis dâhi cevabında kısrak-ı mezkûru gaib 'adle'l-meclis nasr-ı nâm kimesneden takriri yüz guruş tarihten iki mâh mukaddem iştirâ etmiştim deyû vaz'-ı yedine ikrar ve müddei merkûm mâ-adâ müdde'asına ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'asını 'Ali Mustafa ve Halil bin Mollâ ve Eyüb'e istikat nâm kimesnelerden mâ varik mestûre sırran ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl ve maktûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan karye-i mezbûre ahâlisinden Şeyb bin Halef ve teb'a-i karye-i mezbûrede Fazıl bin ... nâm kimesneler şehâdetiyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i ba'de'l-sabit ve'l-halef ve'l-hükm mu'cebince kısrak-ı mezkûresi müddei merkûm 'Abbâs el-Köse'ye teslim merkûm Serkis'e tenbiye olunduğu tescîl ve bi'l-itimas ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' min şehri-şâ'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Debbâğhâne mahallesi ahâlisinden Serkis veled-i Mato'nun Serkis'den talep ettiği yüz guruş ve Şeyh bin Halef'in şهادetiyle Serkis'den alıp 'Abbâs'a verilmesine dair kayıt.

187

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden Bayram bin Hasan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde medîne-i mezbûre mâhkemesinden Gezer mahallesi sâkinlerinden 'İsa bin Köçek İshak muvacehesindeişbu merkûm 'İsa zimmetinde çift esmanından iki yüz yetmiş iki buçuk guruş alacak hakkım olmakla meblağ-ı mezbûr merkûm 'İsa'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'İsa dâhi cevabında hüccet-i mezkûreden müddei merkûm Bayram meblağ-ı mezbûr iki yüz yetmiş iki buçuk guruş müddei mezbûre Bayram'a edâsıyla merkûm 'İsa'ya iltizâm olunduğu tescîl ve bi'l-iltimas ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi 'aşer min şehr-i şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Gezer Mahallesi sâkinlerinden 'Abbâs bin Köçek İshak muvacehesinde merkûm 'Abbâs zimmetinde iki yüz yetmiş iki buçuk guruş alacak hakkı olan Bayram bin Hasan'ın davasına dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından İhlasiye mahallesi sâkinlerinden Zaptiye Hâcî 'Ömer bin Mustafa medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde medîne-i mezbûre mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinde Köçekzâde Ni'man bin Hasan Ağa müvaccedesine işbu merkûm Ni'man zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden dört yüz kırk üç guruş alacak hakkım olmakla meblağ-ı mezbûr hâla merkûm Ni'man'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Ni'man dâhi cevabında müddei merkûm Hâcî 'Ömer'e meblağ-ı mezbûr hüccet-i mezbûreden el- yevm zimmetinde sahiha verecek deyni olduğunu tabi'a ve kat'iyya ikrar ve itiraf etmeğin 'ali mu'cebince ikrar meblağ-ı mezbûr dört yüz kırk üç guruş müddei merkûm 'Ömer'e edâsıyla merkûm Ni'man'a iltizâm olduğu tescîl ve bi'l-iltimas ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Bâki el emrû'l-mefarik ve el emrû'l-sürur fi'l-yevmi'l-hâdi 'aşer min şehr-i şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olmuşdur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** İhlasiye mahallesinden Zaptiye Hâcî 'Ömer bin Mustafa'nın Köçekzâde Ni'man bin Hasan Ağa'dan dört yüz kırk üç guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kâtib...mâhallesi ahalisinden ve 'asker-i şâhane-i nefkiyelerinden Hâcî Mustafa bin Hasan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi' Akça Mescid karyesi sâkinlerinden Şaşo... bin 'İsa muvacehesinde merkûm Şaşo zimmetinde kut akçesinden mütebâkî ba'de gel hesab bin yüz seksen beş guruş alacak hakkım olmakla meblağ-ı mezbûr merkûm Şaşo'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Şaşo dâhi cevabında müddei merkûm meblağ-ı mezbûr hüccet-i mezbûrede el-yevm zimmetinde sahiha verecek deyni olduğunu talif ve kat'ine ikrar ve itiraf etmeğin 'ali mucib iltizâm meblağ-ı mezbûrda yüz seksen bir guruş müde'ye-i merkûm Mustafa'ya edâsıyla merkûm Şaşo... iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. El emrû'l-

mine'l-emr fî'l-yevmi'l-hâms min şehr-i şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Hâcî Mustafa bin Hasan'ın Akça Mescid karyesi sâkinlerinden Şaşo bin'Abbâs'dn alacak hakkı olan bin yüz seksen beş guruşun davasına dair kayıt.

**(Sn): 190/Numero 190**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden nakîbu'l-eşrâf Hüseyin Efendi bin Hâcî Fazıl Efendi medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'i şerif enverde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Müslüm binti 'Abdurrahman tarafında zikr-i ati bey' tasdik ve vekil-i müseccel-i şer'iyyesi Müslüm Efendi ibn Ahmet Efendi muhzırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati mübeyyen sadrına değin yedimde bi'l-irsi'l-şer'iyye malım ve mülküm olub mahalle-i mezbûrenin Hüseyin Efendi sokağında vakim birinci defter beşinci numeroyı ebvâb ile mekayid etraf-ı erba'ası mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi menzili ve tarik-i selâsesi tarik-i âmm ile mâhdud beyun 'adiyede ve müştemelat-ı sâire ma'lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzili tarafından îcâb ve kabul ve hâvî şürût-ı mübtile' ve müfrid 'ari bey'-ı bât-ı sahih-i şer'ile müvekile-i mezbûre ...yirmi bin guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabz ve kabul eyledikten sonra temeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi bin guruş müşteri-i mezbûre yedinden bi'l-tamama ve bi'l-kemale ahz û kabz iyledim. Fimâba'd menzil-i muharrer mezkûrede benim hâla ve kati'an alaka ve medhalim kalmayıp müşteri-i mezbûrenin mülk-i müşterası ve hâkk-ı sarihi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms min şehr-i şa'bânü'l-şerif sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olmuştur.

**Özet:** Taraflar arasında borç taksimine dair kayıt.



**Değerlendirme:** Müslüm binti ‘Abdurrahman’ın yedinde bulunan yirmi bin guruşun Nakîbu’l-eşrâf Hüseyin Efendi bin Hâcî Fazıl Efendi’ye teslim edilmesi gerektiğine dair kayıt.

**191**

Bâdî-yi defter oldur ki

Medîne-i Urfa muzâffatından Bezviran karyesi sâkinlerinden olub Hekimdede mahallesinden vefât iden Mehmed bin Halil bin Mehmed verâset-izevce-i menkuha metrukesi Medine binti Hasan ve Zarife binti ‘Ali ve sulbi sağır oğulları Mehmed ve Halil ile sulbiye-i kebîre kızları Elif ve Fatma’ya münhasıra kable’l-kısmet merkûm Mehmed dâhi vefât edûb verâset-ianası mezbûre Medine binti Hasan ve li-ebeveyn erkarındaşı Halil’e münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağır merkûm Halil min kible’l-ebcedi ve vasi-i mensûbu Hasan bin ... taleb ve ma’rifeti ve ma’rifeti şer’le terekesi techîz ve beyne’l-verase bi’l-fârizetü’ş-şer’iye tevzî’ ve taksim olunan defter-i kassam müteveffâ-i merkûmdur ki ber-vech-i âti müfredâtıyla beyan olunur. Tahrira fi’l-yevmü’l-hâms ve’l-işrin min cemâziye’l-evvel sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

Teşt 1 65 pâre 20	Tava 1 5 pâre 25	Leğen 2 47 pâre 20	Sahan 2 12 p�re20	Kazgan ve �skere 2 30
Sac 1 9 pâre 10	Dehre 1 2 pâre 3	Tepsi �ifti 2 13	çadır �ifti 290	Sırık 1 9
Tel 7	Keçi ve oğlak 3 125	Merkeb 1 205	�uval 3 32	Bir miktar ... 16 Pâre 20
Direk 8 3	Sandık 2 10	Sahan 1 10	Halı ve hasır 1 10	Hınta kile 2 140
Buh�v� 1 15	Kazgan 1 46 pâre 10			

...

 z m bağ kıt'a 2

1750

Merzi' hınta 3

Yekûn

Techîz ve tekfin

Medine'nin mihr-i müsbiti

2854

0100

-----

2754

Müteveffâ-i merkûmun hemşiresinin müsbit alacağı

30

2754

00

1000

-----

-----

30

1754

Bakkal Hüseyin'in müsbit alacağı

30

1754

00

1040

-----

-----

30

0714

Ben dâhi ... müsbit alacağım

0714  
 30 0180  
 30  
 - \_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_  
 30 0534  
 0534  
 0061  
 00  
 - \_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_  
 30 0473  
 0473  
 30 0129  
 20 - \_\_\_\_\_  
 - \_\_\_\_\_ 0344  
 10

Hârc-ı mâhkeme 11 30	Kaydiyye Pâre 30	Dellâliyye 13	Varaka bahâ 2 20	Akçe-i kisiri 5 20	Vesâyet ve kalemiyye 40
-------------------------------	---------------------	------------------	------------------------	--------------------------	-------------------------------

Sahhu'l- bâkî

Hisse-i zevci mezbûre Medine 38 Pâre 5	Hisse-i zevci mezbûre Zarife 38 Pâre 5	Hisse-i ümmü'l merkûm Halil 183Pâre 20
Hisse-i bintü'l-mezbûre Elif 50Pâre 5		Hisse-i bintü'l-mezbûre Fatma 50Pâre 2

Verâse-i kibârî merkûmun hisselerine ahz ûkabz edûb hisse-i sağır merkûm Halil dâhi yüz seksen üç buçuk guruş vasi merkûm Hasan'a teslim olduğu ahzû kabz eylediğini işbu mâhâlle şerh verildi.

**(Sn): 191/Numero 192**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Tuzeken mahallesi sâkinlerinden Topal Hâcî Mehmed bin Hasan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde medîne-i mezbûre mâhâllatından Gezer mahallesi sâkinlerinden 'İsa bin Köçek Esed muvacehesinde işbu merkûm 'İsa zimetinde hüccet-i karz şer'iden yedi yüz elli guruş alacak hakkım olmakla meblağ-mezbûr merkûm 'İsa'dan talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm 'İsa dâhi cevabında hüccet-i mezkûreden müddei merkûm Hâcî Mehmed'e meblağ-ı mezbûr yedi yüz elli guruş zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tayi'an ve kati'an ikrar ve itiraf etmekte 'ali mucib ikrara meblağ-ı mezbûr yedi yüz elli guruş müddei merkûm Hâcî Mehmed'e edâsıyla merkûm 'İsa'ya iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Bâkî el emrû'l mine'l-emr tahrir fi'l-yevmi'l-'aşer min şehr-i şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olmuşdur.

**Özet:** Taraflara arasında alacak haklarıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Gezer mahallesi sâkinlerinden 'İsa bin Köçek Esed muvacehesinde işbu merkûm 'İsa zimetinde hüccet-i karz şer'iden yedi yüz elli guruş alacak hakkını talep edip Hâcî Mehmed'e edâsına dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kivo veledi Torman medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i merkûmdan Aroş veledi Ovanis muvacehesinde merkûm Aroş tarihten otuz gün mukaddem bie re's merkebimi iki yüz seksen guruş bey' olduğu ba'de'l-iştirâ semeninden seksen guruş Hamamcı Akob'a sahih olduğu ba'de'l-zapt bâkî iki yüz guruş merkûm Aroş'tan taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Aroş dâhi cevabında hüccet-i mezbûreden bâkî iki yüz guruş müddei merkûm Kivork'a tereke el-yevm zimmetinde sahiha deyni olduğunu tab'an ve katiyyen ikrar ve itiraf etmek mucibiyle meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş müddei merkûm Kivork'a edâsıyla merkûm Aroş'a iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu fi'l-yevmi's-sâdis 'aşer min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasında alacak haklarıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Kivo veledi Torman'nın merkûm Aroş'dan bâkî iki yüz guruş taleb ettiğine dair dayıt.

---

<sup>154</sup> Muhtemelen numaralandırma yapılırken yanlışlık yapılmıştır. Biz aynen belgenin orjinalliğini bozmadan aktarmaya çalıştık.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Diyarbekir vilâyet-i celilesi dâhilinde Besni kazası ahâlisinden Mehmed bin Sağır Ahmet medîne-i Urfa mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Birecik kazası ahâlisinden Müslüm Çavuş bin Şeyho muvacehesinde işbu meclis-i şer'de mu'ayene olunan bir re's kır erkek esb Harputlu Hâcî Köçek Ağa nâm kimesneden yedimde mülkü mevhubum olub tarihten bir sene mukaddem karındaşım gaib 'adle'l-meclis ma'mur kara dağdan geçer iken ata-i rahda ....yedinden...ahz etmişti 'allen merkûm Müslüm yedinde bulunmamlı bi'l-istihkâk celb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Şeyho dâhi cevabında mezkûr Birecikli Ahmet Ağa'dan tarihten altı ay mukaddem bin yüz guruş iştirâ etmiştim deyû müddei merkûm mâ-adâ müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Ahmet Efendizâde ve Kasım Efendi ve Hamâlcızâde Bekir ve Kasım nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen el-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan kaza-i mezbûre ahâlisinden Kori(?) Hâcî bin Hâcî Mustafa ve Mehmed bin Katırcı Ahmet nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın mu'cebince ba'de'l-halef ve'l-hükm esb-i mezbûru müddei merkûm Mehmed'e edâ ve teslim merkûm Müslüm'e tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î âliyelerine ahz ü i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâdisi 'aşer min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olmuştur .

**Özet:** Verilmiş olan mülk karşılığında alacak hakkının talepe dildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Besni kazası ahâlisinden Mehmed bin Sağır Ahmet mahkemeye başvurup Müslüm Çavuş bin Şeyho muvacehesinde Harputlu Hâcî Köçek Ağada mülkü bulunub mülkün değerinin ödenmesi içün mahkemeye başvuru olan davaya dair kayıt.

İptal edilmiştir.

Bâdî-yi defter oldur ki medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Esed Efendi ibn İshak Efendi ibn Mehmed Efendi verâset-izevce-i menkuha metrukesi ...binti ‘Abdullah ile sulbi kebir oğulları İshak ve Mehmed Şah ve Mâhmud ve Haydar ve Esed ve sulbiye-i kebir kızıları ‘Âişe ve Münure ve Rukiye ve sulbiye-i sağır kızı Emine’ye münhasıra olduğu ledâ’ş-şerh-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire-i mezbûrenin kibel-i şer’-i şerîften mensûb vasiyesi Şerif Bey ibn Mustafa Bey ve kibar-ı merkûmunun taleb ve ma’rifetleri ve ma’rifeti şer’-i şerîfe tahrir ve tasdi el-mezbûre beyne’l-verase bi’l-farizetü’ş-şer’iye tevzî‘ ve taksim olunan defteridir ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fî’l yevmi’l-tasi’ ve’l-‘işrin min şehr-i cemâziye’l-ahir sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Ölen kişinin varisleri arasında çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Esed Efendi ibn İshak Efendi ibn Mehmed Efendi’nin varislerinin taleplerinin mahkeme tarafından sonuçlandırılmasına dair kayıt.

Kelâm-ı kâdim 1 1050	Gümüş ... 1 360	Gümüş reşme 840	Reşme 4	Dirhem 210
Kebir şem’adan 150	Mankal 1 130	Halı 1 191	Yün halısı çift 1 415	Saat 1 160
Reşvan kilimi 1 300	Nasf el kırat 1 350	Tas 1 31	Sarı sini 1 200	Sarı leğen 1 160
Sağır satıl 1 30	Kebir satıl 1 66	Teşt 1 90	Tava 1 17	Kebir leğen 1 34



Kebir leğen 1 75	Teşt 1 100	Sini 1 82	İbrik 1 33	Leğen 2 46
Gügüm 1 42	Kahve gügümü 1 31	Kahve gügümü 1 35	Kazgan 2 51	Kazgan 3 79
Kazgan 1 60	Kazgan 1 74	Leğen 1 37	Yatak katı 1 80	Şam'adan 1 22
Yorgan 1 21	Halı seccade 1 85	Kebir ibrik leğeni 1 80	Gügüm 1 41	Kazgan 1 42
Havan 1 24	Cacim 1 90	Satıl leğen 2 21	Sini 1 11	Süzgeç 1 27
Gümüslü ...	Tüfeng 1 950	Şem'adan 1 50	Yastık 18 520	Maka'id 4 520
Cacim 1 185	Halı 1 180	Kırmızı halı 1 87	Kırmızı cacim 1 90	Tas 2 30
Tas 2 30	Tas 2 26	Lenger 1 84	Usta satıl 1 44	Gügüm 1 51
Sahan 5 101	Kapak 5 101	...ma'a kabak 5 126	Teşt 1 80	Sini 1 27
Kazgan 1 62	Kulblu tas 1 25	Sini 1 38	Sağır tencere 2 30	Meles süzgeç 2 30
Süzgeç 1	Kazgan 2	Kazgan 1	Kebir kazgan	Mankal 1

15	46	110	1 201	35
Kuzu sahanı 1 42	Leğen ibrik 2 51	Kilim 1 300	Tüfenk 1 200	Lenger 3 64
Sahan 3 60	Sahan ma'a kapak 4 75	Sahan ma'a kabak 6 79	Kebir tas 1 35	Satıl 1 40
Satıl 1 64	Kuşhane 1 34	Kazgan 1 37	Tencere 2 34	Yatak kat 1 75
Burgul kazganı 1 300	Gümüş zarf 320	Kacak 5 3	Kilim 2 160	... Halısı çift 1 300
Halı seccade 1 170	Usta sini 1 172	Lenger 3 40	Sini 1 141	Tepsi 1 42
Tas 1 26	Kuzu kazganı 1 81	Tas 1 62	Nısf-ı ha'i 1400	Teşt 1 106
Kazgan 10 69	Sini 1 42	İbrik 1 42	Satıl 1 26	Kazgan ma'a kapak 2 44
Kazgan 3 71	Sağır sini 1 64	Kazgan 1 71	Kebir sini 1 200	Yatak kat 1 77
Kebir kazgan 1 550	Satıl 1 20	Şal 1 50	Keçe cacım 2 100	Yatak kat 1 60

Yorgan 1 25	Yorgan 1 20	Yorgan 1 13	Yorgan 1 36	Yorgan 1 24
Yorgan 1 75	Döşek 1 41	Döşek 1 46	Yastık 4 186	Yastık 11 322
Sandık 1 10	Bardak tabak 11	Çay takımı 1 75	... 3 16	Kürk 1 151

Zapt-ı bahâsından hissesi Hüseyin bin Bekirden kabz olunan

190

İzollu tacirden kabz olunan

275

Seccade

Döşek 1

105

40

İzollu tacirden kabz olunan

300

**Derkenar:**

İşbu suret-i kassâmda ba'zı fazl-ı zuhur ve ba'zı sehveyat vuku'a bulduğundan üzerine battâl keşide 256 sahifeye mecid ve kayd olunmuştur.

Tenur yorganı 16	Maka'id 16	Döşek 1 0	Yorgan 141	Aba 1 50	Gümüş reşme 545	Nakd-i mevcudu 640 pârê 20
------------------------	---------------	--------------	---------------	-------------	-----------------------	-------------------------------------

Yekûn

20302

Mehl-i mezbûrede vâki' bir bâb harem dairesi

39700

Ve itsalında vâki' bir bâb harem dairesi

16500

Yine mehl-i mezbûrede vâki' bir bâb kahvehânenin tamamından nısf-ı hissesi

10000

Çulcu Bâzârında vâki' bir bâb kahvehânenin ve tahtında altı 'aded dükânın tamamından nısfından yedi sehmdede beş sehemî şer'en malı olub bey' ve tamamına dâhi kabz olunan

7250

Saray önünde vâki' bir bâb bakkal dükânı

500

Sarayönü'nde vâki' telgrafhâne civarında bir bâb eskici dükânı

1000

Yine telgrafhane civarında bir bâb bakkal dükânı

3000

Haric şehirde kenar başında vazî' bulunan değirmen dükânı ma'rufesi olandeğirmenin nısfı hissesi

2500

Şer'an malı olub bey' ve esmanî dâhi kabz olunan

7250

Bey... dükânı vâldesinden mevrûs olub üç sehemmdede bir sehemmi hissesi

500

Han önü nâm mâhalledede vâki' vâldesinden mevrûs bir bâb kasap dükânından üç sehmdede bir sehem hissesi

1000

Nacar pazarında vâki' bir bâb dükkan kabz bey' ve esmanı dâhi kabz olunan

5000

Bozabâd nâhiyesinde Ziyade karyesinde vâki' bir bâb değirmenin nasfi hissesi bey' ve esman dâhi kabz olunan

4300

Suruç kazasında Arab... karyesinde vâki' bir bâb değirmenin semenisi bey' ve esman dâhi kabz olunan

40666 pâre 25

Sarayönü'nde vâki' Eskici dükkanından 'allenenn icare

45

Müteveffâ-i merkûmun zevcesi müteveffât-ı evvel Mekire'nin zimmetinden takrir-i ve ma'kûd 'aliyede mehr-i mu'ahızından râbi' hissesi

250

Zevcesi müteveffâ Mekiye'nin babasından mevrûs ve maktul Kazgancı mahallesinden vâki' bir bâb malımdan ve harem dairelerinden üç 'aded kazgancı dükkanından reb'inden rücu' hisse-i irsiyesi

4500

Suruç kazasında vâki' bir bâb değirmenden ahz ve izafetle icare

300

... karyesinde bulunan değirmenden ahz olunan icare

175

Sarayönü'nde bulunan iki bab bakkal dükkanından ahz ve izâfetle icâre

650

Yekûn

153026

Bahâ

25

Yekûn

173328

Pâre 25

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfininde ... masarifesine

1000

Deyn-i müsbit ‘Ali bin Müslüm Paşa’dan Hâcî Mehmed Efendi Ahmet Efendive  
Fevzi Efendi ibn Haşim ... terki ve’l hale

2700

Deyn-i müsbit Kürkçüzâde Hâcî ‘Osman Ağa ibn Halil Paşa’dan şahidan-ı  
merkûman ba’de’t-tezkiye ve’l-halef

1200

Deyn-i müsbit Kalıpçızâde Hâcî Halil bin Mehmed Paşa’dan şahidan-ı merkûman  
ba’de’t-tezkiye ve’l-hâlef

415

Deyn-i müsbit Müslüm Efendi bin Ni’man Paşa’dan şahidan-ı merkûman ba’de’t-  
tezkiye ve’l-halef

157

Deyn-i müsbit Birecikli oğlu Hamza Paşa’dan şâhidan-ı merkûman ba’de’t-tezkiye  
ve’l-halef

40

Deyn-i müsbit Kazazoğlu Müslüm Paşa’dan şahidan-ı merkûman ba’de’t-tezkiye  
ve’l-halef

51

Deyn-i müsbit Said Müftüzâde ‘Abdurrahman Paşa’dan şâhidan-ı merkûman ba’de’t-  
tezkiye ve’l-hâlef

57

Deyn-i müsbit Teymurcu Aroş veledi ... Paşa'dan şahidan-ı merkûman ba'de't-tezkiye ve'l-halef

45

Deyn-i müsbit... oğlu Aroş Paşa'dan şahidan-ı merkûman ba'de'l-tezkiye ve'l-halef

30

Deyn-i müsbit Mumcu Kirkor Paşa'dan şahidan-ı merkûman ba'de't-tezkiye ve'l-halef

25

Deyn-i müsbit sulbi kebir oğlu Esed Efendi Paşa'dan şahidan-ı merkûman ba'de't-tezkiye ve'l-halef

2300

Vâsiyet-i müsbit esmaniyet 'Abdullah Paşa'dan şahidan-ı merkûman ba'de't-tezkiye ve'l-halef

2000

Deyn-i müsbit Fatma Hatun binti Halil Bey Paşa'dan şahidan-ı merkûman ba'de't-tezkiye ve'l-halef

10500

Deyn-i müsbit zevci mezbûre ...binti 'Abdullah Paşa'dan şahidan-ı merkûman ba'de't-tezkiye ve'l-halef

3000

Mehr-i mefhuz müsbit zevc-i mezbûre ... 'Abdullah Paşa'dan şahidan-ı merkûman ba'de't-tezkiye ve'l-halef

1000

Deyn-i müsbit sulbi kebir oğlu Hıdır Paşa'dan şahidan-ı merkûman ba'de't-tezkiye ve'l-halef

349 pâre 20

Mehr-i mefhuz müsbit zevcesi müteveffât-ı adl ... binti ... Ağa'nın râbi' ba'de'l-tenzil bâkî

750

Suruç kazasına vâki' değirmen içün 'allenenn ...

500

Müteveffâ-i merkûm Hâcî Esed Efendi fermenından ... diğer makulatı ve meşrubatlarından olan masarîf

160

Hârc-ı defter-i mâhkeme Kaydiyye-i defteri Dellâliyye eşya-yı bey'

3638

218 pâre 10

1546

... varaka bahâ

40

Menzil ve dükkanlar ... içün gönderilen katip ve mi'marlara müstâhzi

300

Varaka bahâ

75

Müteveffât-ı merkûmun mülkü iki sene emlak vergisine verilen

938 pâre 20

Yüzde üç guruş otuz pâre ihtiyac-ı akçe-i kesiri

218 pâre 15

Yekûn

34793

pâre 25

Sahhu'l

138535

Hise-i zevci mezbûre ...

17316 pâre 35

Hisse-i ibn kebirü'l merkûm ...



17316 pâre 31

Hisse-i bin kebirü'l merkûm Mehmed Şah

17316 pâre 34

Hisse-i ibn kebirü'l merkûm Mâhmut

17316 pâre 34

Hisse-i ibn kebirü'l merkûm Hıdır

17316 pâre 34

Hisse-i ibn kebirü'l merkûm Esed

17316 pâre 34

Hisse-i bint kebirü'l merkûm 'Âişe

8658 pâre 18

Hisse-i bint kebirü'l merkûm Mensure

8658 pâre 17

Hisse-i bint kebirü'l merkûm...

8658 pâre 17

Hisse-i bint sağırû'l merkûm Emine

8658 pâre 17

Balâ-yı defterde muharrer olduğı vechile kebirun merkûmun hasılatı ahz ü kabzedûb ... mezbûre dâhi menzil ve akar olmak üzere vazıyedine teslim olunmağın işbu mâhalle şerh verildi.

Mukabeledir.

**(Sn): 193/Numero 195**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden Mehmed Duran bin Mâhmut medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Debbâğhâne mahallesinden Hâcî 'Abdulkadir bin Ahmet muvacehesinde benim gaiban 'adle'l-meclis İbrahim Efendi'den bin üç yüz yetmiş dört guruş alacak hakkım olub ve merkûm İbrahim Efendi dâhi merkûm dâhi Hâcî 'Abdulkadir zimmetinde bin üç yüz yetmiş dört guruş hakkı olmakla merkûm İbrahim Efendi meblağ-ı mezbûr ile yine merkûm Hâcî 'Abdulkadir'de hak-kı mukayyed ile havâle eylediğinden işbu merkûm 'Abdulkadir mezkûreye ba'de'l-kabz meblağ-ı mezbûrdan ve üç yüz kırk bir guruş dâhi bâkî def' ve teslim edûb bâkî zimmetinde bin otuz üç guruş kalmakla tâleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Abdulkadir dâhi cevabında mâde'l-beyan kafiye-i mezkûreye maktul muharrer üzere olduğu ve meblağ bâkî mezbûr bin otuz üç guruş el-yevm zimmetinde deyni kaldığımı tab'an ve katiyyen ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ bâkî mezbûr bin otuz üç guurş müddei merkûm Mâhmut'a varik edâsıyla merkûm Hâcî 'Abdulkadir'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Bâki el emrû'l-... ve'l-emr fi'l-yevmü's- sâbi' 'aşer min sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabeledir.

**Özet:** Alacak haklarıyla ilgi olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden Mehmed Duran bin Mâhmut'un İbrahim Efendi'den bin üç yüz yetmiş dört guruş alacak hakkını talep etmesine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Korkmaz mahallesi sâkinlerinden Recep bin Hüseyin medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Ahmet bin 'Abdullah verâse-i zevc-i menkuha 'Adile binti 'Abdullah ile sulbi kebir kızları Dere ...ve sagir kızı Rabia'ya münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire-i mezbûrenin kıbel-i şer'iden mensûb vasiyesi vâlidesi mezbûre 'Adile tarafından zikr-i âti hususa istima' ve der-i cevabâ vekil-i müseccel şer'îyesi Mehmed bin 'Ali muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Ahmet bin 'İsa bin 'Abdulah zimmetinde alacak hakkım olan bin iki yüz guruş mukabelesinde malı ve mülkü olub mehl-i mezbûrede vâki' bir bâb mülkü menziline bey' bi'l-vefa tarikle 'indinde def' etmiş ise meblağ-ı mezbûru îfâ edemeyerek mezkûr kable'l-îfâ vefât etmekle menzil-i mezbûr bey' ve esmanından deyni mezkûrem îfâ olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istikamet vekil-i merkûm dâhi cevabında menzil-i mezbûre müvekkile-i mezbûre bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vaz'-ı yedine ikrar ve itiraf edûb lâkin müddei merkûm mâ-adâ müdde'asına ba'de'l-inkâr müddei merkûm müdde'asını Mehmed Fazlı bin Hüseyin ve Eyüb bin Ahmet ve Ahmet Efendi bin Eyüb ve Mehmed bin Hasan nâm kimesneleri bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Kadızâde Müslüm Efendi ibn Ahmet Efendi ve Mustafa bin Halil nâm şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'î isbât etmeyib ba'de'l-halef ve'l-hüküm mucibiyle müteveffâ-i merkûmun menziline mezbûreden mâ-adâye mezkûreye îfâ eder malı olmadığından menzil-i mezbûre semen misliyle bey' ve semeninden deyni mezbûre edâya müvekkiline izâfetle vekil-i merkûm Mehmed'e tenbiye olunduğu tescîl ve bi'l-esasa huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fi'l-yevmü'l-hâms min şa'bân sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabildir.

**Özet:** Alacak haklarıyla ilgi olarak çıkan dava örneği

**Değerlendirme:** Mehmed bin 'Ali'nin müteveffâ-i merkûm Ahmet bin 'İsa bin 'Abdulah zimmetinde alacak hakkı olan bin iki yüz guruş mukabelesinde malı ve mülkü olub tarafına verilmesine dair dava kaydı.

Medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Esed Efendi ibn Ahmet Efendi ve Mehmed Efendi'nin verâset-izevc-i menkuha metrukesi... binti 'Abdullah ile sulbi kebir oğulları Esed ve Mehmed Şâh ve Mâhmud ve Hıdır ve Esed Efendiler ve sulbi kebir kızları 'Âişe ve Rukiye ve Münure ve sulbi sağır kızı Emine'ye izhâr-ı tahkikten sonra sagire-i mezbûre Emine'nin kibel-i şer'iden mensûb vasiyesi Şerif Bey ibn Mustafa Bey medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'-i şerîf -i enverde Kebir-i Kenisâ mahâllesi ahâlisinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden ve mi'mar-ı izafetten ba'isü'l-kitâp sagir Halife veledi Mi'mar Akob muvacehesinde bi'l-vesaye ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb vasiye bulunduğum sagire-i mezbûre Emine'nin mevrûsu ve babası merkûm Hâcî Esed izâfiyeti sebatından 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba'de vefât sagire-i mezbûre ile verase-i sâire merkûmun mevrûsu medîne-i Urfada vâki' Ziyareddin Çarşısı'nda vâki' üçüncü defter on yedinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Mihçizâde Hâcî 'Osman dükkanı ve Muýtâb ve Çakıcı Bâzârlarıyla mâhdud taraf-ı şemasında vâki' tevla ve 'arzıma duran zari' arsasından Müslüm Ağa vakfına senuye on yedi guruşu mukata' kaydiyyesiyle üzerinde mevcut dükkan-ı ebniyem mülkü birbirine mutassıl ve Mollâ Hasan'a altı bâb dükkan vukukunda vâki' bir bâb kahvehaneden elli altı pâre i'tiyarıyla vasi bulunduğum sagire-i mezbûre Emine'nin bir bâb ve bir rebi' ...hissesi olub senuye hisse-i mezkûrat icare masarif-i îfâ ettiğinden mâ-adâ sagir nıfkiye eşid ihtiyaç muhtac olduğu ve zikr-i ati şahsı dâhil el-yevm semeni meblağ ettiği bi'l-ihbâr 'ande'l-şerh-i enver bâ'del-tahkik hisse-i mezkûre bâ-ma'rifi şer'-i şerîfe menad yedinde sevk-i sultan ve mecmu' nas olan mâhâllelerde nida ve bey' arz olundukta merkûm Haçir üzerine dört yüz elli üç guruşta takrir-i ve ziyâde ile şira' taleb-i ağır olub hisse-i mezkûreye bey' dâhi kibel-i şer'-i şerîften mukayyidden olmamla bi'l-îcâb ve'l-zabt şürût-ı mübtile ve müfsireden 'ari bey'-ı bât-ı cümle-i şer' ile mezkûr ziyade ve bir reb' hissesi dört yüz elli üç guruş bi'l-vesaye bey' ve temellük ve tesellüm 'arz-ı mezkûreye dâhi mecane tavsif ve ferağat eyledikte olduğu iştirâ ve temellük v teslim ve tefviz ve tasrih eyledikten sonra men' olan meblağ-ı mezbûr dört yüz elli üç guruş beş pâreye merkûm Haçir'e yedinden bi'l-vesaye ve kemale ahz ü kabz idüb defter-i kassâmına idhâl iyledim fimâ ba'de'l-dükkan ve kahvehane mâhrud mezkûreden bir bâb ve bir re's hissede sagir-i

mezbûratı ‘alladan kalmayıp müşteri-i mezbûre Haçir halefinin mülk-i müşterâsı ve hakkı sarihi olmuştur Keyfemâ-yeşâ ve tüccar mutasarrıf olsun didikte gibbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki’ bi’t-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmü’l-hâms ‘aşer min recep el-ferd sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

**Şühûdü’l-hâl:**

Mâhza Hasan                      Mâhzar Hâcî Halife                      Mehmed Efendi  
Mâhmut Efendi                      Eyüb Efendi

**Özet:** Ölen bir kişiden kalan malların taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcî Esed Efendi ibn Ahmet Efendinin vefatıyla birlikte mirasının çocukları arasında pay edilmesi üzerine çıkan davaya dair kayıt.

**(Sn): 194/Numero 198**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Esed Efendi ibn Esed Efendi ibn Mehmed Efendi’nin verâset-i zevci menkuha metrukeleri ... binti ‘Abdullah ve sulbiye-i kebir oğulları Esed Efendi ve Mehmed Şah ve Mâhmut ve Hıdır ve Esed Efendiler ile sulbiye-i kebir kızları ‘Âyşe ve Münure ve Rukiye ve sulbiye-i sağır kızı Emine’ye inhisar-ı tahkikten sonra verase-i merkûmundan nefsinden asıl ve vâlidesi ... tarafından dâhi zıkr-i... bey’ ve takriri ve takrir vekil olduğu zat-ı mezbûreye bâ-ma’rifetü’ş-şer’i ârifân Hasan bin ‘Abdullah ve Zabtıye Şaban bin Bakır şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer’i sabit vekaletine hükmü şer’le hâk olan merkûm Mâhmut Efendi medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer’iyemizde ebna kibar-ı merkûmun Esed ve Mehmed Şah ve Hıdır ve Esed Efendiler tarafından dâhi kezalik zıkr-i ati bey’ takrir-i ve i’tâ hüccet-i vekil müsecceli şer’iyyeleri Narıncı mahallesinden Eyüb Sabri Efendi bin Mehmed mezbat-ı kebirân mezbûrat-ı müdde’âsını ve Münure ve Rukiye tarafından dâhi kezalik zıkr-i canen bey’ ve takrir-i vekil olduğu zat-ı mezbûran ‘arifân İshak ve Esed Efendiler ebna Hâcî Esed şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde vekalet-i mütehâkkik olan Şerif Bey ibn Mustafa Bey’e tasdik olduktan sonra Kebir-i Kenisâ mahallesi ahâlisinden ve teb’a-i devleti ‘aliyenin Ermeni milletinden ve mi’marı izafetten Haçir Halife veledi Mi’mar Akob muhızırında her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb benimle müvekkilim ve hâzırân merkûmanın müvekkilerine mevrûselerine müteveffâ-i

merkûm Hâcî Esed Efendi'nin hayatında el-vefât yedinde malı ve mülkü ve ba'de vefât benimle müvekkile-i mezbûran ve sagire-imezbûre Emine'ye mevrûs medîne-i mezbûre esvakından Ziyareddin çarşısından vaki' üçüncü defter ve on yedinci numeroyı ebvâb ile mukayyed ...Zâde Hâcî 'Osman dükkanı ile Münyab ve Çulcu pazarları tarikleri ile mâhdud 'arsanın taraf-ı şimâlinde vâki'.....durunu zari' miktar-ı 'asrının senuye darında Müslüm Ağa vakfına on yedi guruş mu'kim kayidesiyle üzerinde mevcut kafi' yedine mülkü ve bir birine mutasıl ve Mollâ Hasan'a altı 'aded dükkan vukukunda vâki' bir bâb kahvehanenin elli altı pâre i'tibarıyla on sekiz ve üç rey' pâre hisse-i şahsına cümle el ...ve el-vasık dükkanatı'l-hukuk ve'l-meraffi' îcâb ve kabul mübtile ve müfriden 'ari bey'-ı bât-ı sahih-i şer' ile altı bin yedi yüz doksan altı guruş otuz pâreye mezbûr sağir halik bâ- ma'rifeti şer'-i şerîf ve yazın şerka bi'l-âsale ve'l- vekâle sağiran-ı vekilan merkûman ile ma'a bey' ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ve zapt ve takriğ ve takviğ eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin yedi yüz doksan altı guruş otuz pâreye mezbûr sağir halef yedinden tamamen ve kâmilen ahz û kabz ve ... taksim eyledik didikte mezkûr kahvehane dükkanında mâhrud derud on sekiz ve üç pâreye hisselerimizde asla ve kat'iyâ 'alaka ve müdâhillerine kalmayıp müşter-i mezbûrun Haçir Halife'nin mülk-i mâhzar müşterası ve hâkk-ı sarihi olmuşdur Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsunlar dediklerinde gibbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü'l-hâms min recep sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** varisler arsında çıkan mal paylaşımı konusundaki anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Esed Efendi ibn Esed Efendi ibn Mehmed Efendi'nin verâset-i zevci menkuha metrukelerinin arsa ve mülk konusunda çıkan anlaşmazlığın taraflarca mahkemeye taşınmasına dair kayıt.

Bâdî-yi defter oldur ki medîne-i Urfa muzâffatından Çay Kapı nâhiyesine tâbi' Keberli kâryesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ramazan bin İbrahim bin 'Abdullah'ın verâset-i sulbi kebir oğulları Hamo ve 'Alo ve 'Ato ve Mustafa ve Şeyho ile sulbi kebir kızları Rahime ve Medine ve ...münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verâset-i kibar-ı merkûmun taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifeti şer'le müteveffâ-i merkûmun terekesi tahrir ve beyan olursa bi'l- farizetü'ş-şer'iyye tevzi' ve taksim olunan defterdir ki ber vech-i ati zikr û beyan olunur. Fî'l-yevmi'l-tasi' 'aşer min şehr-i şa'bânü'l-şerif sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Kazgan 2 50	Tava 1 30	Sahan 2 30	Lenger 1 30	Teşt 1 30
Çul 3 30	Kilim 2 120	Ruğ sade Batman 2 120	Tüfeng 1 70	Yatak katı 2 110
Mercimek temen 5 80	Dakik kile 1 60	Esb buhâvî 1 10	Köhne yaz çadırı şak 8 200	Öküz çifti 1 350
Tosun 1 90	Dana 1 80	İnek 1 250	Merkeb ve sebibe 1 250	Kısrak 1 1700
Tay 2 1700	Deve 1 800	Sac 1 10	Kış çadırı ma'a takımı 10 600	Keçi 'andedi 2000

Tulamcede iki kıt'a üzüm bağ tiyek 1500

Bahâ

1750

Yekûn	Pâre
11000	<u>30</u>
00296	30

- \_\_\_\_\_

10704

Sahhu'l- bâkî

Bahâ	Kaydiyye 16	Varaka bahâ
275	Pâre 20	5

Hisse-i ibn kebiri'l-merkûm Hamo	Hisse-i ibn kebiri'l merkûm 'Alo
Akçe 2 pâre 17 Bahâ 1646	Akçe 2 pâre 27 Bahâ 1646
Hisse-i ibn kebiri'l-merkûm 'Ato	Hisse-i ibn kebiri'l-merkûm Mustafa
Akçe 2 pâre 27 Bahâ 1646	Akçe 2 pâre 27 Bahâ 1646
Hisse-i ibn kebiri'l-merkûm Şeyho	Hisse-i ibn kebiri'l-merkûm Rahime
Akçe 2 pâre 27 Bahâ 1646	Akçe 1 Pâre 130 Bahâ 823
Hisse-i ibn kebiri'l-merkûm Medine	Hisse-i ibn kebiri'l merkûm...
Akçe 1 pâre 130 Bahâ 823	Akçe 1 pâre 130 Bahâ 823

Balâ-yı defterde muharrer olduğu vechile mevrûs-ı merkûmun hisse-i irsiyelerine ahz û kabz eylediğini işbu mâhale şerh verildi.

Mukabele olunmuştur.

Vâris-i merkûmundan ma'rifetü'z-zât binti kebirât Medine tarafından zıkr-i ati husus-ı takriri ve ibrâya vekâlet-i âmm mutalik-i sahih şer' ile vekil-i müseccel-i şer'iyesi 'Osman bin 'Abdi müvekkilim ve zevcim mezbûre Medine ve babasımüteveffâ-i merkûmun mevrûsu sekiz yüz yirmi üç guruştan bakkala akd-i nakd iki yüz elli guruş verase-i sâire vekili Mehmed Efendi yedinden ahz û kabz edüb ziyade da'vâsından müvekkilime izafetle verâse-i sâire mezkûrun zimmetine ibrâ-i âmm sahih-i şer' ile istikamet eyledikte onlar dâhi kabz etmişti didikte gıbbe't-tasdik işbu zeyl-i kâssama şerh verildi fî 19 Şa'bân sene 91



**Özet:** Varisler arasındaki mal taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Osman bin ‘Abdi müvekkilim ve zevcim mezbûre Medine ve babası müteveffâ-i merkûmun mevrûsu sekiz yüz yirmi üç guruştan bakkala akd-i nakd iki yüz elli guruş teslimine dair kayıt.

**(Sn): 195/Numero 200**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Teymure mahallesi sâkinlerineden ma’rifetü’ş-şahsı Sultan veledi Karabet tarafından zikr-i ati bey‘ ve takrir ve i’tâ-i hüccet vekil olduğu şahsı mezbûrede bi’l-ma’rifetü’z-zat şer’iyye-i ârifân Mîfâk veledi Mîfâk ve Kivo ve veledi Seko nâm kimesne şâhidin şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer’i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer’le lâhık olan Banu veledi Mıgırdıç medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’iyemizde Dellâl Kivo veledi Karabet muvacehesinde bi’l-vekâle ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müvekkilim mezbûre Sultan’a zikr-i ati bey‘ sadrına vekil-i yedimde sera-i malım ve mülküm olub Gezer Mescidi zokağında vâki’ birinci defter on yedinci numeroda ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba‘ası Bozo ve Halac Astur’un oğlu Nerso menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud menzil ve derûnunda yönü kıbleye eyvan ve derûnunda koç boynuzu kab ve mâhzen ve koyun yönü şimâle çardak ve ağzında yazlık ve yazlık mezbûr tahtında bir kab huş ve kapı ve müstehcen ve kıdemhânenin nısf-ı hisse ve ... hak-kı mururu müştamil menzili târikinden bi’l-îcâb ve’l-kabz şurût-ı mübtile ve müfsideden ‘ari bey‘-ı bât-ı sahih-i şer’ ile merkûm Kivo’ya beş bin beş yüz guruş bey‘ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve zabt eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş bin beş yüz guruş müşteri-i merkûmu yedinden bi’l-tamama ve’l-kemâle ahz ü kabz iyledim. Fimâba’d menzil-i mezkûrun mezkûr hissesi müşteri-i merkûmun mülk-i müşterası ve hâkk-ı sarihi olmuştur keyfemâ yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsun dedi diyerekte gıbbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki’ bi’t-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-hâdi ve’l-‘işrin min şehri-i şa’bânü’l-şerif sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varislerin mal taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Teymure mahallesi sâkinlerinden isimleri geçen şahısların kendi hisselerine düşen malların değerine karşılık gelen miktarın ödenmesine dair belge.

## 201

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa muzâffatından Bozabâd nâhiyesine tâbi' Hamur Kesan(?) kâryesi sâkinlerinden Hüseyin bin Sino medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'iyemizde Müslüm bin Bedir muvacehesinde merkûm Müslüm zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iden üç yüz elli guruş alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Müslüm dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr üç yüz elli guruşu hüccet-i karzına müddei merkûm Müslüm zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu ikrar ve i'tiraf etmeğin 'ali mucib ikrar meblağ-ı mezbûr yüz elli guruş müddei merkûm Hasan'a edâsıyla merkûm Müslüm'e iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmü'l-sâlis 'aşer min şehr-i şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Borçların ödenmesine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin bin Sino'nun merkûm Müslüm zimmetinde üç yüz elli guruş alacağı olup borcun taksim edilmesine dair belge

## 202

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerindenve Terzi esnafından Karabet veledi ...Bidros medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Kivo veledi Kirkor muvâcehesinde tarihten sekiz gün mukaddem işbu merkûm Kivo ve 'indinde hıyatat etmek üzere üç aylığına iki yüz elli guruş kat' ve maktuh mezbûrun altmış guruş her merkûma def' ve teslim etmiş iken merkûm merkûm Kivo ve 'indimde yedi gün hıdmet edûb cevab etmekte olduğundan tekmili medet edince vekilime 'allenen tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Kivo dâhi cevabında ber- minval mübeyyen üç... iki yüz elli guruş kat' eylediğini maktu' mezkûruna altmış guruş ahz eylediğini ikrar ve i'tiraf etmeğin mu'cebince merkûm Kivo'ya tekemmül müdet edinceye değin müddei merkûm Karabet 'indinde hıyatat etmek üzere i'm'allenen

merkûm Kivo ve iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu. El emrû’l-mine’l emr fi’l-yevmü’l-hâms ve’l ‘işrin min şa’bân sene ihda ve tis‘in ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Yapılan hizmet karşılığında alacak hakkının talepe edildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve Terzi esnafından Karabet veledi ...Bidros’ın Kivo veledi Kirkor’a üç aylığına hizmet etmesi ve iki yüz elli guruşdan altmış guruşun verilmiş olması ve geri kalan para miktarının talep edilmesine dair belge kaydı.

### 203

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Hoca Ahmet mahallesi sâkinlerinden Kaloğlu Mehmed bin ‘Abbâs medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde Haso bin ‘İsa el-Mansur muvacehesinde merkûm Haso zimmetinde hüccet-i karz-ı şer‘iden alacak hakkım olan yüz yetmiş beş guruşun bâkî yirmi guruş def’ ve teslim edûb bâkî yüz elli guruşu merkûm Haso’dan talep ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Haso dâhi cevabında hüccet-i mezkûreden müddei merkûmun zimmetinde meblağ-ı mezbûr yüz yetmiş beş guruş deyni olduğunu ikrar ve itiraf edûb lâkin meblağ-ı mezbûr tamamen ve kâmilan müddei merkûma def’ ve teslim etmiştim deyû def’ine müddei merkûm müdde’asına izhar-ı acz edûb talebiyle merkûm Mehmed’e tahlif olunmağın mu’cebince meblağ-ı mezbûr yüz elli guruş müddei merkûm Mehmed’e edâsıyla merkûm Haso’ya iltizâm olunduğu ber-minvâl-i mübeyyen tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ü i‘lâm olundu. El emrû’l-mine’l-emr fi’l-yevmü’l-sâlis ve’l ‘işrin min şa’bân sene ihda ve tis‘in ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak haklarıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hoca Ahmet mahallesi sâkinlerinden Kaloğlu Mehmed bin ‘Abbâs’ın yüz yetmiş beş guruş alacak hakkından geriye kalan yüz elli guruşu merkûm Haso bin ‘İsa el-Mansur’dan talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 196/Numero 204

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden Şeyh 'Ali bin 'Osman medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde medîne-i mezbûre muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi' Sırrın karyesi sâkinlerinden Ahmet bin Mustafa muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm Ahmet'in zimmetinde hınta hıntaya iki kile hınta alacak hakkımı talep ve da'vâ eylediğimde merkûm Ahmet dâhi müddeama inkâr ve ol-vecihle miyanımızda mukayyid mübeyyen beyinemize muslahin dostuyla ıslah olunub da'vâ-i mezkûremden fareğ olmak merkûm Ahmet dâhi kendi malından bâkî dokuz tümen hınta vermek üzere eşya-yı akd sulh eylediklerinde ben dâhi sulh-ı mezkûru kabul edûb husus-ı mezkûre müte'alik-i âmm da'vâdan merkûm Ahmet'in zimmetine merkûm Ahmet dâhi ba'de'l-sulh-ı mezkûrun istirdâdına müte'allik-i de'aviden benim zimmetime ibrâ-i âmm sahih-i şer'ile ibrâ ve iskât eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdikü's-şer'i bedel-i sulhu mezkûr dokuz semen hınta müddei merkûm 'Ali'ye edâsıyla merkûm Ahmet'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l emr fi'l-yevmi'l-hâdi 'aşer min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasında alacaklıyla ilgili çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden Şeyh 'Ali bin 'Osman'ın Ahmet bin Mustafa zimmetinde iki kile hınta (buğday) alacak hakkımı talep ettiğine dair kayıt.

205

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Karabet veledi Hedik(?) medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde Taşçı Seko ve Ovanis veled-i İpram muvâcehelerinde merkûman Seko ve Ovanis birbirlerine kefil û zâmin oldukları hâlde karzından ve zimetlerinde üç yüz yirmi guruş alacak hakkımdan seksen beş guruş bâkî def' ve teslim edûb bâkî iki yüz otuz beş guruşu merkûmandan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûman Seko ve Ovanis dâhi cevaplarında müddei merkûmun zimetlerinde ber-minval muharrer birbirine kefil ve zâmin oldukları hâlde meblağ-ı bâkî mezbûr

hüccet-i mezbûrun sahiha deynleri olduğunu birbiri başka başka ikrar ve itiraf etmeğin mu'cebince meblağ bâkî mezbûr müddei merkûm Karabet'e edâsıyla merkûman Seko ve Ovanis'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fî'l-yevmi'l-hâms ve'l-'işrin min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak haklarıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Karabet veledi Hedik'in(?) Seko ve Ovanis zimmetinde iki yüz otuz beş gurus hakkı olduğunu iddia etmesi ve bu alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**206**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât 'Ayn-ı Zelihâ binti 'Abdullah bin Mustafa medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde babası merkûm 'Abdullah hazır olduğu hâlde Hâseki mahallesinden Halil bin Bekir Hâcî Mustafa muhzırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb işbu merkûm Halil bana tezvic talib ve rağib olmakla ben dâhi kendi tayyib-i ihtiyarımla babam hazır merkûm izniyle bin elli gurus mu'accel makbuz ve bin gurus mehr-i mu'accel tescîlleriyle merkûm Halil'e akd ve tezvic ve zapt eyledik diyerekte akd-i merkûm 'Ayn-ı Zelihâ'ya sadr olan cemi' kelimât-ı meşruhesinde şîfâma tahkik ve vicaha merkûm Halil'e tasdik etmeğin tescîl ve mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü's-sâni ve'l-'işrin min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mâhzar Hasan Debbâğ Mâhmut Begoğlu 'Ali Hâcî 'İsazâde Mehmed

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Evlilik sözleşmesi olarak (mihr) vaat edilen miktarın ödenmesine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden 'Ayn-ı Zelihâ binti 'Abdullah bin Mustafa'nın Hâseki mahallesinden Halil bin Bekir Hâcî Mustafa'yı eş olarak kabul etmesi ve buna karşılık gelen para miktarıyla ilgili davaya dair kayıt.

**(Sn): 197/Numero 207**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden Debbâğ Mâhmut bin Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Kasap Bozok veledi Barsom muvacehesinde gaib 'ane'l-beled Mehmed bin Azlek(?) işbu merkûm Bozik zimmetinden keçi bahâsından bâkî dört yüz otuz guruş alacak hakkını ben ve gaib-i merkûm Mehmed ve merkûm Bozik her üçümüz mecliste hazır olduğumuz hâlde bâkî hâvale eylediğinde ben ve merkûm Bozik havâle-i mezkûreye ba'de'l-zabp meblağ-ı mezbûruna merkûm Bozok bâkî iki yüz guruşunu teslim edüb bâkî iki yüz guruşunu merkûm Bozok'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Bozik dâhi cevabında kazıye-i mezkûreye ikar ve itiraf edüb ancak meblağ-ı mezbûr müddei merkûm tamama def' ve teslim etmiştim deyû zimmetinde müddei merkûm ma'huza bulunan meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz guruşunu ziyadeye ba'de'l-inkâr def'i ziyade merkûm zimmetine isbâttan izhâr acz edüb talebiyle merkûm Mâhmut'a tahlif olunmağın mucibince meblağ bâkî mezbûr iki yüz guruş müddei merkûm Mâhmut'a edâsıyla merkûm Bozik'e iltizâm olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine arz ve i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmü'l-sâlis ve'l-'işrin min şa'bân sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak haklarıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden Debbâğ Mâhmut bin Mehmed'in merkum Bozik zimmetinde keçi bahâsından bâkî dört yüz otuz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden Cuma bin 'Abbâs medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde...Bedir bin Cuma muvâcehesinde işbu meclis-i şer'de mu'ayene olunan bir re's erkek boz merkeb yedimde mülk-i müşteram iken tarihten yirmi beş gün mukaddem sahibi etmiştim allen merkûm Bedir yedinde bulmamla bi'l-istintak taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Bedir dâhi cevabında merkeb-i mevsufu mezkûr Hâcî 'İsa nâm kimesnelerden yüz yirmi gurusu iştirâ etmiştim deyû vaziyedine ikrar ve itiraf edûb müddei merkûmun mâ-adâ müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Ramazan bin Hüseyin ve Halil bin Ahmet ve Mehmed bin 'Abdullah nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Kanberiyeye mahallesinden 'İsa bin Şeyh Mehmed ve Seydi Hasan bin Seydi Mehmed nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbat etmeğin mu'cebince ba'de'l-halef ve'l-hükm merkeb-i mezbûresi müddei merkûm Cuma'ya teslim merkûm Bedir'e tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine arz ve i'lâm olundu. El emrû'l- mine'l-emr fi'l-yevmi'l- 'işrin min şehri-i şa'bân sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak haklarıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Cuma bin 'Abbâs'ın Bedir bin Cuma'dan bir re's erkek boz merkeb(eşek) alacak hakkını talep etmesi ve merkûm Cuma'ya teslim edilmesine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Nur 'Ali mahallesi mütemekkinlerinden Yahudi milletinden Osib veledi Nesim yedinde mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde millet-i merkûmdan Yakob veledi Tosin(?) muvâcehesinde.....bâkî merkûm Yakob zimetinde bin beş yüz yirmi gurusu alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Yakob dâhi cevabında hüccet-i merkûmdan meblağ-ı mezbûr bin beş yüz yirmi gurusu el-yevm zimetinde müddei merkûm edâsına sahih deyni olduğunu tayi'an ve kati'an ikrar ve

itiraf etmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr bin beş yüz yirmi guruşu müddei merkûm Osib'e edâsıyla merkûm Yakob'a iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'işrin min şehr-i şa'bân sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak haklarıyla ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Nur 'Ali mahallesinden Osib veledi Nesim'in bin beş yüz yirmi guruş alacak hakkını merkûm Yakob'dan talep ettiğine dair kayıt.

## 210

Bâdî-yi defter oldur ki medîne-i Urfa mâhallatından Sivrekli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Sako Mehmed bin Mustafa bin 'Abdullah'ın verâset-isulbi kebir oğulları Halil ve Bekir ve Ahmet ve sulbi kebir kızları Rahime ve Fatma Meryiş ve 'Ayn-ı Zelihâ'ya münhasıra kable'l-kismet merkûm Ahmet dâhi vefât edûb verâset-i li-ebeveyn erkarındaşları merkûman Halil ve Bekir ve li-ebeveyni kız karındaşları mezbûran Rahime ve Fatma Meryiş ve 'Ayn-ı Zelihâ'ya münhasıra kable'l-kism merkûm Halil dâhi vefât edûb verâset-izevci Sultan binti'l 'Abdullah ve sulbiye kebir kızları Fatma ve Zemzem ve li-ebeveyn erkarındaşı merkûm Bekir ve li-ebeveyn kızkarındaşları mezbûrat Rahime ve Fatma Meryiş ve 'Ayn-ı Zelihâ'ya münhasır kable'l-kism merkûm 'Ayn-ı Zelihâ dâhi vefât edûb verâset-izevci 'Ahmoş ile sağır oğulları Ramo ve 'Osman ve Müslüm ve Mehmed'e münhasıra olub evla merkûm Mehmed'in tereke-i mukataları olan bir bâb menzil 'ali sebili'l-minasenti verase-i merkûmun beyinelerinde taksim olunub sâni'yan müteveffâ-i sâlis merkûm Halil terekesi ve resmi beyinelerinde taksim olunan tereke-i müteveffâya-yı mezbûrdur ki ber-vech-i 'ati zikr ve beyan olunur. Fî'l- yevmi'l-hâdi min şehr-i şa'bân sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arsında miras taksimiyle ilgili olarak çıkan dava kaydı.

**Değerlendirme:** Sivrekli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Sako Mehmed bin Mustafa bin 'Abdullah'ın oğulları ve kızları arasında bir bâb menzilin taraflar arasında taksimine dair kayıt.

Mâhalle-i mezbûrede vâki' bey' olunan bir bâb menzil



1500

Yekûn 1500

Mihu'l

Harc-idefter-i mahkeme 37 Pâre 20	Kaydiyye 2 Pâre 10	Dellâliyye 30	Akçe-i kesiri 3 Pâre 20
---	-----------------------	------------------	----------------------------

Yekûn

Bahâ 1326 pâre 30

Sahhu'l

Bahâ 1426 pâre 30

Hisse-i kebiri'l-merkûm Bekir

Hisse-i zevci Sultan

Bahâ 380 pâre 32

Bahâ 44 pâre 20

Hisse-i binti'l merkûm Fatma

Hisse-i binti'l merkûm Zemzem

Bahâ 118 pâre 27

Bahâ 118 pâre 27

Hisse-i binti'l merkûm Rahime

Bahâ 190

Merkûm Bekir menzilden hissesine müteveffâ-i Halil'e bey' etmekle hissesi Halil'in defteri kâssamına 'alada olmuştur.

Hisse-i sağırû'l-merkûm 'Osman

Hisse-i bintü'l-merkûm Müslüm

Bahâ 33 pâre 5

Bahâ 33 pâre 5

Hisse-i biniü'l merkûm Fatma

Hisse-i binti'l merkûm Meryiş

190

190

Tereke-i şaniye ‘alade olmuştur.

Hisse-i ibni’l merkûm Ahmoş

47 pâre 24

Hisse-i sağırû’l merkûm Ramo

Hisse-i sağırû’l merkûm Mehmed

33 pâre 5

33 pâre 5

Müteveffâ-i sâlis Halil dâhi tereke-i müstiklası beyinelerinde taksim olunduğu işbu mâhale şerh verildi.

Kebir teşt 1 100	Sağır teşt 1 40	...tavası 1 19	Sağır leğen 1 15	Satıl 1 25
Sahan 2 15	Üskere tası 2 25	Su tası 2 25	Sahan 2 14	Lenger 2 14
Havan ma‘a l 1 19	Süzgeç 1 7	Şikeste tava 1 3	Kebir kazgan 1 144	Usta(?) şem’adan 1 14
Sağır şem’adan 1 5	Boz kilim 1 7	Yorgan 1 67	Döşek 1 42	Bardak 1 18
Küp 1 13	Sağır küp1 6	Küp 1 7	Tahta 1 100	Yatak katı 1 127
Yatak 1 127			Kilim 1 47	

Balâda beyan olunduğu vecihle menzilden Bekir'de hissesine Halil'e iştirâ etmekle hissesi Halil'in hissesine 'âlade

Bahâ 380 pâre 32

Yekûn 1479

Sahhu'l

Deyn-i müsbit ahte'l merkûm Meryiş Deyn-i müsbit ahze'l merkûm Fatma

50

50

Mehr-i ... müsbit zevce-i mezbûre Sultan

800

Dellâliyye	Kaydiyye	Varaka bahâ	Hamâliyye	Akçe-i kesi
21 pâre 20	1	1	3 Pâre 20	2

Hârc-ı defter-i mâhkeme Yekûn Sahhu'l

36 pâre 25

Bahâ 956 pâre 5

Bahâ 513 pâre 17

Hisse-i kebirü'l merkûm Bekir

35 pâre 16

Hisse-i zevci Sultan

Hisse-i binti'l merkûm Fatma

64

171

44

118

+\_\_\_\_\_

+\_\_\_\_\_

108

289

Menzildir.

Menzildir.

Pâre 2

pâre 27

Hisse-i binti'l merkûm Zemzem

171

pâre 27

118

+\_\_\_\_\_

289

Hisse-i binti'l merkûm Rahime

17

33

191

16

+\_\_\_\_\_

208

09

Hisse-i zati' merkûm Fatma

018

33

190

16

+\_\_\_\_\_

208

09

Hisse-i ağte'l merkûm...

018

33

190

16

+\_\_\_\_\_

208

09

Hisse-i zevci'l merkûm Ahmoş

4	25
48	24
+ _____	_____
52	04

Hisse-i sağirü'l merkûm Ramo

03	20
33	05
+ _____	+ _____
36	25

Menzildir.

Hisse-i sağirü'l merkûm 'Osman

03	20
33	05
+ _____	+ _____
36	25

Hisse-i sağirü'l merkûm Müslüm

03	20
33	05
+ _____	+ _____
36	25

Hisse-i sağırî'1 merkûm Mehmed

03

20

33

05

+\_\_\_\_\_

+\_\_\_\_\_

36

25

Menzilden

**(Sn): 198/Numero 211**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Urfa sancağı dâhilinde Suruç kazasına tâbi' Mirza kâryesi sâkinlerinden Astur veledi Gogo medîne-i mezbûre mâhallesinde meclis-i şer'iyemizde Moşe veledi... hazır olduğu hâlde Vartan veledi Merdo muvacehesinde tarihten bir sene mukaddem ben ve merkûm Moşe ve merkûm Vartan Suruç kazasında vâki' Herin(?) kâryesinde bunan üç kıt'a değirmen maliki bulunan Hâcî Sakıb Efendi'den dokuz bin guruş müşterek istîcâr edüb beş mâh müddet istedi birlikte i'mal eylediğimizden sonra birbirimizle imtizac edemediğimizden merkûm Vartan'ın karındaşı Ovanis tarafından benim vekilim diyerek merkûm Varta'nın hissesine bâkî bin guruş ricasıyla icare ben dâhi istîncad ve kabul edüb ol-vecihle değirmen-i mezbûrun... benim taht-ı icaremden olmakla değirmen-i mezbûrun beş mâh birlikte i'malımızla yedi ay taht-ı icaremden olan ... ba'de'l-meclis tahsilat-ı bâkî teslim merkûm Vartan'a tenbiye olunduğu muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Vartan dâhi cevabında ber-minvâl muharrer müddei merkûm ve hazır-ı merkûm ile ma'a değirmen-i mezkûrun ıslaha dokuz bin guruş icare olduğunu ikrar ve itiraf edüb lâkin beş mâh malımızdan hükmü beyinemizde imtizac olmadığından Urfada def' Hızıroğlu kahvesinde değirmeni mezbûrun beyinemize ...merkûm Moşe hissesine altı yüz guruş ve Astur dâhi yedi yüz guruş vekile bâkî icar ve ben dâhi istîncad edüb değirmen-i mezkûrun bâkî teslim içün feza mezbûre kendimizde merkûm Astur ve hazır merkûm Moşe fezaen mezbûrede bâkî cevab eylediğinde kendi...hükümete feşk ve sene-i sabık yine doksan senesi receb...feza-i mezbûre tabi'...Mâhmud Rîfâ'i Efendi zamanında...olduğumuzda merkum Astur'a bâkî ve hisse-i merkûm Moşe... inkar eylediklerinde ben dahi müddeama Niko ve Menkoş nâm nâm iki nefer şehâdetleriyle üzerine isbat edüb değirmen-i mezbûrların iki sülsü hissesine bâkî teslim nâib-i mûmâ-ileyh merkûm Astur ve hazır merkûm

Moşe'ye tenbiye ve yedime takrir-i meşruh natık bir kıt'a i'lâm şer'i dâhi vermişti deyû nâib-i muslahin memhure ve zatıyla mâhzure ve zatıyla mustakim ve tarih-i zuhur ile ...bir kıt'a i'lâm şer'i ibrâsıyla ba'de'l-def' merkûm Astur ve Moşe ve..i'lâm-ı mezkûru ve şâhidan-ı merkûmanın muvacehesindeşehâdet edûb mezkûre iki sülsü hissesi merkûm Vartan'a teslim kendine tenbiye olduğu talif ve kat'ine ikrar ve i'tiraf etmek mucibiyle merkûm Astur ve Moşe...şer'i merkûm Vartan mu'arızadan ba'de'l-men' 'ali mucib ...değirmen-i mezbûrun muhasebesine rü'iyetle tahsilatına merkûm Vartan'a teslimiyle merkûm Astur ve Moşe'ye iltizâm olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmü'l-sâlis min şehr-i şa'bân-ı şerif sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** taraflara arasında para karşılığında işletilen değirmenle ilgili çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Suruç kazasında vâki' Herin(?) kâryesinde bunan üç kıt'a değirmen mülkü bulunan Hâcı Sakıb Efendi'den dokuz bin guruş müşterek isticâr edûb beş mâh müddet istemesi ve anlaşmazlık çıkması üzerine merkûm Varta'nın hissesine bâkî bin guruş ile icareye verilmesi hususunda çıkan dava üzerine kayıt.

## 212

Bâdî-yi defter-i kâssam oldur ki medîne-i Urfa nâhiyesinden Harran kâryesine tâbi' Sultan Dere kâryesi sâkinlerinden olub medîne-i mezbûre mâhâllatından 'Alihân Bey mahallesinden vefât iden 'Osman bin Cumo bin Şero'nun verâset-i zevce-i menkuha metrukeleri Elif binti İmâm ve Sultan binti Hâcı Eyüb ile sulbi sağır oğulları Cuma ve Mehmed ve sulbi kebir kızı 'Ayn-ı Zelihâ ve sulbiye-i sagire kızları Rahime ve Ümmühan'a münhasıra olduğu lede'ş-şer'i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra seffar-ı merkûmunun kable'l-i şer'iyeden mensûb vasiyeleri vâlideleri Elif'e taleb ve ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le terkide takrir ve beyne'l-verâse bi'l-farizetü'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksim olunan defteridir ki ber-vech-i 'ati müfredâtıyla beyân olunur. Fî'l-yevmü'l-hâms ve'l-'işrin min şehr-i cemâziye'l-âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** ‘Alihân Bey mahallesinden vefât iden ‘Osman bin Cumo bin Şero’nun oğulları ve kızlarına düşen hisselerin kaydına dair davadır.

Hâcî ‘Abdurrahman’a mübayaa olunan koyun ‘aded i 60

Mi 71 Bahâ 4270

Keçi ‘aded i 25 bahâ900

Oğlak ‘adedi 25 bahâ 200

Def’ keçi ‘aded i 45 Bahâ 575

Hâcî Kamilzâde ‘Osman’a mübayaa olunan toklu ‘aded i 32

...55 Bahâ 1760

‘Abdo’ya mübayaa olunan koyun ‘aded i 30

...80 bahâ2400

Kuzu ‘aded i 6 ...29 Bahâ 174

Oğlak ‘aded 8 ...25 Bahâ 200

... mübayaa olunan kuzu ‘aded 1

Mi(?) 32

Bahâ 1302

Mustafa’ya mübayaa olunan çebiş ‘aded i 7

Mi 23

245

‘Ali ... mübayaa olunan ...’aded i 1

Bahâ 770



Hamit'e mübayaa olunan şe'îr kile 20

mi 27

bahâ 540

Tabanca çifti 1

Karagöz kilim 1

Yatak katı 1

171

140

110

Karagöz kilim 1 146	Karagöz kilim 1 140	Halı 1 155	Keçe 1 42	Kürk 1 65
Lenger 1 88	Entâri 1 41	Leğen 1 91	Şal 1 28	'Abâ 1 10
Kazgan 1 57	Entâri 1 19	Kazgan 1 57	Sahan 1 10	Tas ve tava 1 36

Ahmet'e mübayaa olunan kış çadırı 1

74

Elife'ye mübayaa olunan çadır 1

120

Sultan'a mübayaa olunan bıçak 16

133

Zevciyelere mübayaa olan ...sade batman 6

420

Def' keçi 'adedi 4 112	Merkebe re's 1 65	Nısf-ı merkebe 1 91	Rahime'nin aldığı tabak kat 1 110
Mezbûrenin aldığı boz kilim 80	Sağır için 'allenen yatak kilim 1 190	'Alihân Bey mahallesinde menzil 1 3000	Def' hırrar menzilesi 10 1500

'Abacı 'Acel'den(?) kabz olunan ağnâm bahâsı Bir kıt'a kabz olan tarla bahâsı

1300

1350

Mevcut zapt kile 23

Mevcut şe'ir kile 27

1527

724

Mevcut on darı kile 20

Kazgan 1

100

42 pâre 20

Yün bahâsı zevciyesi Sultan zimmetinde olup kabz olunan Toklu 'adedi 10

Bahâ 170

Bahâ 550

'Abacı Süleyman'dan kabz olunan

Cem'a Bozan'a kabz olunan

200

802

Hâcı 'Abo'dan 'allenenn nısf

Bahâ 91

Yekûn 28093

Müteveffânın techîz ve tekfin ve kabz masarifi

Pâre 30

250

Kömeoğlu(?) Bozo Hâfız'ın müsbit bâ-i'lâm şer'i alacağı

2250

0100

+\_\_\_\_\_

2350

Hâcı Bozan'ın müsbit bâ-i'lâm şer'i alacağı

500

550

+\_\_\_\_\_

1050

Bağcızâde Hâcı 'Adil müsbit bâ i'lâm alacağı 82

Pâre 20

Öküz ve toklu 'aded i

Zevce-i mezbûre Sultan'ın müsbit bâ -i'lâm şer'i mihr-i mü'eccel alacağı

500

Zevce-i mezbûre Elif'in müsbit bâ-i'lâm şer'i alacağı

500

Müteveffâ-i merkûmun evlâ vefât iden zevce-i 'Âişe'nin ahir rebi' hise-i zevci müsbit mehr-i mu'ahızı

375

Müteveffâl-ı merkûmun evvel vefât iden zevcesi Fatma'nın ahir râbi' hisse-i zevci müsbit mehr-i mu'ahızı

750

Harc-ı defter-i mahkeme 544	Dellâliye 472	Kaydiyye 32 10
Varaka bihâ 15	Akçe-i kesiri 57	Vesayet-i ...def' 80

Hamâliye ve hüccet-i masârif sâire Nısf-ı hüccet-i ... ve varik hükm Berho'ya verilen

Bahâ 17 Pâre 20 40

Birho'ya verilen

70

Yekûn

Bahâ 7180 pâre 10

Yekûn

Bahâ 20913 pâre 20

Hisse-i zevce-i mezbûre Elif 1318 35	Hisse-i zevc-i mezbûre Sultan 13017 35	Hisse-i ibn sağır Cuma 4067 36	Hisse-i ibn sağır Mehmed 4068 36
Hisse-i... 'Ayn-ı Zelihâ 2034 18	Hisse-i sağır Rahime 2034 18	Hisse-isağır Ümmühan 2034 18	Hisse-i hamâl mevkufu 4068 36

Balâ-yı defterde muharrer olduğu vecihle kebiran mezbûran hisselerine ba'de'l-ahz hisse-i seffar-ı merkûmun li ecli'l-idane ve hisse-i hamâl'a mevkuf dâhi li ecli'l-hıfz vasi merkûm Elife'ye teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhalle şerh verildi.

Mukabele olunmuştur.

**(Sn): 199/Numero 213**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Ni'metullah Bey mahallesi sâkinlerinden Medine binti Hakverdi bin 'Ali tarafından zıkr-i ati hususu taleb ve da'vâya ve ahz ve kabz ve'l-iktiza sulh ve ibrâya ve husus-ı mezbûrun müteveffât olduğu umûrun külliyesine vekil-i müseccel-i şer'iyesi damadı redif yüzbaşı Sâlih Ağa ibn İsmail medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde bi'l-valâya Katamcı Şerif muvacehesinde merkûm ... müvekkilim mezbûrenin tütün zira'ında serik olub kut akçesinden üç yüz guruş ve 'ad nakdi on dokuz guruş cem'a iki yüz on dokuz guruş merkûm Şerif zimmetinde alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû bi'l-vekale ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm ...dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr üç yüz on dokuz guruş hüccet-i merkûmdan müvekkilim mezbûre Medine'ye zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu ikrar ve itiraf etmeğın meblağ-ı mezbûr üç yüz on dokuz guruş vekil-i merkûma edâsıyla merkûm ... iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmü'l-tasi' ve'l-'işrin min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden Medine binti Hakverdi bin 'Ali'nin üç yüz guruş ve 'ad nakdi on dokuz guruş cem'a iki yüz on dokuz guruşu merkûm Şerif zimmetinde alacak hakkı olduğunu ve hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Medîne-i Urfa muzâffatından Bozabâd nâhiyesine tâbi' Seldekli (Seldek) karyesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Bekiye(?) binti Bedir...medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde ma'rifetü'z-zât 'Adile binti Mehmed tarafından zikr-i ati bey' zapt vekil-i müsecceli şer'iyyesi kayın pederi oğlu Kadir muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati bey' ve sadrına değin yedimde bi'l-irsi'l-şer'iyye malım ve mülküm olup karye-i mezbûrede vâki' tarafları cebl ve kırac ile mâhdud ...iki kile beder it'ab eder bir arazi-i miri bir kıt'a tarlada bahsus on beş 'aded incir ağacı ve su kuyusu ...ve beş 'aded söğüt ve beş 'aded hıyar ve beş 'aded badem ağaçlarına müştemil bir kıt'a bağını tarafından îcâbâ ve tapısı hâvî şurût-ı mübtile ve hazıradan 'ari bey'-ı bât-ı sulh-ı şer' ile müvekkile-i mezbûre 'Adile'ye iki yüz elli guruş bey' ve temellük ve tesellüm eyledikte olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabzına ve zapt eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz elli guruş müvekkile-i mezbûre yedinden tamamen ve kâmilen ahz û kabz iyledim. Fimâba'd bahçe-i mâhdud mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hâk-kı sarihi olmuştur keyfemâ yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü'l-sâdis ve'l-ışrin min şa'bân sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** varislerin söz konusu tarlalardan alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Seldekli(Seldek) karyesi sâkinlerinden 'Adile binti Mehmed tarafından kayın pederi oğlu Kadir muvacehesinde tarlada var olan söz konusu ağaçlardan müştemil olan bağını almak ve 'Adile'ye iki yüz elli guruş teslim etmek üzere mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhallâtından Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden ma'rifetü's-şahsı Eyva(?) veledi Kızarcı(?) Serkis medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde kebir oğlu Ovanis veledi Melkon muvacehesinde mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil derûnunda bulunan bir bâb çardak altı yüz guruş merkûm Ovanis'e bât ve kat'an bey' etmiş isemde esmanına bâkî teslim etmediğinden talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Ovanis dâhi cevabında çardak-ı mezkûre iştirâ eylediğini ikrar ve esmanına dâhi müddei mezbûreye tamama def' ve teslim etmiştim deyû def'ine müddei mezbûre ba'de'l-inkâr dafi' merkûm def'ine isbâttan izhâr acz edûb tahlif dâhi talep olmadığından bilâ beyine mu'arızadan ba'de'l-men' 'ali mucib ikrara meblağ-ı mezbûr altı yüz guruş müddei mezbûreye edâsıyla merkûm Ovanis'e iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmü'l-râbi' ve'l-'işrin min şa'bân sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Verilen mal karşılığında alacak hakkının talep edildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden Eyva(?) veledi Kızarcı(?) Serkis'in Ovanis veledi Melkon muvacehesinde bir bâb çardak altı yüz guruş merkûm Ovanis'e bey' etmiş isede esmanına bâkî teslim etmediği içûn hak talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden ma'rifetü's-şahsı Eyva veledi Kızarcı Sekis medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde kebir oğlu Ovanis veledi Melkon muvacehesinde tarih-i i'lâmdan altı sene mukaddem mahalle-i mezbûreden bir bâb menzili derûnunda bulunan bir bâb çardak odamı merkûm Ovanis beni görüp gözetmek ve önceye... şartıyla altı yüz guruş merkûm Ovanis'e bey' etmiş isemde merkûm Ovanis şurût-ı mezkûreye atıye etmediğinden çardak-ı mezkûreden keff-i yediyle bâkî teslim tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Ovanis dâhi cevabında vâlidem müddei

mezbûreye tarihten iki sene mukadem çardak-1 mezkûru Urfa nâibi Esed Mustafa Hâfız Efendi huzurunda şürût-iten ‘ari bât ve kat’an bey’ eylediğini takriri ve ol-vecihle takrir meşruheme tarik-i yedime bir kıt’a i‘lâm-1 şer’i dâhi vermişti deyû zimmetinde müddei mezbûre mahsur i‘lâm-1 mezkûru ikrar ve itiraf eylediğinden müddei mezbûre mukaddemâ huzur-1 hükümde bilâ şer’i bey’ mezbûre takrir eyledikten sonra suretle bey’ etmiştim deyû da‘vâsına sera iltîfât olmadığından be-yyüce şer’i merkûm Ovanis mu’arazadan men’ olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz û i‘lâm olundu. Fi’l-yevmü’l-râbi’ ve’l-‘işrin min şa’bân sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Verilen mal karşılığında alacak hakkının talepe edildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden Eyva(?) veledi Kızarcı(?) Serkis’in Ovanis veledi Melkon muvacehesinde bir bâb çardak altı yüz guruşu merkûm Ovanis’e bey’ etmiş isede esmanına bâkî teslim etmediği içün hak talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 200/Numero 217**

Ma‘rûz-1 da‘îleridir ki medîne-i Urfa mâhalaltından Kabzer mahallesi sâkinlerinden İbo bin Ahmet medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’iyemizde Bakır bin Mustafa muvacehesinde mahalle-i mezbûrden vâki’ ma‘lûmatü’l-hudud bir bâb menzil bâkî babam Ahmet’den irsi şer’iyye ile intikâl edüb ...seniye tasrif olmakta iken ‘allen menzil-i mezkûrun sülsü hissesine merkûm Bakır bi-gayr-i hakk zapt ve müdahale etmek mu’cebince keff-î yedine merkûm Bakır’a tenbiye olunmak muradıdır deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Bakır dâhi cevabında menzil-i mezkûrun semeni müddei merkûm İbo’nun liemcedi müteveffî Fesadi İbrahim’in mülkü olub merkûm İbrahim ba‘de’l-vefât menzil-i mezbûr Hâcıoğlu işbu merkûm İbo’nun babası müteveffâ Ahmet ile sulbi kızı Fatma’ya intikâl edüb merkûm Ahmet dâhi vefât etmekte hissesi müddei merkûm İbo’ya zapt olmakla Fatma dâhi vefât ettikte hissesi kebir oğlu Bakır bin ...ile kızlarına ba‘de’l-intikâl menzil-i mezbûreden sülsü hisse-i mezbûrun merkûm Bakır tarihten bir buçuk sene mukaddem Urfa nâibi Said merhâmetlû Hakkı Efendi zamanında merkûm İbo’dan sülsü hisse-i mezkûrenin serasına talep olduğunu da‘vâ-i merkûm İbo dâhi inkâr edüb ol-vecihle merkûm Bakır müdde’asına şuhûd... ile isbat edüb sülsü hisse-i



mezkûrenin merkûm Bakır'a teslimine nâib-i mûmâ-ileyh merkûm İbo'ya tenbiye ve mucîbini dâhi ba'de'l-i'lâm merkûm Bakır sülsü hisse-i ... mezkûreye bâkî iki bin beş yüz guruş bey' ve ben dâhi iştirâ ve kabz ettiğimden menzil-i mezbûrdan hisse-i mezkûreye zabt ve müdâhil ederim diyerekte ...kendisinden 'ali sebilü'l-irsi şer'i da'vâya ve üzerine iki nefer şâhidin şehâdetine ve sülsü mezkûrenin merkûm Bakır'a teslimine mûmâ-ileyh kendisine tenbiye eylediğini ve mucibini dâhi i'lâm edüb merkûm Bakır'a teslim etmiş olduğunu tab'an ve katiyyen ikrar ve itiraf etmeğin mu'cebince müddei merkûm İbo'ya be-yyüce şer'i sülsü hisse-i da'vâsıyla merkûm Bakır'a mu'arazadan men' olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ü i'lâm olundu. Fî'l-yevmü'l-râbi' ve'l-'aşrin min şa'bân sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan dava örneğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kabzer mahallesi sâkinlerinden İbo bin Ahmet'in Bakır bin Mustafa muvacehesinde var olan bir bab menzilin taraflarca taksim edilmesi için mahkemece teyit edilmesi ve merkûm Bakır'a teslim edilmesine dair kayıt.

## 218

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden neferinden Acel(?) ve zevcesi ma'rifetü'z-zât Hatice binti 'Abdurrahman bin 'Abdullah tarafından zikr-i ati hususa talep ve da'vâya ahz ü kabz vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifetü's-şer'i 'arifân Ahmet bin Şahin ve Mevlüt bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükm-i şer'i lâhık olan 'Abdullah bin Mustafa medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis'i şer'iyemizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdm vefât iden Halil bin Mecid'in sağır kızları Taves(?) ve Zelihâ'nın ebcedesi ve velisi Mehmed bin 'Abdullah muvacehesindemüvekkilim mezbûre Hatice'nin neferi şâhidine dört yüz elli guruş benim üç yüz elli guruş müteveffâ-i merkûm Halil bin Mehmed bin 'Abdullah bizlere kable'l-alâda vefât edüb hatta müteveffâ-i merkûm kable'l-i...hal-i hayatında...merkûm benimle müvekkilim mezbûreye zimetinde sahiha deyni olduğunu münhasıra şuhuddan ikrar ve itiraf dâhi etmekle merkûma yüz elli guruş müteveffâ-i merkûma terekesinden olmak üzere Veli merkûm Mehmed'den talep ederim deyû ba'de'l-da'vâ ve'l-istintak

Veli merkûm dâhi cevabında tereke-i müteveffâ-i verase-i sâire ile ma'a vazıyedine ikrar ve müddei merkûm mâ-adâ müdde'âsını ba'de'l-inkâr vekil-i merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını mahalle-i mezbûrede ismi 'Ali Efendi bin 'Abdullah ve Müslüm bin Hızır ve Mehmed bin Ahmet nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan İmam bin 'Abdurrahman ve Mansur'e ettikleri ihbar-ı minadan Recep binti Mehmed Yakub ve 'Adile binti 'Abdurrahman nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i ba'de'l-sebât müvekkile-i mezbûre Hatice ve müddei merkûm 'Abdusemat'a başka başka tahlif olunmağın mu'cebince ba'de'l-hükm ... merkûmun sekiz yüz guruş müddei vekil-i merkûm 'Abdusemat'e edâ teslim Mehmed'e tenbiye olduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmü's-sâni 'aşer min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Borçların taksim edilmesine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden olan Halil bin Mecid'in sağır kızları ve emcedleri muvacehesinde müvekkili zimmetinde deyni olduğunu ve sekiz yüz guruşun müddei vekil-i merkûm 'Abdusemat'e edâ teslim Mehmed'e tenbiye olduğuna dair kayıt.

## 219

Ma'rûz-ı da'ileridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Tuzeken mahallesi sâkinlerinden Bakkal Hâcî Mehmed bin Hasan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde ...kâryeli Cuma bin Nebo muvacehesinde işbu merkûm Cuma...şerikim olmakla işbu sene-i mübârek hasılatından hisseme aid olan on tümen hınta ve dört tümen şe'ir ve iki tümen nohut akçesinden zimmetinde alacak hakkım olan üç yüz altmış dokuz buçuk guruş ile zimeti rebi'de ... etmek üzere 'indinde emaneta vasi' ve teslim etmiş olduğum bir re's kırsağımı merkûm Cuma'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Cuma dâhi cevabında mezkûr hınta ve şe'ire ve nohut'un meblağ-ı mezbûr üç yüz altmış dokuz buçuk guruş el-yevm müddei merkûm zimmetinde sahiha deyni olduğunu ve esb-i mezkûr dâhi emanet ra' (?) olmak üzere kendisine teslim olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf edûb lâkin esb-i mezkûru karye-i mezbûreden müddei merkûm hânesine götürür iken ata-i

rahda yedimden be'sa ne'b...kârye-i mezbûreye karar eylediğinde ben dâhi arkasına düşüp karye-i mezbûrenin tarlasından hınta yayılır iken feza def eylediğimde berahide kimesne ile esb-i mezbûru kürfetine azimi hayır irsal edûb diğer ... şehre 'adeden etmiştim azim dâhi kürfet edememiştir deyû sadrına def'inde ibrâd eylediği kelâmında hıfz...terk eylediğinden i'tibara şayan olmayıp esb-i mezbûrun kıymetinin nısfına lâzım geldiğinde muslahin dostuyla esb-i mezbûrun kıymetine üç yüz otuz guruş karar verip tarafından dâhi kıymet-i mezbûrede terazi olmakla meblağ 'ali mucib ikrara mezur on tümen hınta ve dört tümen şe'ire ve iki tümen nohut ve üç yüz altmış dokuz buçuk guruş ile razı olmadıkları esb-i mekurun kıymeti olan üç yüz otuz guruş müddei merkûm Hâcî Mehmed'e edâsıyla merkûm Cuma'ya iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmü'l-râbi' ve'l-işrin min şa'bân sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Tarafların alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Tuzeken mahallesi sâkinlerinden Bakkal Hâcî Mehmed bin Hasan'ın Cuma bin Nebo muvacehesinde alacak hakı olan tahıllardan mezbûr üç yüz altmış dokuz buçuk guruş ve bir esbi talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 201/Numero 220**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Hâseki mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden...veledi Arotin medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i merkûmundan mensûb muzâffatan Kivo ve veledi Simo muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûm el-hudud bir bâb menzil-i derûnunda yöni şimâle bir 'aded çardak ve tahtında(?) bir zeyr-i zemin ma'a livâhakat tarafımdan merkûm Kivo'ya bey' tarafımdan babası işbu hazır bi'l-cümle diğer Arotin vekalet-i âmm mutalik-i sahih ile vekil ve taib menab eylediğimde olduğu vekâlet-i mezbûreye çardak-ı mezkûrur ma'a livahatına merkûm Kivo'ya bin altı yüz elli guruş bey' ve temellük etmişti ben dâhi bey' mezkûremiz olub esman olan meblağ-ı mezbûr bin altı yüz elli guruş meclis-i şer'de merkûm Kivo yedinde tamamen ve kâmilan ahz û kabz iyledim didikte gibbe't-tasdikü's-şer'î mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü'l-hâms ve'l-işrin min recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Tarafların alacak hakkıyla ilgili olarak verilen para miktarına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâseki mahallesi sâkinlerinden Kivo ve veledi Simo muvacehesinde bir bâb menzil'in merkûm Kivo'ya bey' ve bin altı yüz elli guruşun verildiğine dair kayıt.

## 221

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden ma'rifetü'ş-şahsı şahsı Ebva veledi Kızarcı Serkis medine-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde sadriye-i kebir oğlu Ovanis veledi Melkon muvâcehesinde mehl-i mezbûrede vâki' bir bâb ma'lûm el-hudûd bir bâb menzili derûnunda yönü kibleye bir bâb kapı bi-hayr olunur oda yedimde sera mülk ve hakkım iken işbu merkûm Ovanis bi-gayr-i hakk zapt vazî' yed etmek keff-i yedi tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'da'vâ ve'l-istintak merkûm Ovanis dâhi cevabında kab-ı mezkûr babam Melkon'un mükû olub ba'de vefât vâlidem mezbûre ile ve diğer hemşiresiyle mevrûs olup hatta tarihten altı sene mukaddem yine seksen sene tarihten kab-ı mezkûr mabam müteveffâ-i Melkon'un malı olub kendisiyle bizlere mevrûs olduğunu müddei mezbûre mâhzar şuhuda ikrar ve itiraf edûb kendi hissesi dâhi bâkî bey' etmiş olduğundan yine vaziyesinde deyû def' ve ba'de'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine el-yevm Sabri Efendi bin Mehmed ve Halil bin Hâcî 'Ali nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Mustafa Bozo bin Ahmet ve Muhtar Niko husus ve mi'mar taraflarından dâhi beyyinelerinde müstakim olduğu ihbar olunan ...Bidros veledi Ovanis nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i isbat etmeğin mu'cebince müddei mezbûre el-yevm sahihi şer'ile merkûm Ovanis mu'arızından men' olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'lyevmü'l-hâms ve'l-'işrin min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olumuştur.

**Özet:** Taraflara arasında çıkan davada malların kime verileceğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden Ovanis veledi Melkon muvâcehesinde mehl-i mezbûrede vâki' bir bâb menzilin Ovanis'e verileceğine dair kayıt.

222

Medîne-i Urfa mâhâllatından Halilürrahmân mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Bayıanoğlu Serkis veled-i Akob medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde sulbi kebir oğlu İpram muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb zikr-i ati bey'in sadurına değin yedimde malım ve mülküm olub mehl-i mezbûrenin Nahnecioğlu çıkmazında vâki' ikinci defter on dokuzuncu numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Sakacı Karabit ve Kuyumcu Karabit ve Berber Kirkor menzillerine ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun 'adiyede ve müstemelat-ı sâire ma'lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzilimi bi'l-îcâb ve'l-iskât şurût-ı mübtile ve müfriden 'ari bey'-ı bât-ı sahihi şer' ile bin guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin guruş müşteri-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilan ahz ü kabz iyledim Fimâba'd menzili mahdûd mezkûr müşteri merkûmun mülk-i müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü's-şer'î mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü'l-hâms ve'l-'aşrin min recep sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olmuştur.

**Şuhûdû'l- hâl**

Nacar Süleymân      Nacar Halit      Hâcî Hamza'nın oğlu Hüseyin

Sâlih Efendi

**Özet:** Taraflar arasında dava olan mülklerin teslim edilmesine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halilürrahmân mahallesi sâkinlerinden Bayıanoğlu Serkis veled-i Akob'un bir bâb mülkü menzilini bin guruş ile temellük ve tesellüm ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 202/Numero 223**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Aro veledi İmirze medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Şeyhler kâryeli Bekir bin Şa'bân ve Yalak karyeli Bedir bin Mustafa ve Müslüm ibn Kalos muvacehesinde merkûm Bekir ve Bedir ve Müslüm'den her biri birbirlerine kefil bi'lmal ve zâmin oldukları hâlde zat-ı esmanından bâkî zimmetlerinde bin sekiz yüz on dokuz buçuk guruş alacak hakkım olmakla talep ederim deyû ba'de'd-da'va ve'l-istintak merkûm Bekir ve Bedir ve Müslüm'den her biri birbirlerine kefil ve bi'l-mal vasile oldukları hâlde müddei merkûm Aro'ya hüccet-i mezbûreden meblağ-ı mezbûr bin sekiz yüz on dokuz buçuk guruş zimmetlerinde deynleri olduğu her biri başka başka talif ve kat'ine ikrar ve itiraf etmeleri mu'cebince meblağ-ı mezbûr bin sekiz yüz on dokuz buçuk guruş müddei merkûm Aro'ya edâsıyla merkûmundan her biri iltizâm olundukları hâlde tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmü'l-sâlis min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak haklarıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Aro veledi İmirze'nin Şeyhler kâryeli Bekir bin Şa'bân ve Yalak karyeli Bedir bin Mustafa ve Müslüm ibn Kalos muvacehesinde bin sekiz yüz on dokuz buçuk guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kâtip Ahmet mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Güleş(?) binti Muhsin bin 'Abdullah tarafından zikr-i ati bey' takrir ve i'tâ hüccete vekil olduğu zat-ı mezbûre bi'l- ma'rifetü's-şer'i 'arifân Mustafa bin Mehmed ve Bekir bin Şa'bân şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükm-i şer'iyeye lâhık olan Mustafa Bozo bin Ahmet medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde mehl-i mezbûrede sâkin Adebli Ahmet bin 'Abdurrahman muhzırında bi'l-vekâle ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müvekkilim mezbûre Güleş zikr-i ati bey' sadrına değın yedimde bi'l- irsi'l-şer'iyeye malım ve mülküm olub mehl-i mezbûrenin Hâcı Kamil zokağında vâki' birinci defter yirminci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Hâcı Ahmet ve Kör Silo menzilleri ve taksim ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun 'adiye ve müstimlak-ı sâire ma'lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzili tarafından bi'l-îcâb ve'l- kabul şürût-ı mübtile ve müferedât-ı 'ari bey'-ı bât-ı sulh-ı şer'ile merkûm Ahmet'e beş bin beş yüz guruş bey' ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş bin beş yüz guruş müşteri-i merkûm yedinde tamamen ve kâmilen ahz ü kabz eyledik Fimâba'd menzil-i mâhduddan sonra müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hak-kı sarihi olmuşdur keyfemâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü'l- sâlis min şa'bân sene ihda ve tis'ın ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Tarafların alacak hakkıyla ilgili olarak verilen para miktarına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kâtip Ahmet mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Güleş(?) binti Muhsin bin 'Abdullah tarafından merkûm Ahmet'e beş bin beş yüz guruş bey' ve temellük ve tesellüm ettiğine dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhâllatından 'Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Hâcı Hüseyin bin Ahmet'in sulbi sağır oğulları Mustafa ve Mehmed ve 'Osman ve Halil'e tesviye-i umûrlarına kibel-i

şer‘den bir vasi’ nasb lâzım ve mühim olmakla emanet ile ma’ruf ve istikamet ile mevsuf ve her mucible umur-ı vesâyetime lâzım ve müstemid ettiği zeyl-i hüccette muharrer olan müslimin ihbarlarıyla müstahık olan gıbbe’l-vâzife seffar-ı merkûmunun kebir karındaşları Ahmet bin el-müteveffâ Mehmed seffar-ı merkûmunun vakt-i rüşd ü sedâdlarına ve kebir tavsiye-i umûruna dâhi kibel-i şer‘de vasi nasb ve ta‘yîn olundukta olduğu vesâyet-i mezkûreye kabul ve hıdmet-i lâzımelerini kemâyenbâğı edâya ta’ahhüd ve iltizâm eylediği mâ-vâki’ bi’t-tâlep ketb ve imlâ olundu. Fî’l- yevmi’s-sâlis min şa’bân sene ihda ve tis‘în ve mi’eten ve elf

### **Şududû’l hâl:**

Bezirgân Hasan bin Ahmet

Hâcî Hüseyin bin Hâcî ‘Ali

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Verase kaydıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden vefât iden Mehmed bin Hâcî Hüseyin bin Ahmet’in verasesine dair kayıt.

### **226**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden ‘Ömer bin Mollâ Munzur Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Köroğluzâde ‘Ömer Ağa ibn Şeyh Mustafa muvacehesinde mûmâ-ileyh ‘Ömer Ağa zimmetinde kahvehânedен yüz seksen guruş alacak hakkım olmakla talep ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak mûmâ-ileyh ‘Ali Ağa dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr yüz seksen guruşu hüccet-i mezbûreden zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tabi’a ve kat’iyya ikrar ve itiraf etmeğın ‘ali mu’cebince ikrar meblağ-ı mezbûra yüz seksen guruş müddei merkûm ‘Ömer’e edâsıyla mucebince ‘Ömer Ağa iltizâm olunduğu tescîl ve bi’l-iltimas huzûr-î ‘âliyelerine ahz û i‘lâm olundu. Fî’l-yevmü’l-sâlis min şehr-i şa’bân sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasında alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.



**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden ‘Ömer bin Mollâ Munzur Mehmed’in ‘Ömer Ağa zimmetinde kahvehânenen yüz seksen guruş alacak hakkı olduğunu iddia etmesi ve alacağını talep etmesine dair kaydı.

227

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa mâhallatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcib bin Ahmet medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde Boz Höyük karyeli Harun bin ...muvacehesinde merkûm Harun zimmetinde hüccet-i karzı şer‘iyeden alacak hakkım olan iki yüz guruşu merkûm Harun’dan talep ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Harun dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmdan zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev‘i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğin mucebince meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu müddei merkûm ‘Ömer’e edâsıyla tenbiye Harun’a iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine i‘lâm olundu. El emrû’l-mine’l-emr fi’l-yevmü’l-sâlis min şa’bân sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Borçların taksim edilmesiyle ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcib bin Ahmet’in Boz Höyük karyeli Harun bin ...den alacak hakkı olan iki yüz guruşu merkûm Harun’dan talep ettiğine dair kaydı.

228

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa mâhallatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcî Fakizâde Mehmed bin Mâhmud medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde Hâcî Kamilzâde Hasan bin Hâcî Mehmed muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ‘ati dâhi beyn sadrına diğer yedimde müteveffî Hâcî Esed Efendi ile Şerife binti Bekir nâm kimesnelerden iştirâ etmek el-yevm mehl-i mezbûrenin hükümet çadırında vâki’ birinci defter on yedinci numeroyı ebvâb ile tasdik etraf-ı erba‘ası Arhanlı ‘Ali Ağa menzili ve Mâhmud Efendi ve Serac Mustafa dükkanları ve tarik-i ‘ali ile merkûm Hasan’a üç bin guruş ve temellük ve tesellüm eyledikte olduğu iştirâ ve temellük ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin guruş müşteri-i merkûmun yedinden tamamen ve kâmilten ahz ü kabz iyledim. Fimâba’d dükkanı mâhdud

mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hâk-ı sarihi olunmuştur keyfemâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü's-şer'î mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü'l-sâlis min ramazanü'l- mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Malların taksim edilmesi konusunda çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcî Fakizâde Mehmed bin Mâhmud'un Arhanlı 'Ali Ağa menzili ve Mâhmud Efendi ve Serac Mustafa dükkanları ve merkûm Hasan'a üç bin guruşu teslim ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 203/Numero 229**

Bâdî-yi defter oldur ki medîne-i Urfa mâhâllatından 'Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Çadırcı Mehmed bin Hâcî Ahmet'in verâset-izevc-i menkuha metrukesi Fatma binti Mustafa ve Bekir ve diğer Fatma binti Mehmed ile sulbi kebir oğlu Ahmet ve sulbiye-i kebir kızları Dursun ve İslim ve sulbi sağır oğulları Mustafa ve Halil ve Mehmed ve 'Osman inhisar-ı tahkikten sonra sağırun merkûmun kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri karındaşları kebir-i merkûm Ahmet'in taleb ve ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le tahrir ve beyân olursa bi'l-farizetü's-şer'iyye tevzî' ve taksim olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmdur ki ber-vech-i ati zikr û beyan olunur. Fî'l-yevmi'l-tasi' ve'l- 'işrin min şehr-i şa'bân... sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasında mal taksimiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** 'Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden Çadırcı Mehmed bin Hâcî Ahmet'in oğulları ve kızlarının talebiyle merkûm babasının mallarının taksimine dair kayıt.

Lenger 1 19	Kazgan 1 45	Aş kazganı 1 111	Teşt 10 56	Legen 1 40
Tava 1 40	Su kâse 1 4	Sağır kazgan 1 25	Su kâse 1 5	Süzgeç 10 10

Şam'adan 1 50	Şam'adan 1 11	Tokmak 1 11	Halı 1 50	Göz kilim 1 50
Lenger 10 25	Yatak kat 1 35	...dan 2 100	Haşve batman 2 12	Sac 1 8
Şal 1 5	Fes 1 20	Sadk 1 20	'Abâ 10 35	Kürk 1 40

Zat-ı hânedede mevcud...3 ...'inde hınta kile 16 ... hınta kile 7  
1650 880 385

Halil 'inde hınta kile 1  
55

Suruç kazasında .....kâryesinde mevcut şe'ir kile 70  
2100

Köhne gömlek ve entâri ve ferman 'Alihân Bey mahallesinde vâki' bir bâb menzil  
2000

Yekûn

Techîz ve tekfîn ve kayd ve iskât hasılat ve sâire mevsufu

7826 7126 10

0700 0352 30

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

7126

6773<sup>155</sup>

<sup>155</sup> Muhtemelen katip işlem yaparken hata yapmıştır. Biz belgenin orjinalliğini bozmadan aynen aktarmaya çalıştık.

Harc-ı mâhkeme 178	‘aded pâre10 20	Dellâliyye 102	Varaka bahâ 5	Ma’ varik vasi’ hücceti40	Akçe-i kesir 16Pâre 30
--------------------------	-----------------------	-------------------	---------------------	---------------------------------	------------------------------

Sahhu’l-bâkî taksimi beyan olunur.

Hisse-i zevci mezbûre Fatma binti Mustafa Bahâ 393 pâre 36	Hisse-i ibn sağirü’l merkûm Mustafa Bahâ 987 pâre 32	Hisse-i diğeri zevci mezbûreFatma binti Mehmed Bahâ 323 pâre 14	Hisse-i ibn kebiri’l merkûm Ahmet Bahâ 987 pâre 32
Hisse-i binti kebimerkûm Dursun Bahâ 393 pâre 36	Hisse-i binti sağirü’l merkûm İslim Bahâ 493 pâre 36	Hisse-i ibn-i el- merkûm Halil Bahâ 987 pâre 32	Hisse-i ibn sağirü’l merkûm Mehmed Bahâ 987 pâre 32

Hisse-i ibn sağirü’l merkûm ‘Osman

Bahâ 987 pâre 32

Balâ-yı defterde muharrer olduğu vecihle verâset-i kibar hissesine ba‘de’l-ahz ve’l-kabz hisse-i seffâr dâhi vasi merkûm Ahmet’e teslim olunduğu işbu mâhale şerh verildi.

Mukabele olunmuştur

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Teymure mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Maksî Bahsur veledi Seko medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde 'Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Çadırcı Mehmed bin Hâcî Hüseyin bin Hâcî Ahmet'in zevci menkuheleri Fatma binti Mustafa ve diğeri Fatma binti Mehmed taraflarından zikr-i ati hususu istima' ve redd-i cevabâ vekil-i müseccel şer'iyile Yusuf bin Halife Eyüb muvacehesinde yedimden ve malımdan hasıl olan.....ber vech-i menazif beyinemizde olunmak üzere altmış 'aded mecdiye lirası işbu hâzırân bi'l-cümle Hâcî Hüseyin bin Hâcî ve Ahmet bin el-müteveffâ Mehmed'e sermaye verip bir müddet i'mallarından sonra meblağ-ı mezbûruna beş bin kûşür gurusunu dâhi hâzırân merkûman bâkî def' edüb sermaye-i mezkûreden bâkî eşya-yı mevcudemiz müteveffâ-i merkûm Mehmed'in dükkanında iken vefât etmekle eşya-yı mevcude mezkûre müteveffâ-i merkûm terekesindedir deyû müvekkiltan-ı mezbûrtan bi-gayr-i hakk-kı canip-i şer'-i şerîften temhir ettirmiş olduklarından fenn-i mehriyle eşya-yı mevcudenin bâkî teslimine müvekkiline izâfetle vekil-i merkûm Yusuf'a tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak vekil-i merkûm Yusuf dâhi cevabında eşya-yı mezkûre müteveffâ-i merkûmun dükkanında mevcut olup müteveffâ-i merkûmun malı olmak üzere ma'rifeü's-şer'le temhir olduğuna ikrar ve itiraf edüb ancak sermaye-i mezkûre müddei merkûmun malı olduğunu külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Sofî Ahmet bin 'Abdullah ve Mehmed bin İshak nâm kimesnelere bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan Sedâdi(?) Hâfizzâde Hâfız Mâhmud Efendi ibn Mehmed Efendi ve Battal bin Hâcî 'Ali nâm kimesne şehâdetleriyle bi'l-müvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın mucebince dükkan-ı mezbûrun fenn-i mehriyle eşya-yı mevcut mezkûreye müddei merkûm Bahso'ya edâsıyla müvekkilerine izâfetle vekil-i merkûm Yusuf'a tenbiye olduğú tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l mine'l-emr fi'l-yevmi's-selâsin min şehr-i şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Sermaye olarak verilen malın tarflarca dava oluşturduğuna dair dair kayıt.

**Değerlendirme:** Altmış ‘aded mecdiye lirasının Hâcî Hüseyin bin Hâcî ve Ahmet bin el-müteveffâ Mehmed’e sermaye olarak verilmesi ve sonrasında merkumun terekesi üzerinde çıkan anlaşmazlığın mahkemece çözüme kavuşturulmasına dair kayıt.

**(Sn): 204/Numero 231**

Bâdî-i defter-i kassâm oldur ki medîne-i Ufa muzâffatından Bozabâd nâhiyesine tâbi’ Lidar(?) karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Haço bin Zülfü bin ‘Abdullah’ın veraseti vâlidesi ‘Âyşe binti Sami Süleymân ile ...hemşiresi sağır Zelihâ’ya münhasır olduğu lede’ş-şerh-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire-i mezbûrenin mensûb ve vasiyesi mezbûre ‘Âyşe’nin talep ve ma’rifetiyle ve ma’rifeti şer’le tahrir ve beyân olursa bi’l-farizetü’ş-şer’iyye tevzî’ ve taksim olunan müteveffâ-i merkûmun defteridir ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Hurrîre fi’l-yevmü’s-sâbi’ min şehr-i recebü’l-ferd sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasında mal taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Haço bin Zülfü bin ‘Abdullah’ın malının varisler arasında taksim edilmesine dair kayıt.

Merkeb me’sube 1 300	İnek 3 450	Yatak katı 50	Tüfenk 1 30	Dana 3 450
-------------------------	---------------	------------------	----------------	---------------

Yekûn 830

Harc-ı defter-i mahkeme 21	Kaydiyye-i defteri 1	Varaka bahâ 1
-------------------------------	-------------------------	------------------

Yekûn                      Sahhu’l-bâkî                      Hisse-i ümmü’l mezbûre ‘Âyşe  
23                      Bahâ 806 pâre 20                      Bahâ 537 pâre 26  
Hisse-i ... sağırü’l-mezbûre Zelihâ  
Bahâ 268 pâre 33

Balâ-yı defterde muharrer olduğu vecihle sagire-i mezbûrenin hissesiyle kendi hissesi mezbûre ‘Âyşe’ye teslim olunub olduğu hisse-i irsiyesine ahz û kabz eylediğini bey’ işbu mâhülle şerh verildi.

Mukabele olunmuştur.

232

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi’ ...karyesi sâkinlerinden ‘İsa bin Ahmet medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde Kaba Haydar nâhiyesine tâbi’ Kör Musa karyesi sâkinlerinden Yusuf bin Hamo muvacehesinde işbu meclis’i şer‘de mu‘ayene olunan ...elvan bir re’s dışı deve yedimde netayic hakkım ve mülküm iken tarihten derut dört sene mukaddem Siverek nâhiyesine tâbi’ Ağaçhân karyesinden zayi’ etmişim ‘allen merkûm Yusuf yedinde bulmamla bilâ istihkâk taleb ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak müddei merkûm Yusuf dâhi cevabında red-i mezkûreye tarihten beş sene mukaddem ‘Anze aşiretinden ismi ma‘lûm olmayan bir zatdan iki yüz altmış guruş iştirâ etmişim deyû vazıyedine ikrar ve müddei merkûm mâ-adâ müdde’âsını ba‘de’l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer netac-ı müdde’âsını ‘Arizâde Hâfız ‘Ömer Efendi ve Rafi’ Efendi’ye ebna Mehmed Necip Efendi nâm kimesnelere bâ-mestûre sırran ve ba‘de ‘‘alenen el-tezkiye-i ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbar olunan teb’a-i mezbûre sâkinlerinden Mevali bin Celil ve Mehmed bin İbrahim nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi’l- muvacehe ber nech-i şer’i isbât etmeğin ba‘de’l-hâlef ve’l-hükm mu‘cebince dâ‘va’ya mezkûr müddei merkûm ‘İsa’ya teslim merkûm Yusuf’a tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz û ’lâm olundu. Fî’l-yevmi’s-sâlis min şa’bân sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Bir adet devenin taraflar arasında davaya neden olduğuna dair kayıt.

**Değerlendirme:** ‘İsa bin Ahmet’in Kör Musa karyesi sâkinlerinden Yusuf bin Hamo muvacehesinde bir re’s dışı devesi olup merkûm Yusuf’dan talep etmesine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından İmâm Kulu mahallesinden Bakır bin 'Ali medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Berazioğlu Hâcî Müslüm bin Halil muvacehesinde işbu hazır bi'l-cümle Eskici Derviş yedinde malım olub bir bâb mülküm olan bir bâb menzilin bey'ine ve semeni dâhi kabz talepten vekil olunduğu hüccetle menzili mezbûre semeninden bin guruş merkûm Derviş'ten ahz edüb bâkî i'tâ dâhi merkûm Hâcî Müslüm'ü vekil etmiştim merkûm Hâcî Müslüm'e meblağ-ı mezbûr bin guruş hazır merkûm Derviş'ten ahz ü kabz edüb bâkî yüz beş buçuk guruş dafi' ve teslim edüb bâkî sekiz yüz doksan dört buçuk guruş merkûm Hâcî Müslüm'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Müslüm dâhi cevabında merkûm Derviş'ten bin guruş ahz eylediğini ve meblağ-ı mezbûr bin guruştan dâhi yüz beş buçuk guruş müddei merkûma def' edüb bâkî sekiz yüz doksan dört buçuk guruş müddei merkûm Bakır zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ bâkî mezbûr sekiz yüz doksan dört buçuk guruş müddei merkûm Bakır'a edâsıyla merkûm Hâcî Müslüm'e iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. El emrû'l-emr fi'l-yevmü'l-sâlis min şehri ramazanü'l-mübârek sene ihda ve ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak davasıyla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** İmâm Kulu mahallesinden Bakır bin 'Ali'nin Berazioğlu Hâcî Müslüm bin Halil muvacehesinde Eskici Derviş yedinde bir bâb mülkünü talep ettiğine dair kayıt.



**(Sn): 205/Numero 234**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından İmâm Kulu mahallesinden Bakır bin 'Ali medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Eskici Derviş bin Seydi Mehmed muvacehesinde bundan akdem merkûm Derviş tarafından bir bâb mülkü menzîlim ile bir bâb dükkana bey' ve kabz semeni vekil edûb olduğu ba'de'l-zabp menzîl-i mezbûr ile dükkân-ı mezkûru dört bin altı yüz guruş bey' ve semeni ba'de'l-kabz üç bin beş yüz on guruş bâkî def' ve teslim edûb bâkî zimmetinde bin doksan guruş ve merkûm Derviş'ten talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Derviş dâhi cevabında mâ red cevabâ zapt-ı mezkûre mensûb muharrer üzere olduğu ve mablağ bâkî mezbûr bin doksan guruş müddei merkûm Bakır'a el-yevm zimmetinde sahiha deyni olduğunu tab'a ve kat'an ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ-ı bâkî mezbûr bin doksan guruş müddei merkûm Bakır'a edâsıyla merkûm Derviş'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'-yevmi's-sâlis min şehr-i ramazanü'l-mübârek sene ihda ve ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili çıkan bir dava örneği.

**Değerlendirme:** İmâm Kulu mahallesinden Bakır bin 'Ali'nin Eskici Derviş bin Seydi Mehmed'den bin doksan guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**235**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât 'Adile binti Nacar 'Abdurrahman meclis-i şer'iyemizde bundan akdem vefât iden Harran Şeyhizâde Halil ibn Mehmed sağır kızları Zelihâ ve Taves(?) ve Rabia'nın min kable'l-ebcedleri Mehmed muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müteeffa-yı merkûm Halil feraşından hasıl vâlideleri olduğum hüccetle...hâla...malı itlak olunur nesnelere olmayıp nafaka ve teksire bahâsı içün iştirâ ve ihtiyac ile muhtac olduklarından şer'a nafakasının hasulat-ı hissesi benim üzerime ve iki sülû hissesi...el-merkûm ve Mehmed'e lâzım gelmekle benim cedü'l-merkûm Mehmed üzerine seffar-ı merkûmunun nafaka teksir bahâsı içün kadr-ı ma'ruf ve nısfı karz ve takrir olunmak muradıdır didikte gibbe'l-tasdik

seffar-ı merkûmun Zelihâ ve Taves ve Rukiye'nin nafaka-i diğeri bahâsı içûn kibel-i şer'den ma'ruf mezbûre Adile ile Cuma merkûm Mehmed üzerine kadr-i ma'ruf eylediği ihbar olunan bu bey' haberine kırk pâredân üç guruş nafaka-i karz ve miktarı 'allenen meblağ-ı mezbûr ma'ruz mezkûrdan bir guruş akd-i merkûm 'Adile'ye iki guruşunu dâhi cedi'l-merkûm Mehmed'e vermek ve meblağ ma'ruz mezkûreleri dâhi seffar-ı merkûmunun nafaka ve kisvelerine veledi'l-iktizâ istirdâdına ve 'ande'l zuhur mezkûr iki sülsü hisse cedü'l-merkûm Mehmed üzerine rücu' mezbûre 'Adile'ye izin verilmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min şehr-i ramazanü'l-mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Nafakalarla ilgili tarflar arasında çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden 'Adile binti Nacar 'Abdurrahman'ın malının nafakasına dair dava kaydı.

236

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kutbeddin mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât 'Ayn-ı Zelihâ binti Hâcî 'Ömer meclis-i şer'iyemizde zevci Mustafa 'Abdulbari bin Bekir muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb merkûm 'Abdulbari ile zevciyet-i beyinemizde kaim iken feraşından hasıl ve halâ bâkî'l-hızan hecr ve terbiyemde tahmina bir buçuk yaşında sağır Halil'in asla malı olmayıp nafaka ve kisveye isr-i ihtiyac muhtac olmakla babası merkûm 'Abdulbari üzerine sağır mezbûrun nafaka ve kisve bahâsı içûn kibel-i şer'den kararı ma'ruf meblağ karz ve takrir olunmak muradımdır didikte gibbe't- tasdikü's- şer'iden sağır mezbûrun nafakası ve kisvesi bahâsiçûn babası merkûm 'Abdulbari üzerine kadr-ı ma'ruf ettiği iğbar olunan beher yevmi kırkar para nafaka nafaka-i ferağ ve takrir olunub meblağ mefruz mezkûr sağır merkûmun nafaka ve kisvesine ve sâire levazım sururu sene-i hâric ve sarf ve ledi'l-iktizâ istirdaneye ve 'inde'l-zuhur babası merkûm 'Abdulbari üzerine rücu' sağır mezbûr Halil'in vâlidesi mezbûre 'Ayn-ı Zelihâ'ya izin verilmeğın mâ-vâki' bi't taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min şehr-i ramazanü'l- mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Nafakalarla ilgili taraflar arasında çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Kutbeddin mahallesi sâkinlerinden ‘Ayn-ı Zelihâ binti Hâcî ‘Ömer’in nafaka ve kisve değerlerine dair davayla ilgili kayıt.

**237**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Esed Efendi ibn Esed sulbiye sagire kızı Emine’nin vakt-ı rüşd ve sedâdına değin kibel-i şer’den ber-vech-i nasb lâzım ve hasıl olmakla emanet ile ma’ruf ve istikamet ile ve her vecihle vesayeti layık ve müstahık ettiği zeyl-i hüccete muharrer olan müslümin ihbarlarıyla müstahık olan ba‘isü’l-kitâb Müşrif Bey ibn el-Hâc Mustafa Bey kibel-i şer’i sağır mezbûrun fermanıdır ki ve sedâdına değin vasi’ nasb ve ta’yin olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabz ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbâği edâya ve ta’ahhüd ve iltizâm eylediğini mâ-vâki’ bi’t taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-tasi’ ve’l-‘ışrin min cemâziye’l-ahir sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Vasi tayiniyle ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden vefât iden Hâcî Esed Efendi ibn Esed’in kızı Emine’nin emaneten malına terfi edilmesine dair kayıt.

**(Sn): 206/Numero 238**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden ve muhacirin taifesi sâkinlerinden Polat bin Bozan bin ‘Abdullah sulbiye sağire kızları Güler ve Susam’ın vasi muhtarı Hasan İmirza vasiyeleri olduğu sağirtan mezbûrtanın tesviye-i umûrlarına kimesneye vasi nasb etmeye bilâ vasi’ ... vefât edib bir...kalmakla kibel-i şer’iden sağır ber-vasi nasb lâzım ve mâhsen olmağın emanet ile ma’ruf ve iskamet ile mevsuf ve umur vesayet-i lâhık ve mustahık ettiği zeyl-i kitapta muharrer olan kesân ihbarlarıyla mustahık olan işbu ba‘isü’l-kitâb sağirtan mezbûrtanın vâlideleri Hasibe Peykes binti Hâcî Emir sağirtan mezbûrtanın vakt-ı rüşd ü sedâdlarına değin kibel-i şer’iden vasi’ nasb ve ta’yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabz ve hizmet-i lâzımelerini kemâyenbâği edâya ta’ahhüd ve iltizâm eylediği tescîl ve mâ-vâki’ bi’t-tâleb ketb ve imlâ olundu min şehr-i ramazanü’l-mübârek sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

### Şuhûdu'l-hâl:

Mâhsar Hâcî Halil Mâhsar Bedir Cafer bin İmirza İmâm bin  
'Abdullah ve Gayruhum.

**Özet:** Vasi tayiniyle ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Polat bin Bozan bin 'Abdullah'ın kızları Güler ve Susam'ın vasiyetini yerine getirmekle görevli olan şahısların tayinine dair kayıt.

### 239

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât...binti Sâlih tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâya ahz ve kabz ve husus-ı mezbûrun müteveffâ olduğu umûrun külliyesine vekil oldğu zat-ı mezbûre bâ-marifetü's-şer'i 'arifân Hâcî 'Ali Efendi ve 'Abdullah ebna Halil şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyye lâhık olan Hâcî Şa'bân bin Ağa bin Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Şerif Bargir Şeyh Ahmet muvacehesinde müvekkilim mezbûre Hatice mukaddemâ işbu merkûm Şerif zevci menkuhu olub tarihten bir sene mukaddem müvekkilim mezbûre kabul etmeksizin müvekkilim mezbûreye hal' edûb ba'de mehr-i evvel olan beş yüz guruş üzerine otuz guruş zımım la tarife-i derhal ile mâhdud ile ...etmişti tarihten bir gün mukaddem dâhi müvekkilim mezbûre talak-ı sâlis ile takrir etmek zimmetinde mutakrir beş yüz otuz guruş mehr-i mu'aceliyle 'adden ma'lûm ... mukadderesi olan yetmiş guruş cem'a altı tüz guruşu merkûm Şerif'ten talep ederim deyû bi'l-vekâle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Şerif dâhi cevabında müvekkile-i mezbûre mukaddemâ zevce-i menkuh olduğunu tarihten bir sene muaddem mezbûreye halef edûb mehr-i evvel üzerine otuz guruş hasm ve 'alada beş yüz otuz guruş mehr-i mü'eccel tasviyesiyle akd ve nikah eylediğini ve yetmiş guruş dâhi müddean ma'lûm nafaka-i takrir olduğunu ve bi'l-ahare müvekkilim mezbûreye kelâm-ı sâlis ile hal' iyledim deyû talikine bi't-tev'i ve iltiza ikrar ve itiraf etmek mu'cebince teb'ayesi mezkûrun beş yüz otuz guruş mehr-i mü'eccel ile nafaka-i mukaddera olan yetmiş guruş cem' altı yüz guruş vekil-i merkûm Hâcî Şa'bân Ağa'ya edâsıyla merkûm Şerif'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-emr fi'l-vevmü'l-sâlis 'aşer min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varislerin kendilerine kalan mal miktarını talep ettikleriyle ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden...binti Sâlih'in yetmiş guruş cem'a altı tüz guruşu merkûm Şerif'ten talep etmesi ve yetmiş guruş cem' altı yüz guruş vekil-i merkûm Hâcî Şa'bân Ağa'ya edâsıyla merkûm Şerif'e iltizâm olduğuna dair kayıt.

## 240

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden Birho bin Mustafa medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Bekir Ağa ibn Hâcî Ağa muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb ben merkûm Bekir Ağa'dan sermaye ahz edûb...olub hamal yedinden olub.....gelir ise beyinemizde taksim olunmak üzere akd şirket edûb ol-vecihle iştirâ eylediğimiz üç kıt'a tarlada mefruz kendirden ba'de'l-amel ve'l-bey' yüz yetmiş guruş rücu' hasılatı kalmakla... talep ederim deyû da'vâ eylediğinde merkûm Bekir Ağa dâhi bâkî sermaye verip kendür mezbûre i'malından yevmi ücret vermiştim deyû da'vâ ve ol-vecihle beyinemizde menaziat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti el-haleti ... beyinemize muslahin dostuyla ıslah ve taksim olub ben da'va-i mezkûremden fareğ ve merkûm Bekir Ağa dâhi kendi malından bâkî üç yüz kırk yedi guruş riyakat üzere inşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi sulh mezkûr kabul edip bedel-i sulh mezkûra üç yüz kırk yedi guruş cümle-i sahiden kable'l-mefarik merkûm Bekir Ağa yedinden ahz û kabz edûb husus-ı mezkûre mütealîk-i âmm da'vâ-i vekâf mutalibattan merkûm Bekir Ağa'nın zimmetine ve merkûm Bekir Ağa dâhi bedel-i sulh mezkûrun istirdâdından benim zimmetime ibrâ-yı âmm merkûm sahih-i şer'ile ibrâ ve her birimize muharrer aherin ibrâsına zapt eyledik dediklerinde gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve huzur 'alîlerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-emr fî'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i ramazan sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Verilen sermaye miktarının muhataplardan talep edildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Birho bin Mustafa medîne-i mezbûre mâhkemesinde Bekir Ağa ibn Hâcî Ağa muvacehesinde Bekir Ağa'dan sermaye ahz edüb Bekir Ağa dâhi kendi malından bâkî üç yüz kırk yedi guruşu ahz û kabz etmiş olduğuna dair kayıt.

## 241

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kötüler mahallesi sâkinlerinden Müslüm Faki bin Hızan bin Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meslis-i şer'iyemizde Mu'yidi(?) bin Hüseyin muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb ben merkûm Mu'yidi'den kut akçesinden zimmetinde yüz seksen guruş alacak hakkımı talep ederim deyû da'vâ olduğu meblağ-ı mezbûre yüz seksen guruş def' ve teslim etmiştim deynine def' ve zimmetinde ben inkâr edüb ol-vecihle miyanımızda mukayyidat-ı kesire muhasemat-ı şedide ceyran etmişti el halet-i miyanemizde muslahin dostuyla beynemizde ıslah ve tanzim olunub ben da'vâ'i mezkûremden fareğ ve merkûm Mu'yidi dâhi kendi malından bâkî doksan guruş vermek üzere inşa-i akd ve sulh eylediklerinde ben dâhi sulh-ı mezkûre kabz edüb bedel-i sulhu mezkûr doksan guruş meclis-i sulhtan kable'l-mefarik ahz û kabz edüb husus-ı mezkûre müte'alik-i âmm de'aviden merkûm Mu'yidi'nin zimmetine ibrâ ve merkûm Mu'yidi dâhi bedel-i sulh mezkûrun istirdâdından benim zimmetime ibrâ ve her birimize ber-vech-i muharrer aherin ibrâsına kabz eyledik dediklerinde gibbe't-tasdik tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. El emrû'l-emr fi'l-yevmi'l-tasi' min şehr-i ramazan sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kötüler mahallesi sâkinlerinden Müslüm Faki bin Hızan bin Mehmed'in, Mu'yidi(?) bin Hüseyin muvacehesinde yüz seksen guruş alacak hakkını talep etmiş olduğuna dair kayıt.

(Sn): 207/Numero 242

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcî Mâhmut bin Hüseyin medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden ma'rifü'ş-şahsı Ağyan veledi Kesper muvacehesinde Kadioğlu mahallesinden vâki' ma'lum el-hudud bir bâb mülkü menzili derûnunda vâki' bir bâb kapı ta'bir olunur odadadan tarihten yirmi beş sene mukaddem işbu merkûm 'Ağya'nın zevci Kivo ve tam müteveffâ babam müteveffâ Hasan'ın hayatında sakin olub babam vefâtıyla kab mezkûr bâkî intikâl edüb on sekiz sene akdem dâhi merkûm Kivo vefât edip ...merkûm Ağya sakin olmuş isede menzil-i mezbûr derûnunda vâki' kapu ve...hûşdan nasf hisselerine ta'bir hisse zapt etmek oda-i mezkûre ve kapu...ve huşun nısf-ı hissesine bâkî teslim merkûm Ağya'ya cebr ve tenbiye olunub muradımdır deyû tasri' eylediği da'vâsında merkûm Hâcî Mâhmut'a yirmi beş sene tarafında merkûm Ağya ile bir beldede sâkin olub müddei mezbûre tarafından huzur-ı hükmdede da'vâ edip vefât-ı mezkûrede dâhi merkûm Ağya vasisi müteveffâ-i Kivo ... mezkûrede sâkin olduğunu akde ve mutassarıf iken henüz on beş senesine mu'arızada bilâ emr 'ali da'vâdan istima' mecmu' olduğu merkûm Mâhmut'a tefhim ve takrir ve meşruh üzere müddei... merkûm Ağya'ya.....etmediğinden vasi' şer'le merkûm Ağya'ya mu'arızadan merkûm Mâhmut'a men' olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ü î'lâm olundu. El emrû'l-emr fî'l-yevmi'l-hâms min ramazanü'l-mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcî Mâhmut bin Hüseyin ve Ağyan veledi Kesper muvacehesinde Kadioğlu mahallesinde bir bâb mülkü da'vâ etmiş olduklarına dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Mehmed'in medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde ... Mehmed bin Mustafa muvacedesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati bey' sadrına değin yedimde bi'l-irsi'l şer'iyeye malım ve mülküm olub mehl-i mezbûrenin Musalla(?) zokağında vâki' birinci defter yirminci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'iyesi Hâcî Mehmed ve Harputlu Mustafa ve Direkçi Karabit menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud beyyun ariyede ve müştemellük-i sâire ma'lûm el hâvî bir bâb mülkü menzili tarafından bi'l-îcâb ve'l-kabz şurût-ı mübtile mâhrud eden 'ari bey'-ı bât-ı sahihi şer'le iki bin guruş merkûm ... Mehmed'e temellük ve tesellüm eylediğinde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin guruş müşteri-i merkûm yedinden muzâf kemale ahz û kabz iyledim. Fimâba'd menzili mâhdud mezkûr müşteri-i merkûm mülk-i müşterâsı hakk-ı sarihi olmuştur keyfe mâyeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü'l-hâms min şehr-i ramazan sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Şuhudû'l-hâl:**

Halil bin 'Osman

Eyüb bin Müslüm

Hâcî Bekiroğlu Mehmed

Sâlih Efendi

**Özet:** Taraflar arasında dava konusu olan mal ve mülklerle ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Mehmed'in Mehmed bin Mustafa muvacehesinde malı ve mülkü olub alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.



Medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Süleymân bin‘Abdullah verâset-isulbi kebir oğlu ‘Osman ve sulbiye-i kebir kızı Medine’ye münhasır olduğu lede’ş-şer’ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra mevrûs-ı merkûmundan Mehmed bin Tahir ve Debbâğ Deli Mehmed bin ‘Abdulkadir ...zat-ı ma’ruf mezbûre medîne-i meclis-i şer’inden ‘Osman bin Kazaz İmâm muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müteveffây-ı merkûmun hayatında ‘ali el vefât yedinde malı ve mülkü ve ba’de vefât benimle merkûm ‘Osman mevrûs mehl-i mezbûrenin Nimetoğlu sokağında vâki’ ikinci defter beşinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba’ası Terşek(?) Mehmed ve Nimetzâde Mehmed Bey ve Kara Şeyhli menzillerine ve tarik-i am ile mâhdud beyyun adire müstemellük sâireye ma‘lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzilin sülû ... tarafından bi’l icâb ve iskât şürût-ı mübtile ve müfriden ‘ari bey’abat sahihi şer’ile merkûm‘Osman’a bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğimde oldğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin gurusunu müşter-i merkûmun yedinde tamamen ve kâmilan ahz ü kabz iyledim merkûm fi ma ba’de menzili mâhdud mezkûreye ... müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı vasi’ haric olmuşdur kifşa keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsundidikte gıbbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki’ bi’t-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l yevmi’l-hâms el hâdi min şehr-i ramazanü’l-mübârek sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasında dava konusu olan malların iadesine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden iken vefât iden Hâcî Süleymân bin‘Abdullah oğlu ‘Osman ve kızı Medine’ye kalan malların talep edildiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcî Mâhmut bin Hüseyin medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden ma'rifetü'sşahsı 'İsa veledi Kesper hazır olduğu milleti mezbûrden Karabit veledi Mano muvacehesinde tarih-i i'lâmdan on sekiz sene mukaddem pederim Hasan vefât edüb Kadıoğlu mahallesinde vâki' bir bâb menzilden nısf-ı hissesi bâkî mevrûs olduktan sonra nısf-ı hissesi mezkûreye kabul ve... kapı ve huşun nısf hissesiyle ma'a merkûm Karabit'ten beş yüz guruş banaen ve kati'an bey' ve temellük ve tesellüm etmiş isemde menzil-i mezbûr sagire-i mezbûre izyar meclis-i firka-i zaptiyeden mâhsus îfâde ebna ve ol-vechihle icra kılınmış olmakla vilâyet-i celilelerince dâhi ber-vech-i meşruh îfâ-i müstihkak halâ hasm-ı 'aliye-i iltifâta şayan buyurulmak babında emr û ferman menlehü'l efendimindir.

Fî 23 Cemaziye'l-âhir sene 91 fî 25 Temmuz sene 90

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan dava örneği.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcî Mâhmut bin Hüseyin Karabit veledi Mano muvacehesinde merkûm Karabit'ten beş yüz guruş temellük ve tesellüm ettiğine dair kayıt.

Urfa mutasarrıflığına

(Sn): 210/Numero:118

Se'âdetlû Efendim

Suret-i balâda merkîm zaptiye nezâret-i celîlesinin tahrîrat-ı ahkâmenin 'ale'l-davem mer'îl-icrâ tutulması hususu...buyurulmak babında irâde efendimindir.

Fî 29 Recep sene 91 ve fî 29 Ağustos sene 90

**İmza:**Es-seyid Mehmed Hafız

Vekil-i vâli defterdâr-ı Haleb

**253**

Bâdi-idefter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhinde medîne-i Urfada vâki' Hindiyan ...sinde sakin Afgan taifesinden bundan akdem Hâcî Emir bin 'Abdullah bilâ varis ma'ruf ve ma'rufesi vefât edip terekesi hisbe'l-iltizam Urfa muhasebecisi ve beytü'l-mâl me'muru Mehmed Kâmil Efendi'ye ahz û kabz ve me'mur olmakla mûmâ-ileyh tarafından vekil-i müsecceli şer'iyyesi Hüseyin Çavuş'a talep ve ma'rifetiyle bey' defter olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmdur ki ber-vech-i ati zikr û beyan olunur. Fî'l-yevmi's-sâni 'aşer min şa'bânü'l- mu'âzzam sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Ölen kişinin yerine mallarının idaresiyle ilgili vasi tayinine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcî Emir bin 'Abdullah'ın vefat etmesi üzerine terekesine Urfa muhasebecisi Mehmet Kamil Efendi'nin tayin edilmesi ve Hüseyin Çavuş'un merkumun mallarına vekil olduğunu talep ettiği dair kayıt.

Nakt-i mevcud 6	'Amam 3	Ayakkabı 3	Gömlek 1
-----------------	---------	------------	----------

30

20

20

20

Yekûn

Bahâ 33 pâre 20

Vekil-i mevsuf ma'rifetiyle müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfinine sarf olunan

33

Varaka bahâ

Yekûn

Bahâ 22 pâre 20

Bahâ 33 pâre 20

**254**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Harran nâhiyesine tâbi' Kepirli karyesi sâkinlerinden 'Ali bin Sinavi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb gaibet-i 'ane'l meclis 'Ayn-ı Zelihâ binti 'Abdullh el-Faris tarihten üç sene mukaddemden...zevce-i menkuha hâyır-ı müdâhil beham olmakla el-yevm mezbûre 'Ayn-ı Zelihâ talâk-ı beyan ile mutabık etmiş olduğundan takrir-i meşruheme natık bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye verilmek iltimasıdır didikte mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min ramazanü'l-mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Keberli karyesi sâkinlerinden 'Ali bin Sinavi'nin 'Ayn-ı Zelihâ binti 'Abdullh el-Faris'den alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**255**

Medîne-i Urfa muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi' Kepirli karyesi sâkinlerinden 'Abdullah bin Faris meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb gaibet-i 'ane'l-meclis Fatma binti Setavi(?) tarihten üç sene mukademden zevce-i menkuha-yı hayır-ı medhul bahâm olmakla el-yevm mezbûre Fatma'ya talâk-ı bâyen ile mutabık etmiş olduğundan takyir ve meşruheme natık ber kıt'a hüccet-i şer'iyeye verilmek iltimasıdır didikte mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min ramazanü'l-mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Keberli karyesi sâkinlerinden ‘Ali bin Sinavi’nin ‘Ayn-ı Zelihâ binti ‘Abdullh el-Faris’den alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Memâlik-i mahrus-ı şahânedede ta’rif emlâk-ı mazbatasını kabul ve imza etmiş olan devleti teb’asının mukaddemâ nâm-ı müsti’ar ile mübayaa eyledikleri kendi isimlerine ferağ ve intikâlında sülsü-ü harcı ferağ ahz ve hakkında iki def’ sened te’bin olunmuş idi. Mazbata-i mezkureye bu kesre emr-i ifâ hüküman-ı müctema’ası dâhi kabul ve imza ederek imsalı misüllü işbu mâ-adâ ferağının teb’a-i haklarında irade-i canip sefarattan ifâde ve iltimas olunmuş olmasıyla devle-i sâire teb’asına ...olmak üzere işbu doksan senesi eylül ibtidasından i’tibaren altı mâh müddetinde bunlardan ...emlâkın kendi isimlerine fareğ ve istik’allenen icra ettirmek itibar olduğu hâlde tertikan-ı muzâfresi bi’l- icra hâric ferağ sülsü ahz olunmak ve bu müddet-i hutamından sonra işbu harc-ı kaidet-i mahidesi mucibiyle istihza...<sup>156</sup> karar-ı şedidelerden keyfiyet-i emr-i ifâ sefaretine tebliğ olduğu sırada beyana lâzım gelenlere dâhi bildirilmek taraf ve...<sup>157</sup> dâhi ... tasvira ifâ....siyakında şak-ı senaveri terkim ibtirar kılındı.

Fî 15 Recep sene 91 ve Fî sene 115 Ağustos sene 90

**Numero:131**

Urfa mutasarrıflığına

Se’âdetlü Efendim

Suret-i balâda merkim emirnâme.....ahkâm-ı celiliyete tevfiqa ifâ-i muktızası siyakında terkim zeyl-i ibtirar kılındı.

Fî 8 Şa’bân sene 291 fi 17 Eylül sene 90

**İmza:** Es-seyid Ahmet Fafız

Vekil vâli-i deftârdar vilâyet-i Hâleb

<sup>156</sup> Belgenin bazı kısımları hasar gördüğü için tam okunamamıştır.

<sup>157</sup> Belgenin bazı kısımları hasar gördüğü için tam okunamamıştır.

(Sn): 211/Numero 256

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kötüler mâhallesi sâkinlerinden Şeyho bin Köse medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde meh-i mezbûre sâkinlerinden İsmail bin Halil muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati beyn sadrına değin bi’l-irsi yedimde malım ve müküm olup mehl-i mezbûrenin Müslüm Fatih Harran zokağında vâki’ ikinci defter ve üçüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba‘ası Seydi Halil ve Mustafa bin Ramazan ve Hâcî Hamo menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud menzil-i derûnunda buna tâbi’ ta’bir olunur bir bâb odada kadrince huş ve kabudun hakk-ı mâhsarıyla tarafından bi’l-icâb ve’l-kabz şürût-ı mübtile ve huzurdan ‘ari bey‘-ı bât-ı sahih-i şer’ile merkûm İsmail’e bin guruş bey‘ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve zapt eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin guruş tamamen ve kâmilan ahz ü kabz eyledik. Fimâba’d vefât mezbûr ma’a livahane müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfemâ-yeşâ’ ve istîcar-ı tasrif olunur didikte gibbe’t-tasdikü’ş-şer’i tescîl vasi vâki’ olub ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-tâsi’ ‘aşer min ramazanü’l-mübârek sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kötüler mâhallesi sâkinlerinden Şeyho bin Köse’nin İsmail bin Halil muvacehesinde malı ve mülkü olup alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt. .

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kadıoğlu mâhallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Karabit veledi Halit medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden Akobcan veledi ...ve zevcesi ma'rifetü's-şahsı Maryem veledi Berber Serkis muvacehelerinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb zikr-i ati bey' sadrına değin yedimde bâ-hüccet-i şer'i sera mülkü ve hakkım olan mehl-i mezbûrenin Bulak(?) çıkmazında vâki' birinci defter ve dördüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası tâbib Abro ve eskici Toro ve Etmekci Gogo ve Köşkâr Makdis... menzillerine ve tarik-i âmm ile mâhdud derûnunda yönü kibleye mezkûr bir...ve yönü garba koç boynuzu kab müstebih ve kabu ve mişşah ve huş ve kabıdan nisf-ı hisselerine müştemil mülkü menzilleri tarafından bi'l-îcâb ve'l-kabul şürût-ı mübtile ve sefireden 'ari bey'-ı bât-ı sahih-i şer'iyye ile merkûman Akob'a ben ve Maryem 'ali el-iştirâk el vasi' iki bin beş yüz guruş bey' ve temellük ve tesellüm eyledikte onlar dâhi ber-vech-i muharrer işira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve zabt eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş merkûmanı yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz iyledim. Fimâba'd menzili mâhdud mezkûr müşteriyan-ı mezbûranın mülk-i müşterâsı hak-kı sarihi olmuşdur keyfimâ yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsunlar didikte gıbbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' 'aşer min ramazanü'l-mübârek sene ihdave tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadıoğlu mâhallesi sâkinlerinden Karabit veledi Halit'in Maryem ve Berber Serkis'ten alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hatibzâde Mustafa Efendi ibn Yusuf Efendi medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Herin(?) karyeli Hasan bin Velo ve kebir oğlu Hüseyin muvacehesinde işbu hazır bi'l-cümle karındaşım İbrahim ile benim 'ali el-iştirâk el.....bin Hasan ve Hüseyin zimmetlerinde birbirlerine kefil-i bi'l-mal ve zâmin oldukları ...hesabâ kut akçesinden bâkî dört bin yedi yüz kırk buçuk guruş alacak hakkımız olmakla talep ederiz deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hasan ve Hâcî dâhi cevaplarında birbirlerine kefil-i bi'l-mal vasi' oldukları hâlde merkûm Mustafa Efendi ile karındaşı hazır merkûm İbrahim'in hüccet-i mezbûrede meblağ-ı mezbûr dört bin yedi yüz kırk buçuk guruş el- yevm zimmetlerinde sahiha deynleri oldukları her birine tabian ve kati'an ikrar ve itiraf etmeleriyle mu'cebince meblağ-ı mezbûr dört bin yedi yüz kırk buçuk guruş merkûm Mustafa Efendi ile hazır merkûm İbrahim'e edâsıyla Hasan ve Hüseyin'den her birine iltizâm olundukları tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-emr fi'l-yevmi'l-tasi' 'aşer min ramazan sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hatibzâde Mustafa Efendi ibn Yusuf Efendi'nin Hasan bin Velo ve kebir oğlu Hüseyin muvacehesinde dört bin yedi yüz kırk buçuk guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.



Ma'rûz-ı da'îleridir ki Diyarbekir vilâyet-i dâhilinde Siverek kazasına tâbi' Til kâryesi sâkinlerinden 'Ali bin Bekir medîne-i Urfa mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Malatya sancağı dâhilinde...kâryesi ahalisinden Mehmed bin Hasan tarafından zikr-i ati mâhsus istima' ve der-i cevabâ vekil-i müseccel şer'iiyesi...Hâcî Mustafa bin Hüseyin muvacehesinde işbu vekil-i merkûmun müvekkile-i merkûmun Mehmed yedinde olup meclis-i şer'de mu'ayene olunan ... yedimde sera mülküm iken tarihten üç sene mukaddem Sırsadi karyesinde sahibi etmiştim 'allen müvekkile-i merkûm Mehmed yedinde bulmamla bi'l istikak talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l- istintak vekil-i merkûm Hâcî Mustafa dâhi cevabında ister mevsuf-ı mezbûr müvekkile-i merkûm Mehmed Malatya kazasından sevk-i sultaniyeden iştirâ etmiştir deyû vazıyedine ikrar ve itiraf edüb müddei merkûmun mâ-adâ müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını kaza-i mezbûre tâbi' Bab Viran kâryeli Mehmed bin Zülfü ve Zülfükar bin 'Abdullah nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de "alenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan kaza-i mezbûreye tâbi' Diğerül(?) karyeli Mâhmud bin Botan bin Mehmed ve yine kaza-i mezbûreye tâbi' Görz(?) karyelei Zülfükar bin 'Abdullah bin Hâcî Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle ber nech-i şer'i ba'de'l-sebat ve'l-halef ve'l-hüküm mu'cebince...mezbûre müddei merkûm 'Ali'ye edâsıyla mus'allenen muzâffa vekil-i merkûm Hâcî Mustafa'ya tenbiye olduğu tescil ve bi'l-iltimas huzûr-î 'âliyelerine arz ve i'lâm olundu.El emrû'l-emr fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l-'işrin min şehr-i ramazanü'l- mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Siverek kazasına tâbi' Til kâryesi sâkinlerinden 'Ali bin Bekir'in Hâcî Mustafa bin Hüseyin muvacehesinde hakkı olup merkûm Mehmed'den alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 212/Numero 260**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Fatma binti 'Ali bin Hasan nâm bekir bâliğ ve akil medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Selim ibn-i 'İsa bin Mehmed muvacehesindeikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm Selim bana tezvic talep olmakla ben dâhi hüsn-i rızâm ve tayyib-i ihtiyârımla beş yüz guruş mehr-i mü'eccel ve beş yüz guruş mehr-i mu'eccel-i tesmiyeleriyle nısfıma merkûm Selim'e akd ve nikah ve tezvic eylediğimde olduğu tezvic ve kabul eyledi didikte merkûm Selim akd-i merkûm Fatma'ya sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhesinde şîfâma tahkik ve ricama tasdik eylediği tescîl ve mâ-vâki' bi't-talep ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâni ve'l-işrin min ramazan sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Fatma binti 'Ali bin Hasan'ın Selim ibn-i 'İsa bin Mehmed muvacehesinde verilen beş yüz guruşun talep edilmesine dair kayıt.

**261**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden Şerif bin Kirişçi Ahmet medîne-i Urfa mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde zevce-i mustalifesi ma'rifetü'z-zât Hatice binti Sâlih tarafından zikr-i ati husus-ı istima' ve redd-i cevabâ vekil olduğu zat-ı mezbûrat bi'l- marifetü'ş-şer'iyeye-i 'arifân Hâcî 'Ali Efendi ve 'Abdurrahman'a bina Halil şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan Hâcî Şa'bân bin Muhtar müaccedesinde işbu vekil-i merkûmun müvekkilesi mezbûre...eyledikten sonra kendi malı olarak hânemden bir 'aded yorgan ve bir 'aded menka'id ve bir kutnî entâri ve iki çift entâri ve bir 'aded şal teymur kopran ve bir 'aded ...teymur kopran ve iki 'aded gömlek ve bir hamam leğeni ve bir hamam tası ve bir çırkık götürmüş olduğundan eşya-yı muharrere mezbûre bâkî teslim müvekkiline muzâffa vekil-i merkûm cebr ve tenbiye olunmak muradımdır deyû takrir-i meşruh üzere tasdi' eylediği da'vası şer'i istima' şatan

olmadığı kendisine taksim ve bi-yüce şer'i müvekkile-i mezbûre Hatice mu'arızının men' olduğu tescîl ve huzûr-î âliyelerine 'arz ve i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l 'işrin min ramazan sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Götürülen eşyalara karşılık gelen alacak hakkıyla ilgili mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden Şerif bin Kirişçi Ahmet'in Hâcî Şa'bân bin Muhtar muvacehesinde kendi malından olan eşyaları götürmüş olması ve bu eşyalara karşılık gelen paranın talep edildiğine dair kayıt.

## 262

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Deveci 'Avoş bin Mâhmut'un sulbiye oğlu olub ...olmakla ...akde ve mu'terif ...eylediği mâhallesi İmâm ve muhtarının murud-ı 'alim ve hayrın müstiban olub ber-vech-i ati rüşdünü iddia iden Reşid meclis-i şer'iyemizde halâ sagirinde bâ-hüccet-i şer'iyeye mensûb vasiyesi olub babası müteveffâ-i mezbûrun kendüye mevrûs olan üç kıt'a defteri kassâmdan olan hisse-i irsiyesiyle umûruna lâzım gelen tamama bi'l-vesaye vaz'-ı yedi olan li-ebeveyn karındaşı Mehmed muvacehesinde babam ve hemşerilerim mütevafıyyun merkûmunun ma'rifeti şer'le tahrir ve beyan olunan terekesinden ba'de'l-harac el-deyun ve'l masarif lâzım el-bâkî bâ defter-i kassâm merkûm Mehmed tavsiye-i umuriye kibel-i şer'iden vasi nasb olunmakla hisse-i irsiyem olan yirmi üç bin üç yüz yirmi buçuk guruş bi'l-vesaye kabzer olub ben hala baliğ ve reşidim... olub akil ve bâliğ ve reşid olmamala bâ defter-i kâssam bi'l vesaye makbuzu bulunan meblağ-ı mezbûr yirmi üç bin üç yüz yirmi buçuk guruştan iki bin sekiz yüz seksen guruş iki senelik nafaka-i mesarif ve geçen sene dâhi on bin guruş masariftan tahilim sarf olunmak üzere ahz ü kabz edüb cem' on iki bin sekiz yüz seksen guruş vasi merkûm yedinden ahz ü kabz edüb ba'de'l hesap bâkî on bin dört yüz kırk buçuk guruş merkûm Mehmed'den talep ederim deyû da'va-i merkûm Mehmed dâhi cevabında müddei merkûm Reşid'e babası hemşerileri mütevakıyyun merkûm müvekkilinden bâ-defter-i kâssam ol miktar-ı akçesi bi'l-vesaye kabz ve yedinde olduğunu ikrar-ı müddei merkûmun ber-vech-i muharrer reşidine ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer

müdde'âsını mehl-i mezbûre ahaliyesinden Esed Beg ibn Abruş(?) Beg ve Mehmed bin Hâcî Bekir nâm kimeneleri iğbarlarıyla bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i tahkik etmeğin mu'cebince müddei merkûm Reşid'in Reşid'ine ba'de'l-hüküm merkûm Mehmed'in bi'l-vesaye makbuz olub ikrarıyla lâzım gelen meblağ bâkî mezbûr on bin dört yüz kırk buçuk guruş müddei merkûm Reşid'e teslim merkûm Mehmed' tenbiye olunduğu tescil ve mâ-vaki' bi't taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi ve'l 'işrin min ramazan sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Ölen bir kişiden geriye kalan malların varisine teslimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Deveci 'Avoş bin Mâhmud'un oğlu... varisi olduğunu iddia iden Reşid'e on bin dört yüz kırk buçuk guruş müddei merkûm Reşid'e teslim edilmesine dair kayıt.

**(Sn): 213/Numero 263**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden Şerif bin Kirişçi Ahmet medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde zevce-i sultanesi Hatice binti Sâlih tarafından zikr-i ati husus-ı istima' derr-i cevabâ vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifeti şer'iyeye 'arifân Hâcî 'Ali Efendi ve 'Abdurrahman bina Halil şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükümü şer'iyeye lâhık olan Hâcî Şa'bân ibn Mehmed muvacehesinde işbu vekil-i merkûmun müvekkilesine mezbûre Hatice'ye muta'allik eyledikten sonra zanımda malım ve mülküm olan bir tenur yorganı ve beş 'aded e ot yastığı ve bir aş leğeni ve bir su tası ve bir sandık hânemden götürmüş olduğundan eşya-yı mehrin mezbûre bâkîye teslim müvekkiline muzâffa vekil-i merkûm Hâcî Şa'bân'a tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Şa'bân Ağa'dan cevabında eşya-yı mehrine mezbûre müvekkilim malım olmak üzere götürmüştür deyû def'ine merkûm Şerif ba'de'l-inkâr dafi' vekil-i merkûm ber-vech-i muharrer def'ine isbâtta izhar acz edûb talebiyle merkûm Şerif'e tahlif olunmağın bilâ beyyine ba'de'l-men' eşya-yı mihrde muharrer mezkûre müddei merkûm Şerif'e teslim müvekkiline muzâffa vekil-i merkûm Hâcî Şa'bân'a tenbiye olunmağın tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-emr fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l 'işrin min ramazan sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Malların aidiyeti konusunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden Hâcî Şa'bân ibn Mehmed'in kendisine ait olan malı Şerif'in götürdüğünü söyleyip malını dava ettiğine dair kayıt.

264

Medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât ... binti İbrahim bin 'Abdullah nâm kimesne medine-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Hâcî Mehmed bin Halef muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm Hâcî Mehmed benim zevceme talib olmakla ben dâhi hüsn-i rızam ve tayyib-i ihtiyarımla dört yüz guruş mehr-i mü'accel ve dört yüz guruş mehr-i mu'accel...münhasır şuhudedede merkûm Hâcî Mehmed'e akd ve tezvic eylediğimde olduğu tezvic ve kabul eyledi didikte akd-i mezbûre cerideye sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında merkûm Hâcî Mehmed'e şîfâha tahkik ve ricaya tasdik eylediği tescil ve mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrin min şehr-i ramazanü'l-mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'teyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Evlilik sözleşmesi olarak talep edilen miktara air kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden binti İbrahim bin 'Abdullah'ın şahitlerin huzurunda Hâcî Mehmed'in zevcesine talip olması ve dört yüz guruşu Hâcî Mehmed'den alacağına dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden Veyso bin Hüseyin medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Bekir bin Hâcî 'Ali ve Mehmed bin Cuma muvacehesinde işbu merkûman Bekir ve Mâhmut gaib 'ane'l-meclis Birho bin Ramazan tarihten yedi ay mukaddem birbirlerine kefil-i bi'l-mal ve zâmin oldukları hâlde altı ay hıtamında vekil-i mü'eccel altı yüz yetmiş iki guruşluk kendir bey' edüb onlar dâhi ba'de'l-iştirâ semeni mezbûrun yirmi iki guruş bâkî def' ve teslim edüb bâkî altı yüz elli guruş dâhi işbu ramazan-ı şerif ibtidasında da'vâsı havâle edüb şimdiye değin ta'diye ettiklerinden merkûman Bekir ve Mâhmut'dan talep ederim deyû ba'de'd-dava ve'l-istintak merkûman Bekir ve Mâhmut dâhi cevaplarında gaib merkûm bir havâleyle ma'a müddei merkûm Veyso'dan altı ay hıttamına değin mü'eccel birbirlerine kefil-i bi'l-mal ve zâmin oldukları hâlde meblağ-ı mezbûr altı yüz yetmiş iki guruş iştirâ eylediklerinde ve meblağ-ı mezbûrun yirmi iki guruşunu def' ve teslim edüb zimmetlerinde altı yüz elli guruş bâkî kaldığını ve da'vâsı havâle eylediğini dâhi her biri tayi'a ve kat'iyya ikrar ve itiraf etmekle mu'cebince meblağ bâkî mezbûr altı yüz elli guruş müddei merkûm Veyso'ya edâsıyla merkûman Bekir ve Mehmed'den her birine iltizâm oldukları tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine arz ve i'lâm olundu. El emrû'l-emr fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'işrin min ramazan sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arsında alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Veyso bin Hüseyin'in alacak hakkının tamamının ödenmesi içün altı yüz elli guruşunu Bekir ve Mâhmut'dan talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kifşkar esnafından Kadehçi Nersis veledi Toros medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i merkûmun millet-i mezbûreden Mercanoğlu Serkis veledi Bidros muvacehesinde mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil-i derûnunda yönü kibleye bir bâb kapı ve fukunda kezalik yönü kibleye bir bâb çardak ma'a müştamelat ve'l-hukuk benim malım ve yönü kibleye bir zîr-i zemin ve fukunda bulunan bir bâb kab vasi' mi'l-müştimlak ve'l-hukuk-ı merkûm Serkis'in olub menzil-i mezbûrda vâki' müstehcen fukunda duvar üzerinde mevzu' bir 'aded ocaklık...olub mücerred ebna etmekte isem merkûm Serkis bana binaen men' eylediğinden başka kendi tasrif olduğu kab mezbûru çıkacak mezdibane benim tasrifimde olan kab mani' olub ve yine Serkis'e mutasarrıf olduğu kabın tamıda cürtanı dâhi mukaddemâ duvar üzerinden seylan ederken boru takıp seylan ettirdiğinden seylan(?) iden su tasrifimde olan zîr-i zemin ceryan eylediğinden men' olunması muradımdır deyû da'vâ eylediğinde olan ma'rifetü's-şer' ve mimarı belde ma'rifetleriyle ba'de'l-keşf ve'l-mu'ayene...mezbûrun müddei merkûmun tasrifinde bulunan kab mezbûrun içünde bulunan sükkanı mani' olduğuna ve...mezbûr Bidris dâhi mezkûr zeyr-i zemin cari olduğundan hazır olduğunu ve ocaklık mezbûr dâhi mine'l-kadim duvar-ı mezkûr üzerinde olduğunu tasrifin müvacedelerinde tarif-i şer' ihbarlarıyla ocaklık mezkûrun kemâ fi'l-evvel mahallinde binasıyla ... mezkûr ile mezbûr.....hazriyeleri olduğundan hazır mezkûrları def' ve def'ine dâhi merkûm Serkis'e tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'işrin min ramazan sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasında alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden Kadehçi Nersis veledi Toros'ın Mercanoğlu Serkis veledi Bidros'dan alacak hakkı olduğunu iddia etmiş olduğuna dair kayıt.

Efrâd-ı ‘askeriyeden.....min hayrû’l-ta’mid veya hutta katli nefsi cinayetine mürtekip olanlar haklarında ordu-yı hümâyunlarına vurud iden divan-ı harb mazbataları dar-ı şura-yı ‘askeriyede görüldükten ve bab-ı ‘aliyede irsal ile divan-ı ahkâm-ı ‘aliyeden muhakemat-ı ceza’iyye-i da’iresinde havale olduktan sonra vuku’a bulan tebliğatı üzerine muzabıt mezkûre esası ithaz olunarak lâzım gelen muhakemat-ı nizamiyenin icrası ve vilâyet-i bi’l-iş’ar anın üzerine meclis-i nizamiye-i mülkiyece ceryan iden terkikat-ı hâvî vurud iden mazbataları daire-i merkûmun ba’de’l-temhir hükümleri icra ve maktuları verasesinin hukuk-ı şer’iyyeleri dâhi istîfâ olunmakta bulunmuş ise de ...ceryan-ı mu’amelatınca bazı mertebe görülen ...lâzım görüldüğünde mebni ...bu misillü efrad-ı ‘askeriden katli ve sa’ir cinayet irtikab idenlerin divan-ı harblerce muhakemeleri icra olunduğu akibinde tanzim olunan mazbatalarda bir nesnesi ...bab ser ‘askeriye ve nesne-i ihrası malları hükümet-i ma’rifetiyle mecalis-i mâhkemece i’tâ ve isra’ olunarak vesair olduğu mâhkeme-i nizamiyede mâhkemesi ba’de’l-icra mâhkeme-i şer’iyesiyle dâhi terdif kılınarak evrakının .....bab-ı ‘aliye gönderilmesinin esval-ı ithaz olunması taraf-ı valâyı kaymakam ile ceryan iden muhabere ve divan-ı ahkam-ı adliyeden verilen müzekkire mu’cebince vilâyet ile suret-i mâhsusda idare olan mutasarrıflıkla iş’ar ve keyfiyet kaymakam muşarun ileyhada beyan ve izbar edilmiş ve mu’amelat-ı meşruhenin suret-i icra’iyesi bi’l- itiraf anlaşılmak üzere mefkure-i mezkûriyenin sureti îfâ ib’as kılınmış olmakla emri idrac dâhi ikrar vâki’ dairesinde îfâ-yı mu’ameleye hüccet buyurulması lâzım geleceği beyanıyla şikk-ı mâhsusa terkim kılındı efendim.

Fî 15 recep sene 291 ve fî 15 ağustos sene 290

Urfa mutasarrıflığına

**(Sn): 214/Numero: 141**

Sa’âdetlû Efendim

Suret-i bâlâda merkîm emirnâme-i samî cenâb-ı ...ve ‘aliyesine tevfiika ba’de mâ îfâ-i muktezası halâ hüccet-i ‘aliyeleri derkâr buyurulmak babında irâde efendimindir. Fî 22 Şa’bân sene 291 ve fî 21 Eylül sene 290

**Mühür:**Mehmed Reşid



Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden Esvac bin Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde ma'rifetü'z-zât Fazile binti Yusuf muvacehesinde tarihten bir ay mukaddem mezbûre Fazile zevciye nâm-ı mâhâlde kendi hüsn-i rızamla iki yüz elli guruş mü'eccel tesmiyesiyle nefsime akd ve nikah edüb mezbûre mehl-i mezbûreden Urfa'da vâki' mehl-i mezbûrede bulunan hâneme nâkil eylediğimde mezbûre-i nakil zevce-i menkuham olduğunu mâhzar-ı müsliminden ikrar ve itiraf dâhi etmiş iken olan bâkî itaat etmediğinden bâkî itaatına mezbûre Fazile'ye tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l- istintak mezbûre Fazile dâhi cevabında müddei merkûm ...be-hayr nâm mâhâlde Urfa'ya civanına kirar devleti müddei merkûm ile ma'a Urfa'ya gelmişim deyû ber-minvâl-i mübeyyen mahalle-i mezkûrede akd ve nikah olduğunu ... geldiğinde müddei merkûm hânesinde müddei merkûm zevc-i menkuh olduğunu ikrar-ı müdde'alarına ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer ikrar-ı müdde'âsını mahalle-i mezbûre İmâmı Hâcî 'Ali Efendi ibn 'Osman ve Mehmed bin 'Abdullah nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed bin Hasan ve ... bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın mucebince mezbûre Fazile müddei merkûm zevce-i menkuhesi olduğundan nefsi müddei merkûm ... teslim merkûm Fazile'ye tenbiye olduğú tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ü i'lâm olundu. El emrû'l-emr mine'l-emr fi'l-yevmi'l-tasi' min ramazan sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasında alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden Esvac bin Mehmed'in Fazile binti Yusuf muvacehesinde mezbûre Fazile'ye iki yüz elli guruş vereceği olup ancak verdiği sözü tutmaması dolayısıyla açılan davaya dair kayıt.

**(Sn): 215/Numero 268**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Siverekli mahallesi sâkinlerinden Hüseyin bin Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Dedeoğlu Halil bin 'Osman muvacehesinde...otuz bin beş yüz buçuk guruşdan on ay merkûm Halil 'inde hizmet edüb cem'a on aylık icratım olan üç yüz yetmiş beş guruş bâkî altı yüz on beş guruş def' ve teslim edüb bâkî iki yüz altmış guruş merkûm Halil'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Halil dâhi cevabında meblağ bâkî mezbûr iki yüz altmış guruş hüccet-i mezbûreden el-yevm müddei merkûm Hüseyin zimetinde sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ bâkî mezbûr iki yüz altmış guruş müde'yye-i merkûm Hüseyin'e edâsıyla merkûm Halil'e iltizâm olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu.El emrû'l-mine'l-emr fî'l-yevmi'l-hâms ve'l -'işrin min ramazanü'l -mübârek sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Yapılan hizmet karşılığı verilecek ücretin talep edildiğiyle ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Siverekli mahallesi sâkinlerinden Hüseyin bin Mehmed'in Dedeoğlu Halil bin 'Osman'a hizmet edüb alacak hakkından geriye kalan iki yüz altmış guruşu merkûm Halil'den talep etmesine dair kayıt.

**269**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden İbrahim bin 'Osman medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde sulbi kebir oğlu Dede muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb bundan akdem oğlum merkûm Dede'den masârifî lâzımelerine sekiz bin guruş sarf etmiştim deyû da'vâ eylediğimde olduğu benden mehl-i mezbûrede vâki' hâla sâkin olduğumuz menzilin nasfına da'vâ ol-vecihle miyânımızda mukayyidat-ı kesire vuku'una mübeyyen ben meblağ-ı mezbûr sekiz bin guruş da'vâsından oğlum merkûm Dede'nin zimmetine ibrâ-yı âmm sahihi şer' ile merkûm Dede dâhi nasfî menzil da'vâsından benim zimmetime ibrâ-yı âmm sahihi şer' ile ibrâ ve her birimize ber-vech-i muharrer aherin ibrâsına kabz eyledik didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i tescil

ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz û i’lâm olundu. El emrû’l-mine’l-emr fi’l-yevmi’s-sâdisi ve’l-‘işrin min şehri ramazanü’l- mübârek sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasında alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden İbrahim bin ‘Osman’ın sulbi kebir oğlu merkûm Dede’den sekiz bin gurus sarf etmiş olması dolayısıyla açılan davaya dair kayıt.

## 270

Medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Kasap Mollâ’nın oğlu Halil tarafından zikr-i ati bey‘ takrir ve i’tâ hüccet-i vekil olduğunu Tütüncü Ahmet bin ‘Ömer ve Halit ibn Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer’i sabit ve sebut vekaletine hükm-i şer’iye lâhık olan Zirtiloğlu Hüseyin medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’iyemizde teb’a-i devleti ‘aliyenin Ermeni milletinden Yano veledi Karabit muvacehesinde bi’l- vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb müvekkilim mezbûre Halil Ağa zikr-i ati bey‘ sadrına değin benden mülkü ve hakkı olup Bozabâd nâhiyesine tâbi’ Yusuf Kapısı (?) nâm mâhalledede vâki’ etraf-ı erbaası Zirtiloğlu Hüseyin ve Ahmet ve Serseri Mehmed vekil oğlu Ahmet bağları ve kırac ile mâhdud bir arazi-i miri ve üzerinde münhas kaffe-i mülkü bin iki yüz bin üzüm bağımı tarafından bi’l-îcâb ve’l- kabz şürût-ı mübtile ve müfrede ‘ari bey’-ı bât-ı sahihi şer’ile merkûm Yano’ya dokuz yüz gurus bey’ ve temellük eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dokuz yüz gurus tamamen ve kâmilen müşteri-i merkûm yedinden ahz û kabz iyledim Fimâba’d bağ mâhdud mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuşdur keyfimâ-yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte diyerekte gıbbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki’ bi’t-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-sâbi’ ve’l-‘işrin min ramazan sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasında alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Mollâ'nın oğlu Halil'in Yano veledi Karabit muvacehesinde mülkü ve alacak hakkı olduğunu iddia etmiş olduğuna dair dava kaydı.

271

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milleinden ma'rifetü'ş-şahsı Sultan veledi Arotin vekil-i müsecceli şer'iiyesi Taşçı Çirco veledi Halepli Çirco medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i merkûmdan millet-i mezbûreden Kahveci Nersis veled-i Bardakçı Ohan cevabında bi'l-vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil-i derûnunda yönü şarka bir...müvekkilesi mezbûrenin mülkü iken işbu merkûm Çirco bi-gayr-i hakk zabt etmiş deyû muzâffa merkûm Nersis'den bi'l-vekale da'vâ etmiş isemde miyanemizde müslahin dostuyla merkûm Nersis'e...mezbûrun tamamına müvekilim mezbûreye teslim olduğu meclis-i hududa bi'l-mani' ithab ve kabul edûb müvekkilim mezbûre ...vaki' hırar asası müstebih bina edûb nasfina tarafından bi'l-îcâb ve kabul merkûm Nersis'e yüz guruş bey' ve teslim olduğu iştirâ ve teslim ve kabz ve kabul ve semeni dâhi müvekkilim mezbûreye tamama def' ve teslim etmişti didikte gibbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms 'aşer min ramazan sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Bir kişiye ait olan malın başka şahıslara verildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden Kahveci Nersis veled-i Bardakçı Ohan'ın bir bab mülk hakkı iken Çirco'ya verilmesi üzerine açılan davayla Nersis'e yüz guruş teslim olduğuna dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından 'Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât 'Ayn-ı Zelihâ binti 'Înayetullah tarafından zıkr-i ati hususu talep ve da'vâya ahz ü kabz olunduğunu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifetü'ş-şer'îye 'arifân Halil bin Derviş ve Ahmet bin Eyüb şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'î sabit ve sebut vekâletine hükmü şer'îyye lâhık olan erkarındaşı Ahmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde mâhkeme-i mezbûrenin zevci 'Ali bin Mısırlı Mustafa muvacehesinde müvekkilim mezbûre 'Ayn-ı Zelihâ merkûm 'Ali'nin zevce-i medhul bahâsı ve merkûm müvekkilden hayr diğere zevcesi dahi olub kasm-ı ri'ayet etmediğinden mâ-adâ kendisine dâhi ittifâk ve ihsa etmemekle merkûma otuz beş gün mukaddem hükümete teksib eylediğimde şer'-i şerîf ve'l-hususu kibel-i şerifi şer'idan müvekkilim mezbûreye yevmi altmış pâredân bir şehriye kır beş gurus nafakası karz ve takrir olmuşken merkûm 'ali nafaka-i mukaddereye edâ etmediğinden meblağ mefruz kırk beş gurus müvekkilim mezbûre içün bâkî teslim merkûm 'Ali'ye tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Ali dâhi cevabında hakkı mâhsus muharrer üzere olduğunu ...ikrarıma eşraf etmek mu'cebince meblağ mefruz kırk beş gurus müvekkilim mezbûre içün bâkî teslim merkûm vekil-i merkûm Ahmet'e edâsıyla merkûm 'Aliye iltizâm olunduktan sonra fimâba'd şehre kırk beş gurus müvekkile-i zevci mezbûreye edâsına dâhi merkûm 'Ali'ye tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l 'işrin min ramazaü'l mübârek sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varisler arasında miras paylaşımı konusunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** 'Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden 'Ayn-ı Zelihâ binti 'Înayetullah tarafından açılan davada kardeşi Ahmet'in paylaşılan mirası kabul etmemesi üzerine açılan davaya dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kahveci Nersis veledi Bardakçı Ohan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde milleti mezbûreden ma'rifetü's-şahsı Garsiye veledi Kadehçi... Serkis muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb zikr-i ati beyn sadrına değin yedimde sera mülk ve hakkım olub mehl-i mezbûrenin .... çıkmazında vâki' birinci defter yirmi dördüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Kemancı Seko ve Köşker...ve Berber ...ve Köşker... menzilleri ile mâhdud bir bâb mülkü menzili derûnunda yönü kıbleye bir kapı ve tahtasında bir zir-i zemin ve kapı irasında bulunan müstehcenten nısfı hissesi mümşadan hisse-i israfına kapıdan hisse-i ...ve kadrince huş ve müstehcenden nasfı....kapıdan hakkı murur...hûş ve müstehcen hümayunun sır kapı kapısından hissesi içeri ve havluda bulunan ... dâhi hisse-i müştemli menzilime tarafından bi'l-îcâb ve'l-zabt tarfindan bi'l-îcâb bi'l-kabul şürût-ı mübtile ve müfsideden 'ari bey'-ı bât-ı sahihi şer'iyye ile merkûm 'Arsiye'ye bin dokuz yüz elli guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin dokuz yüz elli guruş tamamen ve kâmilen müşterih mezbûre yedinden ahz û kabz iyledim. Fimâba'd menzili mâhdud mezkûreden beyun mezkure müşteri-i mezbûrenin mülk-i müşterâsı olmuştur keyfemâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-'işrin min ramazaü'l-mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arsında alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden Kahveci Nersis veledi Bardakçı Ohan'ın Garsiye veledi Kadehçi... Serkis'ten alacak hakkı olduğunu talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 216/Numero 274**

Medîne-i Urfa mâhâllâtından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden ma'rifetü's-şahsı Sultan veledi Arotin medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'-i şerîfe hazır lâzım olduklarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb mehl-i mezbûrenin katl-i çıkmazında vâki' birinci defter yirmi dördüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Kahveci Akob ve ... Ovanis ve Köşker ... menzilleri ile mâhdud derûnunda yönü garba... kab ve fevkunda bir çardak derûnunda bir livan ve yönü şarka bir koç boynuzu kap ve yönü şimâle müstehceninden nısf-ı hisse... nısfı hissesi ve kadrince huş kapıdan hak-kı murur ile pederim müteveffâ Arotin'den mevrûsa yedimde malım ve mülküm olub lakin yedinde senedim olmayıp keyfiye-i erba'ası vakıftan hisse-i istihbar kibel-i şer'iden yedime bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye verilmek itmasıdır deyû hala mezbûre Sultan'ın sebt ve beyan eylediği üzere olduğu Hristiyan beyinelerinde Moşok ... millet-i mezbûreden Kahveci Nerso veledi Ohân ve Kirkor veledi Seko ve Kehkeci(?) Haçir veledi Seko nâm kimesneler ihbarlarıyla mustahik olmağın vâki' el-hâl hıfza ... mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l-işrin min ramazaü'l mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Miras paylaşımı konusunda çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Sultan veledi Arotin'in kendisine kalan mirası olduğunu ancak senedi olmadığı için itibar görmediği ve şikayet edildiğine dair kayıt.

**275**

Medîne-i Urfa mâhallâtından Halilürrahman mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Zeynep binti Aşık Ahmet tarafından zikr-i ati bey' takrir ve i'tâ hüccet-i vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifeti's-şer'iyeye 'arifân el-Hâc Mustafa bin Halil ve 'Abdurrahman bin Eskici Yusuf nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebt vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan Hızır bin Müslüm medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Abdo veledi Katır ve Akob muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb ma'lûm mezbûre Zeynep zikr-i 'ati

beyn sadrına değin yedimde bi'l-irsi'l-şer'iyeye malım ve mülküm olub mehl-i mezbûrenin Tataroğlu sokağında vâki' ikinci defter otuz dördüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Bedir ve Abdo menzilleri ve hüccet-i âmm ile mâhud bir bâb mülkü dükkanı tarafından bi'l-îcâb ve'l-kabul şurût-ı mübtile ve mefrude 'ari bey'-1 bât-1 sahihi şer' ile merkûm 'Abdi'ye yedi yüz kırk guruş müşter-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilten ahz û kabz iyledim. Fimâba'd dükkan mâhdud mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i tescil mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yemi'l-hâdi ve'l-işrin min ramazan sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Satılan malın taraflara arasında davaya neden olduğuna dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halilürrahman mahallesi sâkinlerinden Zeynep binti Aşık Ahmet'in malı ve mülkü olub merkûm 'Abdi'ye yedi yüz kırk guruş'a dükkanını verdiğine dair kayıt.

276

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medine-i Urfa mahallatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden zikr-i ati vakf-ı bi'l-meşrutıye Hulusi Hamozâde Mustafa Bey ibn Halil Bey tarafından zikr-i canen hususu taleb ve da'vâ-yı husumet-i şer'iyeye vekalet-i âmm ile vekil olduğü hissei Mâhmut bin 'Ali ve Ahmet bin Hâcı Şeftalû nâm şahidine mu'debid şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekâletine hükmü şer'iyeye lâhık olan sulbiye-i kebir oğlu Mehmed Bey medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î meclis-i hazır olduğü hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Nur 'Ali mahallesi sâkinlerinden Mehmed'den irsila-i muvacehesinde mâhkemeye verdim mûmâ-ileyhte müteveffâsı bulunduğum Rızvaniye vakfı dâhilinde bey şekasından vâki' Paşa Bağ'a vermek ma'ruf altı kile beder isti'ab ider ma'lumü'l-hudud ve'l-itiraf bir kıt'a tarlayı seksen dokuz sene-i rumi eylül ibtidasından doksan senesi ağustos ... değin ile bir sene müdet ile işbu merkûm Mehmed'e altı yüz guruş icar olduğü istîcâr edib med'en icare dâhi teknil olunmuş iken merkûm Mehmed tarla-i mezbûr ta'bir hissesi gıpta etmekte olduğünü kefi yediyle müvekkilim Müslim merkûm Mehmed'e tenbiye olunmak muradımdır deyû



bi'l-vekale ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında made'l-beyan karz-ı minval muharrer üzer olduğunu تماما ve kat'ıye ikrar ve itiraf edüb ancak mücerret tarla-i mezkûre çoktan beri mütevellî ma'lûmesi Mustafa Bekir bin ...istîcâr edüb zira'nı ettiğimden teslimden ikta' ederim deyû ibrâd eylediği kelâm-ı şer'a intikaz-ı şayan olmadığı kendisine ba'de'l-taksim tarla-i mezbûre mütevellî ve müvekkil Mustafa Bekir'e teslim merkûm Mehmed'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i şevvâlü'l-mükerrem sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** İcare olarak verilen araziden alınan para miktarına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hulusi Hamozâde Mustafa Bey ibn Halil Bey tarafından açılan davada icare verilen tarladan kendi hisselerine düşen miktar konusunda çıkan anlaşmazlığın mahkemeye taşınmış olduğuyla ilgili davaya dair kayıt.

277

Medîne-i Urfa mâhallâtından Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Bekir binti 'Abbâs nâm bekir bâliğ 'akil medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde mehl-i mezbûre sâkinlerinden İmâm bin Halil muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb merkûmuna zevcesi talib olmakla ben dâhi hüsn-i rızâm ve tayyib-i ihtiyârımla ve dört yüz guruş mehr-i mü'eccel ve dört yüz guruş mehr-i mu'eccel teslimiyle nisf-ı merkûmanın mâhzar-ı şuhude akd ve tezvîc eylediğimde olduğu tezvîc ve kabz iyledim didikte akd-i mezbûr ...sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında merkûm İmâm Şeftalû tahkik ve vicaha tesdik eylediği tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' min şehr-i şevvâl sene sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Şuhudü'l- hâl:**

Zabtiye Siverekli Mehmed Sâlih Sadri'nin oğlu Köse Mehmed

Eyüb Efendi

Sâlih Efendi ve Gayruhum

**Özet:** Evlilik antlaşması sonucu çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Bekir binti ‘Abbâs’ın İmâm bin Halil huzurunda dört yüz guruş karşılığında vadesi belli olmayan bir süreyle yapılan evlilik akdiyle çıkan anlaşmazlık üzerine açılan davaya dair kayıt.

...<sup>158</sup>

Ma’rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa mâhallatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâfız Mehmed Efendi bin Mustafa bin Mehmed’in verâset-ili-ebeveyn kızkarındaşı Rahime ile bi’l-i‘lâm şer’i sabit olan Emmizâdesi İbrahim bin Kadir ve Sofî Ahmet bin ‘Osman inhisarı ba‘de’l-tahkik verase-i merkûmundan ma’rifetü’z-zât mezbûre Rahime medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde merkûm İbrahim ve Sofî Ahmet muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb karındaşım müteveffâ-i merkûm zimetinde iki bin guruş alacak hakkım olub bâkî kable’l-edâya îfâ vefât etmiştir deyû meblağ-ı mezbûr da’va ve merkûm İbrahim ve Sofî Ahmet dâhi inkâr olunub miyanemizde mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şer’ide vuku’una mübeyyen beyinemizde muslahin dostuyla meblağ-ı mezbûrun beş yüz guruşun fareğ ve merkûman dâhi tereke-i müteveffâdan olmak üzere bâkî bin beş yüz guruş vermek üzere inşa-i akd sulh eylediklerinde sulh-ı mezkûr bin beş yüz guruş meclis-i sulhtan kable’l-mefarik ahz û kabz edûb husus-ı mezkûre mutalik-i âmm da’vâdan merkûmanın zimmetlerine ibrâ ve merkûmun dâhi bedel-i sulh mezkûrun istirdâdına benim zimmetime ibrâ ve her birimize ber-minvâl-i mübeyyen aherin ibrâsına kabul eyledik dediklerinde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer’i tescil ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu. Fî’l-yevmü’l-hâms min şa’bân sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arsında alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâfız Mehmed Efendi bin Mustafa bin Mehmed’in kızı Rahime’nin iki bin guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

---

<sup>158</sup> Muhtemelen katip numaralandırma yapmayı unutmuştur.

**(Sn): 217/Numero 278**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden bundan akdem vefât iden Dökmeci Karabit veledi 'Abdo'nun sulbi sağır oğulları Ohânis ve Mıgırdiç ve sulbiye sağıre kızı ...umûruna kibel-i şer'iden bir vasi nasb ehemm ve elzem olmakla millet-i mezbûre beyinelerinde emanet ile ma'ruf ve isikamet ile mevsuf ve her vechile umur-ı vesayetine li-ebeveyn ve müstahık ettiği zeyl-i kitâbta muharrer olan kesan ihbar olunan seffar-ı merkûmunun li-ebeveyn erkarındaşı Kivork seffar-ı merkûmunda vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin mecelle-i şer'iyeden vasi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerini kemâyebâğı olduğu edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği tescil ve mâ-vâki' bi't-talep ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l -tasi' min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şuduhû'l-hâl:** Berber Makdis Nersis veledi İpram

Kuyumcu Serkis veledi Haçir

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Vasi tayiniyle ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Dökmeci Karabit veledi 'Abdo'nun vefat etmesiyle Kivork'un emaneten malına terfi edilmesine dair kayıt.

**279**

Medîne-i Urfa ahallatından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Karabit veledi Haçir oğlu Karabit verâset-isulbi kebir oğlu Aroş ve sulbiye-i kebir kızları Melike ve Lusia ve Maryem'e mâhsus olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i merkûmundan ma'rifetü's-şahsı mezbûratı Melike ve Lusia ve Maryem tarafından zikr-i ati menzili bey' ve semenine kabz vekâle-i âmm mutalik-i sulhuyla şer'iyeye ile vekil olduğunu şahsı mezbûratı bi'l-ma'rifetü's-şer'i 'arifân millet-i mezbûreden Kivo ve veledi Apro ve Bozin veledi Karabit nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde sabit ve sebut vekaletine hükm-ü şer'iyeye lâhık olan li-ebeveyn erkarındaşları kebirî merkûm Aroş medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde millet-i mezbûreden Abdo veledi Taşir

mücahvedesinde bi'l- asale ve bi'l-kemale ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zıkr-i ati beyin sadrına semeni müvekkilin yedimizde bi'l-irsi'l-şer'iyye mülkümüz ve malımız olub mehl-i mezbûrenin Teymure sokağında vâki' birinci defter on dördüncü numeroyı ebvâb ile mukayed etraf-ı erba'ası Eskici Serkis ve teymurcu Haçir ve Kivo ve Nersis ve Suvacı Akob menzilleri ile mâhdud derûnunda zimmetimizde bulunan yönü şimâle bir kabı fevkunda yine bir kapı ve yönü kıbleye mezkûr bir mesken ve itsalında bir kapı ve müstebbih... ve kapı arasında hıraba mesken biri.... nısf-ı hissesi ve kapıdan hakkı mururu müştamil menzillerimize tarafından bi'l-îcâb ve'l-kabul şürût-ı ve mübtile 'ari bey'-ı bât-ı sahihi şer'iyye ile altı bin elli guruş merkûm 'Abdo'ya bi'l-asale ve bi'l-kemale bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin elli guruş tamamen ve kâmilen bi'l-asale ve bi'l-kemale ahz û kabz eylediği fimâba'd menzili mezkûrda asla ve katiyyen 'alaka ve medhalimiz kalmayıp müşteri-i merkûmun mülk-i müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur. Keyfimâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varisler arasındaki miras paylaşımına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Karabit veledi Haçir'in varislerinin alacak haklarını talep etmeleri ve varisler arasında çıkan anlaşmazlığın mahkemeye taşınmasına dair kayıt.

**280**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden medîne-i mezbûre tahrirat müdiri ref'âtlü Veli Efendi ibn Yusuf Efendi bin Veli Efendi medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sulbiye kebir oğlu Mehmed Fazlullah Efendi muhızırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb Diyarbekir vilâyet-i dâhilinde..... sancağına tâbi' Hüseyin ve Müzeyn(?) ve Hân İbrahim şehâdetleriyle kurralarında vâki' ...mutasarrıf olduğum dört bin guruş kıymetli cemi' arazilerime ve ahir izin hüccet-i arazi ve bedel-i misülleriyle fareğ ve bedel-i fareğ ahz û kabz ve bâki el-îfâ ve

hususu mezbûrun müteveffi olduğu umûrun külliyesine taraf olmakla mûmâ-ileyh mu'cebince Mehmed Fazlullah Efendi'ye vekil ve nâib-i-menâb nısb ve ta'yîn iyledim didikte mûmâ-ileyh Fazlullah Efendi'ye dâhi vekalet-i mezkûreye zapt ve hizmet-i lâzımelerine kemâyenbâği edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmek bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-tâs'i min şevvâlü'l-mükerrem sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Şuhudû- hâl:**

'Abbâs bin Ahmet Hamza Efendi ibn 'Osman Müslüm Ağa bin Safer

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Arazi taksimiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Mehmed Fazlullah Efendi'nin huzurunda dört bin guruş kıymetli arazisinin kendisine mal edilmesine dair kayıt.

**281**

Bâdî-i defter oldur ki medîne-i Urfa mâhallâtından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâfız Mehmed bin Mustafa bin Mehmed veraseti li-ebeveyn kız karındaşı Rahime ile İbrahim bin 'Osman ve Hasan bin 'Ali şehâdetleriyle mucebince ...emmizâdesi olduğu sabit ve sebut verasetine hükmü şer'îye lâhık olan İbrahim bin Kadir ibn 'Osman ve Sofî Ahmet bin Halil bin 'Osman mensûb olduğu ba'de'l-tahkik varisun kebirun merkûmun taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifeti şer'le tahrir ve beyne'l-müzayede bey' ve defter olunan tereke-i müteveffâ-i mezbûrdur ki ber-vech-i zeyr-i zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevmi'l tasi' min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras paylaşımına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâfız Mehmed bin Mustafa bin Mehmed'in varislerinin paylarına düşen alacaklarını talep ettiklerine dair kayıt.

Mushaf-1 şerif 1 55	Taban kılıç 1 230	Saat 11 130	Bakır satıl 1 33	Şem'adan 1 21
Mankal 1 67	Bakır tencere 1 12	Üskere tası 2 19	Kulplu tas 1 32	Meles 1 32
Bakır sahan 2 20	Lenger 1 18	Leğen 1 18	Bakır ibrik 1 19	Tüy 1 7
Köhne halı 1 51	Fıskiye 1 3	Cuka ferman ve teymur kopran 2 20	'Ulbe 1 5	Köhne nargile 1 3
...1 15	Yorgan tastık 1 69	Yastık 3 39	Köhne kilim 1 8	Halı seccade 1 40
Döşek 1 41	...nargile 1 10	Cuka servan(?) 1 70	Şal 1 10	Ağaniye kuşak 1 20
Tahta 1 40	Kır kısrak 1 590	Odasında çıkan nakid 1 170	Fransız altını 4 366	'Osmani lirası Bahâ 5 'aded 3 06 pâre 20

Hoca kâryesinde değirmen sehmdede iki sehemî hissesi

4000

Yekûn

Bahâ 6842 pâre 25

Minhel

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfinine sarf olunan

370

Müteveffâ-i merkûmun deynine verilen

130

Müteveffâl merkûm kız karındaşı mezbûre Rahime'nin bi'l-i'lâm şer'i  
alacağı

1500

Harc-ı defter-i mâhkeme 121	Kaydiyye 7 20	Dellâliyye 34	Varaka bahâ 4	Verilen akçenin kesiresi 8 15
-----------------------------------	------------------	---------------	------------------	--

Yekûn

Bahâ 2174 pâre 35

Minhü'l

Bahâ 4667 pâre 30

Hisse-i ahze'l merkûm Rahime

Bahâ 2333 pâre 35

Hisse-i ümmü'l-merkûm İbrahim      Hisse-i ümmü'l-merkûm Sofî Ahmet

Bahâ 1166 pâre 37

Bahâ 1166 pâre 37

Balâ-yı defterde muharrer olduğu vecihle verâset-ikibardan her biri  
hisselerine ba'de'l-ahz ve'l-kabz ahd-ı hema aherin zimmetine ibrâ eyledikleri  
işbu mâhale şerh verildi.

Mukabele olunmuştur.

**(Sn): 218/Numero 282**

Bâdî-yi zeyl-i defter oldur ki verese-i merkûmundan sagire-i mezbûre 'Ayşe  
dâhi vefât idib verâset-ivâliches mezbûre...kız karındaşı Elif ve li-ebeveyn  
erkarındaşları merkûman Ahmet ve Mehmed'e münhasır olduğu lede'ser'ü'l-enver

zâhir ve nümâyân olduktan sonra verâse-i merkûmunda talep ve ma'rifetleri ve ma'rifeti şer'le tahrir ve beyan olursa bi'l-farizetü'ş-şer'iyye tevzî' ve taksim olunan kassâmdır ki ber-vech-i 'ati zikr ve beyan olunur. Fî'l yevmi'l-tasi' min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras paylaşımına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mezbûre 'Ayşe'nin vefât etmesiyle birlikte kardeşleri Elif Ahmet ve Mehmet'in kendi paylarına düşen haklarının mahkemeye sunulmuş olduğuyula ilgili davaya dair kayıt.

Babasımüteveffâ-i merkûmun ber-minval kısm-ı hissesi

961

Meblağ-ı mezbûrun bir senelik...

145

Yekûn 1106

Minhü'l

Mütevffa-yı merkûmun techîz ve tekfinine

47

Sağir mezbûre hüccetine vasi' ma'rifetle bir senelik nefsi

145

Harc-ı defter-i mâhkeme

22

Kaydiyye-i defteri 1

Zâptiye defteri 1

Harc-ı akçe-i kesri 1

20

20

10

Yekûn

Sahhu'l

Bahâ 227 pâre 10

Bahâ 878 pâre 30

Hisse-i ümmü'l-mezbûre ....

Hisse-i ahte'l Elif

Hisse-i ahir li-ebeveyn Mehmed



Bahâ 146 pâre 15

Bahâ 146 pâre 15

Bahâ 292 pâre 30

Hisse-i ahir li-ebeveyn Hasan

Bahâ 292 pâre 30

### 283

Bâdî-ii defter oldur ki medîne-i Urfa mâhallâtından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden Dökmeci Karabit veledi Abdo'nun verêset-i zevci metrukesi Lusia veledi Merkir ile sulbi kebir oğulları Kivork ve Akob ve sulbi sağır oğlu Ohânis ve Mıgırdiç ve sulbiye-i kebir kızları Maryem ve sulbi sağır kızı oğlu mensûb olduğu ledâ'ş-şerh-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra seffar-ı merkûmunun kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri li-ebeveyn erkarındaşları Kivork'un taleb ve ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le tahrir ve beyan olursa bi'l-farizeti'ş-şer'iyeye tevzi' ve taksim olunan defter-i kassamdır ki müfredât-ı ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevm min şevvâlû'l-mükerrem sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras paylaşımına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Dökmeci Karabit veledi Abdo'nun vefatıyla malının varisleri arasında paylaşılmasına dair kayıt.

Yorgan 1 105	Döşek 4 100	Yastık 4 45	Ot sandık 9 30	Mankal cacim 1 35
... halı 1 30	Halı seccade 1 50	Kırmızı şakka 1 8	Cedid şem'adan 1 30	Dökme ...sahere 9 60
Sahan 1 30	Kebir şem'adan labene 1 60	Kürsü 1 8	Yatak katı 5 8	Üskere çanak 9 15

Kahve dükkanı 1 40	Kahve dükkanı 1 12	Yağ küpü 3 30	Sandık 1 6	İğne 1 4
...şiş 1 25	Tepsi 1 10	Su tası 1 10	Sağır satıl 1 16	Aş kazganı 2 35
Tüy 1 15	Köfte leğeni 1 18	Sahan 8 60	Maden kaşık 6 10	Köhne tarak 1 10
Üç ayak 1 3	Labne 1 17	Çay takımı 7 12	Sandık 2 15	Küp 5 20
İbrik 1 80	Hamam leğeni 1 14	Köhne haleb hasır 4 18	Tüfenk 1 55	Dökmece dolabı 1 55
Hamam tası 1 13	...2 6	Sağır küp 1 3	Menken 1 100	Köhne tahta 1 40
... tahta 2 30	Kebir şem'adan 1 13	Def' şem'adan 1 20	Ergice ...14 7	...çift 5 70
...4 60	Sağır ve kebir dökme şarap şişesi 2 60	Kebir fiske 1 15	Sağır fiske 4 30	Cedid havan me'val 15
Dökme zarf 9 20	Dökme kulplu su tas 3 30	Dökme bardak 2 20	Tütün tabağı 3 15	Sagir mankal 4 15
...1 40	Kapı mandalı 5 25	Dökme ... 41 20	Dökme musluk 1 20	Dökme halık 7 25

Dökme kalıb 6 15	Sağır mankal kulbu 2 2	Değirmen ... 1 30	Dökme egrice 9 9	Ark ... 4 14
Köhne bardak 4 16	Sağır ve kebir ...2 15	... hırdavât 15 500	Koç mizan 'amude 1 30	Dökme .... makinesi 1 50
Dökme haceti 1 150	Merkeb 1 80	Nakişlı mezare vâki' üzüm bağ 200 Bahâ 1 150	Mehl-i mezbûrede vâki' menzil 1 1000	Yekûn Bahâ 3220 Pâre 20

Hınta kile 1

80

Minhü'l

Hârc-ı defter-i mâhkeme Kaydiyye Dellâliye Varaka bahâ

Bahâ 105 pâre 20 Bahâ 7 pâre 2 60 3

Zevce-i müvekkilimde zapt Akçe-i kisre Yekûn

50 11 Bahâ 237 pâre 10

Hisse-i zevci mezbûre Lusia Hisse-i kebirü'l merkûm Kivork

Bahâ 397 par 36 Bahâ 297 pâre 2

Hisse-i kebir Akob Hisse-i ibn sağır Ohânis Hisse-i sağır Mıgırđıç

Bahâ297 pâre 2 Bahâ 297 pâre 2 Bahâ 697 pâre 2

Hisse-i kebir Maryem

Hisse-i bint sağıre Ohân

Bahâ 348 pâre 21

Bahâ 348 pâre 21

Balâ-yı defter-i mezkûrede muharrer olduğu vecihle kibarı merkûmun hisselerine ba'de'l-ahz sağıran dâhi vasiyeleri merkûm Kivork'a teslim olunduğu işbu mâhallerde şerh verildi.

Mukabele olunmuştur.

**(Sn): 219/Numero 284**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhallâtından Kebir-i Kenisa mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden ma'rifetü'ş-şahsı Maryem veledi Bidros medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'î şerîf lâzım ...teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden Onan veledi Yakob muvacehesinde tarihten yedi sene mukaddem Ediz(?) sancağında hasıl olan resmi miyanemizde mukayyidat-ı taksim olunmak üzere def'ine ve ihda-i merkûm Adnan'a üç yüz guruş sermaye def' ve teslim edüb gerek sancağı mezbûrede gerek Urfa'ya naklimizde bir akçe verdiğinden sermaye-i mezkûre meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş edâdan imtina' etmek taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak müddei merkûm Onan dâhi cevabında müddei mezbûre Maryem'den yevmi elli guruş ve ba'za altmış guruş sermaye ahz edüb evvel gün sermaye kendisine sermaye teslim eder idim deyû def'ine ve ihdatı üç yüz guruş sermaye ahz eylediğini ba'de'l-inkâr müddei mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını Medrese mahallesi İmâmı Mehmed'e kaff' ve Muhtar Mâhmud Fayizi nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Gazioğlu Ahmet bin 'Osman ve Muhtar Nikohos ve Minas veledi Akob ve Kazar veledi Kirkor nâm kimesnelerden dâhi kezalik bâ-mestûre sera ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i beyinelerinde mustakim olduğu ihbar olunan Topal Simo veledi Aro nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'î isbât etmeğın mu'cebince ba'de'l-hükm meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş müddei mezbûre Maryem'e edâya teslim merkûm Onan'a tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu.Fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrin min şehr-i ramazanü'l-mübârek sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf .

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisa mahallesi sakinlerinden söz konusu olan sermayeyle ilgili üç yüz guruşu müddei mezbûre Maryem'e teslim edilmesi ve merkûm Onan'a tenbiye olunduğuna dair kayıt.

285

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhallâtından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Zeynep binti Ahmet tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâ ve hüccet-i şer'iyye vekil-i olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye 'arifân Ahmet bin Hayri ve Halil bin Mehmed şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'ie lâhık olan Süleymân bin Mustafa medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde İbrahim bin Ramo muvacehesinde merkûm İbrahim müvekkilim mezbûrenin zevcesi olup mezbûreye bi-gayr-i hakk ve tekrar ve nafaka ve kisvesinde taksir ettiğinden mucib şer'iyye icra olunmak muradıdır deyû bi'l-vekâle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm İbrahim dâhi cevabında müvekkilim mezbûre zevce-i menkuhesi olduğunu tasdik fîmâ müvekkilim mezbûreye ta'bir hak ve hüccet-i tekerrür ve hilaf-ı şer'-i şerîf te'diye etmemek ve nafaka ve kisvesinde tasviz etmeyecekti hazur bi'l-cümle Kanberiyeye mahallesinden 'Ali bin Mehmed dâhi tekeffül eylediği tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâni min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Miras taksimi konusunda çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Zeynep binti Ahmet'in vekili olan Süleymân bin Mustafa'nın müvekkilinin hakkını savunmuş olduğuyla ilgili davaya dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhallâtından Hoca Ahmet mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Gamsız Ahmet'in veraset-i zevc-i menkuha-i metrukesi Fatma binti Celo ile sulbi kebir oğulları Mustafa ve Halil ve sulbi kebir kızı Âyşe ve Emine ve 'Adile'ye münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra ma'rifetan-ı kesân zevci mezbûre Fatma binti el-mezbûre Emine tarafından zikr-i ati menzili bey' ve kabz vekil olduğu zat-ı mezbûrtan bi'l-ma'rifetü'ş-şer'iyeye-i 'arifân 'Ali bin Eyüb ve Hamdi bin Müslüm nâm şahidin ... şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde sabit ve sebut vekaletine ma'rifetan-ı kesân mezbûrtan 'Âyşe ve 'Adile tarafından dâhi zikr-i ati menzili bey' ve kabz semeni vekil olduğu zat-ı mezbûrtan bi'l-ma'rifetü'ş-şer'iyeye 'arifân Birho bin 'Abdo ve Müslüm bin Halil nâm şahidine... şehâdetleriyle kezalik mahzar hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan Hâfız Hâcî Mustafa Efendi bin Ramazan Efendi ve asıl merkûm Mustafa hızan oldukları hâlde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden 'Ömer bin Hâcî Abûzer muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müteveffâ-i merkûmun hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü ve ba'de vefât benimle müvekkilan mezbûran ve ecli merkûm Mustafa'ya mevrûs mahalle-i mezbûrenin Hızır çıkmazında vâki' ikinci defter ikinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası...ve Semekli(?) Hamo ve Hâcî Abûzer menzilleri tarik-i âmm ile mâhdud beyyun 'adire müstemellük sâire ma'lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzilimiz tarafından bi'l-îcâb ve'l-kabul şurût-ı mübtile ve sefire müdde'âsını bey'-ı bât-ı sahihi şer' ile merkûm 'Ömer'e sekiz bin beş yüz guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimizde olduğu ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr sekiz bin beş yüz guruş vekil-i mu'accel merkûm Hâfız Mustafa ve diğer Mustafa ile tamamen ve kâmilan ahz ü kabz iyledim. Fimâba'd menzili mâhdud mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşteri-i ve hakk-ı sarihi olmuşdur keyfemâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varisler arasındaki miras paylaşımına dair kayıt.

**Değerlendirme:** ‘Ömer bin Hâcı Abûzer huzurunda söz konusu bir bab mülk Semekli(?) Hamo ve Hâcı Abûzer’in olub taraflara ödenmesi içün mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

287

Medîne-i Urfa muzaffâtından Bozabâd nâhiyesine tâbi’ Karaköprü karyesi sâkinlerinden Ahmoş bin ‘Abacı Ramo medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde Mehmed bin Abiş muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb karye-i mezbûrede vâki’ mülkü tasrif olduğum etraf-ı erba‘ası Germüşlü Mıgırđıç ve Şa’ban ve Cemil ve Hamoş tarlalarıyla mâhdud iki kile beder isti’ab eder bir kıt’a tarlamı tarafından bi’l-îcâb ve’l-kabul bey‘-ı bât-ı sahih-i şer’ ile merkûm Mehmed’e üç yüz guruş bey‘ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş tamamen ve kâmilen ahz û kabz iyledim fimâ ba’de tarlaya mâhdud mezkûr müşteri-i merkûmun merkûmun mülk-i müşterâsı ve ve hakk-ı sarihi olmuşdur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-hâdi ‘aşer min şevvâl sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Satılan mülkle ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Karaköprü karyesi sâkinlerinden Ahmoş bin ‘Abacı Ramo’nun bir kıt’a tarlasını merkûm Mehmed’e üç yüz guruşa satması ve sonra tarlanın değerinin dört yüz guruş olduğuna dair çıkan davanın mahkemeye taşınmasına dair kayıt.

(Sn): 220/Numero 288

İptal edilmiştir.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zat 'Âyşe binti Hâcî Hasan Ağa ibn 'Abdullah tarafından zikr-i ati bey' tasrifine bey' semen vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifetü'ş-şer'îye 'arifân Behramzâde Mollâ Hüseyin bin Mehmed ve kâtip Mehmed Efendi ibn Ramazan Ağa nâm şahidden ... şehâdetleriyle münhasır hasmı cahidde ber nech-i şer'î sabit ve sebut vekâletine hükmü şer'îyye lâhık olan sadriye kebir oğlu Seyid Ahmet Efendi ibn 'Abdulhamid Dede medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Sekatil(?) veledi Karabit tarafından dâhi zikr-i ati bey' ve kabul vekil-i müseccel-i şer'îyyesi sulbi oğlu Karabit mahsarında bi'l-ve kale ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati beyn sadrına değin müvekkilim mezbûrenin sera yedinde mülkü ve hakkı olub mahalle-i mezbûrenin Mevlevihâne civarında Gaffaf derûnunda vâki' tarafları Hamozâde gaffafhânesi ve müvekkilim mezbûrenin diğ er dükkanı ile mâhdud bir bâb ve teb'a-i tarafları külhane ve mevlevihâne ve tarik-i âmm ile mâhdud birbirine mutasıl iki bab dükkan tarafından bi'l-îcâb ve'l-kabul şürût-ı mübtile ve mukadera 'ari bey'-ı bât-ı sahih-i şer'î ile işbu vekil-i merkûmun müvekkile-i merkûm sekatiyla dokuz bin dört yüz elli gurusş bi'l-akd def'ine ve teslim eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dokuz bin dört yüz elli gurusş müşteri-i müvekil merkûm Sekatil yedinden bi'l-ve kale tamamen ve kâmil en ahz û kabz iy ledim. Fimâba'd vekâleye mâhdud mezkûreleri müvekkilim müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakkı sarihi olmuştur keyfi mâyeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi's-sâni' ve'l-'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden 'Âyşe binti Hâcî Hasan Ağa ibn 'Abdullah'ın alacak hakkını vekili Sekatil(?) veledi Karabit aracılığıyla talep ettiğine dair.



Ma'rûz-ı da'îleridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Zelihâ binti Gügümcüoğlu Ahmet tarafından zıkr-i ati hususu taleb ve da'vâya ve husumet-i şer'iyeye vekil-i müsecceli şer'iyyesi zevci Halil bin Dedeoğlu 'İsmail medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'iyemizde Karaköprü kâryeli Eyüb bin Mehmed muvacehesinde müvekkilim ve zevcim mezbûre Zelihâ tarihten otuz beş sene mukaddem vefât iden Bedir bin Ahmet'den müntakil ve mevrûsu Karaköprü karyesinde vâki' etraf-ı erba'ası Hamo...ve Bekir Efendi ve 'Osman Bey tarlaları ve tarik-i âmm ile mâhrud dört tümen beder isti'ab bir kıt'a mülkü tarlayı tarihi mezbûreden bu ana değin merkûm Eyüb müvekkilim mezbûre 'Ayn-ı Zelihâ'nın muvacehesinde zira'at ve seraşet(?) ederek müstikla tasrif ede gelmiş ise de tarla-i mezbûru müvekkilim mezbûreye teslim merkûm Eyüb'e cebr ve tenbiye olunmak muradıdır deyû merkûm Eyüb'ün inkârına bina' takrir-i meşruh üzere da'vasına müvekkilim mezbûre ile merkûm Eyüb bir beldede sâkin olub medîne-i mezbûre tarafından müvekkilim mezbûre Zelihâ muvacehesinde merkûm Eyüb'ün tasrifine akde iken henüz on beş sene mururunda bila' emr-i 'ali istima' olunmadığı müvekkilime izafetle vekil-i merkûm Halil'e tefhim ve bi-yüce şer'i merkûm Eyüb üzerine mu'arazadan men ' olunduğu tescîl ve ve huzur-ı 'alîlerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâni' 'aşer min sevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olmuştur.

**Özet:** Miras paylaşımı konusunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden Zelihâ binti Gügümcüoğlu Ahmet'in açtığı davada Zelihânın mülkü olan tarlanın Eyüb bin Mehmed tarafından işletilmesi ve tarlanın gerçek sahibi Zelihâ'ya verilmesi gerektiğine dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhallâtından Halife mahallesi sâkinlerinden Karabela bin ‘Abdullah medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde Kürdi bin Haso muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati beyn sadrına deĝin yedimde malım ve mülküm olub mehli mezbûrenin ikinci defter yedinci numerosuna ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba’ası Ahmet ve Kendirci Hasan ve ‘Abdullah el-mecele-i menzilleri tarik-i âmm ile mâhdud beyn ve müştemellük sâire ma‘lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzilleri tarafından bi’l-îcâb ve’l-kabul şurût-ı mübtile ve münkidden ‘ari bey‘-ı bât-ı sahihi-i şer‘ ile merkûm Kürdi’den yedi yüz guruş bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduĝu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikten sonra semen olan meblağ-ı mezbûr yedi yüz guruş müşteri-i merkûmun yedinden tamamen ve kâmilten ahz ü kabz eylediğim. Fimâba’d menzili mâhdud mezkûr müşteri merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakkı sarıhi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ-vâki‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l ‘aşer min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili olarak çıkan davya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Karabela bin ‘Abdullah’ın merkûm Kürdi’den yedi yüz elli guruş aldığına dair davayla ilgili kayıt.

Bâdî-i zeyl oldur ki hamâl-ı mevkufl ...tevellüd idüb ve ismi dâhi livâ-i seniyem olunub kâssam-ı mezkûr sahu'l-bâkî mezbûr dokuz yüz altmış guruştan dâhi fasıl olarak yüz altmış altı guruş nakid akçesi zuhur ettiğinden taksimi evvel... olub mecid el-taksim olunmakla işbu kâssama zeyl olmuştur. Fî'l-yevmü'l- sâlis 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eten ve elf.

Ber mucib-i kâssam	...zukur edib	Yekûn
Bahâ 906 pâre 25	Bahâ 166	Bahâ 1072 pâre 25

Minhü'l

.....zukur iden nakidden hârc-ı defter-i mâhkeme

4

Yekûn

Bahâ 4

Sahu'l

Bahâ 1068 pâre 25

Hisse-i zevci mezbûre Vartan

Hisse-i sağırû'l merkûm Azer

Bahâ 133 pâre 23

Bahâ 374 pâre 16

Hisse-i sağırû'l mezbûre Sultan

Hisse-i sağırû'l merkûm Hürrem

Bahâ 187 pâre 8

Bahâ 187 pâre 8

Hisse-i sağırû'l merkûm

Bahâ 187 pâre 8

### Derkenar:

Balâ-yı defteri mezkûrede muharrer olduğı vecihle kebir-i mezbûre hissesine ba'de'l-kabz seffar-ı merkûmunun hisseleri vasiyeleri Aroş'a teslim olduğı işbu mâhalle şerh verildi.

Mukabele olunmuştur.

**292**

Medîne-i Urfa mâhallâtından İmam Sekâki mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Medine binti Hulusi Mehmed tarafından zikr-i ati dükkanda olan on sekiz sehmi hissesine bey' ve semeninde kabz vekil olduğu zat-ı mezbûre ma'rifetü'ş-şer'iye 'arifân Bektaş Ağa ibn Mehmed 'Ali Ağa ve Mehmed Bakır bin Hâcî 'Ali nâm şehâdetine müddei şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyye lâhık olan ...oğlu Bekir bin Saatçizâde Hâcî Mustafa medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Hâcî Kamilzâde ve Hanım'a ebna Hâcî Mehmed mâhzarlarında bi'l-ve kale ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb zikr-i ati beyn sadrına değin kırk bir sehmdede on sekiz sehemî müvekkilim mezbûre bi'l-irsi'l-şer'iyye malı ve mülkü ve yirmi sehmi dâhi merkûmun mülkleri olub 'Attar pazarında vâki' birinci defter otuz üçüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Şahabzâde Hâcî Bakır Ağa ve Kaneci Haçır dükkânları ve küncü odası tarik-i âmm ile mâhdud bir bâb mülkü dükkanda olan kırk sehmdede on sekiz sehemî hissesine bey'-ı bât-ı sahihi şer'le derûnunda karındaşı gaib Mehmed Fakir'e bin beş yüz guruş bi'l-ve kale bey' ve temellük ve teslim eylediğimde olduğu ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin beş yüz guruş tamamen ve kâmilen bi'l-ve kale ahz ve kabz iyledim Fimâba'd dükan-ı mâhdud mezkûr cem'i müşteriyân merkûmanın mülk-i müşteraları ve hakk-ı sarihi olmuşdur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsunlar didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Şududû'l-hâl:**

Mâhmut Efendi Eyüb Efendi Sâlih Efendi Hâcî Hâfız Efendi  
ve Gayruhum.

**Özet :** Miras paylaşımı konusunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

<sup>159</sup> Silik çıktığından okunamamıştır.

**Değerlendirme:** İmam Sekâki mahallesi sâkinlerinden Medine binti Hulusi Mehmed'in dükkanda çıkan on sekiz sehmi hissesinin taraflarca paylaşılmasına dair kayıt.

**(Sn): 221/Numero 293**

Medîne-i Urfa mâhallâtından Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden Şerif Bey bin Mustafa Bey medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Mimar Haçir veled-i Akob muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb zikr-i ati beyn sadrına bi'l-irsi'l şer'iyye yedimde malım ve mülküm olub medîne-i mezbûre hâricinde Harran şekasında beyne'l-beyan kadri değirmen demekle ma'ruf bir bâb değirmenleri dokuz sehmdede bir sehem hisse-i şer'ime tarafından bi'l-îcâb ve'l-zabt şürût-ı mübtile ve müfsideden 'ari bey'-ı bât-ı sahihi şer'ile iki bin guruş merkûm Haçir'e bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin guruş müşteri-i mekûm yedinde tamamen ve kâmilten ahz ü kabz iyledim. Fimâba'd değirmen mâhdud mezkûrun dokuz sehmdede bir sehem hissesi müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hak-kı sarihi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi'-taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-'işrin min şa'bân sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Değirmen paylaşımı konusunda çıkan antlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden Şerif Bey bin Mustafa Bey'in bir bab değirmenden merkûm Haçir'e iki bin guruşu teslim ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Bozabâd nâhiyesine tâbi' Germüş kâryesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Emeni milletinden Cano veledi Akob medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Telgraf muavini 'Abdulkadir Efendi ibn Mâhmut Efendi muvacehesindetarih-i i'lâmdan bir sene mukaddem mûmâ-ileyh 'Abdulkadir Efendi'den iki yüz elli guruş merfu' ve kabzına iştirâ ve ve kabz etmiş olduğum .....bir re's kancık merkez Siverek kazası ahâlisinden Hatyo(?) bin Şeyh Mehmed kaza-i mezbûrtan Mudetlü(?) Mehmed...Efendi huzurunda müstahik çıkıp ba'de'l- isbât ve'l-halef ve'l-hükm yedimden ahz etmek ben dâhi merfu'um bulunan meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş mecmu' Kadir Efendi'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Abdulkadir Efendi dâhi cevabında tarih-i mezbûrede müddei merkûm Serkis mevsufu mezkûr bey' eylediğini ikrar ancak nizama mezbûr tâbi' huzuruna müstahik çıktığını ve müstemid çıkan merkeb-i evvel merkeb olduğunu ba'de'l-inkâr Eskici esnafından Kırat Ahmet bin Hâcı Hasan ve İbrahim müddei nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmek mucibiyle meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş müddei merkûm Cano'ya edâ ve teslim mûmâ-ileyh 'Abdulkadir Efendi'ye tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l- 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak hakkıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Germüş kâryesi sâkinlerinden Cano veledi Akob'un aldığı kancık(?)ın tesbit edilmesi ve iki yüz elli guruşun merkûm Kadir Efendi'den talep edildiğine dair davayla ilgili kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi' nefsi Harran karyesi sâkinlerinden Davud veledi Faris(?) medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'iyemizde Hasan Paşa mahallesinden İmâm bin Mehmed muvacehesinde işbu meclis-i şer'imizde mu'ayene olunan bir re's boz merkebi yedimde netaca mülküm iken tari-i i'lâmdan altı mâh mukaddem sahibi etmiştim 'allen merkûm İmâm yedinde bulmamla bi'l-istihkak taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak İmâm dâhi cevabında merkebi mevsuf mezkûre dafi' yedine ikrara ancak merkebi-i mucibiyle mezkûr Hava nâm kimesnelere yüz otuz üç gurusu iştirâ etmiştim deyû müddei merkûmun mâ-adâ müdde'âsını... ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-veh-i muharrer müdde'âsını Harran Şeyhizâde Hacı Hasan ve Hüseyin Efendilere bina' Mehmed ve Mustafa nâm kimesnelere bâ-mestûre sera ve ba'de't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan müddei mezbûreden Mehmed bin Şeyh Hendi ve Halef bin...nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın mu'cebince ba'de'l-halef ve'l-hükm merkebi-i mevsuf mezkûru müddei merkûm Davud'a edâ ve teslim merkûm İmâm'a tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Harran nâhiyesine tâbi' Harran karyesi sâkinlerinden Davud veledi Faris(?)'nin bir re's boz merkebinin İmâm bin Mehmed'den talep etmek amacıyla açmış olduğu davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Dögerlü nâhiyesine tâbi' Yenice kâryesi sâkinlerinden Mehmed bin İmâm medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Veyso bin Mustafa muvacehesindetarihi i'lâmdan bir sene mukaddem merkûm Mebşo'dan (?)yedi yüz guruş...ve makbuz iştirâ etmiş olduğum azkir(?) elvan bir re's yedi yaşında merkebi bundan akdem huzur şer'de Mehmed ba'de nâm kimesne müstahık çıkıp ba'de'l-isbât ve'l-halef ve'l-hükm yedimden ahz etmekle ben dâhi merfu'um bulunan meblağ-ı mezbûr yedi yüz guruşu merkûm Mebşo'dan talep ederim deyû ba'de'l-da'vâ ve'l-istintak merkûm ...Mebşo dahi dâhi cevabında mezbûr müddei merkûma bey' eylediğini derud-u mezbûre müddei merkûm yedinde tashih çıkıp ba'de'l-sebut yedinden ahz olunduğu ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ-ı mezbûr yedi yüz guruş müracaat-ı merkûm Mehmed'e edâsıyla merkûm Mebşo'ya iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ü i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Yenice kâryesi sâkinlerinden Mehmed bin İmâm'ın yedi yüz guruş alacak hakkını merkûm Mebşo'dan talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Katip Ahmet mahallesi sâkinlerinden teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden Manofer veledi Arotin medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Bezveren kâryeli bundan akdem vefât iden Gezeroğlu Mehmed bin Halil sulbiye-i sağır oğlu Halil'e bâ-hüccet-i şer'iyeye kıbel-i şer'iden mensûb vasiyeleri Hasan bin... muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Mehmed zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iden alacak hakkım olan yüz on guruş merkûm Mehmed'e bâkî



kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûrdan tereke-i müteveffâ-i merkûm vazıyedi olan vasi merkûm Hasan'a bâkî teslim tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'l-da'vâ ve'l-istinkak merkûm Hasan dâhi cevabında tereke-i müteveffâ-i vazıyedine ikrar müddei merkûm mâ-adâ müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Mâhmud bin 'Abûzer ve Mehmed bin Recep ve ve İmâm bin 'Abdullah nâm kimesnelerden mestûre sera ve ba'de "allenen el tezkiye-i adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan Mehmed bin 'Ali ve Hamo bin Haso nâm kimesne şhadeteriyle bi'l-muvacehe ber-nech-i şer'i isbât etmeğın ba'de'l-halef mu'cebince ba'de'l-hükm meblağ-ı mezbûr yüz on gurus tereke-i müteveffâdan vasi merkûm Hasan müddei merkûm müteveffâyâ teslim tenbiye olunmak tescil ve huzûr-î 'aliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' aşer min şevval sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkının talep edildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Katip Ahmet mahallesi sâkinlerinden Manofer veledi Arotin'in merkûm Mehmed zimmetinde alacak hakkı olan yüz on gurus merkûm Mehmed'den talep etmesi ve Mehmed'in vefat etmesi üzerine vekili Hasan'dan talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 222/Numero 298**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâaffatından Harran nâhiyesine tâbi' Kabacık kâryesi sâkinlerinden Şahin bin 'Abbâs medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Siverekli mahallesinden Kôr Selim bin Şa'bân muvacehesindetarihten üç sene mukaddem vefât iden pederim 'İsa'nın vefâtından dört sene akdem babam müteveffâ 'Abbâs zimmetinde altı yüz gurus alacak hakkım vardır deyû üç ayak malı olan bir re's kır kısrakını be-hayr hak zapt edûb bu ana değın kısrak-ı mezbûrdan üç re's kısrak tayı ile iki re's erkek tay dahi tevlid etmekle kısrak-ı mezbûr ile fermu'anı bulunan bir re's tayları pederim merkûm 'İsa vefatıyla bâkî mevrûs olmakla merkûm Selim'den talep ederim deyû ba'de'l -da'vâ ve'l-istintak merkûm Selim dâhi cevabında kısrak-ı mezbûru müteveffâ-i merkûm 'İsa'dan tarihi mezbûrede ahz eylediğini tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf edûb lâkin müteveffâ-i merkûm 'İsa erkarındaşım olup

zimmesinde hüccet-i mezkûreden bin iki yüz guruş alacak hakkımı tarafından ferağ mezbûrun üç ayağını meblağ deyni mezkûrum olan bin iki yüz guruş baki bata ve kat'iyya bey' ve ben dâhi iştirâ ve müte'ahhid ve zapt etmişim deyû def'ine müddei merkûm ba'de'l-inkâr daffi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine tabur Ağası İbrahim Ağa ve Kendirci İmâm ve Hâcî Mehmed nâm kimesnelerden bâ-mestûre sera ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Seyyare Şa'bân Ağa ...Süleymân Çavuş bin 'Ali ve Halef bin Halal nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin mu'cebince müddei merkûm Müşahid merkûm Selim mucib şer'i mu'arazadan men' olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l -yevmi'r-râbi' 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkının talep edildiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kabacık kâryesi sâkinlerinden Şahin bin 'Abbâs'ın Kör Selim bin Şa'bân muvacehesinde 'İsa'nın altı yüz guruş alacak hakkını talep etmesi ve 'İsa'nın vefatıyla bu alacak hakkını Selim bin Şa'bân'ın talep ettiğine dair kayıt.

299

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Akobcan veledi Nersis ile millet-i mezbûrede mahalle-i mezbûrede vâki' Hancı Serkis Aşçı Gogo veledi Akob miyanında menazi' kab iki oda beyininde bulunan duvar üzerine kibel-i şer'idan Mürsel Katip Sâlih Efendi ma'a mâhsarıdır ve mi'marı halefesinden Ovanis Haçir ve Kürdo'nun oğlu Akob ve Derviş oğlu Kivo ve Yakub ile varıp keşf ve tahkik eyledikten duvar-ı mezkûrun 'arzı yirmi dört parmak zira' mi'marı arzında olup mezkûre yirmi dört parmaktan on üç parmak merkûm Akobcan'ın ve yedi parmak dâhi merkûm Gogo'nun olub ve dört parmak dahi iki odanın mübasesinde setre-i duvarı olduğunu ba'de'l-mu'ayene katib mûmâ-ileyh mi'marun merkûmun ile terfi' ettikten sonra 'ali merkûm taraf- şer'i ihbar etmek duvar-ı mezkûr un on üç parmak merkûm Akobcan'ın ve yedi parmak dâhi merkûm Gogo'nun olmak üzere tarafına tenbiye olunmağın tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Mal taksimi konusunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Akobcan veledi Nersis ve Hancı Serkis Aşçı Gogo veledi Akob miyanında bulunan iki odanın taraflar arasında pay edilmesi için çıkan anlaşmazlığın mahkemece çözüme kavuşturulmasına dair kayıt.

### 300

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Siverekli mahallesi sâkinlerinden Ahmet bin Şeyh Hasan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Kör Selim bin Şa'bân muhızırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb zikr-i ati bey' sadrına değin didikte sera mülkü ve hakkım olub Dursun Ağa zokağında vâki 'ikinci defter sekizinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Kul Mustafa ve Kadir ve Melkon menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun 'adiyede ve müstimlak-ı sâireye ma'lûmeye hâvî' bir bâb mülkü menzilimi tarafından bi'l-îcâb ve bi'l-kabz şürût-ı mübtile ve müfsideden 'ari bey'-ı bât-ı sahihi şer'iyye ile merkûm Selim'e bin yedi yüz guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin yedi yüz guruş müşter-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilen ahz û kabz iyledim. Fimâba'd menzili mâhdud mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi tasrif olsun didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l- yevmi'r-râbi' 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki mal taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Siverekli mahallesi sâkinlerinden Ahmet bin Şeyh Hasan'ın bir bâb mülkünü merkûm Selim'e bin yedi yüz guruş karşılığında verdiği dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden zikr-i ati...bi'l-meşrutiyeti mütevellisi Hamozâde Mustafa Bey Emir Halil Bey tarafından zikr-i cayi hususu talep ve da'vâya ve hizmeti şer'îye vekâlet-i âmm ile tescil olduğu Hâcî Mâhmut bin 'Ali ve Ahmet bin Hâcî Şeftalû nâm şahidinin ...şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber-nech-i şer'î sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'îye lâhik olan sulbiye kebir oğlu Mehmed Bey medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Kara Musa mahallesinden Mâhmut oğlu Mustafa Ağa ibn Mehmed muvacehesinde müvekkilim ve pederim mûmâ-ileyh mütevellisi bulunduğu Rızvaniye vakfı dâhilinde bey' ...da vâki' Paşa Bağ demekle altı kile beder isti'ab eder ma'lûm el-hudud olan tarafi bir kıt'a tarla seksen dokuz senesi rumi eylül ibtidasından doksan senesi ağustos haniyesine değin bir sene müdet ile işbu merkûm Mustafa Ağa'ya altı yüz guruş icar olduğu isticar edüb müddet-i icare dâhi tekmil olmuş iken merkûm Mustafa Ağa tarla-i mezbûra bi-gayr-i hakk zabt etmekte olduğundan keffi yedi ile müvekkile teslim merkûm Mustafa Ağa'ya tenbiye olunmak muradımdır deyû bi'l-vekâle ve ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mustafa Ağa dâhi cevabında müddei'l-beyan...muharrer üzere olduğunu tamamen îcâb ve kat'îyye ikrar ve itiraf edüb ancak muharrer tarlaya mezkûr çoktan beri minval-ı mûmâ-ileyh Mustafa Bekir'in sene sene istîcâr edüb zari'a ettiğimden teslimden ikna' ederim deyû irâde eylediği kelâm-ı şer'a iltîfâta şayan olduğunu kendisine ba'de'l-taksim tarla-i mezbûre mütevellî ve müvekkil ve mûmâ-ileyh Mustafa Bey'e teslim merkûm Mustafa'ya bey' olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ü i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasında icare verilen tarla üzerinde çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hamozâde Mustafa Bey Emir Halil Bey'in talebi doğrultusunda Mustafa Ağa'nın bir kıt'a tarlayı bir seneliğine kiraya verdiğini ve vadesi dolduğu hâlde halâ hak talep ettiği için açılan davaya dair kayıt.

**(Sn): 223/Numero 302**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâfız Eyüb bin Bayram medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde ... İsmail bin 'Abbâs muhızırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb zikr-i ati bey' sadrına değin yedimde sera mülkü ve hakkım olub..... vâki' birinci defter on sekizinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Mollâ Mehmed ve Hâcî Hamza menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud beyyun 'adiyede ve müştimla-i sa'ire ma'lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzilleri tarafından bi'l-icâb ve'l-zabt şürût-ı mübtile ve sefideden 'ari bey'-ı bat sahih-i şer'ile merkûm İsmail'e bin üç yüz guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve zabt eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin üç yüz guruş tamamen ve kâmilen ahz û kabz iyledim. Fimâba'd menzili mâhdud mezkûr müşteri merkûmun mülk-i müşterâsı hakk-ı sarihi olmuşdur keyfemâ-yeşâ yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu .Fî'l-yevmü'l-hâms -'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacaklarla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâfız Eyüb bin Bayram'ın İsmail bin 'Abbâs huzurunda mülkü ve hakkı olub İsmail'e bin üç yüz guruş verip kendi malı oduğunun ispatı hususuna dair kayıt.

**303**

Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden iken bundan akdem vefât iden Kulanoğlu Nersis veledi 'Abdo'nun sulbiye sağır kızı 'Anna'nın tasfiye-i umûruna kibel-i şer'iden ber vasi' nasb ehemmm ve elzem olmağın emanet ile ma'ruf ve Hristiyan beyyinelerinde istikamet ile mevsuf ve ... umur-ı vesayetine lâhık ve

müstahkık ettiği zeyl-i hüçette muharrer olan kesân ihbarlarıyla müstahkık olan işbu gaib el- kitâb sagire mezbûrenin li-ebeveyn erkarındaşı kebir Karabit sagire mezbûrenin vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin kıbel-i şer‘iden vasi’ nasb ve ta‘yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye bi’l-kabz ve hizmet-i lâzımelerini kemâyebâğı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vâki’ bi’t-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmü’l-hâms ‘aşer min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Vasi tayiniyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden vefât iden Kulanoğlu Nersis veledi ‘Abdo’nun verasetine kardeşi Karabit’in tayin edildiğine dair kayıt.

**304**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Siverekli mahallesi sâkinlerinden Dursun Ağa ibn Mehmed ve Mâhmud bin Hamo ve Murtaza Hasan medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer‘imizde bundan akdem vefât iden Kulanoğlu Nerso’nun sağır kızı Anna’nın kıbel-i şer‘iden mensûb vasiye kebir karındaşı Karabit müvaccedesine bizler Kanberiyeye mahallesi karyesinde vâki‘ tarlaya zari’ ettirmiş olduğumuz beyninin hasılatı olan sekiz kantar haşv emanetimiz müteveffâ-i merkûm Nersis hânesinde enbar etmiş iken merkûm Nersis’in vefâtıyla haşve-i mezkûre müteveffâ-i merkûmun malıdır deyû verâsesi beyinlerinde taksim etmek...olduklarından haşve-i mezbûreden keff-i yedine işbu vasi’ merkûm Karabit’e tenbiye olunmak muradıdır deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Karabit dâhi cevabında haşv-ı mezbûreye bi’l-vesaye ve el-verase vazıyeyine ikrar med’yun merkûmun mâ-adâ müde’alarına ba‘de’l-inkâr medyûn merkûmun ber-vech-i müdde’âsını İbrahim Ağa ve Mehmed Efendi bin Halil tarafından bâ-mestûre sırran ve ba‘de ‘alenen el-tezkiye-i ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbar olunan Köse Mehmed Çavuş bin Şeyh Seydi ve Hâcı Halil bin Adem nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi’l-muvacehe ber nech-i şer‘i isbât etmeğın medyûn merkûmun ba‘de’l-halef haşve-i mezkûr medyûn merkûmu edâ ve teslim vasi merkûm Karabit’e tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu. Fî’l-yevmü’l-hâms min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Ölen bir kişiden geriye kalan malların muhataplara devr edilmesine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sivrekli mahallesi sâkinlerinden Dursun Ağa ibn Mehmed ve Mâhmud bin Hamo ve Murtaza Hasan'ın ettikleri tarlanın hasılatı olan sekiz kantar haşv'in Nersis'in hanesinde depolanmış olması ve Nersis'in ölümüyle söz konusu mahsulatın sahibine verilmesi hususunda çıkan davaya dair kayıt.

### 305

Bâdî-i defter oldur ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden iken bundan akdem vefât iden Kulanoğlu Nerso veledi 'Abdo'nun verâset-i zevce-i metrukesi ...veledi Gogo ile sulbi kebir oğulları Karabit ve Apram ve sulbiye-i kebir kızı Sare ve sulbi sagir kızı 'Ane'ye münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire-i mezbûrenin kıbel-i şer'iden nasb vasiye li-ebeveyn erkarındaşı kebir merkûm Karabit'in taleb ve ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le tahrir ve beyan olursa bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzî' ve taksim olunan defteridir ki bi-yuce tahrir zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şevvâlü'l-mükerrem sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasında mal taksimiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden Kulanoğlu Nerso veledi 'Abdo'nun malının kız ve erkek çocukları arasında taksim edileceğiyle ilgili çıkan davanın sonucuna dair kayıt.

Hâleb hasır 1 5	Müste'mil cacim 1 20	Hâleb hasır(?) 1 5	Yatak kat 3 150	Sandık 3 20
Tas 3 30	Havan me'al 1 25	Sahan 3 25	Tabak 1 6	Üskere 1 8
Köhne teşt 1 20	Köhne tava 1 10	Köhne leğen 1 70	Haşve batman 10 70	Hamam batman 3 30
Elma sandığı 1 15	Küp 6 25	Çıkrık 1 15	... sade 3 30	Cera kürsüsü 1 4
Üskere taşı 2 15	Kömür batman 10 25	Tahta 1 25	Cedid halı1 300	Cedid cacim 1 300
Aş kazganı 2 40	Sağır teşt 1 15	Sac 1 3	Ğalbur 3 3	Merkeb 1 150
Sagir değirmen taş çift 5 80	Merkeb 1 150	Sagir direk 5 20	Ester 1 100	Bargir 2 250

... çekecek ma'a taş 1

dökecek ma'a taş 1

600

350

Mâhalle-i mezbûrede vâki' menzil 1

2000

'Aşık karyesine vâki' bağ kıt'a tiyek 500



500

Yekûn 5269

Sahhu'l

Harc-ı defter-i mâhkeme 132	Kaydiyye 7 20	Dellâliyye 40	Akçe-i kesir 6 20	Vesayet-i ma' varak a 48	Varaka bahâ 2
--------------------------------------	------------------	------------------	-------------------------	--------------------------------	------------------

Yekûn 236

20

Sahhu'l

Bahâ 5032 Pâre 20

Hisse-i zevci ... 629	Hisse-i kebirü'l- merkûm Karabit 1470	Hisse-i kebirü'l- merkûm Apram 1470	Hisse-i kepire Sare 3 735	Hisse-i sagire Ane 735
-----------------------------	---	---	---------------------------------	------------------------------

Balâ-yı defter-i mezkûrede muharrer olduğu vechile kibar-ı merkûmun hissesine ba'de'l-ahz hisse-i sağır vasi merkûma teslim olunduğu işbu mâhale şerh verildi.

### 306

Bâdî-yi defter-i kâssam oldur ki Hâleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Hasan Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Halil bin Mehmedin verâset-i zevc-i menkuhası ... binti İsmail ile kebir oğulları Mehmed ve Ahmet ve sulbiye-i kebir kızıları Fatma ve Hatice'ye münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verâse-i kebirin merkûmun talep ve ma'rifetleri ve ma'rifeti şer'le tahrir ve beyanü'l-verase bi'l-mezayide ve taksim olunan defter-i kâssamdır ki müfredât-ı beyan zeyr-i zikr ve beyan

olunur.Fî'l-yevmü'l-hâms 'aşer min şevvâlü'l-mükerrem sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasında mal taksimiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hasan Paşa mahallesi sâkinlerinden Halil bin Mehmed'in malının varisleri arasında taksimine dair kayıt.

Kazgan 1 20	Kalay tas 1 16	Sağır tabak 1 4
Kilim 1 40	Yatak katı 1 117	Zâhire sandığı 1 6
Öküz çifti 1 155	Merkeb 1 70	Direk 1 6
Sağır demir 1 18	Sahan 1 14	Sandık 1 19
Elma sandığı 1 6	Eski çadır 1 6	Keçi 1 80
Oğlak 2 80	Tepsi çifti 1 8	...1 16

Yekûn Bahâ 669 Pâre 20

Minhü'l

Harc-ı defteri mahkeme 1 16	Kaydiyye 1 30	Varaka bahâ 1 20	Dellâliye 1 12	Akçe-i kesir 1 12
-----------------------------------	------------------	---------------------	-------------------	----------------------

Yekûn

Bahâ 32 Pâre 20

Hiss e-i zevci Haço 79 25	Hiss e-i Mehmed kebirü'l- merkûm 185 30	Hiss e-i kebirü'l- merkûm Ahmet 185 30	Hiss e-i kebirü'l- merkûm Fatma 92 35	Hiss e-i kebir Hatice 92 35
------------------------------------	--	--	---	--------------------------------------

**(Sn): 224/Numero 307**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından 'Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât 'Ayn-ı Zelihâ binti 'Înâyetullah tarafından zıkr-i ati hususu taleb ve da'vâya ve ahz û kabz vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye 'arifân Hüseyin bin 'Abo Hâfız ve 'Ali bin Hâcı 'Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekâletine hükmü şer'îye lâhık olan karındaşı Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Mısırlıoğlu 'Ali bin Mustafa muvacehesinde müvekkilim mezbûre 'Ayn-ı Zelihâ merkûm Halil'in zevce-i menkuhası olub tarihten beş gün mukaddem merkûma tatbiki zimmetinde mutakrir ve ma'zur 'Ali'ye beş yüz guruş müddei mensûb mehr-i 'aded i ma'lûm tahkik ...'allen yüz otuz beş guruş merkûm 'Aliden taleb ederim deyû bi'l-vekâle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Ali dâhi cevabında müvekkilim mezbûre zevce-i menkuhesi olub tatbik eylediğini ve 'adet ma'lûmesi içün meblağ-ı mezbûr nısfı müzmin ve takrir olduğunu vâsi' dâhi yüz guruş olduğu ikrar ve itiraf edûb ancak ziyade müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei vekil-i merkûm ber-vech-i muharrer ziyade müdde'âsını Halilürrahmân mahallesinde Hamza Hoca ve Muhtar Mustafa ve Mehmed Faki ve Müslüm taraflarından bâ-mestûre sera ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Besici Hâcı Mustafa bin Şeyh Seydir ve Sultan Halil bin Adem Hoca nam kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât

etmeğın mu'cebince meblağ-ı nafaka mezbûr yüz otuz guruş ile meblağ-ı mezkûr beş yüz guruş cem'a altı yüz otuz guruş vekil-i merkûm Ahmet'e edâ ve teslim merkûm 'Ali'ye tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu.Fî'l-yevmi's-sâni 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** 'Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden 'Ayn-ı Zelihâ binti 'Înâyetullah'ın talebiyle açılan davada yüz otuz beş guruşun merkûm 'Ali'den alacak hakkı olduğunu talep etmesi ve merkûm 'Ali'nin buna karşılık verilecek miktarın yüz guruş olduğunu söylemesi üzerine çıkan davaya dair kayıt.

308

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffâtından Dögerlü nâhiyesinde Kalecik kâryesi sâkinlerinden Müslüm bin Yusuf medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde kârye-i mezbûre sâkinlerinden 'Ali Bey ibn... Bey muvacehesinde bir inek tavsiyesi üç kırat hinta ve şe'ireden on re's ineğini dokuz tümen hinta ve şe'ire ücretle ra' etmemle mezkûr dokuz tümen hinta ve şe'ire ile karye-i mezbûreden Siverek kazasından götürmek üzere bâkî içün deyû kıt'a eylediği altmış guruşu merkûm 'Ali Bey'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Ali Bey dâhi cevabında iki adet ineğini müddei merkûma ra' edüb icratına verdiği ikrarı ziyade da'vâsıyla ber-minval-i muharrer kat' etmiş eylediğini ba'de'l-inkâr müddei bey-yüce muharrer müdde'âsını isbâttan izhar acz edüb talebiyle merkûm 'Ali Bey'e tahlif olunmağın müddei merkûm Müslüm bilâ beyn merkûm 'Ali Bey'e muarazadan men' olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmü's-sâni 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur .

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kalecik kâryesi sâkinlerinden Müslüm bin Yusuf'un 'Ali Bey ibn...Bey muvacehesinde söz konusu hayvanların tavsiyesi için kıt'a eylediği altmış guruşu merkûm 'Ali Bey'den talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Medîne-i Urfa mâhallâtından Narıncı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Fesadi Hüseyin bin 'Osman bin Fazıl Bey verâset-izevce-i menkuhesi ...binti Mehmed ile sulbiye kebîre kızı 'Âyşe ve li-beveyn erkarındaşı oğulları ve.....varisleri sağiran 'Ali ve 'Osman'a mâhsus olduğu ledâ's-şerhi enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağiran mezbûran kabı şer'iden nasb vasiyeleri Hâcî Halil bin Adem medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'aid meclis-i şer'imizde karye-i mezbûre sâkinlerinden...zâde Bekir Efendi ibn Hâcî Mehmed Ağa muvacehesinde vasiyeleri bulunduğum sağiran mezbûran merkûmanın emmileri ve mevrûsiyeleri müteveffâ-i merkûm Hüseyin'den mevrûse-i mahalle-i mezbûreden vala-yı etrafı erba'ası el-Hâc Sakıb Efendizâde Halil Bey ve Musaoğlu Bakır menzilleri ve Hâcî Hasan Ağa ve Hâcî Fazıl Efendizâde dükkanları ile mâhdud bir bâb menzillerden nafaka-i hisse şer'iyyesiyle Teymureci Bâzârında vâki' bir taraftan müteveffâ-i merkûmun dükkanı ve iki tarafı Narıncı Câmî'i vekâfî dükkanı ve tarik-i âmm ile mâhdud bir bâb mülkü dükkanına mûmâ-ileyh Bekir Efendi bi-gayr-i hakk zapt etmekle keff-i yedle mahallinde keff-i yedle vasiyeleri bulunduğum sağiran merkûman içün bâkî teslim mûmâ-ileyh Bekir Efendi'ye tenbiye olunmak muradıdır deyû bi'l-vesaye ba'de'da'vâ ve'l- istintak mûmâ-ileyh Bekir Efendi dâhi cevabında menzil-i dükkan ve mezbûran vazıyedine ikrar lâkin tarihten bir buçuk sene mukaddem müteveffâ-i merkûm Hüseyin hâl-i hayatında ve kemal akıl ve sıhhatinde menzil-i mezkûrun sabi' nasfı hissesine iki bin guruş ve dükkan-ı mezbûrun dâhi tamamına dört bin guruş cem'a altı bin guruş ... ve kat'ıya bey' ve ben dâhi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve semeni dâhi müteveffâ-i merkûmun zimmetinde alacak hakkım olan altı bin guruş tashih ve muhasib etmişim deyû da'fine vasi müddei merkûm ba'de'l-inkâr vâki' muhasebe sahih muharrer def'ine el-Hâc Mustafa bin Mustafa ve Hâcî Kertanzâde(?) Hüseyin ve Hâfız Mehmed Efendi ve sulbi Hasan Efendi nâm kimesnelerden bâ-mestûre sera ba'de "alenen el tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Saatçizâde İbrahim Halil bin Hâcî Bekir ve İmâm Sâni'zâde Hâfız Mustafa bin 'Abdullah nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i ispat etmeğın mu'cebince müddei vasi' merkûm Hâcî Halil mûmâ-ileyh Bekir Efendi mucib şer'iyye-i muarazadan men' olunduğu tescil ve huzûr-î

‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu. Fî'l-yevmi'l- hâms min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Narıncı mahallesi sâkinlerinden Fesadi Hüseyin bin ‘Osman bin Fazıl Bey’in kız ve erkek varislerinin babalarından kalan malın taksimi için çıkan dava üzerine mal üzerinde diğer varislerin de dükkanlardan alacak haklarının olduğunu talep etmesi üzerine çıkan davaya dair kayıt.

### 310

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Hasan Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Halil bin Mehmed’in verâset-izevce-i menkuhesi ‘Abto bint İsmail ile sulbiye kebir oğulları Mehmed ve Ahmet ve sulbiye-i kebir kızları Fatma ve Hatice’ye münhasıra olduğu ledâ‘ş-şerhi enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i merkûmundan ma‘rifeti’z-zât mezbûre Hatice medîne-i mezbûre mâhkemesinde konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer‘imizde kebir merkûm Mehmed muvacehesinde pederim ve mevrûsem müteveffâ-i merkûmun hayatında ‘ali el-vefât yedinde malı ve mülkü ve ba‘de vefât benimle verase-i sâire merkûmun mevrûsu ... karyesinde vâki‘ etraf-ı erba‘ası ‘Osman ve ‘Ömer ve Süleymân işbarları ve cebl ile mâhdud iki yüz elli bin guruş mülkü üzüm bağ ile derûnunda münhasıra kırk ‘aded fıstık ve bir ‘aded incir ağaçlarına ve kaza-i kendi karirinde vâki‘ etraf-ı erba‘ası Süleymân ve Recep’e bağları ..ile iki yüz elli bin ihata ettirmesi mülkü bir kıt’a bağ ve diğer ma‘lûmatı el-hudud bir kıt’a kebir şitil bağ ve mahalle-i mezbûrede vâki‘ etraf-ı erba‘ası Hâcî ‘İsazâde Mehmed ve Kurabi ve Hamamcı Mustafa menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud Hâcî Eyüb hânesi demekle ma‘ruf bir bâb menzili derûnunda yönü kibleye bir ‘aded ve koç boynuzu kapıdan ‘ali sebili’l-irsi’l-şer’i kırk sekiz sehmede yedi sehemî hisse-i şiya’ıma ba‘de’l-ifraz mehlinde bâkî teslim merkûm Mehmed’e tenbiye olduğu muradımdır deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında bağ-ı mahdûd mezkûreleriyle menzil-i mezbûre vazıyedine ikrar ve itiraf edüb lakin pederim ve müteveffâ-i merkûm Halil tarihten on üç sene mukaddem yine vefâttan yedi sene mukaddem hayatında bağ mâhdud mezkûreleriyle işbar-ı mezbûrun vefâtı mezbûru benimle gaib ‘adle’l-meclis karındaşım kebir

merkûm Ahmet'e yedi bin guruş fasık ve ahd ile ... ve kat'iyye bey' ve bizler dâhi iştirâ ve def' semeni etmiştik deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine Hâfız Mâhmut Efendi bin Mehmed ve Mustafa bin Halil ve Mollâ Mehdi ve Köçekoğlu Mehmed nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan Gezer mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin "Ömer ve Hasan Paşa mahallesinden Şeyho bin Ahmet nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin mu'cebince müddei mezbûre merkûm Mehmed'e bey' ve şer' hisse-i da'vâdan men' olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmü's-sâni-'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras paylaşımından alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hasan Paşa mahallesi sâkinlerinden Halil bin Mehmed'in varisleri arasında malı ve mülkü taksim edilmek üzere açılan davada varisi Hatice'nin mahkemeye sunduğu iddia doğrultusunda çıkan anlaşmazlık üzerine Mehmed'in miras taksiminden men' edilmesiyle sonuçlanan davaya dair kayıt.

**(Sn): 225/Numero 311**

İptal edilmiştir.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Diyarbekir vilâyet-i dâhilinde nefsi Diyarbekir ahâlisinden ma'rifetü'z-zât 'Âyşe binti 'Ali muvacehesinde Haleb vilâyet-i dâhilinde Urfa hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde zevce-i Mustafa ve ...bin Süleymân merkûm 'Âyşe zimmetinde hüccet-i karz- şer'iyeden alacak hakkım olan yedi yüz guruşu merkûm 'Âyşe'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Âyşe dâhi cevabında külliye inkârına mekarın müddei merkûm müde'iyân-ı isbâttan izhar acz edüb talebiyle merkûm 'Âyşe'ye tahlif olmağın mu'cebince merkûm Mehmed bilâ beyin merkûm 'Âyşe üzerinde mu'arazadan men' olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Derkenar:** İşbu i'lâm ı mezkûrun şuhûdu sûret-i mâhsusesi iki yüz yirmi yedinci sayfaya teyid olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Diyarbekir ahâlisinden Mustafa ve ...bin Süleymân'ın 'Âyşe'den yedi yüz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**312**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Tohtemur mahallesi sâkinlerinden Olukoğlu Hasan bin 'Abdullah medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'iyemizde Mehmed bin Yusuf muvacehesinde merkûm Mehmed zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden alacak hakkım olan yüz doksan altı guruş ile hınta ...hınta vermek üzere bir kile hıntamı merkûm Hamo'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hamo dâhi cevabında hüccet-i mezbûreden meblağ-ı mezbûr yüz doksan altı guruş ile bir kile hınta müddei merkûm Hasan zimmetinde el-yevm sahih deyni olduğunu tâbi' ikrar ve itiraf etmek meblağ-ı mezbûr yüz doksan altı guruş ile mezkûr bir kile hıntayı müddei merkûm Hasan'a edâsıyla merkûm Mehmed'e iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Tohtemur mahallesi sâkinlerinden Olukoğlu Hasan bin 'Abdullah'ın merkûm Mehmed zimmetinde(âlakalı) bir kile hıntayı merkûm Hamo'dan talep ettiğine dair kayıt.



Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Narıncı mahallesi sâkinlerinden ...zâde Bekir Efendi ibn Hâcî Mehmed Ağa medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde ma'rifeti'z-zât 'Âyşe binti Fesadi Hüseyin tarafından zıkr-i ati bey' kabul vekili müseccili şer'iyyesi Tanburzâde Hâcî Mustafa Ağa muvacesesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb mahalle-i mezbûrede vâki' yedimde sera mülkü ve hakkım olub etraf-ı erba'ası Halil Bey ve Nacar Yako ve Hâcî Halil Ağa ve Hâcî Fazıl Efendizâde dükkanları ile mâhdud bir bâb mülkü menzilde olan nısf-ı hisse şahsıma tarafından îcâb ve kabul hâvî şürût-ı mübtile ve müfridede 'âri bey'abat sahih şer' ile iki bin guruş merkûm 'Âyşe'ye bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikten sonra semeni iki bin guruş dâhi merkûm 'Âyşe ...ve tebdi' eylediğimde olduğu kabz eylediğimden fimâba'd menzili mâhdud mezkûrun şayi' nısf-ı hissesi merkûm 'Âyşe'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuştur kefemâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü'ş-şer'-i mâ vâki' bi't taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l- yevmi'l-tasi' 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl:

Mâhzar Mehmed

Hâcî Kerko

Yunus oğlu Halid

Mıhzâde Nezir Efendi

Mevlevizâde Seydi Ahmet Efendi

**Özet:** Taraflar arasındaki borç taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Narıncı mahallesi sâkinlerinden ...zâde Bekir Efendi ibn Hâcî Mehmed Ağa'nın iki bin guruş merkûm 'Âyşe'ye teslim ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfaya muzâf Rumkale kazasına tâbi‘  
 ‘Aynalı kâryesi sâkinlerinden ma’rifeti’z-zât Sultan binti Mâhmut bin Seydi nâm  
 bekir bâliğ akil medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde  
 karye-i mezbûrede ‘Ali bin Abûzer bin Seydi muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i  
 kelâm edüb merkûm ‘Ali bana tezvic talep olmakla ben dâhi hüsn-i rızâm ve tayyib-  
 i ihtiyârımla iki yüz elli guruş mehr-i mu’accel ve altı yüz guruş mehr-i mü’accel  
 tesmiyeleriyle nasfima merkûm ‘Ali’ye akd ve nika’ tezvic eylediğimde olduğu  
 tezvic ve kabul iyledim didikte merkûm ‘Ali sağır merkûm Sultan’a sadr olan cemi’  
 kelimât-ı meşrûhasında şîfâha tahkik ve vicaha tasdik eylediği tescîl ve mâ-vâki‘  
 bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmü’s-sâni’ ve’l- ‘işrin min şevvâl sene ihda  
 ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

**Şuhûdu’l- hâl:**

Mehmed Efendi

Sâlih Efendi

Şişlizâde ‘Osman Ağa

Şeraczâde Mâhmut Efendi

Hâcı Hâfız Efendi ve Gayruhum.

**Özet:** Nikah sözleşmesiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** ‘Aynalı kâryesi sâkinlerinden Sultan binti Mâhmut bin  
 Seydi’ye ‘Ali’nin talip olması ve kendi rızasıyla nikahta kararlaştırılan paranın iki  
 yüz elli guruş olduğuna dair mahkeme huzurunda yüzleşip çözüme kavaştırulmasına  
 dair kayıt.

Der-i devleti mekîne arz-ı dâ'î kemîneleridir ki nezâret-i Urfa'ya hümâyun mülhak evkaftan Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa'da kain mukaddemâ....inşasından mevkuf olmak 'Ayn Halilürrahman..aleyhüselam efendimizin zaviyesi vakfından olmak üzere yevmi beş dirhem 'Osman'a vazife ile müstema'an çetine tasrif olan Recep Efendi bilâ ...mûmâ-ileyh mihvalından müştema'an mezkûriyede ehil ve müstahik bulunan Urfa ahalisinden Hâcî Mustafa Efendi bin Hasan ve ihdasinde teveccu' ifha olunmuş isede kayıda bi'l-meraci' Ruhade vâki' Mevlid-i Hâfız Halilürrahman vakfından olmak üzere yevmi on akçe vazife ile seccade ...cihet bin iki yüz seksen dört zilhicce on dört tarihiyle... Şeyh Kemaleddin Efendi Bey ve yevmi on akçe vazifeyle tevliyet-i hücceti bin iki yüz kırk bir recep yirmi tarihiyle Şeyh "Ömer ve Şeyh Mehmed Nuri valida-ı merkûm Hüseyin ve yine Ruhada vâki'Mevlid-i Hâfız Halilürrahman vakfının yevmi iki akçe vazifeyle tevliyetin rücu' hissesi bin iki yüz yirmi dört recep sekiz tarihiyle Mehmed Nuri Efendi'nin vari rebi' hissesi dâhi ... bin on dokuz zilhicce tarihiyle kebir Hâfız 'Ömer ve 'Osman ve Rağib ve 'Arif Efendiler ile sağır mübeyyen yevmi üç akçe ve taife ile ... ihdasinde mukayyed bulunduğu .....Sultan Süleymân Han taleb sâire hazırım ...İbrahim Halilürrahman zaviye-i şerif muzafam içün Ruha'ya tâbi' Bozabâd nâhiyesinde Kızlar ve Karacaviran kâryesinde ahâlisinden zevce-i mezkûreye Şeyh ve Feraş'a nasb olunan kimesneye yevmi dört dirhem 'Osman ve ta'ifi nebiye buyurdıkları dokuz yüz kırk sekiz senesi şa'bânü'l muazzam ... tarihiyle mevrûs bir kıt'a ve vekâfiyesi suretinden anlaşılmiş olduğu veya mucib kapıda Ruhada vâki' Mevlid-i Safet Halilürrahman ve 'Abdi Halilürrahman zaviye-i vakıfları... mukayyed olub müştebih hüccetinin Recep Efendi 'ihdasinde olduğunu ra'is kayıt olunması ol-vasifesinden husus-ı mezkûrede iştiba vâki' olacağı beyanıyla Ruha'da Mevlit Hâfız Halilürrahman ve 'Abdi Halilürrahman zaviye ve vakıfları başka başka...olduğu hâlde tevciye ifâ oldunan müştebit hüccetine ....müştemit mûmâ-ileyh Recep Efendi mutasarrıf olmuştur ve yedinde ...Halilürrahman vakfının... ve müştebit hüccetleri mûmâ-ileyh Yusuf ...bilâ tarihi ihdasinde mukayyed olduğun nezâret-i ..kadar vefât etmiş olduğundan vefât-ı mezkûrun mütevellileri Mehmed Nuri ve Hâfız "Ömer ve 'Osman ve Rağib ve Raci'... mevlidi sağır Halilürrahman zaviyesinde seccade gâşiyesine Şeyh Veleddin Efendi ve mütevellisi Şeyh Mehmed Nuri Efendiler'den her biri el- yevm ber- hayatımdır

ve... vefât idenler varisi olan ve ihvatından kimesneleri yokmuştur ...bi'l-tahkîk hakkı hâlde bi'l-i'lâm muzabit ahir ve iş'arı ... vakfiye-i mezkûrenin ekseri mâhallerinde yazması mahv olmuş olduğundan diğer bir kıt'a memhur ve mâhzer suretine irsal ve tisyarı bâ seniye de bir def'a Haleb vilâyet-i celilesine bi'l-vurud zila Urfa mutassarrıflığına izyar buyurulup medîne-i mezbûre meclis-i idaresinde taksim ve kıra'et olunan emir-nâmesine nazırdan evkâf-ı hümâyuna imtinaen hususu mezkûrun tedfikân lâzımelerine icra olunduğuna göre zikr olunan mevlidi Hâfız Halilürrahman zaviyesi başka ...bâ câmi' şerif ve makamı valadan mübârek ve sâireye hâvî olduğu misüllü 'Ayn Halilürrahman Sadetullah 'Ali binaya ve 'Ali Müslüm zaviye ve evkâfı dâhi ...hüccetinin mûmâ-ileyh Hâcî Mustafa Efendi 'ihdasına tevciye inha olunan işbu 'Ayn Halilürrahman bâ câmi' şerif ve mukim mübârek câmi' ve medâris ve deva'ire ve ...şamil olub ...tedris ile neşr el-yevm şerif .mezkûr bulunmuştur zaviye-i mezkûre vakfının feraşı müstemidd bilâ terhim tasrif olan Yusuf Efendi mukaddima vefât ederek evlad ve ihzadından(?) kimesne bulunmasında ...müteveffâ-i mûmâ-ileyh Yusuf Efendi'nin evladındanım diyerek müştemit ve ferraşlık cihetlerine zabt vazile-i zaman nasf etmiş ise de seksen doksan sene evvel bu dâhi bi'l-valid gün olub hüccet-i mezkûre şimdiye değin müvekkil kalmış ve müteveffâ-i mûmâ-ileyh evrak-ı ...olduğu hüccetle mukaddema i'lâm dan Recep Efendi mâhlulunda tevciye yazılmış ve evkâf-ı mezkûrun mütevellileri Hâfız "Ömer ve 'Osman ve Rağib veraka-i ...el yevm ber hayat olub Hâfız Mehmed Nuri üç sene mukaddem vefât ederek oğlu Hüseyin ber hayat bulunmuştur ve mevlidi hazreti Halilürrahman zaviyesinde seccade ...Şeyh Veleddin Efendi vasi' ber-hayat olub mütevellisi Şeyh Mehmed Nuri vefât etmesiyle oğlu merkûm Hüseyin kalmıştır salifü'l-zikr 'ayn Halilürrahman zaviyesi def'-i evlada takdim kılınan mazbatada ahz ve beyan olunduğu üzere Câmi-i Şerif zaviye-i mezkûre...ve makam-ı mübârekesi iki seneden beri metanet...vazife-i mu'ayenesi ile müştemit ve feraşının ihdasında tevciye mukaddemâ i'lâm ve mazbat olunan Urfa ahâlisinden mûmâ-ileyh Hâcî Mustafa Efendi 'Ali ve Fazıl ile irasına ve zâhir ve takviye ve irşad salkir ile ibrâsına ve da'vâ-i hayresi ihtinâm şayan olub tedris-i 'alim şerif ve irsâlesi lâkin tarifesiyle meşğul olduğundan Hüdavendigâr ...Sultan Süleymân Han tabe-i şera ...'ayn Halilürrahman zaviye-i şerifesi musâlîh içün Ruha'ya tâbi' Bozabâd nâhiyesinde vâki' Kızlar ve Karaca vilâyeti kâryesi ahâlisinden zaviye-i mezkûreye Şeyh ve ferraş'a nasb olunan kimesneye fi'l-yevm buyurdıkları vakfiyeden mestur olan dört

dirhem ‘Osman ’a vazife ile müştehit ve ferraşit hüccetleri şürût-ı akdede nizamiyesinde tatbika mûmâ-ileyh Hâcı Mustafa Efendi da’ilerine mütalik-i teveccüh ve yedine bir kıt’a bayrak-ı şerif-i âlî-şan sevk ve ihsan buyurulmak ricasına evla vâki‘ el-halid bi’l-iltimas derud ve istimrar ahz û i’lâm olundu. Fî’l- yevmi’l- hâms- ‘aşer min şa’bûnü’l- ‘mu’âzzam sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Vakıfların bakım ve onarımıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Urfa’ya bağlı söz konusu cami ve vakıfların bakım ve temizlik işleriyle ilgilenmek üzere ücret karşılığında görevlendirilen ferraşların vefat etmeleri yerlerine geçen evlatlarıyla ilgili görevlendirmelerle ilgili mahkemeye taşınan davaya dair kayıt.

**(Sn): 226/Numero 316**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Nur ‘Ali mahallesi sâkinlerinden ve teb’a-i devleti ‘aliyenin Süryani milletinden Bidros veledi İlyas medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’iyemizde li-ebeveyn erkarındaşı Baski veledi İlyas muhzırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati bey’ sadrına vekili balâsı munazzaf müşterek olduğumuz mahalle-i mezbûrede vâki‘ Bey Kapısı caddesinde ikinci defter kırk dördüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba’sı Halil ve Bekir menzilleri tarik-i âmm ile mâhdud beyun ‘adire müştemlik nasfina malik olduğumuz menzilden nısf hisse... Ahmet tarafından îcâb ve kabulü hâvî meşrut mübtile ve sahireden ‘ari bey’-ı bât-ı sahih şer’ ile merkûm Paşa’ya iki bin beş yüz guruş bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu mucib muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş tamamen ve kâmilan ahz û kabz iyledim. Fimâba’d menzili mâhdud mezkûrun nısfı hissesi merkûm İlyas’ın mülk-i müşterâsı ve hisse-i cer’i olmuşdur keyfimâ-yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsunlar didikte gibbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-tasi’-‘aşer min şevvâl sene ihda ve tis’în ve mietyen ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Nur ‘Ali mahallesi sâkinlerinden Bidros veledi İlyas’ın Baski veledi İlyas huzurunda alacak hakkını talepe ettiğine dair kayıt.

### 317

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından İmam Kulu mahallesi sâkinlerinden... Ahmet bin Mâhmud medîne-i mezbûre mâhkemesinde mescli-i şer’imizde nefsinde asl ve ma’rifeti’z-zât zevce-i Fatma binti Hâcî Bekir tarafından dâhi zikr-i ati mübeyyen kabul ve kabz ve vekil-i müseccili şer’iyye Müslüm Bey ibn Mehmed Bey muhzırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb zikr-i ati beyn sadrına deĝin yedimde sera mülkü ve hakkım olub mehl-i mezbûrenin ikinci defter on yedinci numeroyı ebvâb ile mukayed etraf-ı erba‘ası Hancı ‘Abdo ve Deveci Hâcî ‘Ömer ve Hristiyan menzillerine ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun ‘adiyede ve müştemelat-ı sâire ma‘lûmeye hâvî’ bir bâb mülkü menzilimi tarafından îcâb ve kabul ve hâvî mübtile ve mukaddereden bey’-ı bat sahihi şer’ile yedi bin iki yüz elli guruş el-iştirâk-ı savi’ merkûm Müslüm Bey ile zevcesi müvekkile mezbûre Hatun’a bey‘ ve temellük ve tesellüm eylediğimde onlar dâhi sahihi muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yedi bin iki yüz eli guruş müşteriyân merkûman yedlerinde tamamen ve kâmilen ve ahz ve kabul iyledim Fimâba’d menzili mâhdud mezkûr müşteriyân merkûman müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfimâ-yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsunlar didikte ĝibbe’t-tasdikü’ş-şer’-i mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-‘aşer min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Evlilik sözleşmesi(mihr) ile ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** İmam Kulu mahallesi sâkinlerinden... Ahmet bin Mâhmud’un Müslüm Bey ve zevcesine yedi bin iki yüz elli guruş verdiğini söylemesi ve mülkünde hakları kalmadığını söylediğine dair kayıt.

**(Sn): 227/Numero 318**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından İhlasiye mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât Fatma binti Bekir tarafından zikt-i ati hususu taleb ve da'vâ ve ahz ü kabz vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye 'arifân Mehmed bin 'Abdullah ve Hasan bin Abûzer nâm kimesneler şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan Hâcî Şa'ban bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Maksud bin Halil muvacehesinde müvekkilim mezbûre Fatma merkûm Maksud'un zevce-i menkuhesi olub tarihten bir sene mukaddem kendisi diyar-ı ağırde olduğu hâlde müvekkilim mezbûreye tatbik tarafından mektub tahrir ve Hâcî 'Abdullatif Efendi 'ali vekil eylediğinde mûmâ-ileyh Hâcî 'Abdullah bi'l-vecale müvekkilim mezbûreye tatbik etmişti 'allen merkûm Maksud hazır olmakla müvekkilim mezbûrenin zimmetinde takrir ma'zur 'aliye mehr-i mü'eccel olan beş yüz guruş merkûm Maksud'dan taleb ederim deyû bi'l-vecale ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Maksud dâhi cevabında mâ-ada beyan kafi' mezkûre tamama ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş vekil-i merkûm Hâcî Şa'bân'a edâsıyla Maksud'a iltizâm olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ü i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Evlilik sözleşmesi(mihr) ile ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** İhlasiye mahallesi sâkinlerinden Fatma binti Bekir talebiyle Hâcî 'Abdullah Fatma'nın müvekkili olub eşi Maksud'un nikah akdi olarak söz verdiği beş yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından 'Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hâcî Nabi medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Olukoğlu Hasan bin 'Abdullah muvacehesinde merkûm Hasan dükkancı olduğu hüccetle kendüye vâki' ve teslim etmiş olduğum nakid ve akçeden bâkî zimmetinde beş yüz seksen dokuz guruş yirmi pâre ile karındaşı gaib el-meclis nâm kimesneye dâhi yedimde bulunan bir kıt'a... mucebiyle alacak hakkım olan dokuz yüz otuz yedi guruş merkûm Hasan bi'l-emr ve'l-kabul kefil ve zâmen olmakla meblağ-ı mekful benden dâhi altı yüz yetmiş yedi guruş bâkî def' ve teslim olunub bâkî iki yüz altmış guruş cem'a sekiz yüz kırk dokuz buçuk guruş merkûm Hasan'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hasan dâhi cevabında karındaşı gaib merkûm Halil kefaletine ve mablağ bâkî mezbûr iki yüz altmış guruş ile kendisine zata vereceği olan beş yüz seksen dokuz buçuk guruş cem' sekiz yüz kırk dokuz buçuk guruş müddei merkûm zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ-ı mezbûr sekiz yüz kırk dokuz buçuk guruş müddei merkûm zimmetinde el yevm sahiha deyni olduğunun tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ-ı mezbûr sekiz yüz kırk dokuz buçuk guruş müddei müddei merkûm Mehmed'e edâsıyla merkûm Hasan'a iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' aşer min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** 'Alihân Bey mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hâcî Nabi'nin alacak hakkının tamamının iki yüz altmış guruş olduğunu sekiz yüz kırk dokuz buçuk guruş alacak hakkı kaldığını merkûm Hasan'dan talep ettiğine dair kayıt.



320

Ma'rûz-ı da'îleridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde nefsi Halep ahâlisinden Debyun(?) Süleymân medîne-i Urfa hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle 'aza meclis-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'i 'aliyede zevce-i mutalifesi 'Âyşe binti 'Ali muvacehesinde merkûm 'Âyşe zimmetinde hüccet-i karz şer'iden alacak hakkım olan yedi yüz guruşu merkûm 'Ayşe'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Âyşe dâhi cevabında külliyyen inkârına mekarın müddei merkûm... ber-minval-i muharrer müdde'âsını isbâtta izhar acz edûb talebiyle merkûm 'Âyşe'ye tahlif olunmağın mu'cebince merkûm külliyyen bilâ beyn muarazadan men' olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l- tasi' 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halep ahâlisinden Debyun(?) Süleymân'ın merkûm 'Âyşe zimmetinde alacak hakkı olan yedi yüz guruşu merkûm 'Ayşe'den talep ettiğine dair kayıt.

321

Ma'rûz-ı da'îleridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Korkmaz mahallesi sâkinlerinden Müslüm bin Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle 'aza meclis-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde..oğlu Mehmed bin 'İsa muvacehesinde merkûm Mehmed zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iden alacak hakkım olan bin iki yüz kırk beş guruş otuz pâreyi merkûm Mehmed'den talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmdan müddei merkûm Müslüm zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ-ı mezbûr bin iki yüz kırk beş guruş müddei

merkûm Müslüm'e edâsıyla merkûm Mehmed'e iltizâm olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l 'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Korkmaz mahallesi sâkinlerinden Müslüm bin Ahmet'in merkûm Mehmed zimmetinde bin iki yüz kırk beş guruş otuz pâre alacak hakkını talep etiğine dair kayıt.

### 322

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât 'Aliş binti Hâcî Hasan Ağa tarafından vekil-i müsecceli şer'iyye sadriye-i kebir oğlu Seyid Ahmet Dede ibn 'Abdulhamit Dede meclis-i şer'imizde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb pederim müteveffâ 'Abdulhamid Dede mâhalle-i mezbûrede vâki' mücedra inşa ve etmiş olduğu gaffafhâanede vâki' tarifine... vaz'-ı yedi Ahmet ve dükkân-ı tarflarına dâhi tarih-i âmm ile mâhdud on bab dükkanları hayatında yine vefâtından dokuz ay mukaddem bin iki yüz doksan senesi şehir-i zikka'de şerifesi guresinde veledim ve müvekkilim mezbûre 'Ayşe Hatun on iki bin yüz guruş... ve makbuz bey' edûb müvekkilim mezbûre dâhi iştirâ ve temlik etmiştir lâkin müvekkilim mezbûrenin yedinde sened şer'i bulunmadığından hakikat-ı hal erbab ve fevkundan ledi'l-istincar yedine bir kıt'a hücceti şer'iye verilmek bi'l-vekâle iltimasdır didikte halâ vekili müvekkilatı zabt ve beyan eylediğini mâhsus muharrer üzerine olduğunu husus-ı mezbûrede ... tamda olan Hâcî Fazlıllah Efendizâde nakibü'l-eşrâf Hüseyin Efendi ve Katipzâde Sâlih Efendi ibn Hâcî Mustafa Efendi ve Mehmed Efendi ibn Hâcî Ramazan Ağa nâm... ihbarlarıyla müstahkık olmağın mâ vâki'...hıfz ve... işbu vâsık bi't taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l yevmi'l-'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alman bir mülkün aidiyetiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden Aliş binti Hâcî Hasan Ağa tarafından açılan davada taraflar arasında söz konusu satılan dükkanların

karşılığında senet olmadığı için taraflar arasında çıkan sorunun mahkemeye taşındığına dair kayıt.

### 323

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Gezer mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Mığırđıç veledi Gamkar Karabit medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde teb'a-i merkûmun Dellâl Kivo veledi Karabit muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati beyn sadrına değın yedimde sera mülküm ve hakkım olub mâhalle-i mezbûrenin Mimar Bako(?) zokağında vâki' birinci defter dördüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Çulcu İmirza ve Hâcî Fettah ve Kalaycıbaşı menzilleri ve kat' ile mâhdud derûnunda yönü kıbleye iki kapı ve fevkunda bir çardak ve bir... ve sol... hisse ve kapıdan hakk-ı mururu müşt Emil bir bâb mülkü menzili tarafından îcâb ve kabul hâvî şürût-ı mübtile ve mikdarın 'ari bey'-ı bât-ı sahih şer'iyye ile merkûm Kivo'ya altı bin guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve kabz ve teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin guruş tamamen ve kâmilen ahz û kabz iyledim. Fimâba'd menzili mâhdud mezkûr müşteri merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfîmâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdikü's-şer'i tscil ve mâ vâki' bi't taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davya dair kayıt

**Değerlendirme:** Gezer mahallesi sâkinlerinden Mığırđıç veledi Gamkar Karabit'in Dellâl Kivo'ya altı bin guruş teslim ettiğine ve alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 228/Numero 324

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfaya muzâf Harran nâhiyesine tâbi'...karyesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Kalo binti Mehmed Cefal nâm Bekir bâliğ akıl medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'î-i şerîf-i 'aliyede karye-i mezbûre tâbi' Tilanbar karyesi sâkinlerinden 'Abdullah bin Ramo bin Vâli muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb merkûm 'Abdullah bana tezvic talib ve rağib olmakla ben dâhi hüsn-i rızâm ve tayyib-i ihtiyârımla dört yüz guruş mehr-i mü'eccel ve dört yüz guruş mehr-i mu'eccel tesmiyesiyle nefsimde merkûm Abdullah bin Ramo ile akd ve nikâha tarih eylediğimde olduğu tezvic ve kabul eyledi didikte merkûm 'Abdullah akd-i merkûm Halo'ya sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında şifâha tahkik ve vicaha tasdik eylediği tescil ve mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrin min şevvâlû'l-mükerrem sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

**Şühûdü'l-hâl:**

Sadioğlu Has 'Abdurrezakzâde İbrahim Halil Kamilzâde Sâlih Efendi  
Hâcî Hâfız Efendi Hâcî Hâfız Efendi

**Özet:** Evlilik sözleşmesi(mihr) ile ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kalo binti Mehmed Cefal nâm Bekir'in Abdullah bin Ramo bin Vâli ile dört yüz guruş karşılığında nikahlanıp söz konusu miktarın ödenmesi için mahkemeye başvurduğu ilgili davaya dair kayıt.

325

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından İmâm Kulu mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Fatma binti Hâcî Bekir nâm Hatun tarafından zikr-i ati bey' takrir ve i'tâ hüccet-i vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifetü'ş-şer'îye 'arifân... Ahmet bin Mâhmud ve eskici Derviş bin Seydi Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle hasm-ı cahidde ber nech-i şer'î sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'îye lâhık olan zevce-i Müslüm Bey bin Mehmed Bey medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden ma'rifeti'ş-şahsı Şemo veledi Barsom tarafından dâhi zikr-i ati bey' tasdik vekili müsecceli şer'îyyesi zevci Nerso veledi Ovanis muhzırında bi'l-vekâle ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb müvekkilim mezbûre Fatma zikr-i ati bey' sadrına değın sera

yedimde mülkü ve hakkım olub Hâcî Gazi mâhallâtından Hâcî Halil Ağa zokağında vâki' ikinci defter on sekizinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası 'abacı Şeyho ve Maho ve... menazil ve tarik-i âmm ile mâhdud beyyun 'adiyede ve müştemellük-i sâire ma'lûm hâvî bir bâb mülkü menzilimi tarafından îcâb ve kabul hâvî şürût-ı mübtile ve müfsideden 'ari bey'-1 bât-1 sahih-i şer' ile merkûm Şemo'ya beş bin guruş bey' ve temlik ve teslim eylediğimde olduğu iştirâ ve temlik ve teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-1 mezbûr altı bin guruş Şemo yedinden tamamen ve kâmilen ahz û kabz ve kabul iyledim. Fimâba'd menzili mâhdud mezkûr müşteri mezbûrenin mülk-i müşterâsı ve hakk-1 sarihi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-'işrin ve min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alacak ve vereceklerle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** İmâm Kulu mahallesi sâkinlerinden Fatma binti Hâcî Bekir'in Nerso veledi Ovanis muhızırında merkûm Şemo'ya beş bin guruş bey' teslim ettiğine dair kayıt.

**326**

Ma'rûz-1 da'îleridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Gezer mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i deveti 'aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden İğnecioğlu Bidros'un sulbi kebir oğlu Karabit medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î meclis-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Şey Çoban kâryeli Hüseyin bin Hüseyin muvacehesinde pederim müteveffâ-i merkûmun Hüseyin zimmetinde yüz otuz beş guruş alacak hakkımı kibel-ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-1 mezbûr benimle verase-i sâire mevrûs sahihinden meblağ-1 mezbûr merkûm Hüseyin'den talep ederim deydü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hüseyin dâhi cevabında müddei merkûm Karabit müteveffâ-i merkûmun varisi olduğunu meblağ mebur dâhi zimmetinde müteveffâ-i merkûm sahih deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ-1 mezbûr beş guruş müddei merkûm Karabit'e

edâsıyla merkûm Hüseyin'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' ve'l-'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Gezer mahallesi sâkinlerinden İğnecioğlu Bidros'un oğlu Karabit mecliste hazır olup Hüseyin zimmetinde yüz otuz beş guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

327

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfaya muzâf Dögerlü cüllabı nâhiyesine tâbi' Şeyh Hâtât karyesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât Emine binti... nâm Bekir bâliğ akıl medîne-i mezbûre meclis-i şer'-i şerîf hazırda karar sâkinlerinden Selim bin Mollâ Bozan muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm Selim bana nefsim taleb ve rağib olmakla ben dâhi hüsn-i rızâm ve tayyib-i ihtiyârımla iki yüz guruş mehr-i mü'eccel iki yüz guruş mehr-i mu'eccel teslimiyle nasfı merkûm Selim'e akd ve nikah ve tezvic eylediğimde olduğu tezvic ve kabul eyledi didikte merkûm Selim akd-i merkûm Emine'ye sadr olan cemi' kelimât-ı meşruhesinde şîfâha tahkik vicaha tasdik eylediği tescîl ve mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:**

Ğayruhum ..... Hâcî Safer'in oğlu 'Osman

Mahsud Efendi Ahmet ... Sâlih Efendi

**Özet:** Evlilik sözleşmesi(mihr) ile ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Şeyh Hâtât karyesi sâkinlerinden Emine binti... Selim bin Mollâ Bozan'a kendi rızasıyla iki yüz guruşu nikah akdi için kabul edip alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Bakır... mahsûs ve birincisinin ve on ve ikincisinin beş guruş kıymeti olub mâhkeme-i şer'iyye tarafından sarf olunan emirnâmelerin sahihi miyanında fûruzatıyla esmanının kemale evrak-ı mezkûre hasılatı meyanına idhal olunmak üzere icâbının icrasına rûsûman-ı celilesi makamından bâ-mezkûr iş'ar mezkûr ...hakkında nev hasıl mu'amele olunmak iktizâ edeceği dâhi ba'zed vilâyetlerden istikal olmuş olub bu ...nivab muzâf olmayan yedlerde sarf edilenler esmanının dâhi varik cehasından ma'adası tevaba memuruna muktezi bulunan mâhkemelerde sarf edilenlerin esmanından dâhi Varaka bahâsı olan bir guruştan müdde'asının hâms hadım mâhkemeye verdirerek ...maliye sandıklarına teslim ettikleri hâlde çünkü mezkûr izn-i sefileri esasa ve şaid şer'iyyeden mâhdud ma'lûm meşruh dâhi hâric ve şaid hakkında ceryan iden ma'lûmeye müvaffik bulunduğundan ve eğrice salifü'l-zikr izn-i sefinelerde ba'de izin bahâsından bedeli olmak üzere 'ali'l-sevaye on guruş alınması tezkire-i mezkûremden sened-i ricatından isede bunlardan gerek ...gerek ...mâhsus ba'zâ-înların hepsinden medü-'l-kadim olunan on ve beş guruşluk yalnız birer guruş varik bahâ ve kusuru haric izn-i sefinelerden üzerine bâ-ziş mezkûr izinlerin üzerinden alacak pârenin miktarına ...nakl-i akçe almaları maksadına bina' ve bâkî ile ....savi almamasına göre ...ikisinden de 'ale'l-saviye on guruş ahz hayrı sahk olacağı yedi bulmuş olduğundan şu hâlde bunlardan bana bâkî ye mâhsus bulunanlardan kıymeti on ve beş buçuk onlar bir guruş olmak ve kemâ fi sâbık ma'sur şer'iyyesi muftaza olan mâhallerde sarf olunacağı ...esmanından Varaka bahâsı çıktiktan sonra üste itirafının hâms sâire hâric ve talik-i hâms ...mâhkemeye ve kasuru me'aşan ...hazine-i celileye ve huzur-ına şer'idan muftaza olmayan makallerde sarf olunan ...esmanından vasi' Varaka bahâsından mâ-adâsı kemale ma'suruna mûmâ-ileyh 'aide ba'de'l-men' üzere mâhkeme-i şer'iyye canibinden talep eylediği mezkûr ... olan bir guruştan ahz ile evrak-ı sahih ma'murun tarafından ma'mura şer'idan teslim ve i'tâ olunacak bir buruş...esmanının nevab ve haricine 'aid miktarından mâ-adâsi ta'biriyle defter-i hâsılat idhal ve imlâsı divan-ı muhaseban dairesi mezkûrattan olarak keyfiyet-i emanet muşarun-ileyhaya cevaba bildirdiği gibi bi'l-cümle vilâyetinde i'tâsı mu'amele etmiş olmakla vilâyet-i celilerince dâhi ber mâhsus muharrer icra-i icâba hâlâ hasm-ı 'aliyesi derkar buyurulmak babında emir û ferman hazreti... emrindir.

Fî 29 Şevvâl sene 91 ve fî 28 Eylül sene 90

**(Sn): 229/Numero 166**

Urfa mutasarrıflığı canib valâsına

Se'âdetlü Efendim hazretlerine

Suret-i balâda merkîm maliye nezâreti celilesinin tahrirat-ı 'aliyesi ahkâm mendercesine tevfiika îfâ-i muktazaya hâl-i hayat eylemeleri siyakında terkîm zeyl ettirilmiş olub da irâde Efendim hazretlerininindir. Fî 17 şevvâl sene 291 ve fî 11... sene 290

**Mühür** :Urfa vilâyet-i halep Mehmed Reşid

Mâhkemede vurud tarih fî 27 Şevvâl sene 91

**328**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Haşim bin Hâcî Fevzi medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde mâhalle-i mezbûre sâkinlerinden bundan akdem vefât iden Hâcî Nuri Efendi'nin sağır oğlu Halil liecli'l-da'vâ kıbel-i şer'idan mensûb vasiyesi Mâhmut Efendi ibn 'Ali cevabında yedimde olub meclis-i şer'de mu'ayene olunan bir 'aded saat yedimde mülkü müşteram iken vasi' merkûm müteveffâ-i merkûmun malı olub zahmıyla tereke-i müteveffâyâ rücu' ve idhal etmek sadrında olmakla men' olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mâhmut Efendi dâhi cevabında saat-ı mezkûreye müteveffâ-i merkûmun malı olmak üzere vaziyedine ikrar müddei merkûmun mâ-adâ müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûmun bi-yûce muharrer müdde'âsını tahrirat müdiri Veli Efendi ve Ahmet bin Mehmed nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de "alenen el tezkiye-i-adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan Ferhat Efendi ibn 'Ali Ağa ve Mehmed Efendi ibn 'Abdullah Efendi nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın mu'cebince ba'de'l-halef mu'cebince müddei mezkûre müdde'âsını merkûm Haşim'e teslim vasi merkûm Mâhmut Efendi'ye tenbiye olunduğu tescîl ve huzur 'alîlerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâdisi 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'ın ve mi'eteyn ve elf.



Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Haşim bin Hâcî Fevzi bir ‘aded saat kendi mülkü iken Mâhmut Efendi ibn ‘Ali’den talep ettiğine dair kayıt.

**329**

Ma‘rûz-ı da‘ileridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffâtından Harran nâhiyesinde Kepirli kâryesi sâkinlerinden ‘Abdullah bin Faris medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer’iyemizde Halef bin ‘Ali muvacehesinde benim gaib ‘adle’l-meclis Hasan el-Şeyh zimmetinde alacak hakkım olan iki yüz seksen iki buçuk guruş mutalib ve iltimadıma bırakmam didikte merkûm Hasan el-Şeyh inkâr etmekte olduğundan merkûm Halef merkûm Hasan zimmetinde...kendisinden üzerine alacağı isbât eyledikleri hâlde yed-i edâsına kefil ve meşhed-i muharrerde böyle demekle bâkî kefil olması olduğundan meblağ-ı mezbûr iki yüz seksen iki buçuk guruş merkûm Halef bâkî teslim cebr ve tenbiye olunmak muradımdır deyû tasdi eylediği taktır ve meşruh üzere kefâlete mu’tebir olduğu kendisine taksim bi-yûce şer’i merkûm Halef üzerine muarazadan men’ olunduğu tescîl ve huzur ‘alîlerine i‘lâm. Fî’l-yevmi’s-sâlis ve’l- ‘ışrin min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Keberli kâryesi sâkinlerinden ‘Abdullah bin Faris’nin Hasan el-Şeyh zimmetinde alacak hakkı olan iki yüz seksen iki buçuk guruşu talep etmesi ve Hasan’ın inkar ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Tohtemûr mahallesi sâkinlerinden Kâtîp Mehmed Efendi ibn ‘Osman medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘iyemizde Narıncı mahallesi sâkinlerinden Hartavi Halil Bey bin el-Hac Mehmed Emin Sakıb Efendi muhızırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb hayatında mukteyide katib bulunduğum Narıncı mahallesi sâkinlerinden iken sene-i sabık yine bin iki yüz doksan bir senesi şehr-i muharremü’l-haramın on yedinci günü vefât iden el-Hac Mehmed Emin Sakıb Efendi ibn el-Hac Mustafa Efendi hayatında işbu hazır bi’l-cümle Kürkçüzâde el-Hac ‘Osman Ağa yedinde olub seksen sekiz senesi şehr-i safferü’l-hayr guresiyle mevrûs bir kıt’a deyni tavsiye mucebince hüccet-i nefsînden merkûm Hâcî ‘Osman Ağa’ya zimmetinde edâsı vâcib deyni olan dört yüz otuz beş bin guruş mukabelesinde yedinde müstikla malı ve mülkü olan Eski ‘Aser (?) çarşısında vâki’ etraf-ı erba‘ası İplik Bâzârı ve Hâcî Ağa menzili ve Hâcî Kamilzâde ‘Ali ve Hıdır Efendi menzilinde ve müteveffâ-i merkûmun vakıf eylediği Etmekçi dükkanı ve ‘Abdullah Efendizâde Yusuf ve Kazıcı ‘Osman mülkleri ve ‘ali zâhir vefâtları ve bir bir Nerso mülkü ve Hamozâde ve Ğazi ve Müslüm Bey vefâtları ve Kürkçüzâde Hâcî ‘Osman mülkü ve Aşçızâde Müslüm Ağa mülkü ve ...vakıfları ve Bahçeci Bekir vakıfları ve Kadı Derviş mülkü ve Sâlih Ağa mülkü ve Emine Hatun ve kadı ve Kalaycızâde Hâcî Halil Ağa’nın mülkü ile mâhdud üçüncü defter birinci numeroyı ebvâb ile mu’tesid fevkan otuz üç oda ve bir mescid ve tahtane yirmi iki oda ve bir cacim megazi ve bir ahır ve sekiz bab dükkan ve kapı ahırında iki bab dükkan müştemli bir bâb kebir hân ve Kapıcı Bazarında vâki’ üçüncü defter yirmi birinci numeroyı ebvâb ile mukayed fevkan otuz bir oda ve tahtalı derûn oda ve bir bâb kahvehane ve üç ‘aded ahur ve bir eyvan ve kapı irasında iki bab dükkan ve sevfi malı ve üç ‘aded mehşa(?) müştemil bir bâb sağır hane ve yirmi üç ve yirmi beş ve yirmi yedi ve yirmi dokuz ve otuz bir ve otuz üç ve otuz beş ve otuz yedi ve otuz dokuz ve kırk bir ve kırk üç ve ve on dokuz ve ikinci ve dört ve altı ve sekiz ve on ve on iki ve on dört ve on altı ve on sekiz ve yirmi ve yirmi iki ve yirmi dört ve yirmi altı ve yirmi sekiz ve otuz ve otuz iki ve otuz dört ve otuz altı ve otuz sekiz ve on ve kırk iki ve kırk dört ve kırk altı ve birinci ve üçüncü ve üç ve beş ve yedi ve dokuz ve on beşve on üç ve on beş ve on yedi ve yirmi ve yirmi ikinci numeroyı ebvâb ile mukayyed bir birine mutasıl ve mukabil kırk üç ‘aded dükkanlarına bi’l-vefa tarik üzere ahd vazi’ ve teslim eder ....mezbûreden bir sene tamamına değin

diğer merkûma edâ edemezse dâhi mezkûre-i ba'de Elif şahsı misliyle ahire bey' ve kabz ve semeni ve mekbuzdan deyni mezkûreye edâya ve vafıkla kalır ise kendüye der ve teslim ve kabz mezkûrun müteveffât olduğu umûrun külliyesine ...vekili mâhsun üzere 'azl ve infıradım mâhsun vekâletine devriye sahihi şer'iyye ile tarafından yine vekili ve nâibi ve menab nasb ve be-hayr eyledikten sonra vekâlet-i mezbûreye nasb eylediğimi hazır merkûm Hâcî 'Osman Ağa mûmâ-ileyh Mehmed Emin Sakıb Efendi tarihi mezbûrede vefât ettikten sonra işbu bin iki yüz doksan bir senesi şevvâl on beşinci günü meclis-i şer'i 'aliyede benim müveccidemde dâhi mezkûru ba'de Elif semen misliyle ahire bey' ve kabz-ı semene ve mekbuzdan deyni mezkûru halâ kendüye edâya ber-minval-i muharrer vekâlet-i durye mümekiyesine bina' kibel-i şer'iden bâkî tenbiye olunmasın da'vâ ve ben dâhi inkâr etmemle huzur mûmâ-ileyh El-Hac 'Osman Ağa mucib muharrer müdde'âsını tabur Ağası İbrahim Ağa ve Hâcî ...Efendi ve Ni'man bin Ahmet ve Hüseyin bin Mehmed nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbulu'l- şehâde idükleri ihbar olunan hala hala Urfa muhâsebecisi Hâcî 'Osman Efendi bin 'Ali ve Radoslu Salif Efendi ibn Şeyh Mehmed Efendi nâm kimesneleri şehâdetleriyle muvacehe müddei Hâcî şer' üzere ba'de'l-isbât ve'l-halef mu'cebince dâhi mezbûr ba'de Elif semen misliyle bi'l-hükme'l- vekâle ahir bey' ve kabz semeni ve kabzdan meblağ-ı mezbûr dört yüz otuz beş bin guruş hazır merkûmeye el-Hac 'Osman Ağa'ya hâla edâ ve teslim ve kibel-i şer'iden bâkî tenbiye olunmakla bendimize dâhi mezkûr ba'de'l-hak ve'l-kabz hâne-i mezkûreyle dekakiye mezkûrenin nefsi şer'ine Kürkçüzâde Ahmet Beyaz Ağa'ya semen misliyle bey' ve temellük eylediğim misli diğer nasfı sabığ dâhi tarafından îcâb ve kabul hâvî şûrût-ı mübtile ve müfsideden 'ari bey'ı bat sahih-i şer' ve safakat ve ihda ile cemi' el-hukuk ve'l-merafık el yevm semeni misli ettiğî müstahık olan iki yun(?) yirmi beş bin guruş cümle el-vekâle mûmâ-ileyh Halil Bekir'e bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu bi-yüce muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yun yirmi beş bin guruş hakir mûmâ-ileyh el-Hac 'Osman Ağa husus sahih-i şer'ile ve her birimiz sahih mezkûreye ba'de'l-kabz ve'l-mekasır hâne-i mezkûreleriyle dekakiye-i mezkûrelerin nasf şer'i mûmâ-ileyh Halil Bey'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuşdur keyfemâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü'ş-şer' i mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve

imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şevvâlû'l-mükerrerem sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki hisse paylaşımıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Tohtemûr mahallesi sâkinlerinden söz konusu şahısların alacak haklarını talep ettikleri ve kendi hisselerine düşen dükkanlardan alacak haklarıyla ilgili olarak mahkemeye taşınan davaya dair kayıt.

**(Sn): 230/Numero 331**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Tohtemur mahallesi sâkinlerinden Kâtip Mehmed Efendi ibn 'Osman medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Câmî'-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Kürkçüzâde Ahmet ...Ağa ibn Hâcî 'Osman Ağa muhzırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb sebatından muhasebeden katib bulunduğum Narıncı mahallesi sâkinlerinden iken sene-i sâbık bâkî bin iki yüz doksan bir senesi muharremü'l-haramın on yedinci günü vefât iden El-Hac Mehmed Emin Sakıb Efendi ibn el-Hac Mustafa Efendi hayatında işbu hazır bi'l-cümle Kürkçüzâde el-Hac 'Osman Ağa yedinde olub seksen sekiz sene şehir-i saferü'l-hayr gurre siyle muruğ bir kıt'a deyni ...mu'cebince hüccet-i karzdan merkûm Hâcî 'Osman Ağaya zimmetinde edâsı vâcib deyni olan dört yüz otuz beş bin guruş mukabelesinde yedinde müstikla malı ve mülkü olan Eski ...çarşısında vâki' etraf-ı erba'ası İplik Bâzârı ve Hâcî Ağa menzili ve Hâcî Kamilzâde 'Ali ve Hızır Efendi menzilleri ve müteveffâ-i merkûmun vakif eylediği Etmekçi dükkanı ve 'Abdullah Efendizâde Yusuf ve ...' 'Osman mülkleri ve 'ali zâhir ve kızları ve Berber Nerso mülkü ve Hamozâde vakfı ve Müslüm Bey ve kızları ve Kürkçüzâde Hâcî 'Osman Ağa bin Ağa mülkü ve Aşçızâde Müslüm Ağa mülkü ve mulunyaz(?) ve kızları Şerife ve Hâfize mülkü ve Hâcî Said Ağa mülkleri ve Hâcî Kamilzâde Bakır Ağa mülkü ve Hâcî Hâfız ve kızları ve bahçeçi berber ve kızları ve Kadı Derviş mülkü ve Sâlih Ağa mülkü ve Emine Hatun ve Kalaycızâde Hâcî Halil Ağa mülkü de'manları ile mâhdud üçüncü defter birinci numeroyı ebvâb ile mukayyed fevkan otuz üç oda ve bir mescid ve tahtani(?)yirmi iki oda ve... megazi ve bir ahır derurun 'aded mimşa ...değirmen ve sekiz bab dükkan ve kapı ahırında iki bab dükkan müştamil bir bâb kebir hâne ve Kuyumcu pazarında vâki' üçüncü defter yirmi birinci numeroyı ebvâb ile mukayyed fevkan otuz bir oda ve dört

oda ve bir bâb kahvehâne ve üç ‘aded ahur ve ...ve üç ‘aded ...müştemil bir bâb sağır hane ve yirmi üç ve yirmi beş ve yirmi yedi ve yirmi dokuz ve otuz bir ve otuz üç ve otuz beş ve oyuz yedi ve otuz dokuz ve kırk bir ve kırk üç ve on dokuz ve ikinci ve ve dört ve altı ve sekiz ve on ve on iki ve on dört ve on altı ve on sekiz ve yirmi ve yirmi iki ve yirmi dört ve yirmi altı ve yirmi sekiz ve otuz ve otuz iki ve otuz dört ve otuz altı ve otuz sekiz ve on ve kırk iki ve kırk dört ve kırk altı ve birinci ve üç ve beş ve yedi ve dokuz ve on bir ve on üç ve on beş ve on yedi ve yirmi ve yirmi ikinci numeroyı ebvâb ile mukayyed bir birine mutasıl ve mukabil kırk üç ‘aded dükkanları bey’ bi’l-vâka’ tarih üzere dâhi def’ ve teslim eder olduğundan eğer tarihi mezbûreden bir sene tamama değin deyni merkûm edâ edemez ise mezkûr ba‘de’l-ifâ semen misliyle ahire bey’e ve kabz-ı semeni ve kabzından deyni mezkûru edâya vafıkla kalır ise kendüyedir ve teslim ve hususu mezkûrun mütevafık olduğu umûrun külliyesine kema azline nâib veli ma’zur üzere azl ve tefraddan mâhsus vekaletine duriye sahihle şer’iyye ile tarafından yine vekili ve nâib münaba nasib ve ta’bir eylediğinde ben dâhi vekaleti mezbûreye kabz eylediği hazır merkûm el-Hac ‘Osman Ağa mûmâ-ileyh el-Hac Mehmed Emin Sakıb Efendi tarihi mezbûrede vefât ettikten sonra işbu bin iki yüz doksan bir senesi şevvâl on beşinci günü meclisi şer’i ‘aliyede benim müveccidemde dâhi mezkûr ba‘de’l-halef semeni meblağ ahir bey’ ve kabz semeni diğer mezkûr kendüye halâ edâya kabz muharrer vekâlet-i duriye mâhkemesine bina’ kıbel-i şer’iden bâkî tenbiye olunmuş da‘vâ ve ben dâhi inkâr etmemle hazır mûmâ-ileyh el-Hac ‘Osman Ağa bi-yuce muharrer müdde’âsını Tabur Ağası İbrahim Ağa ve Hâcı Davor Efendi ve Ni’man bin Ahmet ve Hüseyin bin Mehmed nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba‘de ‘allenen lede’t-tezkiye-i ‘adlve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbar olunan hâla Urfa muhasebecisi Hâcı ‘Osman Efendi ibn ‘Ali ve Radoslu Salif Efendi ibn Şeyh Mehmed Efendi nâm kimesneleri şehâdetleriyle müvaccedemde şer’i üzere ba‘de’l-ısbât ve’l-halef mu’cebince rahında mezbûre ba‘de’l-halef semen misliyle...el-vekâle ahir bey’ ve kabz semeni ve kabzından meblağ-ı mezbûr dört yüz otuz beş bin guruş hazır mûmâ-ileyh ‘Osman Ağa’ya hala irad ve teslim kıbel-i şer’iden bâkî tenbiye olunmak ben dâhi ...mezkûr ba‘de’l-ifâ ve’l-kabz hâne-i mezkûreleriyle dekakin mezkûresiyle nısf-ı şayi’ müteveffâ müteveffâ-i Hâcı Sakıb Efendi ...detlü Halil Bey semen misliyle bey’ ve temellük eylediğimde mislu diğer nasfi şayih dâhi tarafından îcâb ve kabul hâvî şürût-ı mübtileda müfrid iden ‘ari bey’-i batı sahih şer’i ve

safkına ...ile ...el-hukuk ve'l-merafık el-yevm semeni misli ettiği müstahkık olan iki yun yimi beş bin guruş hükmü'l-vekâle merkûm Ahmet...Ağa'ya bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu bi-yuce muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yun yirmi beş bin guruş sağır merkûm ile husus ve her birimize mâhsus mezkûreye ba'de'l-kabz ve'l-mekasıd hâne-i mezkûreleriyle dekakin mezkûrelerin nasfı şayi' mûmâ-ileyh Ahmet...Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfimâ-yeşâ' ve yahtar mutasarıf olsun didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ vâkî' bi't taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Ölen bir kişiden geriye kalan malların taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Tohtemur mahallesi sâkinlerinden Kürkçüzâde el-Hac 'Osman Ağa'nın merkûm Hâcî 'Osman Ağa'dan alacak hakkı olduğunu ve vefat etmesiyle söz konusu şahısların Kürkçüzâde el-Hac 'Osman Ağa'dan kalan malların idaresi ve haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

332

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Mercanoğlu Seko veledi Agob medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden Kepirli ve Kivork veledi Karabit muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zıkr-i ati bey' ve sadrına değin yedimde sera mülküm ve hakkım olub mâhalle-i mezbûreden ...oğlu sokağında vâkî' ikinci defter yedinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Etmekçi Tavo ve Mimarbaşı ve Süryani Keşiş menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud derûnunda yönü kibleye bir koç boynuzu kab... bir koç boynuz kab ve yazı tabağı müstehcen ten nasf-ı hissesi ve huş ve... hisse ve kapudan hakk-ı murur müştemil menzilime tarafından îcâb ve kabul hâvî şürût-ı mübtile ve müfrideden 'ari bey'-ı bât-ı sahih şer'ile merkûman Kepirli ve Kivork'a üç bin beş yüz guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde onlar dâhi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin beş yüz guruş tamamen ve kâmilan ahz û kabz iyledim Fimâba'd menzili mâhrud mezkûr derûnda bulunan beyyun ma'lûm cemi' livâkat ile

müşteriyan merkûmanın mülk-i müşterâsı olub keyfimâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ vâki' bi't taleb ketb ve imla olundu. Fî'l yevmi'l- hâms ve'l 'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden Mercanoğlu Seko veledi Agob'un Kepirli ve Kivork veledi Karabit muvacehesinde Kepirli ve Kivork'a üç bin beş yüz guruş teslim ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 231/Numero 333**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffâtından Bozâbad nâhiyesine tâbi' Salman karyesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât iden neferât-ı 'askeriyeden 'Abdo bin Seydo'nun ...varisleri olduklarını iddia iden karye-i mezbûre ahâlisinden mezbûr Seydo bin Haso medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i mecliste hazır oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde ma'rifeti'z-zât Nure binti Hasan hazıra olduğu hâlde müteveffâ-i mezbûrun medyûnu Mâhmut Efendi ibn 'Ali Nafi Efendi muvacehesinde müteveffâ-i mezbûr 'Abdo ve benim sulbüm ile zevcem hazıra-i mezbûrenin firâşından hasıl ve mezbûreden mütevellid sulbiye-i sağır oğullarımız ve müverrisemiz müteveffâ-i mezbûr 'Abdo'nun işbu mûmâ-ileyh Mâhmut Efendi zimmetinde cihet-i karzdan alacak hakkı olan beş guruşu kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr müteveffâ-i merkûmun babası benimle anası hazire-i mezbûre Nureye müverris olduğundan meblağ-ı mezbûr beş guruşu mûmâ-ileyh Mâhmut Efendi'den talep ederiz deyû hazire-i mezbûreyle ma'a ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak mûmâ-ileyh Mâhmut Efendi dâhi cevabında cihet-i mezkûreden müteveffâ-i merkûm meblağ-ı mezbûr beş guruş zimmetinde el-yevm sahihâ-yı deyni olduğunu tev'i ve ikrar edüb lâkin müdde'-i merkûm ile hâzire-i merkûmenin ber-vech-i muharrer verâset-i müdde'â külliyyen ba'de'l-inkâr müdde'-i merkûm ile hâzire-i mezbûreden ber-minvâl-i muharrer müde'alarına metalib-i tenbihi talep olundukta Kakozâde Hâcî 'Ömer ve Yusuf bin 'Abûzer ve Nebo bin Nebo Yusuf Paşa mahallesi İmâmı Ahmet Efendi bin Eyüb ve Süleymân bin Mustafa nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen el-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan medîne-i mezbûre mâhallâtından Yusuf

Paşa mahallesi ahâlisinden Hüseyin Çavuş bin Mustafa ve zevce-i mezbûreye tâbi ‘Ördek kâryesi ahâlisinden ‘Abbâs bin Kasım nâm kimesneler meclis-i şer’i hazırat olub istişhâd olunduğunda fi’l-hakika müteveffâ-i merkûm ‘Abdo verâseti babası müddei merkûm Seydo ile anası hazıra-i mezbûre Nure’nin mâhsus ve bunlardan hayrı varis müterekesine müstahik ağır kimesne olduğu ma’lûmumuz değildir bizler bu hususa bu vechile müşahidiz ve şehadet dâhi ederiz deyû her biri ...bi’l-muvacehe edâsı şehadet-i şer’iyye etmeleriyle mu’cebince ba’de’l-hükm ve’l-tenbiye mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmü’l-hâms ve’l-işrin min şehr-i şevvâlü’l-mükerrerem sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Bozâbad nâhiyesine tâbi‘ Salman karyesi ahâlisinden ‘Abdo bin Seydo’nun varisleri olduklarını iddia Seydo bin Haso başta olmak üzere mecliste hazır bulunan varislerden ‘Abdo’nun beş guruşu Mâhmud Efendi’den talep etmesi üzerine çıkan davaya dair kayıt.

Memâlik-i şahanenin şehir ve kasabatında ve kara ve nevâhiyesinde bulunan emlâk-ı safiye yani biri ve üzerindeki ebniye eşcar-ı mülkü olan hâne ve dükkan ve bağ ve bahçe ve ‘akarat-ı sâire ile mukata’alı arazi-i mevkufe ve bedel-i öşre merbut arazi-i miriye ve üzerlerinde bulunan emlâk ya’ni ebniye ve kurum ve eşcar ashabına suret-i muntazamada senedi i’tâsına dair nizamnâme-i layihasıdır.

...

**Birinci madde:** Şehir ve kasabatda ve kara nevahide bulunan bi’l-umum emlâk-ı balâsı tuğralı matbu’asından cedide i’tâ kılınacak ve bundan böyle senetsiz emlâk tasarufa memnu’ olacaktır.

**İkinci madde:** Senedât-ı cedide iki nev’ olub biri emlâk-ı sarfiye ve diğeri zimmiyet-i mukata’alı olub üzerindeki ebniye veyahud eşcarı mülk olan mâhâllere mâhsustur.

**Üçüncü madde:** Emlâk mu’amelatını icra ve tesviye defteri hakani memuriyeti muhavvedir her sancakta defter-i hakani memuru maiyetinde emlâk işleri için bâ-kâtib-i mâhsus bulunacağı gibi her kazada dâhi memur-ı mûmâ-ileyhimâ vekil-



imakamında ve tapu kâtibi refakatında emlâk kâtibi ünvanıyla bir katip bulunacaktır ve bunların iktizâsına göre refiklerî dâhi olacaktır.

**Dördüncü madde:** Emlâk mu'âmelâtı kuyûdiyesine merkez olmak üzere defter-i hakanide bir kalemi mâhsus olacaktır.

#### **Fasl-ı evvel**

Emlâk verileceği senedât-ı cedidenin suret- i'tâsına dairdir.

**Beşinci madde:** Her kazanın emlâk katibi merkezden bedâ ile kaza-i dâhilinde bulunan şehir ve kasabat-ı ve ba'dehû ve nevahiyi dolaşıp emlâk-ı mevcûdenin yoklaması(nı) icra edecek ve mukaddemâ tahrira icra olunmuş olan mahallerin tahrir defterlerini yoklamaya esası ittihad(?)eyleyecektir ile haktır şöyleki emlâkın katibiyle birlikte liva veyahud kaza meclis idaresi a'zâ-îsından bu misillü hususata vukufu bir zat ile tahrir memuru ve emlâkı bulunduğu mâhâllenin İmâm ve muhtarı ve ihtiyar meclisi heyeti hazır olduğu hâlde emlâkı sebt-i defter ederek numunesine tevfiqa yoklama defterlerini tanzim edecek ve emlâkın ashabı tarafından ibrâz olunacak sahih ve senedât-ı sâireyi muayene ve tedkik ve hüccet ve senedi olmayanların suret-i nasfi dâhi sebebi mülkü olur müstenid-i şer'iyye mebni olup olunmadığını tahkik ederek mülahazat-ı hânesine şerh verecektir.

Ve ashabı emlâkı yedinde bulunan hüccet ve sâire üzerine yoklaması icra ile cedidesine verildiğini mübeyyin damga olacaktır şurası mukarrerdir ki şehir ve kasabalardaki emlâk yoklaması icra ve ikmal olunmadıkça kara nevahisi yoklamasına mübaşeret olunmayacaktır.

**Altıncı madde:** Ber-vech-i balâ yoklama defteri bi't-tanzîm ziri yoklama heyeti tarafından temhîr ile tasdik olunduktan sonra meclis-i idareye verilecek ve nâib-i belde-i hususuna hazır olduğu hâlde meclisçe yoklama defteri mutala'â ve bir mülkün suret'i tasrifiyesi hakkında meclisçe bir ...daha tedkikât icrasına ihtiyâç gördüldüğü hâlde yine Nâib Efendi hazır olduğu hâlde tahkikat-ı lâzime ve tedkikat-ı kafîye icra olunarak meclis-i idare tarafından dâhi yoklama defteri temhîr ve tasdik olunacaktır.

Naktı bir defterin berayedden ziyade meclis-i idare ...caire olmak hakkından şayed ... emlâkı zuhur edipte tahkikatı berayedden ziyade vekâfa muhtac olur ise

bunların heman bir taraftan tahfikat icra olunmak üzere ikrar ile nihayet bera-i zarfında yoklama defteri defter-i meclis-i idare tarafından haber ve tasdik olacaktır.

**Yedinci madde:** Vech-i meşruh üzere tasdik olunan yoklama defteri mu'cebince muvakkat ilmühaberleri tanzim edüb reis-i livâda nâib ve muhasebeci ve defter-i hâkani memuru ve sandık emini ve re's-i kazada kaymakam ve nâib ve tapu kâtibi sandık emini tarafından kayıt edildikten sonra 'ashabına teslim kılınacaktır.

**Sekizinci madde:**

Her bir kazanın yoklama defterleri emlâk-ı hâkaninin başka ve mukatalu olan emlâkta başka evrak bâ- tanzim bir nüshası haslatıyla beraber bâ-makbuz re'is-i livâyâ ve idareden dâhi numunesine tedkika-i tanzim kılınacak icmaliyle ma'a hasılatı defterhâneye dönderilecektir ve nüsha-i 'aslıyla mâhallerinde hıfz olunacaktır.

**Dokuzuncu madde:**

Varid olacak defter mu'cebince tanzim olunacak tuğralı senedât defterhânedeki defteri hâkani memuruna gönderilüp eshabına teslim ettirileceği ve bu hâlde muvakkat ilmühaberleri istirdât olunacaktır.

**Onuncu madde:**

Senedât-ı ceridenin her biri için üç guruş kâğıt bahâ ve bir guruş katibiyeden başka olarak bir def'alık olmak üzere kıymeti beş binden on beş bin guruşa kadar olan emlâk için beş ve her on bine tecavüz ettikçe beş zım olunmak üzere yüz bine kadar kıymetli olan emlâk için elli guruş ve kıymeti yüz binden fazlalı olanlardan dâhi yüz guruş yoklama resmi 'allenencaktır kıymeti beş binden dü olanlardan kâğıt bahâ ve katibiyeden başka bir şey alınmayacaktır.

### **Fasl-ı sâni**

Emlâkın bey'ü şerasına ve terhîn ve.....tarikiyle terkine müte'allık mu'âmelâta dairdir.

#### **On birinci madde:**

Emlâk-ı mübâya'atında bâyi' evvel emirde mülkün sahibi olduğu ve berhayat mutazâmmın mahallesi imâm ve muhtaratından ilmühaber ve tahrir memuru dairesinden dâhi kucat(?) aldıktan sonra mülkü bulunduğu mâhallin idare meclisine müraca'at edecek ve bâyi' ve müşteri ya bizzat veyahud vekili şer'ileri meclis-i mezkûrede nâib Efendi ve defteri hâkani ve yahud tapu kâtibi dâhi hazır olduğu hâlde evvel mülkünü bey'-ı bât-ı sahih şer'ile bey' eylediğini takarrur edecek ve tarafeynin icâb ve kabulü üzerine keyfiyet defteri mâhsusuna kayıt olunub ziri heyet-i meclis tarafından tasdik ve tahrir kılınacaktır.

Ve şimdi mübe'iyin tamamı ve yahud bir miktarı mü'eccel ise meclisinde rabt ettirilecek ve bu misillü deyn senedleri meclisi tarafından dâhi temhîr ve tasdik edilecektir.

#### **On ikinci madde:**

Müşteriden mübe'iyin semennine göre binde on guruş harc-ı mübâye'a ve üç guruş kağıt bahâ ve bir guruş katibe bi'l-ahz mal sandığına teslim olunacaktır ve keyfiyed bey' mübeyyin numunesi vechle matbu' muvakkat ilmühaber be-hayr tanzim ve yedinci madde mu'cebince temhîr olunub müşteri yedine verilecektir bey' olunan mülkün sened-i cedide ve idaseye işbu muvakkat ilmühaber için kağıt bahâ ve kâtibiyeden başkabir şey alınmayacak yoksa bâyi'den üçüncü madde mucebince resm-i mâhsus dâhi ahz olunacaktır.

**On üçüncü madde:**

Emlâkın sahibi fevt oldukta defter-i kâssam yapılmış ise ona tevfikân defter-i kâssamı yok ise varisleri kaç nefere münhasır olduğunu mübeyyin mahallesi imâm ve muhtarı tarafından verilecek ilmühaber mümza ve... takassüm müzakeresine tatbikan ‘allenencak tahrir koçanı üzerine mu’amelatı mahalle meclis idaresinden on birinci madde mucebince tutulacak defter-i mâhsûsuna kayıt ve ziri tasdik ve temhir olunduktan sonra binde beş guruş harc-ı intikal ve üç guruş kağıt bahâ ve bir guruş kâtibe alınıp mal sandığına muvakkat ilmuhaberleri varislerine teslim kılınacaktır.

**On dördüncü madde:**

Harc-ı mübaya’a ve harc-ı intikâl-ı emlâk sarfının kıymeti mecmu’asından ve mukataalu olanlarının yalnız mülk olan eşcar veyahut ebniyesi kıymetinden bi’l-hisâb ahz olunacaktır.

**On beşinci madde:**

Varis ve... olmaksızın fevt olanların emlâk arazi mireye mahlulâtı gibi bi’l-müzayede talibine satılarak esmanî hasılat defterine bi’l-idhal defterhâneye irsal kılınacaktır.

**On altıncı madde:**

Terhîn mu’âmelâtında on birinci madde mu’cebince rehn edilecek mülkün bulunduğu mâhallenin ilmuhabere ve tahrir koçanı varaka-i sahiha üzerine yazılmış deyn senediyle rehn edilecek mülkün senedi ma’a defter-i hakani memuruna ve yahut tapu katibine gönderilip mu’amelatı ber-vech-i âtî icra ettirilecektir.

Şöyleki rahin ve mürtehin ve yahud vekili şer’leri hazır olduğu hâlde terhin-i mâhsus koçanlı varaka-i matbu’a doldurularak ve zeyli defteri hakni memuru ve yahud kapu kâtibiyle sandık emini tarafından temhir olunarak koçanından kat’ ile mülk ve deyn senediyle beraber dâyine teslim kılınacak ve varaka bahâ olarak üç ve katbiye bir guruşdan sabk miktarı deyn üzerinden binde bir guruş hesâbıyla harc-ı rehn ‘allenencak... dahi bu vechle resm alınub deyn senedi mülk senediyle beraber sâhibe red olunacaktır

Rehn... harçları mal sandığına teslim olunub şehir-ine tanzim olunacak hasılat defteriyle beraber livâya... dâhi icmal defterine dâhi idhal ve defterhâneye gönderilecektir bey' bi'l-vefât bey' balâ-i istikal dâhi veci meşruh üzere icra olunacaktır.

**On yedinci madde:**

.....tarikiyle terk olunacak emlak için i'lâm-ı şer'î olmadıkça mu'âmelât-ı nizâmiye icra kılınmayacaktır.

**On sekizinci madde:**

Ber-vech-i bâlâ emlak için verilen senedler senedât-ı resmîyeden olarak bi'l-umum mahâkim ve mecâlîste mu'teber ve ma'muleye olacaktır.

**On dokuzuncu madde:**

Senet'e mündedric olmayan rehn ve... istiğlal ve da'vâsı ve istimâ' olunmaz şöyle ki bey' bir mülk kat'iyyen satıp müşteri yedine usul-ı vechle sened verilmişken rehn vermişim yahud... vefâten istiğlal tarikiyle yahud şöyle şart ile satmış idim deyu da'vâ etse mesmu'a olmaz.

**Yirminci madde:**

Katibiye-i kaza tapu kâtiplerine ve yoklama hâsılâtından yüzde on sekiz bi'l-ikraz onu emlak kâtiplerine ve dörtü tahsildarlara ve dördü dâhi defter-i hakani memurlarına ait olacağı gibi hâsılat-ı daimeden yüzde altı bi'l-ifraz ikisi defteri hakani ve memuruna ve dörtü emlak kâtibine ait olacaktır.

**Yirmi birinci madde:**

Müteveffâ ilmuhaberlerin iki yüz nüshâdan ibâret olan beher koçanını doldurmak için verilecek kırk gurus ücret kitâbetin yirmi yedisi emlak katibi ve on üçü defteri hakani memuru aidatından tesviye kılınacaktır ve mu'aMollât-ı müteferri'ası dahi tapu usulüne tevfiik olunacaktır.

**Yirmi ikinci madde:**

Emlâkın yoklama ve daimi mu'amelât ve defatir ve icmalâtının tanzim ve irsali hususâtı arazi-i miriye talimat ve işbu nizâmnameye muhâlif olmayan ahkâmına tevfikân icra kılınacaktır. Fî 28 recep sene 91 ve fî 28 ağustos sene 90

Bi'l-cümle arazi-i miriye ve mevkufiye tapu senedâtı verildiği misillü hukuk tasarrufiyeye te'min içün her şehir ve kasabada kâ'in emlâk ahabına dâhi... hâric ile sureti muntazamada senetler i'tâsı hakkında verilen karar üzerine kaleme 'allenenn ve lede'l arz ahkâm-ı mündericesinin heman mevki-i icraya konulmasına irade-i seniye-i cenâb-ı padişahî müte'allık şeref-sudûr verilen nizamnâmenin nüsha-i matbu'asından ve vilâyat-ı sâire gönderildiği gibi dört kıt'ası dâhi tarafı vâlâlarına irsal kılınmış olmakla oracada ahkâm-ı mündericesinin 'ale'-devâm icrasına himmet buyurulması siyakında şifre-i senâverî terkim-i ibtidâr kılındı Efendim.

Fî 10 şa'bân sene (1)291 ve fî 9 Eylül sene 90

**(Sn): 233/Numero Numero 163**

Sa'adettü efendim hazretleri

Suret-i...balada terkim emirname hizmeti sadr... gönderildiği iş'ar buyurulan bir kıt'a nizamname birincisi ...irsal olmuş olmakla ahkâm menderecesine ...icabına ser'en icrasına ...eylemedi bir kıt'a bir kısmı zeyli ibtidâr kılındı emr-i irade efendim hazretlerindedir.

Tarihi derudun fî 30 şevvâl sene 91

İmza: Vali-i vilâyet-i Haleb Mehmed Reşid

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin 'Osman medîne-i mezbûre mâhkemesinde hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazır oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde İbrahim bin Mehmed muvacehesinde merkûm İbrahim zimmetinde bi'l-zabt menzili hukuk yedi yüz guruş alacak hakkım olmakla merkûm İbrahim'den talep ederim deyû ba'de'da'vâ ve'l-istintak merkûm İbrahim dâhi cevabında müddei merkûm Mehmed'e hüccet-i mezbûreden yedi yüz guruş verecek deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf edüb lakin meblağ-ı mezbûrdan yirmi 'aded beyaz mecidiye ve iki 'aded fransız lirası cem'a altı yüz beş guruşu tarihten on üç gün mukaddem müddei merkûm Mehmed'e def' ve teslim edüb zimmetinde doksan beş guruş alacağı kalmıştır deyû def'ine müddei merkûm ba'de'l-inkâr dafi' merkûm bey-yüce muharrer def'ine mülkü Eyüb bin Mustafa ve 'Ali Şemek(?) Hâcî Süleymân nâm kimesnelerden bâ-varaka mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan Hâcî Hasan kâryeli İbrahim bin Mustafa Piri ve Mermeriye(?) kâryeli Ğaroğlu Müslüm bin Müslüm nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber-nech-i şer'i isbât ettikte müddei merkûm Mehmed meblağ-ı mezbûr yedi yüz guruş merkûm İbrahim zimmetinden deyni olduğunu tarihinden sekiz gün mukaddem mâhzar-ı müsliminde ikrar dâhi etmişti deyû def' ale'd-def'le mukâbele edecek def'-i mezbûre merkûm İbrahim'in inkârına mekarın dafi' merkûm merum beyyüce muharrer def'ine isbâttan izhar acz edüb tahlife dâhi talib olmadığından merkûm Mehmed bila-beyn ve bi-yüce şer'i merkûm İbrahime ziyade da'vâsından men' olunub merkûm İbrahim ikrarı mucibi meblağ-ı mezbûr doksan beş guruş merkûm Mehmed'e edâsıyla iltizâm olundu.Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki borçların ödenmesiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin 'Osman'ın merkûm İbrahim zimmetinde yedi yüz guruş alacak hakkını merkûm İbrahim'den talep etmesi ve İbrahim'in borcunu kabul etmesi ancak altı yüz beş guruş verdiğini

ve sadece doksan beş guruş deyni kaldığını ispat etmesi sonucu doksan beş guruş vereceği kaldığının mahkeme tarafından doğrulandığına dair kayıt.

### 335

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Haşim bin Hâcî Fevzi medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazır oldukları hâlde meclis-i şer'imizde medyûnu Hâcî Halil bin Adem muvacehesinde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden Hâcî Nuri Efendi'nin verâset-izevce-i menkuesi 'Adile binti Mehmed ve kebir kızı Zelihâ ve sulbi sağır oğlu Halil ile sulbiye-i kebir oğlu olduğumdan bâkî mevrûs ve Müslüm... dâhi kırk sehmden olup sehemî mezkûreden beş sehemî mezbûre 'Adile'ye ve yedi sehemî mezbûre Zelihâ'ya ve on dörtter sehmden yirmi sehemî dâhi benimle sağır merkûm Halil'e isabet etmekle bir birimiz müteveffâ-i merkûm dâhi merkûm Hâcî Halil zimmetinde alacak hakkım olan beş guruş kable'l-ahz ve'l-istîfâ vefât ettiğinden meblağ-ı mezbûr ber-tashih mezkûr bizlere mevrûs olduğundan sağır merkûmun kibel-i şer'iden vasi' mensûb ve kebirtan mezbûrtan tarafından dâhi meblağ-ı mezbûrdan hissesine da'vâ ve ahz û kabz vekilleri olmamla meblağ-ı mezbûr merkûm Hâcî Halil'den talep ederim deyû bi'l-asale ve bi'l-vekalet ve'l-vesaye ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak müddei merkûm Hâcî Halil dâhi cevabında müteveffâ-i merkûm hüccet-i merkûmdan zimmetinde beş guruş el yevm sahiha deyni olduğunu ikrar müddei merkûmun bey-yüce muharrer verâset-ivekaleti da'vâlarına ba'de'l-inkâr müddei vekil-i merkûm bi-yüce muharrer verâset-i müdde'âsını Yusuf Paşa mahallesi İmâmı Esir Ahmet 'Atuf bin Eyüb ve Mustafa bin 'Abdullah ve Hüseyin Paşa mahallesi İmâmı Esir "Ömer bin Mustafa ve Muhtar İbrahim bin 'Abdullah nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sera ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan Hüseyin Paşa mâhallâtından Mollâ Hüseyin bin Veli Mustafa ve Yusuf Paşa mahallesi'nden nâm kimesneler li ecli'l-şehâde meclisi şer'e hâzirun olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakika müvekkiltan mezbûrtandan mezbûre 'Adile müteveffâ-i merkûm zevce-i menkuesi ve mezbûre Zelihâ dâhi sulbiye-i kebir kızı ve müddei merkûm ile sağır merkûm Halil dâhi... oğulları... merkûmundan hayr varis tezkiysine müstahık ahir kimesne olduğu ma'lûmemiz vekildir ve müddei merkûm Haşim dâhi mezbûrtan 'Adile ve Zelihâ



tarafından hissesine da‘vâ ve ahz û kabz vekilleri olduğuna bizler şahidiz ve şehâdet dâhi ederiz deyû her biri mütafik ve’l-ahz ve’l-mazi bi’l muvacehe edâya şehâdet-i şer’iye etmeleri mu’cebince ba‘de’l-hükm ve’l-istina tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu.Fî’l-yevmü’s-sâni’ ve’l-‘işrin min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Haşim bin Hâcî Fevzi’nin borçlusu Hâcî Halil bin Adem zimmetinde alacak hakkı olub Hâcî Halil’in de deynini kabul ettiğini ve borcun ödenmesi için mahkemeye sunulan davaya dair kayıt.

336

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Teymure mahallesi sâkinlerinden ve teb’a-i devleti ‘aliyenin Ermeni milletinden Kivo ve veledi Kivo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün’akid meclis-i şer’imizde Uyum Ağaç nâhiyesine tâbi‘ Şeyhler kâryesi sâkinlerinden Bekir bin Silo muvacehesinde merkûm Bekir ve gaib ‘adle’l-meclis Müslüm bin... nâm kimesnelerden Aroş veledi İmirza’ya verecekleri olan bin bin sekiz yüz guruş içün mecmu‘ası bulduklarından ben dâhi kendinden emir ve kabullerle meblağ-ı mezbûrun edâsına canib zabıt ve kefil olmuştum kefâlet-i mehâkim hisbiyle meblağ-ı mezbûr bin sekiz yüz guruş benden ahz eylediklerinden ben dâhi merkûman Bekir ve Müslüm’dan bin üç yüz elli guruş ahz û kabz etmem bâkî dört yüz elli guruş merkûm Bekir’dan talep ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Bekir dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr bin sekiz yüz guruş verecekleri içün ....bulduğunu ve kendisine emirle müddei merkûm kefil olub mehâkimü’l-kefale meblağ-ı mezbûr bin sekiz yüz guruş vereceklerine teslim olduğunu ve meblağ bâkî mezbûr zimmetinde kaldığını tev’i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu’cebince meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş müddei merkûm Kivo’ya edâsıyla merkûm Bekir’e iltizâm olduğu tescîl ve huzuru ‘aliyelerine ahz û i‘lâm olundu. Fî’l-yevmi’l-tasi’ ve’l-‘işrin min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Teymure mahallesi sâkinlerinden Kivo ve veledi Kivo'nun Bekir bin Silo ve Müslüm bin... alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 234/Numero 337**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Hâcî Hamza mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Osman bin Halil verâset-i zevcesi Sâlihe binti 'Alo ve sulbiye-i kebir oğulları İmâm ve Yakub'a münhasır olduğu ledâ's-şerh-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verâse-i merkûmundan ma'rifeti'z-zât Sâlihe medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde merkûman İmâm ve Bakır hazır oldukları hâlde ma'rifeti'z-zât Elif binti Mehmed tarafından dâhi zikr-i ati bey' tasdik vekil-i müsecceli şer'iyyesi zevci Müslüm bin Şeyho muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb zikr-i ati beyn sadrına değin yedimizde bi'l-irsi'l-şer'iyye malımız olup mehl-i mezbûreden Behramoğlu zokağında vâki' ikinci defter üçüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Mehmed bin Tahir ve Behram ve.. Şehmus menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun 'adiyyede bey'-ı bân-ı sahihi şer'le hâzırân merkûman İmâm ve Yakub ile ma'a altı bin yedi yüz elli guruş müvekkilim mezbûre Elif'e bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimizde olduğu mucib muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve zapt eyledikten sonra semeni olam meblağ-ı mezbûr altı bin yedi yüz elli guruş sağiran merkûman ile ma'a tamamen ve kâmilin ahz û kabz iyledim. Fimâba'd menzili mâhdud mezkûr müşteri merkûm mezbûrenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuşdur keyfemâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-'işrin min ramazanü'l-mübârek sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair çıkan davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcî Hamza mahallesi sâkinlerinden 'Osman bin Halil'in varislerinin alacak haklarını talep etmesi ve İmâm ve Yakub ve Elif'e altı bin yedi yüz elli guruş verildiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Hâseki mahallesi sâkinlerinden ma'rûfeti'z-zat Emine binti Mollâ Süleymân nâm Hatun meclisi şer'-i şerîf-i enverde takrir-i kelâm ve be-hayr 'ade'l-meram edûb mahalle-i mezbûre ahâlisinden olub zevce-i dâhilem olan 'Ali bin Şeyh Emin tarihi kitaptan beş ay mukaddem yine bi'l-nefaka ve bilâ mütafik şer'i terk ve diyar-ı âhare gidip nafakaya ihtiyacım olmakla zevce-i gaib mezbûr üzerine nafaka ve kisvecce nasf ve takrir olunmak ... didikte ...hal-i mezbûre Emine'nin takriri meşruh üzere ve zikr ati meblağ kadar ma'ruf olduğu isimleri zeyl-i kitapta mahzar-ı müsliminin 'ali tarik-i işhada ihbarlarıyla mustahik olduğu gıbbe'l-halef el şer'i kıbel-i şer'den mezbûre Emine'nin nafaka ve kisve ve sâire levâzım ....gaib mezbûr üzerine tarihi kitaptan beş yevmi altmış pâre ... takrir olunub meblağ-ı mezbûr mefruz mezkûr nafaka ve kisve ve sâire levâzım hururiresine hâric ve sarf vasi' el-iktizâ istiradına ve 'indel-zuhur zevce-i gaib mezbûre üzerinden cemi' mezbûre emrine izin verilmek mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâdisi ve'l- 'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Şühûdü'l-hâl:** Köse Mehmed bin Şeyh Hıdır

**Özet:** Para ihtiyacıyla ilgili olarak mahkemeye taşınan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâseki mahallesi sâkinlerinden Emine binti Mollâ Süleymân'ın zevcesi 'Ali bin Şeyh Emin'in beş ay başka bir memlekete gidip paraya ihtiyacı olduğunu ve mahkeme kararıyla verilen beş yevmi altmış paraya dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhallâtından Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kalaycı Aroş ve veledi Karabit medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde İbrahim Halil bin Hâcı 'Abdurrezak muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb zikr-i ati beyn sadrına değın bi'l-irsi'l-şer'iyye malım ve mülküm olub mahalle-i mezbûrenin ikinci defteri yüz sekseninci numerosuna ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba'ası Hâcı 'Abdulsamet Ağa ve benim mülküm olan menzili ve ...ile mâhdud bir bâb ...dükkanı tarafından îcâb ve tavsiye hâvî şürût-ı mübtile ve müfsededden 'ari bey'-ı bât-ı sahih şer'ile gaib

‘adlel-meclis Hâcî Samet bin Hâcî Mehmed ile mûmâ-ileyh İbrahim Halil’e iki bin beş yüz guruş ‘ali el-iştirâk ...bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temlik ve teslim ve kabz ve zabt eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş müşteri merkûm yedinden tamamen ve kâmilten ahz ü kabz iyledim. Fimâba’d dükkan-ı mâhdud mezkûr müşteri merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfemâ-yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsunlar didikte gibbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l-hâms ve’l-‘işrin min şehr-i şevvâl sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Kalaycı Aroş ve veledi Karabit’in İbrahim Halil bin Hâcî ‘Abdurrezak muvacehesinde alacak hakkı olduğunu talep ettiğine dair dava kaydı.

**340**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Kutbeddin mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hâcî Kerko Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer‘iyemizde Mehmed bin ‘Osman muvacehesinde merkûm Hasan zimmetinde bir re’s kısrak nısfı semeninden bâkî iki yüz yirmi guruş alacak hakkım olmakla talep ederim deyû bâ‘de’d-dâ’vâ ve’l-istintak merkûm Hasan dâhi cevabında hüccet-i merkûmdan müddei merkûm zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğu tev’i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu’cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz yirmi guruş müddei merkûm Mehmed’e edâsıyla merkûm Hasan’a iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu. Fî’l-yevmi’l-tasi’ ve’l-‘işrin min şevvâl sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kutbeddin mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hâcî Kerko Mehmed’in merkûm Hasan zimmetinde bir tane kısraktan alacağı olan iki yüz yirmi guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

### 341

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhallâtından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden ma'rîfetü'z-zât Zehra binti Abûzer medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Rahime binti Hâcî Müslüm muvacehesinde merkûm Hamid benim zevce-i dâhilim olub tarihten beş gün mukaddem ben merkûm Hamid zimmetinde mutakrir ve ma'kur 'ali meh-i müeccelim olan beş yüz guruş ile 'aded i ma'lum nafaka ve sair... şer'iyemden fareğ olduğumda olduğu yine ma'lûm sahih şer'iyye ile... ba'de'l- kabz hukuku zevci müte'alik-i âmm da'vâdan her birimiz aherin zimmetine ibrâ ve her birimiz aherin ibrâsını kabul etmiştik didikte gibbe't-tasdikü'ş-şer'i tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l 'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Zehra binti Abûzer'in zevcesi Hamid'den alacak hakkı olan beş yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

### 342

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden 'Abdulkadir bin Hâfız Mâhmut medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Hâcî Halil bin Mehmed muvacehesinde tarihten bir sene mukaddem iki yüz elli guruş ...merfu' ve kabz iştirâ etmiş olduğum bir re's merkebinden Germüslü Cano nâm kimesnelere bey' etmiştim merkeb-i mezbûr merkûm Cano'nun yedinde Siverek kazasında mülhak ..yedinden ba'de'l-isbât ve'l-halef ve'l-hükm ahz olduğu benden da'vâ ve müvaccedemde ve ba'de'l-sebat meblağ-ı merfu' bulunan iki yüz elli guruşu benden ahz etmekle ben dâhi merfu'um bulunan iki yüz elli guruşu merkûm Hâcî Halil'den bi'l müraca' talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Halil dâhi cevabında müddei merkûm 'Abdulkadir'e edâsıyla merkûm Hâcî Halil dâhi cevabında müddei merkûm mevsuf mezbûru bey' eylediğini tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş

müddei merkûm ‘Abdulkadir’e edâsıyla merkûm Hâcî Halil’e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu. Fî’l yevmi’l-hâms ‘aşer min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden ‘Abdulkadir bin Hâfız Mâhmut’un Hâcî Halil bin Mehmed muvacehesinde iki yüz elli guruşu merkûm Cano’dan talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 235/Numero 343**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb’a-i devleti ‘aliyenin Ermeni milletinden Gogo veledi Ğudam medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün’akid meclis-i şer‘iyemizde teb’a-i merkûmun milleti mezbûreden Dellak Seko veledi Eyo muvacehesinde takrir-i kelâm edûb merkûm Seko zimmetinde hüccet-i mutazâmin şer’iden iki yüz yetmiş beş guruş alacak hakkım olduğundan talep ederim deyû da‘vâ eylediğimde olduğu meblağ-ı mezbûr tamama ikrar lâkin meblağ-ı mezbûrdan yetmiş beş guruş bilâ dur şer’i ziyade mâhzardır deyû yine ve ben dâhi inkâr ve ol-vechile miyanımızda mukayyidat-ı kesire vuku’una beynemize muslahin dostuyla yed-i meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz yedi buçuk guruş müddei merkûm Gogo’ya edâsıyla merkûm Seko’ya iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu. Fî’l yevmi’s-sâlis ve’l-‘işrin min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Gogo veledi Ğudam’ın Dellak Seko veledi Eyo’dan iki yüz yetmiş beş guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât Rahime binti Mehmed tarafından zikr-i ati bey' takrir ve i'tâ hücceti vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l ma'rifetü'ş-şer'iyeye 'arifân Hâcî Halil bin Dede Mehmed ve Câmî-i Kebir İmâmı Hâcî 'Ali Efendi bin Halil nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan Hâcî Halil bin Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde ... Hâcî Mustafa bin Ahmet muvacehesinde bi'l-vekalet ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb müvekkilim mezbûre Rahime zikr-i ati bey' sadrına değin yedime sera-i mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrenin Çataltaş zokağında vâki' birinci defter yirmi sekizinci numeroyı ebvâb ile mukayyid etraf-ı erba'ası Sâlih Çavuş ve İbrahim Efendi ve Hâcî Mustafa menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun adiyede ve müştemelat-ı sâireye mûmâ-ileyh hâvî bir bâb mülkü menzilimi tarafından îcâb ve kabule hâvî şurut mübtile ve müfsideden 'ârî bey'-ı bât-ı sahih şer'le merkûm Hâcî Mustafa'ya üçbin sekiz yüz elli guruş ile min cihet-i keyfiyet ma'lûm ve min cihet-i keyfiyete meçhule ber kabz...bey 've temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan üçbin sekiz yüz elli guruş ile bir kabzı fülus meçhul-ı ahz û kabz ve fülusu meçhul dâhi meclis-i kabz ve tesellümde zayi' iyledim. Fîmâba'd menzil mâhdud-ı mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfemâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun dedi didikte gıbbe't-tasdikü'ş- şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden Hâcî Halil bin Mehmed'in Hâcî Mustafa bin Ahmet muvacehesinde alacak hakkı olduklarına dair davayla ilgili kayıt.

Bâdi-i defter oldur ki medîne-i Urfa mâhallâtından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Rabia binti Mehmed bin ‘Abdullah verâset-isadr sahère kızı Hatice ve Şerife ve vâlidesi ‘Ayn-ı Zelihâ binti ‘Abdullah ve...kızkarındaşı Medine’ye münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-i mezbûrenin zevci Mustafa ve sağırtan mezbûrtanın babası ve vâlidesi Şeyh İbrahim’e taleb ve ma’rifeti ve ma’rifeti şer’le tahrir ve beyan olursa bi’l- farizeti’ş-şer’iyye tevzî‘ ve taksim olunan defter-i kâssamdır ki müfredâtı ber-vech-i ati zıkr û beyan olunur. Fî’l-yevmi’s-sâni min şevvâl sene ihda ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflara arasındaki miras taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Rabia binti Mehmed bin ‘Abdullah’ın varisleri arasında malların taksimine dair kayıt.

Yastık 1 45	Döşek 1 50	Yorgan 1 41	Döşek 1 37
Sanduk 1 36	Sahan ve leğen 2 27 pâre 2	Kazgan 1 19	Kürsü 1 19
Yorgan 1 30	Köhne hasır 1 7	Köhne sandık 1 22	

Hâcı Mâhsar ‘Ömer ’de alacağı olup kabz olan

85

Taşçı Salo’nun(?) alacağı olup kabz olunan

180

Harran şeyhi Mustafada alacağı olup kabz olunan

80

Ero(?) nâm kimesnede alaağı olup kabz olunan

100



Yekûn

Bahâ 722

Minhu'l

Müteveffâ-i merkûmenin techîz ve tekfinine sarf olunan

123

Harc- defter-i mâhkeme

15

Kaydiyye-i defteri

Dellaliyye

Varaka bahâ

Akçe-i kesri

1

6

20

1

Yekûn

Bahâ 147 Pâre 25

Sahhu'l

Bahâ 574 Pâre 25

Hisse-i ümmü'l-mezbûre 'Ayn-ı Zelihâ

Bahâ 95 pâre 27

Hisse-i sağırû'l-mezbûre Hatice

Bahâ 191 pâre 30

Hisse-i sağırû'l-mezbûre Şerife

Bahâ 191 pâre 30

Hisse-i ahte'l-mezbûre Medine

Bahâ 95 pâre 1

Bâla-yı defterde muharrer olduğu kebirtan mezbûrtan hissiyeti ba'de'l-ahz hisse seffar-ı merkûmun dâhi velisi merkûm İbrahim'e teslim olunduğu işbu mâhalle şerh verildi.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallâtından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât Emine binti Cuma medîne-i mezbûre hükümet konağında bi'l-cümle a'zâ-i hazîrûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Kıssas karyeli Ca'fer bin Uğurlu müvacehesinde merkûm Ca'fer benim.....olmakla kut akçesinden bâkî zimmetinde yedi yüz seksen iki guruş ile rıza içün vermiş olduğum üç kile hinta ve üç kile şe'ire hasıl olub kable'l-alâda... gidip harmanına baktığımda bâkî altı kile hinta ve şe'ire verecem işbu harmandan kat'-ı 'alaka dâhi ikrar etmek meblağ-ı mezbûr ile hinta ve şe'ire mezkûru merkûm Ca'fer'den talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Ca'fer dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr yedi yüz seksen iki guruş müddei mezbûre el-yevm zimmetinde sahih deyni olduğunu ve müddei mezbûreden zer' etmek üzere üç kile hinta ve üç kile şe'ire ahz eylediği tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf edûb ancak hinta ve şe'ireye mezbûreden zer' iyledim... mahal gelmediğinden müddei mezbûrenin hintadan hissesi bir kile ve şe'irden dâhi bir kile hissesi gelmiştir müddei mezbûrenin bi-yûce muharerr ikrar müdde'âsını mezbûre ziyade da'vâsından bilâ- beyin mu'arızadan men' olunub merkûm Cafer'in ikrarı mucibiyle yedi yüz seksen iki guruş iki kile hinta ve bir kile şe'ire müddei mezbûreye edâsıyla merkûm Ca'fer'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine arz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l 'işrin min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasındaki ihtiyaç malzemeleriyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden Emine binti Cuma'nın Ca'fer bin Uğurlu müvacehesinde hinta ve şe'ireyi merkûm Ca'ferden talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Diyarbekir vilâyet-i dâhilinde Siverek kazasına tâbi' Zebuyet(?) karyesi sâkinlerinden Şeyho bin Haso Haleb vilâyet-i dâhilinde Urfa hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazır oldukları hâlde mün'akid meclisi şer'i me'ali akdede kaza-i mezbûre tâbi' Tebek(?) karyesi sâkinlerinden Yunus bin Memo muvacehesinde tarihten yedi sene mukaddem koyun almak üzere işbu merkûm Yunus'a bin beş yüz yetmiş guruş verib meblağ-ı mezbûrdan bin guruş kable'l-bâkî ma'lûmü'l-ad koyun verib bundan sonra yine koyun-ı mezbûruna merkûm Yunus meblağ-ı mezbûr bin guruş...etmek cem'ân bin beş yüz yetmiş guruşu merkûm Yunus'tan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Yunus dâhi cevabında müddei merkûm Şeyho'dan bin guruş ahz eylediğini tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf edüb ziyade müdde'âsını inkârından üç 'aded koyunlarımızı ahz etmiştim deyû ba'de'd-def' ve'l-inkâr dafi' merkûm merkûmeden ber-vech-i muharrer def'ine isbâtta içün beyn talep olundukta şahidleri Siverek kazasında der bâkî on beş gün mühlet versin götürüyim demesine şer'i iltîfât olunub tahlife dâhi talib olduğundan dafi' merkûm bilâ-beyine mu'arazadan men'iyle ziyade da'vâsından dâhi merkûm Şeyho'dan tenbiye talep olundukta isbât beynden izhar-ı acz talep merkûm Yunus'a tahlif olduğu mu'cebince müddei merkûm Şeyho dâhi bilâ-beyyine merkûm Yunus'a iltizâm olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l-ışrin min şevvâl sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflara arasında yapılan ticaret sonrası çıkan sorunun mahkemeye taşındığına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Siverek kazasına tâbi' Zebuyet(?) karyesi sâkinlerinden Şeyho bin Haso'nun Yunus bin Memo muvacehesinde koyun almak üzere Yunus'a bin beş yüz yetmiş guruş verip çıkan sorun ile ilgili olarak taraflarca konunun çözüme kavuşturulmasına dair kayıt.

**(Sn): 236/Numero 349**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde Urfa'ya muzâf Birecik kazası ahalisinden Müslüm bin Hâcî 'Ali mezkûr Urfa hükümet konağında meclis-i şer'imizde mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde Mehmed bin Müslüm muvacehesinde tarihten iki gün mukadem beher kantarı yüz yirmi beşer guruştan iki yüz yirmi guruş bir kantar batman dört buçuk batman soğan bey' dört kantar idüb kenduye teslim ve kırk bir buçuk guruşla bâkî ve teslim idüb bâkî yüz altmış sekiz buçuk guruşu talep ederim deyû da'vâ-i merkûm Mehmed deyû soğan-ı mezkûru iştirâ eylediğini ikrar lâkin iki tay(?) soğan çürük çıktığında red ederim deyû benden da'vâ ve beynimizde münazaat-ı temyiz vuku'una mebni ayatında müslahin tevassutuyla ben da'vâ'ı mezkûremden fareğ ve merkûm Mehmed deyû kendi malından bana yüz doksan altı guruş vermek üzere inşa'î akd-i sulh eylediğinde ben dâhi sulh-ı mezkûru kabul idüb bedel-i sulhu mezkûre yüz doksan altı guruş meclis-i sulhta ahz û kabz ve hususu mezkûra müte'alik-i âmm de'âviden kabullerimize hâvî her birimiz aherin zimmetine ibrâz etmiştik dediklerinde gibbe't-tasdikü's-şer'i tescîl ve huzur-ı 'aliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi'l-hâdi min zilka'de sene-i ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflara arasında satın alınan malzemelerle ilgili çıkan sorunlarla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Birecik kazası ahalisinden Müslüm bin Hâcî 'Ali'nin Mehmed bin Müslüm muvacehesinde soğan ve batman ücretlerini talep etmesi ve iki tay(?) soğanın çürük çıkması üzerine çıkan anlaşmazlığın mahkemeye taşınmasına dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kötüler mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Mehmed bin Mehmed müvâccedesinde tarihten yedi sene mukaddem işbu merkûm Mehmed bir re's inek bâkî ile olup mülk etmekle inek-i mezbûrun kıymetini merkûm Mehmed'ten talep ederim deyû ba'de'd-dâva' ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında külliye inkârına mekarın müddei merkûm müde'iyen isbâttan izhar-ı acz edüp talebiyle merkûm Mehmed'e tahlif olunmağın mu'cebince merkûm Mehmed bilâ beyin merkûm Mehmed bin Mehmed mu'arazadan min' olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fîl-yevmi'l-hâdi min zilka'de sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kötüler mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Mustafa'nın Mehmed bin Mehmed'e verdiği bir tek ineğin kıymetini Mehmed'den talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa'ya muzâf Bozabâd nâhiyesine tâbi' Maşuk karyesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât 'Adile binti Şeyho nâm Bekir bâliğ akil medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i 'aliyede Ahmet bin Mehmed muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb merkûm Ahmet yine tezvic talep ve raib olmakla ben dâhi hüsn-i rızâm ve tayyib-i ihtiyârımla üç yüz guruş mehr-i mü'eccel ve üç yüz guruş meh-i mu'eccel tesmiyeleriyle nefsime merkûm Ahmed'e akt ve nikah ve ve tezvic eylediğimde olduğu tezvic ve kabul eyledi diyerekte merkûm Ahmet'e... merkûme Adile'ye sadır olan cemi-i kelimat-ı meşruhasında şîfâha tahkik ve vicaha tasdik eylediği tescîl ve mâ vâki' bi't talep ketb ve imlâ olundu. Fîl-yevmi'r-râbi' min şehri zilka'de sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şuhûdû'l hâl:** Mâhzurdur.

Halil bin... Mâhmut Efendi Sâlih Efendi Hâfız Efendi

**Özet:** Evlilik sözleşmesiyle ilgili olarak çıkan soruna dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Maşuk karyesi sâkinlerinden Adile binti Şeyho nâm Bekir'e Ahmet bin Mehmed'in talip olması ve Adile'nin üç yüz guruşu nikah akdi olarak talep ettiğine dair kayıt

**352**

Bâdî-yi defter oldur ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hanım binti Yusuf bin 'Abdullah'ın zâhirde varis merkûm ma'rufesi olduğu hâlde vefât edip medîne-i mezbûrede bu misüllü terekenin kâfesi canib beytül-mala aid ve raci' olmağla medine-i mezbûre muhasebecisi ve beytü'l-mâl me'muru ref'etlû Kamil Bey tarafından vekil-i müsecceli şer'iyye Mehmed Efendi ibni Ramazan Ağa'nın talep ve ma'rifeti şer'iyle tahrir oldu el-zayide bey' ve defter olunan tereke-i müteveffât-ı mezbûre tereke ber-vechi zeyr-i zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l-işrîn min şevvalü'l-mükerreme sene-i ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras paylaşımıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden Hanım binti Yusuf bin 'Abdullah'ın vefatıyla mal taksiminin yapılmasına dair kayıt.

Bakır satıl 1 12	Sagir kazgan 1 28	Yatak katı 1 82	Kilim 1 77	Yorgan 1 35
Döşek 1 35	Yastık 1 35	Sagir cacim 1 34	Merkeb ‘ayine 1 10	Keçe 1 23
Köhne hasır 1 9	Sagir leğen ve tas ve sahan 3 28	Çit entâri ve ... 22	Köhne çekem yünü 1 21	Tüy ve tas 2 21
Çuval ve halı 11	İhram döşeme 2 4	Gömlek 1 8	Yazma 2 8	Hırdavât 1 7
Mehr-i ma ve kuşak 2 4	Köhne çubuk takı ve tesbih 4	Kahve kutusu ve ... <sup>160</sup>	Küp ve hırdavât 1 6	

Müteveffâ-i mezbûrenin ‘Acerli oğlu Hâcî Mehmed’te alacağı olub kabz olunan

100

Zımnında pâre olub kabz olan

100

Yekûnü’l-emvâl Bahâ 639 Pâre 20

<sup>160</sup> Dijital ortama aktarılırken kaydırma yapıldığından tam okunamamıştır.

Minhü'l-ihracât

Müteveffâ-i mezbûrenin techîz ve tekfinine ve kabz sarfina sarf olan

48

Dellâliye eşya-yı ba'de	bahâ	pâre
Berâ-yıhazine-i celile	04	00
Bera-yı mukayyid	03	26
Bera-yı katibe terki	01	14

+ \_\_\_\_\_  
08 00<sup>161</sup>

Kaide-i pâre bahâ

Berâ-yı hazine 15

Berâ-yı mukayyid 15

+ \_\_\_\_\_  
30

Akçe-i kesri Varaka bahâ Harc-ı mâhkeme defterine

1 20 bahâ 13 pâre 20

Yekûn bahâ 107 pâre 3

Sahhu'l-bâki bahâ pâre

İsm-i emniye berâ-yı hazine-i celile 531 30

026 20

Sahhu'l-bâkî berâ-yı hazine - \_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_

505 10

<sup>161</sup> Muhtemelen katip hata yapmıştır.



Derûni ihrâcatta muharrer olduğu vechile dellâliyenin nısf-ı hissesi olan dört guruş ve kaydiyye defter-i mezkûre kezalik hissesi olan on beş pâre ve ism-i emniyeye yirmi altı buçuk guruş cem'a varidât-ı hazine-i celile otuz guruş otuz beş pâre ve sahu'l-bâkî beş yüz beş guruş on pâre ki min sebtü'l-cem' beş yüz otuz altı guruş beş pâre idhal cedül olunmak üzere memur vekil-i mûmâ-ileyh bâlâ mâ fi teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhale şerh verildi

**(Sn): 237/Numero 353**

Bâdî-yi defter-i kâssam oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhallarından Sağir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden iken bundan akdem vefât iden Haçir veledi... veraseti sulbi kebir oğulları Aroş... ve Haço ve sulbiye-i kebir kızları Menan(?) ve Garsiye'ye münhasıra olduğu ledâ'-şerh-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i kebir merkûma taleb ve ma'rifetle ve ma'rifeti'ş-şer'le tahrir veledi'l...esman varisun beyinelerinde tevzî' ve taksim olunan defter-i kâssamdır ki müfredât- ber-vech-i zeyr-i zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevmi's-sâlis min zilka'de sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Değerlendirme:** Sağir-i Kenisâ mahallesi sakinlerinden Haçir veledi...'nin mirasının varisleri arasında pay edilmesine dair kayıt.

Mâhaller-i mezbûrede nüzül 3000	Kür(?)ve kürdanlık 250	Tas 1 70	Kebir kazganı 1 220
Sağır kazgan 1 22	Tas 1 10	Sağır lenger ve leğen 2 20	Hasır 3 29
Satıl ve Leğen 2 36	Havan 1 20	Mizan... 1 17	Tas 1 10
Küb 2 25	Culfa tezgahı(?) 1 100	... 1 22	Yatak kat 1 45

Yekûn bahâ 3815

Minhü'l

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfin ve...

100

Deyn-i müsbit Maryem bâ şehâdet Karabit veledi Bidros ve Aroş veledi  
Hacir'e lede'l-tezkiye ve'l-halef

500

Dellâliye Kaydiyye Varaka bahâ Harc-ı defter-i mahkeme Pâre

72 42 3 78 20

Yekûn

758

Sahhu'l

3057

Hisse-i kebir merkûm Aroş

Bahâ 789 pârê 10

Hisse-i kebir merkûm ...

Bahâ 789 pârê 10

Hisse-i kebir merkûm Cerbo(?)

Bahâ789

Hisse-i kebir Menan

Bahâ 394 pârê 25

Hisse-i kebir Garsiye

Bahâ 784 Pârê 25

### 354

Bâdî-yi terkim-i defter oldur ki Haleb tarafından Van sancağına azîmet etmek üzere esna-yı râhdan medîne-i Urfa'ya muzâffa Uyum Ağaç nâhiyesine tâbi' Ton 'Ali (Tunalı) kâryesinde sagire sâkin iken zâhirde varis ma'ruf ve ma'rufesi olduğu hâlde vefât iden Çoban 'Abdullah bin 'Abdullah'ın kaffe-i terekesi canib beytül-mala aid ve raci' olmakla medîne-i mezbûrede misillü bilâ vâris vefât edenler hasbe'n-nizam terekelerine ahz û kabz ma'mur medîne-i mezbûre meclis-i cem' ve beytül-mâl memuru izzetlu Mehmed Kamil Bey tarafından müseccel şer'iyyesi muhasebe ketebelerinden Halo Efendi ibn Ahmet taleb ve ma'rifet ve ma'rifetü'ş-şer'le bey' ve def' olunan tereke-i müteveffâ-i mezbûr ki ber-vech-i zeyr-i zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevmü's-sâni min zilka'de sene-i ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflara arasındaki miras paylaşımıyla ilgili davaya dair kayıt

**Değerlendirme:** Tunalı kâryesinde sakinlerinden iken vefat eden Çoban 'Abdullah bin 'Abdullah'ın terekesinin taksimine dair kayıt.

Camdan 1 20	Köhne fesi 1 20	Köhne yelek 1 10	Ma'a entâri 1 10	Köhne abâ 1 10
Yazma 1 3	Çorap 1 3	Külâh 1	Dizlik 1	... 1 8
Teymur (demir)merkeb yuları 2 Bahâ 3 pâre 20	Hançer 1 6	... 7 15	... 1	Köhne entâri 1 12
Yelek 1 12	Boz merkeb ma'a yuları 1 127	Çarık 2 3	Tagarcık 1 3	Sini...kebir sini ...7 10

Yekûn bahâ 214 Pâre 20

Minhe'l

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfinine sarf olunan

37

Dellâliye eşya-yı bey' bahâ pâre

Berâ-yı hazine 03 00

Bera-yı mukayyid 01 14

Bera-yı katibe tereke 00 26

+ \_\_\_\_\_

04

00<sup>162</sup>(40)

<sup>162</sup> Muhtemelen katip işlem yaparken hata yapmıştır biz belgenin orjinalligini bozmadan aynen aktardık.

Kaydiye-i defter	pâre
Bera-yı hazine	10
Bera-yı mukayyid	10
	+ _____
	20

Merkeb-i mezbûre bey ‘ olununcaya değin ‘alef pâresi

5

Varaka bahâ	Harc-ı defter	Pâre
pâre 20	bahâ 4	10

Yekûn

Bahâ 051 Pâre 10

Sahhu’l-bâkî

Bahâ	pâre
163	10
008	05

- \_\_\_\_\_

155

- \_\_\_\_\_

05

Resm-i emniye berâ-yı hazine-i celile

Derûn-i ihrâcatta muharrer olduğu vechile dellâliyenin nısfı olan iki guruş sahu'l bâkî ve kaydına mezkûr dâhi kezalik bahâsı on pâre ve resm-i emniyenin sekiz guruş beş pâre ki cem'ân varidat-ı hazine-i celileye on guruş on beş pâre ve sahu'l bâkî yüz elli beş guruş beş pâreki mecmu'asını yüz altmış beş buçuk guruş...yüz altmış beş buçuk guruş idhal cedvel olub hazine-i celileye yine irsal ve teslim olunmak üzere müvekkil-i ma'mur-ı mûmâ-ileyhe teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhâlle şerh veridi.

**(Sn): 238/Numero 355**

Bâdî-i terkim defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Osman bin İbrahim bin 'Osman'ın verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Fatma bint 'Osman ve vâlidesi Elif binti Mustafa ile sulbiye sagir oğulları Mehmed ve sulbiye-i sagire kızı Rahime ve Zelihâ müteveffât-ı merkûmenin verasesinden hâsıl ve zevce-i mezbûre Fatma bint-i Mustafa...müsbıt hâsıl mevkufu münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra seffar-ı merkûmunun kibel-i şer'iden tavsiye vasiyeleri mezbûre Fatma taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrir ve beyn olursa bi'l farizeti'ş-şer'iyte tevzî' ve taksim olunan tereke-i müteveffât mezbûredir ki ber vechi 'ati zikr ve beyan olunur. Fî'l yevmi's-sâni min zilka'de sene ihdasi ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras paylaşımıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden 'Osman bin İbrahim bin 'Osman'ın vefatıyla veresesinin varisleri arasında taksimine dair kayıt.

Yorgan 2 80	Yastık 2 30	Boz kilim 1 60	Teşt 1 60
Kebir kazganı 1 150	Aş kazganı 1 30	Sahan 2 30	Su tası 2 10
Lenger 1 20	Döşek 1 50	Sagir küb 2 5	Teneke şem'adan 1 3

Yekûn

Bahâ 528

Minhu'l

Harc-ı defter-i mahkeme Kaydiyye Dellâliye Varaka bahâ pâre

Bahâ 13 Pâre 10 30 Bahâ 10 pâre 20 20

... Akçe kesri

10 Bahâ 1 pâre 30

Yekûn

Bahâ 36 pâre 30

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 391 pâre 10

Hisse-i zevce-i merkûm Fatma

Bahâ 61 pâre 15

Hisse-i ümmü'l merkûm Elif

Bahâ 81 pâre 20

Hisse-i ibn-i emr merkûm sagir Mehmed

Bahâ 116

Hisse-i ibn... merkûm Rahime

Bahâ 58

Hisse-i bint sagirü'l-merkûm Zelihâ

Bahâ 58

Hisse-i

Bahâ 116

Bâla-yı defter mezkûrede beyan olduğu vechile seffarı merkûmunun hisseleri vasiileri mezbûre Fatma'ya teslim olunmağın işbu mahalle şerh verildi.

### 356

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Sagir-i Kenisâ mahallesi mütemekinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden ma'rifeti'ş-şahsı Meryem veledi... medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze sukuk mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde mâhâlle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Haçir veledi Aprim'in sulbi kebir oğlu... muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Haçire zimmetinde hüccet-i karz- şer'idan alacak hakkım olan beş yüz guruş bâkî kibel-i alâda ve'l-ifâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr tereke-i müteveffâdan olmak üzere tereke-i müteveffâyâ bi'l-verase-i vazî' ettiğini merkûm... dan talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm... dâhi cevabında terekem müteveffâ-i merkûm verese-i sâire ma'a vaz'-ı yedine ikrar müddei mezkûrenin mâ-adâ müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei mezbûre muharrer müdde'âsını kabz ve... ikrar nâm kimesnelerden bâ varaka mestûre sırran ve ba'da 'allenen lede't-tezkiye-i beyinemizde müstakim olduğu işbar olunan Karabit veledi Bidros ve Aroş veledi Hacir nâm kimesneleri şehâdetiyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i ba'de'l-isbat ve'l-halef ve'l-hükm mu'cebince meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş müddei-i merkûma edâ ve teslim merkûm Zefa'ya(?) tenbiye olduğu tescîl ve huzuru aliyelerine arz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâni' min zilka'de sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.



**Değerlendirme:** Sagir-i Kenisâ mahallesi mütemekinlerinden Meryem veledi...’nin Haçir veledi Aprim zimmetinde beş yüz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

357

Medîne-i Urfa mâhâllatından Telfütür mahallesi sâkinlerinden ve teb’a-i devleti ‘aliyenin Süryani milletinden tâbib Kivork veledi İbram medîne-i mezbûre mâhkemesinde meslis-i şer’imizde... hükümet-i müctema’asından tâbib Tavit(?) veledi Tanik(?) muvâcehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb zıkr ati beyn sadrına deĝin yedinde sera mülküm ve hakkım olub mahalle-i mezbûrenin Hekim... zokağında vâki’ birinci defter on birinci numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba’ası umur-ı...ati menzilleri dâhi... ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun âriyede ve müştemelat-ı sâireleri ma’lûmeyle bir bâb mülkü menzirim tarikinden icab ve kabul hâvî şürût-ı mübtile ve müfsireden ‘ari bey’-ı bât-ı sahih-i şer’ile ve ber mucib muahede-i seniye-i emlâk vergisi müşteri-i merkûmun üzerine olmak üzere yedi bin beş yüz guruş ve merkûm tâbib Tavit’e bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yedi bin beş yüz guruş tamamen ve kâmilen ahz û kabz iyledim Fimâba’d menzili mâhdud mezkûre müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarih olmuştur keyfemâ-yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsun diyerekde gibbe’t-tasdikü’ş-şer’i mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi’l-yevmi’s-sâni’ min zilka’de sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflara arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Telfütür mahallesi sâkinlerinden Kivork veledi İbram’ın Tavit(?) veledi Tanik(?) yedinde yedi bin beş yüz guruş alacak hakkı olduğuna dair kayıt.

(Sn): 239/Numero 358

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Fakizâde mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden sagire Fatma binti Alo'nun vearseti vâlidesi 'Âişe ve li-ebeveyn karındaşları Mehmed ve Müslüm ve Reşit ve Şeyho ve... erkarındaşı sagir Abdulkadir'e münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagir merkûm 'Abdulkadir'in babası ve velisi Ahmet bin Müslüm sagir-i merkûm Şeyho'nun kîbel-i şer'iden mensûb vasiyesi karındaşı Mehmed muvacaheesinde babası ve velisi bulunduğum sagir merkûm Abdulkadir'e müteveffât-ı mezbûre Fatma'dan mevrûs ber-mucib ve deftere teslim iki bin dört yüz otuz üç guruş ile meblağ-ı mezbûra teslim nasf olmak hiccete altı ay yirmi günlük tamama temas olan yüz doksan iki buçuk guruşun cem'a iki bin altı yüz yirmi beş buçuk guruş vasi merkûm Mehmed yedinde olmakla taleb ederim deyû bâ'de'd- dâ'vâ ve'l-istintak vasi merkûm Mehmed dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr bi'l-vesaye vazıyedine tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki bin altı yüz yirmi beş buçuk guruş müddei merkûm Ahmet'e edâsıyla merkûm Mehmed'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzuru 'aliyelerine i'lâm oludu.Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şevvâl sen ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Fakizâde mahallesi sâkinlerinden Fatma bint Alo'nun vefatıyla verasetinin annesi ve karındaşları arasında pay edilmesine dair kayıt.

359

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından İmam Sekâki mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Karabit veledi Melkon medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn olduğu hâlde meclis-i şer'iyemizde millet-i mezbûreden Karabit veledi Serkis müvâccedesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb tarihten iki sene mukaddem bir zira' altı guruş on pâredân yüz on zira'... altı yüz doksan guruş yirmi pâreye bey' idüb ismatından üç yüz otuz guruş on pâreye bâkî def' ve teslim idüb bâkî üç yüz elli dokuz guruş on pâreyi merkûm Karabit'den taleb ederim deyû da'vâ eylediği olduğu kitâb-ı mezbûr çürük olub elli beş zira' sarf olunub bâkî elli beş zira'kiyab... ederim deyû benden da'vâ ve ol-

vechile beyanımıza müslahin dostuyla ıslah ve tanzim olunub ben müddeamdan fareğ ve merkûm Karabit dâhi kendi malından bâkî iki yüz seksen dört guruş vermek üzere akd ve sulh eylediklerinde ben dâhi sulhu mezkûru kabul idüb bedel-i sulhu mezkûre iki yüz seksen dört guruş meclis-i sulda ahz ü kabz edip husus-ı mezbûre müte'allik-i âmm ve deaviden merkûm Karabit zimmetine merkûm Karabit dâhi bedel-i sulhu mezkûre... müte'alik-i âmm deaviden kabullerimize hâdi her birimize aherin zimmetine ibrâ-i am sahih-i şer' ile ibrâ ve iskât hak eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdik tescil ve huzur 'alierine i`lam olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** İmam Sekâki mahallesi sâkinlerinden Karabit veledi Melkon'un Karabit veledi Serkis'den üç yüz elli dokuz guruş on pâre alacak hakkını Karabit'den talep ettiğine dair kayıt.

**360**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa'ya muzâffa Harran nâhiyesine tâbi' Zeynep karyesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zat...Hatab nâm bîkr-i baliğa-i 'akile medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'i şerif-i enverde İbrahim bin Hüseyin muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüp merkûm İbrahim bana tezvic talib ve rağib olmaklaben dâhi hüsn-i rızâm ve tayyib-i ihtiyârımla nefsim'e üç yüz guruş mehr-i mu'accel ve üç yüz guruş mihr-i mü'accel ve müstemiddleriyle münhasır şühudda merkûm İbrahim'e akd ve nikah ve tezvic eylediğimde olduğu tezvic ve kabul eyledi didikte merkûm İbrahim ... merkûm ... sadr olan cemi' kelimât-ı meşruhesinde şifâha tahkik ve vicaha tasdik eylediği ve mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:** Hâfiz Efendi...oğlu 'Osman Sâlih Efendi

Gaffaf Hâcı Mehmed Mâhzar Hâcı Halil ve Mâhzar Bedir

**Özet:** Evlilik sözleşmesiyle (mihr) ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Zeynep karyesi sâkinlerinden ...Hatab'a İbrahim bin Hüseyin'in talib olması ve nikah akdi olarak kararlaştırılan üç yüz guruşun İbrahim'den talep edilmesine dair kayıt.

### 361

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Debbâğhâne mahallesi ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Serkis veledi Mano medîne-i mezbûrede hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde teb'a-i merkûmun Katolik milletinden Nasri veledi Abdo muvacaheesinde işbu merkûm Nasri'den dokuz yüz guruş semini merfu' etmiş olduğum bir re's... iki arka ayağı beyaz...kısarak Til Kırat(?)karyesi sâkinlerinden 'İsa el-Köse nâm kimesne yedimde netayic...ba'de'l-isbât ve'l-halef ve'l-hükm yedimden ahz eyledikten ben dâhi merfuum bulunan meblağ-ı mezbûr merkûm Nasır'dan bi'l-müracaâ taleb ederim deyû bâ'del-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Nasr'dan cevabında kısarak-ı mezkur meblağ-ı mezkur mukabele müddei merkûma bey' eylediğini ve kısarak-ı mezbûru müddei merkûm yedinde ber minvâl-i muharrer müstahik ..... ikrar ve ihtiraf itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr dokuz yüz guruşu müddei merkûma edâsıyla merkûm Nasıra iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu.Fi'l-yevmi's-sâlis min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:**Debbâğhâne mahallesi sakinlerinden Serkis veledi Mano'nun Nasri veledi Abdo'dan dokuz yüz guruş alacak hakkını talep etmiş olduğuna dair kayıt.

### 362

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcı Yadiğâr mahallesi sâkinlerinden Sâlih Çavuş ibn-i Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'iyemizde mâhâlle-i mezbûre sâkinlerinden ve Hâcı Mustafa bin Ahmet muvacaheesinde benim malik ve mutassarıf olduğum menzilim mütasıl ve mülâhık bir bâb menzil malik bulunan gaibet 'ane'l-meclis Rahime binti Mehmed nâm Hatun... merkûm Hâcı Mustafaya üç bin sekiz yüz elli guruş bey' eylediğini istima' eylediğimde menzil-i mezbûre şefi' ve halet bulunan müddei taleb müvaccede ile işhad etmiştim semeni mezbûresi benden ahz ile menzil-i mezbûresi şef'ine bâkî teslim merkûm Hâcı Mustafa'ya tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ

ve'l-istintak merkûm Hâcî Mustafa'nın cevabında menzil-i mezbûr gaib-i mezbûre Rahime'den meblağ-ı mezbûr...iştirâ eylediğini ikrar ve i'tiraf idüb lâkin müddei merkûm ben menzil-i mezkureye iştirâ eylediğim inşa'ında dükânıma... iki altun kâr veririm menzil-i mezbûre bâkî bey' ile deyû şeraye kalıp olmasıydı deyû def'ine müddei merkûm ba'de'l-inkar dafi' ber-vech-i muharrer def'ine Mevlid Halil İmâmı Hâfız Halil ve Mehmed bin Hüseyin ve 'Ali Efendi ibn Hâcî Mustafa nâm kimesnelerden bâ mestûre sera ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve'tezkiye 'adlve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Müslüm Ağa bin "Ömer Ağa ve Hâcî Halil bin Mehmed nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât itmeğin mu'cebince müddei merkûm Sâlih Çavuş bi-yuce şer'i merkûm Hâcî Mustafa'ya mu'arazadan min' olduğu tescil ve huzuru 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü'l-hâms min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yedigâr mahallesi sâkinlerinden Sâlih Çavuş ibn-i Ahmet'in Hâcî Mustafa bin Ahmet muvacahesinde alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 240/Numero 363**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hoca Ahmet mahallesi sâkinlerinden 'Ömer bin Hâcî Abûzer medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden Manofer veledi ... muvacahesinde ikrar-ı ve takrir-i kelâm idüb zikr-i ati bey'in sadırına vekil yedimde sera-i malım ve mülküm olub mâhalle-i mezbûrenin...çıkmaзда ikinci defter ikinci numeroyı ebvâb ile mekayid etraf-ı erba'ası Hâcî Abûzer ve Kazır(?) ve Hamo menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud ...adiyede ve müştemelat-ı sâire ma'lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzirim tarikinden icab ve kabul hâvî şürût-ı ve mübtile ve müfesirine 'ari bey'-ı bât-ı sahih-i şer'iyile merkûm müteveffâda dokuz bin guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve zabt eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dokuz bin guruş müşteri-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilan ahz ü kabz iyledim fimâba'de menzil-i mâhdûd-ı mezkûr müşteri-i merkûmda mülkde müşterası ve hakk-ı sarihi olunmuştur keyfemâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-

tasdikü'ş-şer'î mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Suhûdü'l-hâl:** Mâhzar Halil Said Ağa Eyüb Efendi, Hâfız Efendi  
Sâlih Efendi Mâhmut Efendi ve Gayruhum

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hoca Ahmet mahallesi sâkinlerinden 'Ömer bin Hacı Abûzer'in Manofer veledi ... muvacaheesinde alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

### 364

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Mâhmut bin... medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Mâhmut bin Etmekçi Mâhmut müvâccedesinde tarihten bir sene mukaddem işbu merkûm Mehmed'den Sarayönü civarında bulunan bir bâb dükkânını iki yüz guruşa isticâr ettikten sonra dükkân-ı mezbûrun... ve sâire lâzım gelen mehallerine tamir ile ve bu bâkî emri üzerine ben dâhi dükkân-ı mezbûrun... ve sâire lâzım gelen mehallerine beş yüz on guruş sarf idüb puslasına(?) dâhi kendüye ira'e etmişim bir müddet sonra dükkân-ı mezbûr muhterik olmakla masarif-i mezkûrem olan meblağ-ı mezbûr beş yüz on guruş merkûm Mehmed'den talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında dükkân-ı mezbûrun bir seneliğine iki yüz guruş müddei merkûm Mâhmut'a icare verdiğini ve meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş dükkân-ı mezbûrun kanatine sarf eyledği emrine ikrar idüb ancak ziyadeye sarf ile deyû emrine ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer ziyade ve da'vâsına isbâtтан izhâr acz idüb talebiyle merkûm Mehmed'e tahlif olunmağın mu'cebince müddei merkûm Mâhmut'a bilâ beyn merkûm Mehmed'e muarızadan men' olunduğu tescil ve huzuru 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Yapılan harcama ve masraflarla ilgili çıkan alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Mâhmut bin...’un merkûm Mehmed’den Sarayönü civarında bulunan bir adet dükkânını iki yüz guruşa isticâr etmesi beş yüz on guruş sarf idüb yapmış olduğu masraf miktarını Mehmed’den talep ettiğine dair kayıt.

### 365

Medîne-i Urfa mâhâllatından Hâseki mahallesi sâkinlerinden ve teb’a-i devleti ‘aliyenin Burdistan(?) milletinden ...veledi kebabçı Zarkir medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’iyemizde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb etraf-ı erba‘ası Gergerli ‘Ömer ve Bekir ve Abdalbâkî ve ‘Abbâs ve tarik-i âmm ile mâhrud ‘adiyede müştamil bir bâb mâhâlle-i mezbûrede vâki’ mülkü menzili tarihten on üç sene mukaddem yani yetmiş sekiz tarihinde malikleri bulunan Bağzo veledi Bağzo’nun vereseleri Beter veledi Ovavis ve Anne ve Aroş ve Kerekös veledi Kivo ve Oydek(?) veledi Aro nâm kimesnelere beş bin guruş semeni merfu’ ve makbuzuna mukabelesinde bâkî bat’an ve kat’ian bey’ ve ben dâhi tarih-i mezbûre iştirâ etmiştim lâkin yedimde sened olmadığından keyfiyet-i erbab vakuftan ledi’l-istihcar-ı ‘ala taraf-ı şer’iden yedime bir kıt’a cihet-i şer’iyye verilmek iltimasımdır didikte hala merkûm... ve beyan eylediği minval-ı muharrer üzere olduğunu husus-ı mezbûre vakuf-ı tamları olan Rastgele oğlu ‘Ali bin ‘‘Ömer ve Gogo veledi Barsom nâm kimesneleri ‘ali tarikü’l-şehâde meclis-i şer’ ile ihbar itmeğin vâki’ el-hal hıfza’l-mekal işbu vesika-i ‘atika bi’t taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’s-sâlis min zilka‘de sene ihdâ ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Alınan mal ve mülklerle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâseki mahallesi sâkinlerinden ...veledi Kebabçı Zarkir bir bâb mülke beş bin guruş ödediğini lakin yedinde senet olmadığı için mülkünü alamadığına dair davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kivo veledi Serkis medîne-i mezbûre hükûme konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Haleb nacarından Ahmet bin Mehmed muvacehesinde merkûm Ahmet zimmetinde kırmızı bez esmanından bâkî yüz seksan altı guruş alacak hakkımı merkûm Ahmet'den talep ederim deyû ba'de'd-dâva' ve'l-istintak merkûm Ahmet dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i mezbûreden müddei merkûm mukaddema zimmetinde deyni olub Delal Haleblioğlu Aroş merkûm Kivo'ya her üçümüz hazır olduğumuz hâlde havâle ve her birimiz kabul eyledik merkûm Kivo asla ve kat'iyen ikrar ve itiraf itmeğın mucebince müddei merkûm Kivo ve ba'de şer'i merkûm Ahmet'e muarızına men' olunduğu tescîl ve huzuru 'aliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min zilka'de sene ihdâ tasi' ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Kivo veledi Serkis'in Ahmet bin Mehmed'den yüz seksan altı guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 241/Numero 367**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kincioğlu Haçir medîne-i mezbûre hükûme konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Suruç kazasına tâbi' Diyabik(?) karyesi sâkinlerinden Ramo bin Veli Musa muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb merkûm Remo zimmetinde alacak hakkım olan sekiz yüz doksan bir buçuk guruşdan dört yüz guruş tarihi i'lâm dan altı mâh hitâmına değın ta'cil ve dört yüz doksan bir buçuk guruş hala bâkî te'diye etmek merkûm teahüd eyledi diyerekte merkûm Ramo dâhi... merkûm Haçire tahkik ve tasdik itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr dört yüz doksan bir buçuk guruş merkûm Haçire



edâsıyla merkûm Ramo'ya iltizâm olunduğu tescîl ve huzuru 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Kınecioglu Haçir'in Ramo bin Veli Musa muvacehesinde dört yüz doksan bir buçuk guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

### 368

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden Mehmed Latif bin 'Abdullah medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'iyemizde Beşir bin Bekir muvacehesinde merkûm Beşir zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iyeden alacak hakkım olan yetmiş altı guruş alacak hakkı talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Beşir dâhi cevabında meblağ-ı hüccet-i merkûmdan müddei merkûm Latifeye zimmetinde sahiha deyni olduğunu tâbi'a ve kat'îya ikrar ve i'tiraf idüb lâkin meblağ-ı mezbûrun otuz iki guruşu müddei merkûma def' ve teslim etmiştim deyû def'ine müddei merkûm ba'de'l-inkâr vasî-i merkûm ber-vech-i muharrer def'ine isbâttan izhar acz idüb talebiyle merkûm Latife tahlif olunmağın mu'cebince vasî-i merkûm bilâ beyine muarızına men' olub ber mucib ikrar meblağ-ı mezbûr yetmiş altı guruş müddei merkûm Latife'ye edâsıyla merkûm Beşir'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzuru 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mâhkeme mahallesi sâkinlerinden Mehmed Latif bin 'Abdullah'ın Beşir bin Bekir muvacehesinde yetmiş altı guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Diyarbekir vilâyet-i dâhilinde Cungeş(?) kasabası ahalisinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Aroş veledi Melkon Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Mardin ahalisinden 'Ali bin Bekir muvacaheesinde tarihten yedi gün mukaddem Haleb yolunda ben bir re'si Katırcı 'Ali'ye vermek ve merkûm 'Ali dâhi bir re's barkir ile yedi yüz elli guruş bâkî vermek üzere tasdik el-meka...bir birimize mübadele idüb ol-vechile merkûm 'Ali benim katırım ve ben dâhi barkir ve meblağ-ı mezbûruna dâhi iki yüz yetmiş guruş bâkî def' edüb bâki dört yüz otuz guruşu merkûm 'Ali'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Ali dâhi cevabında ber minvâl-i muharrer mübadele eylediklerinde ikrar lâkin konak-ı yedine nüzul eylediğimizde merkum ... katırında arkasına bakıb bakındığım hâlde menhir imbadele-i mukavele etmiştik ba'de konak yedinde katır-ı mezkure arkasına bakıb kıbta etmedim deyû kabulüne ba'de'l-inkâr müddei merkûm müdde'âsını isbâttan izhar-ı acz edüb talebiyle merkûm 'Ali'ye tahlif olunmağın mu'cebince müddei merkûm Aroş merkûm 'Ali'ye bilâ beyn muarızına men' olunduğu tescîl ve huzuru 'aliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yemi'l-hâms min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Diyarbekir vilâyetine bağlı olan Cungeş(?) kasabası ahalisinden Aroş veledi Melkon'un Ali bin Bekir muvacaheesinde bir re's bargir Katırcı 'Ali'ye verilmiş olub iki yüz yetmiş guruşu merkûm 'Ali'den talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki zikr-i 'ati... mâhallinde istima' ve fasl-ı hısm-ı ma'zuna bi'l-hükm irsal olunan kâtib Sâlih Efendi ve Kazgan(?) karyesi sâkinlerinden Mehmed bin Hasan ve Tataroğlu Cuma Necip Efendizâde 'Ömer Efendi ile Feyan karyeli Mehmed bin Hızıroğulları Ahmet ve Yusuf ve Halo el-Celo İmâm el-Mehmed miyanelerinde menazi' fey' olan mahale varıp akd meclisi şer'-i 'âli ettikte mûmâ-ileyh 'Ömer Efendi ve merkûmdan 'Ömer ve Yusuf ve Halo el-Cemo ve İmâm ve Berho Mamo müvaccedelerinde merkûmun benim Biravuç karyesinde vâki' Haso haşve-i tarlama ağnâm ve keçi ve öküz ve inek ve devabb-ı sâirelerine sevkiyle ve ra' eylediklerinde haşviyemi bi'l-külliyeye ihlak etmiş olduklarından ba'de'l-keşf ve'l-tazmin olunmalarına tenbih olunmak muradıdır deyû da'vâ ve merkûmun dâhi tarla-yı mezbûrun devabb-ı mezkûrelerine sevk ve ra' ile haşve-i mezkûreye ilhak eylediklerini bi't-tev'i ehme ikrar ve i'tiraf etmeleriyle mûmâ-ileyh Sâlih Efendi ve merkûmanı Mehmed ve Cuma tarla-yı mezbûrı keşf eylediklerinde iki kantar haşve-i...ve takrir olunmağın mezkûr iki kantar haşve-i...raci' belde üzere kıymetini mûmâ-ileyh 'Ömer Efendi'ye teslim merkûmun Ahmet ve Yusuf ve Halo ve İmâm'dan her birine tenbih eylediğini katib-i mûmâ-ileyh ma'a meb'us imha şer'ile a'li vuku'a tarik-i şer' ile gelip inha inha itmeğın ba'de'l-tenfiz olunduğu tescil ve huzur 'alilerine i'lam olundu. Fî'l-yemi'l-hâms min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Tarlalara verilen zararlar nedeniyle çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Söz konusu taraflar arasında tarlalara giren inek, keçi, ve öküzlerin tarlaya vermiş olduğu zarar nedeniyle tarafların mahkemeye taşıdıkları soruna dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden ve 'Attar Hâcî Reşit bin Derviş 'Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında meslis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Hâcî Hasan karyesi sâkinlerinden 'Ömer bin Hamo Ağa muvacehesinde merkûm 'Ömer benim şerikim olmak hiccetle zimetinde kut akçesinden mütebâkî beş yüz otuz sekiz guruş alacak hakkım olmakla talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm 'Ömer dâhi cevabında kazıye ber-minval muharrer üzere olduğunu... ikrar ve i'tiraf idüb lâkin karındaşım hazır bi'l-cümle İbrahim ve ben müddei merkûm ile şerikim olmamız hüccetle müddei merkûm tarihten dört sene mukaddem zimmetimizde olan meblağ-ı tamama def' ve teslim idüb husus-ı mezkûruna bir birimizle kabuliyetimize hâvî ibrâ olmuşuk deyû def'le mukabele esnasında müddei merkûm Hâcî Reşit meblağ-ı bâkî mezbûr zimmetinde bâkî sahiha deyni olduğunu tarihten üç sene mukaddem mâhzar-ı müsliminde merkûm 'Ömer ikrar ve i'tiraf etmişti deyû def'-i 'ale'-def' mukabele edeceği merkûm 'Ömer def'i mezkûreye... ba'de'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer ve def'ine 'Ali Efendi ve Hâcî Ahmet Efendi bin Eyüb ve Mustafa bin 'Abdullah nâm kimesnelere bâ-mestûre sera ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan 'Akıllı Mehmed Hôca bin Bakır ve... oğlu Mehmed bin Hâcî 'Ali nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber-nech-i şehadet itmeğın mu'cebince meblağ-ı bâkî-i mezbûr beş yüz otuz sekiz guruş müddei merkûm 'Attar Reşid Efendi'ye edâ ve teslim merkûm 'Ömer'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzur-i 'alilerine i'lam olundu. Fi'l-yevm i'l-hâdi min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden ve 'Attar Hâcî Reşit bin Derviş 'Ali Ömer bin Hamo Ağa muvacehesinde beş yüz otuz sekiz guruş alacak hakkımı talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 242/Numero 372

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Korkmaz mâhallesi sâkinlerinden olup Deyri(?) sancağında tüccarlık ederken bundan akdem vefât iden Tüylü Hasan bin Halil bin İbrahim'in zikr-i 'ati varisleri olduklarını iddia iden Halil bin Halil bin Hâcî İbrahim medine-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde ma'rifetü'z-zat Fatma binti İbrahim bin İbrahim ve Zehra binti Ni'man bin Mustafa ve Emine ve Hatice ve Rahime binti Halil bin Hâcî İbrahim hazırat oldukları hâlde medîne-i mezbûre mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kivo veledi Simo muvacaheesinde müteveffâ-i merkûm Tüylü Hasan bin Halil bin İbrahim'in işbu merkûm Kivo ve zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iyeden alacak hakkım olan on guruşu kable'l-ahz ve'l-istîfâ vefât idüb li-ebeveyn erkarındaşı ve hazırat-ı mezbûrattan mezbûr Fatma zevce-i menkuha-i metrukesi ve mezbûre Zehra dâhi vâlidesi ve mezbûratı Emine ve Hatice ve Rahime dâhi li-ebeveyn kızkarındaşları olup müteveffâ-i mezbûrun bizlerin hayr-ı varis ve terekesine müstâhik ahir kimesne olduğundan meblağ-ı mezbûr bizlere mevrûs olmakla meblağ-ı mezbûr merkûm Kivo dâhi bi'l-verase taleb ederim deyû hazırat-ı mezbûrat ile ma'a bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Kivo dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmuna müteveffâ-i merkûma sahih deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar lâkin müddei merkûm ile hazırat-ı mezbûrat-ı verâsetlerine ba'de'l-inkâr müddei merkûm ile hazırat-ı mezbûrat ber-vech-i muharrer verâset-imüddealarına Halilürrâhman mahallesi İmâmı Hamza Hâcî bin 'Abdullah ve Mustafa bin Halil ve Korkmaz mahallesi İmâmı Fazıl Esed ibn-i Mehmed ve Eyüb bin 'Abdullah nâm kimesnelere bâ-varik mestûre sera ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Avoş bin Şeyh Sedâr bin 'Abdullah ve Mehmed bin Mâhmut bin Hemar 'İso nâm kimesnelere meclis-i şer' li-eceli'l-şehâde hâzırân olup istişhâd oldukları fi'l-hakika müddei merkûm Halil müteveffâ-i merkûm Hasan bin Halil bin İbrahim li-ebeveyni erkarındaşı ve hazırat-ı mezbûrattan mezbûre Fatma zevce-i menkuha metrukesi ve mezbûre Zehra dâhi vâlidesi ve mezbûratı Emine ve Hatice ve Rahime dâhi li-ebeveyni kızkarındaşı ve varisleri olup bunların hayr-ı varis ve terekesine müstahik ahir kimesnesi olduğu ma'lumemiz vekildir vekildir bu hususa bu vecihle şâhidiz ve şehâdet dâhi ederiz deyû her biri mütefik el-...olmak bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i edâ şehâdet-i şer'iyeye etmeleriyle mu'cebince bade'l-hükm ve'l-tenbiye müddei merkûm Halil ve hazırat-ı mezbûrat

Fatma ve Zehra ve Emine ve Hadice ve Rahime'den her biri meclis-i mezbûre ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb mûrisimiz müteveffâ-i merkûmun sancağ-ı mezbûrede Hüseyin vefâtında yanında bulunan terekesine vazî'ü'l-yedi olanlarından...olan sükukun dâhi eshabından taleb ve da'vâ ve ahz û kabz ve makbuzuna bizlere irsal ve izale ve husus-i mezkûrede müteveffât olduğu umûrun külliyesine tarafımızın hâla sancağ-ı mezbûrede sâkin teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Nacar Urfalı İgo(?) veledi Akob kabulüne mevkuf vekil ve nâibesi menâb nasb ve ta'yîn eyledik dediklerinde mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu.Fi'l-yevm el 'aşer min şehr zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l hâl:** El-Hâcî 'İsa bin Mehmed Mâkso bin Mehmed Sâlih

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili olarak taraflar arasındaki anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Korkmaz mâhallesi sâkinlerinden tüccarlık yapan Tüylü Hasan bin Halil bin İbrahim'in varisleri oldukları iddiasında bulunan varisleri mahkemedâ hazır oldukları hâlde Tüylü Hasan'ın Kivo ve veledi Simo'dan alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**373**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Câmî-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Cuma bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Mustafa bin Hamadi muvacaheesinde işbu mekum Mehmed'e tenbiye olub bey' itmeğin üzere altı yüz guruş sermaye def' ve teslim etmiştim ...allen... almadığından meblağ-ı mezbûr merkûm Mustafa'dan taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mustafa dâhi cevabında...ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharer müdde'âsını isbâtta izhar-ı acz idüb talebiyle merkûm Mustafa'ya tahlif olunmağın mu'cebince merkûm...merkûm Mustafa'ya mu'arazadan men' olunduğu tescil ve huzur 'alilerine ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-'aşer min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Ödünç olarak verilen bir miktar parayla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Cuma bin Mehmed'in Mustafa bin Hamadi'ye altı yüz guruş sermaye verdiğini ve alacak hakkını Mustafa'dan talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 243/Numero 374**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hâcî Halil medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Suruç kazasına tâbi' Aşağı Parapara (Barabara) karyesi sâkinlerinden Bozo bin Halil muvacehesinde merkûm Bozo benim...şerikim olmak hüccetle kut akçesinden bâkî zimmetinde beş yüz altmış iki guruş alacak hakkımdan bir kile hinta bâkî yüz guruş def' ve teslim idüb bâkî dört yüz altmış iki guruşu merkûm Bozo'dan talep edeim deyû ba'de'l-da'vâ ve'l-istintak merkûm Bozo dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmuna zimmetinde müddei merkûm deyni olduğunu ikrar ve itiraf idüb lâkin meblağ-ı mezbûr tarihinden bir sene mukaddem müddei merkûma def' ve teslim etmiştim deyû def'le mukabele inşasında müddei merkûm Mehmed tarihten dört sene mukaddem meblağ-ı mezbûr hücceti merkûm bâkî deyni olduğunu mâhzar-ı müslüminde ikrar dâhi itmişti deyû def' ale'l-def'le mukabele ettiğini def' mezbûre merkûm Bozo inkârına mekarın dafî' merkûm ber-vech-i muharrer def'îne Kara Musa mahallesinden İmâm Hâfız 'Ali ve Mehmed bin Ahmet ve Mollâ Sadık ve Hüseyin bin Hüseyin nâm kimesnelere bâ-mestûre sera ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan el-Hâc Mustafa bin 'Osman ve Halil ibn-i 'Ali nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber-nech-i şer' isbât itmeğin mucibince meblağ-ı mezbûr dört yüz altmış iki guruş müddei merkûm Mehmed'e edâ ve teslim ve Bozo'ya tenbiye olduğu tescîl ve huzur-î 'alilerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hacı Halil'in Bozo bin Halil'den alacak hakkı olan beş yüz altmış iki guruş bir kile hintayı yüz guruş karşılığında alması ve kalan dört yüz altmış iki guruşu talep ettiğine dair kayıt.

375

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa sancağı dâhilinde Suruç kazasına tâbi' Mizar karyesi sâkinlerinden Müslüm bin Müslüm medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde kariye-i mezbûre sâkinlerinden Mustafa Kahya bin 'Ali muvâcehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb ben merkûm Mustafa Kahya'dan beher kile üç yüz ellişer guruştan iki kile hinta yedi yüz guruş ve bir kile şe'ire yüz kırk guruş ve bir Fransız altını doksan bir buçuk guruş cem'a dokuz yüz otuz bir buçuk guruş ile dört senelik 'indinde hıdmet etmiştim deyû icrat-ı da'vâ-i merkûm Mustafa Kahya dâhi inkâr ve ol-vecihle beyinemizde menazi'at-ı kesire vuku'una mübeyyen ben da'vâ-yı mezkûremden fareğ husus-ı mezkûreye müte'allik-i âmm de'avi ve kaffe-i metalibattan merkûm Mustafa Kahya'nın zimmetine ibrâ-i âmm sahih şer'ile ibrâ ve iskât hak iyledim didikte gibbe't-tasdikü'ş-şer'i tescîl ve huzur-î 'alilerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Yapılan hizmet sözleşmesiyle ilgili çıkan davaya dair belge kaydı.

**Değerlendirme:** Suruç kazasına tâbi' Mizar karyesi sâkinlerinden Müslüm bin Müslüm'ün Mustafa Kahya bin 'Ali'ye dokuz yüz otuz bir buçuk guruş ile dört senelik yapmış olduğu hizmet karşılığında alacak hakkını talep etmesi ve Mustafa'nın inkar ettiğine dair kayıt.



Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa sancağı dâhilinde Suruç kazasına tâbi' Mizar karyesi sâkinlerinden Mustafa Kahya bin 'Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meslis-i şer'iyemizde karye-i mezbûre sâkinlerinden Müslüm bin Müslüm muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb ben merkûm Müslüm'den cihet-i karz-ı şer'iyeden iki bin yedi yüz elli guruş alacak hakkımı talep ve da'vâ eyledğimde olduğu inkâr idüb ol-vecihle miyanemize menazi'at-ı kesire vuku'una mebni miyanemize müslahin dostuyla ıslah ve tanzim olunub ben meblağ-ı mezbûrdan fareğ ve merkûm Müslüm dâhi kendû malından bâkî iki bin guruş vermek üzere inşa-i 'akdı sulh eylediklerinde ben dâhi sulh-ı mezkûru kabul edüb hususu mezkûre müteallik-i âmm deaviden merkûm Müslüm'ün ve merkûm Selim dâhi bedel-i sulh-ı mezkûrun istirdâdından her birimiz kabullerimize hâvî ağerin zimmetine ibrâ-yı âmm sahih şer' ile ibrâ ve iskât eyledik dediklerinde gıbbe'-tasdik bedel-i sulh-ı mezkûr iki bin guruşu merkûm Mustafa Kahya'ya edâ iyledim merkûm Selim'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzur-î 'alilerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü's-sâmin min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mizar karyesi sâkinlerinden Mustafa Kahya bin 'Ali'nin Müslüm bin Müslüm'den iki bin yedi yüz elli guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zat Medine binti Mâhmut tarafından zıkr-i 'ati hususu taleb ve da'vâ ve ahz û kabz vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifetü's-şer'iye 'arifân Mehmed Kani' bin Feyzullah ve Hâcî Mâhmut bin Mustafa nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyye lâhık olan Mehmed bin Mâhmut medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları mün'akid meclis-i şer'iyemizde İbrahim bin Hâcî Ramazan muvacehesinde merkûm İbrahim zimmetinde müvekkilim mezbûrenin hüccet-i karz-ı şer'iyeden alacak hakkı olan iki yüz elli guruşu merkûm İbrahim'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm İbrahim dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmuna müddei vekil-i merkûmun müvekkilesi mezbûre Medine'ye zimmetinde el-yevm sahih deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş vekil-i merkûm Mehmed'e edâsıyla İbrahim'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzur-ı 'alilerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Medine binti Mâhmut'm İbrahim bin Hâcî Ramazan muvacehesinde merkûm İbrahim'den alacak hakkı olan iki yüz elli guruşu merkûm İbrahim'den talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 244/Numero 378

Medîne-i Urfa mâhâllatından Hâseki mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Burustan(?) milletinden ...veledi kebabçı Zarek medinei mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'i 'aliyede Amerika hükümeti müctemi'esinde tâbib Tavitet(?) veledi...muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb zıkr-i 'ati bey' sadırına değin yedimde sera-i mülkü ve hakım olub mâhalle-i mezbûrede vâki' etraf-ı erba'ası Gergerli 'Ömer ve Bekir ve 'Abdulbâkî ve 'Abbâs menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun ariyede ve müştemelatı sâire-i ma'lûmesi hâvî bir bâb mülkü menzilimi tarafından îcâb ve kabul hâvî şürût-ı mübtile ve müfsededen 'ari bey'bat sahih şer'ile ber-mucib muahede-i seniye emlak vergisi müşteri-i merkûm üzerine olmak üzere beş bin guuş merkûm tâbib Tavit'e bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu istibrâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş bin guuş tamamen ve kâmilten ahz ü kabz iyledim Fimâba'd menzil-i mâhdûd-ı mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakkı sarıhi olmuşdur. Keyfema-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Fi'l-yevmi'l-tasi' min zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

#### Şühûdü'l-hâl:

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâseki mahallesi sâkinlerinden...veledi Kebabçı Zarek'in Tavitet(?) veledi...muvacehesinde mülkü ve hakkı olduğuna dair kayıt.

379

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti aliyenin Ermeni milletinden Köşker Akob veledi İpram medîne-i mezbûre hükümet konağında meslis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazırûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde 'Ali bin Halil muvacehesinde merkûm 'Ali zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iyeden alacak hakkım olan yetmiş guuşu merkûm 'Ali'den talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm 'Ali dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i mezkûreden müddei merkûm Akob zimmetinde deyni olduğunu ikrar ve i'tiraf idüb lâkin meblağ-ı mezbûr müddei merkûm tamamen ve

kâmilten def' ve teslim etmişim deyû def'îne müddei merkûm ba'de'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine isbâtta izhâr-ı acz ile talebiyle merkûm Akob'a tahlif olunmağın mu'cebince ber-mucib ikrar meblağ-ı mezbûr yetmiş guruş müddei merkûm Akob'a edâsıyla merkûm 'Ali ye iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' min zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Köşker Akob veledi İpram'ın 'Ali bin Halil muvacehesinde alacak hakkı olan yetmiş guruşu merkûm 'Ali'den talep ettiğine dair kayıt.

**380**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sivrekli mahallesi sâkinlerinden Hâcı Mehmed bin 'Abdullah medîne-i mezbûre hükümet konağında meslis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'iyemizde Şeyh Mehmed bin Ahmet muvacehesinde merkûm Şeyh Mehmed zimmetinde hinta semeninden bâkî yüz seksen sekiz guruş alacak hakkım olmakla talep ederim deyû ba'de'l dâva'ya ve'l-istintakmerkûm şeyh Mehmed dâhi cevabında hücut-i merkûmuna müddei merkûm Hâcı Mehmed zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu ikrar ve i'tiraf itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr yüz seksen guruş müddei merum Hâcı Mehmede edâsıyla merkûm şeyh Mehmede iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-l sâlis min zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sivrekli mahallesi sâkinlerinden Hâcı Mehmed bin 'Abdullah'ın Şeyh Mehmed bin Ahmet muvacehesinde Şeyh Mehmed zimmetinde alacak hakkı olan yüz seksen sekiz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Bâdî-i defter-i kâssam oldur ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Mâhmut ibn-i Hâcî Ahmet'in verâset-izevce-i menkuha metrukesi Medine binti Mollâ Halil ile sulbi kebir oğlu Ahmet ve sulbi sagir oğlu Mehmed ve sulbiye kebir kızı Fatıma'ya münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagir merkûmun kıbel-i şer'iden mensûb vasiyesi li-ebeveyn erkarındaşı kebir-i merkûm Ahmed'in taleb ve ma'rifeti ve marifeti şer'le terekesi tahrir ve beyine'l-verese bi'l-farizatü'ş-şer'iyye tevzî' ve taksim olunan tereke-i müteveffâsı merkûmdur ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Tahrira fi'l-yevmü'l-hâms 'aşer min şehr-i ramazanü'l-mübârek sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden olan Hâcî Mâhmut ibn-i Hâcî Ahmet'in vefatıyla veresesinin erkek ve kız çocukları arasında pay edilmesine dair kayıt.

Sahan 1 20	Kazgan 1 30	Sagır ve kebir tava 2 50	Lenger 3 45	Sagırve kebir mankal 2 50
Yağ küpü 2 20	Tepsi 30	Şorbâ leğeni 3 45	Satıl 1 50	Sagır küp 1 5
Hınta kile 2 150	Sahan 3 30	Tas 2 20	Süzgeç 1 15	Kürsü 1 8
Ekmek tahtası 1 10	... sini 1 40	Atık halı 1 25	Döşek 3 100	Yorgan 3 100
Yastık 5 100	Şem'adan 1 25	Kapaklı sahan 4 80	Köhne tahta ma' taht 1 40	Köhne hasır 11
Meles 1 5	Su tası 1 10	Hamam leğeni 1 30	Lenger 1 10	Zâhire sandık 1 15
Köhne çuval 1 2	Sagır kazgan 1 30	Teşt 1 50	Hınta kile 2 240	Şe'ire kile 1 60
Çınar ağacı 1 70	Hınta kile 2 240	Şe'riye kile 1 90	Sanduk 4 5	

Koçkâr(?) karyesinde vâki' bir kıt'a söğütlük bahçesi ağaç 150

450

Sancak karyesinde vâki' bir bir kıta üzüm bağı tiyek 1000

2000

Yine karye-i mezbûrde vâki' üzüm bağı kıt'a 1 tiyek 800

1000

Yine Sancak karyesinde vâki' minval-i müşterek bir kıt'a üzüm bağı tiyek

3600

2600 mısf

Mâhalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil

5000

Yekûnu'l-eşyâ

13041

Minhe'l

Harc-ı defter-i mahkeme 326	Kaydiyye 20	Dellâliye 40	Vasi hiccet-i vekayi 52	Varaka bahâ 7	Akçe-i kesri 22 Pâre 10
--------------------------------------	----------------	-----------------	----------------------------------	---------------------	-------------------------------

Yekûn el-ıhrâcat

Bahâ 468 Pâre 10

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 12572 Pâre 30

Hisse-i zevc-i mezbûre Medine

1571 pâre 20

Hisse-i kebir ibn-i el-merkûm Ahmet

4401

Hisse-i sagir ibn-i el-merkûm Mehmed

4401

Hisse-i kebir binti'l merkûm Fatma 2200

Pâre 20

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vecihle kibar-ı merkûmun hisselerine ba'de'l-ahz hisse-i sagir merkûm vasi merkûma teslim olduğu ahz eylediği işbu mâhalle şerh verildi.

**(Sn): 245/Numero 382**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zat Emine binti 'Ömer Ağa ibn-i Ahmet tarafından zikr-i 'ati husus-î tâleb ve da'vâ ve ahz ü kabz vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifetü'ş-şer'iye 'arifân 'Abdurrahman bin Halil ve Mehmed bin Hamo Ağa nâm nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde bernech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyye lâhık olan Musa Ağa ibn-i Hamo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden müvekkile-i mezbûrenin zevci Nacaroğlu Mehmed bin Hacı Ahmet muvacehesinde müvekkilim mezbûre Emine'ye işbu merkûm Mehmed'e akd ve tezvic olunduğu henkâmede mehr-i mü'ecceline mâhsusbâ altı bin guruş kıymetli bir 'aded inci maşallah beş bin guruş kıymetli bir 'aded altun bilezik ve üç bin guruş kıymetli bir altun zinciri ve iki bin guruş kıymetli bir 'aded altun... ve dört bin guruş kıymetli bir kor... altını ma'a devire ve altun reşme ayak on altı gazi üç yüz seksen dört guruş ve üç bin guruş kıymetli bir altun çeleng ve sekiz yüz guruş kıymetli bir 'aded altun saçak ve üç bin beş yüz guruş kıymetli bir 'aded istîfân entâri ve iki bin guruş kıymetli bir sevayi entâri ve beş yüz guruş kıymetli bir sevayi arfan ve bin guruş kıymetli bir sevayi telli 'arifân ve iki yüz guruş kıymetli iki 'aded şem'adan ve bin guruş kıymetli yirmi dört 'aded bakır ve bin guruş kıymetli sim kahve takımı ve üç bin guruş kıymetli dört kat yatak ve yüz elli guruş bir ayna ve yüz yirmi beş guruş kıymetli cuka ma'kayid ve üç bin beş yüz guruş kıymetli hamam erpesi(?) ve iki yüz elli guruş kıymetli bir altun arpacık ve iki yüz elli guruş kıymetli ... cem'a otuz dokuz bin altı yüz elli dokuz guruşluk eşya-yı mukadima müvekkilim mezbûreye teslim idüb ba'de yedinden ahz ve kabz ve itlaf eylediğinden merkûm Mehmed'den taleb ederim deyû bi'l-vekâle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında... ba'de'l-inkâr müddei vekil merkûm Musa'dan ber-vech-i muharrer müdde'âsını mutabık beyyine taleb olundukta ibtiyan...izhâr-ı acz idüb talebiyle merkûm Mehmed'e tahlif olunmağın mu'cebince eşya-yı mihrde mezkûre



hakkında vekil-i merkûm Musa müvekkilesine izâfetle merkûm Mehmed bilâ beyyine mu'arızına men' olunduğu tescîl ve huzûr-î 'aliyelerine arz ve i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-'aşer min zilka'densene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Nikah sözleşmesiyle ilgili çıka davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Emine binti 'Ömer Ağa ibn-i Ahmet'in Nacaroğlu Mehmed bin Hâcî Ahmet'ten yapmış oldukları nikah akdi olarak kararlaştırılan paranın ve yukarıda geçen çeşitli ihtiyaç malzemelerinin Emine'ye ödenmesine dair kayıt.

**(Sn): 248/Numero 390**

Medîne-i Urfa mâhâllatından Dögerlü nâhiyesine tâbi' Dudaş karyesi sâkinlerinden Hami Bey ibn-i Hasan Bey medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kivork veledi İmirza ve Ovanis veledi Karz muvâcehelerinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb zikr-i 'ati sadrına değin nâhiye-i mezbûrede vâki' beyne'l-ahali malı ma'lum el-hudud ve'l-ceyran balyoz değirmeni demekle ma'ruf iki göz döner taş müştemil bir bâb değirmende olan nısf-ı hisse-i... nısfına tarafından icab ve kabul hâvî şürût-ı mübtile ve müfsidine 'ari bey'-ı bât-ı sahih-i şer'ile dört bin yedi yüz elli guruş merkûman Kivork ve Ovanis 'ale'l-iştirâk...bey' ve temellük ve tesellüm ettiğimde onlar dâhi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin yedi yüz elli guruş müşteriyan merkûman yedlerinden tamamen ve kâmilan ahz û kabz iyledim Fimâba'd değirmen-i mezkûrun nısf-ı hissesinde nasf yine rebi' hisse-i ...müşteriyan-ı merkûmanın mülkü müsteraları ve hak-kı sarihleri olmuştur keyfe mayeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsunlar didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmü's-sâni' 'aşer min zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

**Şuhûdü'l hâl:** 'İsmail bin Hâcî Bâbâ Bozo Balyoz teb'ası Şeyho Cedideli Mustafa Efendi Mâhmut Efendi Sâlih Efendi Hâcî Hâfız Efendi

**Özet:** Miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Hami Bey ibn-i Hasan Bey'in Kivork veledi İmirza ve Ovanis veledi Karz zimmetinde iki göz döner taş değirmenden alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

### 391

Haleb vilâyet-i dâhilinde medine-i Urfa'ya muzâffa Bozabâd nâhiyesine tâbi' Germüş karyesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Karabet ve Ovanis veled-i Arotin ve Serkis veled-i Akob medîne-i mezbûre mâhkemesinde meslis-i şer'iyemizde teb'a-i merkûm ve millet-i mezbûrede Arotin veled-i Kivo ve muvacehesinde her birisi ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb zikr-i 'ati bey'en sadrına değin yedimizde bilâ irsi'l-şer'iyeye malımız ve mülkümüz olub karye-i mezbûrede vâki' etraf-ı erba'ası Cerci Karabet menzili ve hal-i irsi ile mâhdud beyun adiyede ve müştemelat-ı sâire ma'lûmeye hâvî bir bâb mülkü menzilimize tarafından icâb ve kabul hâvî şurut mübtile ve müfside bey'bat sahihi şer' ile merkûm Arotin'e bin yüz elli guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimizde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin yüz elli guruş tamamen ve kâmilen ahz û kabz eyledik. Fimâba'd menzil-i mâhdûd-ı mezkûre müşteri-i merkûm mülk-i müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur. Keyfemâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsunlar didikte gibbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-hâms 'aşer min şehri zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Germüş karyesi sâkinlerinden Karabet ve Ovanis veled-i Arotin ve Serkis veled-i Akob'ın Arotin veled-i Kivo'dan alacak hakları olduklarına dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhllatından Hekimdede mâhallesi sâkinlerinden Abûzer bin Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde Kel 'Ali bin 'Abdullah muvacehesinde merkûm Kel 'Ali zimmetinde eşya zimetinde bâkî yüz yirmi sekiz guruş alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Kel 'Ali dâhi cevabında hüccet-i mezkûrede zimmetinde müddei merkûm Abûzer'e yüz yirmi sekiz guruş müddei merkûm Abûzere edâsıyla merkûm Kel 'Ali'ye iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min zilka'ide sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mâhallesi sâkinlerinden Abûzer bin Mustafa'nın Kel 'Ali bin 'Abdullah'dan yüz yirmi sekiz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Tuzeken mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât 'Adile binti İbrahim medîne-i mezbûre mâhkemesinde meslis-i şer'iyemizde Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'ş-şahsı teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Garsiye veledi Ovanis tarafından zikr-i ati bey' kabul vekil-i müseccel-i şer'iyye zevci Kivo ve veledi Simo muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb zikr-i 'ati bey'in sadırına değin yedimde sera mülkü ve hakkım olub Bozabâd nâhiyesine tâbi' Tuz Merve(?) karyesinde vâki' etraf-ı erba'ası İbo ve Mehmed bağları ve tarik-i âmm ve cebl ve kırac ile mahdûd tahmina bin tiyek ihata eder bir kıt'a ... mülkü üzüm bağımı tarafından icab ve kabul hâvî şürût-ı ve mübtile ve müfsideden 'ars-ı bey'bat sahih-i şer'ile mezbûre Garsiye'ye iki bin guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin guruş tamamen ve kâmilan ahz ü kabz iyledim. Fimâba'd bağ mâhdud mezkûre müşteri-i merkûmun

mülk-i müşterâsı ve hak-kı sarihi olmuşdur keyfemâ yeşâ' ve yahtar mutasif olsun diyerekte didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmü'l-hâms 'aşer min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Tuzeken mahallesi sâkinlerinden 'Adile binti İbrahim'in Kivo ve veledi Simo zimetinde alacak hakkı olan iki bin guruşa dair kayıt.

**(Sn): 249/Numero 394**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Mahkeme mahallesi sâkinlerinden Zati Mehmed Efendi ibn-i Halil Efendi ve Mehmed Efendi ibn-i Ramazan Ağa ta'rif ile ma'rife 'Âişe binti Hâcî Hasan Ağa bin 'Abdullah medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i 'aliyede teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Sekatil veledi Karabet muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb zikr-i ati bey' sadırına değin yedimde sera-i mülkü ve hakkım olub mâhülle-i mezbûrenin mulunyan(?) civarında dan... menzil-i arsasında mücerredâ(?) inşa olunan gaffafhane derûnunda vâki' tarafları Hamozâde gaffafhane diğer dükkanım ile mâhdud bir bâb dükkan ve yine tarafları ...ve mulunyan tarik-i âmm ile mâhdud birbirine menzil iki bab dükkanlarımın tarafından bilâ icab ve'l-kabul şürût-ı mübtile ve müfsideden irs-i bey'abat sahihi şer'ile merkûm Sekatil'e(?) dokuz bin dört yüz elli guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dokuz bin dört yüz elli guruş müşteri-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilen ahz û kabz iyledim. Fimâba'd dakakin mâhdud mezkûreleri müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hak-kı sarihi olmuşdur Keyfemâ-yeşâ ve tüccar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmü's-sâni 'aşer min şehr-i şevvâl sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Şühûdü'l-hâl:** Haydar Ağa Serraczâde Mâhmut Efendi Şişli 'Osman Ağa Sâlih Efendi Müftü ... 'Abdurrahman Efendi.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mahkeme mahallesi sâkinlerinden ‘Âişe binti Hâcı Hasan Ağa bin ‘Abdullah’ın Sekatil veledi Karabet zimmetinde alacağı olan dükkan için ödediği para miktarıyla ilgili davaya dair kayıt.

### 395

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından ‘Alihan Bey mahallesi sâkinlerinden bundan akdem vefât iden Mehmed bin Hâcı Hüseyin’in sulbi kebir oğlu Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle a‘zâ-i hazirûn oldukları hâlde Canbaz Ramo bin ‘Abdullah muvacehesinde pederim müteveffâ-i merkûm Mehmed hayatında merkûm Ramo ‘indinde yine hânesine emaneta on altı kile hinta vasi’ etmişti hatta merkûm Ramo babam müteveffâ-i merkûmun vefâtından beş gün mukaddem hinta-i mezkûre ‘indinde mevcut olduğunu mâhar-ı müsliminde ikrar dâhi etmekle hinta-i mezkûreye dâhi merkûm Ramo’dan talep ederim deyû ba‘de’da’vâ ve’l-istintak merkûm Ramo dâhi cevabında müteveffâ-i merkûm Mehmed hayatında hânesine on altı kile hinta vasi’ eylediğini ikrar ve i’tiraf idüb ancak hinta-i mezbûre müteveffâ-i mekumun vefâtından bir buçuk mâh mukaddem babaları müteveffâ-i merkûm Mehmed’e tamama tamama def’ ve teslim idüb ber-minval muharrer ikrar-ı müdde‘âsını ba‘de’l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer ikrar müdde‘âsını Sofî Mehmed bin ‘Abdullah ve Mehmed bin İshak nâm kimesnelerine bâ-mestûre sırran ve ba‘de ‘alenen lede’t-tezkiye-i ‘adl ve makbulu’l-şehâde idükleri iğbar olunan Hasan Paşa mahallesi İmâmı Hâfız Mâhmut Efendi bin Mehmed ve Hüseyin bin Hâcı Hüseyin nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi’l-muvacehe ber nech-i şer’i isbât itmeğın mu’cebince merkûm Ramo hinta-i mezkûreyi merkûm Ahmed’e teslim tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘aliyelerine i‘lâm olundu. Fi’l-yevmi’l-‘aşer min zilka‘de sene ihdâ ve tis‘in ve mi’eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** ‘Alihan Bey mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden Mehmed bin Hâcı Hüseyin’in oğlu Ahmet’in babası hayatıyken Canbaz Ramo bin ‘Abdullah’a on altı kile hinta verdiği babasınının alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından 'Alihan Beg mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Emine binti Hızır medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'iyemizde vâlidesi ma'rifetü'z-zat Meryem binti 'Abdullah muvacehesinde validem mezbûreye pederim müteveffâ-i Hızır tarihten on beş mâh mukaddem yine doksan senesi şa'ban-ı şerif guresinden tatbik idüb iki ay mukaddem dâhi vefât etmekle Halife mahallesinde vâki' bir bâb menziline validem mezbûre Meryem bi-gayr-i hakk zapt eylediğinden keffi yedle bâkî teslim merkûm Meryem'e tenbiye olunmak muradıdır deyû bâ'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Meryem dâhi cevabında müteveffâ-i merkûm Hızır vefât edinceye değin tahtı nikahında olub menzili mezbûre vasi' yedine ikrar ve i'tiraf idüb lâkin zevcim müteveffâ-i merkûm Hızır hayatında tarihinden on dört ay mukaddem yine doksan senesi ramazan hurriresinde zimmetinde hayat-ı bahâsında alacak hakkım olan bin guruş mukabelesinde bâkî menzil-i mezbûre bata ve kat'iya bey' etmeseydi deyû de'fine müde'iyeye-i mezbûre ba'de'l-inkâr dafi' merkûm Meryem'e ber-vech-i muharrer def'ine İmâm Mehmed Bakır bin ...ve Ramo bin 'Abdullah nâm kimesnelere bâ-mestûre sırran ve ba'de 'alenen el-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Mollâ İbrahim bin 'Ali ve 'Ali bin Mustafa nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber-nech-i şer' isbât itmeğın mucibiyle müde'iyeye-i mezbûre Emir'e vâlidesi mezbûre Meryem bi-yüce şer'i mu'arızına men' olunduğu tescîl ve huzûr-î 'aliyelerine i'lâm olundu. El-emrû'l-mine'l-emr fi'l-yevmi'l-'aşer min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak haklarıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** 'Alihan Beg mahallesi sâkinlerinden Emine binti Hızır'ın Meryem binti 'Abdullah'dan alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 250/Numero 397

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mâhallasi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden...Karabet veled-i Mano medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'iyemizde medîne-i mezbûre mâhâllatından Halilürrahmân mahallesi sâkinlerinden Halil Efendi bin Mustafa Efendi muhızırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb merkûm Cemil Efendi...tasrifinde bulunan Mircanek(?) karyesinde nasfina bâkî ferağ etmek üzere mukabele idüb ben dâhi ma'rifetle karye-i mezbûrenin imarı için yedi yüz elli dokuz guruşluk ... ve beş yüz otuz guruş üste vefa'la ve kabu zuhuru için yüz otuz guruş ve dört yüz kırk yedi buçuk guruşluk ... ve masarifi için i'tâyâ ve yüz on buçuk guruş sebt ve kürek ve micrefe ve bargir için yüz otuz altı guruş ve burgul ve ... ve tuz bahâları için iki yüz seksen dokuz buçuk guruş ve koşum kıryesi için iki yüz elli guruş cem'a iki bin altı yüz elli üç guruş bâkî teslim olunan üç yüz doksan üç buçuk guruş ba'de'l-tenzil bâkî iki bin iki yüz elli dokuz buçuk guruşu merkûm Cemil Efendi'den taleb ederim deyû da'vâ' olduğu inkâr idüb ol-vecihle miyanımızda menaziat-ı kesire vuku'una men' miyanımıza müslahin dostuyla beyinemize ıslah olunub ben meblağ-ı mezbûre fareğ ve merkûm Cemil Efendi dâhi kendi malından bâkî bin guruş vermek üzere inşa-i akd sulh ettiklerinde ben dâhi sulhu mezkûru kabul idüb bedel-i sulhu mezkûr bin guruş meclis-i sulhda tamama ahz ve kabz iyledim didikte gıbbe't-tadikü's-şer'i mâ-vaki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmü'l-sâlis 'aşer min zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Yapılan imar çalışmasıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mâhallasi sâkinlerinden ...Karabet veled-i Mano'nun Cemil Efendi'den karye-i mezbûrenin imarı için sarf olunan iki bin iki yüz elli dokuz buçuk guruşluk masrafı talep ettiğine dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Esed Efendi ibn-i İshak ibn-i Mehmed Efendi'nin verâset-izevcei menkuha metrukesi Kabyaz binti 'Abdullah ile sulbi kebir oğulları İshak ve Mehmed Şah ve Mâhmut ve Haydar ve Esed Efendiler ile sulbiye-i kebir kızları 'Âişe ve Rukiye ve Münure ve sulbi sagire kızı Emine'ye münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i merkûmundan ma'rifetü'z-zat- mezbûrat 'Âişe ve Rukiye ve Münure taraflarından zikr-i ati dükkanları bey' ve kabz ve semeni vekil olduğu zat-ı mezbûrat bi'l-ma'rifetü'ş-şer'iyeye 'arifân Hasan bin'Abdullah ve Şa'bân bin Bakır nâm kimesnelere şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber-nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükm-ü şer'iyeye lâhık olan sagire-i mezbûrenin kibel-i şer'iden mensûb ve sulbi Şerif Bey bin el-Hâc Mustafa Bey medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'iyemizde mezbûre ... tarafından dâhi kezâlik zikr-i ati dükkanları bey' ve kabz semeni vekil olduğu şameden merkûman şehâdetleriyle sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan sulbi kebir oğlu Mâhmud'a bi'l- asale ve bi'l-vekaletine merkûmun Mehmed Şah ve İshak ve Haydar ve Esed hazirûn oldukları hâlde tahrirat müdiri ref'etlû Veli Efendi ibn-i Hâcı Yusuf Efendi ve 'Ali Efendi ibn-i Tayfur Ağa muvacehelerrinde bi'l-vekaletine ve bi'l-vesaye ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb müteveffâ-i merkûmun hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba'de vefât müvekkilat-ı mezbûrat ile vasilesi bulunduğum sagire mezbûre Emine'ye ve hazirûn merkûmun Mâhmut ve Mehmed Şah ve İshak ve Haydar ve Esed Efendilere mevrûs-ı sera ona nâm mâhâlde vâki' hükümet caddesinde birinci defter on altıncı ve otuz yedinci numeroyu ebvâb ile mukayed etraf-ı erba'ası said Efendi bahçesi ve Hâcı Sâlih dükkanı ve aşçıoğlu Ahmet dükkanı ve tarik-i âmm ile mâhdud bir bâb mülkü dükkanı ve yine tarafları etmekçi... ve Bâbâ Yusuf oğlu Hüseyin dükkanı ve tarik-i âmm ile mâhdud iki mülk dükkanı cem'a üç bab dükkan sagire-i mezbûre nafakaya muhtaç olduğundan başka müteveffâ-i merkûmun deyininin menukat-ı ifâ etmediğinden...dâhi bey' olunmak lâzımgelmemele sevk-i sultani ve mecmu' nas olan mâhalleri talibine arz ve nida olunub re'bat nas inkita'ında mûmâ-ileyhümâ Veli ve 'Ali Efendiler üzerlerinde on altı bin yetmiş gurus takrir-i ve ziyade ile seraya dâhi taleble aheri zuhur etmediğinden mâ-adâ semeni mezbûr dâhi el-yevm dekaki mezbûrları semeni misillü ettikleri zeyl-i hücutte muharrer 'ala isami



müslimin iğbarlarıyla mütehakkık olmağın dekakin mezbûreleri tarafından iltica ve kabul hâvî şürût-ı mübtile ve müfsirine ‘ari bey’-1‘ bat-1 sahih şer’ile on altı bin yetmiş guruş mûmâ-ileyh Veli ve ‘Ali Efendiler’e ‘ali iştirâk ... ve ücreti hazirûn merkûmun ile ma’a bi’l-vekale bi’l-vesaye bey‘ ve temellük ve tesellüm eylediğimizde onlar dâhi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on altı bin yetmiş guruş tamamen ve kâmilen hazirûn merkûmun ile ma’a müşteriyan mûmâ-ileyhe yedlerinden bi’l-vekale ve bi’l-vesaye ahz û kabz eyledik Fimâba’d dekakin mezkûreleri müşteriyan mûmâ-ileyh Veli ve ‘Ali Efendilerin mülkü müşteraları ve hak-kı sarihi olmuşdur keyfemâ yeşâ’ ve yahtar mutasarıf olsunlar didikte akd-i vekil ve vasi mûmâ-ileyh Şerif Bey’e sadr olan cemi’ kelimât-ı meşruhesinde mûmâ-ileyh Veli ve ‘Ali Efendilerle hazirûn merkûmun şîfâha tasdik ve vicaha tahkik eylediklerinde tescil ve mâ-vâki’ bi’t taleb ketb ve imlâ olundu. Fi’l-yevmü’l-sâlis ve’l-işrîn min zilka‘de sene ihdâ ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

#### **Şühûdü’l-hâl:**

**Özet:** Miras taksimine dair taraflar arasında çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Esed Efendi ibn-i İshak ibn-i Mehmed Efendi’nin vefat etmesiyle kendisinden kalan malların taksimi için çocuklarının mahkemeye başvurduklarına dair kayıt.

**(Sn): 251/Numero 399**

Ma‘rûz-ı da‘ileridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Korkmaz mâhallasi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden ‘Abacı Hâcî Müslüm bin Mollâ Halil’in verâset-izevce-i menkuha-i metrukesi ‘Âişe binti Hâcî ‘Ali ve vâlidesi ‘Âişe binti Musa ve sulbi sagir oğulları Reşid ve Mâhmut ve Mustafa ve sagir kızları Zelihâ ve Fatma ve ... mevkuf ba‘de’l-inhisar müteveffâ-i merkûmun daniyelerinden mâhâlle-i mezbûre sâkinlerinden ...ibn-i Fetih medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyizenmâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer‘iyemizde verase-i merkûmundan müteveffâ-i merkûmun ve vâlidesi ma’rifetü’z-zat mezbûre ‘Âişe tarafından vekil-i müsecceli şer’iyye Hâcî ‘Ali bin Abûzer muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Hâcî Müslüm bin Mollâ Halil hayatında

tarihten üç mâh mukaddem yine şa'bân-ı şerifin nısfında on bir ay müddetle bir kile yetmiş dokuz guruştan otuz beş kile hinta iki bin yedi yüz altmış beş guruş tereke-i müteveffâya vekil-i merkûmun müvekkilesi bi'l-verase-i vasiyed etmekle hâla bâkî edâya teslim müvekkiline muzâffa vekil-i merkûma tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-dâva' ve'l-istintak merkûm Hâcî 'Ali dâhi cevabında tereke-i müteveffâ-i merkûm verase-i sâire merkûmun ile ma'a vazıyedine ikrar idüb müddei merkûmun ma-ada müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer edâsına Hızânoğlu mahallesi İmâmı 'Ali Efendi bin Eyüb ve Hâcî Mehmed Şevki nâm kimesnelerden bâ- mestûre sera ve ba'de 'alenen bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât itmeğin ba'de'l-halef mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki bin yedi yüz altmış beş guruş tereke-i müteveffânı olmak üzere müvekkiline muzâffa vekil-i merkûm Hâcî 'Ali müddei merkûm Davir'e teslim tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü'l-sâdisi 'aşer min zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Korkmaz mâhallası sâkinlerinden 'Abacı Hâcî Müslüm bin Mollâ Halil'in hayattayken Hâcî 'Ali bin Abûzer'e vermiş olduğu hintanın ücretinin varisleri tarafından talep edildiğine dair kayıt.

**400**

Ma'rûz-ı da'îleridir Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfâ muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi' Feyan karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Hızır'ın verâset-izevce-i menkuha metrukesi Caziye bint 'Abdullah ile sulbi kebir oğulları Hızır ve Ahmet ve Bozan ve Simer ve kebir kızları 'Âişe ve Hatice ve Fatma'ya münhasıra olduğu ledâ's-şer'il-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-i merkûmun daniyelerinden karye-i mezbûre sâkinlerinden Halil bin Celo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazırûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde müteveffâ-i merkûmun terekesinde bi'l-verase-i vasi' yedlerinde ber nevh-i şer'i müstahkik olan ebnan kebiran-ı merkûman Hızır ve Ahmet müvaccedelerine tarihten on sene mukaddem müteveffâ-i merkûm Mehmed bin Hızır bin 'Abdullah 'ın gaib ane'l-meclis Kalaycızâde Hâcî Halil Ağa'ya zimmetinde edâsı ve aceb deyni olan dört bin dokuz

yüz yirmi guruş edâsına müteveffâ-i merkûm bâkî kefil edâ deyû emr idüb ben dâhi kefil ve zamin olduğumdan mûmâ-ileyh Hâcî Halil Ağa meblağ-ı mezbûr kefalet-i mehakim hisbiyle benden ahz etmekle meblağ-ı mezbûr dört bin dokuz yüz yirmi guruş benim müteveffâ-i mezbûr zimmetimde hüccet-i karzı şer'iden alacak hakkım olan bin sekiz yüz beş guruş cem' altı bin yedi yüz yirmi beş guruş müteveffâ-i merkûm bâkî kable'l-alada ve'l-ifâ vefât etmekle meblağ mecmu' mezkûr merkûman Hızır ve Ahmet'ten talep ederim deyû ba'de'd-dâva ve'l-istintak merkûmanı Hızır ve Ahmet dâhi cevaplarında külliyen ba'de'd-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını ... ve Mehmed bin Hâcî Halilve Hızır Ağa bin Abdulkadir ve İbrahim Halilnm kimesnelere bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan İmam bin Mehmed ve Yusuf bin Nasır nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i ba'de'l-sebat ve'l-halef mu'cebince meblağ-ı mezbûr altı bin ydi yüz yirmi beş guruş müteveffâ-i merkûm terekesinde olmak üzere merkûm Halil'e edâ ve teslim merkûman Hızır ve Ahmet'e tenbiye olunduğu tescil ve ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Feyan karyesi sâkinlerinden Mehmed bin Hızır'ın varislerinin Kalaycızâde Hâcî Halil Ağa'ya zimmetinde deyni olan dört bin dokuz yüz yirmi guruşa kefil olup söz konusu paranın Hızır ve Ahmet'den talep edildiğine dair kayıt.

(Sn): 252/Numero 401

Ma'rûz-ı da'îleridir Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Arap Ahmet bin Übeyt bin 'Abdullah 'ın verâset-izevce-i menkuha metrukesi 'Adile binti Süleymân ile sulbiye-i kebire kızlardan ve Şerife sagire kızı Rabia'ya münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukatan sonra müteveffâ-i merkûmun daniyelerinden Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Yusuf bin Hüseyin medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazîrûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde verase-i merkûmundan ma'rifetü'z-zât mezbûre 'Adile tarafından vekil-i müsecceli şer'iyye Oduncuoğlu Mehmed bin 'Ali muvacesinde müteveffâ-i merkûm Ahmet bin Übeyd zimmetinde hüccet-i karz şer'iden alacak hakkım olan bin beş yüz seksen guruş bâkî kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr tereke-i müteveffâ merkûm bi'l-verase-i vaz'-ı yedi mütehakkık olan vekil-i merkûmun müvekkilesi mezbûre 'Adile bâkî edâ ve teslim izafetle vekil-i merkûm Mehmed'e tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak vekil-i merkûm Mehmed dâhi cevabında tereke-i müteveffâ merkûm müvekkilesi merkûm mezbûre 'Adile verese-i sâire merkûmun ile ma'a vaz'-ı yedine ikrar ve i'tiraf edüp müddeiye-i merkûmun mâ-adâ müddesına külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müddeasın Yusuf Paşa İmâmı Ahmet Efendi bin Eyüb ve Süleymân bin Mustafa nâm kimesnelere bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Mısırlı 'Ali bin Ahmet bin 'Abdullah ve... 'Ali bin Ahmet bin 'Abdullah nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât itmeğin ba'de'l-halef mu'cebince meblağ-ı mezbûr bin beş yüz seksen guruş müddei merkûm Yusuf'a tereke-i müteveffâdan olmak üzere edâ ve teslim müvekkiline izafetle vekil-i merkûm Mehmed'e tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min şevvâl sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Arap Ahme bin Übeyt bin ‘Abdullah ’ın varislerinden ‘Adile binti Süleymân’ın Ahmet bin Übeyd zimmetinde alacak hakkı olan bin beş yüz seksen guruşu talep ettiğine dair kayıt.

402

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden Şeyho bin ‘Abbâs bin Kalo medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘imizde li-ebeveyn kızkarındaşı marifetü’z-zat Bekiye muvacaahesinde tabi’ ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb hemşerim mezbûre Bekiye zimmetinde alacak hakkım olan kırk iki ‘aded mecrediye lirası lirasını mezbûreden mukaddemâ dâ’vâ eylediğimde olduğu ikrar ve mucibiyle bâkî edâsına kibel-i şer’iden mezbûreye tenbiye dâhi olunmuş ise de hemşirem mezbûre bâkî meblağ mezbûre kırk iki ‘aded mecrediye lirası mukabelesinde kırk iki ‘aded mecrediye lirası kıymetli bir cilt sâraciye kitâbı bey’ ve teslim eylediğimde ben dâhi yedinden iştirâ ve teslim ve kabz ve kabul edip husus-ı mezkûre müte’alik-i âmm da’vâ ve kaffe-i mütallibattan mezbûre Bekiye’nin zimmetine ibrâ-i âmm sahih-i şer’ ile ibrâ ve iskât eylediğimde olduğu benim zimmetime ibrâ ve birbirimize aherin ibrâsına ber minvâl-i muharrer kabul eyledik dediklerinden gıbbe’t-tasdik mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmü’s-sâni ve’l-işrîn min Zilka‘de sene ihdâ ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

**Şühûdü’l-hâl:**

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden Şeyho bin ‘Abbâs bin Kalo’nun Bekiye zimmetinde alacağı olan kırk iki ‘aded mecrediye lirasını talep ettiğine dair kayıt.

Hekimdede mahallesi İmâmı Mehmed Efendi

Kalacoğlu ‘Osman Ağa

Halil Efendizâde Mehmed Efendi

Sâlih Efendi

Sarraczâde Mâhmut Efendi

Hâci Hâfız Efendi

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Hâcî Sarrac bin Şeyh Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizden mâhalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Arap Ahmet bin Übeyd'in zevce-i menkuha metrukesi marifetü'z-zat 'Adile binti Süleymân tarafından vekil-i müsecil-i şer'îye Mehmed bin 'Ali muvacehesinde mâhalle-i mezbûrede vâki' etraf-ı erbaası Hasan ve ...oğlu Hâcî Hasan ve Hâcî Hamo menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud bir bâb menzil-i derûnunda yönü kibleye bir bâb kebir kab müstehcen ve huş ve kapud... hisesiyle benim mülküm iken işbu vekil-i merkûmun müvekkilesi mezbûre 'Adile menzil-i mezbûrun tamamı müteveffâ-i merkûmun malıdır deyû bi-gayr-i hakk zapt etmekle keff-i yedinde müvekkiline muzâffa vekil-i merkûm Mehmed'e tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak vekil-i merkûm Mehmed dâhi cevabında müvekkilesi mezbûre 'Adile menzil mâhdud mezkûrun tamamı ve müteveffâ-i merkûmun malı olmak üzere vaz'-ı yedine ikrar ve itiraf idüb müddei-i merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'âsını ba'de'l-inkâr ber-vech-i muharrer müdde'âsını Yusuf Paşa İmâmı Ahmet Efendi bin Eyüb ve Süleymân bin Mustafa ve Mehmed bin 'Abdullah ve Hasan bin 'Abdulahman nâm kimesnelere bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Hekimdede İmâmı Mâhmud Efendi bin Abûzer ve Mısırlı Hâcî Mustafa bin Mustafa nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer' isbât itmeğin mu'cebince menzil mâhdud ve mezkûre derûnunda bulunan kab-ı mezkûr ile livahakanı bulunan müstehcen ve huş ve kapu ve ... hisseleriden keff-i yedle muzâffa vekil-i merkûm Mehmede tenbiye olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin 'aşer min Zilka'ide sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden vefât iden 'Arap Ahmet bin Übeyd'in zevcesi 'Adile binti Süleymân tarafından vekil-i müsecil-i Mehmed bin 'Ali muvacehesinde hakkı olduğunu talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 253/Numero 404**

Ma'rûz-ı da'îleridir Haleb vilâyet-i dâhilinde Medîne-i Urfa mâhâllatından Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Emeni milletinden Serkis veledi Akob medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden Mihak(?) veledi Mihak muvacehesinde bir bâb menzil-i esmanından bâkî merkûm Mihak zimmetinde alacak hakkım olan iki yüz guruşu merkûm Mihak'tan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mihak dâhi cevabında hüccet-i merkûmuna meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş zimmetinde el-yevm müddei merkûm Serkis'e sahih deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş vasi müddei merkûm Serkis'e edâsıyla merkûm Mihak'a iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden Serkis veledi Akob'un merkûm Mihak(?) veledi Mihak zimmetinde alacak hakkı olan iki yüz guruşu merkûm Mihak'tan talep ettiğine dair kayıt.

**405**

Haleb vilâyet-i dâhilinde Medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Abbâs ibn Kalo'nun verâset-izevce-i menkuha metrukesi Zarife binti Mehmed ile sulbi kebir oğulları Şeyho ve Mâhmut subkiye-i kebir kızıları Fatma ve Elife ve Rahime ve Bekiye münhasır ... yetmiş iki sehmden olub sehm-i mezkûreden sekiz sehm mezbûre Zarife'ye ve on altışar sehmden otuz iki sehm merkûman Şeyho ve Mehmed'e ve sekizer sehmden otuz iki sehm mezbûrat Fatma ve Elife ve Rahime ve Bekiye 'isabet-i tahkikinden sonra verese-i merkmundan ma'rifeti'z-zat mezbûre Bekiye Medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde kebir merkûm Şeyho muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb babam müteveffâ-i merkûm 'Abbâs'dan bi'l-irsi'l-şer'i benimle verese-i sâire merkûmuna mevrûs mâhâlle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil ve Asım Kulu karyesinde vâki' bir kıta üzüm bağı ve iki kat yatak ve bir cacım ve bir

kilim ve altı ‘aded sahan ve on ‘aded keçe ve üç kile hinta ve emval ve eşya-yı sairine tashih mezbûr yetmiş iki sehmede sekiz sehem hisse-i irsiyem bedeline kırk iki ‘aded ‘Osmanlı lirası kıymetli bir cilt ... kitâbı karındaşım merkûm Şeyho yedinden ahz ü kabz idüb husus-ı ... müteallik-i âmm dâ’vâya ve kaffe-i mütallibattan merkûm Şeyho’nun zimettine ibrâ-yı âmm sahih-i şer’ ile ibrâ ve iskât hak eylediğimde olduğu ibrâ-i mezkûreme kabul eyledi didikte gıbbe’t-tasdikü’ş-şer’i tescil ve mâ-vâki‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmü’s-sâni’ ve’l-işrîn min şehri-i Zilka‘de sene ihdâ ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf

### **Şühûdü’l-hâl:**

Eyüb Efendi, Kalaycıoğlu ‘Osman Ağa, Halil Efendizâde Mehmed Efendi, Hekimdede mahallesi İmâmı Mâhmut Efendi, Sarraczâde Mâhmut Efendi, Sâlih Efendi, Hâfız Efendi

**Özet:** Miras taksimine dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden ‘Abbâs ibn Kalo’nun çocukları arasında babalarından kalan malın taksimine dair belge kaydı.

**406**

Ma’rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa sancağına mülhak Suruç kazasına tâbi’ ‘Aligör karyesi sâkinlerinden iken taife-i yezidinden bundan akdem vefât iden ‘İso bin Asaf’ın verâset-izevc-i metrukeleri Rebi’a veledi Ni’mo ve Fatma binti Şeyho ile li-ebeveyni emmisi oğlu Gero veledi ‘İsa’ya münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmundan marifetü’ş-şahs mezbûre Rebi’a meclis-i şer’imizde merkûm Gero müvâccehesinde işbu meclis-i şer’de muayene olunan bir ‘aded kutnî yastık ve bir kutnî şelte ve bir kutnî yorgan ve bir ‘aded herce ve bir ‘aded halı kendi malım ve mülküm iken işbu merkûm Gero müteveffâ-i merkûmun malı olmak ze’miyle tereke-i müteveffâya idhal etmek sadırında olduğundan min’ olunmak muradıdır deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Gero dâhi cevabında eşya-yı mihrde mezbûre müteveffâ-i merkûmun malı olduğundan ... vasiyet ederim deyû def’îne müdde-i mezbûre bade’l-inkâr eşya-yı mihrde mezkûre rical vesaye sulh isbat olmakla zeve-i mezbûre yeminle tasdik olunur ... olduğundan eşya-yı mihrde mezkûre zevce-i müteveffâsı merkûmun malı olmayıp kendi malı olduğuna ber nech-i şer’i yemin



verilmeğın mu'cebince merkûm Gero bilâ-beyyine mu'arazadan min' olunduğı tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-sâlis ve'l işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Miras taksimine dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** 'Aligör karyesi sâkinlerinden 'İso bin Asaf'ın varisleri olan çocuklarının babasından kalan söz konusu ihtiyaç malzemelerini talep ettiklerine dair kayıt.

407

Haleb vilâyet-i dâhilinde Medîne-i Urfa sancağına mülhâk Suruç kazasına tâbi' 'Aligör karyesi sâkinlerinden ve yezidi taifesinden iken bundan akdem vefât iden 'İsobin 'Asaf'ın verâset-izevce-i metrukeleri Rebi'a ve Fatma ve li-ebeveyni emmisi oğlu Gero bin 'Abbâs'a münhasıra olduğı lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmundan ma'rifetü's-şahsı mezbûre Fatma meclis-i şer'imizde merkûm Gero muvacehesinde işbu mâhalle-i şer'de muayene olunan bir kat yatak ve bir köhne kilim ve bir çuval kendi yedimde malım ve mülküm iken işbu merkûm Gero müteveffâ-i merkûmun malıdır deyû bi-gayr-i hakk zap eylediğinden min' olunması muradımdır deyû bâ'del- dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Gero dâhi cevabında eşya-yı mihrde mezkûre mûrisimiz müteveffâ-i merkûmun malıdır deyû def'ine müddeiye-i mezbûre bade'l-inkâr eşya-yı mihrde mezbûre rical ve nisbaya sulh eşyadan olduğundan husus-ı mezkûre Fatma yeminiyle tasdik olunur ... olmakla eşya-yı mihrde mezbûre zevce-i müteveffânın malı olmayıp kendi malı olduğunu ber nech-i şer'i yemin ve bir mülkün mu'cebince merkûm Gero bilâ beyine merkûm Fatma'ya muarızına min' olunduğı tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehr-i Zilka'de Sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** 'Aligör karyesi sâkinlerinden 'İso bin 'Asaf'ın varislerinden Fatma'nın Gero'dan bir kat yatak ve bir köhne kilim ve bir çuval kendi malı olduğunu söylemesi taraflar arasında çıkan davaya dair ka

(Sn): 254/Numero 408

Bâdî-i defter-i kassâm oldur ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde Medîne-i Urfa muzâf fatından Suruç kazasına tâbi' 'Aligör karyesi sâkinlerinden ve yezidi taifesinden iken bundan akdem vefât iden 'İso bin 'Asaf'ın verâset-izevce-i metrukeleri kezalik taife-i merkûmuna Fatma binti Şeyho ve Rebiya binti Ni'man ile ve li-ebeveyni emmisi oğlu kezalik taife-i merkûmuna Gero bin Haso'ya münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldutan sonra verese-i kibar-ı merkûmunun talepleri ve ma'rifeti's-şer'le terekesi tahrir ve beyne'l-verase bi'l-farizetü's-şer'iyeye tevzi' ve taksim olunan tereke-i müteveffâsı merkûmdur ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.Tahrir fi'l-yevmi's- sâni ve'l-işrîn min şehr-i Zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Değerlendirme:** 'Aligör karyesi sâkinlerinden 'İso bin 'Asaf'ın veresesinin varisleri arasında taksimine dair kayıt.

Vesita kazganı 1 0	Sahan 2	Lenger 1 2	Tas 1 2	Ağızlık 1 32	Aş kazganı 30	Köhne zeburh 11
Kuzu yünü bir miktar1	Köhne ... 1	Sagır teşt 1 1	Legen 1	Çırac(?) 1 41	At kisesi 1 38	Kazma 1 29
Saban 1 9	Teymur orak 1 29	Hamur tahtası 1	Kırmızı çuval 2 24	Çuval 2 30	Çuval 2 0	...5 9
Köhne hurc (?)1	Çadır şaka 1	Cedid çadır şaka 5 240	Köhne çadır 1 30	Şe'ire kile 40 74	Cuval 1 16	Beyaz ip 1 30

Sagir cacim 11	Cedide keçe 1 58	Boz kilim 1	Kuzu 'aded 7 240	Beş oğlak 39	Keçi 'aded 6 245	Koyun 1 21
Koyun 'aded 13 720	İnek 1 130	Ma'a dana 1 30	Def' dana 1 29	Öküz 1 121	Def' öküz 1 167	Merkeb ma'a sibe(?)1 140
Kuzu 2 70	Döşek yorganı aded1 bahâ25	Mızrak aded1 bahâ25	... 1 25	Öküz 1 220	Keçi 'adedi 6 216	Sagire teşt 1 41
Leğen 1 41	Boz nısf-ı kısrak ve tay nısfı 1000	...bir miktar 6	Kıbel-i ip parça 5 9	Karye-i mezbûrede vâki' hâne göz12... 1400	'Aligör karyesinde vâki' ...senede on beş gün 2300	Yekûnu'l- eşyâ Bahâ 7425 Pâre 20

Sahhu'l- ihrâcat

Cenanda sene-i sarf olunan

222

Kaza-i mezbûrede eşyanın nakli içün kiraya verilen

90

Verasenin ikrar-ı yla hisene verilecek

21

Harc-ı defter-i mahkeme

177

Pâre

20

Dellâliye

142

Kaydiyye

10

Varaka bahâ

4

Akçe-i kisre

Bahâ 12

Pâre

20

Yekûn

Bahâ

682

Pâre

20

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 682

Pâre 20

Hisse-i zevc mezbûre Fatma

Bahâ 842 pâre 35

Hisse-i zevci mezbûre Rebi'a

Bahâ 842 pâre 35

Hisse-i ibn kebirü'l merkûm Semre

Bahâ 5057 pâre 10

Bâla-yı defterde olduğu vechile veraka-i kibar hisselerine ahz eyledikleri işbu mâhale şerh verildi.

#### 409

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa sancağına tâbi' Suruç kazasına vâki' 'Aligör karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden yezidi taifesinden 'İsobin 'Asaf'ın verâset-iyezidi taifesinden zevc-i metrukeleri Fatma binti Şeyho Varize binti Ni'mo ile yine yezidi taifesinden li-ebeveyn emmisi oğlu Gero'ya münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmundan ma'rifetü's-şahsı mezbûre Fatma ve merkûm Gero medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde diğer zevc-i mezbûre ma'rifetü's-şahsı mezbûre Rabiye muvacehesinde bir biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb müteveffâ-i merkumun hayatında 'ali el- vefât yedinde malı ve mülkü ba'de vefât bizler ile mezbûre Rebiya'ya mevrûsu karye-i mezbûre vâki' beytü'l-mâl ma'lum el-hudûd bir bâb değirmenin tamamından yine üç yüz altmış altı sehmden on beş sehem hisse-i ... tarafınan îcâb ve kabul hâvî şürût-ı mübtile ve müfsideden ari bey'-ı bât-ı sahih şer'ile mezbûre Rebia bey' iki bin üç yüz guruş bey' ve temellük eylediğimizde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semini olan meblağ-ı mezbûr tamamen ve kâmilen ve ahz û kabz eyledik Fimâba'd değirmenin mezbûrun üç yüz altmış altı sehmden on beş sehemmi mezbûre Rebi'anın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuşdur keyfimâ yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun

dediklerinde gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

Şühûdü'l-hâl:

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Suruç kazasına vâki' 'Aligör karyesi sâkinlerinden vefât iden yezidi taifesinden 'İsobin 'Asaf'ın vefat etmesiyle vaisleri arasında bir bab değirmenden kendilerine düşen hisse üzerinde çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**(Sn): 255/Numero 410**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa sancağına mülhak Suruç kazasına tâbi' 'Aligör karyesi sâkinlerinden ve yezidi taifesinden iken bundan akdem vefât iden 'İso bin 'Asaf'ın verâset-itaifi merkûmuna zevce-i metrukeleri Fatma binti Şeyho ve Rebi'a binti Ni'mo ile li-ebeveyn emmisi oğlu Gero bin 'İso'ya münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmun Fatma ve Rebi'a ve Gero... her birisine medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde Hızânoğlu mâhalesinde Hâcı Germeli oğlu Hasan bin el-Hâc Mustafa muhzirinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb müteveffâ-i merkûmun hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü ve ba'de vefât bizlere mevrûs karye-i mezbûrede vâki' beytü'l-malı m'alum taraf-ı on iki göz müştemli hâne ile bir lodi(lod) samanı tarafından îcâb ve kabul ve hâvî şürût-ı mübtile ve müfsideden 'ari bey'-ı bât-ı sahihi şer'ile... merkûm Hasan'a dört yüz guruş bey' ve temellük ve tesellüm eylediğimizde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledik. Fimâba'd hâne-i mezkûrelerle saman-ı mezkûre müşteri merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfemâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun dediklerinde gibbe't-tasdik mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** ‘Aligör karyesi sâkinlerinden ‘İso bin ‘Asaf’ın vefat etmesiyle geriye kalan mallarından olan on iki göz müştemli hâne ile bir lodi(lod) samanı taksimine dair varisler arasında çıkan davaya dair kayıt.

#### 411

Medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ahmet bin Übeyd bin ‘Abdullah’ın verâset-izevce-i metrukesi ‘Adile binti Süleymân ile sulbiye-i kebiye-i kızları Dere ve Şerife ve sulbiye-i sagir kızı Rebiâ münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân oluduktan sonra verese-i merkumundan nasfindan asil ve ma’rifeti’z-zat mezbûre Şerife tarafından dâhi zikr-i ati menzil bey‘ ve kabz semeni vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi’l-ma’rifetü’ş- şer’iyye ‘arifân Hüseyin bin Ahmet ve Hâcî Cuma bin Hâcî Müslüm nâm... şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer’i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer’le lâhık olan sagire mezbûrenin vaz’ı kibel-i şer’iden mensûb vasiyesi vâlidesi ma’rifeti’z-zat zevce-i mezbûre ‘Adile medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’imizde mezbûreden tarafından dâhi zikr-i ati menzili bey‘ ve kabz semini vekil-i müsecceli şer’iyye eskici Derviş bin Mehmed hazır olduğu hâlde Kadızâde Müslüm Efendi ibn Ahmet Efendi muvacehesinde bi’l-asale ve bi’l-vekale ve bi’lvesaye ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb müteveffâ-i merkûmun hayatında ‘ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub Hekimdede zokağında vâki‘ birinci defter ve üçüncü numeroyı ebvâb ile mukayyed etraf-ı erba’ası... oğlu Hâcî Hasan ve Hâcî Hamo menzilleri ve tarik-i âmm ile mâhdud derûnunda yönü kıbleye bir kat ve müsteslinde yönü şimâle hırab müstehcen biri yönü şimâle... mesken ve iki hırab mesken bir huş ve kapı... ve müstehcen ve kapıdan üç sehmede iki sehem müştemil bir bâb menzili benimle sagire-i mezbûre Rebi’a ve müvekkiltanı mezbûrtanı mevrûs olmuş isede müteveffî merkûmun deyni müsbit olub menkulatı dâhi deynine def’a etmediğinden ikarı dâhi bey‘ olub deyni îfâ olunmak lâzım gelmekle menzil-i mezbûre sevk... cem’ nasb olan mâhallerde ledi’l-mezayire rehibat-ı nas inkitâında merkûm Müslüm Efendi üzerinde bin sekiz yüz guruş takrir-i ve ziyade ile şer’aya tâbi’ ağır zuhur etmeyip ve semeni mezbûr dâhi el-yevm menzil-i mezbûrun semeni misüllü olduğu bi’l- iğbar inde’l-şerh-i ‘alanur ba’de’ d-tahkik menzil-i mezbûre tarafından îcâb ve kabul hâvî şürût-ı ve mübtile ve ve müfsidine ars-ı bey‘-ı bât-ı sahih şer’ ile merkûm Müslüm Efendi’ye bin sekiz yüz

guruş vekil-i hazır merkûm ile ma'a bi'l-asale ve bi'l-vekale ve bi'l-vesaye bey' ve temellük ve tesellüm ettiğimizde olduğu iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin sekiz yüz guruş vekil-i hazır merkûm ile ma'a bi'l-asale ve bi'l-vekale ve bi'l-vesaye tamamen ve kâmilin müşteri merkûm yedinden ahz ü kabz idüb müteveffâ-i merkûmun defter-i kassâmına idhal eyledikte fimâba'd menzil-i mâhdûd-ı mezkûruna oda muayyine mezkûreleri livahakatıyla müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfemâ-yeşâ' yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ vâki' bi't taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min Zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden vefât iden Ahmet bin Übeyd bin 'Abdullah'ın Kadızâde Müslüm Efendi ibn Ahmet Efendi'den alacağı olup varislerinin alacak haklarını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 256/Numero 412**

Bâdî-yi defter oldur ki medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Esed Efendi ibn İshak Efendi ibn Mehmed Efendi'nin verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Kabyaz bint 'Abdullah ve sulbi kebir oğulları İshak ve Mehmed Şah Mâhmut ve Haydar ve Esed ve sulbiye-i kebir kızı 'Âişe ve Minure ve Rukiye ve subiyeye-i sagire kızı Emine'ye münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire-i mezbûrenin kibel-i şer'iden mensûb vasiyesi Şerif Bey ibn Mustafa Bey ve kibar-ı merkûmanın taleb ve ma'rifetleri ve marifeti'ş-şer'le tahrir veledi'l-mezayide beyne'l-verese bi'l-farizetü'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksim olunan defteridir ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Tahriran fi'l-yevmü'l-hâms aşer min Zilka'de sene ihdâ ve ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcî Esed Efendi ibn İshak Efendi ibn Mehmed Efendi'nin vefatıyla terekesinin varisleri arasında taksimine dair kayıt.



...1 050	gümüş ... 150	Gümüş reşme 40	Kebir şam'adan 2 150	Mankal 1 130	Halı 1 191
Ban halısı 1 415	Saat 1 160	Reşvan kilim 100	Nısf-1 al kısrak 1 350	Tas 1	Sarı sini 100
Sarı leğen 1 160	Ma'a ibrik 1 160	Sagirsatıl 1 30	Kebir satıl 1 60	Teşt 1 90	Tava 1 17
Kebir Leğen 1-43	Kebir leğen 15	Teşt 100	Sini 1	İbrik 13	Leğen 2 46
Gügüm 1 41	Kahve gügümü 131	Kahve gügümü 1 35	Kazgan 2 51	Kazgan 2 9	kazgan 10
Kazgan 1 4	Leğen 1	Yatak katı 1 80	Şam'adan 1 26	Yorgan 1 21	Halı seccade1 85
Şam'dan 1 63	Kebir abdest leğeni 1 80	Gügüm 1 41	Kazgan 1 42	Mivan 1 24	Cacim 1 95
Satıl ve Leğen 21	Tepsi 1 11	Süzgeç 1 27	Gümüslü kılıç1 1300	Tüfeng 1 950	Şam'adan 1 50

Yasdık 18 520	Mekaid 4 520	Cacim 1 185	Halı 1 170	Kırmızı halı 1 87	Kırmızı cacim 1 9
Tas 2 30	Tas 2 30	Kebir lenger 1 45	Tas 2 26	Lenger 1 84	... satıl 1 44
Gügüm 1 51	Leğen 1 58	Sahan ma'a kapak 101	Sahan ma'a kapak 5 126	Teşt 1 80	Sini 1 27
Kazgan 1 62	Kulplu tas 1 25	Sini 1 38	Sagir tencere 1 32	... 1 30	Süzgeç 1 30
Süzgeç 1 15	Kazgan 2 46	Kazgan 1 31	Kazgan 1 110	Kebir kazgan 1 201	Mankal 1 35
Kuzu sahanı 1 42	Kilim 1 300	Tüfeng 1 200	Lenger 3 64	Sahan 3 60	Sahan ma'a kapak 4 75
Sahan 2 79	Kapak 2 79	Kebir tas 1 35	Satıl 1 40	Kuşgana 1 34	Tencere 2 42
Kazgan 1 37	Yatak katı 1 75	Burgul kazganı 1	Gümüş zorf 320	... 9 3	Kilim 2 160

Ban halısıçift 1 300	Ota sini 1 182	Lenger 3 40	Sini 1 141	Sini 1 42	Tas 1 26
Kuzu kazgan 1 81	Tava 4 62	Nasf kısrak ma'a nasf tay 1400	Teşt 1 106	Sini 1 42	İbirk 1 25
Satıl 1 26	Sini 1 40	Satıl 1 61	Kazgan ma'a kapak 1 44	Kazgan 2 45	Kazgan 3 71
Sagir sini 3 64	Leğen ibrik 2	Halı seccade 1 170	Kazgan 1 69	Kazgan 1 71	Kebir sini 1 200
Yatak kat 1 77	Kebir kazgan 1 550	Satıl 1 20	Şal 1 50	Keçe 1 100	Cacim 1 100
Yatak katı 1-60	Yorgan 1 25	Yorgan 1 13	Yorgan 1 75	Yorgan 1 14	Döşek 1 41
Döşek 1 46	Yastık 4 186	Yastık 11 322	Sandık 1	Bardak 5 1	Tabak 1 1
Çay takımı 1 75	Küp 3 6	Kürk 1 51	Seccade 1 105	Döşek 1 0	Tenur yorgan 176

Makaid 1	Döşek 1	Yorgan 1	... 1	Gümüş 1	Reşme 1	Teşt 1
56	30	41	50	872	20	37

Nakdi mevcud

640

Hinta-i ... Hüseyin Bey'den kabz olunan

190

İzollu tacirden kabz olunan

275

İzollu tacirine def' kabz olunan

300

Suruç değirmeninden 'allenenn icare

1000

Yekûn

Bahâ

21529 pâre 20

Mâhalle-i mezbûrede vâki' bir bâb harem dairesi

39700

İtsalında vâki' bir bâb selamlık dairesi

36500

Mâhalle-i mezbûrede vâki' bir bâb katırhanenin tamamından üç ...  
hissesi

10000

... başında bulunan değirmenin nısf-1 hissesi

2500

Çömlekçi Bâzârına bulunan altı 'aded dükân ve ... bulunan kahvenin tamamından yedi sehmd e beş sehem ve kabz semeni olan

Bahâ 7244 Pâre 20

Sarayönü nâm mâhâlled e olub Veli Efendi'ye bey' olunan üç dükân

16070

Bey kapısında bulunan bir bâb dükândan üç sehmden bir sehem

500

Hanönü nâm mâhâlled e bulunan kasap dükânında üç sehmd e bir sehem hissesi

1000

Nacar pazarında vâki' bir bâb Nacar dükânı bey' ve semeni kabz olunan

5000

Bozabâd nâhiyesinde ce... karyesinde bulunan değirmenden nısf-1 hissesi

4300

Suruç kazasında vâki' arap beykarında(?) bulunan bir bâb değirmenden tamama bey' ve esmanı kabz olunan

40000

Sarayönünde eskici dükkânında 'allenenn icare'

45

Müteveffâ-i merkûmdan evve'l vefât iden zevcesi Mekiye binti Hacı Hasan Ağa'ya mevrûs Kazgancı mahallesinde vâki' bir bab selamlık ve harem dairesinin tamamından râbi' hissesinden

4500

CukacıBâzârında bulunan kahvehâne dükânlarına 'allenenn icare

440

Suruç kazasında değirmenden ‘allenenn icare

300

Çanak karyesinde bulunan değirmenden olunan icare

175

Saray önü nâm mâhalledede bulunan iki bab bakkal ve dükkândan olunan icare

450

Yekûn

Bahâ 158924

Pâre 20

Yekûn

180454

Minhü’l-ihracât

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfinine

1000

Deyn-i müsbit ‘Ali bin Müslüm bâ-şehadet Hâcî Kuzu Efendi ve ba’de’-d-tezkiye ve’l-halef

2700

Deyn-i müsbit Kürkçüzâde bâ-şehadet şa’medân merkûman ve ba’de’-d-tezkiye ve halef

1200

Deyn-i müsbit Kalaycızâde Hâcî Halil Ağa bâ-şehadet şahidan-ı merkûman ba’de’-d-halef ve’l-tezkiye

415

Deyn-i müsbit Müslüm Efendi ni’man-ı bâ-şehadet şahidan-ı merkûman ba’de’-d-tezkiye ve’l-halef

157

Deyn-i müsbit Birecikli oğlu Hacir ve ba'de'd-tezkiye ve'l-halef

45

Deyn-i müsbit kazar Hâcî Müslüm bâ-şehadet şahidan-ı merkûman ve ba'de'd-tezkiye ve'l-halef

Bahâ 51 pâre 20

Deyn-i müsbit bâkî Müftüzâde 'Abdurrahman bâ-şehadet şahidan-ı merkûm ve ba'de'd-tezkiye

57

Deyn-i müsbit... ba'de'l-tezkiye ve'l-halef

45

Deyn-i müsbit at ... oğlu bâ-şehadet şahidan-ı merkûman ve ba'de'd-tezkiye

30

Deyn-i müsbit... Kirkor bâ-şehadet şahidan-ı merkûman ve ba'de'd-tezkiye ve'l-halef

25

Deyn-i müsbit Esed ibni'l-müteveffâ bâ-şehadet şahidan-ı merkûman ve ba'de'd-tezkiye ve'l-halef

2300

Vasiyet-i müsbit Esma binti 'Abdullah bâ-şehâdet şahidan-ı merkûman ve ba'de'd-tezkiye

2000

Deyn-i müsbit Fatma Hanım bâ şehadet şahidan-ı merkûman ve ba'de'l-tezkiye

10500

Deyn-i müsbit zevc-i mezbûre Kabyaz bâ-şehadet şahidan merkûman

3000

Mehr-i muahhız müsbit zevce-i mezbûre Kabyaz bâ-şehadet şahidan-ı merkûman

1000

Deyn-i müsbit Haydar bine'l-müteveffâ bâ-şehadet şahidan-ı merkûman ve ba'de'd-tezkiye

Bahâ 449 pâre 20

Mehr-i muahhız müsbit zevce-i mezbûre Mekiye binti Hasan ba'de'd-tenzil

750

Suruç kazasında vâki' değirmen içün 'allenenn taş

500

Müteveffâ-i merkûmun vefâtından defter-i tanzimine değin ma'kulatı ve ... olan masarîfât

1600

Dellâliye eşya-yı bey'

1546

Vasi hüccet-i varaka bahâ

40

Menzil ve dükkanlara semeni kıymet içün mimarlara ve kâtibiyeye verilen keşfiye

300

Hidâmiye

105

Varaka bahâ

75

Müteveffâ-imerkûmun iki seneliğine emlâk vergisine verilen



Bahâ 842 pâre 10

Kaydiyye-i defteri	225	<u>10</u>
	218	30
	-----	
	007	Bu dâhi

Harc-ı defter-i mahkeme 3743

3638

-----

0105

Fî otuz Temmuz sene 90 Temmuz 45 tarihiyle mukaddemâ defteri tanzim olunduğundan olunan harc-ı minha muahhızın faslı zuhur etmekle olunan harc.

Akçe kesiri

Bahâ 338 pâre 3

Yekûn

Bahâ 35034 pâre 10

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 145419 pâre 30

Hisse-i zevci mezbûre Kabyas

Bahâ 18177 pâre 18

Hisse-i kebiri'l-merkûm İshak

Bahâ 18177 pâre 16

Hisse-i kebiri'l-merkûm Mehmed Şah

Bahâ 18177 pâre 16

Hisse-i kebiri'l-merkûm Mâhmut

Bahâ 18177 pâre 16

Hisse-i kebiri'l-merkûm Haydar

Bahâ 18177 pâre 13

Hisse-i kebiri'l-merkûm Esed

Bahâ 18177 pâre 16

Hisse-i kebiri'l-merkûm 'Âişe

Bahâ 9088 pâre 28

Hisse-i kebiri'l merkûm münure

Bahâ 9088 pâre 28

Hisse-i kebiri'l-merkûm Rukiye

Bahâ 9088 pâre 28

Hisse-i kebiri'l-merkûm Emine

Bahâ 9088 pâre 28

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile kibar-ı merkûman hisselerine ahz û kabz idüb hisse-i sagire mezbûre dâhi vasi merkûma teslim olduğu ahz eylediği işbu mâhale şerh verildi.

Haleb vilayetinden varid olan telgraf suretidir.

Umum Urfa mutasarrıflığına

Mecidan tapusundan alacak ashabı emlâkı bazı mâhkemelere hüccet-i şer'îye verildiği istihbar kılındığından ve buda nizâmina münafî ve tesviş da'î ve ... yoklamada ashabından bir kat ... harc-ı ahzıyla ma'duriyetleri mucib olacağından nizamnâmenin... tarihten sonra nakidir emlâktan hüccet-i harc alınmış isede sahibine redi ve ba'de mâ muzayir nizam-ı harekette bulunmaları defter-i hâkani ma'murluğunun îfâdesiyle kat'îyya matlubdur Fî 26 kanun-i evvel sene 90

Vali vilayet-i Haleb

**İmza:**Mehmed Reşit

**(Sn): 257/Numero 413**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki

Haleb vilâyeti dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin 'Osman medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Eskici 'Abdi bin 'Ali muvacehesinde merkûm 'Abdi zimmetinde gün bahâsından bâkî alacak hakkım olan yüz yetmiş altı guruş yermi beş pâremi merkûm 'Abdi'den taleb ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm 'Abdi dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmeden müddei merkûm Mustafa'ya zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr yüz yetmiş altı guruş yirmi beş pâreye müddei merkûm Mustafa'ya edâ ve teslim merkûm 'Abdi'ye iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü's-sâni' min Zilhicce sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasında çıkan alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin 'Osman'ın Eskici 'Abdi bin 'Ali'den yüz yetmiş altı guruş yermi beş pâresini talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 258/Numero414**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Câmî-i Kebir mâhâllasi sâkinlerinden 'Ali bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde marifeti'z-zat Zemzem bin Hâcî Kabak İbrahim muvacehesinde işbu mezbûre Zemzem babamdan mevrûs mâhâlle-i mezbûrede vâkî' ma'lûm el-hudud bir bâb menzirim bi-gayr-i hakk zapt ettiğinden bâ'de'd-tahlif bâkî teslim merkûm Zemzem'e tenbiye olunmak muradımdır deyû bâ'del- dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Zemzem dâhi cevabında menzil-i mezbûr babam müteveffî İbrahim'in malı olup bâ'de'l -vefât benimle diğerk kebir kızları Fatma ve mâhdud kebir oğulları Mehmed ve Ahmet'e mevrûs olduğundan ol-vechile menzil-i mezbûrede hissem olmakla bâkî zapt ederim deyû def'le mukabele esnasında merkûm 'Ali dâhi merkûm Zemzem pederim müteveffî Mehmed hayatında

babasından mevrûs hisse-i irsiyesiyle karındaşı Ahmet dâhi mevrûs hisse-i irsiyesine işbu merkûm Zemzem pederim müteveffî merkûm Mehmedin hayatında ahz û kabz ve ‘ali sebili’l...haric el şer’i husus-ı mezbûruna ibrâ olunmuştu deyû def’ ve def’le mukabele ettiğini dafi’ mezbûre merkûm ‘Ali nin define ikrar ve itiraf idüb lâkin karındaşım müteveffâ Mehmed bâkîyesine oluncuya değin menzilden çıkarmam demesi üzerine ben sahih olmuşum deyû def’ ‘ali el-def’le mukabele edeceğini def’ mezbûre merkûm ‘Ali inkârına mekarına dafi’a mezbûre def’i isbâtta izhar aczla tahlife dâhi taleb olmadığından bilâ- beyine mu‘arazadan men’iyle ikame şuhud edinceye değin menzil-i mezbûre müddei merkûm ‘Ali’ye teslim Zemzem’e tenbiye olduğu tescil ve huzûr-i ‘âliyelerine arz ve i‘lâm olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmsin ve’l-işrîn min Zilka‘de sene-i ihdâ ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasında çıkan alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Câmi-i Kebir mâhallasi sâkinlerinden ‘Ali bin Mehmed’in Zemzem bin Hâcı Kabak İbrahim’den alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**415**

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcı Yadigar mahallesi sâkinlerinden Hüseyin bin ‘Osman medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-i hazirûn oldukları mün’akid meclis-i şer‘imizde ‘Osman bin ‘Osman muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb işbu merkûm ‘Osman’dan mukaddema mâhdumelerine ...edeceği sırada emriyle elbise ve sâire malzemelerine sarf etmiş olduğum yüz yirmi guruş bir top sevami ve yüz yirmi guruş bir top kutnî ve yüz guruş kırk zira’ çit ve kırk guruş yirmi zira’ mavi ve elli dört guruş yirmi dört zira’ bez ve bir çift yemini on sekiz guruş ve bir çift papuç altı guruş altı guruş ve iki çift yemeni on buçuk guruş ve beş ‘aded yazma on beş guruş ve iki ‘aded kuşak sekiz guruş ve bir peşmal ve on iki guruş ve iki ‘aded mihr ma dört top alac yetmiş iki guruş cem’a beş yüz yetmiş üç buçuk guruş ve on iki guruş ... ve yirmi beş guruş yine masarifina ve beş yüzer guruşdan bin guruş menzili kirasına ki mecmu’ min hisse’l-cem’ bin altı yüz on buçuk guruş da‘vâ eylediğimde olduğu inkâr idüb ol-vechile miyanemize menaziat-ı kesire vuku’una mübeyin beyyinemize müslahin dostuyla ıslah ve tanzim olunub ben meblağ müddeamdan fareğ olmak ve merkûm ‘Osman dâhi kendi malından bâkî bin

iki yüz elli guruş vermek üzere inşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi sulh-ı mezkûre kabul idüb meclis-i sulhdan kibel-i mefarik bedel-i sulhu mezkûre mukabelesinde bin iki yüz elli guruş kıymetli bir cilt ‘Ali Efendi ... ahz û kabz idüb ma’adadan ve husus-ı mezkûre müte‘alîk-i âmm da‘vâ vekaf-ı mutaliibattan merkûm ‘Osman’ın zimmetine ve merkûm ‘Osman dâhi bedel-i sulhu mezkûrun istirdâdına müteallik-i âmm deaviden benim zimmetime kabullerimize hâvî ibrâ-yı âmm sahih-i şer’ile birbirimize aherin zimmetine ibrâ ve iskât hak eyledik didikte gıbbe’t-tasdik mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi’l-yevmi’s-sâbi’ ve’l-işrîn min Zilka‘de sene ihdâ ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasında çıkan alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden Hüseyin bin ‘Osman’ın ‘Osman bin ‘Osman’ a elbise ve sâire malzemelerine sarf ettiği masraf ve alacak hakkına dair kayıt.

#### 416

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından İhlasiye mahallesi sâkinlerinden ve ma‘rifeti’z-zat Medine ve Gafure ve Zemzem ve ‘Âişe ve Emine ve Nebat Hâcî Bekir ibn Mehmed Emin taraflarından zikr ati husus taleb ve da‘vâ ve ahz û kabz vekil-i olduğu zat-ı mezbûratı bi’l-ma‘rifeti’ş-şer’iyye ‘arifân Hasan bin Bekir Mâhmut Bekir bin Ahmet nâm kimesneleri şehâdetleriyle mahsere hasm-ı cahidde ber nech-i şer’i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer’le lâhık olan Halil bin Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer’imizde li-ebeveyn karındaşları sığâran Müslüm ve Mehmed’in kibel-i şer’iden mensûb vasiyeleri Müslüm bin Dede ve muvacehesinde müvekillerim mezbûrat ile sığâran mezbûran kız karındaşları müteveffât-ı sagire ‘Âişe’de mevrûs eytam sandığıdan idane olan dört bin altı yüz doksan iki guruşun yüz yirmi guruşu sagire müteveffât mezbûre ‘Âişe’nin hayatında nafakasına sarf olub bâkî dört bin beş yüz yetmiş iki guruşdan dokuz sehmede beş sehem olan iki bin beş yüz kırk guruşu vasi merkûm Müslüm’den taleb ederim deyû bi’l-vekâle ba‘de’d-deavi ve’l-istintak vasi merkûm Müslüm dâhi cevabında müvekkilat-ı mezbûrat ile sığâran-ı merkûman Müslüm ve Mehmed’e müteveffât-ı mezbûre ‘Âişe’nin mevrûsu eytam sandığında kendi ma‘rifetiyle dört bin beş yüz yetmiş iki guruş müvekkilat-ı mezbûratta iki bin beş yüz kırk guruş hisseleri olduğunu tev’i ve rızasıyla ikrar ve

itiraf itmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruşu müvekkilat-ı mezbûrat edâsıyla merkûm Müslüme iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasında çıkan alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** İhlasiye mahallesi sâkinlerinden Medine ve Gafure ve Zemzem ve 'Âişe ve Emine ve Nebat Hâcî Bekir ibn Mehmed Emin taraflarından Müslüm bin Dede'den dört bin altı yüz doksan iki guruşun yüz yirmi guruşu 'Âişe'nin hayatında nafakasına sarf olub dört bin beş yüz yetmiş iki guruşdan dokuz sehmede beş sehem olan iki bin beş yüz kırk guruşu merkûm Müslüm'den talep ettiklerine dair kayıt.

**(Sn): 259/Numero 417**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Câmî-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Hamo bin İbrahim medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Medrese mahallesinden Köçek Hâcî Emin bin Hâcî Mehmed muvacehesinde gaib an'el meclis hristiyandan ...nâm kimesne Bozabâd nâhiyesinde vâki' Asımkuşu karyesinde bulunan dört bin... müştemil dört kıt'a üzüm bağına bâkî iki bin altı yüz guruş bey' eylediğinde ben dâhi ba'de'l-iştirâ bağ-ı mezbûrun nısfına bin üç yüz guruş merkûm Hâcî Emin'e bey' idüb ol-vechile bağ-ı mezbûrun nasfı benim ve nasfı diğeri merkûm Hâcî Emin'de mülk-i müşteramız iken merkûm Hâcî Emin bağ mezbûrun dâhi nasfı hasılatını bâkî vermediğinden mâ-adâ bağ mezbûrda nasfına bâkî teslimden imtina' etmekle bâkî teslim merkûm Hâcî Emin'e tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'l-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Emin dâhi cevabında fi'l-vâka'a gaib merkûmdan bağ mezbûrun tamamama altı mâh müddetle merkûm Hamo iştirâ idüb ba'de nasf hissesine bâkî bin iki yüz guruş bey' eyledikten sonra müddet-i nakil olduğunda gaib-i mezbûrun akçesine îfâ edemediğinden bağ-ı mezbûrun tamamı iki bin sekiz yüz guruş olmak üzere nısf-ı aherine bin altı yüz yirmi guruş bâkî bey' ve ben dâhi iştirâ etmemle bağ mezbûrda tamamı mülkü ... olmuşdur deyû ve def'le mukabele ebnasında merkûm Hamo dâhi mezbûreye ikrar ve itiraf idüb lakin merkûm Hâcî Emin işbu sene-i halin şa'bân-ı şerif hurriresinde benden dâhi iştirâ

etmiş olduğu bağ-ı mezbûrun nısf-ı hissesi mezkûrede senden...ve bâkî red eylediğinde ben dâhi kabul idüb ber-vech-i mukayyid ma'muru huzur-ında icra olunub reddimize başka başka tapu kucanı(?) dâhi verilmiştir deyû def' 'ale'l-def'le mukabele edeceği merkûm Hâcî Emin def' mezbûr ... ba'de'd- inkâr dafi' merkûm Hamo Ber vech-İ muharrer def'ine Sultan Bey mahallesi İmâmı Hâfız Sâlih bin Hüseyin ... zâde Mollâ Halil ve Mehmed Kani ve Abdulkadir nâm kimesnelere bâ varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan ... oğlu 'Ali bin Sâlih ve eskici Abid bin eskici 'Ali nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe Ber nech-i şer' isbât itmeğin mu'cebince bağ-ı mezbûrun nasfına müddei merkûm Hamo'ya mâhallinde teslim merkûm Hâcî Emine tenbiye olunduğu tescîl ve huzur-ı 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Satılan bir arazi veya malın karşılığı olan paranın ödenmesiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Hamo bin İbrahim'in Medrese mahallesi sâkinlerinden olan Köçek Hâcî Emin bin Hâcî Mehmed'e sattığı bağ karşılığında alacak hakkını alamadığına dair dava kaydı.

#### 418

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden Mâhmut bin Süleymân tarafından zikr-i ati husus-ı talep ve da'vâ ve haz ve kabz vekil olduğu Mehmed bin 'Ömer ve Bozo bin Hüseyin nâm kimesnelere şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletinde hükmü şer'iyye lâhık olan sulbi kebir oğlu Müslüm medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Kabâ Haydar nâhiyesinde Süleymân Faki nâm kimesne kendilerinde Musa bin Mehmed muvacehesinde babam müvekillim merkûm Mâhmut'un Nacariye eşyası semeninden merkûm Musa zimmetinde dört yüz altmış guruş olub hatta meblağ-ı mezbûr hücceti mezbûruna babam merkûm Mâhmut zimmetinde deyni olduğunu tarihten altı ay mukaddem merkûm Musa ikrar dâhi etmişti deyû bi'l-vekale ba'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Musa dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer

müdde'âsını Ramazan bin Hüseyin ve Mehmed bin 'Abdullah ve Veli bin 'Ali nâm kimesnelerden bâ-mestûre-sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan 'Ömer bin 'Ali ve 'Abbâs bin İbrahim nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer' isbât itmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr dört yüz altmış guruş müddei vekil merkûm Müslüm'e edâ ve teslim merkûm Musa'ya tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâms ve'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasında çıkan alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kanberkiye mahallesi sâkinlerinden Mâhmut bin Süleymân'ın oğlu olan Müslüm'ün Musa bin Mehmed'den alacak hakkı olan dört yüz altmış guruşu talep ettiğine dair kayıt.

419

Bâdî-i defter oldur ki

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa'ya vâki' Sakibe (?) hanında sâkin olub zâhirde varis maruf ve marufesi olmadığı hâlde vefât iden Hâcî Yusuf bin 'Abdullah'ın kaffe-i terekesi canib beytül-mala 'aid ve raci' olmakla medîne-i mezbûre bu misüllü vuku'a bulan terekemi ahz û kabz memur hâla mal muhasebecisi ve beytü'l-mâl memuru ref'etlû Mehmed Kamil Efendi tarafından vekil-i müsecceli şer'iyye muhasebe-i ketebesinden Ahmet Efendi bin Kadir taleb ve ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le tahrir ve bey' ve defter olunan tereke-i müteveffâ-i mezbûredir ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Mal taksimiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcî Yusuf bin 'Abdullah'ın vefat etmesiyle mallarının takririne dair kayıt.



Yorgan 1 34	Keçe 1 11	Köhne hasır 1 3	Entâri 1 7	Köhne gömlek 1 4
Çakı 1 30	Kavlık(?) 10	Cem'adan 10	Külâh 10	Çakmak 20

Nakdi mevcudu

3...

Bahâ 65 pâre 10

Minhü'l

Vekil-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle techîz ve tekfinine

35

Mütevvefa-i elbisesine...

Bahâ 1 pâre 20

Dellâliye verilen

Varaka bahâ

Minhü'l

1

20

Bahâ 38

Sahhu'l

Bahâ 27

pâre 10

00<sup>163</sup>

30

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

26

20

01

10

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

25

10

<sup>163</sup> Muhtemelen kâtib hata yapmıştır.

Harc-1 defter-i mahkeme

Resm-i emniye bera-yı hazine celile sahu'l-bâki

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile resm-i emineye bir guruş on pâre ve sahu'l-bâkî yirmi beş guruş on pâre ki cem'a yirmi altı buçuk guruş idhal cedvel olunub hazine-i celile merkûmeye irsal olunmak üzere mûmâ-ileyhe teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhalle şerh verildi.

**(Sn): 260/Numero 420**

Bâdî-i defter oldur ki

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Döne binti Kanber bin 'Abbâs'ın ber-vech-i ati varisleri olduğunu iddia iden ma'rifeti'z-zat Medine binti Hâcî Mehmed ve Emine binti Abûzer tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâ ve ahz û kabz vekil olduğu zat-ı mezbûrat-ı bi'l-ma'rifetü'ş-şeriyye 'arifân Mehmed bin Hâcî Gogo Mehmed ve Hâcî Halil bin Ahmet nâm Samet bin ... şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber-nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyye lâhik olan kâtib Mehmed Efendi ibn 'Osman medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde müteveffâ-i merkûmun Hüseyin fevkunda zâhir verase-i ma'rufu ve ma'rufesine olmayıb terekesi canib-i beytül-male 'aid ve raci' olmak ze'miyle terekesine bâ-lemanı vaz'-ı yedi olub kıbel-i şer'iden dâhi husumat-ı derud cevabâ ma'zun olan hala Urfa muhasebecisi ve beytül-malı memuru Mehmed Kamil Bey tarafından vekil-i müsecceli şer'iyye mahal katib Mehmed Efendi ibn Ramazan Ağa muvacehesinde müvekilleri mezbûresinden mezbûre Medine'nin babası Hâcî Mehmed ile mezbûre Emine'nin abisi Hâcî Abûzer li-ebeveyn erkarındaşı olub babaları ismi Mehmed ve dedeleri ismi İsmail bin 'Abdulrahman ibn 'Abdullah ve merkûmanı Hâcî Mehmed ve Hâcî Abûzerin vâlideleri ismi Esmé binti 'Abbâs ibn İsmail bin 'Abdurrahman ibn 'Abdullah olub ve müteveffâ-i mezbûre Döniye'nin dâhi babası ismi Kanber ve dedesi ismi 'Abbâs ibn İsmail bin 'Abdurrahman ibn 'Abdullah olduğundan ol-vechile müteveffâ-i mezbûre Döniye'nin verâset-i... hüccetinden derece-i mesavi müvekiltanı mezbûrtan Medine ve Emine'ye münhasıra olub müvekiltan-ı mezbûrtandan hayr-ı varisi ve terekesine mütehakkik ağır kimesnesi olmamakla vekil-i mûmâ-ileyhden minval olunub müvekkili mûmâ-ileyh...vaz'-ı yedi olduğu zeyr-i ma'lum el-mikdar-ı

terekesine müvekilleri muzâffa bâkî teslim müvekkiline muzâffa vekil-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye tenbiye olunmak muradıdır deyû bi'l-vekale bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak vekil-i merkûm ile Mehmed Efendi dâhi cevabında müvekkili mûmâ-ileyh müteveffât-ı mezbûrenin ... ma'lum ol-mikdar terekesine ber-vech-i muharrer bilâ-amane vaz'-ı yedine ikrar ve itiraf idüb lâkin müvekkiltan-ı mezbûrtanı ber-vech-i mübeyyen verâset-imüddealarına ba'de'd-inkâr vekil-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi ibn 'Osman'dan ber-minval-i muharrer müdde'âsını mutabık mübeyn taleb olundukta ikrar ... müsliminden Hâseki mahallesi İmâmı İmâm bin 'Abdullah ve Ahmet bin Kara Ahmet ve Mehmed bin 'Abdullah ve Halilürrahmân mâhalesi İmâmı...Hoca bin 'Abdurrahman'ın ve Hüseyin bin Mehmed nâm kimesnelere bâ-mestûre-sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar 'allenen Eskici Mustafa bin Halil ve Çoban oğlu Mollâ Mustafa bin Halil nâm kimesnelere liecli'l-şehâde meclis-i şer'e hazırın olub ... el-tahkik işbu müddei vekil mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'nin müvekkillerine mezbûrtandan mezbûre Medine'nin babası Hâcî Mehmed ile mezbûre Emine'nin babası Hâcî Abûzer li-ebeveyni erkarındaşları olub babaları ismi Mehmed ve dedeleri ismi İsmail bin 'Abdurrahman ibn 'Abdullah ve merkûma Hâcî Mehmed ve Hâcî Abûzer'in vâlideleri ismi ... binti 'Abbâs ibn İsmail ibn 'Abdurrahman ibn 'Abdullah olub ve müteveffât-ı mezbûre Döniye'nin dâhi babası ismi Kanber ve dedesi ismi 'Abbâs ibn İsmail ibn 'Abdurrahman ibn 'Abdullah olduğundan müteveffât-ı mezbûre Döniye'nin veraseti ... cihetinden...mesavi müvekkiltan-ı mezbûrtan Medine ve Emine'ye münhasıra olub müvekkiltan-ı mezbûrtandan ... varesede terekesinden müstahik ahir kimesnesine olduğu ma'lûmumuz değildir bizlere bu hususa bu vecihle şahidiz ve şehadet dâhi ederiz deyû birbiri mütafik el-hıfz olmak bi'l-muvacehe edâ şehadet-i şer'iyye etmeleriyle mucebince ba'de'l-hükm ve'l-tenbiye müvekkiltan-ı mezbûrtanın taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le beyyinelerinde tevzî' ve taksim olunan tereke-i müteveffât-ı mezbûredir ki müfredât-ı ber-vech-i zeyr-i zikr ve beyan olunur. Tahrira Fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Zilhicce sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Vefat eden kişiden geriye kalan malların taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcı Yadigar mahallesi sâkinlerinden Döne binti Kanber bin ‘Abbâs’ın vefat etmesiyle söz konusu şahısların varisleri olduklarını iddia etmesi ve açılan davaya dair kayıt.

... Kazgan 1 80	Kebir kazgn 1 201	Kebir teşt 1 69 pâre 20	... teşt 1 60 pâre 30	Yorgan 1 53
Köhne yorgan 1 12 pâre 20	Yorgan 1 37	Sagir kazgan 1 21	Yorgan 1 46	Döşek 1 43
Yorgan 1 32 pâre 20	Döşek 1 28	Döşek 1 22 pâre 20	Sagir kazgan 1 22 pâre 10	Döşek 1 36
Döşek 1 48 bâkî 20	Döşek 1 42	Döşek 1 44 pâre 20	Tava 1 6	Döşek 1 25 pâre 20
Yasdık 2 42	Yasdık 2 43	Yasdık 2 38	Hamur tahtası 3 12	Kilim 1 58

Kilim 1 30	Haman leğeni 2 16 pâre 20	Şam'adan 1 7	Tas 3 17 pâre 20	Kebir ve sagir leğen 2 32
Sahan 8 62 pâre 5	Lenger 1 62	Sagir kazgan 1 12	Havan 1 13	Sandık 1 7 pâre 20
Köhne çuval 2 6	Ağbani kuşak 1 17 pâre 20	Haleb kutnisi top 1 82	Beyaz bez 1 27 pâre 20	Mebrum(?) 14 pâre 20
Sanduk ve hırdavât 12	Beyaz bez tob 2-45	Mebrum top 1 27	Hırdavât ve bohça 14	İplik benir 16 56 pâre 10
Çekim puşi 1 49	Kutnî entâri 1 52	Kırmızı bez parça 1 14 pâre 20	Gömlek 1 18 pâre 20	Ma'a kutnî dün 1 18 pâre 20
Mebrum parça mi' iplik	Cedid döşeme 1 9 pâre 20	Gömlek ve' rakça 2 pâre 20	Çuka fer min 1 24	Basma entâri 1 7
Bohça 2 8	Yorgan 1 24	Hanesinde satılan eşya 52	Hımta kile 125	Mecidiye lirası Rub' 3 1638 'aded 10 1638
Enkazi lirası 'aded 11	Fransız lirası Rub' 3	Gazi 'aded 3 72	Adliye 'aded 1	Beyaz mecidiye

1254	1160 pâre 10 'aded 12 1160 pâre 10		19	Rub' 3 2885 pâre 15 'aded 140 2885 pâre 15
Müte'alik-i sağ akçe 462 pâre 15	On bir ... 'aded 61 671	On dört ... 'aded 21 304 pâre 20	Cihâdiye 'aded 19 340 pâre 20	Direk 'aded 4 94
Şişli 'aded 2 44	Menat(?) adet 152 271 pâre 10	... 'aded 1 16 pâre 20	... 'aded 3 10 pâre 20	Cenk rebi' 3 16 pâre 10

Mâhaller-i mezbûrede bir bâb menzil

5000

Yekûnu'l-eşyâ ve nakid

Bahâ 16279 pâre 35

Yekûnu'l- ihrâcat

Harc-ı defter-i mahkeme

Kaydiyye

Dellâliye

Hamâliye

Bahâ 405 pâre 20

24

38

11

Terazi ve hakkı

Varaka bahâ

Akçe farkı

2

20

11

Yekûn

Bahâ 511 pâre 30

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 15768 pâre 5

Hisse-i veraseti'l-mezbûre Medine

Bahâ 7884 pâre 20

Hisse-i veraseti'l-mezbûre Emine

Bahâ 7884 pâre 20

Varistan müvekkiltan Medine ve Emine'nin kabz vekilleri mûmâ-ileyh Mehmed Efendi bin 'Osman'a ber-minval-i mübeyyen hisseleri teslim olduğu ahz eylediği işbu mâhale şerh verildi.

**(Sn): 262/Numero 421**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Narıncı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden Kileci Serkis veledi Kivork verâset-izevce-i metrukesi Menan veledi Hamâl Akob ile sulbiye kebir oğlu teb'a-i merkûm ve millet-i mezbûreden Kivo ve sulbiye-i kebir kızları teb'a-i merkûm ve millet-i mezbûreden Lusia ve ... sulbi sagir oğulları Nerso ve Ovanis ve sulbiye-i sagire Hatun'a münhasıra olduğu ledâ'ş-şer'il-enver zâhir ve nümâyân olduktan seffar-ı merkûmun kibel-i şer'iden vasi mensûbları li-ebeveyn erkarındaşları kebir merkûm Kivo'nun taleb ve ma'rifeti şer'le terekesine tahrir ve beyne'l-verese-i farizetü'ş-şer'i tevzî' taksim olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmdur ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevmü's-sâni' ve'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Vefat eden kişiden geriye kalan malaların taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Narıncı mahallesi sâkinlerinden vefât iden Kileci Serkis veledi Kivork'ın vefat etmesiyle terekesinin varisleri arasında taksimine dair kayıt.

Yatak katı 4 200	Harc(?) 1 41	Mihvan(?) 1 10	Köhne kilim 3 50	Kebir teşt 1 100
Usta kazgan 1 100	Sini 1 30	Sahan 5 50	Sagir tabak Bakır 2 15	Lenger 1 10
Tüllü ... 1 25	Su satılı 1 10	Meles 1 5	Aş kazganı 1 20	Su tası 2 10
Sandık 4 30	Cuka şalvar 1 30	Şal kuşak 2 20	Keb 1 20	Kürk 1 1

Temen 1 5	Bakır fenar 1 2	Küb 4 20	Kara döşemede bir kıt'a üzüm bağ tiyek 800 800	Kara Keperi karyesinde vâki' bir kıt'a üzüm bağ tiyek 300-400
--------------	--------------------	-------------	---	---

Mâhaller-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil

8000

Yekûnu'l-eşyâ

Bahâ 10018

Minhu'l-ihracât.

Harc-ı defter-i mahkeme Bahâ 250 pâre 20	Dellâliye 16	Kaydiyye 15	Varaka bahâ 3	Vesayet-i sahih ve kalemiye 40	Akçe-i kesri 16
--	-----------------	----------------	------------------	---	-----------------------



Yekûn

Bahâ 340 pâre 20

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 9677 pâre 20

Hisse-i zevc-i mezbûre Menan

Bahâ 1209 pâre 20

Hisse-i kebir ibn merkûm Kivo

Bahâ 1693 pâre 28

Hisse-i kebare bintü'l-merkûm Tusiye

Bahâ 846 pâre 29

Hisse-i kebare bintü'l-merkûm Anna

Bahâ 842 pâre 29

Hisse-i kebare bintü'l-merkûm Hurem

Bahâ 842 pâre29

Hisse-i sagir ibn merkûm Nerso

Bahâ 1693 pâre 18

Hisse-i ibn kebirü'l-merkûm Ovanis

Bahâ 1693 pâre 18

Hisse-i sagire bintü'l-merkûm Hatun

Bahâ 846 pâre 29

Bâla-yı defterde olduğu vechile kibar-ı merkûman hisselerine ba'de'd-ahir seffar-ı merkûmanın hisselerine dâhi vasisi dâhi merkûma teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhale şerh verildi.

Ma'rûz-ı da'îleridir

İşbu bin iki yüz doksan bir senesi zilka'de şerifenin sebilinde bulunan yevm hâms cem'a ... Zilhicce-i şerife ru'iyet olunmadığından hurrire-i şehri mezkûr sabit olmadığı mahal zilka'de ve şevvâl ve ramazanu'l-mübârek dâhi sabit olmayıp ancak şa'bân-ı şerifin hurrresi yevm cem'ine ru'iyet ile mazbut olmakla teknil-i selasin itibarıyla hurrire-i ramazan-ı şerif yevm ihdâ kezalik teknil-i selasin ile hurrire-i şehri şevval yum-i salıdan kezalik teknil selasin ile hurrire-i zilka'de şerife yevm hâmsinden kezâlik teknil-i selasin ile hurrire-i Zilhicce-i şerife yevm-i sebiten olmakla mâh-ı mezbûrun... dokuzuncu ahd gün onuncu yum isneyn ayd said... olmak iktizâ eylediği huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu.

Nezâret-i evkâf-ı nemayundan varid olunan emirnâme Urfa mutasarrıflığına

Umum Sa'âdetlû Efendim

Tevciye hüccet içün teşirlerine gelen mazbatalarda ahz-ı lâzımgelen harçların miktarının ve bu harçların birinin ber-vech-i beşin ahz olunduğunun nderc olunması mukademe suret-i umumiyyede iş'iyar ve tanzim olunacak mazbataların birer numuneleri tisyar olunmuş ise de hîn-i tevcih hüzzatda tastir oluncak berâtlarda varaka-i esmanının suret-i ahzı hakkında ol-vakt yazılan muharrerât-ı umumiyyeye bir şey derc edilmemiş olduğundan mahallerince işbu evrak esmanı ber-vech-i peşin ahz edilmeyib ...tanzimiyle mâhallerine irsalından sonraya ta'lîk kılınmakta olduğuna ve bu ise hazinece ...müşkilat-ı mü'edi bulunduğuna binâen ba'de izin berat evraklarda esmanı ber-vech-i peşin 'allenencak rebi' harçleriyle beraber ahz olunmak üzere 'allenencak harçlarda nisbetine göre evrak esmanı istihsali zımında mâhsusen bir ta'rife tanzim ve tâb'i ettirilmiş ve ta'rife-i mezkûrede evrak esmanının envâ'ına göre mikdar-ı murakkam bulunmuş olduğundan mahallerinde ber-vech-i peşin istihsal kılınacak reb-i harçlarla beraber ta'rifi mezkûrede murakkam nisbet ve nev'e göre ber-vech-i beşin iktizâ eden varaka esmanının bi'l- istihsâl miktarında gönderilecek mazbatalarda derc edilmesi yani harc-ı ... 'allenenn rab'i harcın mikdarı yazıldığıнын akabinde varaka esmanı olmak üzere şu kadar kuruş ahz olduğu ibâresinin dâhi derc edilmesi lâzım geleceği varidat edâsından bâ- mezkûre ifâde olunmuş ve ta'rife-i mezkûrede bir nüshası leffen tisyar ve suter-i hal-ı sâir

velâyat-ı celileyle bi'l- cümle evkaf-ı muhasebecilerine dâhi iş'âr kılınmış olmakla muktezâsının ol-vechle ifâ ettirilmesi bâbında irâde Efendimindir.

Fî 26 Recep (1)291 ve fi 26.Ağustos sene (1)290

**İmza:** Kemal

İmamete hitabet ve müezzinlik ve kıyamlık ve küttab ve... ve zaviyedârlık ve bunlara mümasil ...cihatın hücreti vahieye olunarak beheri içûn alınması lâzımgelen varaka bahâlarının zirinde müfredât vechiyle murakım olduğu üzere.....altmış guruşu harc 'allenenn on guruşu varaka bahâ 'allenencaktire hitabet ve İmâmet ve müezzinlik ....mümesillik ve bunlara mümesil hücatı içûn harc imlaya cihetlerinden.

05 varaka bahâ

10 altmış guruşa kadar

60 guruştan yüz guruşa kadar

20 yüzden beş yüze kadar

30 beş yüzden bin beş yüz guruşa kadar

50 bin beş yüzden beş bin guruşa kadar

100 beş binden yukarı olanlardan

Tevliyet ve zaviye ve ...darlık küttab ve cibayet ve bundan

Varakanın

10. yüz guruşa kadar harç-ı iklam olunandan

20. beş yüz guruşa kadar

30. bin beş yüz guruşa kadar

50. iki bin beş yüz guruşa kadar

100. iki bin beş yüz guruştan çokları harc 'allenenn veyahud ibrâr tesviyesi on bin guruşa (kadar) olanlardan

Dua köy... beher iftiyle hınta ve şe'ir düyunlara mümasil olanların beheri içûn

Varaka bahâ

10 intikalinden

20 ferağından

Varaka bahâ

05. yevmi elli akçeye kadar

20. yevmi iki yüz elli akçeye kadar

30. yevmi beş yüz akçeye kadar

50. yevmi yedi yüz eli akçeye kadar

100. yevmi bin beş yüz akçeye kadar

**(Sn): 263/Numero423**

Ma'rûz-ı da'îleridir medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden 'Abbâs bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Berho... muvacehesinde bir re's esb bahâsından bâkî merkûm Berho zimmetinde alacak hakkım olan yüz guruşu merkûm Berho'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l- istintak merkûm Berho dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmdan müdde'îyye-i merkûm İsa'ya zimmetinde el-yevm sahihi deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr yüz guruş müddei merkûm İsa'ya edâsıyla merkûm Berho'ya iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâms 'aşer min Zilhicce sene ihdâ ve tis'ın ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Satılan mallara karşılık gelen para miktarının ödenmesiyle ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden 'Abbâs bin Mehmed'in merkûm Berho'dan bir esb (at) değerine karşılık gelen hakkı olan yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir medîne-i Urfa mâhâllatından Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden Sarrac Mustafa bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazırûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Mollâ 'Osman bin Halil muvacaheesinde merkûm Mollâ 'Osman zimmetinde seraciye eşyası semeninde ba'de gel hesabı iki yüz yetmiş guruş alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Mollâ 'Osman dâhi cevabında hüccet-i merkûmuna müddei merkûm Mustafa'ya zimmetinde el-yevm sahih deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz yetmiş guruş müddei merkûm Mustafa'ya edâsıyla merkûm Mollâ 'Osman'a iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâms 'aşer min Zilhicce sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden Sarrac Mustafa bin Mehmed'in Mollâ 'Osman zimmetinde iki yüz yetmiş guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir medîne-i Urfa mâhâllatından Hâseki mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zat Zemzem binti Mezarıcı Halo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde 'Abbâs bin 'Abbâs muvacaheesinde tarihinden altı sene mukaddem benim hal-i sığârımda li-ebeveyn kız karındaşı ismi Emine'nin zevci işbu hazır bi'l-meclis-i battal babam müteveffî Halil'den mevrûs ve müntakıl mâhalle-i mezbûrede bir bâb mülkü menzili merkûm Emine'nin hissesiyle ma'a benim hissemi dâhi işbu merkûm 'Abbâs'a bey' etmiştim ise de ben bir sene ... menzil-i mezbûruna hisse-i mezbûrem bâkî teslim merkûm 'Abbâsa tenbiye olunmak muradımdır deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l- istintak merkûm 'Abbâs dâhi cevabında menzil-i mezbûrda müdde'îyye-i mezbûrenin ber-minval-i muharrer hissesi olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf idüb lâkin menzil-i mezbûru merkûm Battal hristiyandan Ovanis ve Ovanis dâhi bâkî dokuz yüz guruşu bey' ve ben dâhi iştirâ idüb hisse-i müddeiyye-i mezbûre tarihten bir sene mukaddem menzil-i mezbûru esmanını diğer mümesireleriyle taksim eylediklerinde bey'

mezbûre raziye olmuştur deyû def'ine müdde'îyye-i mezbûre ba'de'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine Hâseki mahallesi İmâmı İmâm bin 'Abdullah ve Mehmed bin Ahmet ve Halil bin Hasan nâm kimesnelere bâ- mestûre-sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Settaroğlu 'Ali bin Ahmet ve Ahmet bin Kara Ahmet nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât itmeğin mu'cebince müdde'îye-i mezbûre bi-yuce şer' merkûm 'Abbâs muarızına min ' olunduğu tescil ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü'l-hâms in ve'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Hâseki mahallesi sâkinlerinden Zemzem binti Mezarcı Halo'nun 'Abbâs bin 'Abbâs zimmetinde alacak hakkı olduğunu talep etmesi ve taraflarca şahitlerin huzurunda ispat edilmesi için açılan davaya dair kayıt.

**(Sn): 264/Numero 426**

Ma'rûz-ı da'îleridir medîne-i Urfa mâhâllatından Siverekli mahallesi sâkinlerinden Mehmed Çavuş bin Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Debbâğhâne mahallesinde Kahveci Şeyho bin Müslüm muvacahesinde merkûm Şeyho zimmetinde hüccet-i karz şer'iden alacak hakkım olan dört yüz guruştan bâkî kırk altı guruş def' ve teslim idüb bâkî üç yüz elli dört guruşu merkûm Şeyho'dan talep ederim deyû ba'de'd-dâva'ya ve'l-istintak merkûm Şeyho dâhi cevabında meblağ bâkî mezbûr hüccet-i merkûmuna zimmetinde müddei merkûm Mehmed Çavuş el-yevm sahiha deyni olduğunu bi'tev'i ve'l-rıza ikrar ve i'tiraf itmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr üç yüz elli dört guruş müddei merkûm Mehmed Çavuş'a edâsıyla merkûm Şeyho'ya iltizâm olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü'l-hâms in min zilhicce sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Siverekli mahallesi sâkinlerinden Mehmed Çavuş bin Mustafa'nın, Şeyho bin Müslüm'den alacak hakkı olan dört yüz guruştan kırk altı guruş aldığını ve geriye kalan üç yüz elli dört guruşu Şeyho'dan talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir

Medîne-i Urfa mâhâllatından Kırık Minare(?) mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zat 'Ayn-ı Zelihâ binti Cemo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Ramazan bin Cemo muvacehesinde merkûm Ramazan mukaddemâ zevce-i dâhilim olub ben ... nafaka-i adet ma'lûmuna fareğ olduğumda olduğu bana meğalib etmiş isede zimmetinde hayatı bahâsında alacak hakkım olan sekiz yüz seksen guruş merkûm Ramazan'dan talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Ramazan dâhi cevabında müdde'îyye-i mezbûre mehr-i muahhız ve nafaka-i adet ma'lûm ve meblağ-ı mezbûr sekiz yüz seksen guruş ve sâire malzemesinden fareğ olduğundan ben dâhi mezbûreye hal' eylediğimde her birimize aherin zimmetine hukuk-u zevciyete müte'allik-i âmm deaviden ibrâ ve iskât hak etmiştik deyû ba'de'd -def' ve'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine Hâcî Halil bin Mehmed ve Mehmed bin Mehmed ve Mustafa nâm kimesnelere bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen el-tezkiye-i adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Mehmed bin Süleymân ve Mehmed bin Hasan nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber-nech-i şer' isbât itmeğın mu'cebince müdde'îyye-i mezbûratn Zelihâ bey-yüce şer'i merkûm Ramazan üzerine mu'arazadan men' olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü'l-hâms in ve'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Kırık Minare(?) mahallesi sâkinlerinden 'Ayn-ı Zelihâ binti Cemo'nın merkûm Ramazan'dan alacak hakkı olan sekiz yüz seksen guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Melkon veledi Agob medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsûs odada meclis-i şer'imizde Mehmed ibn 'Abdullah muvacaheesinde babam müteveffâ mülkünden mevrûs Karaköprü karyesinde vâki' tarafları İbrahim Efendi ve Şa'bânoğlu ve 'ali tarlalarıyla mâhdud iki... ihat eder bir kıt'a tarlaya işbu merkûm Mehmed ... kendinin olmak üzere ... işcar vermiş ise de alan tarla-i mezbûre bi-gayr-i hakk zapt etmek sadrında olmakla keffî yedle tarla-i mezbûre mahallinde bâkî teslim merkûm Mehmed'e tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında tarla-i mezbûre müddei- merkûmun mülkü mevrûsu olduğunu ... müdde-i merkûmun ve iki ... kendisinden olmak üzere ... işcar eylediğini tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf itmeğin mu'cebince tarla-i mezbûre müdde'îyye-i merkûm mahallinde teslim merkûm Mehmed'e tenbiye olunduğu tescîl ve ve huzur-ı 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l- işrîn min zilka'de sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair belge kaydı.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Melkon veledi Agob'un Karaköprü'de babasından kalma tarlası olduğunu ve tarlayı ekmek için Mehmed ibn 'Abdullah'a verildiğini ve babasının varisi olarak tarlayı Mehmed'den talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi' Kıssas karyesi sâkinlerinden Halil bin Halil medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsûs odada meclis-i şer'imizde Mardinli Kasım bin Mehmed muvacaheesinde merkûm Kasım zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iden alacak hakkım olan üç yüz on dokuz guruşu merkûm Kasım'dan talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Kasım dâhi cevabında hüccet-i merkûmuna müddei merkûm Halil'e meblağ-ı mezbûr zimmetinde sahiha deyni olduğunu bi't-tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr üç yüz on dokuz guruş müddei merkûm 'Ali'ye edâsıyla merkûm Kasım'a iltizâm olunduğu tescîl ve



huzur alerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' 'aşer min Zilhicce sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Kıyas karyesi sâkinlerinden Halil bin Halil'in Mardinli Kasım bin Mehmed'den alacak hakkı olan üç yüz on dokuz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

#### 430

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kazgancı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed ibn 'Osman bin Fazliye'nin sulbi sagir oğulları 'Osman ve 'Ali'nin ebvecedi ve vasiyeden kimesneleri olmadığından kibel-i şer'iden ber vasi nasb ehemmm ve elzem olmakla emanet ile ma'rifet ve istikamet ile mevsuf ... vechile umur-ı vesayetine lâhık ve mustahık ettiği zeyl-i kitâbta muharrer el-ismi müslimin iğbarlarıyla mustahık olan sığâran-ı merkûmanın vali- deleri işbu ba'sine el-kitâb Rukiye binti Mustafa kibel-i şer'iden sığâran-ı merkûman üzerlerine vasi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerine kemâyenbâğı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair belge kaydı

**Değerlendirme:** Kazgancı mahallesi sâkinlerinden Mehmed ibn 'Osman bin Fazliye'nin varisleri olmadığı için mallarının validelerine verilmesine dair kayıt.

#### 431

Medîne-i Urfa mâhâllatından Narıncı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden Kileci Serkis veledi Kivork ile sulbi sagir oğulları Nerso ve Ovanis ve sagire kızı Hatune'den cedi ve vasiden kimesne olmamakla kibel-i şer'iden bir vasi nasbesi ehemmm ve iltizam olmakla hristiyan beyyinelerinde taksim ... vechile umur-ı vesayetine muktedir ettiği iğbar olunan seffar-ı merkûmunun li-ebeveyn erkarındaşları Kivork kibel-i şer'iden seffar-ı merkûmunun vakt-ı rüşd ü sedâdlarına değın vasi' nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbâğı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Zilka'de sene ihdâ ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair belge kaydı.

**Değerlendirme:** Narıncı mahallesi sâkinlerinden Kileci Serkis veledi Kivork'un vasiyetini yerine getirecek kimse olmadığından er karındaşı Kivork'un vesayetine tain edildiğine dair kayıt.

**(Sn): 265/Numero 432**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâseki mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Atdövenoğlu Aprim veledi Kivo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Bende Şeyh Hâcî Mehmed bin İbrahim muvâcehesinde merkûm Hâcî Mehmed'e ben bir re's esbi beş yüz on guruşa bey' idüb semeninde bâkî üç yüz seksen üç guruş def' ve teslim idüb bâkî yüz yirmi yedi guruşu merkûm Hâcî Mehmed'ten talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Mehmed dâhi cevabında müddei merkûm İbrahim hüccet-i merkûmdan zimmetinde meblağ-ı mezbûr deyni olduğunu ikrar ve itiraf edib lâkin meblağ-ı mezbûr tamamen ve kâmilen müddei merkûma def' ve teslim etmiştim deyû def'ine merkûm ba'de'l-inkâr def' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine isbâttan izhâr acz idüb taleble müddei merkûma tahlif olunmağın mu'cebince dafi' merkûm bilâ beyine müddei merkûm İbrahim'e mu'arazadan men' olunur 'ali mucib ikrar meblağ bâkî mezbûr yüz yirmi yedi guruş müddei merkûma edâsıyla merkûm Hâcî Mehmed'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Zilhicce sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava kaydı.

**Değerlendirme:** Hâseki mahallesi sâkinlerinden Atdövenoğlu Aprim veledi Kivo'nun Şeyh Hâcî Mehmed bin İbrahim'e bir adet atı beş yüz on guruşa verdiğini ve üç yüz seksen üç guruş verdiğini kalan hakkı olan yüz yirmi yedi guruşu Hâcî Mehmed'den talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Döğerlü nâhiyesine tâbi' Mirhan karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem mütevellid vefât iden Kaso bin Hüseyin bin Ünyan'ın ber-vech-i ati varisi olduğunu iddia iden ma'rifeti'z-zat Feyze binti 'Ali bin ... bi'l-asale ve sulbi sagir oğlu 'Atiye ve sagire kızları Zehrâ ve 'Ayde'nin dâhi kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri olmakla bi'l-vesaye nedîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazırûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde müteveffâ-i merkûmuna medyûn Eyüb Efendi bin Mehmed muvacaheesinde müteveffâ-i merkûm Kaso bin Hüseyin bin ... mûmâ-ileyh Eyüb Efendi zimmetinde hüccet-i deyn şer'iden alacak hakkı olan beş gurus müteveffâ-i merkûm kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât etmekle ben maktul merkûmun zevce-i menkuha-yı metrukesi ve merkûmun 'Atiye ve Zehra dâhi müteveffâ-i merkûmun feraşından hasıl ve benden mütevellid ve mütevellideleri sulbi sagir oğlu ve kızları olub ol-vechile meblağ-ı mezbûr bizlere mevrûs ve ben dâhi seffar-ı mezbûrun kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri olmamla meblağ-ı mezbûr mûmâ-ileyh Eyüb Efendi'den bi'l-asale ve bi'l-vesaye talep ederim deyû ba'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak mûmâ-ileyh Eyüb Efendi dâhi cevabında hüccet-i mezbûruna maktul ve müteveffâ merkûm Kaso'ya meblağ-ı mezbûr zimmetinde sahih deyni olduğunu tev'i ikrar lâkin müddei merkûmunun ber-vech-i muharrer verâset-imüdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei mezbûre ber-minvâl muharrer müdde'âsını Kanberiyeye mahallesi İmâmı es-Seyid Ramazan bin Hüseyin ve İhtiyar Ahmet bin 'Ali nâm kimesnelere bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve'tezkiye 'adlve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan mâhalle-i mezbûre ahalisinden ismi 'Ali bin İbrahim ve Ahmet bin ... bin Hamo nâm kimesneleri liecli'l-şehâde meclis-i şer'e hazırûn olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakika müddei mezbûre Feysane binti 'Ali maktul merkûm Kaso bin Hüseyin bin Hüseyin bin... zevce-i menkuha metrukesi ve mezbûre Atiye sulbi sagir oğlu ve mezbûrtanı Zehra ve 'Abdi dâhi sulbiye-i sagir kızları ve variseleridir müteveffâ-i merkûmun bunların hayr-ı varis ve terekesine müstahık ahir kimesne alduğu ma'lûmemiz vekildir bizler bu hususu bu vechile şahidiz ve şehâdet dâhi ederiz deyû bir biri mütafik ... ve'l-men' bi'l-muvacehe ber-nech-i şer'i edâyaşehâdeti şer' etmeleriyle mu'cebince ba'del-hükm ve'l-tenbiye merkûm ... meclis-i mezbûre hüseyib nin İbrahim muvacehesinde bi'l asale ve bi'l-vesaye ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb

mevrûsemiz zevcim ve evlad-ı seffarlarımın babaları maktul müteveffâ-i merkûm Kaso'nun dem ve diyetine katli bulunan 'Abdulaziz nâm kimesneden talep ve da'vâya ve ahz û kabz veledi'l-iktizâ ancak kendi hakkımda sulh ve ibrâya ve husus-ı mezkûre müteveffât olduğu umûrun külliyesine merkûm Hasan'a bi'l-asale ve bi'l-vesaye vekil ve nâib-i menab nasb ve ta'yîn eyledikte olduğu vekalet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerini kemâ yenbâği mâhallinde edâya teahhüd itmeğin mâ vâki' bi't talep ketb ve olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin 'aşer min Zilhicce sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasında miras paylaşımı konusunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mirhan karyesi sâkinlerinden Kaso bin Hüseyin bin Ünyan'ın varisleri olduklarını iddia eden mirasçıların Kaso'nun vefatından önce medunu (borçlusu) olan Eyüp'den alacak hakkını talep ettiklerine dair kayıt.

434

Ma'rûz-ı da'îleridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin 'Osman medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Bekir bin Hâcî 'Ali muvacaheesinde merkûm Bekir zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iden alacak hakkım olan altı yüz guruşu hâla talep ederim deyû ba'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Bekir dâhi cevabında hüccet-i merkûmeden müddei merkûm Mehmed'e meblağ-ı mezbûr zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğu tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğin mucebince meblağ-ı mezbûr altı yüz guruş müddei merkûm Mehmed'e edâsıyla merkûm Bekir'e iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin 'aşer min zilhicce sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkından doğan anlaşmazlığa dair belge kaydı.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin 'Osman'ın Bekir bin Hâcî 'Ali'den alacak hakkı olan altı yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 266/Numero 435**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberkiye mâhallesi sâkinlerinden Dellal ‘Abdi bin İbrahim Halil medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer‘imizde Berazi Hüseyin bin Mehmed muvacehesinde bir re’s esb zimetinde bâkîye işbu merkûm Hüseyin’in zimetinde alacak hakkım olan yüz otuz guruşu merkûm Hüseyin’den talep ederim deyû bâ‘de‘d-dâ‘vâ ve‘l-istintak merkûm Hüseyin dâhi cevabında hüccet-i merkûmeden müddei merkûm ‘Abdi’ye meblağ-ı mezbûr zimetinde sahihâ deyni olduğunu tev’i ve rızasıyla ikrar ve i’tiraf itmeğın mu‘cebince meblağ bâkiye-i mezbûre yüz yirmi guruş müddei merkûm ‘Abdi’ye edâsıyla merkûm Hüseyin’e iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fî‘l-yevmi’t-tâsi ‘aşer min zilhicce sene ihda ve ve tâsi’ ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkından doğan anlaşmazlığa dair belge kaydı.

**Değerlendirme:** Kanberkiye mâhallesi sâkinlerinden Dellal ‘Abdi bin İbrahim Halil’in Berazi Hüseyin bin Mehmed’e bir at verip alacak hakkı olan yüz otuz guruşu merkûm Hüseyin’den talep ettiğine dair kayıt.

**436**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Siverekli mâhallesi sâkinlerinden Mehmed Çavuş bin Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi‘l-cümle a‘zâ-î hazîrûn oldukları meclis-i şer‘imizde Mehmed bin Müslüm muvacehesinde hüccet-i karz-ı şer‘iden zimmetinde alacak hakkım olan iki yüz guruş’dan mütebâkîye yüz on iki guruş alacak hakkımı hâla talep ederim deyû bâ‘de‘d-dâ‘vâ ve‘l-istintak merkûm Mâhmud dâhi cevabında hüccet-i mezbûreden meblağ mütebâkîye mezbûr yüz on iki guruş zimetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev’i ve rızasıyla ikrar ve itiraf itmeğın mucibiyle meblağ-ı mezbûr on iki guruş meclis-i mezbûre Mehmed Çavuş’a edâsıyla merkûm Mehmed’e iltizâm olduğu tescîl ve ve huzûr-î ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fî‘l-yevmi’s-sâmin ‘aşer min zilhicce sene ihda ve tâsi’ ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkından doğan anlaşmazlığa dair belge kaydı.

**Değerlendirme:** Siverekli mâhallesi sâkinlerinden Mehmed Çavuş bin Mustafa'nın Mehmed bin Müslüm'den alacak hakkı olan iki yüz guruş'dan yüz on iki guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

#### **Numero 437**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zat Rahime binti Hâcî Nabi medîne-i mezbûrede hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsûs odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Hâcî Şeftalûzâde Sâlih bin İbrahim muvacehesinde tarihten on sene mukaddem benim içün bir kıt'a bağ iştirâ etmek üzere üç yüz guruş merkûm Sâlih'e i'tâ ve teslîm etmiş isem de merkûm Sâlih benim içün bağ iştirâ etmediğinden ma'ada meblağ-ı mezbûr dâhi bana edâ etmediğinden talep ederim deyû ba'de'd-da'va ve'l-istintak merkûm Sâlih dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr medîne-i mezbûrede ber-vech-i muharrer müdde'âsını isbâtdan izhâr-ı 'aciz idüb talebiyle merkûm Sâlih'e tahlîf olunmağın mu'cebince müdde'âyeye-i mezbûre Rahime bilâ beyine merkûm Sâlih mu'arazadan min ' olunduğu tescîl ve ve huzûr-ı 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn zilka'de sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Satın alınacak arazi üzerine çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Rahime binti Hâcî Nabi'nin Hâcî Şeftalûzâde Sâlih bin İbrahim'e bir bağı kendisi için satın almak üzere üç yüz guruş verdiğini fakat bağ satın almadığı için alacak hakkı olan üç yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

#### **438**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden Bedir bin Şeyho medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları meclis-i şer'i temyîzine Dergezenli mahallesinden Ahmet bin Yusuf muvacehesinde merkûm Ahmet dâhi zimetinde bir re's merkeb semenininden yüz kırk guruş alacak hakkım olmakla talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Ahmet dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i mezbûrenin zimetinde müddei merkûm Bedir'e el-yevm sahiha deyni olduğu ikrar ve i'tiraf itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr yüz kırk guruş

müddei merkûm Bedir'e edâsıyla merkûm Ahmet'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin 'aşer min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Satın alınan bir eşek ile ilgili çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kanberkiye mahallesi sâkinlerinden Bedir bin Şeyho'nun Ahmet bin Yusuf'a bir adet eşek verip alacak hakkı olan yüz kırk guruşu talep ettiğine dair kayıt.

**439**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Siverekli mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Halil bin 'Ali'nin verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Fatma binti Mehmed ile sulbi sagir kızı Elife'ye münhasır olduğu ber-nech-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire-i mezbûrenin liecli'l-dâva'ya kibel-i şer'iden mensûb vasiyesi Bedir bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde zevce-i mezbûre Fatma muvacehesinde müteveffâ-i merkûmun hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olup vasiyesi bulunduğu sagire-i mezbûre ile müddei merkûm Fatma'ya mevrûsu bir kat yatak ve bir kilim ve iki sahan ve bir lenger ve bir tas işbu merkûm Fatma'ya be-hayr zabt etmekle müteveffâ-i merkûmun defter kısmına idrac olunmak üzere bâkî teslim merkûm Fatma'ya tenbiye olunmak muradıdır deyû bi'l-vesaye mezkûre benim müstekmil malım ve mülkümdür deyû müteveffâ-i merkûmun malı olduğu ba'de'l-inkâr müddei vasi merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını isbâten izhâr ve acz idüb talebiyle merkûm Fatma'ya tahlif olunmağın mu'cebince vasi merkûm Bedir bilâ beyn merkûm Fatma'ya ma'arızadan min' olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili alınacaklara dair kayıt.

**Değerlendirme:** Siverekli mâhallesi sâkinlerinden Halil bin 'Ali'nin varisleri aşikar olup vasiyeleri olan Bedir bin Mehmed'in Fatma binti Mehmed'den söz konusu ihtiyaç malzemelerini talep ettiğine dair kayıt.

Bâdî-yi defter-i kâssam oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sivrekli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Halil ibn ‘Ali’nin verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Fatma binti Mehmed ile sulbiye-i sagire Elife’ye münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire-i mezbûrenin kibel-i şer’iden mensûbe vasiyesi vâlidesi mezbûre Fatma’nın taleb ve ma’rifet-i ve ma’rifet-i şer’ ile tahrir ve beyan olursa bi’l-farizeti’ş-şer’iyye tevzi’ ve taksim olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmdur ki sagiredâtıyla ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur hurrire fi’l-yevmi’s-sâbi’ ‘aşer min şehri-i zilhicce sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasında miras paylaşımı konusunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sivrekli mahallesi sâkinlerinden Halil ibn ‘Ali’nin varisleri(Fatma binti Mehmed ve a Elife) arasında taksim edilecek olan eşyalara dair kayıt.

Kazgan 1 25	Tava 1 12	Legen 1 25	Kebir su tası 1 17
Teşt 1 70	Gömlek köhne 1 6	Yatak kat 1 75	Sanduk 1 15
Küp 2 22	Gömlek 1 4	Sac 1 7	Hamur tahtası 1 6
Şiş 1 2	...1 12	Elek 1 12	Tabak 1 12
Hınta temen 5 30	Burgul temen	Kürek 1 5	Çıralık 1 5
Çomçe 1 12	Maşa 1 12	Oyacak 1 12	ve... dolab 1 12



Zâbtiye Hasan zimmetinde olub da kabz olunan

360

Zâbtiye Ahmet Halil ve zimmetinde menzil semeninde bâkî olubda kabz olunan

1000

Yekûnü'l-eşya

1750

El-ihracât Harc-ı defter-i mahkeme 43 Dellâliyye Kaydiyye

Pâre 30

8

3

Varaka bahâl

Vasi hüccet ve kalamiyye ve Varaka bahâ

30

Yekûn

Sahhu'l-bâki

Bahâ 84 pâre 30

Bahâ 1665 Pâre 10

Hisse-i zevc-i mezbûre Fatma

Bahâ 416 pâre 10

Hisse-i sagire-i mezbûre Elife

Bahâ 1248 Pâre 30

Bâla-yı defterde olduğu vechile sagire-i mezbûrenin hisse-i vasiye merkûmun vâlidesi Fatma'ya teslim olduğu ağz û kabz eylediği işbu mâhalle şerh verildi.

Nakil bahâ	Pâre
416	10
013	20
- _____	+ _____
403	30

Techiz-i tekfinine masârih hiselerinden tenzil

Nakil bahâ	Pâre
1248	30
087	20
- _____	- _____
1161	10

**(Sn): 267/Numero 441**

Bâdî-yi defter-i kâssam oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfaya vâki' Sultan Hamamı külhanında bundan akdem zâhirde varis ma'ruf ve ma'rufesi olmadığı hâlde vefât iden Mardinli Fettah bin Hamdullah'ın hisbe'l-nizam kat'î terekesi canib beytül-mala ait ve raci' olmağla mâhaller-i mezbûre bu misüllü vukû'a bulan tereke ve ahz ve kabz ma'mur hala Urfa muhasebecisi ve beytü'l-mâl memuru ref'etlû Mehmed Kamil Bey tarafından vekil-i müsecceli şer'îye Ahmet Efendi ibn Abdulkadir taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrir ve defter olunan tereke-i müteveffâdır ki ber-vech-i ati ve zıkr ve beyan olunur. Fî'l-yevmi'l-tasi' 'aşer min Zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Ölen bir kişinin malının kime devredeileceği konusuyula ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sultan Hamamı külhanında Mardinli Fettah bin Hamdullah'ın malının varisi olmadığı için beytü'l-mala ait olduğuna dair kayıt.

Eski entari 1 2	Yelek ve don 1 2	Fransız altunu1 91	Torba 1 4	Çorap 1 4
Bıçak 1 4	Şalvar 1 4	Köhne ‘arap ‘abası 1 3	Beyaz mecidiye 1 Bahâ 20 pâre 20	Mecidiye altun ...1 52

Yekûn

Bahâ 172 Pâre 20

Minhu'l

Müteveffâ-i merkûmun techiz ve tekfinine vekil-i merkûm ma'rifetiyle  
masârif

Pâre

Kaydiyye bera-yı hazine

15

Kaydiyye bera-yı kâtibe tereke

15

+ \_\_\_\_\_

30

Dellâliye pâre 10

Varaka bahâ pâre 20

Yekûn

Bahâ 38 pâre 20

Sahhu'l-bâki

Bahâ	pâre	
134	00	
003	20	
- _____	+ _____	
130	20	Harc-ı defter-i mâhkememize
130	20	
006	20	
- _____	- _____	
124	00	Resm-i emniye bera-yı hazinemize

Bâla-yı defterde muharer olduğu vechile kaydiyye-i defter-i mezkûrenin nısf-ı hisesi on beş pâre ve resmi emniye üç buçuk guruş cem'a üç guruş otuz beş pâre ve sahu'l-bâkî yüz yirmi dört guruş mecmu' min heysü'l-mecmu' yüz yirmi yedi guruş otuz beş pâre idhal ve cedül olub hazine-i celileye irsal olunmak üzere müvekil mûmâ-ileyha ağz û kabz eylediği işbu mâhülle şerh verildi.

#### 442

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Debbâğhâne mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Halil bin Mehmed'in verâset-izevce-i menkuha metrukesi 'Adile binti 'Abdurrahman ile sulbi sagir kızları Zelihâ ve Taves(?) ve Rabia ve babası merkûm Mehmed'e mâhsus olduğu ber nech-i şer'i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmdan ma'rifetü'z-zât mezbûre 'Adile tarafından vekil-i mecele-i şer'iyeye vâlidesi Elif binti Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında mecli-i şer'imize mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazırûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Hatice binti Mehmed muvacehesinde müvekilim mezbûre Adile'nin mevrûsu müteveffâ-i merkûm Halil'in merkûm Hatice indinde hayatında yirmi dört guruş tevdi' edüb kable'l-ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr müvekilleri verase-i sâire merkûmuna mevrûsu olmağla merkûm Hatice'den talep ederim deydü bi'l-vekale ba'de'd-dâva'ya ve'l-istintak merkûm Hatice dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr vekil-i merkûm ber-vech-i muharrer

müdde'âsını isbâtтан izhar acz idüp talebiyle merkûm Hatice'ye tahlif olunmağın mucibince vekil-i merkûm Elife bilâ beyn merkûm Hatice'ye mu'arızda men' olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l- yevmü's-sâni ve'l-işrin min Zilka'de sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Debbâğhâne mâhallesi sâkinlerinden Halil bin Mehmed'in varislerinden 'Adile binti 'Abdurrahmanın mirasçısı Halil'in Hatice binti Mehmed'e yirmi dört guruş emanet olarak vermesi ve alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 268/Numero 443**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden olub on seneden berü gaib ve hayatı ve mematı ve hayatı mütehakık olmayan Gül Efendizâde Hüseyin Efendi ibn Mehmed'in hal-i mütebeyyin oluncaya değin hukukuna ahz û kabz ve malını hıfz ve sâire umur-ı lazımesini rü'iyet-i kibel-i şeriden bir kayyum nasb ve ta'yîn olunmak lâzım olub Urfa tücar mu'tebaanından işbu baisü'l-küttab Hâcı Kaplamazâde Hâcı 'Ömer Ağa ibn Mehmed Emin mu'temid ve mustâk'in olub nâm-vechile meskure-i rakiyet-i kader idüğü zeyl-i kitapta muharrerü'l-esami müslimin iğbarlarıyla mütehakık olunmağın merkûm Hâcı 'Ömer Ağa kibel-i şer'iden ğaib-i merkûm içün kayyum nasb ve ta'yîn olundukta olduğu kabul ve merasimini edâya ta'ahhüd etmeğin mâ-vâki' bi't-taleb ve ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' 'aşer min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:** Tabuzzâde Hâcı Mustafa Hâcı Daver Efendi

**Özet:** Kayyum atamasıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Gül Efendizâde Hüseyin Efendi ibn Mehmed'in hayatta olup olmadığı bilinmediği için ortaya çıkancaya kadar veya akıbeti belli oluncaya değin malını idare etmek için bir kayyum ataması yapılacağına dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki mâhruse-i Mısır ahalisinden olub hâla Urfada Mencek hanında misafirete sâkin Mehmed 'Ayed Bedir ibn Mehmed Bedir medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazırım oldukları hâlde meclis-i şer'imizde teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden Kelo bin Yunan muvacehesinde tarihten iki mâh mukadem işbu merkûm Kelo'nun karındaşı ğaib ane'l-meclis Yasef benden üç yüz otuz beş guruşa bir tas hıne(?) iştirâ ve zimetinin edâsına dâhi işbu merkûm Kelo kefil-i bi'l-mâl ve zâmin olduğundan meblağ-ı mezbûrun min cihetü'l-kifâle merkûm Kelo'dan talep ederim deyû ba'de'l-dâva'ya ve'l-istintak merkûm Kelo dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr müdde'î-i merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beynanattan beynden izhâr acz idüp talebiyle merkûm Kelo tahlif olunmağın mu'cebince müddei merkûm bilâ beyn merkûm Keloya mu'arızından men ' olundu tescîl ve huzur-ı 'aliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mencek hanında Mehmed 'Ayed Bedir ibn Mehmed Bedir'in Kelo bin Yunan'ın kardeşi Yasef'e bir tas hıneyi üç yüz otuz beş guruşa verdiğini ve kefil olarakda karındaşı Kelo'dan alacağını talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Köse Karabet veledi Mano medîne-i mezbûre hükümet konağında mecli-i şer'imize mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûre mâhâllatından Halilürrahmân mâhallesi sâkinlerinden Cemil Efendi ibn Mustafa Efendi muhzırında ikrar-ı tam takrir-i kelâm idüb merkûm Cemil Efendi bâ kapu tasrifinde bulunan mercan'ın künyesinin nısfını bâki fareğ etmek üzere mukavele idüp ben dâhi ma'rifet ile medîne-i mezbûrenin imarı içün yedi yüz elli dokuz guruşluk müzmin ve beş yüz otuz guruş üste vefa ile ve kapu tasrifi içün yüz otuz guruş ve dört yüz kırk yedi buçuk guruş ... ve masârifi içün imlaya ve yüz on buçuk guruş sepet ve kürek ve mecrif(?) ve bargir içün yüz otuz altı guruş burgul ve...ve tuz bahâları içün iki yüz

seksen dokuz buçuk koşum kirebesi içün iki yüz elli guruş ve cem'a iki bin altı yüz elli guruşdan bâkî teslimin olunan üç yüz doksan üç buçuk guruş ba'de'l-tenzil bâkî iki bin iki yüz elli dokuz buçuk guruşu merkûm Cemil Efendi'den talep ederim deyû deavi olduğu inkâr edûb ol-vechile miyanımda mukayyidat-ı kesire vukuuna mebni miyanemize müslahin dostuyla bayenimize ıslah olunub ben meblağ müde'aya mezbûre iki bin iki yüz elli dokuz buçuk guruş'dan bin guruş sulh ve kıbel-ie'l-mefarik bin guruş ağz û kabz idüb ma'ada bin iki yüz elli dokuz buçuk guruş'dan merkûm Cemil Efendi'nin zimetine ibrâ-i âmm sahih şer'i kat' iltiza'la ibrâ ve iskât hak etmemle olduğu ibrâ-i mezkûreye kabul eyledi diyerekte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ vâki' bi't talep ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min zilka'de sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

### **Şudûdû'l-hâl:**

**Özet:** Taraflar arasındaki alaak hakkıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Köse Karabet veledi Mano'nun Cemil Efendi ibn Mustafa Efendi'den iki bin iki yüz elli dokuz buçuk guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

### **446**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Korkmaz mâhallesi sâkinlerinden Halil bin Veli medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde ...zâde 'Abdurrahman bin Hasan muhzırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp ben bundan mukaddem dört buçuk sene ücret kat' olunmaksızın merkûm 'Abdurrahmanın kaffe-i umur ve hususunda hıdmet etmemle ecr-i mislimi merkûm 'Abdurrahmandan talep ederim deyû ba'de'l-dâva' ettiğimde merkûm 'Abdurrahman'ın dâhi cevabında müddei merkûma ücret kat'etmeksizin 'indinde dört buçuk sene hizmet eylediği ikrar edüp müddei merkûm kendi boğazına ve elbise indimde hizmet etmiştir dediğinde bu vecihle miyanemizda menaziat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide cereyen etmiştir allen miyanemizda musalahin dostuyla beynemize ıslah ve tanzim olunup ben ve da'vâ-yı mezkûremden ferağ ve merkûm 'Abdurrahman'ın dâhi kendi malından bâkî iki yüz guruş vermek üzere inşa-yı akd sulh ettiklerinde ben dâhi sulh-ı mezbûre kabul edip hususu mezkûre müte'allik-i âmm ve dâvaya ve kaffe-i mutalibattan merkûm 'Abdurrahmanın zimetine ibrâ ve merkûm 'Abdurrahman'ın dâhi benim zimmetime

ibrâ ve her birimize ber-vech-i muharrer aherin ibrâsına kabul eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdik bedel-i sulhı mezkûr iki yüz guruş merkûm Halil'e edâsıyla merkûm 'Abdurrahman'a iltizâm olunduğu mâ vâki' bi't taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sabi' min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Yapılan hizmet karşılığında alınacaka ücretle ilgili davaya dair akyıt.

**Değerlendirme:** Korkmaz mâhallesi sâkinlerinden Halil bin Veli'nin 'Abdurrahman bin Hasan'a dört buçuk sene hizmet ettiğini ve ücret alamadığını nitekim mahkmede 'Abdurrahman'nında iddiayı doğruladığını ve alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

447

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Siverekli mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Halil bin 'Ali'nin sulbiye-i sagir kızı Elife'nin emvededi ve vasiyeden kimesne olmadığından kıbel-i şer'iden ber-vasi' nasb ehm ve iltizâm olmağla emanet ile ma'ruf ve istikamet ile mevsufu ve her vechile umur-ı vesayeti mükellef ettiği zeyl-i kitâbdan muharrer el-esami müslimin iğbarlarıyla mütehakık olan sagire-i mezbûrenin vâlidesi ma'rifeti'z-zat Fatma binti Mehmed kable'l- şer'iden sagire-i mezbûrenin vakt-ı reşid ve sedâdına değin vâsi-i nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayet-i mezbûreye kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Ölen bir kişiden kalan malların kime kalacağına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Siverekli mâhallesi sâkinlerinden Halil bin 'Ali'nin varisi olmadığından validesi Fatma binti Mehmed'in mallarının varisi olduğuna dair kayıt.



(Sn): 269/Numero448

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mâhallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z- zât 'Âişe binti Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazırûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde zevce-i 'Osman bin 'Ali muhzırından ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp merkûm 'Osman benim zevce-i dâhilim olub beyinemizde ...vukuuna mübeyyen yüz guruş mehr-i mu'ahhız va'idet-i ma'lûm nafakamdan ferağ olub hal' olduğumda olduğu yine mehal'i sahih-i şer'le mehal' idüp hukuku zevciyete müte'allik-i âmme-i da'vâsı ber- vech-i muharrer aherin ibrâsına kabul eyledik dediklerinde gibbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vâki' bi'l-ibtîğa ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mâhallesi sâkinlerinden 'Âişe binti Mehmed'in 'Osman bin 'Ali'den alacak hakkı olan yüz guruşu vermekten vazgeçtiği için alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

449

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Mevlüd Halil mâhallesi sâkinlerinden Kazzaz Sofî oğlu 'Ali bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazırûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Hâcı Mehmed bin Nacar Mollâ Mehmed muvacehesinde esb esmanından bâkî işbu Hâcı Mehmed zimetine iki yüz seksen beş guruş alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcı Mehmed dâhi cevabında hüccet-i mezkûrenin müddei merkûm 'Ali zimetine el-yevm meblağ-ı mezbûr iki yüz seksen guruş sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz seksen müddei merkûm 'Ali'ye edâsıyla merkûm Hâcı Mehmed'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrin min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mevlüd Halil mâhallesi sâkinlerinden Kazzaz Sofioğlu ‘Ali bin Mehmed’in Hâcı Mehmed zimetinde iki yüz seksen beş guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

#### 450

Ma‘rûz-ı da‘ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından ‘Acem Bey mâhallesi sâkinlerinden ‘Ömer bin Bakkal Hâfız medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-î hazırım oldukları hâlde meclis-i şer‘imizde Sultan Tepe karyesi sâkinlerinden Seydi Ahmet bin Müslim muvacehesinde merkûm Seydi Ahmet zimetinde hüccet-i karz-ı şer‘iden alacak hakkım olan iki yüz elli guruş ile üç kile şe‘ire-i ayine alacağım olmakla talep ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Seydi Ahmet dâhi cevabında hüccet-i merkûmuna meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş ile mezkûr üç kile şe‘ire zimetinde el-yevm müddei merkûm sahiha deyni olduğunu tev‘i ve rızasıyla ikrar ve i’tiraf itmeğin mu‘cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş ile şe‘ire mezkûre-i âmm merkûm ‘Ömer’e edâsıyla ahd iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l ‘işrin min zilhicce sene ihda ve tis‘in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** ‘Acem Bey mâhallesi sâkinlerinden ‘Ömer bin Bakkal Hâfız’ın Seydi Ahmet bin Müslim’den alacak hakkı olan iki yüz elli guruş ile üç kile şe‘ire alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

#### 451

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mâhallesi sâkinlerinden Mecido bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-î hazırım oldukları hâlde meclis-i şer‘imizde Şeyho bin Temir müvekili merkûm Şeyho zimetinde hüccet-i karz-ı şer‘iden alacak hakkım olan iki yüz guruşu merkûm Şeyho’dan talep ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Şeyho dâhi cevabında hüccet-i mezbûrede müddei merkûm Mecido’ya meblağ-ı mezbûr zimetinde sahiha deyni olduğu tev‘i ve rızasıyla ikrar ve i’tiraf itmeğin mu‘cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş müddei merkûm Mecido’ya edâsıyla merkûm Şeyho’ya iltizâm olunduğu tescîl ve huzuru

'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrin min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alâak hakkıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:**Hekimdede mâhallesi sâkinlerinden Mecido bin Mehmed'in Şeyho bin Temir'den alacak hakkı olan iki yüz guruşu merkûm Şeyho'dan talep ettiğine dair kayıt.

**452**

Bâdî-i defter-i kassâm oldur ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dögerlü nâhiyesine tâbi' Ağviran karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Şeyho bin 'Ali nin verâset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Fatma binti ... ile li-ebeveyn kızkarındaşı Fatma binti 'Ali ve li-ebeveyn erkarındaşı oğlu 'İso bin Sino'ya münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i kibar merkûmunun ve ma'rifetleriyle ve ma'rifet-i şer' ile tahrir ve beyne'l-verese-i bi'l-farizeti'ş-şer'kiye tevzi ve teslim olunan tereke-i müteveffâdan merkûmdur ki müfredâtıyla ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur hurrîre fi'l-yevmi's-sâni ve'l-'işrin min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Dögerlü nâhiyesine tâbi' Ağviran karyesi sâkinlerinden Şeyho bin 'Ali nin malının çocukları arasında taksim edildiğine dair kayıt.

Çadır şakka revak deve 2600	'Aba 45	Oğlak 5 300	Keçi 7 300
Merkeb 1 250	Esb 1 250	Tas 2 25	Sahan 1 25
Burgul temen 7 50	Cacim 1 30	Kendir parça 8 10	Hinta kile 3 130

Zımında olubda kabz olunan 62

10 130

Yekûnü'l-eşya

3502

Minhu'l-ihracât

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfinine sarf olunan

115

Ber mucib ikrar verase-i kibar zevc-i mezbûrenin mehr-i mu'ahhızı

250

Harc-ı defter-i mahkeme bahâ 78 pâre 20

Dellâliyye

70

Kaydiyye bahâ 5 pâre 20

20

Varaka bahâ 3

Yekûn

522

Sahhu'l-bâki

2980

Hise-i zevce-i mezbûre Fatma

745

Hise-i aġte'l merkûm Fatma

1490

Hisse-i ibn... merkûm

745

Bâla-yı defterde olduğu vechile kibar-ı merkûmdan her biri hiselerine ahz ü kabz eyledikleri işbu mâhale şerh verildi.

**(Sn): 270/Numero 453**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kazgancı mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin 'Osman sulbiye sagir oğulları 'Ali ve 'Osman'ın kîbel-i şer'iden mensûb vasiyeleri vâlideleri Rukiye tarafından zikr-i ati hususu taleb ve dâva'ya vekil-i müseccil şer'le Kadir bin 'Osman medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle şer'imizde mâhale-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Fesadi Hüseyin bin 'Osman'ın zevce-i menkuha metrukesi ma'rifeti'z-zat Mediş(?) tarafından dâhi zikr-i ati hususa istima' ve redd-i cevabâ vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifetü's- şer'iyeye 'arifân Musat oğlu 'Ömer bin Hâcî Mehmed ve Ahmet bin Mustafa nâm kimesneleri şehâdetiyle münhasır hasm-ı cahidde ber-nech-i şer'î sabit ve subut vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan Hâcî Gerko(?) Mehmed bin Halil muvacehesinde müvekkile-i mezbûre Rukiye'nin vasiyesi bulunduğu sagiran merkûmanın babaları müteveffâ-i evvel merkûm Mehmed ile müteveffâ-i sâni merkûm Fesadi Hüseyin li-ebeveyn erkarındaşları olub merkûm Mehmed'in vefâtından sonra merkûm Hüseyin'in babalarından mevrûsu mâhale-i mezbûrede bir bâb mülkü menzili ve Teymureci Bâzârında vâki' bir bâb dükandan nısfı hiselerine a'zâ-î bey' henkamında menzili mezbûreyle dükkanı mezbûrun diğere nasfları karındaşının oğulları sagiran mezbûran 'Ali ve 'Osman'ın babları müteveffâ-i merkûm Mehmed'in mevrûsu malları mülkleri olduğunu müteveffâ-i sâni merkûm Hüseyin hayatında huzur-ı müsliminde ikrar ve itiraf dâhi etmesinin 'allen müvekili mezbûre menzili dükandan nısf-ı hiselerini bi' hayr hak zapt etmek sadrında olmakla keff-î yedle müvekili mezbûreye mâhallinde teslim müvekkiline muzâffa vekili merkûm Hâcî Mehmed'e tenbiye olunmak muradıdır deyû bi'l-ve kale ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak ve merkûm Mehmed dâhi cevabında mecele-i mezbûrun nasfı sefiran merkûmun bablarından mevrûs mülkleri olduğunu ve dükkan-ı mezbûrun vasi üç râbi' müteveffâ-i sâni merkûm Fesadi Hüseyinin ve bir rebi' müteveffâ-i merkûm Mehmed'in olduğunu ikrar ve i'tirafı ziyade da'vâsı ile ber minvâl-i muharrer ikrar-ı müde'alarına ba'de'l-inkâr müddei vekil-i merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsına Eyüb Efendi bin Mehmed ve

Mâhmüt Efendi bin ‘Ali nâm kimesnlerine bâ-mestûre sera ve ba’de ‘allenen lede’t-tezkiye-i ‘adlve makbûlü’ş-şehâde idükleri iğbar olunan Muhtaczâde Bekir Efendi bin Hâcı Mehmed Ağa ve Bakkal Hâcı Halil bin Mehmed nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi’l-muvacehe ber-nech-i şer’i isbat itmeğın mucebince dükân ve menzillerden nısf-ı hise-i mezkûreleri vekale-i merkûm Kadir’e teslim müvekiline muzâffa vekili merkûm Mehmed’e tenbiye olunduğu tescîl ve huzur-ı ‘aliyelerine i’lâm olundu. Fi’l-yevmü’tasi’ ve’l-‘ışrin min zilhicce sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras paylaşımı konusunda çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kazgancı mâhallesi sâkinlerinden vefât iden Mehmed bin ‘Osman’dan kalma dükkanlara varislerinin alacak hakları için mahkemeye başvurmaları ve Mehmed bin Halil’den alacak haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

#### 454

Ma’rûz-ı da’îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mâhallesi sâkinlerinden ‘Arap Ahmet bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze bi’l--cümle a’za hazırın oldukları hâlde meclis-i şer’imizde ‘Abdurrahman bin Kati’(?) hazır olduğu hâlde Hâcı Bakır bin Ahmet muvacaheinde hazır merkûm ‘Abdurrahmanın babası müteveffi Kati’ ile ben şirket-i ‘annan...ve sermayemiz dâhi mütahit olmağla emval-ı müşterekine bin iki yüz guruş gün bey’ etmiştik semeni olan meblağ-ı mezbûr bin iki yüz guruş merkûm Bakır’a teslimde imtinah etmekle talep ederiz deyû ma’a ba’de’l-da’vâ ve’l-istintak merkûm Hâcı Bakır dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i mezbûreden müdde-i merkûm ‘Arap Ahmet ile hazır-ı merkûm babası müteveffi Kati’ el-yevm zimmetinde sahiha deyni olduğunu tev’i ve rızasıyla ikrar ve itraf itmeğın mu’cebince meblağ-ı mezbûr bin iki yüz guruş merkûm ‘Arap Ahmet ile hazır merkûm ‘Abdulkadir’e edâyla merkûm Hâcı Bakır’a iltizâm olundu tescîl ve huzur-ı ‘aliyelerine i’lam olundu. Fî’l-yevmi’s-sâlis ve’l-ışrin min zilhicce sene sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mâhallesi sâkinlerinden ‘Arap Ahmet bin Mehmed ve Abdurrahman bin Kati’nin Hâcı Bakır bin Ahmet’den alacak haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

**(Sn): 271/Numero455**

Bâdî-yi defter oldur ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfaya vâki’ Halilürrahman medresesinde saferetli sakin iken zâhirde varis ma’ruf ve ma’rufesi olmadığı hâlde bundan akdem vefât iden Hâcı ‘Abdulgaffar bin ‘Abdullah’ın kaffe-i terekesi canip beytul-mal-ı ‘aliye ve raci olmakla medine-i mezbûrede bu misüllü vuku’anın ahz ü kabzına ma’mur medine-i mezbûre muhasebecisi ve beytü’l-mâl memuru ref’etlû Kamil Bey tarafından vekili meclis-i şerriye Ahmet Efendi bin ‘Abdulkadir’e talep ve ma’rifet-i şer’le bey’ ve defter olunan terekei müteveffâsı mezbûrun ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fi’l-yevmi’l-hâdi ve’l ‘işrin min zilhicce sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Ölen bir kişiden geriye kalan malların idaresiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halilürrahman medresesinde Hâcı ‘Abdulgaffar bin ‘Abdullah’ın varisi olmadığı için malının beytul-mala terkine dair davayla ilgili kayıt.

Gömlek 1 6	Sini çift 1 6 pâre 20	Kürk hırka 1 4	Köhne çarık 1 3	Köhne gömlek 1 1
Ayak donu 1 1 pare 20	Akdema(?)2 2	Köhne çarık 1 0 pare 20	Köşker 1 1	Köhne zerf 1 1 pare 20

Müteveffâ-i merkûmun Hâcî Hüseyin nâm kimesnelerinde alacağı olubta kabz olunan

80

Yekûn bahâ 107 pâre 20

Minhu'l

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfinine ve kabrine masarif

Bahâ 52 pâre 20

Eşyanın nemasına verilen bahâ 24 pâre 20

Dellâliye-i menadiye verilen 1

Varaka bahâ

20

Yekûn bahâ 58 pâre 20

Bahâ

Pâre

49

00

01

10

- \_\_\_\_\_

+ \_\_\_\_\_

47<sup>164</sup>

30<sup>165</sup>

Harc-ı defter-i mâhkeme

02

20

- \_\_\_\_\_

- \_\_\_\_\_

Resm-i emniye bera-yı hazine

45

10

Sahhu'l-bâki bera-yı hazine

<sup>164</sup> Muhtemelen katip hata yapmıştır.

<sup>165</sup> Muhtemelen katip hata yapmıştır.



Ber vech-i bâla resm-i emineye iki buçuk guruş ve sahu'l-bâkî kırk beş guruş on pâre cem'a kırk yedi guruş otuz pâre ma'mur mûmâ-ileyh teslim olunduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhale şerh verildi.

#### 456

Bâdî-yi defter oldur ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa'ya vâkî' Sakıbiye tekiyesinde mesafiretli sâkin iken zâhirde varis-i ma'ruf ve ma'rufesi olmadığı hâlde bundan akdem vefât iden Nacar ahalisinden Mehmed bin 'Abdullah'ın kaffe-i terekesi canib beytü'l-mâla 'aid ve raci' olmağla medîne-i mezbûrede bu misüllü vukuat-ı hisbe'l-nizam canib beytül-malî içün ahz û kabz ma'mur hala Urfa muhasebecisi ve beytü'l-mâl memuru ref'etlû Kamil Bey tarafından vekil-i müseccil şer'le Ahmet Efendi'ye taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bey' ve defterde olunan müteveffâ-i merkûmdur ki ber-vechi zeyr-i zikr ve beyanı olunur. Fi'l-yevmi'-hâdi ve'l 'işrin min zilhicce sene ihda vetis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Ölen bir kişiden geriye kalan malların idaresiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Nacar ahalisinden Mehmed bin 'Abdullah'ın varisi olmadığından beytü'l-mâl memuru tarafından malının kayıt altına alınmasına dair çıkan davanın mahkemeye taşınması.

Yağ ve küp 1 17	Entari 1 4 pâre 10	Köhne gömlek 1 2 pâre 10	Gömlek don 3 Pâre 30	Hiz(?) sanduk 1 3 pâre 20
--------------------	-----------------------	--------------------------------	-------------------------	---------------------------------

Müteveffâ-i merkûmun ve Hüseyin vefâtında yanında bulunan nakid mevcudu

bahâ58 pâre10

Yekûn

Bahâ 89 pâre 00

Minhu'l-ihracat

Müteveffâ-i merkûmun techiz ve tekfinine sarf olunan

38

Menadişe(?) verilen pâre 30

	Pâre	
Kaydiyye-i defteri bera-yı hazine	10	
Bera-yı katibe tereke	10	
	+ _____	
	20	
Varaka bahâ pâre 20		
Yekûn bahâ 38 pâre 30		
Sahhu'l-bâki		
	bahâ	pâre
Harc-ı defter-i mâhkeme	50	10
Resm-i emniye bera-yı hazine	01	10
	_____	_____
	49	00
	02	20
	_____	_____
	46 <sup>166</sup>	20

Sahhu'l-bâki bera-yı hazine

Derûn-i ihrâcatta muharrer olduğu vechile kaydiyye-i defteri mezkûrun nısf-ı hisesi on pâre ve resm-i emniye iki buçuk guruş cem'a iki guruş otuz pâre ve sahu'l-bâkî kırk altı buçuk guruş mecmu' men' kırk dokuz guruş on pâre hazine-i celileye idhal olunmak üzere ma'mur mümessileye teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mahalle şerh verildi.

<sup>166</sup> Muhtemelen katib hata yapmıştır.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halilürrahman mâhallesi sâkinlerinden Alaoğlu 'Osman bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temiyze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'i enverda medîne-i mezbûre muzâfatından Uyum Ağaç nâhiyesine tâbi' Yaylak karyesi sâkinlerinden Bedir bin Yusuf muvacehesinde merkûm Bedir zimetinde hüccet-i karz-ı şer'iden alacak hakkım olan dört yüz yirmi guruşu talep ederim deyû bâ'de'l-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Bedir dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hicet mezbûrenin müddei merkûm 'Osman'a el-yevm zimetinde sahiha deyni olduğu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf itmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr dört yüz yirmi guruş müddei merkûm 'Osman'a edâsıyla merkûm Bedir'e iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü's-sâmin min şehr-i zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halilürrahman mâhallesi sâkinlerinden Alaoğlu 'Osman bin Mehmed'in Bedir bin Yusuf zimmetinde alacak hakkı olan dört yüz yirmi guruşu talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 272/Numero 458**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Câmi-i Kebir mâhallesi sâkinlerinden 'Anancızâde Veli Ahmet bin İbrahim medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temiyze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Hüseyin bin 'Osman muvacehesinde merkûm Sinân ğaib ane'l-meclis Hâcî Kamilzâde Haşime verecek deyni olan iki yüz guruşu ben bilâ-emr ve ve'l-kabz kefil ve zâmin olduğum hüccetle ğaib merkûm meblağ-ı mezbûr benden ahz etmekle ben dâhi meblağ-ı mezbûruna bi'l-müraca' merkûm Hüseyin'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hüseyin dâhi cevabında ber minvâl-i muharrer hüccet-i merkûmeye merkûm Hemo bilâ emr ve'l-kabz kefil olduğunu meblağ-ı mezbûr zimetinde el yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğin mucibince meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş müddei mezkûre edâsıyla Hüseyin'e iltizâm olundu

tescîl ve huzur-ı ‘aliyelerine i‘lâm olundu. Fi’l-yevmi’r-râbi’ ve’l-‘işrin min zilhicce sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Câmi-i Kebir mâhallesi sâkinlerinden ‘Anancızâde Veli Ahmet bin İbrahim’in, Hüseyin bin ‘Osman’dan iki yüz guruş alacak hakkı olduğunu iddia etmesi ve bu alacak hakkını talep ettiğine dair davayla ilgili kayıt.

**459**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden ‘Abdullah bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyize mâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-i hazırûn oldukları hâlde mün’akid meclis-i şer‘imizde Sâlih bin Mehmed muvacehesinde merkûm Sâlihe yedimden ve malımdan üç yüz kırk iki guruş def’ ve teslim idüp olduğu ba‘de’l-ahz ve’l-kabz medîne-i mezbûre mâhsus olmak üzere kendü malından bir kile üçer guruştan üç kile doksan guruş ve bir semeni on beşer guruştan bir buçuk kile mercimek mezbûrdan benim içün zer’ etmek üzere merkûm Sâlih’e vermiş olduğu altı kile hinta dâhi zer’ olduğundan merkûm Sâlih’ten talep ederim deyû deyû bâ‘de’l-dâ’vâ ve’l-istintak merkûm Sâlih dâhi cevabında medîne-i mezbûreden bâkî yetmiş iki guruş ile mezkûr üç kile mısır darısı zimetinde sahiha deyni olduğunu tev’i ve rızasıyla ikrar ve i’tiraf idüb ancak mezkûr altı kile hintaya merkûm ‘Abdullah’ın emiyle bugünlerde zer’ etmiştim deyû def’ine isbâttan izhar acz edüp talebiyle merkûm ‘Abdullah’a tahlif olunmağın mu’cebince merkûm Sâlih ‘Abdullah bilâ beyn ma‘arızına ba‘de’l... mucibi ikrar meblağ-ı mezbûr yetmiş iki guruş ile mezkûr üç kile mısır darısı ve altı kile ... müddei merkûm ‘Abdullah’a edâsıyla merkûm Sâlih’e iltizâm olduğuna tescîl ve huzûr-ı ‘aliyelerine i‘lâm olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l-‘işrin min zilhicce sene ihda vetis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Yapılacak olan iş karşılığı alıcak para ve işin yapılmamasıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden ‘Abdullah bin Mehmed’in Sâlih bin Mehmed’e tarlada mercimek ekmesi için para vermiş olması

ancak Salih'in para karşılığı aldığı işi yapmaması dolayısıyla alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

#### 460

Der-i devleti mekîne arz-ı dâ'î kemîneleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Abbâs bint Sâlih bin Emin'in verâset-i sulbi kebir oğulları Hâcî 'Abbâs ve 'Ali ile sulbiye-i kebir kızları Elif ve Fatıma münhasır olduğu Hızânoğlu mahallesi İmâm 'Ali Efendi bin 'Abdi ve Müslüm bin Sefer ve Mehmed Şekeri ibn el-Hâc Ramazan nâm kimesnelerden evla bâ varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve'tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Sert Mâhmut ibn Mehmed bin 'Abdullah ve 'Osman bin Hâcî Mehmed bin 'Abdurrahman nâm kimesneleri şehâdetleriyle da'vâ-i sahiha zımnında münhasır hasm-ı cahidde bi'l-muvacehe ber-nech-i şer'i sabit ve sebut verasetlerine hükmü şer'îye lâhik olduktan sonra verase-i mezbûrundan ibn kebir mezbûr 'Ali nıfından bi'l-asale ve kezelik nefsinden bi'l-asale ve bi ... mezbûrtanı Elif ve Fatma taraflarından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâ ve ahz û kabz veledi'l-iktizâ sulh ve bera-yı ve hususu mezkûr müteveffât olduğu umûrun külliyesine vekâlet-i âmm mutahik sahihi şer'îye ile vekil olduğu zat-ı mezbûrtan bi'l-ma'rifet-i şeriye-i 'arifân mezbûran Sert Mâhmut bin Ahmet bin 'Abdullah ve 'Osman bin Hâcî Mehmed bin 'Abdurrahman nâm kimesneleri şehâdetleriyle kezâlik mâhzar hasm-ı cahidde ber-nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'îye lâhik olan diğeri ibn kebir mezbûre Hâcî 'Abbâs bi'l-asale ve bi'l-vekalet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temîyze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde katl-i mezbûrenin katili olmak üzere ahz û kabz meclis-i mezkûre ihzar olunan teb'a-i devket-i 'aliyenin Ermeni milletinden Kerbo veledi Hoca Bahoz baliğ-a-i 'akile muvacehesinde işbu bin iki yüz doksan bir senesi receb-i şerifin beşinci Salı gecesi bizlerle müvekillerim Elif ve Fatma vâlidemiz ve mûrisimiz müteveffât-ı katl-i mezbûre 'Âişe medîne-i Urfa hâricinde ...oğlu Ahmet nâm kimesnenin bera-yı raziyemize verdiğim mülk olan üzüm bağına masarifet-i tarihiyle ...bağ-ı mezbûr derûnunda ağıl kenarında merkûm Kerbo ve diğeri bir bağ kimesneleriyle ma'a oturlar iken ... mezkûreden saat iki radelerinde işbu merkûm Kerbo hırsız görünüyor diyerek yerinde bulunan kurşun nâmlu tabancasına sakıd(?)

kara tabanca-i mezkûrede atış almadığında tekrar kurşun koymak üzere kendi kucağına vasi eder etmez tabanca mezkûre patlayıp içün de bulunan kurşun mevrûsemiz katile-i mezbûre ‘Âişenin sağ çekesi(?) altından isa betle ba‘de‘l-cerh sol kulağı dibinden huruç edüp mevrûsu mezmukatlı mezbûre cerh mezkûre evvel anda mütasirat vefât etmekle mucib şer‘iyesine merkûm Kerbo‘nun inkârına mekarın bundan akdem merkûm Kerbodan mia da‘vâ eylediği... alan bizlere bi‘l-ıslah ve bi‘l-vekalesinden eyledğimiz da‘vâmızdan mecane ferağ olub vâlidemize ve mevrûsemiz mütevefât-ı mezbûre ‘Âişenin dem ve diyetine mute‘allik-i âmm deavi vekafı iman ve muhasemattan bi‘l-asale ve müvekillerime izafetle bi‘l-vekale merkûm Kerbonun zimetine ibrâ-yı âmm sahih şer‘i kat-i iltiza ‘al-i ibrâ ve iskât hak eylediğimizde olduğu ibrâ-i mezkûriyemize kabul eylediklerinde müddei ‘aliye merkûm Kerbo dâhi akdean-ı asılan ve vekil-i mezbûran ‘Ali ve Hâcî ‘Abbâs’a sadr olan cem-i kelimâtında şifâma tasdik ve cem’a tahkik eylediği tescil ve derut olunmadan arz ve i‘lâm olundu. Fi‘l-yevmi‘l-hâdi ve‘l-‘işrin min zilhicce sene ihda ve tis‘in ve mi‘eteyn ve elf.

**Özet:** Tarlada çıkan kaza sonucuyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mâhallesi sâkinlerinden ‘Abbâs bint Sâlih bin Emin’in varislerinin üzüm bağında söz konusu hırsız görmeleri ve tabancayla açılan ateş nedeniyle olayın mahkemeye taşınmış olmasına dair dava kaydı.

**(Sn): 273/Numero 461**

Ma‘rûz-ı da‘ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Korkmaz mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden ‘Abacı Hâcî Müslüm bin Halil’in verâset-izevce-i menkuha metrukesi‘Âişe binti Hâcî ‘Ali ile anası ‘Âişe binti Musa sulbi sagir oğulları Reşid ve Mâhmut ve Mustafa ve sulbiye-i sagir kızları Zelihâ ve Fatma ve Cemile mevkuflu münhasıra olduğu lede‘ş-şer‘ü‘l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i merkûmundan ma‘rifeti‘z-zât ümmü‘l- mezbûre ‘Âişe tarafından vekili müseccil şer‘iyye Hâcî ‘Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi‘l-cümle a‘zâ-i hazırûn oldukları hâlde meclis-i şer‘imizde Kumarbaz Hâcî Mehmed bin Halil muvacehesinde müvekkilim mezbûre ‘Âişe’nin oğlu ve mevrûsu müteveffâ-i merkûm Hâcî Müslüm’ün merkûm Hâcî Mehmed zimetinde bir kıt’a senet mucibiyle

üç bin dört yüz elli guruş ve diğeri bir kıt'a senet mucibiyle dâhi bin yedi yüz yirmi beş guruş cem'a beş bin yüz yetmiş beş guruş alacak hakkını kable'l-ahz ve'l istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr müvekkilim mezbûr ile verase-i sâire merkûmuna mevrûs olmakla meblağ-ı mezbûrun merkûm Celil Mehmed'ten talep erdim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Celil Mehmed dâhi cevabında fi'l-vâki' müteveffâ-i zimmetinde bir kıt'a senet mucibiyle on'a on bir buçuk hesabıyla şer'i üç bin dört yüz elli guruş alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûrun bin dokuz yüz elli guruşunu müteveffâ-i merkûm hayatında def'i ve teslim eylediğimde olduğu ba'de'l-ahz ve'l-kabz zimmetinde bin beş yüz guruş kaldığında meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruş dâhi kezâlik on'a on bir buçuk hesabıyla iki yüz yirmi beş guruş badir şer'i nemasıyla kendisine bin yedi yüz yirmi beş guruş müteveffâ-i merkûma bir kıt'a senet verip ba'de bir sene hitamından meblağ-ı mezbûr yedi yüz yirmi beş guruştan dâhi bin altı yüz guruşunu yine müteveffâ-i merkûm hayatında def' ve teslim idüp zimmetinde yüz yirmi beş guruş alacak hakkı kalmıştır deyû def'ine vekil-i merkûm ba'de'l-vâki' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine 'Ali Efendi bin 'Abdullah ve Celil Hasan Efendi ve Mollâ Hüseyin Efendi ve Müslüm bin Saffer ve Halil bin 'Abdullah nâm kimesneleri bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve e makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Hâcî Mehmed bin 'Abbâs ve Hâcî 'Ali bin ve Hâcî Mehmed bin Celil Kadir oğlu Hüseyin ve ... Şa'bân bin 'Abdullah nâm kimesneleri şehâdetiyle bi'l- muvacehe ber-nech-i şer'i isbât itmeğın mu'cebince vekili merkûm bi'yuce şer'i merkûm Celil Mehmed'e ziyede da'vâsında ba'de'l-men' 'ali mucibi ikrar meblağ bâkî mezbûr yüz yirmi beş guruş vekil-i merkûm Celil Mehmed'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü'l-hâms ve'l işrin min zilka'de sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Korkmaz mâhallesi sâkinlerinden 'Abacı Hâcî Müslüm bin Halil'in varislerinin Kumarbaz Hâcî Mehmed bin Halil'den toplam beş bin yüz yetmiş beş guruş alacak hakkını talep etmesi ve Hâcî Mehmed'in vefatıyla müvekkili Celil Mehmed'den talep edildiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Dögerlü nâhiyesine tâbi' Ağviran karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Şeyho bin 'Ali nin verase-i zevce-i menkuha metrukesi Fatma bint Habibe ile li-ebeveyn kız karındaşı Fatma binti 'Ali ve li-ebeveyn erkarındaşı oğlu 'İsaya münhasıra olduğu ledâ'ş-şer'il-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i merkûmundan ma'rifeti'z-zâtı zevc-i mezbûre Fatma meclis-i şer'imizde merkûm İsa muvacehesinde müddei merkûm Şeyho benim zevcim olub zimetimde mutakrir-i ve ma'kûd 'Ali ye iki yüz elli guruş mehr-i mu'ahızıma bâkî kable'l-alada ve'l-îfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûrun müteveffâ-i merkûmuna tereke vâfiyesinden bâkî teslim merkûm İsa'ya tenbiye olunmak muradıdır deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm İsa dâhi cevabında müddei mezbûre müteveffâ-i merkûmun zevce-i menkuhesi ve meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş dâhi mihr-i mu'ahhız olduğunu ikrar ve i'tiraf itmeğin mucibiyle medîne-i mezbûre iki yüz elli guruş terek-i müteveffâdan olmak üzere müddei mezbûre Fatma'ya edâsıyla İsa'ya iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l- yevmi's-sâlis ve'l-işrin min Zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Mukabele olunmuştur.

**Özet:** Varisler arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Ağviran karyesi sâkinlerinden Şeyho bin 'Ali nin eşi olan Fatma binti Habibe'nin eşi ölünce alacak hakkını eşinin varislerinden olan ve aynı zamanda eşinin abisinin oğlu olan 'İsa'dan iki yüz elli guruşu talep ettiğine dair kayıt.



Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Kızıl Koyun mâhallesi sâkinlerinden Mehmed bin ‘Abdullah meclis-i şer‘imizde mâhalle-i mezbûre sâkinlerinden Silo bin Bayraktar muhızırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp ben merkûm Silo’dan yirmi beş guruş’tan on ‘aded cebiş bahâsından iki yüz elli guruş da’va merkûm Silo dâhi inkâr edüp ol-vechile beyanımızdan mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmiştir el hanemize miyanımıza müslahin dostuyla beyinemize ıslah ve tanzim olunub ben da’vâ-yı mezkûremden fareğ olmak ve merkûm Silo dâhi malından bâkiye seksen guruş vermek üzere inşa-i akd sulh ettiklerinde ben dâhi sulh-u mezkûreye zabt edüp bedel-i sulhu mezkûre seksen guruş meclis-i sulhtan kable’l-mefarik ahz ve kabz edüp mâhsusu mezkûre müteallik-i âmm deavi vekaf-ı mütallibattan merkûm Silo’nun zimmetine ibrâ-yı âmm sahih-i şerh ile ibrâ ve merkûm Silo dâhi bedel-i sulhu mezkûrenin istirdadından benim zimmetime ibrâ ve her birimize ber-minval muharrer aherin ibrâsına kabz eyledik diyerekte gibbe’t-tasdik mâ vâki’ bi’t taleb ketb ve imlâ olundu. Fi’l-yevmi’l-işrin min zilhicce sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kızıl Koyun mâhallesi sâkinlerinden Mehmed bin ‘Abdullah’ın Silo bin Bayraktar’dan yirmi beş guruş’tan on ‘aded çebiş behâsından iki yüz elli guruş alacak hakkını dava ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 274/Numero 464**

Ma’rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Uyum Ağaç nâhiyesine tâbi’i Yaylak karyesi sâkinlerinden Mollâ Yusuf bin Seydi medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün’akid meclis-i şer‘imizde Saluca karyesi sâkinlerinden Mâhmud bin Hasan muvacehesinde benim ğaib ane’l-meclis Mâhmud’un oğlu Mustafa nâm kimesnelerinde alacak hakkım olan kut akçesinden üç bin altı yüz seksen guruş alacak hakkımın edâsına tarihten iki mâh mukaddem merkûm Mâhmud kefil-i bi’l-mâl ve zâmin olmakla meblağ-ı mezbûr üç bin altı yüz seksen guruş kefâlet-i mâhkemesinde bina merkûm Mâhmud’dan talep ederim deyû ba’de’l-da’vâ ve’l-istintak merkûm Mâhmud dâhi cevabında külliyyen ba’de’l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde’âsını Kürkçüzâde Ğamsız Ahmed bin

Seydi Halil Şahverdizâde Hâcî Bedir bin Mustafa ve Ğamsız oğlu Musfafa bin Ahmet ve Kürkçüzâde Ahmet Beycan bin Hâcî ‘Osman nâm kimesnlerine evla bâ-varik mestûre sırran ba’de ‘alenen el-tezkiye-i adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iğbar olunan Yaylak kariyeli Remo bin ‘Ali Keyfo ...kariyeli Mehmed Tuti bin Yusuf nâm kimesneleri şeber-nech-i şerh isbât itmeğın mu’cebince meblağ mükellifeye üç bin altı yüz seksen guruş müddei merkûm Mollâ Yusufu edâ ve teslim merkûm Mahmud’a tenbiye olunduğı tescil ve huzur âlilerine i’lâm olundu. Fi’l-yevmi’s-sâni min muharrem sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yaylak kariyesi sâkinlerinden Mollâ Yusuf bin Seydi’nin Mâhmut bin Hasan’dan üç bin altı yüz seksen guruş alacak hakkı olduğunu ve kefil olan Mâhmut’un oğlu Mustafa’dan alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

465

Ma’rûz-ı da’ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi’...kariyesi sâkinlerinden ‘Ömero bin Mehmed el-Mer’i medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyize mâhsus odada meclis-i şer’imizde Said Bey bin Hüseyin Bey muvacehesinde ‘Attar Hâcî Raşid ibn Derviş ‘Ali hazır olduğı hâlde mûmâ-ileyh Sait Bey’e hüccet-i karzı şer’iden beş yüz dokuz seksen guruş deynim olub deynim dâhi hazır merkûm Hâcî Raşid’e kepçe bahâsından bin dokuz yüz yirmi dört guruş alacak hakkım olmakla ben deynim mûmâ-ileyh Said Bey meblağ-ı mezbûr yüz dokuz seksen guruş ile medyûnum bulunan merkûm Hâcî Raşid zimetinde olan bin dokuz yüz yirmi dört guruş’da tenzil olunmak üzere üçümüz mecliste hazır olduğumuz hâlde mevalid mekayide sahih-i şer’iye hak eyledğimde onlar dâhi hâvale-i mezkûreye kabul eyledikleri didikte mûmâ-ileyh Said Bey ile sagir merkûm Raşid akd-i merkûm ‘Ömero’ya sadr olan cemi’ kelimat meşruhesinde tahkik ve tasdik eylediğı huzuru âliyelerine i’lâm olundu. Fi’l-yevmü’s-sâbi’ ve’l-işrin min zilhicce sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Harran nâhiyesine tâbi'... karyesi sâkinlerinden 'Ömero bin Mehmed'in, Said Bey bin Hüseyin Bey ve Hâcî Raşid'den bin dokuz yüz yirmi dört gurus alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

466

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden 'Attar Hâcî Reşid bin Derviş 'Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde 'Ömero bin Mehmed el-Mer'i muvacehesinde merkûm 'Ömero'ya elli ikişer gurus'dan yirmi yedi 'aded keçilerine bâkî bin dokuz yüz yirmi dört gurus bey' ve semeni ve kabz eylediğinden keç-i mezbûrları bâkî teslim merkûm 'Ömeroya tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Ömero dâhi cevabında ber minvâl-i muharrer keç-i mezbûrları müddei merkûm Hâcî Reşid'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrin min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden 'Attar Hâcî Reşid bin Derviş 'Ali'nin, 'Ömero bin Mehmed el-Mer'iyeye elli ikişer gurus'dan yirmi yedi 'aded keç-i verdiğini ve bin dokuz yüz yirmi dört gurus alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki sadr olan emr-i âliyelerine imtişala mâhkeme-i şer'iyeden mürsil kâtip Mâhmut Efendi medîne-i Urfa hâricinde Mığıoğlu(?) Ahmed'in bera-yı arazi-i miri ve mülkü üzüm bağında ber-vech-i ati mecruhat vefât edip cenazesini li-ecli'l- defin Harran kapusuna nakl olunan 'Âişe binti Sâlih'in asâkir-i zaptiye yüzbaşlarından Hızır Ağa ve tâbib... Selmo ve sair ceridede mezbut el-isami müslimin huzurlarında mütevefat mezbûrenin vech-i şer'i üzere a'zasına keşf ve nazır eylediklerinde müteveffât mezbûrenin sol cekesi(?) kemiğinin bir yerinden kurşun ile herc olduğunu katib-i mezbûr mâhallinde ketb ve tahrir ve ma'a mebus-ı emna'-ı şer' ile meclis-i şer'le kub-ı inha ve takrir eylediğini huzuru 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâdisi min recep sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Vefat eden bir kinin ölümüyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mığıoğlu(?) Ahmed'in üzüm bağında vefât edip Hızır Ağa ve tâbib... Selmo ve diğer şahısların huzurunda vefatıyla ilgili olarak yapılan tanıya dair kayıt.

**(Sn): 275/Numero 468**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Eyüb bin Hüseyin'in verâset-izevc-i menkuha metrukeleri Gani bint İbrahim ve Emine bint Mustafa ile babası merkûm Hüseyin ve vâlidesi diğer Emine ve sulbi sagir kızı Emineye vasıl mevkufuna münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'-l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müddei merkûm daniyelerinden ve mâhalle-i mezbûre sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât Hediye binti Hamid yedine mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde sagire-i mezbûrenin li ecli'l-da'vâ ve'l-husus kable'l-i şer'iden alacak hakkım olan iki yüz guruş bâki kable'l-alada ve'l-ifâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr müteveffâ-i merkûmun terekesinde olmak üzere bâkî teslim vasi merkûm Bedir'de tenbiye olunmak muradımır deyû ba'de'd-dâva' ve'l-istintak vasi' merkûm dâhi cevabında bi'l-vesaye tereke-i müteveffâsı merkûm vazıyedine ikrar müddei merkûmun ma'ada müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını mâhalle-i mezbûreden Hâcî 'Ali Efendi ibn Eyüb ve Mehmed bin 'Abdullah ve

Hüseyin bin ‘Ali nâm kimesneleri bâ mestûre sırran ve ba‘de ‘‘alenen el-tezkiye-i adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iğbar olunan Arap ibn Küçek ve Yusuf bin Hüseyin nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi‘l-muvacehe be-nech-i şer‘i isbât itmeğin mucibiyle isbât itmeğin ba‘de‘l-halef meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş müddei mezbûre Hediye‘ye edâsıyla merkûm Bedir‘e tenbiye olduğu tessil ve huzûr-i ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fi‘l-yevmi’s-sâmin ve‘l-işrin min zilhicce sene ihda ve tis‘in ve mi‘eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mâhallesi sâkinlerinden Eyüb bin Hüseyin’in vefat etmesi üzerine varislerinin alacak haklarını talep etmesi ve yakını olan Hediye binti Hamid’in iki yüz guruş alacak hakkını Bedir‘den talep ettiğine dair kayıt.

469

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Diyarbekir vilâyet-i celilesi dâhilinde medîne-i Malatya sancağına tâbi’ Ağaç Üzüm(?) nâm karye ahalisinden Hasan bin ‘Ali medîne-i Urfa hükümet konağında meclis temyîze mâhsus odada meclis-i şer‘imizde teb‘a-i devleti ‘aliyenin Ermini milletinden Ovanis veledi Azakil muvacehesinde işbu meclis-i şer‘ide muayene olun iki çift sim bilezik yedimde malım ve mülküm iken tarihten dokuz mâh mukaddem sahibi etmiştim ‘allen işbu merkûm Ovanis yedinde bulmama bi‘l-ishikak taleb edirm deyû da‘de‘d-da‘vâ ve‘l-istintak merkûm Ovanis dâhi cevabında bilezik-i mezbûre sera mülkümdür deyû vazıyedine ikrar müddei merkûm ber-vech-i muharer müdde‘âsını ba‘de‘l-inkâr müddei merkûm müdde‘âsını mutabık beyn taleb olundukda ityan beynden izhâr acz idüb talebiyle merkûm Ovanis‘e tahlif olunmağın mu‘cebince müddei merkûm bi‘l-beyine merkûm Ovanis mu‘arazına men’ olduğu tescîl ve huzuru ‘aliyelerine i‘lâm olundu. Fi‘l-yevmi’s-sâmin ve‘l-işrin min zilhicce sene ahd ve tis‘in ve mi‘teyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Malatya sancağına tâbi’ Ağaç Üzüm(?) ahalisinden Hasan bin ‘Ali’nin Ovanis veledi Azakil‘den kendi malı olan iki çift sim bileziki talep ettiğine dair kayıt.

Bâdî-yi defter oldur ki Diyarbekir vilâyet-i dâhilinde Besni ahalisinden olub Urfa'ya gelirken Açık Su nâm mahallede zâhirde varis ma'ruf ve ma'rufesi olmadığı hâlde bundan akdem vefât iden Hasan bin Tevdeli oğlu Mehmed'in kaffe-i terekesi canib beytül-mala aid ve raci' olmakla medîne-i mezkûrede bu misüllü vuku'a bulan terekenin hisbe'n-nizam ve'l-nizam ahz ve kabz ma'mur medîne-i mezbûre muhasebecisi ve beytü'l-mâl memuru ref'etlû Kamil Bey tarafından vekili müseccil şer'îye Mehmed Efendi ibn Ramazan Ağa taleb ve ma'rifeti'ş-şer'le tahrir ve bey' olunan müteveffâ-i merkûm terekesidir ki ber-vech-i zeyr-i zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevmi'l-sâdis min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Ölen bir kişiden geriye kalan mallarının idaresiyle ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Besni ahalisinden olub Urfa'ya gelirken vefât iden Hasan bin Tevdeli oğlu Mehmed'in varisi olmadığı için malının beytü'l-mâl defterine kayıt edildiğine dair kayıt.

Abâ 1 18	Kebir tobre 2 25	Merkeb tobresi 1 7	Diğer tobre 1 7	Entâri 1 30
Gömlük 1 1	Don 1 1	Ağaç kılıcı ve bekre vr tutak 21	İp 1 2	Merkeb 2 150

Yekûn

218

Minhü'l-ihracat

Techiz ve tekfinine sadr olunan bahâ 40 pâre 20

Merkeb-i mezkûrun yedi günlük 'aleflerine verilen bahâ 22

Hamalliye 1

Dellâliye 1

Varaka bahâ 1

Yekûn bahâ 65 pâre 20

Sahhu'l

Bahâ	pâre	
152	20	
004	00	
+_____	+_____	
148	20	Harc-ı defter-i mahkeme
007	20	
-_____	-_____	
141	00	Resm-i emniye berâ-yı hazine-i celile

Ber-vech-i bâla yedi buçuk resm-i emniye ile sahu'l-bâkî yüz kırk bir guruş cem' yüz kırk sekiz buçuk guruş idhal cedvel olub hazine-i celileye teslim olunmak üzere ma'mur mûmâ-ileyhe teslim olunduğu ahz û kabz eylediği işbu mahalle şerh verildi.

**(Sn): 276/Numero 471**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mâhallesi sâkinlerinden Hasan bin 'Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde kayın vâlidesi ma'rifeti'z-zât 'Adile binti Akil muvacehesinde kayın vâlidesi mezbûre Adile'nin sadriye kızı olub hâla zevce-i menkuham olan işbu hazret-i bi'l-cümle Râbi'a binti Hüseyin nâm sagireye el-yevm zabt ve kendi menziline hıfz etmekle zevcim sagire-i mezbûre tahyis ve mâhzul olub muslahata ricale sulha vekil ise de mücerred zevce-i menkuham olmağka bâkî teslim mezbûre Adile'ye tenbiye olunduğu muradıdır deyû takrir-i meşruh üzere tasdiye eylediği da'vâsı zevcesi sagire-i mezbûreye maslahat ricale sulh oluncaya değin vâlidesi mezbûre Adile'den mutalibesi meşruh olmamakla mesmu'a ve iltîfâya şayan olmadığı kenduye tefhim ve mu'cebince da'vâ-yı mezkûresiyle kayın vâlidesi mezbûre Adile'ye bi-yüce şer'i mu'arazadan min' olunduğu tescil ve huzuru

'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-samen min muharrem ve'l-işrin min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mâhallesi sâkinlerinden Hasan bin 'Ali'nin 'Adile binti Akil'den alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

472

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kırk Mağara mâhallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât Fatma binti Merad(?) medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Mehmed bin Elâbeki(?) muvacehesinde işbu merkûm Mehmed zevce-i dahilim olmağla zimmetinde mehr-i mü'eccelinden beş yüz guruş üç kile hınta alacak hakkım olamğla taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında hüccet-i merkûmdan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş ile hınta-i mezkûre zimmetinde el-yevm zevcesi müddeiyye-i mezbûre Fatmaya sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğın mucibine meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş ile üç kile hıntayı müddeiye-i mezbûre Fatma'y edâsıyla merkûm Mehmed'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâni'm min muharrem sene aşeni ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kırk Mağara mâhallesi sâkinlerinden Fatma binti Merad'ın Mehmed bin Elâbeki'den alacak hakkı olan beş yüz guruş üç kile hınta hakkını talep ettiğine dair kayıt.



Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dahilinde medîne-i Urfa muzâffatından Dögerlü nâhiyesine tâbi' Şeyh Hattab karyesi sâkinlerinden Yunus bin Berho medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde Sâlih bin Adem muvacehesinde merkûm Sâlih zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iden alacak hakkım olan yetmiş dokuz buçuk guruşu merkûm Sâlih'den talep ederim deyû ba'de'l-dâva' ve'l-istiak merkûm Sâlih dâhi cevabında hüccet-i mezkûreden müddei merkûm Yunus meblağ-ı mezbûr zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr yetmiş dokuz buçuk guruş müddei merkûm Yunusa' edâsıyla merkûm Sâlih'e iltizâm olunduğu tescil ve huzuru 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü'l-hâms min muharrem sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Şeyh Hattab karyesi sâkinlerinden Yunus bin Berho'nun Sâlih bin Adem'den alacak hakkı olan yetmiş dokuz buçuk guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dahilinde medîne-i Urfa muzâffatından Dögerlü nâhiyesine tâbi' Ağviran karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Şeyho bin 'Ali'nin verâset-i zevce-i menkuha-yı metrukesi Fatma binti...ile li-ebeveyn kızkarındaşı Fatma binti 'Ali ve li-ebeveyn erkarındaşı oğlu 'İsa'ya münhasıra olduğu ledâ's-şer'il-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i merkûmundan ma'rifeti'z-zât ahte'l-mezbûre Fatma tarafından zıkr-i ati hususa talep ve da'vâ ve ahz û kabz ve vekil-i müsecceli şer'îye Hâcî Şâ'ban bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i şer'imizde mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde ma'rifeti'z-zât zevce-i mezbûre Fatma muvacehesinde müvekile-i mezbûrenin karındaşı ve mevrûsu müteveffâsı merkûm Şeyho terekesinden bir kıt'a defter tam natık olduğu vechile ba'de'l-haric ve'l-masârif hisse-i irsiyesi olan bin dört yüz doksan guruş tereke-i müteveffâ-i mezbûr Fatma'ya vaz'-ı yedi olmaya talep ederim deyû ba'de'd-dâva ve'l-istintak mezbûre Fatma dâhi cevabında tarihinden bir mâh mukaddem

müvekkile-i mezbûre Fatıma'ya müteveffâ-i merkûm terekesinden hisesine ahz ü kabz idüb ... mâhzar-ı müsliminde tereke-i müteveffâsı merkûm Şeyho'ya mün'akid benimle bi' da'vâ ve hakkı kalmadığını ikrar dâhi etmişti deyû def'ine vekil-i merkûm ba'de'd-dâ'vâ inkâr daf'-i mezbûre ber-vech-i muharrer def'ine Hâcî Bekir Ağa ibn Halil ve 'Ali Efendi bin 'Abdullah ve Müslüm bin sagir nâm kimesnelerine bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Mehmed bin Hamo ve Vesmi bin Cum'a cerrah nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l muvacehe ber-nech-i şer' isbât itmeğin mu'cebince müddei vekil merkûm Hâcî Şa'bân Ağa müvekkilesine muzâffa mezbûre Fatıma'ya bi-yüce şer'i mu'arazadan men' olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'teyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Döğerlü nâhiyesine tâbi' Ağviran karyesi sâkinlerinden vefât iden Şeyho bin 'Ali'nin varislerinden Fatma'nın alacak hakkıyla ilgili olarak açmış olduğu davaya dair kayıt.

**(Sn): 277/Numero 475**

Ma'rûz-ı da'îleridir Haleb vilâyet-i dahilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Döne binti Kabzer bin 'Abbâs'ın verâset-i zuye'l-irham cihetinden li-ebeveyn emisinin oğulları Hâcî Mehmed ve Hâcî Abûzer bina' Mehmed'in kızları Medine ve Emine'ye inhisar-ı lede'ş-şer'ü'l-enver ba'de'l-tahkik müteveffâ-i mezbûre terekesinden ber-vech-i ati sâlise edâ eden mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Aboş bin Süleymân medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde ve arşitan-ı mezbûrtan zikr-i ati ve dâva'ya istima' semeninden cevabâ vekalet-i âmm muta'allik-i sahih-i şer'iyeye ile vekil olduğu zat-ı mezbûrtanı bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye 'arifân 'Abdurrahman ibn Hasan ve Hâcî Gergo Mehmed bin Hâcî 'Ali nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde ber-nech-i şer'i sabit ve sebut ve vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan katib Mehmed Efendi ibn 'Osman muvacehesinde müteveffât mezbûre Döne vefâtından sekiz ay mukaddem hayatında ben.....vefât eder isem cemi' malımın sülsü mezkûruna müsbit seniye üzere techiz ve tekfinim ba'de'l ru'iyeye ve bâkîyesine dâhi benim içün vesayet tenfîn deyni dâhi ben vasi nasb ve ta'yîn ve

mısrret-i ‘ali iza’ha vefât etmekle müteveffât-ı mezbûrenin ber mucib ve defter-i kâssam ve ba‘de’l-harc ve’l-masârif on beş bin yedi yüz altmış sekiz guruş malının sülsü bulunan beş bin iki yüz elli altı guruş müvekkilerine muzâffa vekil-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi bâkîye edâ ve teslim olunmak muradımdır deyû ba‘de’d-dâva’ ve’l-istintak vekil-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi dahi cevabında ber minvâl-i mübeyen müteveffât-ı mezbûre Döne hayatında malının cümlesinden sülsüne müddei merkûm Aboşa vasiyeti ve tenfiydine dâhi vasi nasb ta’yîn ve mısrat-ı ‘ali izaha vefât eylediğini ve ba‘de’l-hâric ve’l-masarif ber-mucib defteri kâssam sülsüü dâhi meblağ-ı mezbûr beş bin iki yüz eli altı guruş olduğunu müvekkillerine muzaffa tev’i ikrar ve i’tiraf itmeğin mu’cebince meblağ-ı mezbûr beş bin iki yüz eli altı guruş müddei merkûm ‘Aboş’a edâsıyla müvekkillerine izafetle vekil-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi iltizâm olduğu tescil ve huzûr-i ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fî’l-yevmi’l-tasi’ ‘aşer min zilhicce sene ihda ve tis’in ve mi’teyn ve elf.

**Özet:** Varislerin miras taksimiyle ilgili açmış olduğu davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hacı Yadigar mahallesi sâkinlerinden Döne binti Kabzer bin ‘Abbâs’ın varislerinden Mehmet Efendi’ye beş bin iki yüz elli altı guruş teslim edilmesi hususuna dair davayla ilgili kayıt.

#### 476

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dahilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mâhallesi sâkinlerinden Dedeoğlu Müslüm bin Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında bi’l-cümle a’zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün’akid meclis-i şer‘imizde müvekil Müslüm bin Mehmed muvacehesinde merkûm Müslüm zimmetinde ber mukaddem senet mucibiyle iki yüz otuz guruş ve elden dâhi an nakid olarak vermiş olduğum altmış bir guruşun cem’a iki yüz doksan bir guruş alacak hakkımdan bâkî bir öküz yüz altmış guruş def’ ve teslim idüb bâkî yüz otuz guruş merkûm Müslüm’dan talep ederim deyû ba‘de’d-dâva ve’l-istintak merkûm Müslüm dâhi cevabında müddei merkûmdan an nakid altmış bir guruş ahz eylediğini ve iki yüz otuz guruş dâhi bir kıt’a sened verdiğini ikrar ve i’tiraf edüp lakin meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz bir guruşdan altmış guruş bilâ dur... mahzeri deyû def’inde müddei merkûm otuz guruş rebâ olduğunu ikrar-ı ziyan inkâr eyledikte daf’i merkûm ziyade da‘vâsına isbâttan izhar-ı acz edüp talebiyle merkûm Müslüm’e tahlif olunmağın daf’i merkûm bilâ beyn merkûm Müslüm üzerine mu‘arazadan

ba'de'l-men' 'ali mucib ikrar meblağ bâkî mezbûr yüz bir guruş müddei merkûm Müslüm'e edâsıyla merkûm Müslüme iltizâm olunduğu tescîl ve huzur âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'teyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadıoğlu mâhallesi sâkinlerinden Dede oğlu Müslüm bin Mustafa'nın Müslüm bin Mehmed'den iki yüz doksan bir guruş alacak hakkı karşılığında bir öküz almış olup kalan yüz otuz guruşu merkûm Müslüm'den talep ettiğine dair kayıt.

477

Bâdî-i defter oldur ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sagir-i Kenisâ mâhallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti aliyenin Süryani milletinden iken bundan akdem vefât iden Karabet veledi Suvakçı Kaşeg(?) verâset-izevce-i metrukesi ...veledi Kalemi(?) Ovanis ve sulbi sagir oğlu Circis ile sulbiye-i sagir kızı Vartir münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagiran mezbûran kable'l-i şer'den mensûb vasiyeleri li-ebeveyni emmileri teb'a-i merkûme millet-i mezbûreden İpram veledi Kaşeg taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrir ve beyan olursa bi'l-farizetü'ş-şer'iyye tevzî' ve taksim olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmdur ki müfredâtıyla ber vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevmü'l-hâdi min şehr-i muharrem sene aşeni ve tis'in ve mi'teyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sagir-i Kenisâ mâhallesi sâkinlerinden Karabet veledi Suvakçı Kaşeg(?)'in vefat etmesiyle kalan mirasın varisleri arasında taksimine dair kayıt.

Müteveffâ-i merkûm Çirco veledi Moşe zimmetinde alacak hakkım olubda kabz olunan 700

Taş yunacık 1 15	Kölnek 1 10	Zaviye 1 5	Ateş kazganı1 35	Sahan 2 50	Lenger 1 50
Leğen 1 45	Tava 1 45	Sagir satıl 1 50	Şam'adan 1 50	kebab şişi 67 Pâre 20	Döşek 2 bâha 60
Yastık 2 30	Yorgan 3 60	sanduk 2 10	Burgul temen6 40	Höhne hasır 2 15	Köhne kilim2 30
Kürsü 1 3	Küp ve petek 5 25	Çuval 1 10	Elek ve kalbur 8	Su tası 2 15	Gömlek 3

Yekûnu'l-eşyâ

Bahâ 1226 pâre 20

Minhü'l-ihracât

Müteveffâ-i merkûmun cenanında sarf olunan 60

Harc-ı defter-i mâhkeme Bahâ 29 pâre 10

Kaydiyye      Dellâliye      Varaka bahâ      Vasi hücceti ve varaka bahâ

2                      10                      1                      20

Yekûn

bahâ 122 pâre 10

Sahhu'l-bâkî

bahâ 1104 pâre10

Hisse-i zevce-i mezbûre ...

bahâ                      pâre

138                      00

013                      20

- \_\_\_\_\_ + \_\_\_\_\_

125              20      Ba'de tanzim ol-defter-i deyn-i müsbit

Hisse-i ibn sagirü'l-merkûm Çircis

644

058

- \_\_\_\_\_

586              bu dâhi

Hisse-i bint sagiretü'l-merkûmVarize

322

029

- \_\_\_\_\_

293              Bu dâhi

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile sagiran-ı mezbûranın hisseleri olan meblağ idane olunmak üzere vasi merkûm İpram'a teslim olduğu teslim eylediği işbu mahalle şerh verildi.

**(Sn): 278/Numero 478**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sagir-i Kenisâ mâhallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti aliyenin Süryani milletinden iken bundan akdem vefât iden Karabet veledi Suvakçı Kaşeg sulbi sagir oğlu Çircis ve sulbiye-i sagir kızı Vartir'e emcedi ve vasiyeden kimesne olmamağla kibel-i şer'iden bir vasi nasb ehemm ve elzem olmağla hristiyan beyyinelerinde müstakim olduğu zeyl-i kitâbda muharrer el-isami kesân iğbarlarıyla mütahkik olan sagiran mezbûranın li-ebeveyn hamileri işbu ba'ışetü'l-kitâb Aprim veledi Kaş sagiran mezbûranın tavsiyen umurlarına kibel-i şer'iden vasi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerini kemayenbağı edâya ta'ahhüd ve iltiâm itmeğın mâvâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l-ışrin min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şuh'udü'l-hâl:** İpram veledi Şimas Bidros Saatçi Circi veledi Agob

**Özet:** Vasi tayiniyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sagir-i Kenisâ mâhallesi sâkinlerinden Karabet veledi Suvakçı Kaşeg'in varisleri olmadığı için Aprim veledi Kaş'ın vasi olarak tayin edildiğine dair dava kaydı

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Debbâğhâne mâhallesi sâkinlerinden ve zikr-i ati vekaf-ı nekudden mütevellisi Mehmed Bakır bin Hâcî Hamid medîne-i mezbûre meclis-i temyîze hukukunda mün'akid mecli-i şer'imizde Kazgancî mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin 'Osman'ın sagir oğulları 'Ali ve Osman'ın kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri ve vâlideleri ma'rifeti'z-zat Rukiye binti Mustafa tarafından vekil-i müseccil-i şer'iyeye Kadir bin 'Osman ve yine bundan akdem vefât iden Fesadi Hüseyin bin 'Osman'ın dâhi zevc-i menkuha metrukesi Medine binti Mehmed tarafından dâhi zikr-i ati dâva'ya istima' ve semeninden cevabâ vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifeti's-şeriye 'arifân 'Ömer bin Hâcî Mehmed ve Ahmet bin Mustafa nâm kimesneleri şehâdeteriyle münhasır hasm-ı cahidde ber-nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan Hâcî Gergo Mehmed bin Halil müvaccedelerinde mütevellisi bulunduğum vakf-ı nakuddun nemasına vakfiye bulunan Hâcî Hamid Harran kapısında vâki' ... bulunan sarf etmek üzere ... ve bizler dâhi müteveli nasb ve ta'yîn etmekle mezbûr nakud mevkufeden müteveffiyen merkûmanı Mehmed ve Hüseyin benden bâdur şer' iki bin dört yüz guruş hal-i hayatlarında birbirlerine kefil ve zâmin oldukları hâlde ahz edüp meblağ-ı mezbûr kable'l-i alada ve'l-ifâ her ikisi dâhi vefât etmekle meblağ-ı mezbûr müteveffâ-i merkûman terekelerinden olmak üzere bâkî edâ ve teslim müvekillerine izâfetle vekillerine merkûmanı tenbiye olunmak muradıdır deyû bi'l-tevliye bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak vekilan-ı merkûmanı dâhi cevablarında tereke-i müteveffân-ı merkûman müvekilleri vasiyedlerine ikrar ve i'tiraf idüb müddei merkûmun mâ-adâ müdde'âsını külliye ba'de'l-inkâr müteveli müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Ramazan bin Ahmet bin Mollâ İbram ve Mahmud bin 'Abdullah ve Mehmed bin İshak nâm kimesneleri dâhi evla bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü's-şehâde ettükleri iğbar olunan 'Alihan Beg mâhallesinden Mehmed Efendi bin Hâcî Hâcî 'Osman Efendi ve Kötüler mahallesinden Mehmed bin Arap Eyüb nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber-nech-i şer'i isbât itmeğın ba'de'l-halef ve'l-hükm mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki bin dört yüz guruş tereke-i müteveffâ merkûmandan olmak üzere müteveli merkûm Mehmed Bakır'a edâ ve teslim müvekillerine muzâffa vekillerine merkûmanı Kadir ve Hâcî Kirko



Mehmed'e tenbiye olunduğu tescil ve huzuru âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' ve'l-ışrin min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'teyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Debbâğhâne mâhallesi sâkinlerinden Mehmed Bakır bin Hâcı Hamid'e iki bin dört yüz guruş verilmiş olması ve Kadir, Hâcı Kirko Mehmed'e tenbiye olunduğuna dair kayıt.

**(Sn): 279/Numero 480**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Dögerli nâhiyesine tâbi' Ağvıran karyesi sâkinlerinden bundan akdem vefât iden Şeyho bin 'Ali'nin verâset-izevce-i menkuha metrukesi Fatma binti ... ile li-ebeveyn kız karındaşı Fatma binti 'Ali ve li-ebeveyni er karındaşı oğlu 'İsa'ya münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i merkûmundan ma'rifeti'z-zat mezbûre Fatma meclis-i şer'imizde merkûm İsa muvacehesinde işbu meclis-i şer'imizde muayene olunan altı çift çuval bir teşt ve bir kazgan ve dört re's inek ve bir buzağ ve iki 'aded yorgan ve bir döşek ve bir keçe ve iki top bez benim yedimde müstaklit malım iken müteveffâ-i merkûmun terekesindedir deyû müdâhil etmekte olduğundan men' olunmak muradımdır deyû ba'de'd-dâva' ve'l-istintak merkûm 'İsa dâhi cevabında eşya-yı mihrde mezkûre mevrûsemiz müteveffâ-i merkûmun malı ve mülkü olduğundan ancak vasiyed ederim deyû def'ine müddeiyye-i mezbûre ba'de'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine isbâttan izhar acz idüb talebiyle merkûm Fatma'ya tahkif olunmağın bilâ-beyin mu'arızına ba'de'l-men' mu'cebince eşya-yı mezkûre müddeiye-i mezbûre Fatma'nın olmağla keff-î yedi mezbûreye teslim merkûm İsa'ya tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrin min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Şeyho bin 'Ali'nin varislerinin altı çift çuval bir teşt ve bir kazgan ve dört re's inek ve bir buzağ ve iki 'aded yorgan ve bir döşek ve bir keçe ve iki top bez'den kendi paylarına düşen alacak haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mâhallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Karabet veledi Haçır medîne-i mezbûre hükümet konağında mecli-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde millet-i mezbûrenin Bidros veledi kasab Nersis muvacehesinde tarihten otuz gün mukaddem işbu hazır bi'l-cümle kileci Ebuçek(?) ile müşterek olduğumuz menzil derûnunda vâki' sefalesi benim mülküm ve 'aliyası dâhi Haçır merkûm Ebuçek'te olmağla hazır merkûm Ebuçek'te menzil-i mezbûrun 'aliyasında vâki' hırab çardak biriyle derununda bulunan mâhzen bâkî bin sekiz yüz guruş bey' ve ben dâhi iştirâ idüb semenine kendüye def' etmekte iken benden habersiz ... iş bu merkûm Bido'ya dahi bey' etmekle mezkûr hırab çartak biriyle mâhzen mezbûren keffi yedle mâhallinde bâkî teslim merkûm Bido'ya tenbiye olunmak muradıdır deyû ve def'ine müddei merkûm ba'de'l-inkâr dafi merkûm bey-yüce muharrer ve def'ine muhtar Nikohos veledi Temas(?) ve Minas veledi Akob nâm kimesnelere bâ-mestûre-sırran ve ba'de' 'allenen lede't-tezkiye beyyinelerinde müstakim ve makbulü'l-şehâde ettükleri iğbar olunan Nersis veledi Kirko ve Serkis veledi...nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber-nech-i şerh isbât itmeğın mucibiyle müddei merkûm Karabet ... şer'i merkûm Bidros mu'arızadan men ' olunduğu tescil ve huzuru 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi'min muharrem sene aşeni ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mâhallesi sâkinlerinden Karabet veledi Haçır'in Bidros veledi Kasab Nersis'ten alacak hakkı olup kendisinden habersizce Bido'ya verilmesi üzerine çıkan davaya dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dahilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Siverekli mâhallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zat ...bint 'İsa el-îfâde nâm bikr-i balîğa-i 'akile meclis-i şer'imizde mâhalle-i mezbûre sâkinlerinden Halil bin Hasan muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp merkûm Halil bana tezvîc teleb olmağla ben dâhi hüsn-i rızamla beş yüz guruş mehr-i mü'accel ve altı yüz guruş mehr-i mu'accel tesmiyeleriyle nefsim münhasır şehudedede merkûm Halile akd ve tezvîc eylediğimde olduğu ber-minvâl-i muharrer tezvîc ve kabul eyledididikte merkûm Halil dâhi akd-i mezbûre mameliye sadr olan cemi' kelimât-ı meşruhesinde şîfâha ve vicaha tahkik ve tasdik eylediği mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmü's-sâni' min muharrem sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:** Mıtrıboğlu Mehmed Mâhzer Hâcî Halil

Mâhzer Bedir Zâbtiye Bedir Zâbtiye Abûzer bin 'Osman

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Siverekli mâhallesi sâkinlerinden ...bint 'İsa'nın Halil bin Hasan'dan nikah akdi olarak alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 280/Numero 483**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından 'Askeriye mâhallesi sâkinlerinden Kolayoğlu Hâcî Mustafa bin Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde idare-i a'zasında faziletlû Hâcî Mehmed Efendi ibn Ahmet Efendi muvacehesinde mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Efendi müteveffâ Terzioğlu Ahmet'den tab'an ve kat'ian iştirâ etmiş olduğu bir bâb dükkanına bahâ üç bin sekiz yüz guruş bana ve kat'iyâ bey' ve ben dâhi iştirâ edüp semeninden bin beş yüz guruşunu dahi mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Efendiye def' ve teslim etmiş olduğumdan olan mûmâ-ileyh el-Hâc Mehmed Efendi dükkan-ı mezbûru bâkî tesliminden ... etmekle semeni mezkûruna bâkî iki bin üç yüz guruş benden ahz ile dükkan-ı mezbûruma bâkî teslim mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Efendiye tenbiye olunmak muradıdır deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak mûmâ-ileyh el-Hâcî Mehmed Efendi dâhi cevabında dükkan-ı mezbûru mukaddema mütevaffa-yı merkûm Terzioğlunda alacak hakkım olan üç bin sekiz yüz guruş mukabelesinde merkûmdan

bey' bi'l-vefa tarikiyle iştia edüp bir müddet sonra meblağ-ı mezbûru Terzioğlundan metalibe eylediğimden ta'lil eylediğinden ben dâhi meblağ-ı mezbûrum olmak üzere dükkan-ı mezbûruma fi'l-vâki' meblağ-ı mezbûr üç bin sekiz yüz guruş mukabelesinde müddei merkûm Hâcî Mustafa'ya bey' ve semeninden dâhi bin beş yüz guruşuna kabz eyledğimi mütaveffa-yı merkûm terzioğlu Ahmed'e istima' eylediği anda benim zimmetimde ve benim olan meblağ-ı mezbûr tamama bâkî getürdüğünde ben dâhi ahz idüp ...edüp müddei merkûm Hâcî Mustafadan ma'huzum bulunan meblağ-ı mezbûruna kendüye def'atle red iyledim ise merkûm Hâcî Mustafa kabul eyledi deyû müteveffa' terzi oğlundan dükkan-ı mezbûruna ...ve kat'iya iştirâ eylediğini ba'de'l-inkâr müddei merkûm Hâcî Mustafa'ya ber-vech-i muharer müdde'âsını isbâttan izhar acz idüb talebiyle mûmâ-ileyh el-Hâcî Mehmed Efendiye tahlif olunmağın mu'cebince müddei merkûm Hâcî Mustafa'ya bilâ beyn mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Efendiye mu'arızına men 'olunduğu tescîl ve huzuru 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü's-sâni' min muharrem sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** 'Askeriye mâhalleti sâkinlerinden Kolayoğlu Hâcî Mustafa bin Ahmet'in Hâcî Mehmed Efendi ibn Ahmet Efendi'den kendisine satmış olduğu dükkanı verdiği para karşılığında talep ettiğine dair kayıt.

484

Der-i devleti mekîne arz-ı dâ'ileridir ki Haleb vilâyet-i dahilinde medîne-i Urfa muzâffatından Bozabâd nâhiyesine tâbi' Germüş karyesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden Serkis veledi Akob veledi Serkis'in veraseti her biri teb'a-i mezkûre ve millet-i mezkûreden zevce-i metrukesi Ağya veledi ... ve babası Akob veledi Serkis ve sulbi sagir oğlu Kivork ile sulbiye sagir kızı Garsiye'ye inhisar İmâm Sekâki mahallesi İmâmı 'Ali Efendi bin Mustafa ve Mollâ Sadık bin Hüseyin ve Mehmed Emin bin Mehmed nâm kimesnelerden evla bâ-varik-mestûre sırran ve ba'da 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Hâcî Halil bin Adem bin Dede 'Abdurrahman'm ve Bedir bin Ahmet bin 'Abdullah nâm kimesnleriyle şehâdetleriyle ve da'vâyı sahih zımnında münhasıra hasmı cahidde bi'l-müvacehe ber- nech-i şer'i sabit ve subut verasetlerine hükm-ü şer'iyeye lâhık olduktan sonra

verese-i merkûmundan merkûm Akob nefisinden bi'l-asale ve sagiran merkûmanı Kivork ve Garsiye'nin min kable'l-ebced ve velileri olmağla bi'l-velaye ve ma'rifeti's-şahsı zevce-i merkûm Ağya tarafından dâhi zikr-i ati hususu taleb ve dâva'ya vekil mescil-i şer'iyeye olmakla bi'l-vekale medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyize hukuk mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde maktul merkûmun katili olmak üzere ahz ve kirfet ve meclis-i mezkûre ihzar olunan kezâlik teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kesper veledi Kivo veledi... nâm şahsı 'akile-i baliğa muvacehesinde benim ve velileri bulunduğum sagiran merkûman ile müvekilim zevc-i merkûmunun mevrûselerimiz maktul merkûm Serkis merkûm Kesper ile işbu bin iki yüz doksan bir senesi şehri şevvâl-i şerifin yedinci pazarertesini günü vakt-i zuhurda ...karyesinden merkûm Germüş karyesine saman götürürler iken isna-i zâhire çukura...eyleyeceğim Oruc karyeleri beyinlerinde kimsenin mülkü olmayıp ve mezkûr Germüş karyesine dâhi asla sut istima' olunmayan tarik-i âmmda merkûm Kesper yedinde olub saçma namlu tûfengini seyr etmek imaliyle fakirlik tâ'bir olunan kuşlara doğru mezbûrun tûfengini direktip indaht(?) etmek istediğinde ateş almadığından tûfeng-i mezkûr yedinde olduğu hâlde dönüp koşarakdan murisimiz maktul merkûm Serkisin yanına gelir iken mezkûr tûfengin kaza-i patlayıp içünde bulunan saçmaları mûrisimiz maktul merkûm Serkisin sol küreğinin iki parmak aşağısından isabetle cerh ve dört gün mururununda cerh-i mezkûruna mina' sırran merkûm Serkis fevt olmakla mucib-i şeriyesine merkûm Kesper'den bi'l-asale ve bi'l-velaye ve bi'l-vekale taleb ederim deyû bâ'de'd- dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Kesper dâhi cevabında ben ve maktul merkûm Serkis ber vech-i muharrer mezkûr ... karyesinden mezkûr Germüş karyesine saman nakl ederken isna-ı rahımda mezkûr çukura ture eyleyeceğim Oruç karyeleri beyinde mezkûre ve şehri mezkûre deyum mezkûr ve vakt-i mezkûrede yedimde olub saçma namlu tûfengimi seyd etmek emayla...ta'bir olunan koşkera... tûfenginin mezkûrun tûfengine direktip indağt(?) etmek istediğimde atış almadığından tûfeng-i mezkûr yedimde olduğu hâlde dönüp koşarakdan merkûm Serkisin yanında kalır iken mezkûr tûfengin zamansız kaza-i batlayıp içün de bulunan saçmaları merkûm Serkisin sol küreğinin iki parmak aşağısından isabetle cerh ve dört gün mürurunda cerh-i mezkûremden meta...fevt oldu deyû fail-i katilin kendüsünden hinta-i sadırına tev'a ikrar ancak maktul merkûm Serkis vefâtından iki gün mukadem hayatında ğalib hali halak

olmayıp harc-ı beytinde olan müsâlihine görmek kader olduğu hâlde benim bu cerh-i sehmede merkûm Kesperin zanı olmayıp tûfeng-i mezkûr kaza-i boşanub saçmaları isabet etmiştir ben eğer bu cerhten vefât edersem ben merkûm Kesperin cerh ve mâhides minhden afu iyledim merkûm Kesper ile ber-vechile dâva' ve metalibe ve miza'im yoktur deyû maktul merkûm Serkis münhasır şehudedey tev'i ikrar defî etmiştir deyû ba'de'l-def' ve'l- inkâr mümessile-i mezkûre ketb...ledi'l-müraca'a ve fi'l-def-i'... ma'mudiyete liva'aka el-mecruh evla evliya-i ba'de'l- cerh kible'l-mevt cazeü'l-afü'l-istihana 'âla-i 'ali... fasl-ı fi'l-.....ale'l-nefsi demat fanigan afu bi'l-faziye.....icrat ve mahides münhasır bi'l-icma' velayesi ale'l-katl el-ahire nakl-i mezkur keteb-i mu'teberandan fetava-yı ten'ih(?) ve'l-hamdiye nâm kitâbın kitâbü'l-hebayatından mestur ve müserrah olmağın dafi' merkûm Kespere ber-vech-i muharrer daf-i mezkûruna mutabık beyn taleb olundukta mâhalleri katlden kendüsüne asla sut istima' olunmayan salifü'l-zikr Germüş karyesi ahalisinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden kuyumcu oğlu Karabit veledi Akob ve Seko veledi Simokiha ve Nezir veledi Akob ve Haşhaşoğlu Herbo veledi Tano ve Akob veledi Karagöz nâmun kimesneleri li eceli'l-şehâde meclis-i şer'e hazirûn olub isra-yı istişhâd ve maktul merkûm Serkis veledi Akob veledi Serkis vefâtından iki gün mukaddem hayatında ğaib hâl-i halak olmayıp harc-ı beytinde olan mesâlihine görmek kadar olduğu hâlde ben ve merkûm Kespere ber-vech-i muharrere ... karyesinden mezkûr Germüş karyesine saman götürürken isna-i rahta mezkûr çukura turc edeceğim Oruç karyeleri bey'etinde tarik-i âmmda merkûm Kesper yedinde olub sadece nâmlu tûfengini seyd etmem aliyle fakirlik tâbi'r olan kuşlara doğru tûfeng-i mezbûre tetiğini direktib isabet etmek istedikte ateş almadığından tûfeng-i mezkûre yedinde olduğu hâlde dönüp koşaraktan benim ... mezkûr tûfeng merkûm Kesperin ...olmadığı hâlde kaza-i patlayıp içün de bulunan saçmaları benim sol küreğimin iki parmak aşağısından 'isabetle cerh etmiş ise de benim bu cerhimde merkûm Kesperin... olmadığından ben eğer bu cerhten vefât edersem ben merkûm ben merkûm Kesperi cerh ve mâhides minhden afu iyledim merkûm Kesper ile bir vechile da'vâ ve ... bâ nizamı yoktur deyû bizim huzurumuzda tayîfâ ve kat'iya ikrar etmeseydi bizler bu hususu bu vechile şahidiz ve şehadet dâhi ederiz deyû her biri mütafik olmağla bi'l-muvacehe ber-nech-i şer'i edâ şehâdet etmeleriyle şehud-ı merkûmunda hevallerine müsliminden bilir kimesne bulunmadığından şehud-ı merkûmun asul vechile karye-i mezkûre keşiş Kirkor veledi keşiş Nikohos veledi

Apram ve Keşiş Nersis veledi Ovanis veledi Mıgırđıç veledi Simo ve Kirkor veledi Karabit veledi Akob veledi Vano ve Nersis veledi Karabit veledi Simo ve Mıgırđıç veledi Bidros veledi Mıgırđıç ve Aroş veledi Vanis veledi Serkis veledi Nezir veledi Vanis veledi Minas Daro veledi Mardo veledi Aro nâm kimesnlerden olan bâ-varik-mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i beyyinelerinde müstakim ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunmağın mu'cebince müddei asil ve veli ve vekil nerkum Akob bi'l-asale ve bi'l-velaye ve müvekkilesine izafetle bi'l-ve kale tasdi eylediği da'vâ-i mezkûresiyle müddei 'aliye def' merkûm Kesper'e bi-yuce şer'i mu'arazadan men' olunduğu tescil ve der-bar olunmadan arz ve i'lâm olundu. El emrû'l-mine'l-emr f'i'l-yevmi'l-hâdi ve'l-işrin min zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasında yanlışlıkla patlayan tüfengin yol açtığı ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Germüş karyesi sâkinlerinden vefât iden Serkis veledi Akob veledi Serkis'in Germüş karyesine saman nakl ederken Oruç karyesinde Kesper'in kuşlara ateş açması(seyd= av yapmak) ancak saçma namlu tüfengimi atış almadığından Serkisin yanında kalır iken mezkûr tüfengin zamansız kaza-i batlayıb için de bulunan saçmaları merkûm Serkisin sol küreğinin iki parmak aşağısından isabetle Serkis'in vefat etmesiyle sonuçlanan olayla ilgili olarak çıkan davaya dair kayıt.

**(Sn): 281/Numero 485**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Boyacı Kivo veledi Serkis medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde millet-i mezbûreden Aroş veledi Kivo muvacehesinde benim ğaib 'ane'l-meclis Halil Ahmeten hicet-i deyn-i şer'iyeden yüz seksen altı guruş alacak hakkım olub ve merkûm Ahmed'in dâhi işbu merkûm Aroş'da eşya bahâsından yüz seksen altı guruş alacak hakkı olduğundan ğaib-i merkûm yine meblağ-ı mezbûr ile merkûm merkûm Aroş'a havâle eylediğinden ben ve ğaib merkûm Ahmet ve merkûm Aroş havâle-i mezkûre kabul eylediğimizden ol-vechile mebağ-ı mezbûr yüz seksen altı guruş merkûm Aroş'dan min hiceti'l havâle taleb ederim deyû bâ'de'- dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Aroş dâhi

cevabında ber-minval-i muhaerrer üzere olub meblağ-ı mezbûr dâhi hüccet-i mezbûruna zimetinde el-yevm müddei merkûm Kivo'ya sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr müddei merkûm Kivo'ya edâsıyla merkûm Aroş'a iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâdisi min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Boyacı Kivo veledi Serkis'in Aroş veledi Kivo'dan alacak hakkı olan yüz seksen altı guruşu talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 282/Numero 486**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dahilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mâhallesi sâkinlerinden Hasan bin Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Mehmed bin Mustafa muvacehesinde bundan akdem merkûm Mehmed'e bir re's merkebi üç yüz guruşdan bey' idüb olduğu ba'de'l-iştirâ semeninden bâkî iki yüz altmış guruş def' ve teslim idüb bâkî zimmetinde seksen guruş alacak hakkım kalmakla taleb ederim deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında merkebi-i mezbûrun müddei merkûmdan üç yüz guruş iştirâ idüb ve meblağ-ı mezbûr üç yüz guruşdan dâhi iki yüz altmış guruş müddei merkûm hissesine def' ve teslim idüb bâkî zimetimde kırk guruş alacak hakkım kalmıştır deyû ber minvâl-i mübeyyen ziyade ile iştirâ ve da'vâsına ba'de'l inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrem müdde'âsını isbâtta izhar acz edüp talebiyle merkûm Ahmed'e istihlaf olundukta yeminden sonra itmeğin mu'cebince meblağ-ı bâkî mezbûr seksen guruş müddei merkûm Hasan'a edâsıyla merkûm Mehmed'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mâhallesi sâkinlerinden Hasan bin Ahmet'in Mehmed bin Mustafa'ya bir tane eşek verdiğini ve tamamı üç yüz guruş olan paradan geriye kalan kırk guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.



Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kırk Mağara mâhallesi sâkinlerinden 'Ömer bin Halil medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'imizde mâhalle-i mezbûre sâkinlerinden Hasan bin Hüseyin tarafından zikr-i ati ve dâ'vaya istima' ve redd-i cevabâ vekil-i müseceli şer'îye Mehmed bin Mehmed muvacehesinde mâhalle-i mezbûrede vâki' bir bâb meğare Emmi'm Cumo'nun malı ve mülkü olup ba'de vefât zevcesi Gül ile kebir oğulları Remo ve Müslüm'e intikâl idüb ba'de zevce-i mezbûre Gül dâhi vefât edüb hisesi oğlu Remoya intikâl ve Remo dâhi zimet eylediğinde karındaşı Müslüm'e intikâl edüb ba'de merkûm Müsüm dâhi vefât eylediğinde meğare-i mezkûre kebir oğlu Lalo'ya intikâl ve Lalo dâhi vefât eylediğinde ben emmizâdesi olduğumdan bâkî mevrûs ve intikâl etmiş iken işbu vekil-i merkûmun müvekkili meğare-i mezkûreye bi-gayr-i hakk ve za'yid ve zabt etmekle müvekkiline muzâffa meğare-i mezkûreye bâki teslim merkûm Mehmed'e tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-dâva ve'l-istintak vekili merkûm Mehmed dâhi cevabında müvekkili meğare-i mezkûreye vasi' yedine ikrar lâkin meğare-i mezkûreye Mevliye şeyhi Seyid Ahmet Efendi'den meblağ-ı ma'lum mukabelesinde iştirâ etmiştir deyû müddei merkûmun mâ-adâ müddeasına külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Hâfız Hamza bin Mollâ Mehmed bin Hamit ve Mustafa bin Halil bin Mustafa ve Mustafa bin Sâlih ve Abi Seyfo bin Seyfo nâm kimesnelere bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Sultan Bey mahallesinden İbrahim bin Ahmet ve Kırk Mağara mahallesinden Abûzer bin Hasan nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber-nech-i şer'î isbât itmeğın mucibiyle mağara-i mezkûreye müddei merkûm 'Ömere teslim merkûm Mehmed müvekkiline muzâffa tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü'l-hâms min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kırk Mağara mâhallesi sâkinlerinden 'Ömer bin Halil'in sunduğu davada Cumo'nun Mehmed bin Mehmed'den alacak hakkı olan bir bab meğare(?) için varisleri olan Gül, Remo ve Müslüm'ün vefatı üzerine kendisinde

Cumo'nun emmizadesi olduğu için alacak hakkını kendisinin talep etmesi ve mahkeme kararıyla kendisine intikal ettiğine dair kayıt.

#### 488

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Çerkes Hâcî Mehmed bin 'Abdullah'ın verâset-izevce-i menkuha metrukesi Rahime binti Bekir ile sulbi sagir oğulları Ramazan ve 'Abdullah inhisarları el-tahkik ve müteveffâ-i merkûmun daniyelerinden İbrahim bin Hüseyin meclis-i şer'imizde verase-i merkûmuna zevciye ve vasiye-i mezbûre ma'rifeti'z-zat Rahime muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp ben mukaddema müteveffâ-i merkûm Çerkez Mehmed zimetinde dört yüz elli guruş hüccet-i karzı şer'iden alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû ba'de'd-dâva ve mezbûre Rahime dâhi inkâr etmiş isede ben meblağ-ı mezbûruna...ferâğat ve verase-i merkûmuna şerh edüp hususu mezbûre müte'allik-i âmm ve da'vâ-i vekâfi metalibattan verase-i merkûmunun zimetlerine ibrâ-yı âmm sahihi şer' ile ibrâ ve iskât hak eylediğimde olduğu ibara-i mezkûreme kabul eyledi diyerekde gibbe't-tasdikü'ş-şer'i tescîl ve mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-'aşer min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

İşbu zeylin 'asıl kâssamı Selef Hakkı Efendi zamanı sicilinde üç yüz otuz dokuzuncu numerosuna kayıt olmuş olduğundan işbu mâhalle şerh verildi.

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mâhallesi sâkinlerinden İbrahim bin Hüseyin'in Rahime'nin huzurunda Çerkez Mehmed zimetinde dört yüz elli guruş alacak hakkı olduğunu ve Rahime'nin inkar ettiğine dair kayıt.

Hamal-ı mezkuratına tevellid etmekle ismi İsmihân'a tesmiye olunub taksim olub münfesih olmakla ber-vech-i zey-i 'ali tefrik el-şer'î-tevzi' ve taksim zeyl ve ... kılınmıştır. Fî'l-yevmi'l-'aşer bin muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Hisse-i zevce-i mezbûre Sultan

1625 30

1161 30

+\_\_\_\_\_

2786 Menzilden .....

Hisse-i kebirü'l-merkûme Fatıma

1625 30

1161 30

+\_\_\_\_\_

2786 menzilden.....

Hisse-i kebirü'l-merkûme Râhime

1625 30

1161 30

+\_\_\_\_\_

2786 menzilden.....

Hisse-i sağirü'l-merkûm Mustafa

3250 16

2323 16

+\_\_\_\_\_

5573 menzilden.....

Hisse-i sağirü'l-merkûm Veysi

3250 16

2323 16

+\_\_\_\_\_

5573 menzilden.....

Hisse-i sağirü'l merkûm İshak

1625 28

1161 28

+\_\_\_\_\_

2786 menzilden.....

Bâlâ-yı defterde muharrer olduğu vechile kebiran merkuman hisselerine ahz û kabz idüb hisse-i seffar-ı merkûmun beş bin sekiz yüz guruş yirmi pâre idane olunmak üzere vasi merkûma teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhalle şerh verildi.

**(Sn): 283/Numero 490**

Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Nur 'Ali mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden İbrahim bin Halil Beko'nun verâset-izevce-i menkuha metrukesi 'Âişe binti 'Ömer ve sulbi kebir oğlu Mehmed ile sulbiye sagir kızları Zeynep ve Rahime'ye münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagiran-ı mezbûranın kıbel-i şer'iden mensûb vasiyeleri li-ebeveyn erkarındaşları kebare merkûm Mehmed'in taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le terekesi tahrir ve beyne'l-verase-i bi'l-farizetü'ş-şer'iyeye tevzi' ve taksim olunan tereke-i müteveffâsı merkûmdur ki

müfredâtıyla ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fi'l-yevmi'l-tasi' ve'l-işrin min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Nur 'Ali mâhallesi sâkinlerinden vefât eden İbrahim bin Halil Beko'nun veresesinin varisleri olan oğulları ve kızları arasında taksimine dair kayıt.

Döşek 3 105	Tastık 3 20	Yorgan 3 140	Kilim şakası 3 300	Sanduk 3 35
Hasır 2 20	Sahan 3 30	Su tası 1 10	Mihvan(?) 1 15	Tas 1 5
Şam'adan 1 10	'Aba 1 20	Teşt 2 100	Legen 1 30	Tüy 1 10
Fevak tahtası(?) 40 50	Yorgan 2 130	Sanduk 1 10	Sagir kazgan 1 20	Def' şam'adan 1 20
Lenger 1 10	Sahan 1 10	Tüy 1 10	Hızma 1 5	Küpe 1 50
Merkeb 1 200	Sırğ 1 20	Merhem 1 10	Kesfe (?)5 100	Satıl 1 20
Mankal 1 50	Kebir kazgan 1 200	Kebir satıl 1 50	Kebir sini 1 100	Mehl-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil 8000

Yekûnu'l-eşyâ

10000

Minhü'l-ihracât

Harc-ı defetr-i mâhkeme Kaydiyye Dellâliye

15

40

30

Vesayet-i hüccet-i varaka bahâ

250

Yekûn

Bahâ 340

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 9660

Hisse-i zevc-i mezbûre 'Âişe bahâ 1207 pâre 20

Hisse-i ibn kebirü'l-merkûm Mehmed

4226

Hisse-i bint sagiretü'l-mezbûre Zeyneb

2113

Hisse-i bint sagiretü'l-mezbûre Rahime

2113

Bâla-yı defterde beyan olunduğu vechile kibar-ı merkûman hisselerine ahz ü kabz idüb sagiran mezbûran hisseleri dâhi vasi merkûm Mehmed'e teslim olduğu ahz ü kabz eylediği işbu mâhalle şerh verildi.

Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Cennetkuşu ‘Abdullah bin ‘Abdurrahman bin ‘Abdullah ın verâset-izevc-i menkuhayı metrukesi ‘Âişe binti Müslüm ve sulbi kebir oğulları ‘Abbâs Efendi ve Müslüm ve sulbiye sagir oğlu Reşid ile sulbiye kebir kızları Elif ve İslim ve sulbi sagire kızı Adile’ye münhasıra olduğu lede’ş-şer’ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagiran-ı merkûman kable’l-i şer’iden mensûb vasiyeleri erkarındaşları kebir merkûm ‘Abbâs Efendi’nin taleb ve ma’rifeti ve ma’rifet-i şer’le terekesi tahrir ve beyne’l-verase-i bi’l-farizetü’ş-şer’iye tevzî’ ve taksim olunan tereke-i müteveffâsı merkûmdur ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fi’l-yevmü’l-hâms ve’l-işrin min muharrem sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mâhallesi sâkinlerinden vefât iden Cennetkuşu ‘Abdullah bin ‘Abdurrahman bin ‘Abdullah’ın malının varisleri arasında taksim edilmesine dair kayıt.

Kebire kazgan 1 100	Teş 1 60	Leğen 1 10	Aş kazganı ma’akapak 2 150	Sahan 2 20
Tas 1 25	Palas 3 100	Keçe 1 50	Yatak kat 1 80 -Merkeb 1 100	Öküz çift ma’a takım 1 600

Direkli nâm mâhâlledede bir kıt’a üzüm bağı tiyek 2000

2500

Asım kulu karyesinde bir kıt’ bağ tiyek 900

700

Mâhalle-i mezbûrede vâki’ bir bâb menzil

4000

Yekûnu'l-eşyâ

Bahâ 8585

Minhü'l-ihracât

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfinine ve kabz mesarifine

145

Harc-ı defter-i mahkeme	Kaydiyye	Dellâliye	Varaka bahâ
211	13	12	4

Harc-ı vesayet ve varaka bahâ	Yekûn	Sahhu'l-bâkî
30	415	8170

Hisse-i zevc-i mezbûre 'Âişe bahâ 1021 pâre 2

Hisse-i ibn kebiri'l-merkûm 'Abbâs Efendi bahâ 1588 pâre 24

Hisse-i ibn kebiri'l-merkûm Müslüm bahâ 1588 pâre 23

Hisse-i ibn sagirü'l-merkûm Reşid bahâ 1588 pâre 23

Hisse-i bint kebiretü'l-mezbûre Elif bahâ 794 pâre 12

Hisse-i bint kebiretü'l-mezbûre İslim bahâ 794 pâre 12

Hisse-i bint sagiretü'l-mezbûre 'Adile bahâ 794 pâre 12

Bâla-yı defterde beyan olunduğu vechile kibar-ı merkûman hisselerine ahz ü kabz idüb sagiran-ı merkûmanın hisseleri dâhi vasi merkûm 'Abbâs Efendiye teslim olduğu ahz ü kabz eylediği işbu mâhalle şerh verildi.



(Sn): 284/Numero 492

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mâhallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kivo veledi Bano medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyize mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden ve teb'a-i merkûm millet-i mezbûreden Ebyoş Kivo veledi Karabet muvacehesinde mâhalle-i mezbûrede vâki' tarafları Tavid ve merkûm Ebyoş menzilleri ile mâhdud babamdan mevrûs iki bağı müşemmil bir hâne ile bir bâb sağır mahzenden beş sehmden bir sehem hiseme merkûm Ebyoş'dan da'vâ olduğu inkâr edüp ol-vechisiyle beyinemizde mukayyidat-ı kesirede vuku'a bulmuş isede ben hâne-i mezbûrede olan beş sehmden bir sehem hisemden fareğ olub merkûm Ebyoş Kivo dâhi kendi malından bâkî sekiz yüz guruş vermek üzere beyinemizde akd suh olundukda ben dâhi sulhu mezbûrede ba'de'l-kabul ba'de'l-sulh mezkûre sekiz yüz guruşu dâhi meclis-i sulhdan kable'l-mefarik merkûm Kivo ahz û kabz idüb hâne-i mezkûre müte'allik-i âmm ve da'vâ-yı vekaf-ı metalibattan ben merkûm Ebyoş Kivo'nun zimetine ibrâ olduğu bedel-i sulh mezkûre istirdadına müte'allik ve dâ'vâsına benim zimetime ibrâ-yı âmm sahih-i şer'ile ibrâ ve her birimiz ber-vech-i muharrer aherin ibrâsına kabul eyledik dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmü's-sâdisi ve'l-işrîn min zilhicce sene ihda ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mâhallesi sâkinlerinden Kivo veledi Bano'nun Ebyoş Kivo veledi Karabet'den babasından kalma mirastan kendi hissesine düşen payı alamadığını dolayısıyla açılan dava sonucu mahkemeye taşınan davayla ilgili kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Nur ‘Ali mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden İbrahim Halil bin Bülbül Beko’nun sulbiye-i sahare kızları Zeynep ve Rahime’nin ebced ve vaz’-ı yedden kimesneleri olmadığından kibel-i şer’iden ber vasi nasb ve ehm ve iltizâm olmağla emanet ile ma’ruf ve istikamet ile mevsuf ve umuru vesayeti emr vechile lâhık ve mustahuk ettüğü zeyl-i sahifede muharrerü’l-esami müslimin iğbarlarıyla müstahkık olan sağıran mezbûranın erkarındaşı Mehmed sağıranı mezbûranın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin kibel-i şer’iden vasi nasb olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerini kemâ yenbâği edâya teahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vâki’ bi’t taleb ketb ve imlâ olundu. Fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-işrîn min muharrem sene aşini ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Varislerin kendilerine kalan malların taksimi konusunda açmış olduğu davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Nur ‘Ali mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden İbrahim Halil bin Bülbül Beko’nun vefatıyla birlikte kendisinden kalan malı için kızlarından varis olmadığı için erkek kardeşinin malı talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Cennetkuşu ‘Abdullah bin ‘Abdurrahman bin ‘Abdullahın sulbi sagir oğlu Reşid ve sulbi sagir kızı Adile’nin ebced ve vasiyeden kimesneleri olmadığından kibel-i şeriden ber vasi nasb ve ehm ve iltizâm olmağla emanet ile mevsuf ve umuru vesayeti her vecihle layık ve müstahik ettiği zeyl-i kitâbda muharrer el-esami müslimin iğbarlarıyla müstahkık olan sagıran mezbûranın li-ebeveyn erkarındaşı ‘Abbâs Efendi sagıran mezbûranın vâkt-i rüşd ü sedâdlarına değin kibel-i şer’iden vasi nasb ve ta’yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerini kemâ yenbâğiedâya ta’ahhüd itizam itmeğın mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi’l-yevmi’r-râbi’ ve’l-işrîn min muharrem sene aşini ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Varislerin kendilerine kalan malların taksimi konusunda açmış lduğu davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Cennetkuşu ‘Abdullah bin ‘Abdurrahman bin ‘Abdullah’ın vefatıyla oğlu ve kızından babasından kalan malı alacak kimse olmadığından erkek kardeşi ‘Abbâs Efendi’nin talep ettiğine dair kayıt.

495

Bâdi-i defter-i kâssam oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden ‘Arapzâde Hâcî İsmail Efendi ibn Hâfız Mehmed Efendi’nin verâset-izevce-i menkuha metrukesi İsmihân binti İsmail ve sulbi sağır oğulları Mehmed Sâlih Efendi ve Rifât Efendi ile sulbi kebir kızları ‘Âişe ve Zemzem ve Emine ve sulbi sağır kızı Zelihâ’ya münhasıra olduğu ledâ’şerh-i enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagire-i mezbûrenin kıbel-i şer’iden mensûb vasiyesi li-ebeveyn erkarındaşı kebir merkûm Mehmed Sâlih Efendi’nin taleb ve ma’rifetleriyle ma’rifeti’ş-şer’le terekesi tahrir ve beyne’l-verase bi’l-farizeti’ş-şer’iye tevzî’ ve taksim olunan tereke-i müteveffâ-i âmm merkûmdur ki ber-vech-i ati müfredâtıyla zikr ve beyan olunur. Fi’l-yevmü’s-sâbi’ ve’l-işrin min zilhicce sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Varislerin kendilerine kalan malların taksimi konusunda açmış lduğu davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden vefât iden ‘Arapzâde Hâcî İsmail Efendi ibn Hâfız Mehmed Efendi’nin geriye kalan mallarının varisleri arasında taksimine dair kayıt.

Kırmızı... yasdik14 210	Ban halısı2 160	Halı seccade 1 50	Kilim1 80	Keçe 1 40
Kırmızı cuka yasdik 3	Döşek 3 100	Kefi kilim 8 20	Maka'id 1 40	Yorgan 3 50 -30
Mavi cuka kürk1 160	Bedirin cuka kürkü1 200	Siyah sako cuka kürk1 160	Bedirin cuka kürkü1 150	Şal cebil 50

Ve kürk1 50	Şal hırka 1 100	Beyun bağı ve çorap 2 10	Bantol 2 60	Sako 1 50	
Şal entâri 2 60	Cuka siyah resm evriyesi 1 700	Cuka bantol 2 60	Cuka setre 1 150	Cuka palto 2 60	
... abâ 1 100	Kara takım ...çift1 40	Sarı leğen ibrik1 80	Labene(?) çift 1 10	Canak 1 3	
Ayna 1 25	Canak 2 5	Eski maden tabak 1 10	Tas 1 10	Beyaz tabak 2 5	
Tütün tabağı 9 15	Çanak 4 4	Kilim 1 40	Ateş mankal 1 -2	Kilim 4 150	
Teşt 1 40	Leğen 2 60	Tava 2 40	Gügüm 1 20	Kazgan 5 150	
Sâgir tepsi 1 40	Lenger 3 30	Süzgeç 1 25	Uskere tası 1 10	Yumurta tavası115	
Sagiran kazgan1 25	Sahan 8 80	Meles 1 5	Tabak 2 20	Teşt 2 100	
Sagir ve kebir kazganı 3 150	Tebisi 1 15	Küb 9 100	Boğavi(?) 2 10	Sırığ 1 20	

Hurc 1 30	Hıral çift 1 20	Çuval çift 4 60	Hıral çift 1 20	Hurc 25
Çakmak 3 15	Tebisi 1 15	Fanus 6 20	Tabağ 10 40	Şem'adan 1 20
Telateyn hurc(?) 1 25	Mekiye 1 10	Sagir ve kebir sanduk 8 40	Büyük sanduk 2 70	Kebir sini 1 150
Hasır 1 5	Kapı perdesi 3 30	Yasdık 3 15	Keçe 2 60	Taht 1 60
Keçe 3 90	Ban halısı 2 40	Halı seccade 2 60	Kilim 1 25	Sahan 1 10
Tas 2 10	Şam'dan 1 10	Menkal 1 25	Sini 1 25	İbrik ve ... 1 40
Kazgan 2 40	Barkir 2 600	Nısf-ı kısrak 1 500	Hınta kile 60 6000	Mehvan(?) 1 10
Ban halısı 3 350	Meka'id 3 150	Yün yasdık 8 80	Ot yasdık 9 30	Şem'adan 1 25
Mankal 1 5	Kebir kilim 1 100	Hasır 4 40	Kahve takımı 1 20	Sarrac dükkanı 1 600

Şahin nâm kimesnenin 'indinde koyun ve keçi 20

2600

... olan mezruât hınta kile 20 bahâ1200

Şe'ir kile 12 bahâ360

Aşık karyesinde bir kıta üzüm bağ tiyek 1000

3000

Mâhalle-i mezbûrede bir bâb selamlık ve harem dairesi 26000

Yekûnu'l-eşyâ

43064

Minhû'l-ihrcât

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfinine ve kabz masârifine verilen

1500

Harc-ı defter-i mâhkeme 1039

Kaydiyye

642

Dellâliye

272

Varaka bahâ

25

Vesayet-i hücceti ve Varaka bahâ40

Yekûn 2905 Bâkî 20

Sahhu'l-bâkî

40158 Bâkî 20

Hisse-i zevc-i mezbûre İsnihman

Menzil ve bağ ve dükkandan eşya ve zehairine

Bahâ	pâre
3700	00
1319	30
+_____	+_____
5019	30

Hisse-i kebirü'l-merkûm Sâlih Efendi

	Bahâ	pâre
Bu dâhi	6475	00
Bu dâhi	2209	26
	+_____	+_____
	8684	26

Hisse-i kebirü'l-merkûm Rıfat Efendi

	Bahâ	pâre
Bu dâhi	6475	00
Bu dâhi	2209	26
	+_____	+_____
	8684	26

Hisse-i bint kebiretü'l-mezbûre 'Âişe

	Bahâ	pâre
Bu dâhi	3237	20
Bu dâhi	1154	33
	+_____	-_____
	4391	13

Hisse-i bint kebiretü'l-mezbûre Zemzem

	Bahâ	pâre
Bu dâhi	3237	20
Bu dâhi	1154	33
	+ _____	- _____
	4391	13

Hisse-i bint kebiretü'l-mezbûre Emine

	Bahâ	pâre
Bu dâhi	3237	20
Bu dâhi	1154	33
	+ _____	- _____
	4391	13

Hisse-i bint kebiretü'l-mezbûre Zeliha

	Bahâ	pâre
Bu dâhi	3237	20
Bu dâhi	1154	33
	+ _____	- _____
	4391	13

Bâla-yı defterde beyan olduğu vechile kibar-ı merkûman hisselerine ahz ü kabz idüb sagire-i mezbûrenin hisesi dâhi vasi merkûm Sâlih Efendi'ye teslim olduğu ahz ü kabz eylediği işbu mahalle şerh verildi.



(Sn): 285/Numero496

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Meşarrikiye mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Arapzâde Hâcî İsmail Efendi ibn-i Hâfız Mehmed Efendi'nin sulbi sagire kızı Zelihâ'nın ebced ve vasiyeden kimesne olmadığından kibel-i şer'iden bir vasi nasb ehemmiyet ve elzem olmakla emanet ile ma'ruf ve istikamet ile mevsuf ve her vechile umuru vesayeti muktedir ettiği zeyl-i kitâbda muharrer el-isami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olan sagire-i mezbûrenin li-ebeveyn erkarındaşı Mehmed Sâlih Efendi kibel-i şer'iden sagire-i mezbûrenin vakt-ı rüşd ü sedâdlarına değin vasi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmü's-sâdis ve'l-işrin min muharrem sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:** Debbâğ 'Ali Bey Saatçizâde Hâcî 'Ömer Ağa

**Özet:** Varislerin kendilerine kalan malların taksimi konusunda açılmış olduğu davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Meşarrikiye mahallesi sâkinlerinden Arapzâde Hâcî İsmail Efendi ibn-i Hâfız Mehmed Efendi'nin kızlarından varisi olmadığı için kardeşi Mehmed Sâlih Efendi'ye mallarının terk edildiğine dair kayıt.

497

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından 'Alihan Bey mahallesi sâkinlerinden Ahmed bin Tobal Mehşi medîne-i mezbûre hükümet konağında meslis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Kamşo bin Kôr Mehmed muvacehesinde keçi bahâsından bâkî merkûm Kamşo zimmetinde yetmiş altı guruş alacak hakkım olmağla talep ederim deyû bâ'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Kamşo dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmuna müddei merkum Ahmet'e zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev'î ve rızasıyla ikrar ve itiraf itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr yetmiş altı guruş müddei merkûm Ahmed'e edâsıyla merkûm Kamşo'ya iltizâm olunduğu tescil ve huzuru 'aliyelerine i'lam olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min muharrem sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** ‘Alihan Bey mahallesi sâkinlerinden Ahmed bin Tobal Mehsi’nin Kamşo bin Kôr Mehmed’e vermiş olduğu keçinin değeri olan yetmiş altı guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 286/Numero 498**

Ma’rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb`a-i devleti ‘aliyenin Ermeni milletinden Vartan veledi Merdo medine- mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün’akid meclis-i şer’imizde sakbiye-i tekiyesi vakfının...‘Osman bin Mustafa muvacehesinde ...‘Osman’nın emirleriyle vakf-ı mezbûr canibine vermiş olduğum nan-ı aziz bahâsından müterakim üç bin iki yüz guruş alacak hakkımı...merkûm ‘Osman’dan talep ederim deyû ba‘de’d-dâva ve’l-istintak merkûm ‘Osman dâhi cevabında vakf-ı mezbûre canibine ber-vech-i muharrer nan-ı aziz bahâsından meblağ-ı mezbûr üç bin iki yüz guruşu müddei merkûmdan alacak hakkım olduğunu ikrar ve i’tiraf itmeğin mucibince meblağ-ı mezbûr üç bin iki yüz guruşu vasi canib vakfi mezbûruna olmak üzere müddei merkûm Vartan’a edâsıyla merkûm ‘Osman iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î ‘âliyelerine i’lâm olundu. Fi’l-yevmi’s-sâni ve’l-işrîn min zilhicce sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Vartan veledi Merdo’nun Osman bin Mustafa’dan alacak hakkı olan üç bin iki yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki sadr olan emr-i 'aliyelerine imtisala mahkeme-i şer'iden Mürsel Mâhzarbaşı Hâcî Halil medîne-i Urfa hâricinde Cekem Oruc(?) ve Çukur Turce(?) karyeleri miyanında cerh olunub ber-vech-i ati Germüş karyesinde mecruhat vefât iden teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Serkis veledi Akob'un zaptiye neferatı ve tabib-i beldede ve Katur Selmo ve sâire ceridede mazbut el-esami müslimin huzurlarında müteveffâ-i merkûmun vech-i şer'i üzere i'zası keşf nazır olundukta mütevefat-ı merkûm sol küreğinin iki parmak aşağısından saçma ile cerh olduğunu merkûm Hâcî Halil mahallinde ketb ve ma'a meb'us emna şer'le meclis-i şer'iyeye gelüb inha ve takrir eylediği huzûr-i 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdi 'aşer min şevvâl sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Kaza olarak ortaya çıkan yaralanmaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mürsel Mâhzarbaşı Hâcî Halil'in sol küreğinin iki parmak aşağısından saçma ile atış isabet ettiğiyle ilgili davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zat Emine binti Mâhmud medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Arap Ahmet bin 'Übeyd'in zevc-i mekuha metrukesi Adile binti 'Abdullah muvâcehesinde müteveffâ-i merkûm Arap Ahmet bin Abid zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden alacak hakkım olan beş yüz guruş bâkî kable'l-alada ve'l îfâ vefât etmekle tereke-i müteveffâ-i merkûmdan olmak üzere meblağ-ı mezbûr merkûm Adile'den talep ederim deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Adile dâhi cevabında tereke-i müteveffâ-i merkûm bi'l-vasi verâse-i sâire ile ma'a vaziyedini ikrar ve itiraf idüb müddei merkûmun ma'ada müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm er vech-i muharrer müdde'âsını Yusuf Paşa İmâmı Hâcî Ahmet Efendi ibn-i ...ve İsmail bin Hüseyin ve Süleymân bin Mustafa nâm kimesnelere bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan 'Ali bin Ahmet ve Nacar Halil bin Mâhmud nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'muvâcehe ber nech-i şer'i ba'de'l-

isbât ve'l-halef ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş müdde'i-i mezbûre Emine'ye tereke-i müteveffâsı merkûmdan olmak üzere edâ ve teslim zevce-i mezbûre Adile'ye tenbiye olunduğu tescil ve huzur ‘‘aliyelerine ahz ve i'lam olundu. Fîl-yevmi'l-'aşer min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Emine binti Mâhmut'un Arap Ahmet bin Abid zimmetinde alacak hakkı olan beş yüz guruşu Arap Ahmet'in vefat etmesi üzerine eşi olan Adile'den talep ettiğine dair kayıt.

### 501

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Siverekli mahallesi sâkinlerinden Amo bin Halid medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'i...medîne-i mezbûre muhasebecisi ve beytü'l-mâl memuru olub husus-ı ati el-beyana istima' ve redd-i cevabâ kibel-i şer'idan ma'zun ve zikr-i ati müteveffânın terekisi olarak bir re's bârgir ve bir abâ ve bir kulan ikrarıyla bâ-leman(?) vaz'-ı yedi olan ref'etlû Kamil Bey tarafından vekil-i müsecceli şer'iyesi Mehmed Efendi ibn-i Ramazan Ağa muvacehesinde mâhalle-i mezbûre sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Şeyho bin Halid'in terekisi olarak bir re's bargir ile bir abâ ve bir kulan(?) zâhirin verase-i ma'ruf ve ma'rufesi olmamak ze'miyle emin ve müvekkil mûmâ-ileyh bâ-lamane vazi'ül-yedi olmakla ben müteveffâ-i merkûm Şeyho'nun li-ebeveyn erkarındaşı ve hazıran varisi olub babamız ismi Halid ve dedemiz ismi İbrahim ve vâlidemiz ismi Hatice bint 'Abdullah ve ... ra'semiz mâhalle-i mezbûre olduğundan tereke-i müteveffâ merkûm ... bâkî mevrûs olmağla müvekkiline izâfetle bâkî teslim vekil-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendiye tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak vekil-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi cevabında tereke-i müteveffâ-i merkûm müvekil-i mûmâ-ileyin bâ laman-ı vaz'-ı yedine ikrar ve i'tiraf idüb müddei merkûmun ber-vech-i muharrer verâset-imüde'ası ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharer müdde'âsını Hekimdede mahallesi İmâmı Mâhmut Efendi ibn-i Abûzer ve Mehmed bin Recep ve Hâfız Mehmed bin Ramazan ve Mehmed bin Ferhad nâm kimesnelerin bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Mehmed bin Mollâ Ahmet

bin Mehmed ve Mehmed bin Cevad ‘Ömer bin ‘Abdullah nâm kimesneleri la-cele’l-şehâde meclis-i şer’i hazirûn olub istişhâd olunduklarında fi’l-hakika müddei merkûm ‘Amo müteveffâ-i merkûm Şeyho’nun li-ebeveyn erkarındaşı olub babaları ismi Halid ve dedeleri ismi İbrahim ve vâlidesi ismi Hatice binti ‘Abdullah ve müskit re’sleri mâhalleri mezbûrede olmağla müddei merkûm ‘Amo müteveffâ-i merkûmun karındaşı ve...ve ...merkûm ‘Amo’da hayr-ı varisi ve terekesine müstahik ahir kimesnesi olduğu ma’lumemiz vekildir bizler bu hususa bu vechile şâhidiz ve şehâdet dâhi ederiz deyû bi’l-muvâcehe her biri mütafık ... olmakla edâ-i şehâdet-i şer’iyye etmeleriyle mu’cebince ba’del-hükm bargir-i mezbûre ve abâ ve kulan mezkûrları müddei merkûm ‘Amo’ya edâ ve teslim müvekkiline muzâffa vekil-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi’ye tenbiye olduğu tescil ve huzûr-i ‘âliyelerine i’lam olundu. Fil-yevmi’l-hâms- ‘aşer min Muharrem sen aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sivrekli mahallesi sâkinlerinden Amo bin Halid’in bir tane bargir ile bir abâ ve bir kulan(?) alacağı olup bu alacak hakkını Mehmed Efendi’den talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 287/Numero 502**

Ma’rûz-ı da’îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden İbrahim Halil bin Ahmet verâset-i zevce-i menkûha-i metrukesi ...binti Mollâ ‘Ali ile kebir oğulları Ahmet ve Mehmed ve kebir kızı Zemzem’e münhasır olduğu lede’ş-şer’ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmuna ibn-i merkûm Mehmed medinei mezbûre hükümet konağında meslis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün’akid meclis-i şer’imizde ibn kebir merkûm Ahmed muvacehesinde pederimiz müteveffâ-i merkûmun hayatında ‘ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba’de vefât benimle verese-i sâire merkûmuna mevrûs mâhalleri mezbûrede vâki’ etraf-ı erba’ası Rahime ... ve ‘Ali ve Mollâoğlu Bakır ve tarik-i âmm ile mâhdud bir bâb menzilden kırk sehemde on dötr sehemmi hisse-i irsiyem merkûm Ahmet’den talep ederim deyû ba’de’-d-da’vâ ve’l-istintak merkûm Ahmet dâhi cevabında menzil-i mezbûre babaları müteveffâ-i merkûmun malı olub ba’de vefât müddei merkûm Mehmed ve zevce-i mezbûrem Kasım ve bintü’l-mezbûre

Zemzem ile bâkî mevrûs olub müddei merkûm Mehmed menzil-i mezbûruna ber minvâl-i on dört sehem hisse-i irsiyesine bâkî bin guruş tab'an ve kati'an bey' ve ben dâhi iştirâ idüb semeni olan meblağ-ı mezbûruna sekiz yüz guruş müddei merkûm Mehmed'e ve def' ve teslim eylediğimde olduğu ahz û kabz eylediğini hatta mâhzar-ı müsliminde ikrar dâhi etmişti ve iki yüz guruşunu dâhi bâkî her biri sahiha şer'îye ile her biri ve ben dâhi... ve kabul etmiştim deyû def'inde müddei merkûm Mehmed menzili mezbûruna hisse-i ...ber-minval-i mübeyyen bin guruş karındaşı Mehmed'e bey' eylediğini ve meblağ-ı mezbûruna iki yüz guruş merkûm Ahmed'e tenbiye eylediğini ve beş yüz guruşunu ahz û kabz tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf idüb ancak meblağ-ı mezbûruna üç yüz guruş ahz eylediğini ba'de'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine Yusuf Paşa mahallesi İmâmı Ahmed Efendi bin Eyüb ve Süleymân bin Mustafa ve Mehmed bin Ahmet ve Mehmed bin Halil nâm kimesnelere bâ-mestûre sıran ba'de 'allenen el-tezkiye-yi adl ve makbûlü's-şehâde ettükleri iğbar olunan Hekimdede Mahallesi İmâmı Mâhmut Efendi bin Abûzer ve Hasan bin Ramazan nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'î isbât itmeğin mucibiyle müddei merkûm Mehmed bi-yuce şer'î merkûm Ahmet'e me'arızına min ' olduğu tescîl ve huzur 'ali lerine i'lam olundu. Fîl-yevmi'l-'işrîn min muharrem sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden vefât iden İbrahim Halil bin Ahmet'in vefat etmesiyle varislerinden Mehmet'in pederinin merkûm Ahmet yedinde malı, mülkü ve alacak hakkı olduğunu talep ettiğine dair davayla ilgili kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa'da vâki' Siverekli mahallesi sâkinlerinden ve taife-i afgandan Mehmed Han bin Süleymân medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'i ...medîne-i mezbûre muhasebecisi ve beytü'l-mâl memuru olub husus-ı ati el-beyan 'Osman ve redd-i cevâba kibel-i şer'den ma'zun zikr... tereke-i müteveffâya bâ-leman ikrarıyla vaz'-ı yedi mütehakuk olan ref'atlı Mehmed Kamil Bey tarafından vekil-i müsecceci şer'iyyesi Mehmed Efendi ibn-i Ramazan Ağa muvacehesinde mâhalle-i mezbûre sâkinlerinden ve efğan-ı taifesinde olub bundan akdem vefât iden 'Abdulcabar bin Hakdar'ın kaffe-i terekesinde zâhirde varis ma'ruf ve ma'rufesi olmamak ze'miyle emin ve müvekili mûmâ-ileyh bâ laman-ı vaz'-ı yedi olmağla mütevefa-i merkûm Abdulcabar hal-i hayatınfa ve kemal akil vasiyetinde benim için amcazâdem ve fütühaddan sonra varisimdir deyû huzur-ı müslahinde ikrar ve işhad ben dâhi muvacehesinde ba'de'-tasdik ve ...'ali ikrar vefât etmekle tereke-i müteveffâ mezbûre bâkî teslim müvekkiline izafetle vekil-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak vekil-i mûmâ-ileyh vasi' cevabında tereke-i müteveffâ-i merkûm müvekkil mûmâ-ileyhin bâ- laman vaz'-ı yedine ikrar ve i'tiraf idüb müddei merkûmun ber minvâl-i mübeyyen ikar-ı müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını ... mahallesi İmâmı Hüseyin bin Selo ve 'Ali bin 'Abdullah ve Süleymân bin Abdurrahman nâm kimesnlerine bâ-mestûre sıran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbulu'l- şehâde ettikle iğbar olunan Mustafa bin Hâcı Mehmed ve Hâcı Mehmed bin Mustafa nâm kimesneleri lâ-eclî'l-şehâde meclis-i şer'ide hâzirân olub istişhâd olduklarında fi'l-hakika müteveffâ-i merkûm Abdulcabbar hal-i hayatında ve ... akl-ı sıhhatında müddei merkûm Mehmed Hân için benim emmizâdem ve fütühaddan sonra varisimdir deyû huzur-umuzda ikrar ve işhad olduğu muvacehesinde tasdik ... 'ali ikrar vefât eyledi bizler bu hususa bu vechile şahidiz ve şehâdet dâhi ederiz deyû her biri mutafik ve'l-zabt ve'l-men' bi'l-muvacehe edâ-i şehadet-i şer'iyye etmeleriyle mu'cebince ba'de'l-hükm ve'l-tenbiye veledi'l-mezayide bey' ve defter olunan tereke-i müteveffâ merkûmdur ki ber-vech-i zir zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i saferü'l-hayr sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimi konusunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Siverekli mahallesi sâkinlerinden Mehmed Han bin Süleymân'ın vefat etmeden önce 'Abdulcabar bin Hakdar'ın varisi olduğunu idda etmesi ve çıkan ilgili davaya dair mahkeme kaydı.

Pamuklu mintan1 17	Ruhani(?) kundura 1 25	Kundura çifti 1 14 20	Kundura çifti 1 15 20	Kundura çifti 1 14 20
Mısır ... 1 28	Kundura 1 19 20	Don 2 22	Mısır ... 2 24	Cemdan(?)ve yazma 2 6
'Ahm şalı 1 35	Don 2 11 20	Nakd-i mevcudu 191	Siyah çizme 1 91	Def' çizme 1 45
Kırmızı çizme 1 15	Hurc 1 26 20	Kundura çift 33	Kundura çift1 35	Kundura çift 30
Hurc 1 5	Kundura çift 22	Ruhani kundura çift 33	Kundura çift 2 36	Kundura 14
Kundura 35	Kundura çift 41	Kundua çift 36	Kındura çift 43	Freng ipresi(?) 1 64
Esb reşmesi 1 14	Köhne... 1 15	Labne 1 6	Nargile 1 1	Hasır 1 15



Mısır ... 1 19	Mısır ... 1 25	Mısır ... 1 10	Mısır ... 1 38	... top 2 59
... top 2 30	... top 2 40	tob 1 13	... 1 11	Yorganvedöşek 79
Kilim 1 52	Fetan 1 4	... 1 142	... 1 5	bez 1 13
Bez gömlek 1 14	Camdan 1 10	Köhne gömlek 1 10	Fettan 5	Bez şalvar 1 10
Don 2 20	Sanduk 1 9	Boncuklu kise tob 2 56	Boncuklu kise tob 1 50	Boncuksuz kise tob 1 50
Boncuklu tob 2 132	Boncuklu tob 2 64	Boncuksuz kise tob 2 34	Boncuklu kise tob 2 70	Boncuklu kise tob 3 100
Boncuklu kise tob 58	Boncuksuz kis tob 61	Boncuklu kise tob 70	Boncuksuz kis tob 70	Boncuksuz kis tob 80
Boncuksuz kise tob 3 75	Boncuksuz kis tob 3 65	Boncuklu kis tob 60	Boncuklu kise tob 77	Boncuklu kise tob 1 17
Boncuklu kise tob 1 41	Saat kisesi 1 8	Kundura çift 1 35	Esb tubresi 6 20	

Yekûn:

2834

20

0100

0

- \_\_\_\_\_

+ \_\_\_\_\_

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve

2734

20

tekfînine verilen

2734

20

0156

00

- \_\_\_\_\_

- \_\_\_\_\_

2578

20

Harc-1 defter-i mâhkeme 68

Kaydiyye 4

Dellâliye

20

20

56

Harc-1 terkine

Varaka bahâ

25

2

**Sahhu'l-bâkî:**

Sahhu'l-bâkî mezbûre iki bin beş yüz yetmiş sekiz buçuk guruş varese-i merkûm Mehmedhân'a teslim olundukta olduğu tamamen ve kâmilten ahz û kabz eylediği iş bu mâhale şerh verildi.

(Sn): 288/Numero 504

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden Osib veledi Bidros'ın verâset-isulbi kebir oğlu Seko ve Bidros'a münhasır kable'l-kısm merkûm Seko dâhi vefât edüp vareset-i zevc-i metrukesi Dona veledi Serkis ve sulbi kebir oğulları Kerbo ve Melkon ve Osib ve Ovanis ve Akob'a münhasır kable'l-kısmet merkûm Bidros dâhi vefât idüb verâset-izevc-i metrukesi Meryem veledi Ovanis ve sulbi kebir oğlu Kivork ile sulbiye kebîre kızı Ane'ye münhasıra ve tashih ... tariki'l- minasına iki yüz kırk sehemmden sermaye-i mezkûreden on beş sehemm mezbûre Dona'ya ve yirmi bir sehemmden yüz beş sehemmi merkûmun Kerbo ve Melkon ve Osib ve Ovanis ve Akob ve on beş sehemm diğêr zevc-i mezbûre Maryem ve yetmiş sehemm merkûm Kivork ve otuz beş sehemm bintü'l-mezbûre Ane'ye 'isabet-i tahkikinden sonra verese-i merkûmundan ma'rîfâtü's-şahsı mezbûrat Dona ve Maryem Dona ve merkûmun Kerbo ve Melkon ve Osib ve Ovanis ve Akob medîne-i mezbûre mâhkemeside meclis-i şer'imizde merkûm Kivork'un muhızırında her biri ikrar-ı tam takrir-i kelâm edüp mûrisimiz mütevefyan-ı merkûman Seko ve Bidros'dan 'ali sebili'l-minasenti el-şer'iyeye-i bizlerle merkûm Kivork mevrûs-ı Diyarbekir vilâyeti dâhilinde Siverek kazasında vâki' Cem(?) nâhiyesine tâbi' Habur Değirmeni(?) demekle ma'ruf iki göz döner taş müştemil bir bâb değirmen ile ...inde vâki' tahmina elli kile bezr(?) isti'ab eder bir kıt'a sulu tarlamızı mâhallinde memur marifetiyle teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden Harput ahâlisinden kürekçi ...on bin guruş bey' ve ferağ ve kabz semeni ve bedeli ve semeni ve bedel-i mezkûrlarından hiselerimize bizlere 'asale ve husus-u mezkûrların müteveffâtı olduğu umûrun külliyesine ve vekalet-i âmm muta'lik-i sahiha şer'iyye ile tarafımızın merkûm Kivork vekili ve nâib menâb nasb ve ta'yîn eyledik dediklerinde olduğu vekalet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzimesini mâhalinde kemayenbağı edâya ta'ahhüd itmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min saferü'l-hayr sene aşeni ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şuhûdü'l-hâl:** 'Attarzâde 'Osman Tütüncü Mehmed Ağa

**Özet:** Taraflar arasındaki miras taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden vefât iden Osib veledi Bidros'ın varislerinden olan oğlu Seko ve Bidros'a mallarının intikal etmesi ancak iki oğlunun da vefat etmesiyle birlikte Kerbo, Melkon, Osib ve Ovanis'in hak talep ettiklerine dair kayıt.

**(Sn): 289/Numero 505**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Süleymân bin 'Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'i 'aliyede 'Ali bin Ahmet muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp ben merkûm 'Ali'den cemi' ebvabından salim olduğum hâlde beş yüz guruş semin -i merfu'a bir re's bargir iştirâ etmişim bargir-i mezbûrun iki gözleri eâmm olduğuna mütali' olmamla ruyine da'vâsı merkûm 'Ali dâhi her biri şer' gelir aybıyla bâkî bey' eylediğini da'vâ ve ben dâhi inkâr idüb ol-vecihle miyanemizde menazi'at-ı kesire vuku'na bina' miyanemize müslahin dostuyla ben bargir-i mezbûre semeninden yüz elli guruşdan fareğ ve merkûm 'Ali dâhi bargir-i mezbûre kiraya verilmek üzere inşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi sulh-ı mezkûreye kabul idüb meblağ-ı mezbûrun yüz elli guruşundan ferağat idüb merkûm 'Ali dâhi bargir-i mezkûreyi kabul idüb meblağ-ı mezbûra üç yüz elli guruşunu bâki vermek üzere ma'adan her birimize kabullerimize hâvî aherin zimetinde ibrâ etmiştik dediklerinde gıbbe't-tasikü'ş-şer'i meblağ-ı mezbûr üç yüz elli guruş müddei merkûm Süleymân'a edâsıyla merkûm ... iltizâm olunduğu tescîl ve huzur 'alîlerine i'lam olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min zilka'de sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Alınacak mal ile ilgili çıkan soruna dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Süleymân bin 'Ali 'Ali bin Ahmet'den bir tane at satın aldığını iki gözünün sorunlu olduğunu düşünüp atı geri iade etmek istemsi üzerine açılan davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kaya Mescidi mahalllesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Şerahân(?) Hâcî Mehmed bin 'Abdullah'ın verâset-izevce-i menkuha-i metrukesi 'Adile binti Köse Hasan ve sulbi kebir oğulları Bedir ve 'Ali ve Bakır ve 'Abdullah ve sulbi kebir kızları Münsihe(?) ve Hatice ve sagire kızları Münure ve Zelihâ'ya münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verase-i merkûmuna ibn-i kebir merkûm Bedir medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid mecis-i şer'imizde ma'rifetü'zat zevce-i mezbûre 'Adile ve ibn kebir-i merkûm Bakır muvacehelerinde pederim müteveffâ-i merkûm Mehmed'in hayatında nısfına benden ve nısf-ı diğesine dâhi ahirde iştirâ etmiş olduğu bir re's erkek esbden hisse-i irsiyemi merkûman 'Adile ve Bakır'dan taleb ederim deyû ba'de'l-dâva'ya ve'l-istintak merkûmanı 'Adile ve Bakır'ın cevablarında esb-i mezbûreye vaz'-ı yedlerine ikrar ve itiraf idüb lakın esb-i mezbûre müteveffâ-i merkûm Hâcî Mehmed hayatında ve kemale akıl ve sıhhatında bizlere bin guruş bey' ve ve bizlere dâhi iştirâ idüb esman olan meblağ-ı mezbûr bin guruş bizlerin mütevefa-yı merkûm zimetinde hüccet-i karzdan alacak hakkımız olan bin guruş nakıs ve mâhsus etmiştir deyû ve def'ine müddei merkûm ba'de'l-inkâr dafi'an merkûman ber-vech-i muharrer ve fakirine Hâfız Hâcî Mustafa bin Ramazan ve 'Ali Efendi bin Mustafa ve Ahmet bin 'Osman nâm kimesnelere bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve'tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Bağçeci Bekir bin Yahya ve Selim Ağa bin 'Ömer Ağa nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât itmeğin mu'cebince müddei merkûm Bedir bey-yüce şer'i merkûmanı 'Adile ve Bakır'a mu'arızından men' olundukları tescil ve huzûr-î âliyelerine i'lam olundu. Fî'l-yevmi'l-işrîn min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kaya Mescidi mahalllesi sâkinlerinden Şerahân(?) Hâcî Mehmed bin 'Abdullah'ın vefat etmesiyle geriye kalan bir tane erkek atın varisler arasında davaya dönüşmesi ve oğlu Bedir'in hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyeti dahilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kaya Mescidi mahallesi sâkinleinden iken bundan akdem vefât iden Şerahan(?) Hâcî Mehmed bin 'Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkuha metrukesi 'Adile binti Köse Hasan ve sulbi kebir oğulları Bedir ve 'Ali ve Bakır ve 'Abdullah ve sulbi kebir kızları Zemzem Hatice ve sagire kızları Münure ve Zeliha'ya mevsuf olduğu lede'sşer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i mezbûreden merkûm Bedir medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûre ma'rifeti'z-zat 'Adile muvacehesinde babam müteveffa-i merkûm Hâcî Mehmed'in hayatıda 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba'de vefâtında verese-i sâire merkûmuna mevrûs altı kat yatak iki 'aded kilim ve on 'aded sanduk ve iki 'aded meka'id ve bir şem'adan ve bi köfte leğeni ve iki 'aded lenger ve iki 'aded sahan ve iki 'aded ateş kazganı ve iki 'aded kebir kazganı ve bir 'aded teşt eşya-i ma'lumeden merkûm 'Adile bi-gayr-i hakk zapt etmekle eşya-i muharrer mezkûreden hisse-i irsiyeme merkûm Adile'den talep ederim deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Adile dâhi cevabında eşya-i muharrer mezbûreye vasi yedine ikrar lâkin eşya-yı muharere mezkûre müstikla kendi malım olub zevcim müteveffâ-i merkûmun alakası yoktur deyû küllliyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını isbâtta izhar-ı acz edüp talebiyle merkûm Adile'ye tahlif olunmağın mu'cebince müddei merkûm Bedir'e bila-beyn merkûm Adile'ye mu'arazadan min' olunduğu tescil ve huzur 'ali lerine ahz i'lam olundu. Fîl-yevmi'l-işrîn min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras paylaşımı konusunda çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kaya Mescidi mahallesi sâkinleinden Şerahan(?) Hâcî Mehmed bin 'Abdullah'ın oğlu olan Bedir'in babasının vefatıyla birlikte babasından kalan çeşitli ihtiyaç malzemelerini 'Adile bint Köse Hasan'ın zapt ettiğini ve Adile'den talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 290/Numero 508

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyeti dâhilinde medîne-i Urfa mâhallaatından Korkmaz mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Abide binti Hemo es-Süleymân'ın verâset-izevci Sâlih bin... ve vâlidesi Fatma binti 'Abdullah ve sadriye kebir oğlu Halef ve sadriye sagire kızı Vazihe'ye münhasır kıbel-i kısmına sagire mezbûre Vazihe vefât idüb veraseti babası merkûm Sâlih'e münhasır oduğu lede'sş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmeden olub tahminen yirmi yaşında olan merkûm Halef medîne-i mezbûre hükümet konağında meslis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'iyemizde İbrahim bin Hemo es-Süleymân muvacehesinde ve 'Ali'den ve mevrûsem mütevefa-yı merkûmede tarihinden on altı sene mukaddem benim hal-i sagiremde vefât eylediğinde yedinde malı ve mülkü olan sekiz yüz guruş kıymetlü bir çift altun reşme ve kırk beş 'aded gazi nisfîyesi ve bin beş yüz guruş kıymetlü bir altun zinciri ve beş yüz guruş kıymetli bir çift altun bilezik ve iki yüz guruş bir çift sim bilezik ve altıyüz guruş kıymetli bir altun ayna ve yüz altı guruş kıymetli bir çift sim kemer ve iki yüz guruş kıymetli bir çift sim hinhal ve dört yüz kuruş kıymetli bir ... han me'ğazi altunu ve üç yüz kuruş kıymetli bir ... ve yüz altı kuruş kıymetli mavi kaşlı ... ve iki yüz kuruş kıymetli bir altun tenzik(?) ve dört yüz kuruş kıymetli iki 'aded reşvan kilim ve üç yüz elli guruş kıymetli bir sical ve altı yüz elli guruş kıymetli altı 'aded kutnî döşek ve sekiz 'aded kutnî yasdık ve dört yüz guruş ve üç 'aded yorgan ve dört yüz elli guruş ve yüz elli guruş kıymetli nakışlı kebir sanduk ve yüz yirmi guruş kıymetli bir 'aded fındık ceb ve yüz guruş kıymetli bir samur kürkü ve yüz yirmi guruş kıymetli bir kutnî entâri ve seksen guruş kıymetli ... gömlek ve yüz guruş kıymetli bir keten gömleği ve üç yüz elli guruş kıymetli bir cekem buşi ve iki yüz guruş kıymetli iki cuka ferman ve elli guruş kıymetli bir atlas-ı 'arifân ve yüz guruş kıymetli iki 'aded kermuş(?) kazganı ve yüz guruş iki 'aded ekme sefranı ve yüz elli guruş kıymetli bir çift hinhal ki cem'a on bin yüz otuz guruş kıymetli eşya karındaşı işbu merkûm İbrahim'e zapt etmekle eşya-yı mezkûre mevcut ise... müstehlik ise karındaşına merkûm İbrahim'den taleb ederim deyû ba'de'd-dâva' ve'l-istintak merkûm İbrahim dâhi cevabında eşya-yı muharrer-i mezkûreden yedi ayaklı bir altun reşmeye ve beş ayaklı bir altun ayine ve bir sim halhal ve altı 'aded döşek ve üç yorgan ve yedi 'aded yasdık ve bir kilim ve iki sanduk ve bir kutnî entâri ve bir kırmızı cuka cübeyi

vaziyetine ikrar lakin mütevefât-ı mezbûre-i ‘ayide hâl-i hayatında ve kemal akıl ve sıhhatinde eşya-yı mihrde mezbûredn mezkûr altun reşme ve altun ayne ve sim halhal vâlidem müteveffât Fatıma’ya ... sahih-i şer’iyeyle ... ve teslim ve mezkûre altı ‘aded döşek ve üç organ ve yedi ‘aded yasdık ve bir kilim ve iki sanduk ve bir kutnî entârî ve bir kırmızı cüpeyi dâhi yine vâlidem müvevffa-yı mezbûre Fatıma’ya tarihinden on altı sene mukaddem beş yüz guruş semeni merfu’ ve mâhbus bey’ ve temellük ve tesellüm eylediğinde vâlidem mezbûre müteveffât-ı inhab ve teslim ve iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten bir müddet sonra vâlidem mezbûre Fatma dâhi vefât edüp eşya-yı mezkûre bâkî intikâl etmiştir deyû def’ ve ziyadesi ba‘de’l-inkâr dafi’ merkûm ber-vech-i muharrer def’îne Medrese mahallesinden Mehmed Gani bin Feyzullah ve Mehmed ‘Ali bin İbo ve el-Hâc Bakır bin ‘İsa ve ‘Ali Semek(?) bin Eyüb nâm kimesnlerine bâ-mestûre sırran ve ba‘de ‘allenen lede’t-tezkiye-i adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iğbar olunan Medrese mahallesinden Surkanlıoğlu(?) ‘Abbâs bin Resul ve Hâcî Nasr bin Halil nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi’l-muvacehe ber nech-i isbât itmeğin mu’cebince müddei merkûm bi-yuce şer’i eşya...ve mübeyyi’ da‘vâsından men’ olunup ve ziyade müde’sına dahi müde’iye-i merkûm Halef’den beyn taleb olundukta ityan-ı beynine izhâr acz ile tahlife dâhi talep olmadığından merkûm Halef bilâ-beyine merkûm İbrahim mu’arızadan men’olduğu tescîl ve huzûr-i ‘âliyelerine i’lam olundu.Fî’l-yevmi’l-tasi’ ve’l-işrîn min muharrem sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Korkmaz mahallesi sâkinlerinden iken vefât iden ‘Abide binti Hemo es-Süleymân’ın vefat etmesiyle oğullarından Halef’in İbrahim bin Hemo es-Süleymân’dan alacak hakları olan söz konusu çeşitli ihtiyaç malzemelerini talep ettiğine dair kayıt.



Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medine-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mustafa Efendi ibn-i Mehmed Efendi'nin verâset-i 'ali kebir oğulları Mehmed Efendi ve Abdulğazi Efendi ile sulbiye kebîre kızı 'Âişe'ye münhasır kibel-i fasih merkûm 'Âişe dâhi vefât idüb veraseti sulbi kebir oğlu Mustafa'ya münhasır olduğu ledâ's-şerh-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmundan merkûm Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meslis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde yine verese-i merkûmundan olub zikr-i ati menzil ve ...vaz'-ı yedi ber nech-i şer'i sabit olan merkûm Mehmed Efendi muvacehesinde ceddî mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'nin 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba'de vefât oğulları mûmâ-ileyh Mehmed Efendi ve Mustafa Efendi ile kız vâlidem müteveffât-ı mezbûre 'Âişe'ye mevrûs ... ber malum el- hudud ve'l ceyran ... 'ali çarşısında vâki' iki bab dükkan ve Eskici Bâzârında vâki' bir bâb dükkan ve Mizramcı Bâzârında vâki' bir bâb dükkan ve Nacar Bâzârında kain bir bâb dükkan ve Çulcu Bâzârında vâki' iki bab dükkan ve kara tebede vâki' bir bâb dükkan nisf ve german ve Hızânoğlu mahallesinde vâki' bir bâb menzil ve Hüseyin Paşa mahallesinde vâki' diğeri bir bâb menziline cem` bir bâb ... ve bir bâb menzil ve bir bâb nisf değirmandan beş sehmede bir sehemmi vâlidem mezbûre 'Âişe'ye mevrûs olub mezbûre 'Âişe dâhi tarihinden yirmi altı sene mukaddem vefât etmekle hisse-i mezkûre ben oğlu olmamla ancak bâkî mevrûsu olmuşken bu ana değin mûmâ-ileyh Mehmed zürriyet-i vakfımızdır ve bu bâkî vermeyip ben dâhi ... ikimiz bu beldede olduğumuz hâlde müddet-i mezbûre de sükut idüb ve da'vâ etmemiş isem de olan menzilin mezbûrun ile veka... in mezkûrelerde de olan beş sehemde bir sehemmi hissemme bâkî teslim müddei 'aliye Mehmed Efendi'ye tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ mûmâ ileyh Mehmed Efendi dâhi cevabında menzilin mezbûrun ile dekakin mezkûreleri kırk seneden müteceviz bilâ niza' tasrif edib küp müstikla mülkümdür deyû müddei merkûm müde'sına ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber minvâl-i muharer mûmâ-ileyh Mehmed Efendi ile yirmi altı sene ...bir beldede sâkinleri olub senin mezkûr zarfında da'vâ mümkün olduğu bilâ ahz tereke-i dava ve sükut eylediğini dahi ikrar mukırr ve mağrif iken on beş sene bilâ azr tereke olunan da'vâ bilâ emr 'ali istima' memnu' olduğundan müddei merkûm Mustafa'nın ber-vech-i muharer da'vâsı bilâ

emr-i mesmu' ve iltifât-ı şayan olmadığı kendüsüne tefhim ve bu hâlde be-yüce şer'i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye mu'arızadan merkûm Mustafa'ya men' olunduğu tescil ve huzur 'ali lerine i'lam olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min saferü'l-hâyr sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızanoğlu mahallesi sâkinlerinden vefât eden Mustafa Efendi ibn-i Mehmed Efendi'nin varislerinden 'Âişe'nin vefat etmesiyle oğlu Mustafa'nın Mehmed Efendi'den söz konusu dükkanlardan alacak hakları olduklarını talep ettiklerine dair kayıt.

**(Sn): 291/Numero 510**

Ma'rûz-ı da'îleridir Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mahallesi sakinlerinden Mehmed bin Hâcî Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Halil bin Mehmed muvacehesinde işbu mâhâlle-i şer'de mu'ayene olunan bir re's siyah erkek merkeb yedimde sera mülk ve malım iken tarih-i i'lamdan iki buçuk sene mukaddem zayi' etmiştim allen merkûm Halil yedinde bulmamla bi'l-istihkak talep ederim ve ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Halil dâhi cevabında merkeb-i mezbûru Herci(?)'Abdullah nâm kimesnelere yüz otuz beş guruş iştirâ etmiştim deyû vasi yedine ikrar müddei merkûmun ma'ade müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Mustafa bin 'Abdullah ve Mehmed bin Ahmet ve Hâcî 'Ali Efendi bin 'Osman ve Mehmed bin Mehmed nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'alenen el-tezkiye-yi adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Müslüm bin Hakverdi'ye ve Mehmed bin Berto Mehmed nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât itmeğin mu'cebince ba'de'l-halef merkeb-i mezbûru müddei merkûm Mehmed'e teslim merkûm Halil'e tenbiye olduğu tescil ve huzûr-i 'âliyelerine i'lam olundu.Fî'l-yevmi's-sâdisi ve'l-işrîn min muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Kaybolan bir malın gerçek sahibine verilmesine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sakinlerinden Mehmed bin Hâcî Mustafa'nın bir adet siyah erkek eşeği olduğunu ve kaybolduktan sonra Halil bin Mehmed'de bulması üzerine talep etmesi lakin Halil'in eşeği para karşılığında

‘Abdullah’dan aldığını söylemesine rağmen mahkeme tarafından gerçek sahibi Mehmed’e verilmesine dair kayıt.

### 511

Ma‘rûz-ı da‘îlidir Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhallından Korkmaz mahallesi sâkinlerinden Halil bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün’akid meclis-i şer’imizde ‘Abdullah ibn-i Hasan muvacehesinde tarih-i i’lamdan otuz gün mukaddem işbu merkûm ‘Abdulah’tan iki yüz otuz beş guruş semeni merfu’ makbuzu iştirâ etmiş olduğum bir re’s siyah erkek merkeb Mehmed nâm kimesneye müstahik çıkıp ba‘de’l-sebat ve’l-halef ve’l-hükm yedimden ahz etmekle ben dâhi merfu’um bulunan meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz beş guruşu merkûm ‘Abdullah’tan talep ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm ‘Abdullah dâhi cevabında müddei merkûm Halil merkeb-i mezbûre meblağ-ı mezbûr mukabelesinde bey‘ eylediğini ikrar ve itiraf itmeğın mu’cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz beş guruş müddei merkûm Halil’e edâsıyla merkûm ‘Abdullah’a iltizâm olunduğu tescil ve huzurı ‘aliyelerine i’lam olundu. Fî’l- yevmi’s-sâmin ve’l işrîn min muharrem sene aşını ve tis’în ve mi’eteyn ve elf

**Özet:** Kaybolan bir malın gerçek sahibine verilmesine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Korkmaz mahallesi sâkinlerinden Halil bin Mehmed’in satın aldığı eşeğin gerçek sahibinin ortaya çıkmasıyla ‘Abdullah’tan iki yüz otuz beş guruş karşılığında almış olduğu eşeğin ücretini ‘Abdullah’tan talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhallaindan Esb Bâzârı mahallesi sâkinlerinden ve teba`i devleti ‘aliyenin Ermini milletinden iken bundan akdem vefât iden Kivo veledi Kerbo’nun sulbi sağır oğlu .. ve sulbi sagire kızı Garsiye’nin(?) cedi vasiden kimesne olmağla kıbel-i şer’iden ver vech-i nisb ehm ve iltizâm olduktan millet-i mezbûre beyyinelerinde müstakyim olduğu ve umur-ı vesaye müstahik ettiği zeyl-i kitâbda muharrer el-esami kitâbda iğbarlarıyla müstahkık olan işbu ‘ali kitâb ve teb’a-i merkûm ve millet-i mezbûreden olan veledi ... Karabit sagiran merkûmanın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin kıbel-i şer’iden vasi nasb ve ta’yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağı bi-gayr edâya ta’ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vâki‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu- Fîl-yevmi’s-sâlis min Safer sene ihda ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

**Şuhûdu’l-hâ:** Haço veledi Kivor Aroş veledi Kivork

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Esb Bâzârı mahallesi sâkinlerinden Kivo veledi Kerbo’nun vefatıyla verasetinin veledi ... Karabit’e verildiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Nur ‘Ali mahallesi sâkinlerinden ve teb’a-i devleti ‘aliyenin Katolik milletinden Bidros veledi İlyas medîne-i mezbûre hükümet koağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün’akid meclis-i şer’imizde Hamid bin ‘Ali muvacehesinde merkûm Hamid zimmetinde doksan bir ‘aded oğlak nısf bahâsı esmanından dört yüz beş guruş alacak hakkım var deyû da’vâyı merkûm Hamit dâhi inkâr etmekle ol-vechile miyanımızda mukayyidat-ı kesire ve muhasemet-ı şedide ceryan etmişti... miyanemize müslahin dostuyla beyynimize ıslah olunub ben meblağ müde’a-yı mezkûremden fareğ ve merkûm Hamid dâhi kendü malından bâkî iki yüz guruş vermek üzere inşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi sulh-ı mezkûre kabul idüb husus-ı mezkûre müte ‘alik-i âmm de’aviden kabullerimiz hâvî her birimize ağerin zimmetine ibrâ-yı âmm sahih şeriyeye ile ibrâ ve iskât hak eylediğik diyerekte gıbbe’t-tasdik bedel-i sulh-ı mezkûre iki yüz guruş merkûm Bidros’a edâsıyla merkûm Hamid’e iltizâm olunduğu mâ-

vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Fi'l-yevmi's-sâlis min Saferü'l-hayr sene aşını ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Nur 'Ali mahallesi sâkinlerinden Bidros veledi İlyas'ın Hamid bin 'Ali 'den doksan bir 'aded oğlaktan dört yüz beş guruş alacak hakkı olduğunu talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 292/Numero 514**

Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Esb Bâzârı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden Keyvan(?) veledi Gogo'nun verâset-i zevc-i metrukesi Vartir veledi Sehak ve sulbi kebir oğlu Hacir ve sulbi sağır oğlu Nezir ile sulbi sağır kızı Garsiye'ye münhasır olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağıran mezbûran kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri Oyman veledi ...Kerbo'nun taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'iyye terekesi tahrir ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzî' ve taksim olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmdur ki ber-vech-i ati müfredâtıyla zıkr ve beyan olunur. Fî'l-yevmi'l-hâdi 'aşer min saferü'l-hayr sene aşını ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Değerlendirme:** Esb Bâzârı mahallesi sâkinlerinden Keyvan(?) veledi Gogo'nun vefatıyla verasetinin evlatları arasında taksimine dair kayıt.

Sahan 1	Tas 1	Leğen 1	Tava 1
27	27	27	27
Şiş 1	Fevk 1	Üç ayak 1	Yatak kat 1
27	27	27	30
Kürsü 1	Sanduk 1	Kürk 1	Hasır 1
4	15	3	6
Çanak 1	mâhalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil		
3	2800		

Yekûn el-eşya

2892

Minhü'l ihrâcât

Müteveffâ-i merkûmun kebir oğlu Haçir'de deyn-i müsbit

850

Kaydiyye

Müteveffâ-i merkûm berakende deyn-i müsbit

3

150

Dellâliye

Varika bahâ

Harc-ı defter-i mâhkeme 48

58

1

10

Vesâyet-i cihet-i Varaka bahâ

30

Yekûn

Bahâ 1040

Pâre

10

Sahhu'l-bâki

Bahâ 1851

Pâre 10

Hisse-i zevce-i mezbûre Vartir

Hisse-i ibn kebirü'l-merkûm Haçir

231

648 Pâre 20

Hisse-i ibn kebirü'l-merkûm Nezir

Hisse-i bint sağırî'l-merkûm Garsiye

648

324

Kebirân-ı merkûman zevce-i mezbûre Vartir ve Haçir'e hisse-i irsiyelerine tamamen ve kâmilan ahz û kabz ve istîfâ hak idüb ve sağıran mezbûran dâhi

hisselerine idane olunmak üzere vasi merkûma teslim olduğu ahz û kabz eyledikleri işbu mâhale şerh verildi.

### 515

Ma'rûz-ı da'îleridir Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhallaından Korkmaz mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Abacı Hâcî Müslüm bin Halil'in verâset-izevce-i menkuha metrukesi 'Âişe binti Hâcî 'Ali ve anası 'Âişe bin 'Ömer sulbi sagir oğulları Reşid ve Mustafa ve Mâhmud ile sulbi sagir kızları Zelihâ ve Fatmave Hatice'ye münhasır olduğu ledâ's-şerh-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmuna ma'rifeti'z-zat 'Âişe bint Hâcî 'Ali tarafından zikr-i ati hususu taleb ve dâva'ya ve ahz û kabz vekalet-i âmm müte'alik-i sahiha şer'iyye ile vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-maifetü's-şer'iyye 'arifân 'Ömer bin 'Osman ... bin Halil nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nehc-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyye lâhik olan Mehmed bin Yusuf ve ümmü'l-mezbûre 'Âişe tarafından vekil müsecceli şer'iyye Hâcî 'Ali bin Abûzer medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Hızanoğlu Mahallesi ahalisinden Ahmet bin Kör Temo muvacaheesinde müvekkilerimizin mevrûseleri mütevefa-i merkûm Hâcî Müslim bin Halil'in merkûm Ahmet zimmetinde bâ senden alacak hakkı olan yirmi üç 'aded 'osmanlı lirası kıbel-i ahz ve'l-istifâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûru merkûm Ahmet'ten taleb ederim deyû bi'l-vekale ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Ahmet dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr mukaddemâ müteveffâ-i merkûm zimmetinde deyni olduğunu ikrar edüp lâkin meblağ-ı mezbûr mukabelesinde bir kile sekiz guruş olmak üzere bin iki yüz guruş on beş kile hinta ve bir kile otuz beşer guruş olmak üzere bin iki yüz yirmi beş guruş otuz beş kile şe'ir ki cem'a iki bin dört yüz yirmi beş guruş müteveffâ-i merkûm hayatında def' ve teslim idüb zimmetimde hakkı kalmadığını hakk-ı mütevefa-yı merkûm hayatında ikrar dâhi etmeseydi deyû def'îne vekilan-ı merkûman ba'de'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'îne Hızanoğlu Mahallesi İmâmı 'Ali Efendi ve Müslüm bin Halil bin Ahmet nâm kimesnelerine bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen el-tezkiye-i adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Hâcî Mehmed bin Abbâs ve Hâcî Kumarbaz Mehmed bin Halil nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'i isbât itmeğin mucibiyle

vekilan Mehmed ve Hâcî ‘Ali müvekkilerine izafetlû merkûm Ahmed’e bi-yuce şer’i mu’arızına men’ olundukları tescîl ve huzûr-i ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fîl-yevmi’l-hâdi min muharrem sene-i aşini ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Korkmaz mahallesi sâkinlerinden ‘Abacı Hâcî Müslüm bin Halil’in vefat etmesiyle varislerinden ‘Âişe binti Hâcî ‘Ali’nin müvekkili Hâcî Müslüm’ün alacak hakkı olan yirmi üç ‘aded ‘osmanlı lirasını Ahmet bin Kôr Temo’dan talep etmesi lakin Ahmet’in kendisine şe‘ir ve bir miktar para vererek kendisinde kalmadığını iddia etmiş olduğuna dair kayıt.

**(Sn): 293/Numero 516**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhallâından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcî Kara Ahmet bin İshak medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle mün’akid meclis-i şer’imizde Ahmet bin İshak muvacaheesinde işbu merkûm Ahmet gaib an’el-meclis Kabakulak Ramo nâm kimesnede cariyeye eşyası bahâsından alacak hakkım olan bin beş yüz guruş edâsına kefil-i bi’l-mal ve zâmin olub meblağ-ı mezbûruna vasi bâkî iki yüz kırk iki guruş def’ ve teslim idüb bâkî bin iki yüz elli sekiz guruş min hüsne’l-kefâle merkûm Ahmet’den talep ederim deyû ba‘de’-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Ahmet dâhi cevabında gaib merkûm Ramazan’ın zevce-i merkûm Hâcî Kara Ahmet’e verecek deyni olan bin beş yüz guruşun edâsına kefil ve zâmin olub meblağ bâkî mezbûr bin iki yüz elli sekiz guruş hücut-i mezbûruna el-yevm zimmetinde sahiha deyni olduğunu tev’i ve rızasıyla ikrar ve itiraf itmeğın mu’cebince meblağ-ı mezbûr bin iki yüz elli sekiz guruş müddei merkûm Hâcî Kara Ahmet’e edâsıyla merkûm Ahmet’e iltizâm olduğü tescîl ve huzûr-i ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fîl-yevmi’s-sâdis ‘aşer min Saffer sene aşini ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf .

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcî Kara Ahmet bin İshak’ın Ahmet bin İshak’tan bin beş yüz guruş alacak hakkından bâkî iki yüz kırk iki guruş teslim idüb bâkî bin iki yüz elli sekiz guruş alacak hakkı kaldığına dair davayla ilgili kayıt



Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halilürrahman mahallesi sâkinlerinden Müslüm bin Hüseyin medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Süleymân bin Çavuş Hâcî 'Osman muvacehesinde işbu merkûm Süleymân'dan iki yüz guruş semeni merfu' ve makbusuna iştirâ ve bey' etmiş olduğum bir re's merkeb bâ-hazır bi'l-meclis Halil yedinde iken Mehmed nâm kimesne müstahık çıkıp bedel-i isabet ve'l-halef ve'l hüküm yedinden ahz eylediğinde merkûm Halil dâhi diğere hazır meclis 'Abdullah'a rücu' eylediğinde merkûm 'Abdullah dâhi bâkî merfu'a olan semeni bi'l-meraci' benden ahz etmekle ben dâhi semeni deyû merkûm Süleymân'a merfu'um olan iki yüz guruş merkûm Süleymân'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Süleymân dâhi cevabında müddei merkûm Müslüm meblağ-ı mezbûr mukabelesinde merkeb-i mezbûre bey' eylediğini tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf itmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş müddei merkûm Müslüm'e edâsıyla merkûm Süleymân'a iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min Saffer sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halilürrahman mahallesi sâkinlerinden Müslüm bin Hüseyin'in Süleymân bin Çavuş Hâcî 'Osman'dan iki yüz guruşa almış olduğu eşeğın söz konusu Mehmed'e ait olduğunun ortaya çıkmasıyla ödemiş olduğu para miktarını talep ettiğine dair kayıt.

518

Urfa Niyâbet-i Şer'iyyesi Canib-i Vâlâsına

Faziletlü Efendim

Doksan bir sene martı ibtidasından itibara kâfe-i evrâk-ı sahib imtiza'a ve arzû-hâl evrakının pulsuz olduğu hâlde kabul ve isti'mal olunması hakkında rüsûmat-ı nezâret-i celilesinden vâki' olan iş'âr üzerine Haleb'e rüsumat nezaretinde izbar olduğu evrak-ı rüsumat müdiriyeti fi 11 Mart sene (12)91 tarihli tahrirat-ı varidasında inha olunmuş ve meclis-i idare-i livaya bi'l-havale bir mantuk-ı irade keyfiyetinin icap eden devaire tekassümle mâhkemece dâhi ifâ-yı mu'amelesi lazım geleceğini i'lâm ve ...devaire beyân ve ifhâm kılınmış olmakla mahkemece dahi 'ifâ-yı muktezâsı husûsuna himmet husus buyurmaları siyâkında bir kalemi terkim-i mahsûsaya ibtidâr kılındı Efendim. Fî 16 Saffer sene (12)92 ve fi 11 Mart sene (12)91

Urfa vekil-i mutasarrıf-ı liva

**İmza:**İbrahim Halil

**Değerlendirme:** Pulsuz olan arzû-hâl'in gerekli makamlara yazı ile iletildiğine dair kayıt.

**(Sn): 294/Numero 519**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Tuzeken mahallesi sâkinlerinden Mustafa Ağa ibn-i Hâcî Hüseyin Ağa ve Kazganasmaz Mustafa bin 'Ali medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde Halil bin Hâcî Bekir muhzırında her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp yedimizde 'ali el-iştirâk ...mülkümüz olub tarihten beş mâh mukaddem zayi' olan Zornâm(?)... sancağında Mustafa Çavuş nâm kimesne yedinde olan yedi bin beş yüz guruş kıymetli bir re's kızıl kısırağımızı merkûm Mustafa Çavuş'tan talep ve dâva'ya ve ahz û kabz ve bizlere irsal ve izale ve hususu mezbûre mütevaffat olduğu umûrun külliyesine tarafımızdan merkûm Halil vekalet-i âmm mütalik-i sahih şer'iyye ile vekil ve nâib nasb ve ta'yîn menâb ve nasb ve ta'yîn eyledik dediklerinde olduğu vekalet-i mezbûreye kabul ve hizmet-i lâzimesini mâhallinde kemâ-yenbağı edâya ta'ahhüd

ve iltizâm itmeğin mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmsin ve'l-işrîn min Saferü'l-hayr sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Bir malın gerçek sahibine aidiyetiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mustafa Ağa ibn-i Hâcî Hüseyin Ağa ve Kazganasmaz Mustafa bin 'Ali'nin kaybolan bir adet kızıl kırsrağın Mustafa Çavuş'ta olduğunu görüp kırsrağı talep ettiğine dair kayıt.

### 519

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mustafa bin ... sulbi sağır oğulları Müslüm ve 'Osman ve sulbi sagire kızı Rahime'nin kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri li-ebeveyn emmileri Süleymân talebiyle sağırın mezbûruna her birine babaları müteveffâ-i mezbûre mevrûs mallarından işbu tarih-i kitâbdan i'tibar ikrar ma'ruf ettiği iğbar olunan bir yevmi altmışar pâreden cem' dört buçuk guruş nafaka ve kisve bahâ karz ve takdir olundukta meblağ-ı mefruz mezkûre sağırın mezbûruna nafaka ve kisve sâire levazım zaruriyelerine harc ve sarf veledi'l-ikitiza istidâneye ve 'ande'l-zuhur sagirun mezbûrunun mallarına rücu'a vasi mezbûr Süleymân'a izin verilmeğin mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min muharrem sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki mal taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin ...'in varislerinin emmileri Süleymân'ın talebiyle dört buçuk guruş verdiklerine dair kayıt.

Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hasan bin Mehmed bin ‘Abdullah’ın verâset-izevc-i menkuha metrukesi ... binti ‘Osman ve sulbi kebir oğulları Reşid ve İbrahim ve Sinan sulbi sagir oğlu Mehmed’e münhasır olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagir merkûmun kibel-i şer‘iden mensûb vasiyesi karındaşı mezbûre Reşid’in taleb ve ma’rifet-i ve mezbûrat-ı şer‘le terekesi tahrir ve beyan ol-verase bi’l-farizetü’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksim olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki meharetıyla ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fî’l-yevmi’s-sâdisi min Saferü’l-hayr sene aşini ve tis‘în ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Hasan bin Mehmed bin ‘Abdullah’ın mallarının varisleri arasında taksimine dair kayıt.

Yatak katı 1	Tas 1	Seccade 1	Destgah 1	Çuval 1
61	10	60	80	15
Haşve batman	Kazgan 1	Sahan 1	Leğen 1	Hasır 2
3	25	10	20	20
8				
Palas 1	Tulum 1		Top 1	
30	10		5	

Mâhalle-i mezbûrede vâki‘ bir bâb menzil

2500

Yekûn el-eşya

2853

Yekûn el-ihracat

Harc-ı defter-i mâhkeme

82

Dellâliye 8

Kaydiyye 4

Pul ve Varaka bahâ4

Vesâyet-i hücceti ve pul ve varakbahâ ve kalemiye 40

Yekûn

128

Sahhû'l-bâkî 2725

Hisse-i zevci mezbûre Gündeli(?)

Bahâ 340 pâre 20

Hisse-i ibn kebirü'l- merkûm Reşid

596

Hisse-i ibn kebirü'l- merkûm İbrahim

596

Hisse-i ibn kebirü'l-merkûm Sinân

596

Hisse-i ibn kebirü'l merkûm Mehmed 596

Bâlâ-yı defterde beyan olduğu vechile kibar-ı merkûman hisselerine ahz ü kabz idüb sagire -i merkûmun hise-i irsiyesi dâhi vasi merkûma teslim olduğu ahz ü kabz eylediği işbu mâhale şerh verildi.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin 'Osman medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Korkmaz mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Abacı Hâcı Müslüm bin Mollâ Halil'in verâset-izevc-i menkûha-i metrukesi 'Âişe binti ve Hâcı 'Ali ve vâlidesi 'Âişe binti Musa ve sulbi sagir oğulları Reşid ve Mâhmud ve Mustafa ile sulbi sagire kızları Zelihâ ve Fatma ve Hatice'ye münhasır olduğu ledi'l- tahkik verese-i merkûmundan marifeti'z-zat zevce-i mezbûre 'Âişe tarafından zikr-i ati mâhsus istima' ve redd-i cevabâ vekalet-i âmm ile müte'alik ile vekil olduğu zat-ı mezbûreden bi'l-ma'rifetü's-şer'îye 'arifân 'Ömer bin 'Osman ve Hasan bin Halil nâm kimesneden... şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'î sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'îye lâhık olan Mehmed bin Hâcı Yusuf ile ma'rifetü'z-zât 'Abbâs Hâcı 'Ali bin Abûzer muvacehelerinde müteveffâ-i merkûm Hâcı Müslüm zimmetinde alacak hakkım olan bin üç yüz guruş bâkî kable'l-alâda ve'l-îfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûra tereke-i müteevffa-yı merkûmundan olmak üzere bâkî teslim müvekkilerine izafetle vekilan-ı merkûman Mehmed ve Hâcı 'Ali'ye tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-a'vâ ve'l-istintak vekilan-ı merkûman Mehmed ve Hâcı 'Ali dâhi cevablarında müddei merkûmun müteveffâsı merkûm zimmetinde meblağ-ı mezbûr sahiha deyni olduğunu her biri tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğin mu'cebince ba'de'l-hükm meblağ-ı mezbûruna semeni itibar olan beş yüz altmış guruş on beş pâreyi müddei merkûm Mustafa'ya edâsıyla müvekkilesine muzâffa vekil-i merkûm Mehmed ve müvekkili ümmü'l-mezbûre 'Âişe'nin ... hissesi mâhsübâ meblağ-ı mezbûrun ... itibar olunan yedi yüz kırk dokuz guruş yirmi beş pâre dâhi yine müddei merkûm Mustafa'ya edâsıyla müvekkiline izafetle merkûm Hâcı 'Ali'ye iltizâm olundukları tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi'l-hâms min saffer sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin 'Osman 'Abacı Hâcı Müslüm bin Mollâ Halil'den alacak hakkı olan beş yüz altmış guruş on beş pâreyi talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 295/Numero 522

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Serkis veledi Karabet ve Toros veledi Kivo ve Akob veledi Aranos ve Akob ve veledi Kivo ve medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden Taşçı Kivo ve veledi Toro hazır olduğu hâlde Oydek veledi Makso ve Mıgırdiç Karabet muvacehelerinde hazır merkûm Kivo'dan havaline işbu merkûman Oydek ve Mıgırdiç zimmetlerinde beş yüz elli guruş alacak hakkım olmakla merkûmanı Oydek ve Mıgırdiç'ten talep ederiz deyû bâ'de'd-dâ ve'l-istintak merkûman Oydek ve Mıgırdiç dâhi cevaplarında meblağ-ı mezbûrun dört yüz guruş zimmetlerinde el-yevm sahiha deyinleri olduğunu ikrar ve itiraf edüb lakin yüz elli guruş bilâ dur şer'i ribası münhasır deyû def'lerinde medyun merkûman ba'de'l-inkâr daftan merkûman ber-vech-i muharrer def'lerine isbâtan izahar-ı acz ile medyun-ı merkûmuna istihlaf olunduklarında her biri temyizine nakil etmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr yüz elli guruş da'vasından bilâ beyyine ba'de'l-men' ali mucib ikrar tamam meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş medyun-ı merkûmun Serkis'e Toros ve Akop ve Mıgırdiç'e edâsıyla merkûman Mıgırdiç ve Oydek'e iltizâm olundukları tescil ve huzûr-ı 'aliyelerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmü's-sâlis min saffer sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Serkis veledi Karabet ve Toros veledi Kivo ve Akob veledi Aranos ve Akob ve veledi Kivo'nun Oydek ve Mıgırdiç zimmetlerinde beş yüz elli guruş alacak haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermini milletinden Kirkor veledi Aro medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Recep bin Mehmed...verâset-i zevci menkûha metrukesi marifetü'z-zat İslim ile li-ebeveyn emmizâdesi Abûzer muvacehelerinde müteveffâ-i merkûmun hayatında menzilden bir kab istikrar idüb derûnunda yetmiş kile hintamı vasi' ve itibar etmiştim bugünlerde merkûm Recep vefât etmekle hinta-i mezkûre vereselerine merkûman zabt etmek sadrında olmakala men' olunmaları muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûman İslim ve Abûzer dâhi cevaplarında mezkûr yetmiş kile hinta müddei merkûmun malı olub kira ile enbar eylediğini her biri bi'tev'i ve rıza ikrar ve itiraf etmeleriyle mu'cebince hinta-i mezkûre müddei merkûm Kirkor'a edâsıyla merkûman İslim ve Abûzer'e iltizâm olundukları tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmü's-sâni' ve'l işrîn min Saffer sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden milletinden Kirkor veledi Aro'nun İslim ve Abûzer'den yetmiş kile buğday alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.



Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden ‘Abûzer bin ‘Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi’l-cümle a’zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün’akid meclis-i şer’imizde medîne-i mezbûre muhasebecisi beytû’l-mâl memuru olub mâhsusat-ı el-beyan istima’ ve der-i cevabâ kıbel-i şer’iden ma’zun zıkr-i ca’i tereke-i müteveffâden selâse erba’ına bi’l-amane ikrarıyla vaz’-ı yedine mütehakkık olan refakatlû Kamil Bey tarafından vekil-i müsecceli şer’iyyesi Hartozâde Halid Efendi ibn-i Ahmet muvacaheesinde mâhâlle-i mezbûre sâkinlerinden bundan akdem vefât iden Recep bin Mehmed Mevto’nun zevcesi İslim binti ‘Ali’den hayr-ı...varis ma’ruf ve ma’rufesi olmak ze’miyle kaffe-i terekesinde selâse-i erba’ına emin ve müvekkil mûmâ-ileyh bi’l-amane vasi’ yedi olmakla ben müteveffâ-imerkûmun li-ebeveyn emmizâdesi olub benim babamın ismi ‘Ali ve dedemin ismi Bekir bin Mamo ve müteveffâ-i merkûmun Receb’in babâsı Mehmed... ibn-i mezbûr Bekir bin Mamo olduğundan ben ol-vechile müteveffâ-i merkûmun li-ebeveyn emmizâdesi... varis olmamla müteveffâ-i merkûmun terekesinden vazıyedi olduğu selâse erba’ına bâkî teslim müvekkiline muzâffa vekil-i mûmâ-ileyh Halid Efendi’ye tenbiye olunmak muradımdır deyû ba’de’-da’vâ ve’l- istintak vekil-i mûmâ-ileyh dâhi cevabında tereke-i müteveffâdan merkûmun selâse erba’ına müvekkili mûmâ-ileyhin bi’l-amane vasi’ yedine ikrar ve itiraf edûb ancak müddei merkûmun mâ-adâ müdde’âsını ba’de’l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrem edâsına Hekimdede mahallesinden Mâhmud Efendi bin Abûzer ve Mehmed bin Recep ve Hasan bin Ahmet nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ba’de ‘allenen le’de’t-ta’dil ve’tezkiye ‘adlve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbar olunan Abûzer bin Hâcı Abûzer ve İbrahim ibn-i Mollâ Ahmet nâm kimesneleri li ecli’l-şehâde meclis-i şer’de hazirûn olub istişhâd olunduklarında fi’l-hakika müteveffâ-i merkûm Recep bin Abbâs ve Mehmed Moto(?) bin Bekir bin Mamo ve müde’iyye-yi merkûm Abûzer’in dâhi babası ismi ‘Ali ve dedesi ismi merkûm Bekir bin Mamo olmakla ol-vecihle müddei merkûm Abûzer’in müteveffâ-i merkûmun li-ebeveyn emmizâdesi ve min ciheti ‘asubet-i nesbiye...bizler bu hususa bu vechile şâhidiz ve şehâdet dâhi ederiz deyû her biri mütafık el... edâya şehâdet-i şer’iye etmeleriyle mu’cebince el-hükm ve’l-tenbiye defter olunan tereke-

i müteveffâ-i merkûmdur ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l işrîn min Saferü'l-hayr sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesinde Hartozâde Halid Efendi ibn-i Ahmet'den alacak hakları olan söz konusu şahısların alacak haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

Yatak kat 4 400	Leğen 1 30	Sahan 6 60	Lenger 2 30
Su süzgeç 1 20	Tava 1 10	Tas 1 5	Sagir kazgan 30
Aş kazganı 1 40	Hasır 1 5	Küp 2 10	Sandık 3 30

Mehl-i mezbûrede vâki' menzil

Yekûn el-emvâl

Bahâ 5000

Bahâ 5670

Minhü'l-ihracât

Harc-ı defter-i mâhkeme

Kaydiyye-i defteri

Bahâ 141 pâre 30

Bahâ 8 pâre 20

Varaka bahâ ma'a pul 6

Yekûn

Sahhû'l-bâkî

Bahâ 156 pâre 10

Bahâ 5513 pâre 30

Hisse-i zevc-i mezbûre İslim

Hisse-i ibn ümmü'l-merkûm Abûzer

Bahâ 1378 pâre 17

Bahâ 4135 pâre 13

Varisan-ı merkûman birbiri hisselerine ahz û kabz ve istîfâ hak eyledikleri işbu mâhale şerh verildi.

(Sn): 296/Numero 525

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden mariftü'z- zat 'Âişe bint Musa medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde sadriye kebir oğlu Kasab Ahmet bin Mollâ Halil muhzırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb diğere oğlum müteveffâ Hâcî Müslüm terekesinden bi'l-irsi'l-şer'iyesidir hısm-ı mukabelesinde bi'l-mezayide bin sekiz yüz guruş üzerimde takriri ve ma'rifet-i şer'le iştirâ etmiş olduğum mâhâlle-i mezbûrede vâki' birinci defter on beşinci numeroyı ebvâb ile mukayyid etraf-ı erba'ası Haydar Ağa ... ve Hâcî Kanecizâde Hâcî Mehmed ve Mihçizâde Ahmet menazili ve tarik-i âmm ile mâhdud beyun müte'ideye müştamil bir bâb mülkü menzilim merkûm Ahmet'e ... sahih-i şer'ie ile temellük ve tesellüm eylediğimde olduğu meclis-i ... bilâ ma'ni imtihab(?) ve teslim ve kabz ve kabul etmek ba'de'l-yevm menzil-i mezbûre benim asla ve kat'a 'alaka ve müdâhilim kalmayıp Ahmed'in mülkü mensûbu olmuştur didikte gıbbe't-tasdik mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin aşer min saffer sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden mariftü'z-zat 'Âişe binti Musa'nın Ahmet bin Mollâ Halil muhzırında mahkemeye gelip Hâcî Müslüm yedinde olan bir bab mülkün Ahmet'in hakkı olduğuna dair kayıt.

526

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Siverekli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Halil bin Sako Mehmed'in verâset-izevci menkuha metrukesi Sultan bint'Abdullah ile sulbiye kebîre kızları Fatma ve Zemzem ve li-ebeveyn er karındaşı Bekir ve li-ebeveyni kız karındaşları Rahime ve Fatıma ve 'Ayn-ı Zelihâ'ya münhasır olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra zevce-i mezbûre ma'rifeti'z-zât Sultan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde ma'rifetü'z-zât mezbûre Rahime ve Fatıma taraflarından vekil-i müsecceli şer'iyeleri Hâcî Halil bin Mâhmud muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb bundan akdem zevcim müteveffâ-i merkûm zimmetinde mütakrir-i ve ma'kûd 'aliye bin guruş ma'ruzumu müvekkiltanı mezbûrtandan talep ve da'vâ eyledğimde müvekkiltan-ı mezbûrtan ... mihr-i mu'ahız mezkûriyemin miktarına inkâr ve ol-vechile meyanımıza mukayyidat-ı

kesire ve muhasemet-ı ceryan etmişti ... miyanemize müslahin dostuyla beyinemize ıslah ve tanzim olunub meblağ-ı mezbûrun sekiz yüz guruş bâkî tereke-i müteveffânı def etmek üzere inşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi sulh-ı mezkûre edûb bedel-i sulh mezkûre sekiz yüz guruş meclis-i sultani kıbel-i mefarik vekil-i merkûm yedinde tamamen ve kâmilen ahz kabz edûb mâhsus mezkûreye müteallik'î âmm da'vâ vekaf-ı mütallibattan müvekkilerine izafetle ibrâ-yı âmm sahih-i şer'ile ibrâ ve bedel-i sulh mezkûrun istirdâdına müteallik-i âmm da'vâdan dâhi benim benim ibrâ ve her birimize ber-vech-i muharrer aherin ibrâsına kabul eyledikten dediklerine gıbbe't-tasdikü's-şer'î mâ vâkî' bi taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min şa'bân sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şuhudû'l-Hâl:** Mâhzar Bedir Mâhzar Hasan Mâhzar Halil

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Siverekli mahallesi sâkinlerinden Halil bin Sako Mehmed'in varislerinden Sultan'ın Hâcî Halil bin Mâhmut'tan bin guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

527

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Karabit veledi Kivo ve medîne-i mezbûre hükümet konağında mecli-i temyize mâhsûs odada bi'l-cümle 'azâ-i hazırûn oldukları meclis-i şer'imizde millet-i teb'a-i merkûmdan ...veledi Vano muvacehesinde işbu merkûm Mano zimmetinde menzil-i esmanından beş bin guruş alacak hakkım olub ve merkûm Mano'nun deyû benim zimetime bir kıt'a sened mucibiyle üzüm bahâsından dört bin beş yüz guruş alacak hakkı olmakla benim ber-vech-i muharrer ...olan beş bin guruşdan dört bin beş yüz guruş deynim olan meblağ-ı mezbûr takaza ve mahsub eylediğimde olduğu mekasid ve kabul idüb menzil-i esmanından merûm Kato zimmetinde beş yüz guruş alacağım kaldı dediğinde akd-i merkum Karabit'e sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında merkûm Mano'ya tefrik ve tahkik eylediği tescil ve huzur-ı 'aliyelerine i'lam olundu. Fî'l-yevmü's-samin ve'l-işrin min zilhicce sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Karabit veledi Kivo'nun ...veledi Vano muvacehesinde merkûm Mano'dan beş bin guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 297/Numero 528**

Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken budan akdem vefât iden Ahmet bin Mehmed verâset-i zevce-i menkûha metrukesi Fatma bint Mamo ve sulbi sagire kızları Hanım ve Elif ve 'Adile ve 'Âişe'ye münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra zikr-i ati mezbûratın kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri anası mezbûre Fatma'nın taleb ve ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le terekesi tahrir ve beyne'l-verese ve bi'l- farizeti'l- şer'iyye tevzî' ve taksim olunan tereke-i müteveffâsı merkûmdur hazıratıyla ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.Fî'l-yevmi'l-tasi' ve'l- işrîn min safferü'l-hayr sene aşeni ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Ahmet bin Mehmed'in vefat etmesiyle mirasın söz konusu vârislerine taksim edildiğine dair kayıt.

Kısrak 1 1080	Kazgan 2 60	Teşt 1 40	Sahan 1 10
Leğen 1 20	Tava 1 10	Taht 1 40	Yatak kat 2 200
Kilim 1 40	Hasır 1 20	Cuha 2 25	... 2 25
Küp 1 20	Abâ 1 40	Lenger 1 10	Tas 1 5

Mâhâlle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil

2500

Yekûnü'l-emvâl

4150

Minhü'l-ihracât

Müteveffâ-imerkûmun techîz ve tekfinine

Harc-ı defter-i mahkeme

Bahâ 60 Pâre 20

104

Kaydiyye-i defteri

Dellâliye

Varaka bahâve pul

6

12

6

Vesayet-i varaka bahâ ve pul

50

Yekûn

Sahhû'l-bâkî

Bahâ 268 pâre 20

Bahâ 3911 pâre 20

Hisse-i zevci mezbûre Fatma

Hisse-i bint sagiri'l-mezbûre Hanım

Bahâ 488 pâre 20

Bahâ 855 pâre 20

855

20

174

10

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

681

10

Zevce-i mezbûre Fatıma'nın mehr-i mu'hız kıymeti olunan yedi yüz elli guruşumdan hisseleri minha

488	30
093	00
- _____	- _____
390	30

Hisse-i bint sagireti'l mezbûre Elif

Bahâ 855	pâre 20
174	10
- _____	- _____
681	10

Hisse-i bint sahereti'l mezbûre 'Âişe

Bahâ 855	pâre 20
174	10
- _____	- _____
681	10

Hisse-i bint sagireti'l mezbûre 'Adile

Bahâ 855	pâre 20
174	10
- _____	- _____
681	10

Bâlâ-yı defterde beyan olduğu vechile zevce-i mezbûre hisse-i irsiyesine ahz û kabz idüb sagireti'l mezbûratın hisseleri dâhi idane olunmak üzere merkûma teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhalle şerh verildi.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden marifetü'z-zat Avvas bint 'İsa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde 'Attaroğlu Ahmet bin Mustafa muvacehesinde işbu merkûm Ahmet zimmetinde hüccet-i karz şer'iden alacak hakkım olan dokuz yüz yetmiş guruş merkûm Ahmet'den talep ederim deyû ba'de'l-da'vâ ve'l-istintak merkûm Ahmet dâhi cevabında hüccet-i merkûmuna meblağ-ı mezbûr dokuz yüz yetmiş guruş müddei mezbûre Avvas'a deyni olduğunu ikrar ve itiraf edüb ancak tarih-i i'lamdan bir sene mukaddem meblağ-ı mezbûr mukabelesinde bir 'aded kömek ve bir kile hinta ve bir re's inek ve seksen guruş müddei mezbûreye def' ve teslim edüb olduğu ba'de'l-ahz ve'l-kabz husus-ı mezkûre müteallik-i âmm ve deaviden vekaf-ı mutalibattan benim zimmetime ibrâ ve istîfâ hak etmiştir dediğine müddei mezbûre ba'de'l-inkâr ve dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine Mehmed bin Mollâ Bayram ve Ramazan bin Hâcî Hamo ve 'Abdurrahman' bin 'Ali nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan 'Ali Semek bin Temo ve Mollâ Halil bin Ramazan nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin mucibiyle müddei mezbûre Avvas merkûm Ahmed'e bi-yuce şer'i mu'arızına men' olunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l- hâms 'aşer min safer'ül hayr sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Avvas bint 'İsa'nın 'Attaroğlu Ahmet bin Mustafa'dan alacak hakkı olan dokuz yüz yetmiş guruşu talep ettiğine dair kayıt.



**(Sn): 298/Numero 530**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden Hâcî Mercan bin 'Abdullah medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Biro veledi Aro muvacaahesinde merkûm Biro ve zimmetinde iki yüz on guruş ile iki kile hinta alacak hakkımdan yüz on guruş ile dokuz temen hinta bâkî def' ve teslim edûb bâkî yedi semeni hinta ve doksan beş guruşu merkûm Biro'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Biro dâhi cevabında meblağ bâkî mezbûr doksan beş guruş ile yedi semeni hinta el-yevm zimmetinde müddei merkûm Hâcî Mercan'ın verecek deyni olduğun tev'i ve rızayla ikrar ve itiraf etmeğin mu'cebince meblağ bâkî mezbûr doksan beş guruş ile yedi semeni hintaya müddei mekum Hâcî Mercan'a edâsıyla merkûm Biro'ya iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Saffer sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden Hâcî Mercan bin 'Abdullah'ın Biro veledi Aro'dan alacak hakkı olan iki yüz on guruş ile iki kile buğday alacak hakkından yüz on guruş ile dokuz temen buğday verip kalan doksan beş guruşu merkûm Biro'dan talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Yadigâr mahallesi sâkinlerinden marifetü'z-zat Hanife Hanım binti Hüseyin tarafından zikr-i ati ve husus taleb ve da'vâya vekil olduğu zat-ı mezbûreyi bi'l-marifetü's-şer'iyye-i 'arifân tahrirat müdiri Veli Efendi bin Hâcî Yusuf ve Ferhad Efendi bin 'Ali nâm şahidin muadilin şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekalet-i hükmü şer'e lâhık olan telgarf müdiri...Efendi ibn Süleymân Efendi medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i idareye mâhsus odada bi'l-cümle oralarda ve temyizi hukuk-ı 'azaları hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde müvekkil-i mûmâ-ileyhanın sadr-ı kebir oğlu ... ibn Sâlih muvacehesinde Suriye vilâyet-i dâhilinde nefis-i Şam-ı şerifde Sarachâne mahallesinde vâki' mâhallinde ma'lûmü'l-hududü'l-ciran bir bâb harem dairesi muattalam mezbûrenin zevce-i müteveffâ Sâlih'e beyin ile'l-vefât yedinde malı ve mülkü olup ba'de vefât müvekkilim mezbûre Hanife zevcesi olduğundan müvekkil-i mezbûre ile sulbi kebir oğulları 'Ali Bey ve İsmail Bey'e bi'l-irsi'l-şer'iyye intikâl eyledikten sonra merkûm 'Ali Bey mezkûr harem dairesinde olan on altı sehmdede yedi sehemî şayi'-i ma'lumesinin nısfına seksen beş tarihinde müvekkilim mezbûreye üç bin guruşa bey' ve temellük dâhi kabz edüb ve hatta tarihten dört sene mukaddem ber-vech-i muharrer bey' ve kabz semeni eylediğini ikar dâhi etmişken el-an hisse-i mezbûreye bi'l-hayr gayrin hakkı müdahale etmekte sadrında olmakla müdahalede men' olunmak muradımdır deyû bi'l- vekale ba'de'l-deavi ve'l-istintak merkûm 'Ali Bey dâhi cevabında menzil-i mezbûr babası müteveffâ-i mezbûr Sâlih Bey mülkü olduğunu ve ber minvâl-i muharrer vâlidesi mezbûre Sâni'fe ve karındaşı merkûm İsmail Bey ve kendüye mevrûs olduğunu ikrar ve itiraf edüb ancak ber minvâl-i muharrer hisse-i mezbûrenin nısfına müddei müvekile mezbûreye mukabelesinde bey' ve ber-vech-i mübeyyen ikrar eylediği müde'asın külliyyen ba'de'l-inkâr vekil-i mûmâ-ileyh ber-vech-i muharrer ikrar-ı müdde'asını 'asakir-i şahane Kulağası fütüvetlû Hasan Cezmi Ağa ibn-i 'Osman ve İmâm Hüseyin Ziyaeddin Efendi bin Bekir ve Hacı Hasan Efendi bin Mehmed ve Müslüm bin sagir nâm kimesnelere bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan 'asakiri şahane yüzbaşlarından fütüvetli Ahmed Efendi bin Muhameddin ve Harran Şeyhizâde Mehmed bin Hâcî Hasan nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe

ber nevh-i şer'i ba'de'l-sebât ve'l-hükmü mu'cebince mezbûr 'Ali Bey hisse-i mezkûreye bey-yüce şer'i müdâhiline men' olunduğu tescil ve huzur 'ali lerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min rebü'l-evvel sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcî Yadiğâr mahallesi sâkinlerinden Hanife Hanım binti Hüseyin'in ....Salih'ten alacak hakkı olan üç bin guruşu talep ettiğine dair kayıt.

**532**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ahmet bin Mehmed'in sulbiye sagir kızları Elif ve 'Adile ve Hanım ve 'Âişe'nin cedi ve vaziyedi kimesneleri olmamakla kıbel-i şer'iden ber vasi nasb ehemmi ve elzem olmakla emanet ile ma'ruf ve istikamet ile mevsufu ... vechile vesayet-i ihdasından kemale kadir ettiği zeyl-i kitâbda muharrer ...el-esami kimesne iğbarlarıyla mutahakkık olan sagirat-ı mezbûratın vali deleri Fatma bint Mamo kıbel-i şer'iden sagirat-ı mezbûratın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin vasi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûremi kabul ve merasimini kemâyenbağı edâyaya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' 'aşer min saferü'l-hayr sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

**Şuhudül-Hâl:** Kömekzâde(?) Mustafa Süleymân bin Mustafa

**Özet:** Varisler arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Ahmet bin Mehmed'in vefat etmesiyle varislerinin verasede hak talep ettiklerine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Siverekli mahallesi sâkinlerinden zabtiye ... 'Ali bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Halil bin 'Ali'nin verâset-izevc-i menkuha-i metrukesi Fatma bint Mehmed ve sagire kızı Elife'ye münhasır olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra kıbel-i şer'iden mensûb vasiyesi vâlidesi mezbûre Fatma tarafından zikr-i ati husus-ı istima' ve redd-i cevabâ vekil-i müsecceli şer'iyesi...oğlu Mehmed muvacehesinde tarih-i i'lâm dan on mâh mukaddem müteveffâ-i merkûm hâl-i hayatında mahalle-i mezbûrede vâki' malum el-hudud bir bâb mülkü menziline asla kati'an iki bin guruş bey' ve ben dâhi iştirâ eyledikten sonra semeninden dâhi bin guruşunu müteveffâ-i merkûm hayatında dâhi ve teslim edib bâkî zimmetinde bin guruş alacak hakkı kalmış iken allen merkûm Halil vefât etmekle vasi merkûm menzili mezbûru bi-gayr-i hakk zapt etmiş olduğundan müvekkilesine muzâffa keff-i yedine tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak vekil-i merkûm dâhi cevabında külliyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Yusuf Paşa İmâmı el-Hâc Ahmet Efendi bin Eyüb ve Hâcı Ramazan Efendi in Mehmed ve Süleymân bin Mustafa ve Mehmed bin... nâm kimesnelerden Bâ mestûre sırran ve ba'de alanaları lede't-tezkiye-i 'adl ve makbulu'l-şehâde ettikleri iğbar olunan Mehmed bin Hamadi ve Hasan bin Faris nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin ba'de'l-hükmü mu'cebince menzil-i esmanından bâkî meblağ-ı mezbûr bin guruş ahzıyla menzil mezbûr müddei merkûm...'Ali'ye teslim müvekkilesine muzâffa vekil-i merkûm Mehmed'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi'l- hâms ve'l-işrîn min Saffer sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varislerin alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Siverekli mahallesi sâkinlerinden 'Ali bin Mehmed'in hayattayken alacak hakkını talep etmesi ve vasiyeleri olan söz konusu şahısların haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

(Sn): 299/Numero 534

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ahmet bin Mehmed'in verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Fatma binti Mamo ve sulbiye sagir kızları Hanım ve Elif ve 'Âişe'ye münhasıra olduğu lede'sşer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra zevce-i mezbûre ma'rifetü'z-zât Fatma medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde sığâr-ı at-ı mezbûrtan kıbel-i şer'iden mensûb vasiyeleri Bedir bin Mehmed muvacaheinde müteveffâ-i merkûm Ahmet benim zevce-i dağılim olub beyinemize nikah-ı ka'ime olduğu hâlde vefât edüb zimetinde mutakrir-i ve ma'kûd-ı 'aliye mehr-i mu'ahhız olan yedi yüz elli gurus tereke-i müteveffâdan olmak üzere bâkî edâ ve teslim vasi merkûm Bedir'e tanbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâya ve'l-istintak merkûm Bedir dâhi cevabında tereke-i müteveffâ merkûm bi'l-vesaye ve za'iyedine ikrar-ı müde'iyeye mezbûrenin mâ-adâ müde'ası ba'de'l-inkâr müddei merkûma ber-vech-i muharrer müdde'asını Hekimdede mahallesinden Mâhmut Efendi bin Abûzer ve 'Ömer bin Ahmet ve Hasan bin 'Ali nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve't-tezkiye 'adl ve makbûlü'sşehâde idükleri iğbar olunana Hâci Ahmet Efendi bin Eyüb ve Tütüncü Mehmed Emin bin 'Abdullah nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin ba'de'l-halef ve'l-hükm meblağ-ı mezbûr yedi yüz elli gurus tereke-i müteveffâdan olmak üzere müddei mezbûreye edâ ve teslim vasi-i merkûm Bedir'e tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi's-sabi' 'aşer min rebî'ül evve'l sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Ahmet bin Mehmed'in Bedir bin Mehmed'den alacak hakkı olan yedi yüz elli gurusu vefat etmesiyle birlikte eşinin bu alacak hakkın talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halilürrahmân mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Hasan'ın verâset-i zevce-i menkuhayı metrukesi Kezban binti 'Abdurrahman'ın ve sulbiye oğulları gaib an'el-beled Mustafa ve sulbiye kızları... ve Rahime'ye münhasır kable'l-kısmet merkûm 'Ali dâhi vefât edüb verâset-i vâlidesi merkûm Kezban li-ebeveyn erkarındaşı merkûm Mustafa ve li-ebcedi kızkarındaşları mezbûrtanı ... ve Rahime'ye kable'l-kısmet merkûm ... dâhi vefât edüb verâset-izevce-i Ahmet ve sadriye oğlu Mustafa ve sadriye kızları Zemzem ve ...münhasır kable'l-kısmet merkûm Kezban dâhi vefât edüb verâset-isadriye kızı Rahime ve li-ebeveyn erkarındaşı Mehmed ve li-ebeveyn kız karındaşı Fatiş'e mâhsus kable'l-kısmet mezbûre Rahime dâhi vefât edüb verâset-i li-ebcedi erkarındaşı merkûm Mustafa'ya münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmundan merkûm Mehmed ile ma'rifetü'z-zât mezbûre Fatiş tarafından zikr-i ati hususu taleb ve ve da'vâya vekil müsecceli şer'iyye 'Abdurrahman bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde yine verese-i merkûmundan olup zikr-i ati menzilde olan hisseler vaz'-ı yedi ber nech-i şer'i müstahık olan mezbûr Mustafa bin Ahmet muvacehesinde müteveffâ-i evvel merkûm Mehmed'in hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olup ba'de'l-vefât 'ali sebili'l-minasenti el şer'i müteveffât ... merkûm Kezban ile verese-i sâire merkûmuna mevrûs mâhâlle-i mezbûreden vâki' ma'lûm el-hudud bir bâb menzilden müteveffâ-i Rabia merkûm Kezban'ın vefâtıyla hissesi benimle müvekkil-i mezbûre Fatiş ve kızı mezbûre Rahime'ye mevrûs olduğundan 'ali tarik el-minasenti hisse-i irsiye-i mu'ayinemize merkûm Mustafa'dan taleb ederiz deyû ba'de'-dava ve'l-istintak merkûm Mustafa dâhi cevabında menzil-i mezbûre def'i yedinde ikrar ve i'tiraf edüb lâkin mezbûre Kezban hisse-i irsiye bey'sına seksen bir tarihinde bâkî bin beş yüz guruş semeni merfu' ve makbuzuna bey' etmiştim... def'ine müddei merkûm Mehmed vekil-i merkûm 'Abdurrahman'ın ba'de'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine Hamza Hoca bin ' 'Abdullah ve Mustafa bin Halil ve Hâcî Hasan bin Mehmed ve Müslüm bin sagir nâm kimesnelerine bâ varik-i mestûre sırran ve ba'de 'alenen ve lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde ettikleri iğbar olunan Hâcî Ramazan bin Mehmed ve Mehmed bin

Abiş nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin ba'de'l-hükm mu'cebince müde'yyan-ı merkûman Mehmed ve müvekkilesine izafetle vekil-i merkûm 'Abdurrahman'ın da'vâ mezkûreleriyle müddei 'Ali ye merkûm Mustafa'ya bey' şer'i mu'arızasına men' olundukları tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin 'aşer min Saferü'l-hayr sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halilürrahmân mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Hasan'ın vefat etmesiyle birlikte varislerinin hak iddia etmesi ve varislerinin vefat etmesiyle Mustafa bin Ahmet'den alacak haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

**(Sn): 281 /Numero536**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sultan Beg mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Fatma binti İbrahim'in verâset-i zevci Hâcî 'Ömer bin Mustafa ve kebire kızları 'Adile ve Emine ve 'Âişe ve Taves(?) ve Hâfize ile sulbi kebir oğlu Abûzer ve sagir oğlu Mehmed'e münhasır olduğu lede'ŝ-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagir merkûmun babası ve velisi merkûm Hâcî 'Ömer medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müteveffât-ı mezbûre Fatma'nın hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mükü olub ba'de vefât benimle sagir merkûm Mehmed ve verase-i sâireye merkûmuna mâhsus mâhâlle-i mezbûreye vâki' etraf-ı erba'ası Musatoğlu 'Ömer ve Veli Kadir Hâcî Ağazâde Halil'e menzilleri tarik-i 'âmm ile mâhdud cemi' müştemelatıyla sagir mezbûrede bir bâb menzilleri olan hissesinden hayr-ı ismi 'alî... olunur bir senesi olmayıp sagire -i mezbûre dâhi nafaka-i ve kisveye ihtac ile muhtac olduğundan mâ-adâ verese-i sâireye merkûmun Adile ve Emine ve Âişe ve Taves ve Hâfize ve Abûzer menzil-i mezkûresi olan hisselerine ahire bey' merad etmeleriyle sagire-i mezbûrun hissesine dâhi merkûmede hisseleriyle bey' bedel-i misillü ile ahire bey' olunub semen-i istiryah olunmak sagire mezbûre hakkında infi'a ve evvel olmağın veci meşruh üzere canib şer'i şeriften bâkî izin verilmek matlubumdur didikte vâki' hal-i bâlada sabt olunan minvâl üzere olduğu zeyl-i hüccette muharrer el-esami sekat sahih el-kelimat iğbarlarıyla zâhir ve mikdar olmağın vaci meşruh üzere kîbel-i şer'iden ve'li

merkûm Hâcî ‘Ömer’e izin verilmeğın mâ vâki‘ bi’ taleb ketb ve imlâ olundu.Fî’l-  
yevmi’s-sâdisi min şehr-i râbi’ el-hâdi sene aşını ve tis’în ve mi’eteyn ve elf.

**Şühûdü’l-hâl:**

Bozozâde ‘Abbâs                      Keçeci Halil bin Hasan                      Mâhzar Hasan  
ve Ğayruhum.

**Özet:** Varisler arasında çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sultan Beg mahallesi sakinlerinden vefat iden Fatma binti İbrahim’in zevcesi Hâcî ‘Ömer bin Mustafa ve kızları ‘Adile, Emine, ‘Âişe, Taves(?), Hâfize ile oğlu Abûzer, Mehmed’ babası merkûm Hâcî ‘Ömer arasında çıkan çıkan davaya dair kayıt.

**537**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Emir ibn-i Hasan ‘Ali’nin verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Kezban bint Abdullah ve kebir oğulları ‘Ali ve Hasan ve Bekir ... Hâcî ... ve sagire kızı Âişe’ye münhasır olduğı lede’s-şer’ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire -i mezbûrenin kıbel-i şer’iden mensûb vasiyesi mezbûre Kezban medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i şer’imizde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb müteveffâ-imerkûmun hayatında ‘ali el-vefât yedinde malı ve mükü olub mâhâlle-i mezbûre vâki‘ kabz olan menzil-i ve semeni ve tarik-i âmm ile mâhdud ma‘lûm el-müştemelat bir bâb menzili ba’de vefât benimle vasiye bulunduğum sagire-i mezbûre Âişe ve Varise merkûmuna mevrûs olub lâkin sagire -i mezbûrenin menzil-i mezkûru olan hissesinden hayr-ı merkûmun Hasan ve ‘Ali ve Hâcî Bey’e menzili mezkûrede olan hisselerine ağır bey’ murad eylediklerinde mâ-adâ sagire -i mezbûrenin ...ihtiyac olduğundan sagir-i mezbûrenin hissesine merkûmundan hisseleriyle ma’a bedel-i misüllü ile ahire bey’ olunub semeni istirbah olunmak üzere sagire-i mezbûre hakkında infî’a ve evve’li olmağın vech-i meşruh üzere canib şer’den bâkî izin verilmek bi’l-vesaye ... didikte vâki‘ hal-i balada ... olunan minval üzere olduğunu zeyl-i hüçette muharrer el-esami ... sahihat-ı el-kelimat iğbarlarıyla zâhir ve miktar olunmağın vech-i meşruh üzere kıbel-i şer’den izin verilmeğın mâ-



vâki' bi'-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâdisi min rebiü'l-sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

**Şühûdü'l-hâl:**

**Özet:** Varisler arasındaki mk taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden vefât iden Hâcî Emir ibn-i Hasan 'Ali'nin zevcesi Kezban bint Abdullah ve oğulları 'Ali, Hasan, Bekir ... Hâcî ... ve kızı Âişe'nin varisleri olması ve mezbûre Kezban'nın merkûmdan alacak hakkı olduğunu ifade ettiğiyle ilgili davaya dair kayıt.

**538**

Diyarbakir vilâyet-i dâhilinde Siverek kazasına tâbi' Kara Çorun(?) karyesi sâkinlerinden 'Abbâs bin Halil Urfa makemesinde mecliste Feyzullah bin Abûzer mâhsarında bi'l-velaye ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb mezbûr Feyzullah Veli mecr olduğu sagire cevaba tezvic talep ve raib olmakla ben dâhi bin guruş mehr-i mu'ahız tesmiyesiyle işbu meclis-i şerhde mâhzar-ı şuhudedde ben sagire-i mezbûre cevabı merkûm Feyzullah'a veli sahihi olduğum hüccetle bi'l-velaye akd ve tezvic iyledim didikte olduğu tezvic ve kabul etmeğin mâ-vâki' bi'y-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms min şehr-i Rebi'ül-evvel sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf

**Şühûdü'l-hâl:** Saatçizâde İbrahim Halil Tapuzzâde 'Ali Mustafa Ağa  
Kadızâde Halil Efendi Kadı Dervişoğlu Abûzer

**Özet:** Nikah sözleşmesine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Kara Çorun(?) karyesi sâkinlerinden Feyzullah bin Abûzer'in bin guruşu nikah akdi olarak vereceğine dair kayıt.

(Sn): 281/Numero 539

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden marifetü'z-zat Avvase binti 'İsa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazırûn oldukalâi hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Kazgan karyesi sâkinlerinden 'Attar oğlu Ahmet bin Mustafa muvacehesinde merkûm Ahmet mukaddemâ benim zevcim olub hali zevciyat-ı bayenimizde kaim iken üç yüz guruş kıymetli iki 'aded kilim ve dört yüz guruş kıymetli iki 'aded cacim ve yetmiş guruş kıymetli bir 'aded keçe ve üç yüz guruş kıymetli bir kat yatak ve yüz guruş kıymetli bir busehi ahz ve bey' ve semeni istihlâk ettikten sonra bana ... eylediğinden bu ana değin ... eşya-i mihrin mezkûrenin kıymeti olan bin yüz yetmiş guruşu talep iyledim ise de vereyim deyû bana ... edûb hatta tarihten on gün mukaddem eşya-i mihrde mezkûre esmanı olan bin yüz yetmiş guruş bâkî sahiha deyni olduğunun mâhzar-ı müsliminde ikrar dâhi etmişti deyû ba'de'l-da'vâ ve'l-istintak merkûm Ahmet dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr müddei mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını Kötüler mahallesi İmâmı Mehmed bin Bayram ve Ramazan bin Hamo ve Bozo bin Bayraktar nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan 'Ali bin Teyso(?) ve Ahmet bin İbrahim nâm kimesneleri şehâdeteriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın ba'de'l-hükm mucebince meblağ-ı mezbûr bin yüz yetmiş guruş müddei mezbûre Avase'a edâ ve teslim merkûm Ahmet'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi'l-'aşer min Rebiü'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Avvase binti 'İsa'nın 'Attar oğlu Ahmet bin Mustafa'nın zevcesi olub zimmetinde olan söz konusu ihtiyaç malzemelerinin değeri olan bin yüz yetmiş guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kızıl Koyun mahallesi sâkinlerinden ve Beni Zeyr aşiretinden marifetü'z-zat Avvase binti Sâlih nâm bîkr-i baliğ-a-i 'akile medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde aşiret-i merkûmuna Avvas bint Sâlih mâhsarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm Mehmed bana tezvic talep ve rağib olmakla ben dâhi rızamla bin guruş mehr-i mu'accel ve beş yüz guruş mehr-i mü'eccel sehmleriyle işbu mâhalle-i şer'de münhasır şehâde nasfıma merkûm Mehmed'e akd ve tezvic eylediğimde olduğu ber-vech-i muharrer tezvic ve kabul eyledi didikte mezbûr Avvas'a sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında merkûm Mehmed'e tahkik ve tasdik eylediği ma-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min Rebiü'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:** Hekimdede İmâmı Hâfız Mehmed Efendi Sâlih Efendi  
Münhasır Hasan Münhasır Bedir Münhasır Hâcî Halil Ğayruhum

**Özet:** Evlilik sözleşmesine dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Kızıl Koyun mahallesi sâkinlerinden ve Beni Zeyr aşiretinden Avvas bint Sâlih'in Avvas bint Sâlih'in kendisine talip olduğunu ve nikah akdi olarak beş yüz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Eyüb bin Hüseyin'in sulbi sagire kızı Emine'nin min kibel-i ebcedi ve velisi merkûm Hüseyin ber hayat olub ancak mecnun ve mu'teva olmakla sagire mezbûreye kibel-i şer'iden bir vasi nasb ehemm ve elzem olmakla emanet olmakla emanet ile ma'ruf-ı istikamet ile ma'ruf ve istikamet ile mevsuf ve vechile umur-ı vesayetine layık ve müstahik ettiği zeyl-i kitapta muharrer el-esami kesân iğbarlarıyla mütehakik olan sagire-i mezbûrenin li-ebeveyn emmisi Halid sagire-i mezbûrenin vâkt-ı rüşd ü sedâdlarına değin kibel-i şer'iden dâhi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzimesi kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vâki' bi'-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l 'işrin min zilka'de sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varislerden kalan malların idaresiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden vefât iden Eyüb bin Hüseyin'in kızı Emine'nin velisi Hüseyin'in akli dengesi yerinde olmayıp malını emmisi Halid'in idare edeceğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden ve taife-i muhacirinden 'Abdulkadir bin Kurman medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde taife-i merkûmeden Hâcî Murad bin Hâcî Selvat(?) muhızırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb bundan akdem merkûm Hâcî Murat'dan bir re's merkeb esmanı olarak yüz elli guruş taleb ve da'vâ olduğu inkâr edüb ol-vechile beyanımızda mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şer'ide ceryan etmişti ... miyanemize muslahin dostuyla islah ve tanzim olunup ben da'vâ'i mezkûremden fareğ ve merkûm Hâcî Murat dâhi kendi malından bâkî doksan guruş vermek üzere inşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi sulh-ı mezkûre kabul ve bedel-i sulhu mezkûre mukabelesinde doksan guruş kıymetli bir cild saraciye kitâbı ahz ü kabz edüb husus-ı mezkûre müteallik-i âmm ve da'vâ-i vekafı mutalibattan kabullerimize hâvî her birimiz aherin zimmetine ibrâ ve bedel-i sulh mezkûrun istirdâdına müteallik-i âmm ve da'vâdan dâhi merkûm Hâcî Murat benim zimmetime ibrâ ve her birimize ber minvâl-i muharrer aherin ibrâsına kabul eyledik dediklerinde

gıbbe't-tasdik bedel-i sulhu mezkûr doksan guruşu merkûm 'Abdullah'tan edâsıyla merkûm Hâcı Murat'a iltizâm olunduğu mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi'l-hâms min Rebû'l âhir sene-i aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden 'Abdulkadir bin Kurman'ın Hâcı Murat'dan bir adet eşeğin kıymeti olan yüz elli guruşu talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 282M/Numero 543**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden Kivan veledi Kirkor'un verâset-i zevce-i metrukesi Varize veledi Sehak ve sulbi kebir oğlu Haço ve sagir oğlu Nezir ve sagire kızı Adsiye'ye münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l- enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i merkûmundan ibni kebir merkûm Haço medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde sagiran merkûmanın kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri ve Ohân veledi...Karabit muvacehesinde babam müteveffâ-i merkûm Kivan'dan mukaddem vefât iden vâlidem Garsiye'nin babam müteveffâ-i merkûm zimmetinde alacak hakkım olan bin guruş vâlidem merkûm Garsiye babam müteveffâ-i merkûm Kivan'dan kable'l-ahz ve'l- istifâ vefât edüb verâset-izevci babam merkûm Kivan ile oğlu ancak bâkî sagire olmakla meblağ-ı mezbûrun ... olan iki yüz elli guruş babam müteveffâ-i merkûm mevrûse ve sâlis erba' olan yedi yüz elli guruş dâhi bâkî mevrûs olub hatta babam müteveffâ-i hayatında meblağ-ı mezbûr yedi yüz elli guruş bâkî dâhi deyni olduğunu def'le ikrar ve i'tiraf edüb meblağ-ı mezbûr yedi yüz elli guruş babam merkûm Kivan kable'l-edâ ve'l-îfâ vefat etmekle meblağ-ı mezbûr yedi yüz elli guruş tereke-i müteveffâ-i merkûmdan olmak üzere bâkî edâ ve teslim vasi-i merkûm Ohân'a tenbiye olunmak muradıdır deyu ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak vasi merkûm dahi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını her biri teb'a-i merkûmun ve millet-i mezbûreden Bido veledi Minas ve Niko veledi Abdo ve Minas veledi Akob nâm kimesnelerine bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve tezkiye-i 'adl beyyinelerinde müstakim olduğu iğbar olunan millet-i mezbûruna Akob veledi Kirkor ve Gogo veledi Minas nâm

kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i ba'de'l-sebat ve'l-halef ve'l-hükm mu'cebince meblağ-ı mezbûr yedi yüz elli guruş müddei merkûm Haço'ya tereke-i müteveffâ-i merkûmdan olmak üzere edâ ve teslim vasi merkûm Ohân'a tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu.Fî'l-sâmin min Saffer sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varislerin alacak hakkıyla ilgili davay dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Kivan veledi Kirkor'un varisleri olan Varize, Haço, Nezir, Adsiye babalarının ölümüyle alacak haklarını talep edip şahitlerin huzurunda doğruladıklarına dair kayıt.

Huve

Haleb Niyâbet-i Şer'iyyesine 49

Faziletlû Efendim

Taşralarda vuku'a bulan verese-i gaib hisselerinin ol emirde nizâmina tatbika eytam sandıklarına teslimiyle erbazı lâzımına olduğu hâlde bazı mâhallerde terekenin ... mukamallatına iken dürüst bulunan tahsilatın meclis-i sandıklarına konularak ... iraye tebdil memuriyete girerek zayi' olduğu ve buda nivabın halefleri derudunu beklemeyerek derud teslim kaidesine re'ayip itmamlarından eylediği ruiyet olunuyor cümleye ma'lum olduğu üzere asul asul velayetin berayet-i teşkil ve icrasına nivabın halefleri vuruduna itzar ile ... teslim kaidesine riayet eylemeleri lâzım geleceği tavsiye ve izbar olunmuşuz bir müdettir bazı mâhallerin olunan muharerat m'allenen nazaran bu kaideye riayet olumadığı ve bundan tevlaya bazı ... halleri zuhur ettiği ... ve halefe tenbiye ... olan ma'murun ise hakarında da'vâya mesuliyeti edecek yedimde bulunduğundundan fi mâ ba'de nivab'ın haleflerine intizar ile mukaddemâ dâhi beyan ve iza' olunduğu kaide-i devri teslim icraya i'tina eylemeleri lâzım gelecek ve yine halef-i.....olanları bulunduğu hâlde artık iktizâsına bakılacağı hısm olmasıyla ...dâhi ber minvâl-i muharrer hareket-i mübaderetle keyfiyetin livaya ve kazaları nivabına dâhi tarafı şeriflerinden beyan ve iş'arına hüccet buyurulması siyakıbında tenbihen ve ihtaren işbu şıkı mâhsara terkim kılındı .

Fî 27 Zilhicce sene (12)91ve fi 13... sene (12)90

**İmza:** Hasan Fehemi

Urfa sancağı niyabet-i şer'iyesine

Faziletlü Efendim

Bâlada muharrer mukam'ı mu'ala-yı ... vurud iden emirnameni sureti bil'ihrac taraf-ı fazıllarına gönderilmiştir ahkâm-ı celilesine tevrika icraya defter ve i'tina ve zeyr-i sancağında bulunan kazaları nivab Efendilere her birisine Musaddak çıkarılmak irs 'allenen hücut eylemeleri siyakında zeyl-i ibtirar kılındı Efendim.

fi 10 Saferü'l-hayr sene (12)92

...vilayet-i Haleb

**İmza:**Mehmed Ragı

**544**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Tercan ve Serhan'a ebna hâfz-ı yedine mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Polad bin Ramazan'ın sagir kızları... ve Susam'ın kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri vâlideleri ma'rifetü'z-zât Hâcî Bekir muvacehesinde bizlerin müteveffâ-i merkûm Polad bin Ramazan bin 'Abdullah ... emval ve mallarımızın bey' ve esmanı olan dört bin guruşu bizlere kibel-i alada ve'l-ifâ merkûm Polad vefât etmekle meblağ-ı mezbûr tereke-i müteveffâ'dan olmak üzere bizlere edâ ve teslim vasi merkûma ...tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Bekir dâhi cevabında tereke-i müteveffâ vazıyedine ve müteveffât siyanında müddeiyan merkûman miktarına ta'yîn etmeyerek deyn olduğu beyan eylediğini ve deynlerine mukabil müteveffât merkûm hayatında merkûm Tercan'a yedi mecediye lirası ve Serhan'a dört mecediye lirası dâhi teslim etmiştir ikrar ve i'tiraf edib deynin miktarına ba'de'l-inkâr müdeiyân-ı merkûman deyû merkûm Tercan iki mecediye lirası ve merkûm Serhan dâhi iki mecediye lirası ahz eylediklerine ikrar ve itiaf edüb ziyadeye ba'de'l-inkâr evla müde'iyân-ı ber-vech-i muharrer müde'alarına Hüseyin Paşa mahallesinden Hâcî 'Ömer bin Mustaf bin 'Osman ve İbrahim bin Halil bin Mustafa ve Seydo bin Abûzer bin Hâcî Kamil nâm kimesnelere bâ-varik mestûre sırran ve ba'de allenen le'de't-ta'dil ve'tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan muhacirinden Mehmed bin Halef ve Mehmedhân bin ...nâm

kimeesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin ba'de'l-halef ve'l-hükm sâni'ya(?) vasi-i merkûm Hâcî Bekir'den ber minvâl-i muharrer ziyade def' mutabık deyn taleb olundukta ziyade müdde'âsını isbâttan izhar acz ile talebiyle merkûman Tercan ve Serhan'dan her biri tahlif olunmağın mu'cebince vasi merkûm Hâcî Bekir'e ziyade da'vâsından bilâ beyine me'arızadan ba'de'l-men' 'ali mucib ikrar-ı hema dört 'aded mecidiye lirası olan dört yüz on altı guruş meblağ müde'ayya dört bin guruşdan ba'de'l-tenzil bâkî üç bin beş yüz seksen dört guruş tereke-i müteveffâ'dan olmak üzere müde'iyyan-ı merkûman Tercan ve Serhan'a edâ ve teslim vasi merkûm Hâcî Bekir'e tenbiye olunmak tescîl ve huzur 'ali lerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' min Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Tercan ve Serhan'ın Hâcî Bekir'den üç bin beş yüz seksen dört guruş alacak haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

**(Sn): 283 /Numero 545**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden ve taife-i muhacirinden Tercan ve Serğan Ağa Hâfız medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Polat bin Ramazan'nın sagire kızları Güler ve Susam'ın kıbel-i şer'iden mensûb vasiyeleri vâlideleri ma'rifetü'z-zât Hâcî Bekir bint Hâcî Emir muvacehesinde bundan akdem müteveffâ-i merkûm Polat zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'ide alacağımız olan dört bin guruş vasi merkûm Hâcî Bekir'den da'vâ eylediğimizde olduğu ba'de'- inkâr bizlere müddeamız veci şer' üzere bi'l-muvâcehe isbat idüp ba'de'l-halef ve'l-hükm meblağ-ı mezbûr dört bin guruş bizlere edâ ve teslim kıbel-i şer'iden vasi merkûmeye tenbiye olunmuştur bizler meblağ-ı mezbûr dört bin guruş vasi merkûm Hâcî Bekir tamamen ve kâmilan ahz ü kabz edüb husus-ı mezkûre müte'alik-i sagirtan mezbûrtan merkûm Hâcî Bekir zimmetinde alacak hakkımız olup husus-ı mezkûrdan zimmetlerine ibrâ-yı âmm sahih'i şer'le ibrâ ve iskât edüb olduğu ibrâ-i mezkûremize kabul eyledi dediklerinde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ vâki' bi' taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi'l-'aşer min rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.



**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Güler ve Susam'ın Hâcî Bekir bint Hâcî Emir'den alacağı olan dört bin guruşu merkûm Hâcî Bekir'den talep ettiklerine dair kayıt.

546

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Eyüb bin Hüseyin'in verâset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Gani binti İbrahim ve Emine binti Mustafa ile babası merkûm Hüseyin ve anası Emine ve sulbiye sagir kızı Emine ve Cemile mevkufa münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-i merkûmun babası ve sagire-i mezbûrenin cedi merkûm Hüseyin hayatında ise de mecnun ve müteveffâ olduğundan kibel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyeye mensub vasiye li-ebeveyni emmisi Halid medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şe'imizde ikrar-ı tam ve tarir-i kelâm edüb müteveffâ-i merkûmun siyakında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olup mâhâlle-i mezbûrede vâki' etraf-ı erba'ası 'Ali ve Mustafa ve Hüseyin bin Mustafa ve tarik-i amm ile mâhdud ma'lûmdan el-müştemelat bir bâb menzili ba'de vefât-ı vasiyesi bulunduğu sagire-i mezbûre Emine'ye vasıl mevkufu ve verese-i sâire merkûmun mevrûs olup lâkin sagire-i mezbûrenin menzili mezkûre evla hissesinden gayr-ı merkumun ...ve ümmü'l-mezbûrede Bekir Emine ve Hüseyin menzil-i mezkûrede olan hisselerine ahz bey' edâ eylediklerinde mâ-adâ sagire mezbûre nafakaya...ve müteveffâ-i merkûmun deyni müsbetesine deydü îfâ eder menkulattan malı olduğundan sagire-i mezbûrenin hissesine deydü merkûmunun hisseleriyle ma'a bedel-i misli ile ahz ve bey' olunub semeni istirbah olunmak siyakında mezbûr...ve evla olmağın veci meşruh üzere canib şer'iden bâkî izin verilmek bi'l-vesaye muradıdır didikte vâki' hal-i balada sebt olunan minval üzere olduğu zeyl-i hüccete muharrer el-isami... sahihine el-kemalenin iğbarlarıyla mustahkık ma'ruz olmağın vech-i meşruh üzere kibel-i şer'iden izin verilmek mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi'l-hâms aşer min rebîü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasındaki alacak hakkıyla çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden Eyüb bin Hüseyin'in vefat etmesiyle Gani binti İbrahim ve Emine binti Mustafa ile babası merkûm

Hüseyin ve anası Emine ve kızlarının merkumdan geriye kalan mallarda hak sahibi olduklarını iddia etmeleri üzerine çıkan davaya dair kayıt.

**(Sn): 284M/Numero 547**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ahmet bin Mehmed bin ‘Abdullah’ın sulbiye-i sagire kızları Hanım ve Âişe ve Elif ve Adile’nin vâlideleri ve tavsiyen umurlarına kibel-i şer’iden mensûb vasiyeleri olan ba’îşetü’l- kitâb marifetü’z-zat Fatma bin Mamo talebiyle sagir zat-ı mezbûratı Hanım ve Âişe ve Elif ve Adile’nin her birine babaları müteveffâ-i merkûmdan mevrûsu mallarından işbu tarih-i kitâbdan kadri ma’ruf ettiği iğbar olunan birine şehriye yirmi beş guruştan cem’a seksen guruş kibel-i şer’iden nıfkı vazi’ takdir olunub mübalağat-ı mâhrusat mezkuratta sağırat-ı mezbûratta nafaka ve kisve ve sâire levazım sagirelerine hâric ve sarf veledi’l-iktizâ istidâneye ve ‘ande’l-zâhir sefirat-ı mezbûratta mallarına rücu’a vasi merkûm Fatma’ya izin verilmek mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’lyevmi’l-‘aşer min rebîü’l evvel sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf

**Şühûdü’l-hâl:**

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Ahmet bin Mehmed bin ‘Abdullah’ın kızlarının babalarından kalan mallarına rücu’a Fatma’ya izin verileceğine dair kayıt.

**548**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hasan ibn-i Mehmed bin ‘Abdullah’ın sulbi sagir oğlu Mehmed’in cedi ve vasiyeden kimesne olmamakla kibel-i şer’iden bir vasi nasb ehm ve ikrar olmakla emanet ile ma’ruf ve istikamet ile mevsuf ve ber-vech-i umur-ı vesayeti ihdasından gaye-i kadr ettiği zeyl-i hüccette muharrerü’l-esami iğbarlarıyla mutahakkık olan sagire-i merkûman liebcedi erkarındaşı Reşid sagire-i merkûman vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin kibel-i şer’iden vasi nasb ve ta’yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerine kemâyenbağı edâya ta’ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ-vâki’ bi’t-taleb

ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü's-sâlis 'aşer min saffer sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:** İmâm Mâhmut Esed Muhtar Mehmed

**Özet:** Miras taksimine dair çıkan sorun ile ilgili davya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Hasan ibn-i Mehmed bin 'Abdullah'ın sulbi sagir oğlu Mehmed'in mirasına sahip çıkacak kimse olmadığından erkek kardeşi Reşid'in sahip çıktığına dair kayıt.

549

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Kasab Ahmet bin Mollâ Halil medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde Halil bin 'Abdurrahman muhzırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm Halil'in malından ve yedinden istidâne ve kabz ve umureye sarfla istihlâk etmiş olduğum bin üç yüz guruş ile semini tarih-i kitâbtan bir sene tamamına değin mu'acel ve mev'udına değin bir cild...'Ali Efendi ...ve her yüz doksan beş guruş cem'a mezkurundan cem'a bin dört yüz doksan beş guruş merkûm Halil'e vacib ve ihda ve iltizâm ...vereceğim olub meblağ-ı mezbûrdan yüz doksan beş guruş mukabelesinde mahalle-i mezbûreye vâki' ma'lûm el-hudud ve'l ceryan bir bâb menzirim tarih-i kitâbdan bir sene tamamına değin merkûm Halil'e isticar ve teslim eylediğimde olduğu isticâr ve teslim ve kabul ve meblağ-ı mezbûr yüz doksan beş guruş bedel-i icareye nakz eyledi didikte gıbbe't-tasdik mâ-vâki' bi't- taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi'l-hâms aşer min Saffer sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:** Sâlih Efendi el-Hâcı Efendi, Halil Efendizâde Mehmed Efendi

Hâcı Dayıoğlu Hasan Mustafa bin 'Osman Dellal Hâcı 'Ali

**Özet:** Taraflar arasında verilecek olan malın miktarına dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Kasab Ahmet bin Mollâ Halil'in, Halil bin 'Abdurrahman huzurunda malından ve yedinden istidâne ve kabz ve istihlâk etmiş olduğu bin üç yüz guruşa dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Bedir bin Hâcî Hasan medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde teb'a-i devleti 'aliyenin Katolik milletinden Davire(?) Hanım muvacehesinde tarihten üç sene mukaddem yine seksen sekiz tarihinden işbu hazır bi'l-cümle Mehmed nâm kimesneden alacak hakkım olan üç bin guruşu merkûm Davire emanet vasi ve teslim etmiş iken meblağ-ı mezbûr edâsından imtina' etmekle taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Davire dâhi muvacehesinde meblağ kendisine teslim olunduğuna ikrar ve itiraf edüb lâkin meblağ-ı mezbûresinin akçe-i kesre ile tücarına ver deyû emrine bina ben dâhi meblağ-ı mezbûr gaib an'el meclis ... nâm kimesnelere benim akçem ile ma'a tücarına vermişim meblağ-ı mezbûrdan def' olur dört yüz guruş nema hasıla geldiğinde meblağ-ı mezbûrdan dört yüz guruş ile meblağ-ı mezbûr asıldan dâhi bin iki yüz guruş merkûm Hamo'dan ahz ve kendisine def' ve teslim edüb bâkî bin sekiz yüz guruş merkûm Hamo oğlu ... tahsil olunub merkûm Hamo zimmetinde kalmıştır deyû zimmetinde meblağ-ı mezbûrdan bin iki yüz guruş merkûm Davir'den ahz eylediğini bedel-i ikrar edüb ancak ticareti böyle emr eylediğini ba'de'-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine isbâtta izhar-ı acz edüb talebiyle merkûm Bedir'e istihlaf olundukta...etmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr merkûm Davir'in talebi selahati olmayıp merkûm Hamo'nun aherine tenbiye olduğu tescil ve huzur ailerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmü's-sâni' ve'l işrin min saffer sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Bedir bin Hâcî Hasan'ın Davire(?) Hanım muvacehesinde Mehmed nâm kimesneden alacak hakkı olan üç bin guruşun Davire'ye teslim edildiğiyle ilgili davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden Mehmed ve Şeyh Müslüm ve Halil ve Hasan Nebo Hâcî Eyüb medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden Garsiye veledi Bahoz muvacesesinde pederimiz müteveffâ-i merkûm Hâcî Eyüb bin Hasan işbu merkûm Garsiye'nin zevce-i müteveffâ zimetinde bin beş yüz guruşdan altı yüz guruş merkûm Baoz müteveffâ-i merkûma bir hane bey' pederimiz dahi iştirâ ve semenini dahi ba'de't-tekaz dört yüz elli guruş yine müteveffâ-i merkûm Baoz pederimiz Eyüb'e def' ve teslim edüb bâkî zevce-i müteveffâ Baoz zimmetinde dört yüz elli guruş alacak hakkımızı yedimize kable'l-ahz ve'l-istîfâ vefât edüb meblağ-ı mezbûr bizlere mevrûs olduğunda müteveffâ-i merkûm Baoz dâhi meblağ-ı mezbûr bizlere kable'l-alada ve'l-îfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr merkûm Garsiye'den talep ederiz deyû ba'de'l-dava ve'l-istintak merkûm Garsiye ahir cevabına meblağ bâkî mezbûr dört yüz elli guruş zevce-i müteveffâ-i merkûmun deyni olduğunu ve meblağ-ı mezbûr dâhi babalarından med'yun-ı merkûmuna mevrûs olduğu tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf etmeğın mu'cebince meblağ bâkî mezbûr dört yüz elli guruş med'yun merkûmuna edâsıyla merkûm Garsiye'ye iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi'l-hâms min Muharrem sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden Mehmed ve Şeyh Müslüm, Halil, Hasan ve Nebo Hâcî Eyüb'ün babaları olan Hâcî Eyüb bin Hasan'ın Garsiye veledi Bahoz'da alacak hakkı kalan dört yüz elli guruşu babalarının vefat etmesiyle birlikte birlikte Garsiye'den talep ettiklerine dair kayıt.

(Sn): 285 M/Numero 552

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kutbettin mahallesi sâkinlerinden Mehmed Sâlih bin Hâcî Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Bakkal İbrahim bin Mehmed muvacehesinde merkûm İbrahim zimmetinde hüccet-i karz şer'iden alacak hakkım olan dört yüz guruştan yüz yirmi guruş dahi def'ine ve teslim edüb bâkî zimmetinde iki yüz seksen guruş alacak hakkımı merkûm İbrahim'den talep ve da'vâ ettiğimde olduğu meblağ-ı mezbûr baki def' ve teslim etmiştim deyû benden da'vâ ve ben dâhi inkâr edüb ol-vechile beynimizde mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti el-hali huzur-ı hayatımızda müslahin dostuyla ben meblağ-ı mezbûrdan fareğ ve merkûm İbrahim dâhi kendi malından bâkî elli guruş def' etmek üzere inşa-i akd-ı sulh ettiklerinde ben dâhi sulh mezkûre kabul edüb bedel-i sulhu mezkûr mukabelesinde elli guruş mümesseli bir cid 'ali iştirâk vasi ahz û kabz idüb husus-ı mezkûre müteallik-i âmm da'vâ vasi vekaf-ı metalibattan kabullerimize..... ahir kimesne zimmetine ibrâ-yı âmm sahih-i şer'le ibrâ ve iskât hak eylediklerinde gıbbe't-tasdik merkûm İbrahim meclis-i mezbûre merkûm Mehmed Sâlih muvacehesinde bir cilt kitâbı semeninden merkûm Mehmed Sâlih'in zimmetimde elli guruş deyni ve borcudur didikte gıbbe't-tasdik meblağ-ı mezbûr merkûm Mehmed Sâlih'e edâsıyla merkûm İbrahim'e iltizâm olduğu mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms min muharrem sene aşîni ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kutbettin mahallesi sâkinlerinden Mehmed Sâlih bin Hâcî Ahmet'in İbrahim bin Mehmed'den alacak hakkı olan dört yüz guruştan yüz yirmi guruş ödediğini ve geriye kalan iki yüz seksen guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kutbettin mahallesi sâkinlerinden Mehmed Sâlih bin Hâcî Ahmet medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'imizde bakkal İbrahim bin Mehmed muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb bundan akdem ben merkûm Mâhmut'tan hüccet-i karzı şer'iden iki yüz seksen guruş alacak hakkımı talep ve deavi olduğu izhar edûb ol-vecihle miyanemizde menazi'at-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti...miyanemizde muslahin dostuyla ıslah ve tanzim olunub ben meblağ-ı mezbûrdan fareğ ve merkûm İbrahim dâhi kendi malından bâkî elli guruş vermek üzere inşa-i akd sulh eylediklerinden ben dâhi sulhu mezkûre kabul ve bedel-i sulh mezkûr elli guruş meclis-i sulhtan kıbel-i mefarik ahz û kabz edûb husus-ı mezkure müteallik-i âmm davası vekaf-ı mutallibattan merkûm İbrahim zimmetine her birimiz kabullerimize havass İbrahim'e sahihi şer' ile ibrâ ve iskât hak eylediğimde olduğu ibrâ-i mezkûreme kabul eyledikte gıbbe't-tasdik mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l- hâms 'aşer min Muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kutbettin mahallesi sâkinlerinden Mehmed Sâlih bin Hâcî Ahmet'in İbrahim bin Mehmed'in huzurunda Mâhmut'tan iki yüz seksen guruş alacak hakkı olduğunu ve Mahmut'un vefat etmesiyle alacak hakkını İbrahim'den talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Eyüb bin Hüseyin'nin verâset-i zevc-i menkuha metrukeleri Gani bint İbrahim ve Emine binti Mustafa ve babası merkûm Hüseyin ve anası Emine binti 'Abdullah ve sulbiye-i sagire kızı Emine ve Hemile'ye mevkufa münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmdan ma'rifetü'z-zât merkûm Gani medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde sagire -i mezbûrenin cedi merkûm Hüseyin'e mu'teva olmakla sagire-i mezbûrenin 'emmisi ve kibel-i şer'iden mensûb vasiye Halid bin Hüseyin muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Eyüb benim zevcim olub nikahı beyyinemize ka'im iken zimmetinde mütakrir ve ma'kûd 'aliye üç yüz guruş mehr-i mu'ahız baki kable'l-alâda ve'l-îfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr müteveffâ-i merkûm tereke-i vâki'yesinden bâkî teslim vasi-i merkûm Halid'e tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Halid dâhi cevabında müddei mezbûre müteveffâ-i merkûmun zevce-i mekuhesi olduğunu ikrar ve mehr-i mezkûrun miktarına ba'de'l-inkâr müddei mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını Dergezenli mahallesinde Hâcî 'Ali Efendi ibn-i 'Osman ve Yusuf bin Mehmed nâm kimesnelerden mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve'tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâdeettikleri iğbar olunan Mehmed bin Veli Hamo ve Hasan bin Veli nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l- muvâcehe ber nech-i şer'i ba'de'l-isbât ve'l-halef ve'l-hükm mucibiyle meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş müteveffâ-i merkûmun terekesinden olmak üzere müddei mezbûre Hasan'a edâ ve teslim vasi merkûm Halid'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-i aliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min safferü'l-hayr sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden söz konusu şahısların üç yüz guruşu müteveffâ-i merkûmun terekesinden olmak üzere Hasan'a edâ ve teslim edilmek üzere merkûm Halid'e tenbiye olunduğuna dair kayıt.



Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından İmam Sekâki mahallesi sâkinlerinden Eyüb bin Hâcî Abûzer medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kalaycı Haço veledi Abdo muvacehesinde tarihten on gün mukaddem ayıbdan salim olduğu hâlde bir re's merkebi merkûm Haçir'e bâkî doksan iki buçuk guruş bey' ve ben dâhi iştirâ ettiğinden iki gün sonra ön ayaklarında sakatlık...olmamla merkebi mezbûrun benden ahz ile merfu'um olunan meblağ-ı mezbûr doksan iki guruş bâkî teslim merkûm Haço'ya tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Haço dâhi cevabında merkebi mezbûr müdde'ama merkûm meblağ-ı mezbûr mukabelesinde bey' ettiğini ikrar ve i'tiraf edüb lakin merkebi mezbûr ...şer' gelir ayıbyla müdde-i merkûma bey' etmişim deyû def'ine müddei merkûm ba'de'l-inkâr dafi' merkûm def'ine isbâttan izhar acz edüb talebiyle merkûm Eyüb'e tahlîfâ ve ... ba'de'l-men' mucibince merkebi mezbûre ahzıyla semeni deyû makbul bulunan doksan iki buçuk guruş müddei merkûma edâsıyla merkûm Haço'ya iltizâm olduğu tescîl ve huzur ailerine i'lâm olundu. Fî'l- yevmi'l- 'aşer min Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Alınan mallarla ilgili çıkan soruna dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** İmam Sekâki mahallesi sâkinlerinden Eyüb bin Hâcî Abûzer'in Kalaycı Haço veledi Abdo'dan doksan iki buçuk guruşa bir tane eşek aldığını ve on iki gün sonra ön ayaklarında sakatlık olduğunu görüp eşeği verip doksan iki buçuk guruş talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 286 /Numero 556

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Eyüb bin Hüseyin'nin verâset-izevc-i menkuha metrukeleri Gani bint İbrahim ve Emine binti Mustafa ve babası merkûm Hüseyin ve anası Emine ve sulbiye-i sagire kızı Emine ve hal-i mevkufa münhasıra olduğu lede'sş-ser'ü'l-enver ba'de'l-tahkik zat-ı ta'rif şer'iyeye ile ma'ruf zevce-i mezbûre Emine medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle meclis-i şer'imizde bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde sagire-i mezbûrenin cedi merkûm Hüseyin'e mu'teva olduğundan kıbel-i şer'iden mensûb vasi emmisi Halid bin Hüseyin muvacehesinde zevcim müteveffâ-i mezbûre tarihten altı sene mukaddem hali hayatında ve kemal-i sıhhatinde beş yüz guruş mehr-i mu'acel tesmiyesiyle bana kendisi tezvic ve kabul ettirip akd-ı nikah beynemizde kaim iken mehr-i mezbûre kable'l-alada ve'l-îfâ vefât etmekle terekesinden taleb ederim deyû sual olunsun didikte gıbbe'l-sual ve'l-inkâr müddei mezbûre müdeasına isbât etmeyip ancak mehr-i...mâhalle-i mezbûre ahalisinden sefa ve akla ve bekarete .....kendüye mümessil se'ven beş yüz guruş akd ve tezvic olunduğu Siverekli mahallesi İmâmı Hâcî Ramazan bin Mehmed ve Mehmed bin ...ve 'Ali Efendi bin 'Osman ve Mehmed bin Deli Hamo nâm kimesnelere bâ- mestûre sırran ve ba'de 'allenen ledi't-tezkiye-i adl ve makbûlü'sş-şehâde idükleri iğbar olunan Mollâ İsmail bin Hasan ve Mehmed bin Mehmed nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin ba'de'-halef ve'l-hakem mu'cebince meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş medîne-i mezbûre Emine'ye edâ ve teslim vasi-i merkûm Halid'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzur ailerine i'lâm olundu.Fî'l- yevmi's-sabi' min rebiü'l-evvel sene-i aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden Emine binti Mustafa'nın Halid bin Hüseyin'den üç yüz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Câmî'-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Hâcî Mehmed bin Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mun'akid meclis-i şer'imizde Malatya sancağı dâhilinde...karyeli Bekir bin Mehmed muvacehesinde işbu meclis-i şer'de muayene olunan bir re's siyah erkek merkeb mülküm iken tarihten üç sene mukaddem zati' etmişim allen merkûm Bekir yedinde bulmamla ve'l-istintak taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Bekir dâhi cevabında merkeb-i mezbûre tarihten dört sene mukaddem mezkûr Malatya'da Deli 'Ali nâm kimesneden iki yüz altmış guruş iştirâ etmişim deyû vaziyedine ikrar müddei merkûmun mâ-adâ müdeasına ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdeasına Câmî'-i Kebir İmâmı 'Ali Efendi bin Halil ve Sâlih bin 'Abdullah nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Gergerli Mehmed bin Mustafa ve Dede bin Abûzer nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l- muvâcehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin ba'de'l-halef ve'l-hükm mu'cebince merkeb-i mezbûre müddei merkûm Hâcî Mehmed'e teslim merkûm Bekir'e tenbiye olduğu tescîl ve huzur 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin vel 'işrin min Muharrem sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Câmî'-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Hâcî Mehmed bin Ahmet'in bir tane siyah erkek eşeği olub Bekir bin Mehmed'de bulmasıyla eşeğini talep etmesi fakat Bekir'in eşeği para karşılığında Malatya'da Deli 'Ali'den iki yüz altmış guruşa aldığı söylemesine dair dava.

Der-i devleti mekîne arz-ı dâ'î kemîneleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde Medîne-i Urfa sancağına tâbi' Birecik kazası nâhiyesinden Berak nâhiyesinde vâki' Boz 'Ali karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem ber-vech-i ati ... vefât iden Yusuf bin İsmail bin Hoca'nın verâset-izevci menkuha metrukesi İslim binti Ahmet bin 'Abdullah ve mezbûre İslim dâhi sulbiye-i sagire oğlu İsmail el-Hisari karye-i mezbûre ahilisinden Hâcî Şeyh bin Ahmet ve İbrahim bin Mehmed nâm kimesnelerden bâ varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve'tezkiye 'adlve makbûlü'ş-şehâdeettikleri iğbar olunan karye-i mezbûre sâkinlerinden Hasan bin Bekir ve Hüseyin bin ... nâm kimesneleri şehâdetleriyle da'vâ ve sahiha zimetinde münhasır hasm-ı cahidde bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyye lâhıkolduktan sonra verese-i mezbûreden ma'rifetü'z-zât zevce-i mezbûre İslim nefsinde bi'l-asale ve sagire-i mezbûre İsmail'in anası kibel-i şer'iden mensûb vasiyesi olmakla bi'l-vesaye Medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâldemün'akid meclis-i şer'-i şerîf ... kibel-i mezbûreden katli olmak üzere ahz ve kirfet ve meclis-i mezbûrede sefar olunan...Diyarbakir vilâyet-i dâhilinde Karacadağ nâhiyesi kazalarından Karınca karyesi sâkinlerinden Çobân Hasan bin Fettah bin Simo nâm sahih her 'akile-i baliğa muvacehesinde işbu bin iki yüz doksan bir senesi cemaziye'l aherin beşinci cumartesi günü beyne'l-zâhir ve'l-asır benim zevcim ve vasilesi bulunduğum sagire mezbûre İsmail'in babası mûrisimiz katil-i mezbûre Yusuf bin İsmail bin Emmi muvacehesinde nâhiye-i mezkûreden.....civarında.....arazi-i miriyeden bi'l-tapu tasrifinde olan tarlada .... eder iken işbu ... Hüseyin dahi tarla-i mezbûrede itsalında ...tarik-i âmm'dan ağnamlarına ...mezbûreye sevk ve ...ettirdiğinde mûrisimiz maktul mezbûr Yusuf mezbûr Hasan'ın ihta mallarına tarla-i mezbûrun men' ...dâhi ahz edüb mezkurdur beyyinelerinde tahdis iden mukayyidaya mübeyyen mezkûr tarla kenarında Hasan zevcem ve mûrisimiz katil mezbûr Yusuf'ın sağ kulağının üst tarafından başına ....olmaz derecede dört oklak yedinde bulunan yumru tas ile ... ve huruc edüb mezbûr Yusuf'a üç dört saat sururunda harcı mezkûrda mütaiden vefât etmekle ... olan vasisi ve icra olunmak muradıdır didikte bi'l-asale ve bi'l-vesayete ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak mezbûr Hasan dâhi cevabında ber-vech-i muharrer Hüseyin menaziatta meclis-i mezbûratta bulunduğuna ikrar ve itiraf edüb lakin fail-i katilin

kendisinden sadırma... ba'de'l-inkâr müddei asil ve vasi merkûm İslim'den ber binval muharrer müdde'âsını mutabık beyine talep olundukta mahalle-i katlden asla kadar ... istima' olunman mezkûr Boz 'Ali karyesi sâkinlerinden Köroğlu Hasan bin Bekir bin Hasan ve Hüseyin bin Yusuf...bin Hüseyin ve 'Ali bin Hüseyin 'Attar bin Haso nâm kimesneleri li ecli'l- şehâdemeclis-i şer'i hazirûn olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakika işbu bin iki yüz doksan bir senesi Cemaziye'l aherin beşinci Cumartesi günü beyne'l zâhir vel asır maktul müteveffâ-i mezbûr Yusuf ibn İsmail bin 'Aco mûmâ-ileyh tecyiz ... arazi-i .... a'de'l tapu tasriften olan mezkûr tarlasında... hasad ederken mezbûr Hasan dâhi mezbûr itzalından vâki' tark-i âmmndan ... hınta-i mezbûreye ... mezbûr Yusuf dâhi itham-ı mezkûre tarla-i mezkûrun min' varisine ahz edûb götürürken beyyinelerinde tahdis iden mukayyid ...mezkûr ... işbu mezbûr Hasan bin Fettah katil-i mezbûr Yusuf bin İsmail bin Ebu... sağ kulağının üst tarafından başına beyne'l nişan mütayik olmaz derecede kebir ... dört oklak yedinde olan ... tas ile ... ve cerh edûb mezbûr Yusuf'a üç dört saat mururunda cerh mezkûruna ...vefât eyledikleri bu husus bu vechile şahidiz ve şehadet dâhi ederiz deyi ... mutafık ... bi'l-muvâcehe ber nech-i edâ şehâdet şer'iyye etmeleriyle şuhud... esval vechile karye-i mezbûre İmâmı Şeyh Abid Hasan Efendi bin 'Abdullah ve karye-i mezbûre ahalilerinden ve iğtiyarlarından Bekir bin... ve "Ömer bin .. ve 'Ali bin "Ömer ve Aco bin Musa...nâm kimesnelere evla bâ varak mestura sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve'tezkiye 'adlve makbûlü's-şehâde idükleri ba'de'l-iğbar zevce-i mezbûre İslim katil Hasa rızasıyla ancak kendi hakkında ve kasten ve ...makbulu'l-sakıb sagire -i mezbûre İsmail'in hakıma deyni... olmakla kazadan ... rical olan on bin dirhem şer'iden 'afiye zevce-i mezbûre İsmail'in hissesi olan nâkit olan semeni hissesinden mâ-adâ ahir mezbûr İsmail'in hissesi olan Bekir Bey'e yedi yüz elli dirhem şer'i sim halısı ve şer' üzere tarih-i i'lâm dan i'tibaren..... ile sagire -i mezbûre İsmail için vasi merkum İslime'ye edâya ve katil mezbûr Hasan'a tenbiye olduğu tescil .....i'lâm arz ve i'lâm olundu.Fi'l yevmi'l-tasi' 'aşer min Zilhicce sene ihda ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Not:** Belgenin çoğu kısmı okunamadığı için özetleme yapılamamıştır.

**(Sn): 287/Numero 559**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Nur 'Ali mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Katolik milletinden ...veledi Merad(?) medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyizenmâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Mûlahim bin... muvacehesinde merkûm Mûlahim zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden alacak hakkım olan altmış guruş merkûm Mûlahim'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mûlahim dâhi cevabında hüccet-i merkûmdan merkûm benimle meblağ-ı mezbûr sahiha deyni olduğunu ikrar ve i'tiraf edip ancak meblağ-ı mezbûr mukabele müddei merkûmun bağına çift sürüb îfâ ve mâhsus etmiş idim deyû def'ine müddei merkûm ba'de'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine isbâtta izhar acz edüb talebiyle merkûm ... tahlife olunmağın mu'cebince merkûm Mûlahim bila-beyine haleften ba'de'l men' 'ali mucib ikrar meblağ-ı mezbûr altmış guruş müddei merkûm Muhabile(?) edâsıyla merkûm Mûlahim'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzur ailerine î'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms 'aşer min Rebiü'l evvel sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Nur 'Ali mahallesi sâkinlerinden... veledi Merad(?)'ın alacak hakkı olan altmış guruşu merkûm Mûlahim'den talep ettiğine dair kayıt.

**560**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Hâcı Sinân bin Heno İbrahim Halil medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Mâhmut bin Recep ve Halil bin Hüseyin müvacedelerinde merkûm Mehmed ve Halil zimmetlerinde birbirlerine kefil-i bilmâl oldukları hâlde kut(?) akçesinden üç bin dört yüz yetmiş guruş alacak hakkım olmakla talep ederim deyû ba'de'l-dava ve'l-istintak merkûman Mehmed ve Halil ağır cevaplarında müddei merkûm Hâcı Sinân'ın hüccet-i merkûmundan zimmetlerine meblağ-ı mezbûr üç bin dört yüz altmış guruş el-yevm sahiha deyinleri olduğunu her biri tev'i ve rızalarıyla ikrar ve 'tiraf etmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr üç bin dört yüz altmış guruş müddei merkûm Hâcı Sinân'a edâ eyledi merkûmandan Mehmed ve Sâlih'ten her birine

iltizâm oldukları tescîl ve huzûr-i ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâdisi 'aşer min şehr-i rebîü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Hâcî Sinân bin Heno İbrahim Halil'in Mâhmut bin Recep ve Halil bin Hüseyin'den alacak hakkı olan üç bin dört yüz yetmiş guruşu talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 288/Numero 561**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Hâcî Sinân bin İbrahim medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Mâhmut bin Recep muvacehesinde merkûm Mâhmut zimmetinde hüccet-i karz şer'iden alacak hakkım olan yüz yetmiş üç guruş beş pâredân bâkî seksen guruş otuz pârelik şe'ire def' ve teslim edûb bâkî doksan iki guruş on beş pâreyî merkûm Mâhmut'dan talep ederim deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında hüccet-i mezbûre bâkî meblağ-ı mezbûr daksan iki guruş on beş pâre zimmetinde müddei merkûm Hâcî Sinânda el yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr doksan iki guruş on beş pâreyi müddei merkûm Hâcî Sinân'a edâsıyla merkûm Mâhmut'a iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i' lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâdisi 'aşer min rebîü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Hâcî Sinân bin İbrahim'in Mâhmut bin Recep'ten alacak hakkı olan yüz yetmiş üç guruş beş paradan bâkî seksen guruş otuz paralık şe'ire teslim edûb kalan doksan iki guruş on beş parayı merkûm Mâhmut'dan talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât Adile binti Esed nâm Hatun tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâya ahz û kabz veledi'l-iktiza sulh ve bera-i hususu mezbûre müteveffâ-i husus-ı umûrun külliyesine vekaletine 'ali müteallik-i sahih-i şer'iyeye ile vekili olduğu zat-ı mezbûreye bi'l ma'rifetü'ş-şer'iyeye 'arifân Halil bin Mustafa ve Mehmed bin İbrahim nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i esbabın ve sebut vekaletine hükm-ü şer'le hukuk olan Nacar Mollâ'nın oğlu Hâcî Mehmed bin Mollâ Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde.....bin Mehmed muhızırında bi'l-vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müvekkilim mezbûre Adile merkûm 'Arşan kıbel-ie'l-tezvic ... olmakla merkûm 'Arşan'ın müvekkilim mezbûresi Toti nâm kimesneye akd ve tezvic eylediğimde mehr-i mü'ecel meclisine mâhsûb merkûm Toti'den beş bin guruş ahz û kabz edib müvekkilim mezbûreye akçe teslim etmediğimizde meblağ-ı mezbûr beş bin guruş merkûm 'Arşan'dan telep ve da'vâ eyleğimde olduğu ba'de'l-inkâr olunub beynemizde menaziat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti el- halet-i ...miyanemize müslahin dostuyla beynemize ıslah ve tanzim olunub ben müvekkilim muzâffa meblağ-ı med'amdan fareğ olmamla ve merkûm 'Arşan dâhi kendi malında bâkî altı yüz guruş vermek üzere inşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi müvekkilim muzâffa sulh-ı mezkûre ... ve bedel-i sulhu mezkûre altı tüz guruş mukabelesinde altı yüz guruş kıymetli bir cild... ahz û kabz edûb husus-ı mezbûre müteallik'i ama da'vâ-i vekafi mutalibattan kabullerimize hâvî her birimize aherin zimmetine ibrâ-yı âmm sahih-i şer'ile ibrâ ve iskât hakir etmiştik didikte gıbbe't-tasdik merkûm 'Arşan vekil-i merkûm Hâcî Mehmed muvacehesinde bir cilt ....tahtından müvekkilim mezbûre Adile'nin zimmetimde altı yüz guruş alacak hakkı ve deyni kalmıştır didikte gıbbe't-tasdik ve iltizâm mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sabi 'aşer min Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Adile binti Esed'in müvekkilerinin Toti'den beş bin guruş alacak hakları olduklarını iddia edip bu alacak haklarını talep ettiklerine dair kayıt.



Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât Adile binti Esed nâm Hatun tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâya ahz û kabz veledi'l-iktiza Sâlih ve İbrahim ve hususu mezbûrun müteveffâ-i husus-ı umûrun külliyesine vekalet-i âmm müteallik hal-i cümle şer'iyeye vekil olduğum zat-ı mezbûreye bi'l-marifetü'ş-şer'iyeye 'arifân Halil bin Mustafa ve Mehmed bin İbrahim nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasıra hasmı cahidde ber nech-i şer'i şayana ve ve sebut vekalet-i hükmü şer'e lâhık olan Nacar Mollâ'nın oğlu Hâcî Mehmed bin Mollâ Mehmed medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde 'Arşan bin Yusuf bin Mehmed muhzırında bi'l-vekalet-ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müvekkilim mezbûre Adile merkûm 'Arşan'ın kıbel-i tezvîc ...olmakla ol-vechile beynemizde mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti ...miyanemize müslahin dostuyla beynemize ıslah ve tanzim olunub müvekkilim muzâffa meblağ-ı med'amdan fareğ olmak ve merkûm 'Arşan dâhi kendi malından bâkî altı yüz guruş vermek üzere inşa-i akd sulh eylediklerinde ben dâhi bi'l-müvekkilim sulh-ı mezkûremi kabz edûb bedel-i sulh mezkûr altı yüz guruş kıbel-i mefarik ahz û taksim edûb husus-ı mezbûre müteallik-i âmm da'vâ-i vekafi mutalibattan merkûm 'Arşan'ın zimmetine ibrâ-yı âmm sahih-i şer'le ibrâ ve merkûm 'Arşan dâhi müvekkilim mezbûre Adile'nin zimmetine bedel-i sulhu mezkûr istirdâddan müvekkilim mezbûrenin zimmetinde ibrâ ve her birimize tekeffül eyledik didikte merkûm 'Arşan vekil-i merkûm Hâcî Mehmed'e sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında tahkik ve tasdik ettikte mâ-vâki' bi't-talep ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' 'aşer min Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât Adile binti Esed nâm Hatun'un talebiyle merkûm Arşan'ın merkûm Toti'den beş bin guruş ahz û kabz edûb müvekkiline bir akçe teslim eylediği ve beş bin guruşu merkûm 'Arşan'dan taleb ve dâ'vâ eylediğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Korkmaz mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden ‘Abacı Hâcî Müslüm bin Halil sulbiye-i sagire oğulları Reşit ve Mâhmud ve Mustafa ve sulbiye-i sagir kızları Zelihâ ve Fatma ve Hatice’nin cedi ve vaz’-ı yedden kimesneleri olmamakla kîbel-i şer’iden bir vasi nasb ehemmiyet ve elzem olmakla emanet ile ma’ruf ve istikamet ile mevsuf umur-ı vechile vesayet-i ihdasinde kemale kadir ettiği zeyli kitapta muharrer el-esami müslümin ağırleriyle tahkik olan sagirun merkûmunun vâlideleri ma’rifetü’z-zât Âişe binti Hâcî ‘Ali sagirun mezbûrun vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin kîbel-i şer’iden vasi nasb ve ta’yîn oldukça olduğu vesayet-i kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ-yenbağı edâya ta’ahhüd ve iltizam etmeğın mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ oldu. Fî’l-yevmi’s-sabi’ min Zilka’ide sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimi konusunda çıkan anlaşmazlığa dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Korkmaz mahallesi sâkinlerinden ‘Abacı Hâcî Müslüm bin Halil’in vefat etmesiyle varisi olmadığından mallarıyla ilgilenecek olan Âişe binti Hâcî ‘Ali’in görevlendirildiğine dair kayıt.

**(Sn): 289 M/Numero 565**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Bozâbad nâhiyesine tâbi’ Tatar Höyük karyesi sâkinlerinden Mehmed bin Haso bin ‘İso medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer’imizde karye-i mezbûre sâkinlerinden ‘Ali bin Mustafa muhızırında... ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb li-ebeveyn kızkarındaşım gaib an’el meclis Şazıman nâm -ı diğer Elif merkûm ‘Ali’ye akd ve zayi’ etmek üzere mehr-i mü’eccilesi merkûm ‘Ali ye’ dört bin guruş kat’ olunub meblağ maktu’ merkûmdan an’el-akd iki bin beş yüz guruş merkûm ‘Ali’ye bâkî def’ ve teslim ettiğinde ben dâhi ahz û kabz edüb bâkî bin beş yüz guruş dâhi merkûm ‘Ali bâkî Hüseyin’e teslimde ... gaib-i mezbûreye merkûm ‘Ali ye akd ve tevzî’ edeceğimdir didikte ... merkûm Mehmed’e sadr olan cemi’ kelimât-ı meşrûhasında merkûm ‘Ali nikaha tasdik ve ... tahkik etmeğın mâ-vâki’ bi’t-taleb ketb ve imlâ oldu. Fî’l-yevmü’s-sâni’ ve’l ‘işrin min Rebiü’l-evvel sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf

**Şühûdü’l-hâl:**

... İbrahim Efendi ... ‘Osman Efendi ... ‘Abdurrahman Efendi

ve Ğayruhum

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Tatar Höyük karyesi sâkinlerinden Elif'in merkûm 'Ali bin Mustafa'ya söz konusu bin beş yüz guruşu vereceğine dair kayıt.

Urfa mutasarrıflığına

Saadetlû Efendim hazretleri

Emlâk yoklamasının icrasında lazım görünen taksim müzakeresi hayr-ı muzâf mâhkeme-i ketebesine a'id ...harcı alınmadıkça i'tâ olunmak ... hükümet-i şer'iyeye tarafından beyan olunduğu hüccetle bu babda bu vechile ma'lûm olunmak lâzım geleceği ba'zı defter-i hakâni memurları taraflarından suâl olunmaktadır emlâk nizamnâmesinin on üçüncü maddesinde gösterildiği vechile emlâkta mu'asemat-ı daimesinde mâhkeme-i şer'iyeden verileceği taksim mezkûresi içün 'allenencak harcı hakkımıza bab-ı 'aliden istinzak olduğundan verilecek karar-ı 'aliyenin ba'de beldeleriyle.....intikâl etmiş bulunan emlâktan ...beyne'l-verese taksim her biri hisselerine isabet iden emlâk-ı bi'l-iktiza' müstikla malın ve masraf oldukları ve yahud...tasrif olunub ta hisse-i irsiyelerine beyn yedlerinde defter-i kâssam bulunduğu hâlde bunlar içün taksim mezkûresinde lâzım olmayıp fakat beyne'l-verese-i rızaları taksim olunmayıpta el-yevm meşaat-i müşterekleri tasrif olunarak yedlerinden defter-i kâssamda olunmayan emlâk eshabının hisse-i irsiyelerinden ta'yîn içün mâhkeme-i şer'iyeye merasi'at-ı lâzıme gelen...yoklamada mu'amelat-ı da'i ...mülkü emlâk içün mâhkeme-i şer'iyiden ibrâ-yı âmm taksim mezkûresi...muslahatı ve ahaliye cema'atı mucib...beyne emlâk katibleri yoklamasına ibtida edecekleri mahalle ve yahud karyede ... müsaade müşterek tasrif olunub da hükümet-i şer'iyeye tarafında hisse-i irsiyelerinde ta'yîne lâzım gelen emlâka sırasıyla yoklama defterlerine kayd ile mülk ve malların esamesi açık bırakılıp her bir mahalle ve yahud karyenin hasm-ı yoklamasında bunların hissesine ve miktarına ve ahali-i mahallenin ve yahud karyenin ihbar ve şهادeti üzerine kimileri intikâl eylediğini.....bulduğunu mübeyyen bir kıt'a defter muhtarları ma'rifiyle mâhkeme-i şer'iyeye gönderilip nevab Efendiler dahi bir emlâk ashabının hisse-i irsiyelerine esami' balasına işaret eyledikten sonra mu'cebince yoklama katipleri defterlerinin mülkü ve malik hanelerine tevelid verilmiş olduğundan ve mâhkeme-i şer'iyeye katibine mevzufesine verilecek harcı miktarı

bab-ı aliyenin vereceği karar bildirilinceye kadar yoklama içün ashabı emlâk tarafından...i'tâsı iktizâ etmediğinden ol-vechile icra-yı iktizası bu sırada yuklama rüsumunun ...resm-i mezkurun ba'de verasesesinde taksim olunmak üzere emlâk-ı... bulunanların tahlife sahib görünmesi ve suret-i âl-i bi'l-cümle vilayet-i azim hazıratıyla hakani memurlarına iş'ar olunmuş olmakla ....bulunan ve kazalarda kaymakamlarına iş'arı hususuna...'aliyelere derkar buyurulmak babında emr-i irade Efendimindim hazretlerindir.

Fi 15 Saffer sene 292 Fi 11 Mart sene 91

**İmza:** Esed Said

**566**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa'ya muzâf ...nâhiyesine tâbi' ... karyesi sâkinlerinden Şeyh Mehmed bin Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Halil bin Müslüm muvacehesinde tarihten iki sene mukaddem işbu merkûm Halil karye-i mezbûrede vâki'm bir kıt'a... bulunan yüz doksan guruş ve bir kıt'a...dâhi yüz doksan guruş cem' iki kıt'a...üç yüz seksen guruş icare ve teslim eylediğimde olduğu istîcâr ve teslim edib hala bedel-i icare olan meblağ-ı mezbûr üç yüz seksen guruş merkûm Halil'den taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Halil dâhi cevabında müddei merkûm bâ mestûre muharrer... mezkûrun istîcâr eylediğini tev'i ve rızasıyla ikrar ve i'tiraf edüb lâkin meblağ-ı mezbûr üç yüz seksen guruş müddei merkûm Şeyh Mehmed'e tamamen ve kâmilin edâya îfâ etmiştim dediğinde müddei merkûm ba'de'l-inkâr dafi' merkûm bi'l-cümle muharrer def'ine Halilürrahman İmâmı Hamza Efendi bin 'Abdullah ve Mustafa bin Halil nâm kimesneleri bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbaar olunan Mehmed bin 'Abbâs ve Mehmed bin Mehmed ...nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin mu'cebince müddei merkûm Şeyh Mehmed bi'l- cümle şer'i merkûm Halil'e mu'arızadan men' olunduğu tescil ve huzur ailerine i'lâm olundu. Fi'l- yevmi's-sâlis ve'l-'işrin min rebü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** İcare alınan tarlayla ilgili çıkan soruna dair kayıt.

**Değerlendirme:** Şeyh Mehmed bin Mustafa'nın Halil bin Müslüm'e toplamda iki kıt'a... üç yüz seksen guruşa icare olarak verdiğini ve henüz alacak hakkını alamadığından hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**567**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Karabit veledi Melkon medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde 'Abbâs bin 'Abbâs muvacehesinde merkûm 'Abbâs zimmetine beynimizde müştiran olunan i'şar-ı bedelde yüz otuz beş guruş ve ticare-i eşya-yı semeninden otuz dört guruş cem'a yüz altmış dokuz buçuk alacak hakkım olub hatta tarihten beş mâh mukaddem meblağ-ı mezbûr zimmetinde bâkî deyni olduğu ikrar dâhi etmişti talep ederim deyû ba'de'da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Abbâs dâhi cevabında külliyen ba'de'l- inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını isbâttan izhar-ı acz edûb merkûm Karabit talebiyle istimlak olundukta merkûm 'Abbâs ... etmek mu'cebince meblağ-ı mezbûr yüz altmış dokuz buçuk guruş müddei merkûm Karabit'e edâsıyla merkûm 'Abbâs'a iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Rebiü'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkına dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Bıçakçı mahallesi sâkinlerinden Karabit veledi Melkon'ın 'Abbâs bin 'Abbâs zimmetinde yüz altmış dokuz buçuk alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 290/Numero 568

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa'ya muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi' ... karyesi sâkinlerinden Şeyho bin İbrahim medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i er'imizde...karyeli 'İsa bin Mehmed muvacehesinde işbu huzur şe'yyesinde muayene olunan bir re's siyah merkeb yedimde netaca mülküm iken tarihten dört sene mukaddem hal' etmiştim 'allen merkûm 'İsa yedinde bulunan bâla-yı istihlâk taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'İsa dâhi cevabında merkeb-i mevsufu mezkûr tarihten on mâh mukaddem ... nâm kimesneden yüz otuz guruş iştirâ etmiştim deyû def' yedine ikrar ve müddei merkûman bi'l-cümle muharrer müdeasına Nacar Hâfız Mehmed ... Efendi bin Halilve 'Osman bin Mehmed bin Said... oğlu 'Ali nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i-adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan 'Ali bin 'Abbâs ve 'Abbâs bin Hışman nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr müddei merkûm Şeyho'ya edâ ve teslim merkûm 'İsa'ya tenbiye olunduğu tescil ve huzur âlilerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l- tasi' ve'l- 'işrin min Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Alınan bir malın gerçek sahibine verilmesi gerektiğine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Şeyho bin İbrahim'in 'İsa bin Mehmed'ten bir adet siyah eşeği olub alacak hakkını talep etmesi ancak 'İsa'nın eşeği ...'den para karşılığında aldığını söylemesine rağmen mahkeme tarafından gerçek sahibi olan Şeyho'ya verilmesi gerektiğine dair karar.

Ma'ruz-i da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kivo veledi Serkis medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde ... Kenisâ karyeli Battal bin 'Ömer muvacehesinde işbu merkûm Battal zimetine Nacariye eşyası balâsında bâkî yüz on yedi guruş alacak hakkım olup meblağ-ı mezbûr zimmetinde deyni olduğunu ikrar dâhi etmek merkûm Battal'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Battal dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber vechi muharrer ikrar-ı müdde'âsını Yusuf Paşa İmâmı el-Hâc Ahmet Efendi bin Eyüb ve Süleymân bin Mustafa nâm kimesneleri bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan 'Ali bin Mustafa ve Hoca bin... nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-cümle ber nech-i şer'i isbat etmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr yüz on yedi guruş müddei merkûm Kivo'ya edâ ve teslim merkûm Battal'a tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-i âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l- yevmi's-sâbi' vel 'işrin min şehr-i rebîü'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkına dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Kivo veledi Serkis'in Battal bin 'Ömer'den alacak hakkı olan yüz on yedi guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Toro veledi Kivo ve Serkis veledi Karabit ve Akob ve Kivo ve diğer Akob veledi...medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden 'Abid veledi Maksod muvacehesinde her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm 'Abdo'dan bundan mukaddem iki yüz doksan beş guruş alacak hakkımız olduğundan talep ve da'vâ eylediğimizde olduğu meblağ-ı mezbûrdan yüz elli guruş .....deyû da'vâ ve her birimize inkâr etmelerine ol-vechile beyanımızda mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti ... muslahin dostuyla beynemize ıslah tanzim olduğu bizlere müddei mezbûr fareğ ve merkûm 'Abdo dâhi kendi malından bizlere yüz yirmi iki buçuk guruş vermek üzere inşa-i akd sulh etmeğın bizlere sulh mezkûru kabul edûb bedel-i sulh mezkûr yüz yirmi iki yirmi iki buçuk guruş meclis-i sulh'tan kıbel-i mefarik tamamen ve kâmilen ahz û kabz edûb hisse-i mezkûre müteallik-i âmm da'vâ vekaf-ı mutalibattan merkûm 'Abdo dâhi bedel-i sulh mezkûrun istirdâdına müteallik-i âmm deaviden bizlerin zimmetine ibrâ ve her birimize ... kabul eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdikü's- şer'i mâ vâki' bi' talep ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi'l-tasi' vel-'işrin min şehr-i şevvâl sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkına dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Toro veledi Kivo ve Serkis veledi Karabit ve Akob ve Kivo ve diğer Akob veledi...'nin 'Abid veledi Maksod merkûm 'Abdo'dan iki yüz doksan beş guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.



Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Toro veledi Kivo ve Serkis veledi Karabit ve Akob veledi Kivo ve diğler Akob veledi...medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden 'Abid veledi Maksod muvacehesinde her biri ikrar-ı tam takrir-i kelâm edûb merkûm Abdo'dan bundan mukaddem iki yüz kırk beş gurus alacak hakkımız olduğundan taleb ve da'vâ eylediğimizde olduğu meblağ-ı mezbûrdan yüz elli gurus baladır şer'i riyas mâhsur deyû da'vâ ve her birimize inkâr etmelerine ol-vechile beyanımıza mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti ...beyanımıza muslahin dostuyla beynemize ıslaha tanzim olunub bizlere med'amızda fareğ ve merkûm Abdi dâhi kendi malından bizlere yüz yirmi beş gurus vermek üzere inşa-i akd sulh eylediğinde bizler dâhi sulh mezkûrun zabt edûb bedel-i sulh mezkûr yüz yirmi iki buçuk gurus mukabelesinde yüz yirmi iki buçuk gurus kıymetli bir...ahz ve kabz edûb husus-ı mezbûre mutalik-i âmm da'vâ-i vekaf mutalibattan kabullerimize hâvî her birimiz ahir def'ine ibrâ-yı âmm sahih-i şer'ile ibrâ ve iskât eyledik dediklerinde gibbe't-tasdik merkûm Abdo meclis-i mezbûre merkûmun Toro ve Serkis ve Akob ve diğler Akob müvacedelerinde ba'de'l-asale yüz yirmi iki buçuk gurus merkûmuna verecek deynim ...muharrer didikte gibbe't-tasdik ve iltizâm bâkî bi' taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi'l- tasi' ve'l-ışrin min Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkına dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Toro veledi Kivo ve Serkis veledi Karabit ve Akob veledi Kivo ve diğler Akob veledi...'nin 'Abid veledi Maksod muvacehesinde merkûm Abdo'dan iki yüz kırk beş gurus alacak haklarını talep etiklerine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Fatma binti Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde mâhâlle-i mezbûre sâkinlerinden müddei mezbûruna sadriye-i kebire kızı ma'rifeti'z-zât 'Ayn-ı Zelihâ binti Hüseyin tarafından zikr-i ati husus-ı istima' ve redd-i cevabâ vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifetü'ş-şer'iyye 'arifân Mehmed bin Alo ve Şa'bân bin Mehmed şehâdetiyle münhasır hasmı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükm-i şer'iyye lâhik olan Muhtar Aboş bin Süleymân muvacehesinde müvekkil mezbûre...Ayn-ı Zelihâ'nın babası müteveffâ Hüseyin benim zevcim olub tarihten ... muhaddem hal-i hayatında kendi mülkü ve hakkı olan... menzil-i bâkî temellük ve tasdik temellük ve zabt eyledikten sonra bala malumattan vefât etmiştir .... menezil-i mezbûre dâhi ... müvekkil mezbûre Ayn-ı Zelihâ ile sâkin isemde bu günlerde müvekkilim mezbûre menzil-i mezbûre ... zapt etmekle müvekkiline muzâffa menzil'i mezbûre bâkî teslim müvekkil-i merkûm Apoş'a tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak vekil-i merkûm Aboş dâhi cevabında müvekkille mezbûratı menzil-i mezbûre vaz'-ı yedine ve menzil-i mezbûre babası müteveffâ-i merkûm Hasan'ın mülkü olduğuna ikrar ve itiraf edûb ancak babası müteveffâ-i merkûm Hüseyin mukaddem yine ba'de'l-vefât menzil-i merkûm vâlidesi müde'iyeyi mezbûre Fatma ile...dâhi başka terekesi olmamakla müddei mezbûre tarihten ... sene mukaddem yine elli iki tarihinde menzil-i mezbûre teyit takdir ettirip yetmiş mezkûrdan beş yüz guruş müddei merkûmla yüz guruş dâhi hisse-i irsiye ...ahz û kabz edûb husus-ı mezkûrdan müvekkilim mezbûr ile ibrâ-yı âmm Halil'e şa'îr ile ibrâ olunmuştu dediğinde müddei mezbûre ba'de'l-inkâr vekil-i merkûm ...mahallesinde Sofî Mehmed bin 'Abdullah ve Mehmed bin...bin 'Abdullah nâm kimesnelerden bâ varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen el-tezkiye-i adl ve mekbulu'l-şehâde idükleri iğbar olunan 'Ömer bin 'Ömer ve Şa'bân bin Mehmed nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin ba'de'l hükm mu'cebince müddei mezbûre...müvekkilim mezbûre Ayn-ı Zelihâ muarızdan men' olunduğu tescîl ve huzur 'ali lerine 'ilam olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min Rebiü'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimine dair çıkan davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Alo ve Şa'bân bin Mehmed şehâdetiyle Muhtar Aboş bin Süleymân muvacehesinde söz konusu şahısların miras paylaşımı konusunda mahkemeye taşıdıkları davaya dair kayıt.

**(Sn): 291/Numero 573**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Esb Bâzârı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Salim bint Hâcî İsmail bin Esed verâset-i zevcesi Mollâ Ahmet bin Mehmed ile sulbiye-i kebir oğlu Halil ve Haşim ve kebir kızları İslim ve Rahime ve sagir oğlu Mustafa'ya münhasıra olduktan sonra sagire-i merkûman babası ve velisi merkûm Mollâ Ahmet medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müteveffâ-i mezbûruna miyanemize 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olup mâhalle-i mezbûrede vâki' etraf-ı erba'ası Kivo ve Niko ve ... ve tarik-i amm ile mahdûd mahdûd ma'lum olmuştur 'allen bir bâb menzil ba'de vefat benimle velisi bulunduğum sagir merkûm Mustafa ve verese-i sâirem merkûmuna mevrûs olup ancak menzil-i mezbûr müşrif hırab ve mail...olub imarına...sagir merkûmun vefa eder malı olmadığından mâ-adâ sagire mezbûre hüccet nafakaya ihtiyacı olduğundan ve menzil-i mezbûrdan mukayyid merkûm hissesinde merkûm Halil ve Haşim ve İslim ve Rahime hisselerine sağir bey' sedâd eylediklerinde sonra merkûmun hissesine dâhi ma'a bedel-i misüllü ile ahire bey' olub semeni iştirâh olunmak sagire-i mezbûre ...olmağın veci meşruh üzere canib şer'den bâkî izin verimek bi'l-velaye muradıdır didikte vâki' hal-i balada sebt olunan minval olduğu zeyl-i hüccete muharrer olan ...sahih iğbarlarıyla mütahkik ve takrir olunmağın ber-vech-i meşruh üzere kıbel-i şer'iden izin verilmek mâ vâki' bi' taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

**Şuhûdü'l-hal:** Mehmed bin Hâcî Hasan ... zâde 'Ali Ağa

**Özet:** Miras taksimine dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Urfa mâhâllatından Esb Bâzârı mahallesi sâkinlerinden vefât iden Salim bint Hâcî İsmail bin Esed'in varisleri olan Mollâ Ahmet bin

Mehmed ile oğlu Halil ve Haşim, Mustafa ve kebir kızları İslim ve Rahime'nin kendi hisselerine düşen alacak haklarını talep ettiklerine dair dava kaydı.

#### 574

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin Safer medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde 'Ömer bin Mola muvacehesinde merkûm 'Ömer'in 'indinden şehriyeme sekiz guruştan bir sene azaplık edûb bir senelik ücretim olan dokuz yüz altmış guruştan yedi yüz kırk dokuz guruş bâkî def' ve teslim edûb bâkî iki yüz on guruş merkûm 'Ömer'den talep ederim deyû ba'de'-da'vâ vel- istintak merkûm 'Ömer dâhi cevabında müddei merkûm Mustafa'ya ber minvâl-i muharrer bir şehriyesi sekiz guruştan bir sene azaplık eylediğini ikrar ve itiraf edûb lakin müddei merkûmun senuyesi olan meblağ mezbûr müddei merkûm tamamaâ-vâki' ve teslim etmiştim deyû def'ine isbâttan izhar-ı acz edûb tahlife dâhi talep olmadığımdan merkûm 'Ömer'e bilâ-beyine merkûm Mustafa'ya muarızına ba'de-men' 'ali mucib ikrarda meblağ-ı mezbûr iki yüz on guruş müddei merkûm Mustafa'ya edâsıyla merkûm 'Ömer'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi'l-tasi' vel 'işrin min şehri-rebiü'l evvel sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Yapılan hizmet karşılığı olarak ödenecek ücret miktarına dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin Safer'in 'Ömer bin Mola'ya yapmış olduğu hizmet karşılığında bir senelik ücreti olan dokuz yüz altmış guruştan yedi yüz kırk dokuz guruş ödediğini ve kalan hakkı olan iki yüz on guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mâhmud bin Bekir'in verâset-i sulbi kebir oğulları Receb ve Mehmed ile sulbiye-i kebir kızıları Fatma ve Âişeye münhasır kibel-i ifâ merkûm Mehmed dâhi vefât edüb li-ebeveyn erkarındaşı merkûm Recep ile li-ebeveyn kızkarındaşları mezbûrtan Fatma ve Âişe'ye münhasır kable'l-kismet merkûm Fatma dâhi vefât edüb li-ebeveyn erkarındaşı merkûm Recep ile li-ebeveyn kız karındaşı merkûm Âişe'ye münhasır kable'l-kismet merkûm Âişe dâhi vefât edüb verâset-i sulbiye kebir kızı Ümühan li-ebeveyn er karındaşı merkûm Recep münhasır kable'l-kismet merkûm Recep dâhi vefât edüb verâset-izevce-i menkuha metrukesi İslim ve li-ebeveyn emmisi oğlu Abûzer bin 'Ali 'ye münhasır olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verâset-imekumundan müteveffâ-i... merkûm Âişe'nin sadrı kebir kızı marifetü'z-zat mezbûre Ümmühan tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâya vekalet-i âmm mütealîk-i sahiha şer'ile vekil-i müseccil şer'iyyesi zevci Abûzer medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odamda bi'l-cümle a'zâ-i hazırûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde ibn ümmü'l-merkûm Abûzer muvacehesinde müteveffâ-i evvel merkûmun hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba'de vefât 'ali sebili'l-minasenti el-şer'i müvekkilim mezbûre Ümmühan'ın vâlidesi müteveffâ-i Rabia'dan mevrûsu mâhâlle-i mezbûrede vâki' ma'lûm el-hudud el-ceyran bir bâb menzil-i müteveffâ hâms merkûm Recep müvekkilim mezbûrenin karındaşı olduğundan müstikla sâkin olub vâlidesi hayatında tarihine riayet da'vâ etmediği müvekkilim mezbûrede Ümühan dâhi merkûm Recep vasiyesi olduğundan olduğu tarih-i riayet ... merkûm Recep ile bir beldede ism-i müstikla zapt eylediklerinden müvekkili mezbûrenin 'ali sebili'l-minasenti el-şer'iye-i hisse-i irsiyesini merkûm Abûzer'den taleb ederim deyû ba'de'l-vekale ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm merkûm Abûzer dâhi cevabında menzil-i mezbûr müteveffâma hâms merkûm Recep'in müstikla mülkü olmak üzere vaz'-ı yedini ikrar mâ-adâ müdeasına inkârına bina vekil-i merkûmun takri-i seruh üzere müddei mezbûre ile müteveffâ-i merkûm Recep'e kırk seneden mütejaviz bir beldede sâkin olub bila azr da'vâ etmediklerine akde ve mu'terif iken ... on beş sene bilâ azr terki olan ve da'vânın bila emr 'ali istima'mdan hikam-ı memnu' olduğundan bu suretçe müddei mezbûrenin da'vâsı kırk seneye mütejaviz

olmakla şer'i iltifâta şayan olduğu müvekkilesine muzâffa vekil-i merkûm Abûzer'e tafhim bi-yuce şer'i ma'arızına min' olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi'l-hâms min Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mieteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasında çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken vefât iden Mâhmut bin Bekir'in oğulları Receb ve Mehmed ile kızları Fatma ve Âişe'ye veresesinin intikal edilmesi ve varislerin vefat etmesinden sonra çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**(Sn): 292/Numero 576**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Vartin ve Ovanis veledi Merdo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde teb'a-i merkûm ve milleti mezbûruna Sumakoğlu Akob veledi Karabet muvacehesinde tarihten bir sene mukaddem müteveffâ-i Hâcî Sakıb Efendi'nin Suruç kazasına tâbi' Serin(?) karyesinde vâki' üç bab değirmen mûmâ-ileyhten on beş bin guruşa istîcâr eyledikten sonra değirmen-i mezkûrların nasfına bizler dâhi işbu merkûm Akob'a yedi bin beş yüz guruş icare verdiğimizde olduğu bizlerden istîcâr edûb bedeli icare mezkûreden üç bin yüz elli guruş bizlere def' ve teslim edûb bâkî dört bin üç yüz guruş zimmetinde kalmakla hala taleb ederiz deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Akob dâhi cevbinda değirma-ı mezkûrları benim emmim oğulları merkûmadan istîcâr ettiklerinde ben dâhi iraçlık etmişim deyû değirmanın mezkûrlarına nasflarına kendisine icare olduğuna külliyyen ba'de'l-inkâr müde'iyyan-ı merkûman ber-vech-i muharrer müde'alarına isbâttan izhar acz edûb talepleriyle merkûm Akob'a tahlif olunmağın mu'cebince müde'iyyanı merkûman bila-beyine mearızına min' olunduğu tescîl ve huzur ailerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Rebiü'l ağır sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Vartin ve Ovanis veledi Merdo'nun Sumakoğlu Akob veledi Karabet'den üç bab değirmeni on beş bin guruşa kiraya verdiğini ve alacak hakkının talep edildiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Narıncı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin 'Osman'ın zevcesi ve sagir oğulları Müslüm ve 'Osman'ın kibel-i şe'iden mensûb vasiyeleri Rukiye binti Mustafa tarafından zıkr-i ati hususa taleb ve da'vâya ahz û kabz vekalet-i âmm müte'aiki sahih şer'ile vekil-i müsecceli şer'iyesi Kadir bin 'Osman medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden müteveffâ Fadi Hüseyin'in zevci menkuha metrukesi ma'rifetü'z-zât ... tarafından dâhi kezalik zıkr-i ati husus-ı istima' ve der cevabâ vekalet-i âmm ile mütealîk sahihi şer'ile vekil-i müsecceli şer'iyyesi Hâcî Gergo Mehmed bin Halil muvacehesinde müvekkilim mezbûre Rukiye'nin mevrûsı ve vasileri olduğum sagiran-ı merkûman babaları müteevffa-yı merkûm Mehmed ile müvekkil-i mezbûre zevc-i müteveffâ Hüseyin li-ebeveyn erkarındaşaları olmak hüccetiyle tarihten on sene mukaddem gaib ane'l-meclis Mustafa oğlu 'Ömer'in kara koyun nehri civarında vaki ma'lum el-hudud ve'l-ceyran altı yüz ... mülk bir kıta üzüm bağı bilâ iştirâk... iştirâsı olunub ol-vechile müşterek yedlerinde mülk-i müşteraları iken her ikisi dâhi vefât etmekle bağı mâhdud mezkûru müvekkil-i mezbûre ...bi-gayr-i hakk zapt etmekle kefi yedimiz tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak vekil-i merkûm Mehmed dâhi cevabında bağ mâhdud mezkûr tarihten on iki sene mukaddem müteveffâ-i merkûm Hüseyin müvekkilim mezbûrenin zevci olmak hüccetiyle müvekkilan mezbûrenin akçesiyle kendisi içün iştirâ etmişti deyû ve def'i vekil-i merkûm ba'de'l-inkâr ve dafi' ve vekil-i merkûm ber-vech-i muharerr def'ine Narıncı mahallesi İmâmı Hâfız Mehmed Efendi ibn-i Hüseyin ve Hâfız Hasan Efendi ibn-i el -mûmâ-ileyh Mehmed Efendi ve Mustafa bin Halil nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Saatçizâde Hâcî 'İsa bin Hâcî Bekir ve Tabuzzâde el-Hâc Mustafa bin 'Osman nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer' isbât etmeğin mu'cebince vekil-i merkûm Kadir müvekkiline muzâffa...şer'i müvekk-i... mu'arızadan men ' olunduğu tescil ve huzur ailerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min şehr-i Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasında çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Narıncı mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin ‘Osman ve Mustafa oğlu ‘Ömer’in bir kıta üzüm bağına ortak olup ikisinin vefatıyla taraflarının tarla üzerinde hak iddia ettiklerine dair kayıt.

**(Sn): 293/Numero 578**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Berazi oğlu Hâcî Müslüm bin Halil medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün‘akid meclis-i şer‘imizde Halil bin ‘Ali Cinebi(?) muvacehesinde tarihten bir sene mukaddem Halil ile ma‘a müşterek Tosunoğlu’ndan sekiz yüz yetmiş guruş bir kıta bağ istîcâr edûb bağ mezbûruna bin yetmiş dokuz batman üzüm cest cset bey‘ olunmak üzere şerikim merkûm Halil’e irsal etmiştim veli allan muhasebemize bakılmadığından muhasebesi muradıdır deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Halil dâhi cevabında müddei merkûm ile ma‘a bağı mezkûr istîcâr eylediklerinde ikrar ve itiraf edûb ancak bağ mezkûruna müddei merkûm bâkî dört yüz otuz sekiz batman üzüm irsal edûb olduğu kafe-i dokuz yüz kırk altı guruş bey‘ olunub yüz doksan bir guruş merkûm Hâcî Müslüm’ün ve yedi yüz elli dört guruş dâhi benim zimmetime geçmiştir deyû üzüm mezkûrun ziyadesiyle ziyade bey‘ eylediğini bade’l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharer müdde‘âsını isbâtan acz izhar edûb talebiyle merkûm Halil’e tahlif olunmağın mu‘cebince müddei merkûm bila-beyine merkûmun mu‘arızına men’ olduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine i‘lâm olundu.Fî’l-yevmi’l- hâms min Rebû’l âhir sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Kiraya erilen tarlayla ilgili çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Berazioğlu Hâcî Müslüm bin Halil’in Halil bin ‘Ali Cinebi’ye sekiz yüz yetmiş guruşa bir kıta bağ kira olarak verip elde edilen gelire ilgili olarak hakkını talep ettiğine dair kayıt.



Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Hanidanoğlu(?) 'Ali bin Hâcî Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Kaya Mescidi mahallesi sâkinlerinde 'Abdurrahman bin Muhâmmmed mukim muvacehesinde gaib an'el-meclis Ahmet bin Dervîş zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden üç bin sekiz yüz guruş alacak hakkım olup merkûm Ahmet'in dâhi işbu merkûm Abdurrahman zimmetinde tütün pâresinden üç bin sekiz yüz guruş alacak hakkı olmakla merkûm Ahmet bana meblağ-ı mezbûr ile merkûm Abdulrazi üzerinde her üçümüz bir mecliste hazır olduğumuz hâlde havale-i mukayide sahih-i şer'iyye ile havâle ve her birimize havale-i mezbûreye ba'de'l-kabul meblağ-ı mezbûruna sekiz yüz guruş merkûm 'Abdurrahman'a bâkî def' ve teslim edûb bâkî üç bin guruşu merkûm 'Abdurrahman'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Abdurrahman dâhi cevabında havale-i mezkûreye ve meblağ-ı mezbûr hüccet-i mezkûruna müddei merkûm 'Ali'ye zimmetinde el-yevm edâsı ve aceb deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr üç bin guruş müddei merkûm 'Ali'ye edâsıyla merkûm 'Abdurrahman'a iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi's-sâmin min Rebû'l âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:**Taraflar arasındaki alacak hakkından doğan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hızânoğlu mahallesi sâkinlerinden Hanidanoğlu(?) 'Ali bin Hâcî Ahmet'in Ahmet bin Dervîş'ten üç bin sekiz yüz guruş alacak hakkını talep etmesi ve Ahmet bin Dervîş'in de Abdurrahman bin Muhâmmmed'den tütün parası olan üç bin sekiz yüz guruş alacak hakkı olmakla haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Teymure mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kivo veledi Niko medine- mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazırûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde teba'a-i merkûm ve milleti mezbûruna Akob veledi Apo muvacehesinde babam müteveffâ Niko tarihten otuz altı sene mukaddem hali hayatında hala sâkin olduğumuz mahalle-i mezbûrede vaki' bir bâb menzilimizi iştirâ ettiğinde civarında yine itsalında vaki' hırabe menzil-i arsasına dâhi işbu merkûm Akob'un babası müteveffâ Apo benimdir diyerekte bir bâb dükkan bina edüb dükkanı mezkûr tahtı tasrifinde iken ba'de'l-vefât oğlu işbu merkûm Akob zabt etmiş isede mabam müteveffâ yirmi iki sene hayatında kalıp her ikisi bir belde de sâkin olduğu hâlde huzur-ı hükmede da'vâ mümkün iken da'vâ etmeyip tarihten on iki sene mukaddem vefât ettiğinden şimdiye kadar ben dâhi merkûm Akob ile da'vâ etmemiş isem de arsa-i mezkûre benim bi'l-irsi'l-şer'ime mülkü olduğum menzilim itsalında olmakla bizlerin menzilinden ma'rud görünmek arsa-i mezkûr una kefiyedle mahalinden bâkî teslim merkûm Akob ...ve tenbiye olunmak muradıdır deyû merkûm Akob'ın inkârına binaen merkûm Kivo'dan takriri meşruh üzere da'vâsı bila-emr 'ali iştima'a şayan olmadığı kendisine taksim ve bey-yüce şer'i merkûm Akob mua'rızına men' bulunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi'l- sâmin min Rebîu'l âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Vefat eden bir kişiden geriye kalan miras hakkında çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Teymure mahallesi sâkinlerinden Kivo veledi Niko'ya ait olan bir bir bab dükkana Akob'un babası Apo'nun sahip çıkması dava açıp mahkemede sonuçlandırılmasına dair kayıt.

(Sn): 294/Numero 581

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden marifetü'z-zat Nure binti Ahmet nâm bîkr-i baliğa-i 'akile medine-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde Mehmed bin Ahmet muhızırında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm Mehmed bana tezvic taleb ve ğaib olmakla ben dâhi hüsn-i rızam ve tayyib-i ihtiyârımla bin beş yüz guruş mehr-i mü'eccel ve yedi yüz elli guruş mihr-i mü'eccel tesmîyeriyle nefsime merkûm Mehmed'e akd ve tezvic eylediğimde olduğu ber-minval-i muharer tezvic ve kabul eyledi didikte merkûm Mehmed akd-i mezbûre Nuri'ye sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında şîfâha tahkik ve vicâha tasdik eylediği mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min Rebû'l âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:**

Sâlih Efendi Hanozâde(?) Hâcî Sinân Ni'man Ağazâde Hâcî Emin  
Nacar Süleymân Sarac Mustafa ve Ğayruhum

**Özet:** Evlilik sözleşmesinden doğan alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden Nure binti Ahmet'in Mehmed bin Ahmet'in zevcesi olup yedi yüz elli guruş alacak hakkın talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Mahkeme mahallesi sâkinlerinden marifetü'z-zat Emine binti 'Ali medine- mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada Mehmed bin 'Abdurrahman muvacehesinde merkûm Mehmed zimmetinde bâ-varik şer'i yüz yirmi guruş alacak hakkı olmakla taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Abdullah'ın dâhi cevabında hüccet-i mezbûrdan meblağ-ı mezbûr yüz yirmi guruş müddei mezbûre Emine'ye zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr yüz yirmi guruş müddei mezbûre Emine'ye edâ ve teslim merkûm 'Abdurrahman' iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-i âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Rebû'lâhir sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Mahkeme mahallesi sâkinlerinden Emine binti 'Ali'nin Mehmed bin 'Abdurrahman'dan alacak hakkı olan yüz yirmi guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kötüler mahallesi sâkinlerinden Mollâ Mehmed bin Hasan medine- mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze sukuk mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde meclis-i şer'i enverde Mollâ 'Osman bin...muvacehesinde işbu merkûm Mollâ 'Osman tarihten iki sene mukaddem bey' etmek üzere bir re's ...emanet vazi' idüb ben dâhi bir kile hınta yetmiş beş guruş verecekleri dâhi yetmiş beş guruş iştirâ edüb dâhi ...on altı guruş cem'a yüz altmış altı guruş ahz etmek meblağ-ı mezbûr merkûm Mollâ 'Osman benden taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mollâ 'Osman dâhi cevabında mezkûr hınta ve ... ahz eylediği ve meblağ-ı mezbûr dâhi ahz-ı inkârından edâ merkûmuna müddei merkûm Mollâ Mehmed'e iki temen hınta ve bir 'aded satıl ve yüz guruş bedeline bey' olunduğu ba'de'l-iştirâ bedel-i ... iki semeni hınta ve bir 'aded satıl bâkî teslim edüb zimmetinde yüz guruş alacak hakkım kalmıştır deyû Mollâ 'Osman'ın da'vâsına müddei merkûm Mollâ Mehmed ba'de'l-inkâr olan müddei merkûm müdde'âsını isbâttan izhar acz edüb tahlif dâhi taleb olunmadığından bila-beyine merkûm Mollâ

‘Osman mu’arızadan ba‘de’l-men’ ve merkûm Mollâ ‘Osman dâhi ber minvâl-i muharrer müdde‘âsını isbâtta izhar acz edûb talebiyle merkûm Mollâ Mehmed’e tahlif olmağın merkûm Mollâ ‘Osman dâhi bila-beyne mu’arızadan ba‘de’l-men’ mu’cebince iki temen hınta ile satıl ... merkûm Mollâ Mehmed’e edâsıyla merkûm Mollâ ‘Osman’a iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-i ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fî’l-yevmi’s-sâmin min Rebû’l âhir sene aşını ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kötüler mahallesi sâkinlerinden Mollâ Mehmed bin Hasan’ın, Mollâ ‘Osman’dan alacak hakkı olan hınta, satıl ve bir miktar paraya dair alacağını talep ettiğine dair kayıt.

**584**

Ma’rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden ma’rifetü’z-zat Fatma bint Ramo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün’akid meclis-i şer‘imizde hala zevci Sebat(?) bin Hamadi muvacehesinde merkûm Sebat zimmetinde mehr-i mu’accelim olarak dört yüz guruş ile üç ‘aded lenger ve beş ‘aded sahan ve iki ‘aded tas ve bir kilim alacak hakkım olmakla talep ederim deyû badel-da‘vâ vel istintak merkûm Sebat dâhi cevabında ber minvâl-i muharrer meblağ-ı mezbûr ile eşya-yı mezbûre zimmetinde olduğu ikrar ve itiraf etmeğın mu’cebince meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş eşya-yı mezkûreye müddei mezbûre Fatma’ya edâsıyla merkûm Sebata iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-i ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fî’l-yevmi’r-râbi’ min şehr-i Rebû’l âhir sene aşını ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden Fatma binti Ramo’nun Sebat(?) bin Hamadi’dan dört yüz guruş ile üç ‘aded lenger ve beş ‘aded sahan ve iki ‘aded tas ve bir kilim alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 295/Numero 585

Bâdi-i defter oldur ki medîne-i Urfa mâhâllatından Debbâğhane mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Harran Şeyhizâde Halil bin Mehmed verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Adile bint Nacar ‘Abdurrahman ile babası merkûm Mehmed ve sulbiye-i sagire kızları Zelihâ ve Taves(?) ve Rabia’ya mâhsus olduğu mutahkuk olup lâkin müteveffâ-i mezbûrun deyni terekesinden ezid olmakla terekesine dâhi verese-i kebiran mezbûran istihlas etmeyip meclis-i şer’de keffî yed etmeleriyle binaen ‘aliye müteveffâ-i merkûmun tereke-i kasrına kabz ve deyn-i müsbetesine ... vechile ashab sakuk edâya kibel-i şer’iden li-ebeveyni erkarındaşı Topal Ahmet’e vasi nasb olundukta olduğu vesayet-i mezbûreye ba’de’l-zabt vasi mezbûre ve eshabı hukuk taleb ve marifetleri ve ma’rifeti şer’le tahrir ve ledi’l-mezayide bey’ ve...beyyinelerinde ‘ali sebili’l-feram(?) tezvi’ ve taksim olunan tereke-i müteeffa-yı mezbûrdur ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fî’l-yevmi’l-hâms ‘aşer min Zilka’ide sene ihda ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Mal taksimiyel ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Debbâğhane mahallesi sâkinlerinden iken vefât iden Harran Şeyhizâde Halil bin Mehmed’in geriye bıraktığı malların taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

Kutnî döşek 1 76	Sini 1 69	Tava 1 19	Ot Yasdık 9 85	Def 1 10
Kefîye 1 22	...1 6	Sim halhal 1 75	Leğen 1 33	Haleb Hasır 1 21
Kulan 1 15	Kömlek ve don 2 10	‘Acem şalı ve fî ... entâri ve gömlek 4 34	Çomçe 17	Sandık 1 8
Ulbeve emam ve hırdavât 1	Hırdavât 1 53	Ayineve madenkaşık ve	Elma sandığı 1 3	Cedid cacim 1 180

5		sa'at kab 4		
Mekiye 1 17	Teymur mankal 1 6	Sandık 1 14	Cuka ferman ... 2 38	Taht mu' taht 1 96
Zâhire sandık 1 37	Ruha sade batman 3 456	Burgul mu' sandık 1 20	Şe'ire burgul mu sandık 10	Benir 25
Katran 54	Katran 110	... sade batman 2 168	Fıstık 1 5	Burgul 1
Ceft 10	Katran tulumu 3 4	...2 5	Tuz 20	Zeyt 97
Kazyâğı sandığı 3	Kile sandık 12	Kaz sandık 12	Yorgan döşek yasdik 91	Yastık 1 15
Cacim 1 66	Harc 1 19	Keçe 1 20	Hasır 1 3	Şe'ir kile 5 525
... şe'ire kile 90	Saat 1 25	Hınta kile 1 130	Şiş 17	Kabur 17

Dükkanda çıkan nakid Hanesinde çıkan nakid Karındaşı Eyyüp'te  
alacağı

Bahâ 17 Pâre 30

Bahâ 17 pâre 10

2000

Ta'i aşiretinden Mehmed'ten alacağı

Kadirde alacağı

79

36

Kaynım İmâmda alacağı

Bahâ 24

Hamoda alacağı

Bahâ 129

Kasaslı Hâcıda alacağı

Bahâ 7 pâre

İsa el-Alo'da alacağı

10

Gersan taşında(?) Hasandan alacağı

Bahâ 28 Pâre 35

Hızır el-Mensurda alacağı

Bahâ 117 pâre 30

Gersan taşında Ahmet el-'Alo'da alacağı

Bahâ 59 pâre 5

Vâlidesi müteveffât Adile terekesinden hisse-i irsiyesi

139

Kötüviran karyesinde Kako'nun oğlu Ahmed'den alacağım

200

Salim el- ... alacağı

96

Dede Hâcî ...18

Kaple'-l Aliyede alacağı

30

'Osman'ın oğlu Rüstemde alacağı

74

Bahâ 45 pâre 30



Yekûn

Varakbahâ Bahâ 6017

0001

- \_\_\_\_\_

6016

Eşya-yı nakli içün hâmmaliye 6016

0003

- \_\_\_\_\_

6013

Dellâliyye eşya-yı bey'

6013

0056

- \_\_\_\_\_

Kaydiyye-i defteri

5957

0008

- \_\_\_\_\_

5949

Sahhu'l-bâkî el-taksim beyne'l-arz

30/30

Minhü'l-deyûn el-müsbet

Deyn-i müsbet mehr-i mu'accel zevce-i mezbûre Paşa'dan

Bahâ 750

...725

Deyn-i müsbet ibnü'l-merkûm Mehmed Paşa'dan

Bahâ 4600

...4446

Pâre 26

Deyn-i müsbet 'Abdurrahman

Bahâ 800

Pâre 13

... 773

Akçe-i kesri

3

Yekûn

Bahâ

6150

...merkûmun 'ali... deynlerinden hisse ...ahz û kabz eyledikleri işbu mâhâlle şerh verildi.

**586**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Câmî-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin Halil medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Bekir bin Hamo muvacehesinde ... şeriden işbu merkûm Bekir zimmetinde üç yüz elli üç guruş alacak hakkım olmakla taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Bekir dâhi cevabında külliyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müde'sına Hasan Paşa İmâmı Halil Efendi bin 'Abdurrahman ve Mustafa bin Halil tarafından bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Hamza Hoca bin Mehmed ve Mollâ 'Osman bin Hacı "Ömer nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i isbât

etmek mu'cebince meblağ-ı mezbûr üç yüz elli üç buçuk guruş müddei merkûm Ramazan'a edâ ve teslim merkûm Bekir'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l yevmi'l-tasi' 'aşer min Rebû'l âhir sene aşini ve tis'in ve mi'etyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin Halil'in Bekir bin Hamo'dan üç yüz elli üç guruş alacak hakkı olduğuna dair kayıt.

**(Sn): 296/Numero 587**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Tohtemur mahallesi sâkinlerinden teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden ma'rifetü's-şahsı Sando(?) veledi Kasab Menko medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde millet-i merkûm ve teb'a-i mezbûrede Aprim veledi Hamâl muvacehesinde işbu merkûm Aprim li-ebeveyn erkarındaşı müteveffâ Kivo'nun zevcesi olduğum hüccetle tarihten yirmi bir sene mukddem müteveffâ-i merkûm Kivo ve işbu merkûm Aprim mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûm el-hudud bir bâb mülkü menzillerine bâkî üç yüz guruş merfu' ve makbuz bey' ve temellük ve tesellüm eylediklerinde ben dâhi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eylediğimden sonra menzili mezbûru işbu merkûm Aprim mehl-i mezbûrede vakim ma'lûm el-hudud bir bâb mülkü menzillerine bâkî üç bin guruşu merkûma ve kabz bey' ve temellük ve tesellüm eylediklerinde ben dâhi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra menzil-i mezbûru işbu merkûm Aprim benden istîcâr ve ben dahi kendüye icareye vermek bu ana değin istibrâ icare sâkin iken 'ali menzili mezbûre merkûm Aprim zapt eymek sadrına olmakla keffî yedle mâhallatında bâkî teslim merkûm Aprim'e tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Aprim dâhi cevabında menzil-i mezbûr müddei merkûm sadrına ber-vech-i muharrer mülkü ve malı olduğu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmekte mu'cebince menzil-i mezbûru ba'de'l-tahlif mahallinde müddei mezbûre sadr teslimine mezbûr Aprim'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l yevmi's-sâlis 'aşer min Rebiü'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Tohtemur mahallesi sâkinlerinden Sando(?) veledi Kasab Menko'nun Aprim veledi Hamâl'dan alacak hakkı olan üç yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

588

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Korkmaz mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ahmet bin Hâcı Hamo'nun verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Âişe bint Kerkütlü Hasan ile sulbiye-i kebir kızları Âişe ve Elife ve sagire kızları Hâfize ve İslim ve li-ebeveyni erkerındaşı Cabar'a münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan verese-i merkûmundan ma'rüfetü'z-zat zevce-i mezbûre Âişe medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde ... merkûm Cabar muvacehesinde zevcem ve mevrûsem müteveffâ-i merkûm Ahmet hayatında tarihten on sene mukaddem mahalle-i mezbûrede vakim bir bâb mülküm menzili mülkü bulunan ... bin dört yüz guruş iştirâ edüb ol-vechile ...mezbûrdan vefât edinceye değin müstikla tahtı tasrifine ... mâ-adâ merkûm Cabbar tarihten iki mâh mukaddem karındaşım Ahmet'in malı ve mülküdür deyû ikrar dahi... müteveffâ-i merkûm ... vefât etmekle menzil-i mezbûr benimle merkûm Cabbar ve verese-i sâire mezbûruna mevrûs olmakla 'ali menzili mezbûr merkûm Cabbar ... müdâhil etmek sadrına... menzil-i mezbûrdan hisse-i irsiyesine ma'adaya müdâhil etmemek üzere merkûm Cabbar'a tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istihsad merkûm Cabbar dâhi... menzil-i mezbûr karındaşım merkûm hisse-i Ahmet'in malı olduğun tarihten iki mâh mukaddem ikrar eylediğini tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu'cebince hisse-i irsiyesinden mâ-adâ müdâhil etmemek üzere merkûm Cabbar'a tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi's-sabi' 'aşer min Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Korkmaz mahallesi sâkinlerinden Ahmet bin Hâcı Hamo'nun vefatıyla varisleri arasında alacak hakkı olan ... bin dört yüz guruşun taraflarca talep edildiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zat Dellâl Âişe binti Hâcî 'Abdullah medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Emmizâde Kôr Şeyho bin 'Abdullah muvacehesinde merkûm Şeyho zimmetinde alacak hakkım olan bin yüz seksen guruşdan yüz elli guruşunu bâkî dâhi ve teslim edüb mütebâkî bin otuz guruş merkûm Şeyho'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-isitintak merkûm Şeyho dâhi cevabında meblağ müte bâkî mezbûr bin otuz guruş müddei mezbûre zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmekte mu'cebince meblağ bâkî mezbûr bin otuz guruş müddei mezbûre Âişe'ye edâsıyla merkûm Şeyho'ya iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi'l- 'aşer min Rebiü'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden Dellal Âişe binti Hâcî 'Abdullah'ın Emmizâde Kôr Şeyho bin 'Abdullah'tan alacak hakkı olan bin yüz seksen guruşdan yüz elli guruşunu verip geriye kalan bin otuz guruşunu talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Hızır bin Bekir'in ber-vech-i ati varisi olduğunu iddia iden mahalle-i mezbûre ahalilerinden Bekir Efendi bin Hâcî Hızır medîne-i mezbûre mâhkemesinde meslis-i şer'-i şerîf-i enverde ma'rifeti'z-zât Ümühan binti Yusuf ve Zeyneb bint Hâcî Hızır hazırtan oldukları hâlde müteveffâ-i merkûmun medyûnu Hâcî Halil bin Adem mâhsarında üzerine da'vâ ve takrir-i kelâm edüb ben mütevevfa-yı merkûm Hızır'ın sulbi sagire oğlu ve hazırtan mezbûrtandan mezbûre Ümmühan zevce-i menkuha metrukesi ve mezbûre Zeynep dâhi sulbiye-i kebîre kızı olmakla müteveffâ-i mezbûrun veraseti bizlere münkasıra olub bizlerden hayr-ı veraseti ve terekesine müstahık ahir kimesne olmamakla mûrisimiz müteveffâ-i mezbûre Hızır'ın hayatında 'ali el-vefât mezbûr Hâcî Halil'in zimmetinde hüccet-i karz şer'iden bir guruş alacak hakkım olub ba'de

vefât meblağ-ı mezbûr benimle hazırtanı mezbûrtan mevrûs olduktan meblağ-ı mezbûr mezbûre Hâcî Halil'den bi'l-verase taleb ederim deyû hazırtan-ı mezbûrtan Ümmühan ve Zeyneb ile ma'a ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Halil dâhi cevabında hüccet-i merkûmuna müteveffâ-i mezbûre Hâcî Hızır hayatında meblağ-ı mezbûr zimmeinde sahiha deyni olduğunu ikrar ve itiraf edüb lâkin müddei merkûm ile hazırtan-ı mezbûrtanda verasetlerine ba'de'l-inkâr müddei merkûmeden ber minvâl-i muharrer müdeasına mütabık beyn taleb olundukta... rical müstahiden vefât-ı mezbûrtan 'arifân ... Mustafa bin Mustafa ve Derviş bin Fetah li ecli'l-şehâde meclis-i şer'i hazirûn olunub istişhâd olunduklarında fi'l-hakika müddei merkûm Bekir'e müteveffâ mezbûre Hızır bin Bekir'de sulbiye-i kebir oğlu ve hazırtan mezbûrtandan mezbûrda Zeynep sulbiye kebir kızı ve mezbûre Ümmühan zevce-i menkuha metrukesi olmakla ol-vechile müteveffâ-i mezbûre verese-i mezbûr Bekir ve mezbûre Zeynep ve mezbûre Ümmühan'a münhasıraa ve bunların hayr-ı veraseti ve terekesine müstahik ahir kimesne olduğumu ma'lûmemiz vekildir biz bu hususu bu vechle şahidiz ve şehâdet dâhi ederiz deyû ... olmakla bi'l-muvacehe edâ şehadet şer'iyeye etmeleriyle şahidan merkûman... vechile İbrahim Halilbin Hüseyin ve Mâhmud bin Hâcî Hasan nâm kimesnelere evla bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve'tezkiye 'adlve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunmağın mu'cebince ba'de'l-hükm ve'l-tenbiye ve onlar hazır ma'ruf hazırtan mezbûrtan Ümmühan ve Zeynep meclis-i mezbûrede ibn-i merkûm Bekir muvacehesinde her birine ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb mûrisimiz müteveffâ-i merkûmun medîne-i ... Hüseyin'in vefâtında yanında mevcut bi'l-cümle terekesine vaziyedi olanların ... olan hukukuna isma' benden taleb ve da'vâ ve ahz û kabz ve makbuzundan hisselerimize bizlere irsal ve izale veledi'l- iktizâ sulh ve bera-i mâhsus mezbûr müteveffâ olduğu umûrun külliyesine tarafımızın merkûm Bekir Efendi'ye vekil ve nâib menâb nasb ve ta'yîn eyledik dediklerinde merkûm Bekir Efendi dâhi vekalet-i mezbûreye ve zabt ve hizmet-i lâzımelerine mahalinde kemâ-yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizam etmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l 'işrin min Rebû'l âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şuhûdü'l-hâl:** Zabtiye Aziz bin 'Ali                      Zabtiye Halil bin Hamo

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâcî Hızır bin Bekir'in vefatıyla merkûmun varisi olduğunu iddia eden Bekir Efendi bin Hâcî Hızır 'ın hak iddia etmesi ve merkûmun kızlarının bu duruma karşı çıkması ve babasının borçlusu olan Hâcî Halil'den alacak haklarını talep ettiklerine dair kayıt.

**(Sn): 297/Numero 591**

Bâdi-i defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Eyüp bin Hüseyin'in verâset-izevce-i menkuha metrukesi Gani binti İbrahim ve Emine bint Mustafa ile babası merkûm Hüseyin ve anası Emine ve sulbiye-i sagir kızları ve Bekir Emine ve Varide'ye münhasır olduğu ledâ's-şerh-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire -i mezbûrenin ced-i merkûm Hüseyin'e mu'teva olmakla kıbel-i şer'iden mensûb vasiyesi li-ebeveyni emmisi Halid'in taleb ve ma'rifeti ve ma'rifetei şer'le tahrir ve beyne'l-verase bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzî' ve taksim olunan defter-i kâssamdır ki müfredât-ı ber-vech-i zeyr-i zikr ve beyan olunur.Fî'l-yevmi's-sâmin vel-'işrin min Zilhicce sene ihda ve tis'in ve mieteyn ve elf.

**Özet:** Mal taksimine dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden Eyüp bin Hüseyin'in vefatıyla malının varisleri arasında taksim edilmesine dair kayıt.

Merkeb 1 141	Merkeb 1 265	Teşt 1 50	Leğen 1 32	Lenger 2 4
Sahan 5 36	Tas ve satıl 2 30	Tüfeng 1 22	Küp 5 23	Gömlek 3 9
Teymur kazma 1 10	Bıçak 1 42	Sac ve tahta 1 8	Kilim 1 22	Kilim 1 24
Kilim şakası 1 14	Köhne hıral çift 1 13	Çuval 5 30	Yorgan ve yastık 2 65	Yatak kat 1 120
Yatak kat 1 140	Yatak kat 1 93	Yatak kat 1 92	Köhne hasır 2 17	Sofra 2 17

Mahalle-imezbürede vâki' büyük menzil 1

1675

Mahalle-i mezbürede vâki' diğer menzil 1

550

Yekûn

Bahâ 3533 pâre 20

Minhü'l- ihrâcat

Deyn-i müsbet Hâdi bint Samet be-şehâdet Arap ibn Köçek ve Yusuf bin Hüseyin ve ba'de'l-tezkiye ve'l-halef

250

Mehr-i mu'ahız müsbet Gani binti İbrahim

300

Mehr-i mu'ahız müsbet diğer zevc-i Emine binti Mustafa



500

Dellaliye	Harc-ı mâhkeme	Techîz ve tekfinine masârif
70	Bahâ 75 Pâre 20	200
Kaydiyye	Varaka bahâ ... varik ve kalemiye	
Bahâ 4 pâre 20	32	

Yekûn

Bahâ 1382

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 2151

Pâre

20

Hisse-i zevc-i mezbûr Gani

Bahâ 134

pâre 20

003

10

- \_\_\_\_\_

+ \_\_\_\_\_

130

30

Hisse-i zevc-i mezbûre Emine

Bahâ 134

pâre 20

003

10

- \_\_\_\_\_

+ \_\_\_\_\_

130

30

Hisse-i ümmü'l merkûm Hüseyin

Bahâ	358	pâre	20
	009		20
	-_____		-_____
	349		00

Hisse-i ümmü'l merkûm Emine

Bahâ	358	pâre	20
	009		20
	-_____		-_____
	349		00

Hisse-i sagirü'l merkûm Emine

Bahâ	583	pâre	10
	015		25
	-_____		+_____
	567		35

Hisse-i sagiretü'l merkûm ...

Bahâ	383	pâre	10
	015		25
	+_____		+_____
	567		35

Mütevveffa-yı merkûma bey' olunan menzillerinde bâki ... alacakları min'

Varisun kibar-ı merkûmun hisselerine ba'de'l-ahz û kabz sagiran merkûman hisseleri idane olunmak üzere vasi merkûm Halid'e teslim olduğu ahz û kabz eyledik işbu mâhalle şerh verildi.

(Sn): 298/Numero 592

Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sagir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden iken bundan akdem vefât iden Temo veledi Estibân veledi Bahos'm verese-i zevce-i metrukesi Garsiye veledi Yağob ile sulbi sagir oğulları Manofer ve Estibân'a münhasır olduğu ledâ'ş-şerh-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagiran merkûman kîbel-i şer'iden mensûb vasiyeleri li-ebeveyni emmileri Aroş taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrir ve beyne'l-verase bi'l-farizetü'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksim olunan defter-i kâssamdır ki müfredât-ı ber-vech-i âtî zikr ve beyan olunur.Fî'l-yevmi'l-hâms min Rebû'l âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Mal taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sagir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Temo veledi Estibân veledi Bahos'm malının eşi ve çocukları arasında taksimine dair kayıt.

Küp 1 10	Sagir kazgan 1 19	Sap yastık 2 7	Minder 2 15	Eski şaka 1 5
Köhne haleb(?) hasır 6	Sahan 1 8	Tütün tabağı 1 3	Şem'adan 1 6	Burgul 1 40
Cuka şalvar 1 40	Tahta 4 12	Ferman 1 40	... 1 40	Sakım fesi ve püskül 1 25
Kömür 1 7	Su tası 1 6	Yorgan 1 75	Yün yasdık 2 15	Çıkrık 1 14

... karyesinde bağ kıta tiyeki 400 Mahalle-imezbûrede menzil bab  
900 5000

Yekûnü'l-emvâl

Bah 6280

Minhü'l- ihrâcat

Harc-ı defter-i mahkeme	Kaydiyye-i defteri	Dellâliyye
157	10	27

Vesayet-i hüccet-i bahâsı ma' varaka

40

Varaka bahâ3

Yekûn

237

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 6053

Hisse-i zevc-i mezbûre Hatice

Bahâ 782 pâre 20

Hisse-i sagirü'l merkûm Manofer

Bahâ 2748 pâre 30

Hisse-i sagirü'l-merkûm Estibân

Bahâ 2748 pâre 30

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile sagiran merkûmanın hisseleri vasiyeleri merkûma teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mahalle şerh verildi.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sagir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden iken bundan akdem vefât iden Temo veledi Estibân sulbi sagir oğulları Manofer ve Estibân ... kimesneleri olmamakla kıbel-i şer'i bir vasi nasb ehemmi ve elzem olmakla beyyinelerinde istikamet ile mevsuf ve ...vesayet ettiği zeyl-i hüccete muharrer olan kesân iğbarlarıyla mustahkuk olan sagiran merkûmanın li-ebeveyn teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden Aroş sagiran mezbûranın vakt-i rüşd ü sedâdlarına diğer kıbel-i şer'iden sagirat-ı mezbûran vasi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayeti mezkûreye zabt ve hizmeti lâzımleri kemâ-yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmek mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min rebîü'l-âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Vasi tayiniyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sagir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Temo veledi Estibân'ın varisi olmaması dolayısıyla Aroş'un vesayetine vekil olduğuna dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Akob veledi Aroş medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Seko veledi Oman muvacehesinde tarihten bir gün mukaddem işbu merkûm Seko yedinde malı olan bir re's merkebine bin elli guruş semeni merfu' ve makbuz bey' ve teslim eylediğinden sonra merkeb-i mezbûru merkûm Seko bi-gayr-i hakk zapt etmekle bâkî teslim tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Seko dâhi cevabında merkeb-i mezbûr mülkü olmak üzere müddei merkûm Akob semeni merfu' ve makbuz ve teslim eylediğine tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf edüb ancak merkeb-i mezbûr vâlidemin malı olduğundan Fazıl'a bey' etmiştim deyû surut-i def'de irad eylediği kelâm-ı şer'a mu'teber olmadığı kendisine taksim olunub 'ali mucib ikrara merkeb-i mezbûru müddei merkûm Akob'a teslim merkûm Seko'ya tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olund. Fî'l-yevmi'l-hâdi vel 'işrin min rebîü'l-âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Akob veledi Aroş'un Seko veledi Oman zimmetinde hakkı olan bin elli guruşu talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 299/Numero 595**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sagir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani milletinden iken bundan akdem vefât iden Temo veledi Estibân veraseti zevce-i metrukesi Garsiye veledi ...ile sulbiye-i sagir oğulları Manofer ve İstefan'a münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagiran merkûmanın kibel-i şer'iden vasilesi zevce-i mezbûre mariftü'ş-şahsı Garsiye medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde müteveffâ-i merkûmun li-ebeveyni erkarındaşı Aslan muvacehesinde merkûm mevrûsem ve zevcim müteveffâ-i merkûmun işbu merkûm Aslan zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden alacak hakkım olan beş yüz guruş müteveffâ-i merkûm kable'l- ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûriyemle vasiyeleri bulunduğum sagiran merkûman mevrûs olmakla merkûm Aslan'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Aslan dâhi cevabında külliyen ba'de'l-inkâr müddei mezbûre müdde'âsını isbâttan izhar acz edûb talebiyle merkûm Aslan'a tahlif olunmağın mu'cebince müddei mezbûre bilâ beyine merkûm Aslan'a muarızadan men' bulunduğu tescîl ve huzur âlilerine ahz û i'lâm olundu.Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Rebiü'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sagir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Temo veledi Estibân'nın vefat etmesiyle birlikte varislerinden Garsiye'nin Aslan zimmetinde alacak hakkı olduğunu ve varisi olarak beş yüz guruş hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sagir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Süryani Katolik milletinden Hızır veledi Mihayis(?) medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclisi şer'imizde teb'a-i mezbûrenin Ermeni milletinden Ovanis veledi Kivork muvacehesinde merkûm Ovanis zimmetinde hişyan esmanından alacak hakkım olan dört yüz on beş guruşdan iki yüz yetmiş altı guruş bâkî def' ve teslim edüb bâkî zimmetinde yüz otuz dokuz guruş alacak hakkımı merkûm Ovanis'ten talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Ovanis dâhi cevabında hüccet-i merkûmdan müddei merkûm Hızır zimmetinde dört yüz on beş guruş verecek deyni olduğunu ikrar ve itiraf edüb edüb lâkin meblağ-ı mezbûrdan üç yüz yirmi dört guruş müddei merkûma def' ve teslim etmişim deyû kırk sekiz guruş ziyade teslimimiz ve def'le mukabele edildiği müddei merkûm Hızır'a ziyade de'f ve da'vâya ba'de'l-inkâr dafi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine isbâttan izhâr acz edüb talebiyle merkûm Hızır'a tahlif olunmağın mu'cebince dafi' merkûm bilâ beyine merkûm Hızır muarızadan ... ikrar meblağ bâkî mezbûr yüz otuz dokuz guruş müddei merkûm Hızır'a edâsıyla merkûm Ovanis iltizâm olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l- yevmi'l- hâms vel-'işrin min Rebû'l âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sagir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Hızır veledi Mihayis(?)'in Ovanis veledi Kivork'tan alacak hakkım olan dört yüz on beş guruşdan iki yüz yetmiş altı guruşunu alıp kalan hakkı olan yüz otuz dokuz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Debbâğhane mahallesi sâkinlerinden Kadızâde Halil Efendi ibn-i Mustafa Efendi medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde...karyeli İbrahim bin Bayram muvacehesinde tarihten iki sene mukadem bir re's kısrâğın nasfına işbu merkûm Bayram'a sekiz yüz guruş bey' oldukta ba'de'l-iştirâ semini olan meblağ-ı mezbûr sekiz yüz guruş ifâ etmediğinde merkûm Bayram'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Bayram dâhi cevabında müddei merkûmdan kısrak-ı mezbûrun nasfına meblağ-ı mezbûr mukabelesinde iştirâ eylediğini ikar ve itiraf edüb ancak kısrak-ı mezbûre müddei merkûm Halil Efendi edâ eylediğinde olduğu ba'de'l zabt nısf-ı mezkûra ahir bey' etmişti deyû def'ine müddei merkûm ... ikrar ve itiraf etmek mu'cebince müddei merkûm Halil Efendi'ye bey' şer' merkûm Bayram mearızadan bey' olunmadığı tescil ve huzûr-i 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min şehr-i rebû'l âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Debbâğhane mahallesi sâkinlerinden Kadızâde Halil Efendi ibn-i Mustafa Efendi'nin, İbrahim bin Bayram'dan vermiş olduğu bir tane kısrâğın karşılığı olan sekiz yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.



Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden 'Abbâs bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i 'aliyede 'Amodi bin Asaf muvacehesinde merkûm 'Amodi zimmetinde hüccet-i karz şer'iden alacak hakkım olan üç yüz guruş ile üç kile hintaya merkûm 'Amodi'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Amodi dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş ile mezkûr üç kile hinta müddei merkûm 'İsa'ya el-yevm zimmetinde sahiha deyni olduğunda tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş ile mezkûr üç kile müddei merkûm 'İsa ya edâsıyla merkûm 'Amod'a iltizâm olunduğu tescîl ve huzur âlilerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Cemaziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden 'Abbâs bin Mehmed'in Amodi bin Asaf'tan alacak hakkı olan üç yüz guruş ile üç kile hintayı(buğday) talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 300/Numero 599

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Halil bin Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclisi temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Taşçıoğlu Müslüm bin Halil verese-i zevce-i menkuha metrukesi İslim binti 'Abdullah ve sulbi sagir kızı Emine ve li-ebeveyni erkarındaşı Mehmed ve li-ebevyn kızkarındaşı Hâfize'ye ba'de'l-...ve mevrûsu merkûmunda merkûm Mehmed muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Müslüm'ün Birecikli Emin nâm kimesneye zimetinde verecek deyni olan ... esmanında iki bin yetmiş beş guruş edâsına müteveffâ-i merkûm emriyle kefil olduğu hüccetle müteveffâ-i merkûm hayatında ... merkûm Emin meblağ-ı mezbûr müteveffâ-i merkûm ahz û kabz edib bâkî bin yetmiş beş guruş kibel-i alada ve îfâ vefât etmekle merkûm Emin meblağ bâkî mezbûr bin yetmiş beş guruş kefalet-i mehakim hisbiyle benden ahz etmek ben dâhi meblağ-ı mezbûr bi'l-müraca'a tereke-i müteveffâdan olmak üzere verese-i merkûm Mehmed'ten talep ederim deyû ba'de'- da'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdeasına Hekimdede İmâmı Mâhmud bin Abûzer ve Mehmed bin Recep ve Halil bin Mustafa nâm kimesnelerden bâ mestûre sera ve ba'de 'alenen el-tezkiye-yi 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan bakkal İbrahim bin 'Ali ve 'Attar Halil bin Ramazan nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i isbat etmeğin mu'cebince ba'de'l-halef ve'l hükm meblağ bâkî mezbûr bin yetmiş beş guruş tereke-i müteveffâdan olmak üzere müddei merkûm Halil'e edâ ve teslim verese-i merkûm Mehmed'e tenbiye olunduğu tescil ve huzur a'lilerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Rebîu'lâhîr sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Halil bin Ahmet'in Taşçıoğlu Müslüm bin Halil'in vefat etmesiyle mevrûsu Mehmed'den bin yetmiş beş guruşu talep etmesi ve Mehmed'e tenbiye olunduğuna dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Nure binti Hâcî Halil nâm bîkr-i baliğa-i 'akile medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'i 'aliyede mahalle-i mezbûreden Mer'i(?) bin Hasan muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm Mer'i bana tezvic talib ve rağib olmakla ben dâhi hüsn-i rızâm ve tayyib-i ihtiyârım bin guruş mehr-i mu'acel ve bin guruş mehr-i mü'ecel tesmiyeleriyle nısfıma merkûm Mer'i'ye akd ve tezvic eylediğimde olduğu tezvic ve kabul eyledi didikte merkûm Mer'i 'akd-i merkûm Nure'ye sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında şîfâha tasdik ve vicaha tahkik eylediği tescîl ve mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms min şehr-i cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şuhûdü'l-hal:** Hâcî Hâfız Efendi Yusuf Paşa İmâmı Ahmet Efendi  
Hüseyn Paşa İmâmı 'Ömer Efendi Halil Efendizâde Mehemet Efendi  
Çubukçu 'Osman Ağa Mâhzar Hasa ve Ğayruhum

**Özet:** Nikah akdiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Nure binti Hâcî Halil'in Mer'i bin Hasan ile bin guruşa kendi rızasıyla evlendiğini ve bu karara uygun olarak iki tarafın evlilik akdini kabul ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Hasan bint Mustafa nâm bîkr-i baliğa-i 'akile medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'-i şerîf Abûzer bin Mehmed Emin bin 'Ömer muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm Mehmed Emin bana tezvic taleb ve rağib olmakla ben dâhi hüsn-i rızâm ve tayyib-i ihtiyârım bin guruş mehr-i mu'acel ve bin guruş mihr-i mü'ecel tesmiyeleriyle nısfıma merkûm Mehmed Emin'e akd ve tezvic eylediğimde olduğu tezvic ve kabul eyledi didikte merkûm Mehmed Emin akd-i merkûm Hüsne'ye sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında şîfâha tasdik ve vicaha tahkik eylediği tescîl ve mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms min şehr-i cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:** Hâcî Hâfız Efendi Yusuf Paşa İmâmı Ahmet Efendi  
Hüseyin Paşa İmâmı 'Ömer Efendi Halil Efendizâde Mehmed Efendi  
Çubukçu 'Osman Ağa Mâhzar Bedir  
ve Ğayruhum

**Özet:** Nikah akdiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Abûzer bin Mehmed Emin bin 'Ömer'in bin guruş karşılığında yaptığı evlilik sözleşmesine dair kayıt.

602

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Demancı 'Osman bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde beşinci ordu-yı hümâyun altıncı alayın birinci taburun altıncı bölüğünde...ikinci onbaşının ikinci neferi Mustafa bin Halil muvacehesinde işbu merkûm Mustafa zimetinde kut akçesinden alacak hakkım olan bin yüz elli guruşu merkûm Mustafa'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mustafa dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmdan müddei merkûm 'Osman zimetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmek mu'cebince meblağ-ı mezbûr bin yüz elli guruş müddei merkûm 'Osman'a edâsıyla merkûm Mustafa'ya iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Demancı 'Osman bin Mehmed'in Mustafa bin Halil'den bin yüz elli guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 301/Numero 603

Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Halife mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Âişe binti Bayram bin ‘Ömer’in verâset-izevcesi Kadir bin ‘Abdullah ve... zeviye’l-irham varisi emmisi ‘Abbâs bint ‘Ömer bin Hüseyin’e münhasır olduğu lede’ş-şer’ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verâset-ikebiratı merkûman taleb ve ma’rifetleri ve ma’rifeti şer’le tahrir ve beyan olunur bi’l-farizetü’ş-şer’iyye tevzî‘ ve taksim olunan defter-i kâssamdır ki müfredât-ı ber-vech-i ati zikr û beyan olunur. Fî’l-yevmi’l-hâdi min cemaziye’l-âhir sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksinine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Âişe binti Bayram bin ‘Ömer’in vefat etmesiyle malının varisleri arasında taksim edilmesiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

Eyüb nâm kimesnede müteffa-yı mezbûrenin alacağı

Bahâ 400

Zevce-i merkûm Kadir zimetinde müsbet mehr-i mu’ahız

200

Zevce-i Kadir zimmetinde müsbet görülen alacağı

200

Yekûn 800

Minhü’l

Harc-ı defteri mâhkeme Kaydiyye-i defteri Varaka bahâ

20

Bahâ 1 pâre 20

Pâre 20

Yekûn

Sahhu’l

Hisse-i zevci’l-merkûm Kadir

22

778

389

Hisse-i ibnü’l-mezbûre ‘Aişe

389

Bâla-yı- defterde muharrer olduğu vechile verese-i kebiran-ı merkûmandan her bir hissesine ahz eylediğini işbu mâhalle şerh verildi.

#### 604

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hasan Paşa mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Eğberlioğlu(?) Dano tarafından zikr-i ati husus taleb ve da'vâya vekil-i müseccel-i şer'iyyesi kebir oğlu Kirkor medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Hasan Bazırgan bin Ahmet muvacehesinde müvekkilim ve pederim merkûm Dano'nun sera mutasarrıf olduğu menzili merkûm Hüseyin'in menziline mu'tezil ve mülâhık olduğundan işbu merkûm Hasan'a bey' olan İbrahim babası Abdullatif'ten müntakil ve babası merkûm Abdullatif menzil-i mezbûru kendüye bayi' olan Etmekçi Merdo'dan iştirâ etmezden mukadem ve babası merkûm Dano dâhi menzil-i mezbûr tarihten on sene mukaddem Helvâcı Kadir nâm kimesneden iştirâ ve merkûm Kadir dâhi malını evvel Emin Bekir'den iştirâ etmezden mukaddem işbu merkûm Hasan'ın menziline bayi'-i evvel merkûm Etmekçi Merdo tarihten otuz sene mukaddem babamın malik olduğu menzilin bayi'-i evvel merkûm Emin Bey zamanında babam ve müvekkilimin hala yedinde mülkü olan menzilde vâki' kapının duvarı üzerine merkûm Hasan'ın yedinde bulunan menzilin kapının duvarına vasi' ve bina edüb bu ana değin tedâvül-i abadide bir müşteri tarafından mümkün iken da'vâ dahi olunmamış isede allen mukim merkûm duvar-ı mezkurun temelli malik olduğu menzilin temelli olduğunu kahm etmekle merkûm Hasan menziline olan mezkûr duvara babamın malik olduğu menziline vâki' temelli üzerinden ref'ine merkûm Hasan'a cebr ve tenbiye olunmak muradıdır deyû merkûm Hasan'ın inkârına mekarım takyir-i meşruh üzere tasdi' eylediği da'vâsı menzil-i mezbûr ber-minval-i mübeyyen otuz sene mikdarı tedâvül-i abadide müşteride bir kimesne tarafından huzur-ı hakimde da'vâ-i mümkün iken bila arz-ı sükut eylediklerinde ma'ada henüz on beş sene mürur iden da'vâ-i hükm bila emr-i 'ali istima'ından memnu' olduğu müvekkiline muzâfa vekil-i merkûm Kirkor'a taksim ve bey-yüce şer'i merkûm Hasan mu'arazına men' bulunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l- sâdisi min cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Varislere kalan miras konusunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hasan Paşa mahallesi sâkinlerinden Eğberlioğlu(?) Dano tarafından açılan da'vâya oğlu Kirkor vekil olub Hasan Bazirgan bin Ahmet muvacehesinde Dano'nun babasından kalmış bir evi olub Hüseyin'in eviyle bitişik olması dolayısıyla ileriki dönemlerde oluşan soruna dair kayıt .

### 605

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Medrese mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Yusuf bin 'Abdullah'ın verâset-isulbi kebir oğlu 'İsa ile sulbiye-i kebir kızı Medine ve...kable'l-kısm merkûm 'İsa dahi vefat edüp verase-i zevce-i menkuha metrukesi İslime ve sağır oğlu Yusuf'a münhasır olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i mezbûrede ma'rifetü'z-zâtı mezbûre İslime tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâya ahz ü kabz vekalet-i âmm mutalik sahihi şer'iyeye ile vekil olduğunu zat-ı mezbûreye bi'l-marifetü's-şer'iyeye-i 'arifân Ramo bin Mustafa ve Mustafa bin Hâcı Mehmed nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasmı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyeye lâhık olan zevci Eyüb bin Bekir Yusuf bi'l-vekale ve sağır mezbûre Yusuf dâhi hususu mezkûr li ecli'l-da'vâ kibel-i şer'iden mensûb vasiye olmakla bi'l-vesaye medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde verase-i merkûmundan ma'rifetü'z-zât mezbûre Medine muvacehesinde müteveffâl-ı evvel merkûm Yusuf'un hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü ve ba'de vefât vasi olduğum sağır merkûm Yusuf ve müvekkilim mezbûre İslim'in zevci ve mevrûseleri müteveffâ-i sâni' merkûm 'İsa ile mezbûre Medine ve ... 'adle'l-meclis-i mezbûre ...mevrûsu merkûm 'İsa dâhi ba'de'l-vefât hissesi müvekkilim mezbûre İslim ve vasiye bulunduğum sağır merkûm Yusuf mevrûs-ı mahalle-i mezbûrede vakim ma'lûm el-hudud bir bâb mülkü menzilden müteveffâ-i mezbûre 'İsa'nın hissesi olan menzil-i mezbûrun nisfi hissesi beşer sene işbu Medine'ye be-hayr hisse zapt eylediğinde keffî yediyle müvekkilim mezbûre İslime ve vasiye bulunduğum sağır-i mezbûre Yusuf içün baki mahallinde teslim merkûm Medine'ye tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'l-vekale ve bi'l-vesaye ve ba'de'd-da'vâ ve'l-istîfâde merkûm Medine dâhi cevabında ber-minvâl-i muharrer hissesi karındaşı müteveffâ-i sâni' merkûm İsa'ya

babası müteveffâ-i evvel merkûm Yusuf'dan mevrûs olub merkûm İsa dâhi ba'de'l-vefât nısf-ı hisse mezkûre sagir mezbûre Yusuf müvekkilim mezbûre İslime'ye mevrûs olduğu talif ve kat'ine ikrar ve itiraf etmeğin mu'cebince menzil-i mezbûrun nısfı hissesi mezkûrundan keffî yedle müvekkilim mezbûre İslime ile sagire-i mezbûre Yusuf içün vekil ve vasiye mezbûr Eyüb'e teslim merkûm Medine'ye tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lam olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' min cemaziye'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Medrese mahallesi sâkinlerinden vefât iden Yusuf bin 'Abdullah'ın varislerinin merkûm Yusuf'tan kalan malın taksimine dair dava kaydı.

**(Sn): 302/Numero 606**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Korkmaz mahallesi sâkinlerinden Bedir bin 'Osman medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle meclis-i şer'imizde Sinekli karyesi sâkinlerinden Müslüm bin Mustafa muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb karye-i mezbûre sâkinlerinden olub tarihten otuz sene mukaddem vefât iden 'Osman... nâm kimesne benim emmizâdem kaffe-i terekesi olan otuz altı keçi ve bir koç ve bir çift...ve bir 'aded ... ve iki 'aded lenger ve bir 'aded cem'a tuz kazganı bir 'aded teşt ve bir 'aded legen dört göz hane ve üç kat yatak ve bir kilim ve beş 'aded sahan ve iki 'aded tas ve on kile hinta ve on beş kile şe'ire ve beş 'aded öküz ve bir ve iki 'aded merkeb işbu müteveffâ-i merkûm Müslüm müteveffâ-i merkûma varis olmayarak babam 'Osman'ın cevabında zapt ve babam 'Osman'nın cevabında merkûm Müslüm'den da'vâ etmeyib benim hali sağiremde tarihten dokuz sene mukaddem vefât etmiş ise de merkûm 'Osman beyyinemize benim emmim oğlu olduğundan emval-i eşya-yı mihrde mezkûr deyû telef olmuş olmakla kıymet-i şer'den bey'-ı bāt-ı etmeyib merkûm Müslüm'den talep ederim deyû da'vâ etmedim isede ben merkûm Müslüm'den da'vâ-i mezkûremden fareğ olub husus-ı mezkûr müteallik-i âmm ve da'vâ-i vekaf-ı mutalibattan merkûm Müslüm'den zimmetinde ibrâ-yı âmm sahih-i şer'le ibrâ ve iskât hak eyledikte olduğu ibrâ-i mezkûremi kabul eyledi didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't- talep ketb ve imlâ olundu. Fî'l yevmi's-sâbi' min cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.



**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Korkmaz mahallesi sâkinlerinden Bedir bin ‘Osman’ın babasından kalma söz konusu otuz altı keçi ve bir koç ve bir çift...ve bir ‘aded ... ve iki ‘aded lenger ve bir ‘aded cem’a tuz kazganı bir ‘aded teşt ve bir ‘aded legen dört göz hane ve üç kat yatak ve bir kilim ve beş ‘aded sahan ve iki ‘aded tas ve on kile hinta ve on beş kile şe‘ire ve beş ‘aded öküz ve bir ve iki ‘aded merkebi Müslüm bin Mustafa’dan talep ettiğine dair kayıt.

**607**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Erzeloğlu ‘Ömer Hâcî Halil medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer‘imizde ‘Ömeriye mahallesi sâkinlerinden ‘Ali bin Reşo muvacehesinde işbu meclis-i şer‘de muayene olunan bera-i da‘vâya tarihten altı sene mukaddem Deyri(?) kazasından iştirâ edüb dayım Aşkaloğlu Mehmed’e tevdi’emanet vermek Urfa’ya irsal göndermek etmişim ‘allen da‘vâyı mezkûreye işbu merkûm ‘Ali yedinde bu mahallede bilâ istihlâk taleb ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm ‘Ali dâhi cevabında da‘vâ-yı mezkûreye karındaşım müteveffâ Sâlih merkûm Aşkal Mehmed’in oğlu Bekir nâm kimesneden beş yüz guruş iştirâ edüb karındaşım dâhi ba‘de’l-vefât da‘vâ-i mezkûre bâkî mevrûs olmuşdur deyû müddei merkûm mâ‘adâ müdde‘âsını ba‘del-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde‘âsını Aşkaloğlu Hasan bin Mehmed ve Ahmet bin Halil nâm kimesnelerden alna ve bâ varik mestûre helvâcı Mehmed bin‘Abdullah ve vasiye Mustafa ve Mehmed ibn-i ‘Abdurrahman nâm kimesnelerden sedâd adil ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iğbar olunan Hamo bin Hüseyin ve İbrahim ibn-i Süleymân ve bin Hamşo nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe ber nech-i şer‘i isbât etmeğin ba‘de’l-halef ve’l-hükm ve da‘vâ-yı mezkûre müddei merkûm ‘Ömer’e teslim merkûm ‘Ali’ye tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î ‘âliyelerine ahz ve i‘lâm olundu.Fî’l-yevmi’l-tasi’ min Cemaziye’l evvel sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden Erzeloğlu ‘Ömer Hâcı Halil’in ‘Ömeriye mahallesi sâkinlerinden ‘Ali bin Reşo’dan alacağı olan beş yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

608

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Serac Hâcı Hamza ibn-i Babâ Murtaza’nın verâset-izevce-i menkuha metrukesi Fatma bint Ahmet ile sulbi kebir oğlu Hüseyin ve sulbiye-i kebîre kızı ‘Ayn-ı Zelihâ ve sulbi sagire oğullar Muhiddin ve ‘Ali’ye münhasır kable’l-kismetmerkûm Muhiddin dâhi vefât edüb verâset-ivâlidesi mezbûre Fatma ve li-ebeveyni erkarındaşı sagire merkûm ‘Ali’ye münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmundan sagir merkûmun kibel-i şer‘iden mensûb vasiyesi vâlidesi marifetü’z-zat mezbûre Fatma tarafından zikr-i ati hususu takrir vekalet-i âmm mutalik sahihi şer‘iyye ile vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi’l-marifetü’ş-şer‘iyye ‘arifân eskici Mollâ ‘Ali bin Kadir ve eskici Kırat Ahmet bin Mustafa nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer‘i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer‘iyye lâhık olan li-ebeveyni emmisi ‘Osman bin Devriş bintü’l mezbûre ‘Ayn-ı Zelihâ tarafından dâhi kezalik zikr-i ati hususu takrir ve vekalet-i âmm mütealik sahiha şer‘iye ile vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi’l-marifeti şer‘iyye-yi ‘arifân Serac Kadir bin ‘Osman ve Azizoğlu Mehmed bin İbrahim nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasmı cahidde Ber nech-i şer‘i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer‘iyye lâhıkolan Hâcı Mustafa bin İbrahim hazır olduğu hâlde meclis-i şer‘imizde verese-i merkûmundan merkûm Hâcı Hüseyin muvacehesinde bi’l-vekalet ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb müteveffâ-i merkûmun hayatında ‘ali el-vefât yedinde malı ve mülkü ve ba’de vefât ‘ali sebili’l-minasenti el-şer‘i müvekkilim mezbûre Fatma ile verese-i sâire merkûmuna mevrûs ma’lûmatu’l-hudud mahalle-i mezbûrede vâki’ bir bâb menzil ve Serac Bâzarında vâki’ malum el-hudud bir bâb dükân ve ... pazarında vaki ma’lûm el-hudud bir bâb Berber dükânı olub birbirimize hissemizi ikrar-ı murad ettiğimizde vekil-i hazır merkûm Hâcı Mustafa ve merkûm Hüseyin menzili ve dükkanları beynemizde bi’l-müzayede mezkûr berber dükânı müvekkilim mezbûre Fatma’nın hissesiyle sagir merkûm ‘Ali hissesinde on bir bin guruş takyir ve hisselerine bilâ-kabz edüb ve mezkûr Serac dükkanını dâhi hazır merkûmunda

müvekkilesi mezbûre ‘Ayn-ı Zelihâ üzerinde dört bin guruş takrir edûb iki bin beş yüz guruş hisesine bedeli kabz ve kabul edûb bâkî bin beş yüz guruş dâhi müvekillim mezbûre ile sagir mekum hisselerine bedeli müvekillim mezbûre Fatma ahz û kabz edûb menzil-i mezbûr dâhi masrafı hırab olduğundan masarîfât-ı kesireye muhtac olduğu bi’l-iğbar ‘ande’l-şer’ alanur tahkik eylediğinden menzil-i mezbûr dâhi hissesine ... işbu merkûm Hâcî Hüseyin’in üzerinde beş bin guruş takrir eylediğinden hissesine ... ahz û kabz ve kabul ve bu vechile taksim olunmuştu didikte gibbe’t-tasdikü’ş-şer’i tescîl ve mâ vâki‘ bi’ taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l- yevmi’s-sâmin min cemaziye’l evvel sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimine dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden Serac Hâcî Hamza ibn-i Bâbâ Murtaza’nın vefat etmesiyle birlikte varisleri arasında babalarından kalma dükkanların pay edilmesine dair kayıt.

Urfa Mutasarrıflığına

**(Sn):304**

**Umum 94**

Sa’adatlû Efendim Hazretleri

Tahriri icar kılınan mâhallerde emr-i tahsilattan sırat ve sehvetle hüsnü ceryan zımnında ba’de mâ emlâkca vuku’a bulacak ferağ ve intikâl ile ta’mirat ve inşa’at içün rızasat-ı tezkiresi olmak isteyenlerin vergileri tamamen ahz ve istihsal olunmadıkça icrası mu’ameleye müsa’ade olunmaması ve eshabı emlâkdan olub ma’aş ve tımarı ve zeameti ve sâire hüccatdan dolayı Mali sandığından pâre alanların vergilerinde alacakları akçe’den kat’ ve tevfik üç yüz iki numarada ve fî iki zilhicce sene doksan bir tarihiyle Maliye nezaret-i celilesinden şerefe varid olan tahrirat-ı ‘aliyede iş’ar... üzerine keyfiyet ta’mima bildirildiği hâlde ba’zı mâhallerde her...tahrirat-ı mebhusa ahkâmında tamamıyla icra olunduğu yine ... ferağ ve işgal ile ta’mirat ve inşaat ... içün rızasat-ı tezkiresi olunmaksızın ma’lûm icra ettirilmekte olduğu istincar olunub bi’l-vasiye umur tahrireye ve ve tahsiliyeye sakin ve tesviş...başka mucib olduğu...bulunmuş olduğundan ba’de izin emlâk kalmasına müracaatla muamele-i lâzime icra ve tezkire mâhsus i’tâ olunmadıkça bu misüllü işkal ve ferağ ile ta’mirat ve inşaatında mucib bir taraftan vuku’una meydan verilmemesi hususunda ... ve ihtarı tahrir ve emlâk mümeyyizliğined bâ müzekire

îfâde olunmuş ve sureti meşruh muvafik muslahat bulunmuş olmakla ber minvâl-i muharrer îcâb hâlde mütemadiye hüsnü icrasına takyir ve ihtimâm buyurulması babında irâde Efendim hazretlerindedir. Fî 28 Rebû'l âhir sene 292 ve fi 21 Mayıs sene 291

Vali-i vilayet-i Haleb

**İmza:**Mâhlas Es'ed

**609**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Hamo bin Hüseyin bin 'Abdullah 'ın verâset-izevci menkuha şer'iyye Zelihâ bint İbrahim Halil ve Haliloğlu kebir Hâcî Hüseyin'e ebna sulbiye-i kebîre kızları Vezîhe(?) ve Âişe ve sulbi sagir kızları...ve Fatma'ya münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagirtan-ı mezbûrtanın kibel-i şer'iden mâhsus vasiyeleri li-ebeveyn erkarındaşları merkûm Hâcî Hüseyin'in taleb ve ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le tahrir ve beyan olunur bi'l-farizetü'lş-şer'iyye tevzî' ve taksim olunan tereke-i müteveffâya merkûmdur ki müfredâtıyla ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.Fî'l-yevmü's-sâlis 'aşer min şehr-i cemeziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden Hâcî Hamo bin Hüseyin bin 'Abdullah'ın vefat etmesiyle varisleri arasında mirasın taksimine dair çıkan davayla ilgili kayıt.

Cacim 1 20	Sandık 1 10	Yatak kat 3 100	Şam'adan... 2 10	Çanak 1 2	Kazgan 1 15
Sahan 1 5	Tas 1 5	Sagir ibrik 1 5	'Ulbe 1 1	Lenger 1 10	Köfte leğeni 1 10
Kazgan 1 15	Tas 1 5	Teşt 1 25	Çuval 1 10	Küp 1 3	Merkeb 1 50

Kantara karyesinde bir kıt'a bağ mülkü

200

Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil

1500

Yekûnü'l-emval

Bahâ 2001

Harc-ı defter-i mâhkeme

50

Kaydiyye

3

Dellâliyye

10

Varaka bahâ

1

Verâset-iVaraka bahâve kalemiye

36

Yekûnü'l-ihracât

Bahâ

100

Sahhu'l-bâkî

Bahâ

1901

Hisse-i zevce-i mezbûre Zelihâ

Bahâ 237 pâre 25

Hisse-i ibn kebirü'l- merkûm Hacı Hüseyin

553

Hisse-i ibn kebiretü'l-mezbûre...

Bahâ

277

Hisse-i ibn kebiretü'l-mezbûre Âişe

Bahâ

277

Hisse-i sagirü'l-mezbûre Dursun

277

Hisse-i ... sağıret Fatma

277

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile hisse-i sagiretü'l-mezbûrtan eşya ve menzili olmak üzere ve hisse-i merkûm Hâcî Hüseyin'e teslim olduğu işbu mâhale şerh verildi.

**(Sn): 304/Numero 610**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Serac Hâcî ... bin Bâbâ Murtaza'nın verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Fatma bint Ahmet ile sulbi kebir oğlu Hüseyin ve sulbiye-i kebir kızı 'Ayn-ı Zelihâ ve sulbiye-i sagire oğulları Muhyiddin ve 'Ali'ye münhasıra kable'l-kismet merkûm Muhyiddin dâhi vefât edüb verâset-i vâlidesi mezbûre Fatma ve li-ebeveyni erkarındaşı sagir merkûm 'Ali'ye münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmundan kebir merkûm Hüseyin bi'l-asale ve ma'rifetü'z-zât binti kebiretü'l-mezbûre 'Ayn-ı Zelihâ tarafından dâhi zikr-i ati hususu takrire vekalet-i âmm mutalik-i sahiha şer'iyye ile vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-marifetü'ş-şer'iyye 'arifân Serac Kadir bin 'Osman ve Aziz oğlu Mehmed bin İbrahim şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nec-i şer'i sabit ve sebut vekalet-i hükmü şer'iyye lâhık olan vasiye Hâcî Mustafa bin İbrahim meclis-i şer'imizde sagir merkûm 'Ali'nin kibel-i şer'idin mesub vasiyesi vâlidesi mezbûre Fatma tarafından vasiye vekalet-i âmm mutalik-i

sahiha şer'iyye ile vekil olduğu kezalik zatı mezbûreye bi'l-marifeti'ş- şer'iyye 'arifân Eskici Mollâ 'Ali bin Kadir ve Eskici Kırat Ahmet bin Mustafa nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'le lâhık olan li-ebeveyn emmisi 'Osman Ağa bin Derviş muvacehesinde her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müteveffâ-i merkûmun hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba'de vefât 'ali sebili'l-minasenti el-şer'iyye-i vekili mezbûrede 'Ayn-ı Zelihâ verese-i sâire merkûmuna mevrûs mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûm el-hudud bir bâb mülkü menzili ve Serac Bâzârında vâki' kezalik ma'lûm el-hudud bir bâb mülkü dükkanı ve Penpeci pazarında vâki' ma'lûm el-huduud bir bâb dükkanından her birimize hisse-i azibemize(?) tafrik edeceğimizden mâ'adâ menzili mezbûru el-yevm müşrif harab olub taksim olunması sagire-i merkûm hakkında hiredekli olduğu ande'l-şer'i enver Şişlizâde 'Osman Ağa ve Ayıntaplıoğlu Ahmoş bin Süleymân ve 'Ali Efendi bin Mehmed nâm kimesneleri iğbarlarıyla mütehakkık olmağın menzil-i mezbûr beynemizde ledi'l-mezayide beş bin guruş merkûm Hüseyin üzerinde ve mezbûr Serac dükkanı dâhi müvekkilim mezbûre 'Ayn-ı Zelihâ üzerinde dört bin guruş ve mezkûr berber dükkanı dâhi on bir bin guruş vasi-yi merkûm Fatma'ya üzerinde takrir edûb cem'a yirmi bin guruşdan 'ali sebili'l-arşi şer'iyye müvekkil mezbûre Fatma ile sagire-i merkûm 'Ali'nin hisselerine on iki bin beş yüz guruş isabet eylediğinde hisse-i müsyibeleri olan meblağ-ı mezbûr on iki bin beş yüz guruş mukabelesinde müvekkil ve vasiye-i mezbûre üzerinde takrir iden on bir bin guruş mezkûr Serac dükkanı ile bin beş yüz guruş dâhi nakdn müvekkil ve vasiye-i merkûmeye def' ve teslim eylediğimizden müvekkil-i vasi merkûm Fatma kendi vasiyesiyle vasiyesi bulunduğu sagire-i merkûm hissesi olan meblağ-ı mezbûr on iki bin beş yüz guruş takası ve kabulü ve bu vechile taksim her birimiz razı ve kabul eylediğimizden menzil-i mezbûr merkûm Hüseyin'in ve Serac dükkanı dâhi müvekkili mezbûre Ayn-ı Zelihâ'nın ve mezbûr berber dükkanı dâhi müvekkil mezbûre Fatma ile sagiri merkûm 'Ali'nin malı ve mülkü olmuşdur didikte vekil-i merkûm 'Osman'a mekarın asil ve vekil-i merkûman Hüseyin ve Hâcı Mustafa'ya sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında tahkik ve tasdik etmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin min cemaziye'l evvel sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden vefât iden Serac Hâcî ... bin Bâbâ Murtaza'nın varislerinden 'Ayn-ı Zelihâ tarafından açılan davada emmisi 'Osman Ağa bin Derviş zimmetinde alacak hakkı olduğunu ve şahitlerin huzurunda durumu ispat etmesi sonucunda serac ve berber dükkanları başta olmak üzere söz konusu malların mahkeme tarafından merkumun müvekilleri olan Fatma, 'Ali, ve 'Ayn-ı Zeliha'ya verildiğine dair kayıt.

## 611

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Cuma bin Hüseyin bin 'Abdullah'ın sulbi sagir kızları Dursun ve Fatma'nın cedi ve vasiyeden kimesneleri olmamakla kibel-i şer'-i şerîften vasi nasb ehemmi ve iltizâm olmakla emanet ile ma'ruf ve istikamet ile mevsuf ve her vechile vesayet-i ihdasından ... kadir ettiği zeyl-i kitâbda muharrer el-esami müslimin ihbarlarıyla tahkik olan sagirtan-ı mezbûrtanın li-ebeveyn erkarındaşları Hâcî Hüseyin sagirtan-ı mezbûrtanın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin kibel-i şer'iden sagirtan-ı mezbûrtan vasi nasb ve ta'yîn olundukta vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerini kemâ yenbâği edâya ve ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi 'aşer min şehr-i cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:** Behram Ağa Mâhzar Bedir ve Ğayruhum.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Cuma bin Hüseyin bin 'Abdullah'ın vefat etmesiyle varislerinden kızları olmayıp erkek kardeşi Hâcî Hüseyin'nin mallarını idare edeceğine dair kayıt.



Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Nibetullah Bey mahallesi sâkinlerinden 'Ali bin Reşid medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde Ulubağ karyeli 'Aşıkıoğlu Bekir bin Mehmed muvacehesinde karındaşım ve mevrûsem müteveffâ Sâlih bin Hüseyin Paşa'nın işbu merkûm Bekir'den beş yüz guruş semeni merfu' ve mâhsus iştirâ etmiş olduğu bir re's deveye işbu sagir bi'l-cümle Arızalıoğlu 'Ömer nâm kimesne müstahık çıkıkb ba'de'l-sebat ve'l-hükm yedimden ahz etmekle ben dâhi mevrûsem müteveffâ-i merkûmun merfu'u bulunan beş yüz guruşu merkûm Bekir'dan taleb ederim deyû bi'l-verase ve ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Bekir dâhi cevabında müddei merkûmun mevrûsu müteveffâ-i sulh deve-i mezbûreye meblağ-ı mezbûr mukabelesinde bey' eylediğini ve deve-i mezkûrenin dahi yedinde dahi müstahık çıktığını tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mucibiyle meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş müddei merkûm 'Ali'ye edâsıyla merkûm Bekir'e iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l- yevmi'l-hâms ve'l-'işrin min cemaziye'l evvel sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Satın alınan bir malın gerçek sahibine verilmesiyle ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Nibetullah Bey mahallesi sâkinlerinden 'Ali bin Reşid'in kardeşi Sâlih bin Hüseyin Paşa'nın 'Aşıkıoğlu Bekir bin Mehmed'den beş yüz guruşa bir tane deve satın aldığı fakat devenin Arızalıoğlu 'Ömer'e ait olduğu anlaşılınca alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

(Sn): 305/Numero 612<sup>167</sup>

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Asım Kulu karyesi sâkinlerinden Topal Müslüm bin Murad medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Mâhsar Müslüm bin 'Ömer muvacehesinde merkûm Müslüm zimetinde Kel Hüseyin nâm kimesneden...olan iki yüz guruşu merkûm Müslüm'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Müslüm dâhi cevabında meblağ cihet-i merkûmdan müddei merkûm Topal Müslüm zimetinde el-yevm sahiha deyni olduğun tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş müddei merkûm Topal Müslüm'e edâsıyla merkûm Müslüm'e iltizâm olduğu tescil ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu.Fî'l-yevmi's-sâdisi 'aşer min cemaziye'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Asım Kulu karyesi sâkinlerinden Topal Müslüm bin Murad'ın Mâhsar Müslüm bin 'Ömer muvacehesinde iki yüz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**613**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden telgraf muavini Munis Efendi ibn-i Feyzullah ibn-i Musa'nın verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Zemine binti Süleymân ve babası merkûm Feyzullah ve sagire kızı Fatma'ya münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire -i mezbûrenin min kibel-i ebcedesi ve velisi merkûm Feyzullah medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde bi'l-velayed ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb müteveffâ-i mekumun hayatında 'ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba'de vefât benimle zevce-i mezbûre zimetinde ve sagire-i mezbûre Fatma'ya mevrûs olub mezkûr Yusuf Paşa mahallesinde vâki' ma'lûm el-hudud bir bâb menzilden ben ve zevci mezbûre hisse-i sagireden ahire bey' merad eylediğimizde ma'ade sagire-i mezbûre nafakaya muhtac olub müteveffâ-i merkûmun deyû menkulatı deyni müsbet hakkı îfâ etmediğinden menzil-i mezkûre bedeli teslim ile ahire bey' olunub müteveffâ-i

<sup>167</sup> Muhtemelen katip numaralandırma hatası yapmıştır.

merkûmda deyn-i müsbetesi ba‘de‘l-edâya ... istirbah olunmak sagire -i mezbûre hakkında imtina’ ve evla olunduğu vec-i meşruh üzere canib şer‘iden bâkî izin verilmek bilâ velayed muradıdır diyerekte vâki‘ hali balada sebt olunan mütevellî üzere olduğu zeyl-i hüccete muharrer el-esami... sahihatü‘l- kelimat iğbarlarıyla zâhir ve muhakik ve mukarrer olunmasına vech-i meşruh üzere kebel-i şer‘ine izin verilmek mâ-vâki‘ bi‘t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî‘l-yevmi‘l-hâdi min şehr-i cemaziye‘l-evvel sene aşini ve tis’in ve mi‘eteyn ve elf.

Telgraf Çavuşu Mehmed Çavuş      Telgraf Çavuşu ‘Aziz Ağa

Telgraf müdiri... Efendi

**Özet:** Taraflar arasındaki alacaklarla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden vefât iden telgraf muavini Munis Efendi ibn-i Feyzullah ibn-i Musa’nın vefat etmesiyle babasının hak talep ettiğine dair kayıt.

**614**

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Beşlioğlu Mustafa bin ‘Abdullah’ın verâset-i zevci menkuha metrukesi Medine binti Hâcî Halil ve Elif binti Müslüm ve sulbiye-i kebir kızları Fatma ve İslim ve sagire kızları ‘Ayn-ı Zelihâ ve Hatice ve li-ebeveyni erkarındaşı Reşid ve sagir olduğu lede‘ş-şer‘ü‘l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagirtan-ı mezbûrtan ‘Ayn-ı Zelihâ ve Hatice’nin kibel-i şer‘iden mensûb vasiyeleri merkûm Reşid ve kebirat-ı mezbûrat Medine ve Elif ve Fatma ve İslim tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da‘vâ ve ahz û kabz ve vekil-i müsecceli şer‘iyye Halil bin Mustafa hazır olduğu hâlde medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer‘i ‘aliyede teba’-i devleti ‘aliyenin Puryedestan(?) milletinden olub Akob veledi Karabit muvacehesinde vasiyeleri bulunduğu sagirtan mezbûrtan ve müvekkilat-ı mezbûrat ...mevrûsiyemiz müteveffâ-i merkûmun işbu merkûm Akob zimmetinde hüccet-i karz şer‘iden alacak hakkım olan beş yüz elli guruş kibel- ahz ve‘l-istîfâ vefât edüb meblağ-ı mezbûr benimle sagirtan mezbûrtan müvekkilat-ı mezbûrata mevrûs olmakla meblağ-ı mezbûr beş yüz elli guruşu merkûm Akob’dan taleb ederiz deyû vekil-i merkûm ile ma’a bi‘l-asale ve bi‘l-vesaye ba‘de‘d-da‘vâ ve‘l-istintak

merkûm Akob dâhi cevabında müddei merkûm.....ve müvekkiltan mezbûrat müteveffâ-i merkûmun varisi olduğunu ve hüccet-i mezkûrede meblağ-ı mezbûr zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu ve hüccet-i mezkûreden ikrar ve itiraf etmeğın mu'cibiyle meblağ-ı mezbûr beş yüz elli guruş müddei asil vasi merkûm Reşid ve Kamil merkûm Halil'e edâsıyla merkûm Akob'a iltizâm olduğu tescil ve huzûr-i 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' 'aşer min cemaziye'l evvel sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacaklarla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcı Yadigar mahallesi sâkinlerinden iken vefât iden Beşlioğlu Mustafa bin 'Abdullah'ın vefat etmesiyle varislerinin beş yüz elli guruşu merkûm Akob'dan talep ettiklerine dair kayıt.

**(Sn): 306/Numero 615**

Bâdi-i defter oldur ki

İptal edilmiştir.

'An aslı der-i 'aliye ahalisinden olub Urfada zabıt süvari Şa'bân Ağa bölüğünde müstahdim iken zuhurda varis ma'ruf ve ma'rufesi olmadğı hâlde bundan akdem vefât iden Kadir Efendi bin 'Abdullah'ın kaffe-i terekesi canib beytül-mal-ı 'aliyede ve raci' olmakla medîne-i mezkûrede bi-misüllü vuku'a bulan tereke-i ahz û kabz ...Urfa muhasebecisi ve beytü'l-mâl memuru ve ref'etlü Mehmed Kamil Bey talep ve ma'rifeti şer'iyye tahrir ve bey' evkaf tereke-i müteveffâ-i mezbûrdur ki ber-vech-i ati zıkr ve beyan olunur. Fî'l- hâdi min rebû'l âhir sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimine dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Urfada zabıt süvari Şa'bân Ağa bölüğünde Kadir Efendi bin 'Abdullah'ın vefatıyla varisi olmadığından terekesinin beytü'l-mâla ait olduğuna dair kayıt.

Siyah sako 1	Köhne cuka	Siyah şal 1	... 3	Kundura çifti 1
35	şalvar 1	28	8	26
	28			

Don 2	Cedre 2	Gömlek 1	Cem'adan 1 4	... 1
... 1 4	Gömlek 1	Esb tobre 1 3	Mekiye 1	Gözlük 1
Ustura 1 2	'Akal 1	Köhne... 1 22	... 16	... 1 620

Doksan senesi hesabından mütebâki yekûn Dağlı Ağa Şa'bân Ağa  
zimmetinde alacak hakkı olan bâ sende

Bahâ 1843

0255

- \_\_\_\_\_

1588

Yekûn Bahâ 2461 pâre 10

Minhûl

Zaptiye Mehmed Çavuş ve ma'rifetli müteveffâ-i merkûmun tecyiz ve  
tekinine... olan masarif

73

Dellâliyye

Bahâ pâre

08 00 Berâ-yı hazine-i celile

02 25 Berâ-yı kâtibe terki

05 15 Berâ-yı ma...

Kaydiyye-i defteri

Bahâ	pâre
2	10
2	10
+_____	+_____
4	20

Bahâ 20

Bera-i hazine

Bera-i mukteyid mâhkeme

Harc-ı defteri mâhkeme

Bahâ 25

Yekûn

Bahâ 161 pâre 20

Minhel

Bahâ 2299	pâre 30
110	00
+_____	+_____
2409	30

Resm-i emniye bera-yı hazine-i celile

**Derkenar:** İşbu defter ba'de't-tanzim müteveffânın tabur sandığına basında ... zuhur etmekle işbu kaydı bi'l-terkin sicil-i şaniyenin 1200 numerosuna kayıt olunmuştur.

**Mühür:...**<sup>168</sup>

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile...nasfı hissesi olan sekiz guruş ve Kaydiyye-i defteri mezkûre kezklik nasfı hissesi iki guruş on pâre ve resm-i emniye yüz on beş guruş otuz pâre cem'ân varidat-ı hazine-i celile yüz otuz sekiz guruş idhal cedvel olub hazine-i celileye irsal olunmak üzere mezkûr memur mûmâ- ileyh teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhülle şerh verilmiştir.

**616**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Çay Kapı nâhiyesine tâbi' ...Tam karyesi sâkinlerinden Hasan bin 'İsa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde 'Abdullah Bey ibn-i 'Ali Bey muvacehesinde ikar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb merkûm 'Abdullah Bey'den tarihten iki sene mukaddem şahsıma kırk beş guruşdan iki sene hizmet etmiş olduğundan mezkûr iki senelik ücretim olan bin seksen guruşu talep ve da'vâ eylediğimde olduğu 'indinde üç ay mikdarında hizmet ikrar mâ-adâ inkâr edûb ol-vechile miyanemizde menaziat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti ...ben da'vâ-yı mezkûremden fareğ olub husus-ı mezbûre müteallk-i âmm da'vâ-yı vekafi metalibattan merkûm 'Abdullah Bey'in zimmetine ibrâ-i âmm sahihi şer'le def'îne ibrâ eyledikte olduğu bera-yı mezkûremi kabz eyledi didikte gibbe't-tasdik mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Yapılan hizmetin karşılığı olan ücretle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hasan bin 'İsa'nın Abdullah Bey ibn-i 'Ali Bey'e iki sene hizmet etmiş olduğunu ve iki senelik ücreti olan bin seksen guruşu talep etmesi ve 'Abdullah Bey'in üç aylık hizmeti inkar ettiğine dair kayıt.

---

<sup>168</sup> Dijital ortama aktarılırken kaydırma yapıldığından burası tam çıkmamıştır.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Çâkeri mahallesi sâkinlerinden ‘Abbâs Veyso bin ‘Abdullah medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘imizde Mehmed bin Hâcî ‘Ali muvacehesinde merkûm Mehmed zimmetinde bir re’s esb esmanından alacak hakkım olan üç yüz guruşu merkûm Mehmed’den talep ederim deyû def’ ba‘de’ d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında hüccet-i karz şer‘iden müddei merkûm Mehmed’e meblağ-ı mezbûr zimmetinde sahih deyni olduğunu ikrar ve itiraf etmeğın mu’cebince meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş müddei merkûm Veyso’ya edâsıyla merkûm Mehmed’e iltizâm olduğu tescil ve huzûr-î ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fî’l-yevmi’l-‘aşer min cemaziye’l evvel sene aşını ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Çâkeri mahallesi sâkinlerinden ‘Abbâs Veyso bin ‘Abdullah’ın Mehmed bin Hâcî ‘Ali’den bir tane atın fiyatı olan üç yüz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.



**(Sn): 307/Numero 618**

‘An aslı Malatya ahalisinden medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden telgraf muavini Munis Efendi ibn-i Feyzullah bin Musa’nın verâset-izevci menkuha-i metrukesi Zemine binti Süleymân ve babası merkûm Feyzullah ve sagire kızı Fatma’ya münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagire-i mezbûratta men kibel-i ebcedi ve vasiye merkûm Feyzullah’ın taleb ve ma’rifeti ve ma’rifeti şer’le tahrir ve beyne’l-verese bi’l-farizeti’ş-şer’iyye tevzi’ ve taksim olunan tereke-i müteveffâ-i mezbûrdur ki ber-vech-i ati ati zikr ve beyan olunur.Fî’l-tasi’ ve’l-‘işrin min şehr-i cemeziye’l-evvel sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden vefat eden Munis Efendi ibn-i Feyzullah bin Musa’nın malının varisleri arasında taksimine dair çıkan davayla ilgili kayıt.

Kebir kazgan 1 96	Leğen 1 27	Teşt 1 30	Sini 1 70	Sac 1 19
Tava 1 12	Sagır kazgan 1 26	Sagır tencere 1 8	Mankal 1 28	Sagır satıl 1 13
Süzgeç 1 11	Üsker tas 2 31	Kahve ibrik 1 12	Sagır legen 1 19	Sagır lenger 4 20
...Şem'adan 1 9	Sahan 5 101	Sac 1 1	Tepsi 1 21	Sac 1 5
Su tası 1 8	Sahan 2 12	... ve yatak 2 7	Tahta 1 35	... çift 1 100
Kılınç... 1 150	Sac ve tava 2 13	Hırda'vât 00 13	Köhne ... 1 40	... 1 157
... Ma'a Satıl 2 230	...bağ 1 12	Köhne sende(?) 1 10	Şal gömlek 2 28	Çuka gömlek 1 25
... 1 61	Kürk 1 25	...beyaz gömlek 1 10	Beyaz gömlek 12 7	Beyaz sako 1 21
Köhne... 1 4	Kış... 2 9	Tütün...1 4	Hurc 1 31	Hakiye(?) 1 6
Cezve 1 9	... 1 23	Misli yorgan 1 31	... 3 12	Sagır kazgan 1 14
... 1 14	Yorgan 1 15	Kefi kilim 1 40	Keçe 1 35	Kaşık 11 10
... 1	Küb 2	Hamur tahtası	Kerevet 2	Pempe yastık 2

3	18	1 41	15	26
...Osmani kitab 1 30	Mızraklı 'alim ...1 7	...1 6		

Müteveffâ-i merkûmun telgraf sandığında olan ...

120

Kar'a karyesinde berhude olub kabz olunan

2000

Mehl-i mezbûrede menzil bâb 1

5650

Yekûnü'l-emvâl

Bahâ 10053 pâre 30

Minhe'l

Zevce-i mezbûre...mehr-i mu'ahız müsbit

1001

Zevc-i mezbûre Zemine'nin müsbet alacağı

2200

Sagire kızı mezbûre Fatma'nın müsbet alacağı

600

Telgraf müdiri Munis Efendi'nin müsbet alacağı

Bahâ 802 pâre 20

... Hâcî 'Ali oğlu Mollâ Mehmed'e müsbet vasisi

600

Yusuf Paşa İmâmı Ahmet Efendinin müsbet alacağı

200

Mollâ İsmail nâm kimesne müsbet vasisi

10

Emlak vergisine	Dellâliyye eşya	Harc-ı defter-i mâhkeme
12	160	110
Kaydiyye	Varaka bahâ	Akçe-i kesri
7	5	4

Yekûn

Bahâ 5752 pâre 10

Yekûn

Bahâ 4301 pâre 20

Hisse-i ibni'l- merkûm Feyzullah

Bahâ 1613 pâre 3

Hisse-i zevci mezbûre Zemine

Bahâ 537 pâre 27

Hisse-i sagiretü'l-mezbûre Fatma

Bahâ 2510 pâre 30

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile verâset-ikebiran merkûman hisselerine ahz û kabz ve istifâ hisse-i hak idüb hisse-i sagiretü'l- mezbûreden veli merkûm Feyzullah'a teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhalle şerh verilmiştir.

Bâdî-i defter oldur ki

Medîne-i Urfa mâhalatında Narıncı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden ‘Osman bin Feyzullah verase-i sulbi kebir oğulları Hasan ve Mehmed ve münhasır kable’l-kısm merkûm Mehmed dâhi vefât edüb verase-i zevci menkuha-i metrukesi Rukiye binti Mustafa ve sulbiye sagir oğulları Müslüm ve ‘Osman’a münhasır kable’l-kısmet merkûm Hüseyin dâhi vefât edüb verâset-izevc-i menkuha metrukesi Derviş binti Mehmed ve sulbi kebir kızı Âişe ve li-ebeveyn erkarındaşı oğulları sağiran merkûman Müslüm ve ‘Osman’a münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağiran merkûman kibel-i şer’ mensûb vasiyeleri vâlidesi mezbûre Rukiye taleb ve ma’rifeti şer’le ledi’l-mezayide bey’ ve defter olunan tereke-i müteveffâ-i mezbûredir ki ...ve beyan olunur. Fî’l-vevmü’s-sâlis ‘aşer min rebû’l-âhir sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili belge kaydı.

**Değerlendirme:** Narıncı mahallesi sâkinlerinden ‘Osman bin Feyzullah’ın vefat etmesiyle kendisinden kalan mallarının varisleri arasında taksim edilmesi için çıkan davaya dair kayıt.

Tenur yorgan 1 50	Sandık 2 61	Süzgeç ve leğen 2 17	Kazgan 1 40	Tava 2 32
Bakır ... 1 71	Kebir kazgan 11 100	Tahta kı’de 2 4	Sırığ 1 26	‘Ulbe 3 15
Teynur 80	Batman teymure 36	‘Ulbe 4 15	‘Ulbe 10 25	...teymur ... 14
‘Ulbe kapağ 1 10	Tahta sini 2 30	‘Attar sanduk 1-30	Süzgeç 2	Hırdavât 5

Takı tahtası 4 30	Sirke gümü 3 17	Tas... 74	Kahve diğer hali(?) 1 41	Tas kahve dibeği 1 20
İp 1 4	Sandık 1 25	Sandık 1 20	Sandık 1 26	.. 1 25
Kebir leğen 1 31	Leğen ve kulblu tas 2 15	Kebir teşt 1 40	Tüy ve ... 2 9	İbrik 1 3
'Ulbe 2 32	'Ulbe 2 8	'Ulbe 2 6	Küp 1 65	Bardak 4 21
... 1 20	Cerad 1 7	Kebir mizan 1 50	'Ulbe 5 19	'Ulbe 5 17
Kirs ve hırdavat 82	Besne terazi 6	Hıral 52	Sandık 23	Yatak 27
...Sini 9 60	Sandık 2 13	Kermeh kendiri 12	Bıçak 1 6	Cercer ve sepet 20

... 20

Yekûnü'l-emvâl

Bahâ 1488 pâre 30

Yekûnü'l-ihracât

Harc-ı defter-i mahkeme

Bahâ 36 pâre 30

Kaydiyye-i defteri

2

Dellâliyye

28

Varaka bahâ

1

Minhe'l

Hisse-i zevc-i sagire Rukiye

Bahâ 87 pâre 20

Hisse-i sagire Müslüm

Bahâ 437 pâre 30

Hisse-i sagire 'Osman

Bahâ 437 pâre 30

Hisse-i zevci ...

Bahâ 870 pâre20

Hisse-i binti'l kebire 'Âişe

Bahâ 350 pâre 20

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile kibarı merkûmun hisselerine ahz ûkabz edûb hisse-i sagiran-ı merkûman vasiyelerine teslim olduğu ahz ûkabz eylediği işbu mâhale şerh verildi.

(Sn): 308Numero 620

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden zikr-i ati müteveffânın varisi olduğunu iddia iden Mehmed bin Edeneli Hâcî Ahmet medîne-i mezbûre muhasebecisinden meclis-i şer'imizde müteveffâ-i merkûmun Hâcî Halil bin Adem muvacehesinde li-ebeveyn erkarındaşım 'İsa bin Hâcî Mehmed bin 'Abdullah beşinci ordu-yı hümâyun taburu dördüncü tabur onuncu bölük birinci ...ikinci neferi olub bundan akdem işbu merkûm Hâcî Halil zimmetinde... şer'iyiden alacak hakkım olan yirmi guruş kibel-i ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr bâkî mevrûs olmakla meblağ-ı mezbûr merkûm Hâcî Halil'den talep ederim deyû bi'l-verâset-iba'de'l da'vâya ve'l-istintak merkûm Hâcî Halil dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i mezbûrdan zimmetinde el-yevm sahiha müteveffâ-i merkûm ... deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf edüb müddei merkûmun verasetine ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer veraseti müdeasına Câmi-i Kebir İmâmı 'Ali Efendi bin Halil ve Sâlih bin Hâcî Ahmet ve Mustafa bin Ramazan ve 'Abdulhâdi bin Mehmed nâm kimesnelerden bâ mestûre sera ve ba'de Hasan bin 'Ali ve Halil Mustafa ve 'Abdullah bin Ahmet nâm kimesnelerden ba'de 'allenen le'de't-ta'dil ve tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Bekir bin Hâcî Ahmet bin 'Abdullah ve Mehmed Efendi Halil bin Mehmed nâm kimesne li-eceli'l-şehâde meclis-i şer'i hazirûn olub isrû'l-istişhâd fî'l-hakika müddei merkûm Mehmed ile müteveffâ-i merkûm Mehmed ile müteveffâ-i merkûm li-ebeveyn erkarındaşları olub babaları ismi Edeneli Hâcî Ahmet Efendi ve dedesiyle ismi 'Abdullah ve Mustafa ...mahalle-i mezbûre olmakla müddei merkûm Mehmed müteveffâ-i merkûmun Mehmed müteveffâ-i merkûmun hisse-i ...olub müddei merkûmdan mâ-adâ idaresi ve terekesine müstahik ahir kimesne olduğu ma'lûmemiz değildir biz bu hususa bu vechile şahidiz ve şehadet dâhi edriz deyû her biri mütafik...olmakla edâ şehâdet-i şer'îye etmekdir mucib ba'de'-hükm ve'l-tenbiye mâ-vaki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi'l-hâms şehri cemâziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkına dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden müteveffânın varisi olduğunu iddia iden Mehmed bin Edeneli Hâcî Ahmet medîne-i mezbûre



muhasebecisinden Hâcî Halil bin Adem muvacehesinde li-ebeveyn erkarındaşım ‘İsa bin Hâcî Mehmed bin ‘Abdullah merkûm Hâcî Halil zimmetinde alacak hakkı olan yirmi guruşu vefât etmesiyle beraber bâkî mevrûs olmakla meblağ-ı mezbûru merkûm Hâcî Halil’den talep ettiğine dair kayıt.

## 621

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhalatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden telgraf muavini Munis Efendi’nin sagire kızı Fatma’nın min kıbel-i ebcedesi ve velisi Feyzullah bin Musa meclis-i şer’i.....ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb velisi bulunduğum sagire -i mezbûre Fatma’nın babasından müstikla malından karar-ı kîfâye...ve kisve bahâ karz ve takrir olunmak muradımdır didikte zey-i hüçette muharrer el-esami müslimin iğbarlarıyla kadri ma’rifet ettiği iğbar olunan yevmiye kırk pâre şehriye otuz guruş kıbel-i şer’den nafaka mefruz olundukta olduğu ba‘de’d-da‘vâ meblağ-ı mefruz mezkûr sagire mezbûre içün sarf veledi’l-iktiza istidâneye ve ande’l-zafer sagire-i mezbûrenin ma’a allenen da‘vâ ve kıbel-i şer’iden veli merkûm Feyzullah’a izin verilmeğın mâ-vâki‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.Fî’l-yevmi’l-hâms min şehr-i cemâziye’l-ahir sene aşını ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Mal ve nafaka ile ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Munis Efendi’nin yevmiye kırk pâre şehriye otuz guruş nafaka ile ilgili çıkan davaya dair kayıt.

Medîne-i Urfa mâhalatından Dergezenli mahallesi sâkinlerinden Fatma bint Şeyho medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer‘imizde zevce-i sâbık Kôr Ahmet bin ‘Abdullah muvacehesinde ta‘yîne ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb merkûm Kôr Ahmet benim zevce-i dağilim olub beyyinemizde... vuku’una sine-i tarihten dört mâh mukaddem ben merkûm Ahmet zimmetinde mutasrif ve ma’kûd ‘aliye beş yüz guruş mehr-i... dâ’va-i ma’lum nafaka ve levazm şer‘iyye ... tarih olub talak-ı talibe olduğunda olduğu yine tatbika idüb hususat-ı mezkure mutallik-i âmm de‘avi vekaf-ı mutalibattan her biri kabullerimize hâvî aherin zimmetine ibrâ-yı âmm sahih-i şer‘iyye ile ibrâ ve iskât hâk eyledik didikte gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i tescil ve mâ-vâkîf bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmü’s-sâlis min cemeziye’l-ahir sene aşını ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Dergezenli mahallesi sâkinlerinden Fatma bint Şeyho’nun Kôr Ahmet bin ‘Abdullah’dan beş yüz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 309/Numero 623**

Ma‘rûz-ı da‘ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâfattından Bozabâd nâhiyesine tâbi’ ...karyesi sâkinlerinden Yusuf bin Mesti medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün’akid meclis-i şer‘imizde nâhiye-i mezbûreye tabi’ Pir Halil karyesi sâkinlerinden Bozan bin Eyüb muvacehesinde tarihten sekiz sene mukaddem Haleb... bey’ olunmak üzere merkûm Bozan’a seksen üç guruş kayd teslim merkûm Bozan koyun-ı mezkuresidir deyû ba‘de’-l teslim merkûm mezbûrede birini yenmiş olduğundan cem’ân seksen üç ‘aded koyun altı bin elli dokuz guruş bey’ ve ishatından ...seksen altı guruşunu vâki’ ve teslim edüb bâkî bey’ dokuz yüz yetmiş üç guruş îfâ etmediğinden meblağ müte-bâkî mezbûrede dokuz yüz yetmiş üç guruşu merkûm Bozan’dan talep ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Bozan dâhi cevabında tarih-i mezbûre müddei merkûm ber-vech-i mübayyen kendisine müvakkî mezbûrde bey’ olunmak üzere seksen üç ‘aded erkek koyun tesim eylediğini ve koyun-ı mezbûre dâhi her birine yetmiş üçer guruş bey’ eylediğini ikrar ve i’tiraf edüb lâkin tarihten altı sene mukaddem yine seksen altı tarihinde müddei merkûm ile koyun muhasebemiz ..... koyun için cel-i nakil masarif ile akçe-i kisre ba‘de’-l

meclis bâkî deyninde sekiz yüz guruş def' müddei merkûm Yusuf'a def' ve teslim edüb husus-ı mezkûre mütealîk'î âmm dava-i vekafî mutalibattan her birimize koyunlarımızı hâvî aherin zimmetine ibrâ ati ve sahihi şer' ile ibrâ-yı âmmsahih-i şer' iyye ile ibrâ ve iskât hak eyledikten deyû ba'de'l-def' ve'l-inkâr dâfi' merkûm ber-vech-i muharrer def'ine evla bâ-varîk mestûre tüccar Hâcî Mehmed bin 'Abdullah ve Hâcî Mehmed bin Deli Hüseyin ve Mehmed ... nâm kimesnelerden sırran ve ba'de Berber Ahmet bin 'Abdullah ve 'Osman bin Ahmet nâm kimesnelerden "allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbulu'l şehâde ettikleri iğbar olunan mezkûr Pir Halil bin Hâcî 'Ali ve ...ibn 'Ali Seko nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer' i isbât etmeğin mu'cebince müddei merkûm Yusuf ... şer' i merkûm Bozan muarızadan men' olduğu tescîl ve huzur 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l- yevmi's-sâbi' aşer min Cemaziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf bin Mesti 'nin Bozan bin Eyüb'e seksen üç 'aded koyun altı bin elli dokuz guruşa verdiğini ve seksen altı guruşunu teslim edüb bâkî dokuz yüz yetmiş üç guruş kalan para miktarını vermediği için dokuz yüz yetmiş üç guruşu merkûm Bozan'dan talep ettiğine dair dava örneği.

### 623

Der-i devleti mekîne arz-ı dâ'î kemîneleridir ki... evkâf... mülhak evkaftan Haleb vilâyet-i dahilinde medîne-i Urfa sancağına muzâffa Rumkale kazasında vâki' fazılları eveliyin meşrut olmak üzere 'İzettin vakfının...vazife-i muayenesiyle evladiyet-i meşrut tevliyet-i hüccetine bâ-berât-ı şerif-i 'alişân mutassarîf olan evlad-ı vakıftan 'Ayıntaplı Mehmed bin Mehmed nâm kimesnenin bundan akdem vefatından sonra...olub ve kaza-i mezkûre dâhi evkaf-ı kaydiyeden olub der-dest ve sicilatta mukayyed vekafiyesi olmayıb ancak tevli-i mezkûreye ... evlad evlad evlad vakıftan olub müteveffâ-i merkûmun ber-nech-i mâhsûs ma'ade evladı evladı olduğu ve ber-vech-i ta'yîn kadim tevliyed-i mezkurenin meşrutası bulunduğum vaziyet-i mezbûrenin emrine ... ru'iyete muktedir ettiği medîne-i mezbûre meclis-i idaresinden mu'kader meclis-i şer' ma'ali ... medîne-i mezbûre hala evkaf muhasebecisi Hâcî 'Osman Efendi hazır olduğu hâlde erbab-ı vakıf bey-karz müslüminden Mehmed Emin bin Mehmed Hâcî Mehmed bin Mehmed nâm

kimesneleri ihtiyarlarıyla zâhir ve müstahkık olmağın devleti mezkûre vazife-i mu'ayenesiyle müteveffâ-i mezbûr Mehmed mâhâllatından oğlu mezbûr Şeyh Mehmed ber mucib ümmü'l kadim evladiyet ve meşrutiyet üzere üzerine tezvic ve Medine... bâ-berât-ı şerif-i 'alîşân sadık ve ihsan buyurmak niyazıyla bayed-i sultanat(?) 'alaya arz ve i'lâm el-emri'l-emr Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Vakıfların bakımıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Urfa sancağına muzâffa Rumkale kazasına bağlı vakıfların ilgili görevlilerce el değiştirmesi sonucu ortaya çıkan sorunlara yönelik davayla ilgili kayıt.

**624**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kötüler mahallesi sâkinlerinden Ahmet bin Eyüb medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Müslüm bin Hüseyin muvacehesinde zabt-ı i'anesinden işbu merkûm Müslüm zimmetinde alacak hakkım olan iki yüz guruşu talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Müslüm dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmdan müddei merkûm Ahmet'e zimmetinde el yevm sahiha deyni olduğunu ikrar ve itiraf etmeğın mucibiyle meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş müddei merkûm Müslüm'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzur 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Cemaziye'l evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kötüler mahallesi sâkinlerinden Ahmet bin Eyüb'in Müslüm bin Hüseyin'den alacak hakkı olan iki yüz guruşu talep ettiğine dair kayıt.

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâfâtından Bozabâd nâhiyesine tâbi' Kırk Beykar(?) karyesi sâkinlerinden olup zikr-i ati müteveffânın vâlidisi olduğunu iddia iden Emin bin İbrahim ibn Ahmet medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde müteveffâ-i merkûmun medyûnlarından Hasan bin Abûzer muhzırında karye-i mezbûre sâkinlerinden beşinci alay otuz birinci tabur birinci bölük altıncı ... altıncı nefer iken bundan akdem vefât iden Ahmet bin İbrahim bin ve ğaibun ...Süleymân ve 'Osman ve 'Ömer li-ebeveyn erkarındaşları ve ğaibeti 'ale'l-meclis Fatma dâhi li-ebeveyn kızkarındaşı ve vareseti olup babaları ismi İbrahim bin Ahmet olmakla müteveffâ-i merkûmun merkûm Hasan zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iden alacak hakkı olan beş guruş kıbel-i ahz ve'l-istîfâ vefât edüb ben dâhi gaibun merkûmun taraflarına ve da'vâ ve ihtar ve ta'yîn vekili olmamla meblağ-ı mezbûr bi'l- verase ve müvekkileri merkûm Sinân'dan taleb ederim deyû ba'de'l- da'vâ ve'l-istintak merkûm Hasan dâhi cevabında hüccet-i mezkûreden müteveffâsına merkûm zimmetinde meblağ-ı mezbûr deyni olduğuna ikrar ve itiraf edüb müddei vekili merkûmun verâset-imüdealarına ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer verâset-imüddeası Hâcî İsmail Efendi bin Hâcî Şeyho ve Mustafa Efendi ibn Mehmed nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen Mehmed bin Aloş bin Kalo ve Mâhmut bin Haso bin Mollâ Hüseyin nâm kimesneleri liecli'l-şehâde meclis-i şer'e hazirûn olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakika müddei merkûm şahin ve gaibun merkûmundan merkûmun Süleymân ve ...ve 'Ömer gaib-i mezbûre Fatma müteveffâ-i merkûmun li-ebeveyn ... karındaşları varisleri olup babaları ismi İbrahim bin Ahmet ve müskaat-ı sa'isleri karye-i mezbûre olmakla merkûmundan hayr-ı varisi ve... müstahik ahir kimesne olduğu ma'lûmemiz vekilleri ve merkûmun Süleymân ve 'Osman ve 'Ömer ve Fatma taraflarından dâhi merkûm Şahin husus-ı mezkûresi da'vâ ve ahz û kabz vekil olduğunu söylüyoruz ve bu vechile şahidiz ve şehadet dâhi ederiz deyû bi'l-vesaye her bir biri müstahik ... olmamız edâ-i şehadet-i şer'iyye etmeleriyle mucibi ba'de'l hükm ve'l-müsbit ve mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi'l-'aşer min Cemaziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Bozabâd nâhiyesine tâbi' Kırk Beykar(?) karyesi sâkinlerinden Emin bin İbrahim ibn Ahmet'in alacak hakkı olan beş guruşu Sinan'dan talep etmesi sonucu çıkan davaya dair kayıt.

**(Sn): 310/Numero 626**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Hamza mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Ali bin... Mehmed Ağa'nın sulbi sağır oğlu Mehmed ve sulbiye-i sağır kızları Mekiye ve Zemzem'in min kibel-i ebcedleri ve velileri merkûm...Mehmed Ağa medîne-i mezbûre mâhkemesine meclis-i şer'imizde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edûb cedi ve velileri bulunduğum seffar-ı merkûmuna babaları müteveffâ-i merkûm 'Ali ile vâlideleri müteveffât Emine'den müntakil mallarından kadr-i kîfâye nafaka ve kisve bahâ karz ve takrir-i olunmak bi'l-valaya muradımdır didikte zikr-i ati meblağ kadri ma'ruf olduğu zeyl-i hüçette muharrer el-ismi müslimin iğbarlarıyla mütahkik olmağın seffar-ı merkumun bir sini şehriye on altışar guruştan üç sini şehriye kırk sekiz guruş kibel-i şer'iden nafaka ve kisve baha ve takdir olunub mübâliğ...mezkûru seffar-ı merkûmun sarf veledi'l-iktizâ istidâneye ve ande'l zâfer seffar-ı merkûmun mallarına rücu' veli merkûm... Mehmed Ağaya izin verilmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l- el 'aşer min Cemaziye'l ağır sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

**Şühûdü'l-hâl:** Hâcî Said Ağa İbrahim Efendi

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcî Hamza mahallesi sâkinlerinden iken vefât iden 'Ali bin... Mehmed Ağa'nın mallarının varisleri arasında anlaşmazlığa neden olması ve mahkemeye taşınmış olmasına dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından İhlasiye mahallesi sâkinlerinden Halil bin Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Mehmed bin 'Osman muvacehesinde merkûm Mehmed gaibanü'l-meclis Mehmed... nâm kimesnede olan ...esmanından bin guruş alacak hakkımın edâsına kefil-i bi'l-mâl ve zâmen olmakla meblağ-ı mezbûr merkûm Mehmed'den min hücceti'l-kefale talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında ber minvâl-i muharrer meblağ-ı mezbûrun edâsına kefil-i bi'l-mâl olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr bin guruş müddei merkûm Halil'e edâsıyla merkûm Mehmed'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzur-i 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l-'işrin min cemaziye'l evvel sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** İhlasiye mahallesi sâkinlerinden Halil bin Mustafa'nın bin guruş alacak hakkını Mehmed bin 'Osman'dan talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Debbâğhane mahallesi sâkinlerinden Süleymân bin Hâcî Mâhmut medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde li-ebeveyn karındaşı Mehmed muvacehesinde merkûm Mehmed zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden alacak hakkım olan beş yüz sekiz guruş bâkî îfâ ettiğinden talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında ber-i minvâl-i muharrer hüccet-i merkûmun merkûm Süleymân'a meblağ-ı mezbûr zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mucibiyle meblağ-ı mezbûr beş yüz sekiz guruş müddei merkûm Süleymân'a edâsıyla merkûm Mehmed'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzur 'alîlerine î'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l hâdi min şehr-i cemaziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Debbâğhane mahallesi sâkinlerinden Süleymân bin Hâcî Mâhmut'un kardeşi Mehmed'den beş yüz sekiz guruş alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Diyarbekir vilâyet-idâhilinde nefsi Diyarbekir ahalisinden Mehmed bin Mehmed medîne-i Urfa mâhkemesinde meclis-i şer'imizde Köncü(?) Hâcî Emin bin Hâcî Mehmed muvacehesinde işbu merkûm Hâcî Emin zimmetinde ... esmanından alacak hakkım olan bin üç yüz seksen yedi guruşdan yüz yirmi dört guruşunu merkûm Hâcî Emin'e betr' edûb bâkî bin iki yüz altmış üç guruşu merkûm Hâcî Emin'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Emin dahi cevabında meblağ mezbûr hüccet-i merkûmuna müddei merkûm Mehmed'e zimmetinde sahiha deyni olduğun tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mucibiyle meblağ-ı mezbûr bin iki yüz altmış üç guruş müddei merkûm Mehmed'e adasıyla merkûm Hâcî Emin'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzur 'alîlerine î'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min şehr-i cemaziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.



**Değerlendirme:** Diyarbekir ahalisinden Mehmed bin Mehmed'in Hacı Emin bin Hacı Mehmed'den bin iki yüz altmış üç gurusu alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 311/Numero 630**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ermeni milletinden Diravakim(?) veledi Nikohos'un veraseti kendisinden mukaddem vefât iden sulbi kebir oğlu Kirkor'ın sağır oğlu Aroş ve sagire kızı Tervande ile diğer oğlu Nikohos'ın sağır kızları Ana ve Katife'ye ba'de'l-inhisar merkûmundan merkûman Aroş ve Tervande'nin kibel-i şer'iden mensûb vasiye ma'rifetü'ş-şahsı Sultan ve sağirtan mezbûrtan Ana ve Katife'nin dâhi kibel-i şer'iden mensûb vasiyesi vâlidesi ma'rifeü'ş-şahsıma Karabit veledi Serkis medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde her birisi bi'l-vesaye ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb müteveffâ-i merkûmdan müntakil seffar-ı merkûmun Bozâbad nâhiyesine tâbi' beyne'l-emval ma'lûm el-hudud sekiz yüz tiyek bir kıt'a üzüm bağı müşrif-i hırab olub imaret ve mürmetine seffar-ı merkûmun îfâ eder malları olmadığından mâ-adâ seffar-ı merkûmun nafakaya ... ihtiyac ile muhtac olmalarıyla bağı mezbûr bey' olunub semeni seffar-ı merkûmana infak olunmak seffar-ı merkûman haklarında evvel ve inka' olmağın veci meşruh üzerinde kibel-i şer'iden bizlere izin verilmek muradımızdır dediklerinde hal-i balada sapt ve beyan olunan minval üzerine olduğu zeyl-i hüccette muharrer el-isami sâkin iğbarlarıyla mutahakkuk olmağın veci meşruh üzere kibel-i şer'iden izin verilmek ma-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l-işrin min cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:** Muhtar Nikohos Muhtar Minas Kileci Merdo

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden akdem vefât iden Diravakim(?) veledi Nikohos'un sekiz yüz tiyek bir kıt'a üzüm bağının varislerine intikal ettiğine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Meşşârikiye sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Bedir Ağa bin 'Abdi Ağa'nın verâset-izevce-i menkuhâ-i metrûkeleri Gımtavas binti Ahmet 'Ayn-ı Zelihâ binti Hano İbrahim Halil'e ve sağır oğulları 'Abdo ve Mehmed ve Ahmet ve sağır Hatice ve Zeyneb'e münhasıra olduğu lede'sş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-i merkûmun daniyelerinden Selim bin Hâcî Hamo ve Mustafa bin Gamsız Hâcî Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde seffar-ı merkûmun kibel-i şer'den mensûb vasiyeleri vâlidesi ma'rifetü'z-zât mezbûre Gımtavas tarafından zıkr-i ati ve husus-ı isma' ve red-i cevabâ vekil-i müseccel-i şer'iyye Halil bin Hâcî Bâkî muvacehesinde müteveffâ-i merkûm... 'Abdi Ağa zimmetinde esb bahâsından alacak hakkım olan yedi yüz seksen altı guruş bana kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât etmeke mebağ-ı mezbûr tereke-i vafiyesinden olmak üzere bize teslim müvekkiline muzâffa merkûm Halil'e tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Halil dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr müddeiyan-ı merkûman ber-vech-i muharrer müdeiyyesine bâ-varik mestûresi ve ba'de 'allenen Câmi-i Kebir İmâmı Hâcî 'Ali ve Hâcî Müslüm bin Halil ve Mehmed bin Ahmet nâm kimesnelerden lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü'sş-şehâde idükleri iğbar olunan Ahmet bin Kal(?) Mehmed Efendi ve Ayıntablıoğlu Ahmoş bin Süleymân nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin müddeiyan-ı merkûman her birisine ba'de'l-halef ve'l-hükm meblağ-ı mezbûr tereke-i müteveffâdan olmak üzere müdeiyyan-ı merkûmana teslim müvekkiline muzâffa vekil-i merkûm Halil'e tenbiye olduğu tescîl ve huzur 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms min cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Meşşârikiye mahallesi sâkinlerinden vefât iden Bedir Ağa bin 'Abdi Ağa'nın varislerinin Halil bin Hâcî Bâkî'den bir atın değeri olan yedi yüz seksen altı guruş alacak hakkını talep ettiklerine dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa'da... birinci taburda altıncı yüzbaşı 'Ömer Ağa bin 'Abdullah medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde redif altıncı bölükte 'Abdurrahman Ağa ibn Mehmed hazır olduğu hâlde Harran nâhiyesine tâbi Vehsi karyesi sâkinlerinden Mehmed bin Mustafa muvacehesinde benim işbu merkûm Mehmed zimmetinde esb bahâsından bin yüz guruş alacak hakkım olup ve hazır merkûm 'Abdurrahman Ağa'nın dâhi benim zimmetimde hücceti karzı şer'iden bin yüz guruş alacak hakkı olmakla ben merkûm Mehmed zimmetinde meblağ-ı deyni mezkûrem olan bin yüz guruşu merkûm 'Abdurrahman Ağa'nın benim zimmetimde alacağı olan bin yüz guruş bedel-i merkûm 'Abdurrahman Ağa'ya her üçümüz meclis'te hazır olduğumuz hâlde sahihi şer'iyye ile havale eylediğimde merkûm Mehmed ve hazır merkûm 'Abdurrahman Ağa havâle-i mezkûreye kabul eylediler didikte hazır merkûm 'Abdurrahman ve merkûm Mehmed akd-i merkûm 'Ömer Ağa'ya tahkik eyledikleri tescîl ve huzur 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l 'işrin min cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** 'Ömer Ağa bin 'Abdullah'ın Mehmed bin Mustafa'dan bin yüz guruş alacak hakkı oluğunu talep etmesi üzerine çıkan davaya dair kayıt.

(Sn): 312/Numero 633

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Serac Hâcı Hamza ibn Bâbâ Murtaza'nın verâset-izevce-i menkuha metrukesi Fatma binti Ahmet ile sulbi kebir oğlu Hüseyin ve sulbiye-i kebîre kızı 'Ayn-ı Zelihâ ve sulbi sağır oğulları Muhyiddin ve 'Ali'ye münhasır kable'l-kismetmerkûm Muhyiddin dâhi vefat edüb verâset-ivâliches mezbûre Fatma ve li-ebeveyn erkarındaşı sağır merkûm 'Ali'ye münhasır olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmundan merkûm Hâcı Hüseyin ma'rifeti'z-zât zevc-i mezbûre Fatma nefisinden asaleti ve vasisi bulunduğum sıgar-ı merkum 'Ali'ye dâhi vesayeti tarafından zikr-i ati husus takrir-i vekalet-i âmm mutalik-i sahihi şer'le vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-marifeti'ş-şer'iyye 'arifân Mollâ 'Ali bin Kadir ve Eskici Kırat Ahmet bin Mustafa nâm kimesneleri şehadetiyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'le lâhık olan li-ebeveyn emmisine 'Osman bin Devriş hazır olduğu hâlde meclis-i şer'imizde verese-i merkûmundan ma'rifeti 'Ayn-ı Zelihâ tarafından dâhi zikr-i ati hususu takrir-i vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-marifeti'ş-şer'iyye 'arifân Serac Kadir bin 'Osman ve Aziz oğlu Mehmed bin İbrahim nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde sabit ve sebut vekaletine hükm-ü şer'le lâhık olan Hâcı Mustafa bin İbrahim muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edüb müteveffâ-i merkûmun hayatında ali el-vefât yedinde malı ve mülkü ve ba'de vefât 'ali sebili'l-minasenti şer'iyye benimle verese-i saire merkûmun mevrûs mehl-i mezbûrede vâkî ma'lûm el-hudud bir bâb menzil ve Serac pazarında vâkî malum el hudud bir bâb dükkan ve Pembe...Bazarında vâkî ma'lum el-hudud bir bâb Berber dükkanından her birimize hissemize ikrar merad ettiğimizde vekil-i hazır merkûm Hâcı Mustafa ve 'Osman ile menzili ve dükkanları beynemizde bi'l-mezayide mezkûr menzil beş bin guruş benim hisseme bila ahz û kabz edüb ve mezkûr Berber dükkanı on bir bin guruş müvekil-i mezbûre Fatma ile sağır merkûm 'Ali'nin hisselerine bedel-i vekil merkûm ahz û kabz edüb mezkûr Serac dükkanı dâhi işbu vekil-i merkûm müvekilisine mezbûresi 'Ayn-ı Zelihâ'nın üzerinde dört bin guruşu takrir-i edüb iki bin beş yüz guruş kendi hissesinde bedel-i ahz û kabz mütebâkî bin beş yüz guruş sagir merkûm 'Ali ile müvekilan zevci mezbûre Fatma'nın hisselerinde nıksanlarına bedeli vekil hazır merkûm 'Osman Ağa'ya teslim olunub bu vechile her birimiz taksim mezkûr kabul edüb mezkûr Serac

dükkanı müvekkile-i mezbûre ‘Ayn-ı Zelihâ’nın müstikla malı olmuştur didikte akd-i merkûm Hâcî Hüseyin ve vekil-i merkûm ‘Osman Ağa’ya sadr olan cemi’ kelimât-ı meşrûhasındavekili merkûm Hâcî mutafa’ya tahkik ve tasdik etmeğin mâ-vâki‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.Fî’l-yevmi’s-sâmin min cemaziye’l-evvel sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Sultan Bey mahallesi sâkinlerinden akdem vefât iden Serac Hâcî Hamza ibn Bâbâ Murtaza’nın varislerinin Serac Hamza’dan kalma dükkanlardan kendi hisselerine düşen payı Hâcî Mustafa bin İbrahim’den talep ettiklerine dair kayıt.

295

Urfa mutasarrıflığına

Saadetlû Efendim hazretleri

Veraseti beyan ve izah olunduğu üzere tarik-i saltanatı seniyyeden bunca ihşiyar-ı külfet ve fedâkarlık ile ıslah teskir mahkeme ve mecalisten...’aliye müşerri’ ru’yet-i musalih ile ta’mîn ve hukuk-ı ‘ayad ...olduğu ve bu kaffe-i me’murin canibden leyl ve nehar sarf ve mâ hasıllattan...olması cümle ve za’if nizaf(?) memuriyetten bulunduğu hâlde dairet-i mutasarrıfiyet-i alilerince bu vakîfâ hazır nazır zimmetine i’tina olunmakta ve mahkeme-i şer’iyye ve nizamiyeye mihval...vakit ve zamanıyla ru’iyet olunmayarak ... bırakılmakta bulunduğu ...istihbar kılındı istihbar ... hüccet ise ziyade aherinde cümlemize hakkında mucib nizamet ve me’suliyet olacağı gibi ... vilâyeti dahi ma’suliyet-i mezkuresi muhtelif-i kebir beyan içün...tahkikat ve tahsisat muktezaya itsalından...durmamakta ve ihbaratı vaki’ye göre evrak ... ziyade nazırı i’tinaya ‘allenencak ... mahkeme-i şer’iyye ve muhasebe-yi temyize livanın mu’amelat ve olan tahrirat maddeleri olduğundan bu payede bi’l-hasım-ı nâib liva-i efendi ile saire lâzım gelenler ve memuriyet-i mülhakat velayetesi niza’ olarak vesayet-i ...sâni’ye ve netride icarıyla halak-ı sâni’ye alet ve ayine hazreti padişah bir kat...ve şer’i musallih ile ta’mîn hukukuna ve ba’de mâ dahi .....hilafından olarak hareket edenler bulunursa kıt’a hazır ve.....bu ber taraf-ı inhisas-ı hemem mâhsûsuna mutasarrıfları derkar buyurulmak babında emr ve irade efendim hazretlerininidir.

Fî 14 Cemaziye'l-... sene 292 ve Fî 5 Temmuz sene 91

**İmza:**Mâhlas Es'ed

**Değerlendirme:** Belgenin çoğu kelimesi okunamadığı için özetleme yapılmamıştır.

**633**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhallatından Sivrekli mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Emine binti Halil medîne-i mezbûre hükümet konağında hükümet meclisinde temyîz hukuku mâhsus odad bi'l- cümle 'aza hazirûn oldukları hazirûn oldukları hâlde müte'akid meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûrede sâkin Cum'ano bin Hüseyin muvacehesinde işbu Cum'ano ve zevci dâhilem olub tarih-i i'lâm dan on beş gün mukaddem baki zabt edüb ... ve ta'lif idüb ba'de ben dahi merkûm...menziline gitmemle şürût-ı mezkûrun vukuuna binaen yine mezkûr Cum'ano'nun ...mutalik olmamla mezbûrun zimmetinde mezbûrun zimmetinde müte'riz ve ma'kûd 'aliye olan bin guruş mehr-i muaccel ile nafaka adet ile ...mezbûr Cum'anodan talep ederim deyû da'vâ ettikte olduğu cevabımda müddei mezbûre meblağ-ı mezbûr bin bir guruş mehr-i muaccel tesmiyesiyle zevci medhul bahâsı olduğunu ikrar edüb ancak mezbûrin Emine'ye merkûm İsmail menziline götürdüğünü gördükte mezkûreye men' eylediğini kayd içün mezbûre Emine'ye ... bundan böyle ... menziline ...benden boş boş evvel deyû şürût-ı ve ta'lik edüb vazî' eylediğini ...içün deyû menzil-i mezkûre gitmekle ... ile mütealik olub ve vâki' olan ... dâhi ... edüb henüz adeti muktazatı olub bu vechile ... olmakla ... işbu mahalle-i şerhte ber nech-i şer'i mürcaat etmekle bâkî itaat ve ifkiyade mezbûr Emine'ye tenbiye olunmak muradımdır deyû ancak tasdik ile ...demedim deyû müddei mezbûrenin ber-vech-i muharrer müdde'âsını...ba'de'l- inkâr müddei mezbûre ber-minvâl-i muharrer müddesına isbâttan izhar acz edüb tahlif dâhi talep evla ve zimmetinden mezbûr Cumo'nun muarızadan ba'de'-men' bu surette vâki' olan...rücu' olub kıbel-i iktiza-yı...ile bilâ tecvid...beyyinelerinde olan akd-ı nikah kaim olmağın mucibiyle mezbûre Emine mezbûre Cum'ano'nun zevce-i menkuhtan olduğu müddei mezbûre Emine'ye taksim olunmağın ...mezbûr Cum'ano'ya teslim ile itaat ve inkiyad etmek üzere müddei mezbûre Emine'ye tenbiye olunduğu tescîl ve huzur 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min cemâziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arsındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Siverekli mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Emine binti Halil'in Cum'ano bin Hüseyin muvacehesinde Cum'ano'nun zevcesi olduğunu ve alacak hakkını talep etmesi üzerine çıkan davaya dair kayıt.

**(Sn): 313/Numero 634**

Der-i devleti mekîne arz-ı dâ'î kemîneleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa sancağına muzâffa Birecik kazası mâhâllatından Sancak mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât Mustafa bin Kara Hâcî Hasan bin Mustafa'nın verâset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Müslüm binti Melik Ahmet ile sulbiye-i kebîre oğlu Hüseyin ve sagir oğulları Hasan ve Şeyho ile sagir kızı Fatma ve babası merkûm Hâcî Hasan'a münhasıra olduğu Bermeki ahâlisinden Abdulkadir bin Hasan Bâbâ ve Şeyh Müslüm Reşit ve Mustafa bin Mehmed nâm kimesnelere bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Müslüm ve Mustafa'ya bina Hâcî Halil bin Mehmed nâm kimesnelere şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i sabit ve sebut verasetlerine hükm-ü şer'le lâhık olduktan sonra verese-i merkûmundan ma'rifetü'z-zât zevci mezbûre Müslüm ve Emin kebir-i merkûm Hüseyin tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâya vekalet'i âmm mutalik-i sahiha şer'iyye ile vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi'l-ma'rifeti şer'iyye-yi 'arifân şahidan mezbûrtan şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyye lâhık olan esb merkûm Kara Hâcî Hasan bi'l-ıslah ve bi'l-vekalet ve seffar-ı merkûman cedleri ve velileri olmakla bi'l-valaya Medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde aliyede kaza-i mezbûre ve mahalle-i mezbûre ahâlisinden maktul merkûmun katli olmak üzere ahz ve küfret ve meclis-i mezbûre izhar olunan zikr beyan 'Attar 'Abo bin Mollâ Mehmed nâm-ı ser akil ve bâliğ muvacehesinde gerzan ile bin iki yüz seksen dokuz senesi şehr-i Rebiu'l-ahirin ikinci Cuma günü beyne'l-asr ve'l-mazisi vekil ve velileri ve beynleri bulunduğum Müslüm ve Hüseyin ve seffar-ı merkûman mevrûsları ve benim oğlum ve mevrûsem katil merkûm Mustafa işbu mezbûr Zekeriya ile merkûm Zekeriya'nın emmisi...Müslüm'in hanesinde merkûm ...Müslüm'in oğlu Şeyho ile mukayyid eder iken beyyinelerinde aracılık ettiği hâlde işbu mezbûr Zekeriya yedinde bulunan

Mar'aş... merkûm Mustfa'nın sol kolunun yarısından ta'biri hak...ve cerh idüb yirmi iki gün mururunda cerh-i mezkurdan ma'a sırran merkûm Mustafa fevt vasi merkûm Zekeriya madde-i cerhin vukua gecesinde Hüseyin'e ahz ve kürfetle hükümete gider iken ...Hasan'ın oğlu Mustafa'nın sol kolu yazısından Maraş'a ilhakıyla ta'bir hak ... ve cerh iyledim deyû tev'i ikrar ve itiraf dahi etmekle mucib şer'iyye icra olunmak muradıdır deyû bi'l-asale ve bi'l-vekale ve bi'l-valaya ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm Zekeriya dahi cevabında vakt-ı ... mezkûre emmisi merkûm Reşad Müslüm'ün hanesinde merkûm Şeyho ile mukayyid eyledikerine ikrar ancak kibel-i merkûm Mustafa'nın 'ayn mukayyide hane-i mezkûrede bulunduğunu ve faslı...kendisinden sadrına ve rücu' ikrarı müdeasına...ba'de'- inkâr müddei asıl ve vekil ve veli merkûm Hâcı Hasan'dan ber minvâl-i muharrer müdeasına mutabık beyn taleb olundukta bedeli'l-emval müdet-i mahalle-i şer'iyye tecavüz ederek ikame-i beynden izhar acz edüb bi' taleb merkûm Zekeriya'ya bi'l-beyn muarızadan min' olunduğu tescil ve...karar arz ve i'lâm olundu el-emri'l-emr fi'l-yevmi's-sabi' min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

### 635

Der-i devleti mekîne arz-ı dâ'î kemîneleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa sancağına muzâffa Rumkale kazasına tâbi' ... karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem katline vefât iden ... binti Hamo bin Ahmet bin Çoko'nun verâset-ianası Emine bini Mehmed bin Şeyh 'Osman ve Babasımerkûm Hamo'ya münhasır olduğu 'Ali Efendi bin 'Abdullah ve Hâcı Mehmed bin Hasan ve Mehmed ibn Mehmed ve Hâcı Mustafa bin Ahmet ve Mustafa bin Halil nâm kimesnelerine bâ varik mestûre sırran ve ba'de al-naları lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Sâlih bin Mustafa ve Razi bin Müslüm nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasır hasm-ı cahidde bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i sabit ve sebut verasetlerine hükmü şer'le lâhık olduktan sonra verâset-imerkûman ibni'l- merkûm Hamo ve marifetü'z-zat ümmü'l-mezbûre Emine Medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsûs odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'le... katli olmak üzere ahz ve kürfet ve meclis-i mezkûre izhar olunan karye-i mezbûre ahalisinden İbo bin İsmail bin 'Ömer muvacehesinde tarihten üç sene mukaddem yine seksen sekiz senesinde şehr-i rebîü'l-evvelin yirmi beşinci günü... ve mevrûsemiz kat'iyeye mezbûresine karye-i



mezbûrenin merkûm İbo'nun... olmakla mezbûr İbo merkûm... olmakla mezbûr... merkûm... etmediğinden merkûm... ile merkûm... sol omuz ... ed haric idüb harc-ı mezkûrdan meşairet-i evvel 'inde vefât etmek mucib şer'iyesine merkûm İbo'nun efkarına mefarik bundan akdem merkûm İbo'dan da'vâ eyledik ise de allen bizler bi'l-asale tasdi' eylediğimiz da'vâmızdan mecane fareğ olub mûrisemiz müteveffâtı mezbûriyesinde dem ve dersine mütealik-i âmm da'vâ vekafı ... dâhi ... merkûm İbo'nun zimmetine ibrâ-yı âmm sahihi şer' kati' ...ibrâ ve iskât eylediğimiz da'vâ dâhi ibrâ-i mezkûr emiz kabul eyledi dediğinde müddei 'aliye merkûm İbo'dan...merkûman Cuma dayineye sadr olan cemi' kelimatında şîfâha tasdik ve vicaha tahkik eylediği tescîl ... arz ve i'lâm olundu. El-emri'l mine'l-emr fi'l-yevmi'l-hâdi min şehr-i Rebû'l-âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

**(Sn): 314/Numero 636**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhallatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti aliyenin Ermeni milletinden Akob veledi Ovanis medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Müslüm bin Mehmed muvacehesinde merkûm Müslüm zimmetinde eşya bahâsından alacak hakkım olan bin sekiz yüz elli sekiz guruş otuz beş pâreden bâkî...ve nakden bin üç yüz on üç guruş otuz beş pâre def' ve teslim edüb bâkî zimmetinde beş yüz kırk beş guruş alacağı olub hatta merkûm Müslüm tarihten iki gün mukadem meblağ-ı mezbûrdan bâkî beş yüz guruş zimmetinde alacak hakkım kaldığını mâhzar-ı müsliminde ikrar dâhi etmekle taleb ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Müslüm dâhi cevabında ber minvâl-i muharrer müddei merkûm ikrar-ı müdde'âsını... ba'de'l inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Câmî-i Kebir mahallesinden Hâcî Ali Efendi bin Halil ve Sâlih bin İbrahim ve Sultan Bey mahallesinden Mustafa ibn Sâlih Hâfız ve Mehmed bin İshak nâm kimesnelerden bâ varik mestûre sırran ve ba'de Hâcî Said Ağa ve Müslüm Efendi ve Zülfü Efendi nâm kimesnelerden dâhi "allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbulu'l şehâdeettikleri iğbar olunan meclis-i temyiz mümeyyizlerinden İbrahim Efendi ibn 'Abdurrahman ve Şişlizâde 'Osman Ağa ibn Hâcî "Ömer Ağa nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbat etmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş müddei merkûm Akob'a edâ ve teslim merkûm Müslüm'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzur 'alilerine

i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min Cemâziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Akob veledi Ovanis'in Müslüm bin Mehmed'den eşya bahâsından alacak hakkı olan bin sekiz yüz elli sekiz guruş otuz beş pâreden bin üç yüz on üç guruş otuz beş pâre teslim edüb zimmetinde beş yüz kırk beş guruş alacak hakkı kaldığını ve alacak hakkını talep ettiğine dair kayıt.

### 637

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhallatından Halife mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Âişe binti Bayram bin 'Ömer'in verâset-i zevci Kadir bin 'Abdullah.....varisi Âişe binti 'Ömer'e münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra ma'rifetü'z-zât mezbûre Âişe'nin vekil-i müsecceli şer'iyye sulbi oğlu Şirince İbrahim medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde müteveffâ-i merkûmun medyûnu 'Abdurrahman bin 'Abdullah muvacehesinde müvekkilim mezbûre Âişe'nin mevrûsu müteveffâ-i merkûm Âişe'nin merkûm 'Abdurrahman zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden alacağı olan dört yüz guruş kibel-i ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr ... mezbûre Âişe ile zevc-i merkûm Kadire mevrûs olmakla meblağ-ı mezbûrdan müvekkilim mezbûrenin hissesine ma'rufesi olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruştan iki yüz guruşunu merkûm Emrullah'tan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Abdurrazi cevabında hüccet-i mezkûre müteveffâ-i mezbûreye zimmetinde meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş deyni olduğunu ve müvekkile-i mezbûre Âişe dâhi varis olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr dört yüz guruştan müvekkilim mezbûrenin nasfı hissesi olan iki yüz guruşu vekili merkûm İbrahim'e edâsıyla merkûm Abdullah'dan iltizâm olunduğu tescîl ve huzur aliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Âişe binti Bayram bin ‘Ömer’in ‘Abdurrahman bin ‘Abdullah muvacehesinde merkûm Âişe’nin ‘Abdurrahman zimmetinde alacağı olan dört yüz guruşla ilgili davaya dair kayıt.

### 638

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhallatından Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden Hasan Hoca bin Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında mün‘akid meclis-i şer’i aliyede Hamo bin Musa muvacehesinde merkûm Hamo zimmetinde eşya-yı bahâsından iki yüz seksen sekiz guruş otuz pâre alacak hakkım olduğunu hatta merkûm Hamo tarihten dört ay mukaddem mâhsar-ı müsliminde ikrar ve itiraf dâhi etmekle meblağ-ı mezbûr merkûm Hamo’dan talep ederim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Hamo dâhi cevabında külliyyen ba‘de’l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde‘âsını Ahmoş ibn ‘Abdullah ve Mehmed bin Hasan ve Mâhsar bin Mehmed nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ve ba‘de ‘alenen Hamo bin Ahmet ve ‘Abdullah’a bin Mehmed nâm kimesnelerden dâhi ‘alenen le‘de’t-tezkiye ‘adlve makbûlü’ş-şehâde idükleri iğbar olunan Bâkî oğlu Halil bin Mustafa ve Muhtar Aboş bin Süleymân nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe ber nech-i şer’i isbât etmeğin mucibiyle meblağ-ı mezbûr iki yüz seksen sekiz guruş otuz pâreyi dâhi müddei merkûm Hasan Hoca’ya edâ ve teslim merkûm Hamo’ya tenbiye olunduğu tescîl ve huzur ‘alîlerine i‘lâm olundu. Fî’l-yevmi’l-hâms ve’l-‘ışrin min Cemaziye’l-evvel sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Debbâğhane mahallesi sâkinlerinden Hasan Hoca bin Ali’nin, Hamo bin Musa’dan alacak hakkı olan iki yüz seksen sekiz guruş otuz pâreyi talep ettiğine dair kayıt.

**(Sn): 315/Numero 639**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhallatından Halife mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Halime bint-i 'İsa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclisi temyîze mâhsus odada meclis-i şer'ımızde mehli mezbûre sâkinlerinden Abdulkadir Ağa bin ... Ağa muvacehesinde tarihten on beş sene mukaddem işbu merkûm Abdulkadir Ağa'nın babası müteveffî ... Ağa hayatında sakin olduğu harem dairesinden bir bâb-ı kebir kapı tahtı bizlerin ve fevku yine tam kendi hareminde yazlığı olmak üzere katı mezbûrun tahtı meblağ ma'lûm mukabelesinde bâkî bey' ve ben dâhi ba'de'l-iştirâ harem dairesinde kapısına sıra edüb bâki olduğumuz menzilden kapısına fethi divana değin içünde sâkin olmuş isemde kap-ı mezbûrun fevkuna yine yazlığına dâhi bâkî teslim merkûm Kadir Ağa'ya haber ve tenbiye olunmak muradımdır deyû takrir-i-i meşruh üzere tasdi eylediği da'vâsı bi'l-vechi şer'a istima' şayan olmadığı müddei mezbûre Halime'ye tefhim ve bi-yuce şer'i merkûm Abdulkadir Ağa'ya muarızadan men'olunduğu tescil ve huzur 'âlilerine i'lâm olundu. Fî'l-hâdi min şehr-i Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Halife mahallesi sâkinlerinden Halime bint-i 'İsa'nın Abdulkadir Ağa bin ... Ağa muvacehesinde var olan mülkle ilgili ortaya çıkan anlaşmazlığın çözümüne dair kayıt.

Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhallatından Hâcî Hamza mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden ‘Ali bin Mıġî Mehmed Aġa’nın verâset-izevci menkuha-i metrukesi Emmi binti Ahmet ile sulbiye-i saġir kızları Zemzem ve Mekiye ve sulbi saġir oġlu Mehmed ve babası merkûm Mehmed ve anası Elif’e münhasıra olub kable’l-kısmet merkûm Emmi dâhi vefât edûb verâset-ianası Fatma binti ÂiŖe ve sadriye kızları merkûman Zemzem ve Mekiye ve sadriye oġlu merkûm Mehmed’e münhasıra olub lâkin müteveffâ-i merkûmanın baŖka baŖka terekeleri olub olan müteveffâ-i evvel merkûmun terekesi tahrir olunub müteveffâ-i seniye merkûm hayatta olduġu gibi taksim olunub ba’de müteveffâ-i seniye merkûman dâhi terekesi tahrir ve müteveffâ-i evvel merkûmuna kendüye ‘isabet iden hissesi ‘alada olunarak veli merkûm Mehmed’in taleb ve ma’rifeti ve ma’rifeti Ŗer’le tahrir ve beyan olursa bi’l-farizeti Ŗer’iyye tevzi’ ve taksim olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmandır ki ber-vechi-ati zikr ve beyan olunur. Fi’l-yevmi’l-tasi’ vel ‘iŖrin min Cemaziye’l-evvel sene aŖini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Miras paylaŖımına dair kayıt.

**Deġerlendirme:** Hâcî Hamza mahallesi sâkinlerinden vefât iden ‘Ali bin Mıġî Mehmed Aġa’nın malınının varisleri arasında taksimiyle ilgili çıkan anlaŖmazlıġa dair kayıt.

Tenür yorganı ‘aded 1 Bahâ 56	Tesbih ‘aded 1 Bahâ 5 30	Mekaid ‘aded 1 Bahâ 44	Sofra 1 10	Yorgan 1 8
Kutnî döŖek 1 64	Kutnî yastık 1 29	Tabak bardak 14 24	Sini 1 60pâre 20	Kebir satıl 1 22 pâre 30
Zengi 1	Kazgan ma’a	Savan ma’a al	Mankal 1	Tava 2

10	kapak 1 35 pâre 20	1 13	16	25
Tas meles 2 52	Leğen 1 29	Döşek mesli 1 8	Kazgan 1 17 pâre 5	Kürsü 1 5
Şem'adan 1 9 pâre 30	Teymur zira' 1 2	Kapaklı sağır tas 5	Tenur kürsü 1 4 pâre 20	Yatak kat 1 91
Redif elbisesi 1 1	Sac 1 14	Yorgan yüzü 2 29	Yatak katı 1 96	... 6
Keçe 1 6	Yorgan yüzü ma'a... 15	Bıçak 2 3	Köhne kilim 5	Hasır 1 5
Akdeaz 1 1	Kahve kutusu 1 2	Kaşık 9 4	Çuval 1 12	... 1 2
Küp ve elek 1 5	... 21	Zâhire sandığı 1 10	Elma sandığı 4 5	Dükkanında hırda'vât olunan eşya bahâ 905 pâre 30

Erakil(?) nâm kimesnede alacağı olub mikr olduğu

600

Yekûn

Bahâ 2357 pâre 25

Minhe'l

Mehr-i muahız müsbet zevci mezbûre Emi

750

Deyn-i müsbet Mâhzar Halil

470

Deyn-i müsbet

53

Deyn-i müsbet Harran Şeyhzâde Mehmed

227

Müteveffâ-i merkûmun vefâtından tarih-i deftere gelinceye değin  
sahereleri infak olunan

154

Dellâliyye

Kaydiyye-i defteri

Harc-ı defter-i mâhkeme

35

1

17

Varaka bahâ

2

Yekûn

Bahâ 1710

Sahhu'l

Bahâ 647 pâre 25

Hisse-i zevci mezbûre Emmi

Bahâ 80 pâre 38

Hisse-i ümmü'l-merkûm Elif

Bahâ 107 pâre 37

Hissi sagiri'l-mezbûre Mekiye

Bahâ 87 pâre 28

Hisse-i ibni'l-merkûm ...

Bahâ 107 pâre 37

Hisse-i sagiri'l-mezbûre Zemzem

Bahâ 87 pâre 28

Hisse-i sagiri'l-merkûm Mehmed

Bahâ 175 pâre 16

Müteveffât-ı sâni'yede zevci mezbûre Emine'nin zevce-i müteveffâ-i merkûm terekesinde hisse-i iadesiyle mehr-i muahız 'alada olunarak ber-vech-i ati beyan olunur.

Mehr-i muahız olan

750

Zevce-i müteveffâ-i merkûmdan hissesi

Bahâ 80 pâre 3

Sahan ma' kapak 5 100 pâre 5	Sahanma' kapak 5 100 pâre 5	Uskere tası 5 60	Hamam leğeni 2 14	Sahan 5 49
Lenger 2 27	Sırmalı kazgan 1 72	Çuka ferman 1 14	Şal 2 10	Kutnîentâri 124 pâre 20
Zeytin kutnî entâri 1 68	Hamam merhemesi 2 12	Don ve yelek 10	... 14	Çorap ve kundura 18
Sandık 1 7	Boyalı sandık 1 15	Cedid gazı 19	Köhne gazı 2 Bahâ 457	Kırk ayak altun saçlık 1360



Makaid 1 45	Kutnî döşek 1 70	Kutnî döşek 1 48	Kutnî döşek 1 46	Kutnî döşek 1 41
Kutnî yastık 2 44	Kutnî yastık 1 23	Kutnî yastık 2 41	Halı 1 40	Kilim şakası 25
Kulabdanlık(?) 3	Ayna 1 13	Çıkırık 1 10	Altun tebelik(?) 126	

Yekûn

Bahâ 3868 pâre 8

Minhe'l

Terazi ve hak ve Hamâliyye

Bahâ 6 pâre 30

Harc-ı defter-i mâhkeme

Bahâ 75 pâre 10

Dellâliyye

60

Kaydiyye-i defteri 6

Müteveffâ-i merkûmanın kaydı techizve tekfinine

Bahâ 360 pâre 20

Nafaka hücceti

30

Balâda sehven yazılmayıp işbu terekeden ihrâc olunmuştur.

Yekûn

Bahâ 548 pâre 20

Sahhu'l

Bahâ 3320

Hisse-i ümmü'l-mezbûre Fatma

Bahâ 553 pâre 10

Hisse-i sağırül mezbûre Mekiye

Bahâ 291 pâre 26

Hisse-i sağırû'l-mezbûre Zemzem

Bahâ 291 pâre 26

Hisse-i sağırû'l-merkûm Mehmed

Bahâ 1383 pâre 12

Bâla-yı defterde muharrer olan verase-i kibar merkûmun Fatma ve Elif ve ... Mehmed Ağa kendi hissesi musibeleri olan meblağ-ı mezbûr seffar-ı merkûman tebrih eylediklerinden defter olan merkûman Elif ve ... Mehmed Ağa'nın hisseleri olan iki yüz on beş buçuk guruş sâni'yiden ve ümmü'l-mezbûre Fatma'nın hissesi olan beş yüz elli üç guruş ve seffar-ı merkûmun defter-i sâni'den hissesi olan iki bin yedi yüz altmış altı buçuk guruş ve defter olduğu hisseleri olan üç yyüz elli buçuk guruş üç bin sekiz yüz seksen dört buçuk guruşdan üç bin altı yüz on beş guruş idaneye verilip bâkî iki yüz altmış dokuz buçuk guruş eşya olarak veli merkûma teslim olunduğu işbu mâhalle şerh verildi.

**(Sn): 316/Numero 641**

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Harran nâhiyesine tâbi' Hancıgaz karyesi sâkinlerinden olub zikr-i ati müteveffânın varisi olduğunu iddia iden 'İsa bin Temo bin Ced'ani medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis'i şer'imizde ma'rifetü'z-zât Halule(?)binti Kanan sağır olduğu hâlde müteveffâ-i merkûmun medyûn Hacı Halil bin Adem muvacehesinde karye-i mezbûre sâkinlerinden olub beşinci ordu-yı hümâyun süvari üçüncü alay dördüncü bölük beşinci on başı dördüncü nefer iken bundan akdem vefât iden Mustafa bin Temo bin Ced'ani bin li-ebeveyn erkarındaşı olub babamız ismi Temo ve dedemiz ismi

Ced'ani ve hazır mezbûre Halule dâhi vâlidesi olduğundan veraseti benimle hazire-i mezbûre halule'ye münhasır ve bizlerden hayrı terekesine müstahık varis ağır olmamakla müteveffâ-i merkûmun işbu Hâcî Halil zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden alacak hakkı olan on gurusunu kıbel-i ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr benimle hazır mezbûreye mevrûs olmakla meblağ-ı mezbûr merkûm Hâcî Halil'den talep ederiz deyû hazire-i merkûme ile ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Halil dâhi cevabında müteveffâ-i merkûmun hüccet-i merkûmeden zimmetinde meblağ-ı mezbûr sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf edüb müddei merkûm ile hazire-i mezbûrenin verâset-i müdealarına ba'de'l-inkâr müddei merkûm 'İsa ve hazire-i mezbûre ber minvâl-i muharrer verâset-i müddealarına Kötüler mahallesinden Mustafa ve Mollâ Halil'e ebna Ramazan bin Bekir ve Ramazan bin Hâcî Mehmed bin Yusuf nâm kimesnelerden bâ varik mestûre sırran ve ba'de Bayram bin Mehmed ve Mehmed bin el merkûm Bayram ve 'Ali bin Şemik(?) nâm kimesnelerden dâhi alenen led-i tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Mehmed bin Sadık ve Musa bin 'Abdi nâm kimesneleri li ecli'l-şehâde meclisi şer'e hâzırân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakika müddei merkûm 'İsa müteveffâ-i merkûmun li-ebeveyn erkarındaşı olub babaları ismi Temo ve dedeleri ismi Ced'ani ve hazire-i mezbûre Halule dâhi müteveffâ-i merkûmun vâlidesi olmakla bunlardan hayrına verâset-iterekesine müstahık her kimesnesi olduğu ma'lûmemiz değildir deyû bi'l-vechile ber nech-i şer'i edâ şehadeti şer'iyeye etmeğin mu'cebince ba'de'l-hükm ve'l-tenbiye mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü's-sâni' ve'l 'işrin min Cemaziye'l-ağır sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

**Özet:** Taraflar arasındaki borç taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Harran nâhiyesine tâbi' Hancığaz karyesi sâkinlerinden 'İsa bin Temo bin Ced'ani'nin Hâcî Halil zimmetinde alacak hakkı olup vefat etmesi sonucu on gurusun talep edildiğiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

**(Sn): 317/Numero 642**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Hâcî 'İsa bin Şeyh Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze hukuk mâhsus odada meclis-i şer'i aliyyede Hâcî Mehmed ibn Mollâ Mehmed ile taraflarında tarihten dört mâh mukaddem merkûm Hâcî Mehmed 'indinden emanete vasi' etmiş olduğum yedi yüz on beş guruş bâkî teslimdem emanet etmekle merkûm Hâcî Mehmed'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Mehmed dâhi cevabında külliyyen inkârına mekarın müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdeasına isbâtta izhar acz edûb talebiyle merkûm Hâcî Mehmed'e tahlif olunmağın mucibiyle müddei merkûm Hâcî 'İsa bilâ beyine merkûm Hâcî Mehmed'e muarızadan men' olunduğu tescil ve huzur 'alîlerine i'lâm olunduFî'l-yevmi'l-hâdi 'aşer min Cemâziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Hâcî 'İsa bin Şeyh Ahmet'in Hâcî Mehmed ibn Mollâ Mehmed'den yedi yüz on beş guruş alacak hakkını talep etmesi üzerine çıkan davaya dair kayıt.

**643**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyeti dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Bedir Ağa ibn 'Abdi Ağa'nın verâset-i zevce-i menkuha-i metrukeleri Gımtavas binti Ahmet ve 'Ayn-ı Zelihâ binti Hano İbrahim Halil ve sağır oğulları Mehmed ve Ahmet ve 'Abdi ve sagir kızları Hatice ve Zeyneb'e münhasıra olduğu lede'sş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-i merkûmun daniyelerinden ...karyesi sâkinlerinden Bekir bin Hâcî 'Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde seffar-ı merkûmunun kıbel-i şer'iden mensûb vasiyeleri vâlideleri ma'rifetü'z-zât mezbûre Hımtavas tarafından zikr-i ati husus-ı istima' ve redd-i cevabâ vekil müsecceli şer'iyyesi Halil bin Hâcî Faki muvacehesinde tarihten üç sene mukaddem müteveffâ-i merkûm Bedir Ağa'nın hayatında...benim içün iştirâ etmek üzere bazarlık edûb yedi bin beş yüz guruş bâkî ferağat etmek üzere merkûm Bedir Ağa'ya merkûm 'Aloş'a vâki' ve teslim içün bin dokuz yüz guruş def' ve teslim edûb ba'de merkûm 'Aloş tarla-i

mezbûre bâkî ferağat etmediğinden meblağ-ı mezbûra metalibe eylediğimde merkûm Bedir Ağa meblağ-ı mezbûr benim zimmetime geçmiştir deyû merkûm Bedir'e ikrar dâhi etmekle meblağ-ı mezbûr terekesinden olmak üzere müvekkiline muzâffa bâkî teslim merkûm Halil'e tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm Halil dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdeasına bâ varik mestûre sera Parmaksız oğlu Hâcî Halil ve ... Hâcî Mehmed ve livatı Mustafa nâm nâm kimesnelere ve ba'de Koroğlu Kadir ve Hamamcı Hâcî Mustafa ve Bakkal Mehmed nâm kimesnelere 'allenen le'de't-tezkiye 'adl ve makbûlü'-ş-şehâde ettikleri iğbar olunan Eyüb ve Hâcî "Ömer bin Hâcî 'ali nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın mucibiyle ba'de'l-halef ve'l-hükm meblağ-ı mezbûr bin dokuz yüz guruş tereke-i müteveffâ-i merkûmdan olmak üzere müddei merkûm Bekir'e edâ ve teslim müvekkiline muzâffa vekil-i merkûm Halil'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms 'aşer min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden vefât iden Bedir Ağa ibn 'Abdi Ağa'nın Eyüb ve Hâcî 'Ömer bin Hâcî 'Ali'nin şahitliği huzurunda Bedir Ağa'dan mezbûr bin dokuz yüz guruş alacak hakkını talep etmesi sonucu çıkan davaya dair kayıt.

**644**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Çâkeri mahallesi sâkinlerinden 'Arab Veyso bin 'Abdullah medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Mehmed bin Hâcî 'Ali muvacehesinde merkûm Mehmed zimmetinde bir re's esb esmanından alacak hakkım olan üç yüz guruşu merkûm Mehmed'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mehmed dâhi cevabında hüccet-i merkûmun müddei merkûm Veyso'ya meblağ-ı mezbûr zimmetinde sahiha deyni olduğu ikrar ve i'tiraf etmeğın mucibiyle meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş müddei merkûm Veyso'ya edâsıyla merkûm Mehmed'e iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-'aşer min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Çâkeri mahallesi sâkinlerinden ‘Arab Veyso bin ‘Abdullah’ın Mehmed bin Hâcî ‘Ali’den bir tane at değeri olan üç yüz guruşu talep etmesi sonucu çıkan davaya dair kayıt.

**Ek 317/1-A**

Urfa mâhâllatından Kara Musa mahallesi sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Süleymân bin Ali bin Süleymân’ın veraseti li-ebeveyn kız karındaşı Emine ve li-ebeveyn er karındaşı gaib İzzetin Sâlih’e olduğu lede’ş-şer’ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-i merkûmun hayatında ‘ali el-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba’de vefât gaib merkûm mezbûre Sâlih ile Emine’ye mevrûs olub ve bu misillü varisden beraet gaib olduğu hâlde vefât idenlerde terekesinden ez-gayrı düyûn gâib-i merkûm hissesine vürûduna değin ahz û istirbah ...hala Urfa muhasebecisi ve beytü’l-mâl memuru ref’atli Mehmed Kamil Bey’in ve verase-i marifetleri ve ma’rifeti âcizânemizle müteveffâ-i merkûmun bâ-i’lâm -ı şer’î düyûn-ı celilesi içûn mahalle-i mezbûrede vâki’ ma’lûmü’l-etrâf bir bâb mülkûn menziline müzayedeye ‘aleniyye verilip yetmiş günden ziyede bi’l-müzâyede... inkita’ından sonra menzil-i mezkûr müsted’-yi merkûm Kadir aşiretinden Ahmet bin ‘Ömer üzerinde dört bin guruşa takarrup edüp meblağ-ı mezbûrdan bin dört yüz elli guruş merkûmun alacağı... verilmek üzere mahkeme-i şer’iyye-i... teslim olunmak üzere ol-emirde icrası hususunda mûmâ-ileyh Mehmed Kamil Bey tarafından bir vekili sabıkıyla mezbûre Emine’nin dahi vekil-i mümessili bulunan zevci ‘Ali bin Mısırlı Hacı ‘Ömer ile ma’an menzili mezbûr meblağ-ı mezbûr mukâbilinde müsted’î-i merkûm Ahmet’e ferağ-ı nizamı iktizasından bulunduğu keyfiyetin icap eden mahalle hâvale buyurulması babında ferman.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras taksimine dair kayıt.

**Değerlendirme:** Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Süleymân bin Ali bin Süleymân’ın vefât etmesiyle mallarının Emine ve er karındaşı İzzetin Sâlih’e intikal ettiğiyle ilgili çıkan davayla ilgili sonuca dair kayıt.

**Ek:317/1-B**

Sa'âdetlü Efendim hazretlerine

Dailerinin Hekimdede mâhâllatından bir bâb menzilin olmuş olduğundan mezkûr menzilin bin iki yüz yetmiş beş guruş'a bey' etmiş olduğundan ve şimdiki hâlde hakk-ı devrimde... rü'yet ve müsa'ade buyrulmak babında olup da ve herhâlde irâde efendimindir.

**Değerlendirme:** Belgenin tam olarak kimden bahsettiği konusunda anlaşılır bilgi olmaması nedeniyle özetleme yapılamamıştır.

**(Sn): 318/Numero 645**

Haleb vilâyeti dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Bozabâd nâhiyesine tâbi'... karyesi sâkinlerinden olup zikr-i 'ati müteveffânın varisi olduğunu iddia iden Halil bin Hasan bin Kosan medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde ma'rifetü'z-zât Fatma binti Hüseyin ve İsmihân ve Zemzem ve Rahime ve hazırat oldukları hâlde müteveffâ-i merkûmun mevrûsu Hâcî Halil bin Adem muvacehesinde karye-i mezbûre sâkinlerinden olup beşinci ordu-yı hümâyun birinci ...dördüncü alay ikinci tabur beşinci bölük ikinci ...beşinci neferi iken bundan akdem vefât iden İbrahim bin Hasan bin verâset-ibine'l-aza-yı merkûmun li-ebeveyn er karındaşı ve hazıratı mezbûrattan mezbûre Fatma binti Hüseyin'in vâlidesi ve diğer hazırat-ı mezbûrat İsmihân ve Zemzem ve Rahime ve li-ebeveynimiz kızkarındaşları olmakla bizlere münhasır ve bizlerden...varis ve terekesinden müstahuk ahir kimesne olayıp müteveffâ-i merkûm İbrahim merkûm Hâcî Halil zimmetinde alacak hakkı olan on guruşun kable'l- ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr bizlere mevrûs olduğundan merkûm Hâcî Halil'den talep ederiz deyû hazıratı mezbûrat ile ma'a ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Halil külliye cevabında hüccet-i merkûmdan zimmetinde müteveffâ-i merkûm meblağ-ı mezbûr sahiha deyni olduğunu ikrar ve itiraf edüb verâset-imüdealarına ba'de'l... müddei merkûm ve hazırat-ı mezbûrat ber-vech-i muharrer... müdealarına Şahverdizâde Hıdır ve Hâcî Abdulkadir bin Mustafa ibn 'Osman ve Hâcî Ahmet Efendi'den olup ben... ce Süleymân bin Hasan bin Mehmed nâm kimesnelerden bâ varik mestûre sırran ve ba'de Mehmed bin Hasan ve Hasan bin Abûzer ve Mehmed Efendi bin Halil nâm

kimesnelerden ba'de 'alenen lede't-tadl ve lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Abûzer... bin 'Ali ve Aroş oğlu Mollâ Halil bin Hasan nâm kimesnelere li ecli'l-şehâde meclis'i şer'i hâzırân olub iştirâ olmadıklarında fi'l-hakika müddei merkûm Halil ve hazırat-ı mezbûrat Rahime ve İsmihân ve Zemzem müteveffâ-i merkûmun li-ebeveyn... kızkarındaşları olub babaları ismi Hasan ve dedeleri ismi Kösan ve hazırat-ı mezbûrat Fatma binti Hüseyin dâhi müteveffâ-i merkûmun anası ve varisleridir bunlardan hayr-ı varis ve terekesine müstahik ağır kimesnesi olduğu ma'lûmemiz değildir bizler bu hususa bu vechile şahidiz ve şehadet dâh ederiz deyû her biri müstahik... olmakla bi'l-muvâcehe ber nech-i şer'i edâ şehadet-i şer'iyye etmeleriyle mu'cebince emri'l-hükm ve'l tenbiye mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l- yevmi's-sabi' ve'l işrin min Cemâziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Halil bin Hasan bin Kosan'ın varisleri olan Fatma binti Hüseyin, İsmihân, Zemzem ve Rahime'nin Hâcî Halil bin Adem'den alacak hakları olan on gurusu talep etmeleri sonucunda çıkan davaya dair kayıt.

646

Haleb vilâyet-idâhilinde m edîne-i Urfa mâhâllatından Hekimdede mahallesi sâkinlerinden marifeti'z- zat Dere binti 'Arab Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze hukuk mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde müteveffâ-i merkûm Arap Ahmet sagir kızları Rabia'nın kibel-i şer'iden mensûb vasiye Adile muvacehesinde babam müteveffâ-i merkûm Ahmet'in babası dedem 'Übeyd yedinde malı olan yirmi dört 'aded keçi ve sekiz 'aded oğlaklarına mukaddemâ benimle diğer hemşirelerim Şeyh ve sagir Rabia'ya haber edib ba'de dedem merkûm Übeyd Hüseyin'den rücu' edüb keçi ve oğlak mezkûresi bâkî bin gurus bat'an ve kati'an bey' ve ben dâhi iştirâ etmiş iken 'allen keçi ve oğlak mezbûreleri sagire mezbûre içün vasi-i merkûm Adile'ye müdahale etmekte olduğundan men' olunması muradımdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak vasi merkûm Adile dâhi cevabında bi'l-vesaye keçi-i mezbûrelerin vasilesine vaz'-ı yedine inkâr edüb lâkin merkûm 'Übeyd keçi-i mezbûreden müdde'iyen ...mukaddem vasi bulunduğum sagir-i mezkûre Rabia'ya ve müddei mezkûre Dere ve Gaib 'ali meclisi şeyhiye ihdas bin gurus bey' etmişti deyû def'ine müde'iyen mezbûre ba'de'l-inkâr



dafî' mezbûre ber mucib muharrer def'ine Hâcî Ahmet Efendi bin Eyüb ve Mehmed bin Hüseyin ve Mehmed bin Abûzer nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-ta'dl ve't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde ettikleri iğbar olunan Müslüm Efendi bin Ahmet Efendi ve... Mustafa bin Mustafa nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-müvavehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin mucibiyle keçi ve oğlak ve mezkûrelerin vasilesi sagir mezbûre Rabia'nın vasilesi dâhi gaiban mezbûre Şeyh'in vasilesi dâhi medîne-i mezbûre Dere'nin olmakla mezbûre Dere ... şer'i keçi ve oğlak mezkûrelerin tamamına masariften men' olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l 'işrin min Rebû'l-âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Hekimdede mahallesi sâkinlerinden marifeti'z- zat Dere binti 'Arab Ahmet'in varislerinden Rabia'nın Adile muvacehesinde babası merkûm Ahmet'in babası olan 'Übeyid yedinde malı olan yirmi dört 'aded keçi ve sekiz 'aded oğlaklarla ilgili çıkan anlaşmazlığa dair dava kaydı.

**(Sn): 319/Numero 647**

Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyeti dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teba-i devleti aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden Diravakim(?) veledi Nikohos'un veraseti kendisinden mukaddem vefât iden sulbi oğlu Kirkor'ın sağir oğlu Aroş ve sağre kızı Teravande ile diğher oğlu Niko Hâseki sagir kızları Anna ve Katife'ye münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağiran merkûman Aroş ve Teravande kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri vâlideleri Sultan veledi Akob ve sağiran mezbûrtan Anna ve Katife'nin vasi kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri vâlideleri Makerbit(?) veledi Serkis taleb ve ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le tahrir ve beyne'l-verese bi'l-farizeti şer'iyye tevzî' ve taksim olunan defter-i kâssamıdır ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fî'l-yevmi's-sâdisi ve'l-'işrin min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimine dair belge örneği.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden vefât iden Diravakim(?) veledi Nikohos'un malının varisleri arasında taksimi için açılan davayla ilgili belgeye dair karar.

Kazgan 1 61 pâre 30	Sahan 161 pâre 30	Sağır sini 1 61 pâre 30	Süzgeç 1 61 pâre 30
Sahan 1 26 pâre 20	Lenger 1 26 pâre 20	Kazgan 1 21	Tas 2 8 pâre 20
Yatak katı 1 30	Şam'adan 1 28 pâre 20	Yastık 1 14	Teşt 1 54
Sandık 3 6 pâre 30	Küp 1 9 pâre 20	Teymur şış 7 6	... 1 6
Yorgan 1 36	Minder 1 1 pâre 30	Sağır ... 1 1 pâre 10	Sandık 1 3 pâre 20
Sağır satıl 1 8	Kebir sandık 1 35	Küb 1 35	Sandık 1 3 pâre 20

Kızıl Höyük karyesinde üzüm bağ tiyek 200

Kıt'a 1

bahâ 200

Bahâ 725

Selüki karyesinde üzüm bağ tiyek 800

Kıt'a 1

Bahâ 725

Tiyek 800

Mahalle-imezbûrede vâki' menzil derûnunda kab ve mâhzen ve diğer kab'ın nasfi

3500

Ve yine menzil-i mezbûr ve derûnunda kab ma'a mâhzen ve diğeri kab'ın  
nısfı

3000

Ve yine sâbk-ı bağ icarından bâkî

160

Yekûnü'l-emvâl

8497

Minhü'l-ıhrâcat

Harc-ı defter-i mâhkeme

Bahâ 212 pâre 20

Kaydiyye ve defter

13

Dellâliyye eşya-yı mübeyi'

12

Harc-ı vesayeti ma' varik

40

Defter bahâ

5

Yekûn

Bahâ 292 pâre 20

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 8204 pâre 20

Hisse-i sağıru'l-merkûm Aroş

Bahâ 3283 pâre 24

Hisse-i sağıru'l-mezbûre Tervande

Bahâ 1641 pâre 32

Hisse-i sagiretü'l-mezbûre Anna

Bahâ 1641 pâre 32

Hisse-i sagiretü'l-mezbûre Katife

Bahâ 1641 pâre 32

Bâla-yı defterde beyan olunduğu vechile seffar-ı merkûmunun hisseleri vasiyeleri Sultan ve Makerine teslim onlar dâhi ahz ü kabz eylediklerini müş'ir işbu mâhâlle şerh verildi.

### 648

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından İhlâsiye mâhallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Parmaksız oğlu Müslüm'ün verâset-i zevce-i menkuha-yı metrukeleri Âişe binti Sinân ve Fatma binti 'Abdurrahman ve sulbi sağır oğulları Mehmed ve Ramazan ve sağır kızı Nefise'ye münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-i merkûmun daniyelerinden Hâcî 'Ali bin Kavas Ahmet verase-i merkûmundan ma'rifetü'z-zât merkûm Âişe muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Müslüm zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden bâ senden alacak hakkım olan altı yüz guruş bâkî kıbel-i edâ ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr tereke-i müteveffâ-i merkûmdan olmak üzere bâkî teslim merkûm Âişe'ye tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm Âişe dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Câmi-i Kebir İmâmı Hâcî Ali Efendi ibn Halil ve Sâlih bin İbrahim ve 'Abdurrahman bin Mehmed nâm kimesnelerden bâ varik mestûre sırran ve ba'de Mehmed bin Ahmet ve Halil bin Hasan nâm kimesnelerden dâhi 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbulü'l-şehâde idükleri ihbar olunan Alay Beyizâde Hâcî Müslüm bin Mustafa ve Mollâ Ahmet bin Mollâ Mehmed nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbat etmeğın mu'cebince ba'de'l-halef meblağ-ı mezbûr altı yüz guruş tereke-i müteveffân olmak üzere müddei merkûm Hâcî Ali'ye edâ ve teslim merkûm Âişe'ye tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l- 'işrin min Rebû'l-âhir sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya air kayıt.

**Değerlendirme:** İhlasiye mâhallesi sâkinlerinden iken vefât iden Parmaksızoğlu Müslüm'ün varisleri Âişe binti Sinân ve Fatma binti 'Abdurrahman ve oğulları Mehmed, Ramazan ve kızı Nefise olub Hâcî 'Ali bin Kavas Ahmet'in Âişe muvacehesinde ve Müslüm zimmetinde alacak hakkı olan altı yüz guruşu talep etmeleri sonucu çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**(Sn): 320/Numero 649**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki zikri ati husus-ı mahallinde keşf ve muayenesi içün kıbel-i şer'iden...keşf-i ta'miz Hâfız Ahmet Şerun(?) Efendi ve Sâlih Efendi ve emna'-ı şer'iden Mahzar Hasan ve Mahzar Hâcî Halil ve beynde ma'arız ve ba'de Haçir ve Dervişoğlu ve Kör Dede'nin oğlu Akob ve ...Yakob teb'a-i devleti aliyenin Ermeni milletinden Keşiş Serkis ile teb'i merkûmunun Purut(?) milletinden Boyacı Akob miyanelerinden mukayyid Kapı mahalleye varıp akd meclis-i şer'i ali...merkûm Akob yedinde malımın olduğu menazil-i keşiş merkûm Serkis fazlına mutasıl mülâhık olub merkûm Akob menziline ihdas ve inşa etmiş olduğu iki 'aded boya ocaklığının dükkanı Keşiş merkumunda sâkin olduğu odada.....tapulu metbun içünde sâkin olan müddei merkûm Keşiş da'vâ eyediğinde mahalle-i mezbûrede led-i...olmayana merkûm boyacı Akob menziline ihdas etmiş olduğu iki 'aded Boyacı ocaklarında dükkanının Keşiş merkûm Serkis hânelerine ...olub mezkûrun def' edecek ocak-ı mezkûrelerin ...mümkün olub diğer tarafı ile def'...ile mümkün olmayan sağir nâib-i mûmâ-ileyh mahallinde ketb ve imlâ şer' hulafa-yı merkûmun i'ma tarih-i şer'i 'ali vuku'u inhada tahrir etmekle mu'cebince ocak-ı mezkûrelerin refa'ıyla merkûm Serkis'ten menziline ma'rifetle def'ine merkûm Boyacı Akob'a tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yemi's-sabi' min Cemâziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Ermeni milletinden Keşiş Serkis'in iki 'aded Boyacı ocağı dükkanı olduğunu bu dükkanlarını Boyacı Akob'dan talep etmeleri sonucu açılan davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden Şeyh Mustafa bin Şeyh Hasan medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Türkmen Cülabı nâhiyesinde sâkin Hemi Esmeri bin 'Osman muvacehesinde tarihten iki sene mukaddem işbu merkûm Hamo ve gaiban an'el meclis 'Abdullah Esmeri ve Ahmet Huri nâm kimesneleri birbirlerine kefil-i bi'l-mal ve zâmin oldukları hâlde Nacar Boyacı Akob nâm kimesnenin dört bin yedi yüz beş guruşluk eşya iştirâ edûb semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin yedi yüz beş guruşu ben merkûmenin emirleriyle kefil ve zâmin olub meblağ-ı mezbûrun merkûmun üç bin elli beş guruşunu Nacar merkûma def' ve telsim edûb bâkî bin altı yüz elli guruş îfâ etmediklerinden Nacar merkûm kefalet-i mâ hükm-i hisbiyle meblağ bâkî mezbûre benden ahz eylediğinden ben dâhi merfu'um olan meblağ-ı mezbûr bin altı yüz elli guruş bi'l müraca' merkûm Hemi Esmeri'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hemi dâhi cevabında gaiban-ı merkûman ile birbirlerine kefil-i bi'l-mâl ve zâmin oldukları hâlde merkûm Akob'dan iştirâ etmiş oldukları eşyanın semeni olan meblağ-ı mezbûr ve dört bin yedi yüz beş guruş emirleriyle merkûm Şeyh Mustafa'nın kefil olduğunu ve meblağ-ı mezbûrun dâhi ber-vech-i muharrer bin altı yüz elli guruş zimmetlerinde kaldığını tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr müddei merkûm Şeyh Mustafa'ya edâsıyla merkûm Hemi'ya iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l- hâms ve'l-ışrin min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden Şeyh Mustafa bin Şeyh Hasan'ın bin altı yüz elli guruşunu Hemi Esmeri bin 'Osman'den talep etmesi sonucu çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

Bâdî-i defter oldur ki

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem zâhirde varis ma'ruf ve ma'rufesi olmadığı hâlde vefât iden Mehmed bin İsmail'in kaffe-i terekesi canib beytül-mala ve aid ve raci' olmakla medîne-i mezbûrede bu misüllü vuku'a bulan varidatın hisbe'l-iltizam canib beytül-malı içün ahz û kabz me'mur hala Urfa muhasebecisi ve beytül-mal memuru Ref'etlû Kamil Bey taleb ve ma'rifeti şer'le tahrir ve bey' olunan tereke-i müteveffâ-i mezbûrdan ber-vech-i ati zikir ve beyan olunur. Fî'l-yevmi's-sâlis min Rebû'l-âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Kanberiyeye mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin İsmail'in malının görünen varisi olmadığından dolayı malların beytül-mala taksimine dair kayıt.

Kazgan 1 17 pâre 30	Tava 1 12	Yorgan ve döşek 2 29
Entâri 1 16	Hırdavât 8	Kulan 1

Yekûn Bahâ 83 pâre 35

Minhe'l

Eşya-yı hamâliyesi

Harc-ı defter

Dellâliyye

1

2

1

Bera-yı hazine	01	
Bera-yı menadi'	00	30
Bera-yı kâtib mahkeme	00	—
	+ _____	- _____
	02 <sup>169</sup>	00

Kaydiyye

Pâre 10

Pâre 10

+ \_\_\_\_\_

20

Varaka bahâ

Pâre 20

Yekûn

6

Minhe'l

Resm-i emniye bera-yı hazine-i celile

Bahâ 77 pârè 35

04 00

- \_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_

73

35

<sup>169</sup> Muhtemelen katip toplama işlemi yaparken yanlışlık yapmıştır. Biz belgenin orjinalligini bozmadan aynen aktarmaya çalıştık.



Derûn-i ihrâcatta muharrer olduğu vechile vilayesine nısfı hissesi olan bir guruş kezalik Kaydiyye-i defteri mezkûrun nasfı hissesi on pâre ve resm-i emniye dört guruş cem'a varidat-ı hazine-i celile on beş guruş on pâre vasi el-bâkî yetmiş üç guruş otuz beş pâre mecmu' min hisse'l- mecmu' yetmiş dokuz guruş beş pâre idhal cedvel olub hazine-i celileye irsal olunmak üzere ma'mur mûmâ-ileyh nasb olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhale şerh verildi.

**(Sn): 321/Numero 652**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa muzâffatından Rumkale kazasına tâbi' Tarside(?) karyesi sâkinlerinden 'Osman bin 'Alo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde teb'a-i devleti 'aliyenin Katolik milletinden Saido veled-i Çircis muvacehesinde merkûm Saido zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iden alacak hakkım olan doksan guruşu bâkî edâdan imtisna' etmek meblağ-ı mezbûr merkûm Saido'dan talep ederim deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm Saido dâhi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmun müddei merkûm zimmetinde el yevm sahiha deyni olduğunu tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mu'cebince meblağ-ı mezbûr doksan guruş müddei merkûm 'Osman'a edâsıyla merkûm Saido iltizâm oldunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmü'l-sâlis min Recep sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Rumkale kazasına tâbi' Tarside(?) karyesi sâkinlerinden 'Osman bin 'Alo'nun Katolik milletinden Saido veled-i Circis'den doksan guruş alacak hakkını talep etmesi çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

Bâdî-i defter oldur ki

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Esmâ bint-i Mehmed verâset-i zevci İsmail bin Seyfo ve anası Fatma bint-i ‘Abdullah ile sadrî sağır oğlu İmam Bakır ve sadriye-i kebire kızı Hanım ve sadriye sağır kızı Âişe’ye münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağıranı mezbûranın babaları ve vasiyeleri merkûm İsmail’in taleb ve ma’rifeti ve ma’rifeti şer’le tahrir ve beyan olursa bi’l-farizeti şer’iyye tevzî’ ve taksim olunan tereke-i müteveffât mezbûrededir ki müfredâtıyla ber-vech-i ati zikr û beyan olunur. Fî’l-yevmü’l-sâlis min Recepü’l-ferd sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili olarak çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden vefât iden Esmâ bint-i Mehmed’in malının varisleri arasında taksim edilmesiyle ilgili çıkan davaya dair kayıt.

Müteveffâ-i mezbûrenin mehr-i muahızına

600

Resm-i çift

650

Altun cep 250	Altun metre çift 170	... 90	Kutnî entâri ve ferman 101
Mezman 30	Yatak katı 290	Saçlık ve ... 10	Sandık 1 5

....	Basma bezi	İhram	Yorgan yüzü
5	20	20	15
Kazgan badesi	Çekme buşi(?)	Hamam leğeni	İzar(?)
40	50	20	5

Kemnaz yünü

30

Yekûnü'l-embâl

Bahâ 2391

Harc-ı defteri mâhkeme

60

Minhü'l-ihracat

Dellâliyye

47

Kaydiyye-i defteri mâhkeme

Bahâ 3 pâre 20

Varaka bahâ

Yekûn

Sahhu'l-bâkî

3

Bahâ 113 pâre 10

Bahâ 2277 pâre 30

Hisse-i zevc-i merkûm İsmail

Hisse-i ümü'l-mezbûre Fatma

569

379

Hisse-i bint kebiretü'l-mezbûre Hanım

Hisse-i ibn sağırü'l-mezbûr Bakır

332

664

Hisse-i bint sağırtü'l mezbûre 'Âişe

332

Bâla-yı defterde beyan olunduğu vechile kibar-ı merkûmun hisselerine bi'l-ahz seffar-ı merkûmun hisselerine dâhi babaları ve velileri İsmail'e teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhale şerh verildi.

(Sn): 322/Numero 654

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Çay Kapı nâhiyesine tabi' Yalnız Tam(?) karyesi sâkinlerinden Hüseyin bin İsa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsûs odada mün'akid meclis-i şer'imizde Hamdullah Bey bin 'Ali Bey muvaccedesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb merkûm 'Abdullah Bey tarihten iki sene mukaddem şehr-i...kırk beş guruştan Abdullah Bey tarihten iki sene hizmet etmiş olduğumdan mezkur iki senelik icratım olan bin seksen guruşu talep ve davaya eylediğimde olduğu 'inde üç ay miktar-ı hizmet karar-ı ma'adaya inkâr idüb ol-hüccetle miyanemizde mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti el-halet-i ...dâ'vâ-yı mezkurun med-i... fareğ olub husus-ı mezkurun müte'allik-i âmm dâ'va-yı vekaf-ı mutalibattan merkûm 'Abdullah Bey zimmetinde ibrâ-yı âmm sahih-i şer'iyye ile zimmetinde ibrâ eylediğimde olduğu ibrâ-i mezkureme kabul eyledi didikte gibbe't-tasdik ma-vaki' bi't taleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi'-'aşer nim Cemâziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Çay Kapı nâhiyesine tabi' Yalnız Tam(?) karyesi sâkinlerinden Hüseyin bin İsa'nın Hamdullah Bey bin 'Ali Bey'e hizmet etmiş olması ve iki senelik icratı olan bin seksen guruş alacak hakkını talep etmesi sonucu çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

655

Diyarbakir vilayet-i dâhilinde Besni kazası ahâlisinden İbrahim bin Mehmed medîne-i Urfa hükümet konağında meclis-i şer'imizde teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletlinden Hancı Karabit veledi Apo muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüb ben tarihten bir gün mukaddem bir re's merkeb Şakibe(?) hanında odabaşı bulunan işbu merkum Karabit'e teslim etmiştim el-yevm merkeb-i mezbûru mutalibe eylediğimde merkeb-i mezbûra zayi' dahi olmuştur deyû baki cevab etmekle ben merkeb-i mezbûru talep ederim deyû dâ'va eylediğimde olduğu kendisine teslim inkâr idüb evvel hüccetle beyinemizde mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti el-haleti ...beyyinemize muslahin dostuyla ıslah ve tanzim olunub ben merkeb-i mezbûrun dâ'vasından fareğ olmak ve merkûm Karabit dahi kendi malından yüz guruş vermek üzere inşa-yı akd sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı

mezkuru kabul ve bedel-i sulhu mezkur yüz gurus meclis-i sulhta tamamen ahz û kabz idüb husus-ı mezkura müte'allik-i âmm ve dâ'vâya ve kaffe mutalibattan her birimize aherin zimmetine kabullerimize hâvî ibrâ ve iskât eyledik didikte gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l- yevmi'l-hâdi min Rebiü'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Besni kazası ahâlisinden İbrahim bin Mehmed'in bir adet eşeğini Hancı Karabit veledi Apo'ya teslim ettiğini ve kaybolması üzerine çıkan dava üzerine alacak hakkını talep ettiğiyle dair kayıt.

656

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilayet-i dâhilinde medine-i Urfa mâhâllatından Medrese mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat eden 'Ali bin Yusuf'un verâset-i zevce-i menkuha metrukesi İslim binti Mehmed ile sulbi sağır oğlu Yusuf'a münhasıra olduğu lede'ser'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i mezbûreden mezbûre İslim tarafından zikr-i ati hususa taleb ve dâ'vâya ve ahz û kabz vekil olduğu zat-ı mezbûriyeme bi'l-ma'rifet-i şer'iyeye-i 'arifân Ramo bin Mustafa ve Mustafa bin Hâcı Mehmed nâm kimesneleri şehadetleriyle münhasır hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'e lâhık olan hala zevci Eyüb bin diğer Yusuf bi'l-vekalet ve sağır mezbûr Yusuf'un dahi husus-ı mezbûre li-ecli'l-dâ'vâ kıbel-i şer'idan mensûb vasiyesi olmakla bi'l-vesaye medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyize mâhsûs odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'i şerif-i enverin olduğum sağire müteveffâ 'İsa'nın hayatında 'ali el-vefat yedinde malı ve mülkü olup ba'de vefat müvekkilim mezbûre ile vasiyesi bulunduğum sağır merkûm Yusuf'a mevrûs yedi 'aded sahan ve üç 'aded lenger ve iki 'aded legen ve üç 'aded tas ve iki kilim ve bir halı ve bir ... ve üç kat yatak ve bir küp ve bir kazgan ve bir teşt merkûm Medine bi-gayr-i hakk zapt etmekle kefiyediyle eşya-i mezbûriyemi müvekkilim mezbûre ile vasisi olduğum sahère mezbûre içün bâki teslim merkûm Medine'ye tenbiye olunmak muradımdır deyû bi'l-vekalet ve bi'l-vesaye ba'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Medine dahi cevabında külliyyen ba'de'-inkâr müddei vekil ve vasi merkûm Eyüb müvekilesine muzâffa merkûm Medine'ye bilâ-beyine mu'arızadan men'

olunduğu tescil ve huzur-ı ‘aliyelerine i’lam olundu.Fi’l-yevmü’l-hâms i min şehr-i Cemâziye’l-evvel sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Urfa mâhâllatından Medrese mahallesi sâkinlerinden vefat eden ‘Ali bin Yusuf’un varisleri İslim binti Mehmed ile oğlu Yusuf’ olub alacak hakları olan yedi ‘aded sahan ve üç ‘aded lenger ve iki ‘aded legen ve üç ‘aded tas ve iki kilim ve bir halı ve bir ... ve üç kat yatak ve bir küp ve bir kazgan ve bir teşti Medine’den talep etmeleri sonucu açılan davayla ilgili kayıt.

**657**

Ma’rûz-ı da’ileridir ki Haleb vilayet-i dâhilinde medine-i Urfa mâhâllatından Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Kirişçi Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyize mâhsûs odada mün’akid meclis-i şer’imizde Musa bin Hâcı Bekir muvacehesinde merkûm Musa zimmetinde hüccet-i karz şer’iyyeden alacak hakkım olan ve dört yüz guruş baki ifâ etmediğinden talep ederim deyû ba’de’d-dâ’vâ ve’l-istintak merkûm Musa dai cevabında külliyyen ba’del-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde’âsını isbâtdan izhar acz idüb talebiyle merkûm Musa’ya tahlif olunmağın mucebince müddei merkûm bilâ beyyine merkûm Musa’ya mu’arızadan men’ olunduğu tescil ve huzur-ı ‘aliyelerine i’lam olundu. Fi’l-yevmi’l-‘aşer min Cemâziye’l-âhir sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Kirişçi Mustafa’nın alacak hakkı olan ve dört yüz guruşu Musa bin Hâcı Bekir’den talep etmesi sonucu çıkan davaya dair kayıt.

**(Sn): 323/Numero 658**

Ma’rûz-ı da’ileridir ki Haleb vilayet-i dâhilinde medine-i Urfa mâhâllatından Korkmaz mahallesi sâkinlerinden ‘İsmail bin Bedir medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyize hukuk mâhsûs odada mün’akid meclis-i şer’iyemizde Şeyho bin Halo muvacehesinde merkûm Şeyho zimmetinde hüccet-i karz şer’iyyeden alacak hakkım olan ve yüz otuz iki guruşu hâla talep ederim deyû ba’de’d-dâ’vâ ve’l-istintak merkûm Şeyhodahi cevabında meblağ-ı mezbûr hüccet-i

mezbûreden müddei merkûm ‘İsmail zimmetinde sahiha deyni olduğunu tev’i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğin mu’cebince meblağ-ı mezbûr yüz otuz iki guruş müddei merkûm İsmail’e edâsıyla merkûm Şeyho’ya iltizâm iltizâm olunduğu tescil ve huzur-ı ‘aliyelerine i’lam olundu. Fi’l-yevmi’l-hâms aşer min Cemâziye’l-âhir sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Korkmaz mahallesi sâkinlerinden ‘İsmail bin Bedir’in Şeyho bin Halo’dan alacak hakkı olan ve yüz otuz iki guruşu talep etmesi sonucunda açılan davaya dair kayıt.

### 659

Ma’rûz-ı da’îleridir ki Haleb vilayet-i dâhilinde medine-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden zikr-i ati müteveffi terekesinden vasiyet iddia eden Hâfız Mehmed bin Hâcî ‘Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsûs odada mün’akid meclis-i şer’iyyemizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefat eden Munis Efendi bin Feyzullah bin Musa’nın babası ve varisi merkûm Feyzullah muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Munis Efendi hâl-i hayatında ben ...te’ala vefat iyledimde malımdan beş yüz guruş techiz ve tekfin ve iskât zavi’ sarf ile deyû vasiyet ve benim içün dahi yüz guruş vasiyet idüb ...dahi yine vasiyât ve mısren ‘ali iza’ vefat etmekle meblağ-ı mezbûr altı yüz guruş müteveffâ-i merkûmun tereke ve îfâsından olmak üzere ...merkûm Feyzullah’dan talep ederim deyû ba’de’-dâ’vâ ve’l-istintak merkûm Feyzullah dahi cevabında külliyyen ba’de’l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde’âsını Hâcî Ramazan Efendi bin Mehmed ve Mehmed Efendi bin Ramazan ve Ferhad oğlu Mehmed nâm kimesnelerden bâ müstevide sırran ve ba’de ‘allenen lede’t-tezkiye-i ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde ettikleri ihbar olunan el-Hâc Ahmet Efendi bin Eyüb ve Mehmed Çavuş bin Ahmet nâm kimesnelere şahadetleriyle bi’l-muvacehe ber nech-i şer’i isbat idüb ...müsaade olmakla mu’cebince meblağ-ı mezbûr altı yüz guruş müddei merkûm Hafız Mehmed’e edâ ve teslim ...merkûm Feyzullah’a tenbiye olunduğu tescil ve huzur-ı ‘aliyelerine i’lam olundu. Fi’l-yevmi’l-tasi’ ve’l-işrin min Rebiü’l-ahir sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Hâfız Mehmed bin Hâcî ‘Ali’nin Munis Efendi bin Feyzullah bin Musa’nın babası ve varisi olan Feyzullah’tan altı yüz guruş alacak hakkını talep etmesi sonucunda açılan davaya dair kayıt.

## 660

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilayet-i dâhilinde medine-i Urfa mâhâllatından Sivrekli mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Ahmet Efendi bin Eyüb medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsûs odada meclis-i şer’iyyemizde Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat eden Telgraf muavini Munis Efendi bin Feyzullah’ın babası ve varisi merkûm Feyzullah muvacehesinde müteveffâ merkûm Munis Efendi hayatında vefatından on gün mukaddem benim nefsim içûn iki yüz guruş ve işbu hazır bi’l-cümle Mollâ ‘İsmail içûn dahi elli guruş cem’a benimle hazır merkûm içûn iki yüz elli guruş vasiyet ve mısren ‘ale’l-iza’ vefat etmekle meblağ-ı mezbûru tererke-i vakfiyesinden olmak üzere bize teslim merkûm Feyzullah tenbiye olunmak muradımızdır deyû hazır merkûm Mollâ ‘İsmail ile ma’a ba‘de’-dâvâya ve’l-istintak merkûm Feyzullah dahi cevabında külliye ba‘de’-inkâr ber-vech-i muharrer müde’asına Sivrekli Hâcî Ramazan Efendi bin Mehmed ve Mehmed bin Ramazan ve Ferhad oğlu Mehmed nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ve ba‘de ‘allenen el-tezkiye-i ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde ettikleri ihbar olunan Telgraf Çavuşu Mehmed Çavuş ibn ‘Abdurrahman ve Ahmet Efendi ibn ‘Abdullah nâm kimesneleri şehadetleriyle bi’l-muvacehe ber nech-i şer’i isbat idüb ...müsaade olmakla meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş müddei merkûm Ahmet Efendi ve hazır merkûm Mollâ ‘İsmail’e edâ ve teslim ...merkûm Feyzullah’a tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î ‘âliyelerine i’lam olundu. Fî’l-yevmi’-tasi’ ve’l-işrin min Rebiü’l-ahir sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Sivrekli mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Ahmet Efendi bin Eyüb ve Mollâ ‘İsmail’in iki yüz elli guruş alacak hakkını Feyzullah’dan talep etmesi sonucunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.



Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilayet-i dâhilinde medine-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat eden Telgraf muavini Munis Efendi bin Feyzullah'ın verâset-i zevce-i menkuhesi Zemine binti Süleymân ve babası merkûm Feyzullah ve sagire kızı Fatma'ya münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-i merkûmun daniyelerinden Telğraf müdiri ...Efendi medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsûs odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn olukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde... merkûm Feyzullah muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Munis Efendi zimmetinde hüccet-i karz şer'iden alacak hakkım olan sekiz yüz iki buçuk guruş kıbel- edâ ve'l-ifâ vefat etmekle tereke-i vâfiyesinden olmak üzere meblağ-ı mezbûr merkûm Feyzullah'tan talep ederim deyû ba'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Feyzullah dahi cevabında tereke-i müteveffâ-i merkûmun vaz'-ı yedine ikrar müddei merkûmun ma'ada müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Siverekli mahallesinden Ramazan ibn Mehmed ve Mehmed bin Ramazan ve Mehmed bin Ferhat nâm kimesnelerden bâ-varik meture sırran ve ba'de 'allenen el- tezkiye-i adl ve makkûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Ahmet Efendi bin Eyüb ve Ahmet Efendi bin Abdullah nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbat etmeğin mu'cebince ba'de'l-halef meblağ-ı mezbûr sekiz yüz iki buçuk guruş müddei merkûm Veysi Efendi'ye edâ ve teslim merkûm Feyzullah'a tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lam olundu. Fî'l-yevmi'-tasi' ve'l-işrin min şehr-i Rebiü'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden vefat eden Telgraf muavini Munis Efendi bin Feyzullah'ın varislerinden Feyzullah'ın sekiz yüz iki buçuk guruşu müddei merkûm Veysi Efendi'ye edâ ve teslim edeceğine dair kayıt.

(Sn): 324/Numero 662

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Telgraf muavini Munis Efendi bin Feyzullah bin Musa'nın verâset-izevci menkuha metrukesi Zemine binti Süleymân ve babası merkûm Feyzullah ve sagir kızını Fatma'ya münhasıra olduğu lede'sher'ü'l-enver zâhir ve mustahkik olduktan sonra sagire-i mezbûrenin min kibel-i ebcedi ve velisi... merkûm Feyzullah medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-i hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde zevce-i mezbûre Zemine muvacehesinde benimle sagire-i mezbûre Fatma ve mezbûre Zemine'nin mevrûsemiz müteveffâ-i merkûmun malından olarak iki 'aded kuzu kazganı ve bir 'aded kuşhana ve yedi 'aded kapaklı sahan ve üç 'aded lenger ve bir sahan ve iki tepsi ve iki 'aded üskere tası ve bir sağır satıl ve bir 'aded kalay tası ve bir mankal ve bir 'aded süzgeç ve iki 'aded şam'adan ve dört 'aded bıçak ve iki 'aded mum akdeazı ve bir leğen ve kahve takımı ve iki 'aded sarı tas ve yedi 'aded ... tabağı ve iki 'aded fener ve üç 'aded çini tabak ve iki 'aded kase çanak ve sağır diğer beş 'aded döşek ve altı 'aded yorgan ve üç 'aded yastık ve iki 'aded halı secade ve iki 'aded kilim ve bir 'aded tenur yorganı ve üç 'aded küp kendi malıdır deyû mezbûre Zemine müstiklat zapt eylediğinden eşya-yı mehr-i mezkûre dâhi benimle sağır-i mezbûrenin hissemize taleb ederim deyû bi'l-valaya ve bi'l-asale ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Zemine dâhi cevabında eşya-yı mihr-i mezkûre müstiklat malı olmak üzere vazıyedine ikrar-ı müddei merkûm mâ'adâ müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei veli merkûm müdde'âsını isbâttan izhar acz edüb talebiyle eşya-yı mihrde mezkûre müstikla kendi malı olup zevci müteveffâ merkûmun alakası olmadığını merkûm Zemine ber-nech-i şer'i tahlif olunmağın mu'cebince müddei veli merkûm Feyzullah bi'l-asale ve bi'l-valaya bilâ-beyn merkûm Zemine'ye mu'arızadan men' olunduğu tescil ve huzur 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-işrin min Rebû'l-âhir sene aşini ve tis'in ve miteyn ve elf.

**Özet:** Varisler arasında çıkan anlaşmazlığa dair davayla ilgili kayıt.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden akdem vefât iden Telgraf muavini Munis Efendi bin Feyzullah bin Musa'nın zevcesi Zemine binti

Süleymân'ın söz konusu ihtiyaç malzemelerinin kendi malı olduğunu söylemesine karşılık varislerinin aksini ispat etmeye çalışmasına dair kayıt.

### 663

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Telgraf muavini Munis Efendi bin Feyzullah bin Musa'nın verâset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Zemine binti Süleymân ve babası merkûm Feyzullah ve sagir kızını Fatma'ya münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmundan ma'rifetü'z-zât zevci mezbûre Zemine tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vâya ve ahz ü kabz ve vekil müsecceli şer'iyye Hâcî Halil ibn Adem medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze hukuk mâhsus odada bi'l-cümle a'zâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde... merkûm Feyzullah muvacehesinde müvekkilim mezbûre Zemine müteveffâ-i merkûm Munis Efendi'nin zevce-i menkuha-i metrukesi olup zimmetinde mütakrir ve ma'kûd 'aliye bin bir guruş mehr-i muahızıyla hüccet-i karzı şer'iden yine müteveffâ-i merkûm zimmetinde alacak hakkı olan iki bin iki yüz guruş cem'a üç bin iki yüz bir guruş müvekkilim mezbûreye kable'l-edâ ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ mecmu' merkûm müteveffâ-i merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müvekkilim mezbûre içün bâkî teslim merkûm Feyzullah'a tenbiye olunmak muradımdır deyû bi'l-vekale ba'de'd-da'vâ ve'l-istintakmerkûm Feyzullah dahi cevabında müvekkile-i mezbûre Zemine müteveffâ-i merkûmun zevce-i menkuhası olduğunu ikrar mehr-i mezkûrun miktarıyla mâ'adâ müdde'âsını külliyyen ba'de'l-inkâr müddei vekil merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Kutbeddin mâhallesinde 'Osman Efendi bin Mehmed Efendi ve Hâfız Mustafa Efendi bin Abdullah Efendi ve telgraf müdiri ... Efendi nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Hâfız 'Ömer Efendi bin Mustafa ve İzzet Ağa bin 'Abdullah nâm kimesne şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin müvekkile-i mezbûre ba'de'l-halef mu'cebince meblağ mecmu' merkûm üç bin iki yüz bir guruş vekil merkûm Hâcî Halil'e edâ ve teslim merkûm Feyzullah'a tenbiye olunduğu tescîl ve huzur 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l yevmi'l-tasi' ve'l-işrin min şehr-i Rebû'l-âhir sene aşini ve tis'in ve mi'teyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden vefât iden Telgraf muavini Munis Efendi bin Feyzullah bin Musa'nın babası merkûm Feyzullah'ın üç bin iki yüz bir guruşu Hâcî Halil'e edâ ve teslim ettiğine dair kayıt.

664

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Telgraf muavini Munis Efendi ibn Feyzullah verâset-izevci menkuha metrukesi Zemine binti Süleymân ve babası merkûm Feyzullah ve sulbi sagir kızı Fatma'ya münhasır olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagir-i mezbûrenin min kîbel-i ebcedi ve vasiyesi Feyzullah medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde zevc-i mezbûre ma'rifetü'z-zât Zemine tarafından vekil-i müsecceli şer'iyyesi Hâcî Halil bin Adem muvacehesinde vasiye bulunduğum sagir-i mezbûrenin babası müteveffâ-i merkûm Munis Efendi zimmetinde alacak hakkı olan altı yüz guruş kable'l-edâ ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr tereke-i müteveffâdan olmak üzere merkûm Hâcî Halil'den talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Halil dâhi cevabında külliyyen ba'de'l-inkâr müddei veli merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Hâcî Ramazan bin Mehmed ve Mehmed bin Ramazan ve Halil bin Hüseyin nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de 'allenen ledi'l-tezkiye-i adl ve makbûlü's-şehâde ettikleri iğbar olunan el-Hâc Ahmet Efendi bin Eyüb bin Timur ve Hâcî 'Ömer ve Hâfız bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbat etmeğın mu'cebince sagire-i mezbûrenin tahlif vefât ... tevkifiyle meblağ-ı mezbûr altı yüz guruş veli merkûm Feyzullah'a edâ ve teslim muzâffa vekil merkûm Hâcî Halil'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzur 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l yevmi'l- tasi' ve'l-ışrin min Rebû'l-âhir sene aşini ve tis'in ve miteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden vefât iden Telgraf muavini Munis Efendi ibn Feyzullah'ın Hâcî Halil bin Adem'den alacak hakkı olan altı yüz guruşu talep etmesi sonucu çıkan davaya dair kayıt.

(Sn): 325/Numero 665

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Halaçoğlu Mıgırdiç veledi Serkis medîne-i mezbûre hükümet konağında meclisi temyîze hukuk mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde teb'a-i merkûm ve milleti mezbûreden Haçir veledi Mifâk Bidros hazır olduğu hâlde ma'rifetü'ş-şahsı Vartir veledi Akob muvacehelerinde tarihten on altı gün mukadem mezbûr Vartir ile hazır merkûm Haçir yedlerinde ber-vech-i nasfiyet malın ve mutasarrıf oldukları Esb Bâzârı nâm mâhalledede vâki' ma'lûm el-hududu'l-müştemelat bir bâb mülkü menzilden nısf-ı hissesine bey' ve kabz semeni mezbûr Vartir tarafından işbu hazır bi'l-cümle Bâbâ Çalo nâm kimesneye tevekkül eylediğinde olduğu ba'de'l-kabul hazır merkûm Haçir ile me'an vekil-i merkûm Bâbâ Çalo menzili mezbûrun tamamına altı bin beş yüz guruş bâkî asla ve kat'ıya bey' eylediğinde ben dâhi iştirâ eyledikten sonra menzili mezbûre vekil hazır merkûm Bâbâ Çalo ile birlikte gidib merkûm Bâbâ Çalo menzili mezbûrdan müvekkile-i mezbûrenin hissesine bâkî bey' eylediğini merkûm Vartir'e haber verdiğinde merkûm Vartir mâhzer-i şuhuttan bey' mezbûre raziye ve esmanından nısf-ı hissesi olan üç bin iki yüz elli guruş vekil hazır merkûm Bâbâ Çalo'ya teslim eyledi emrine ikrar ve itiraf dâhi etmişken allen menzili mezbûr bâkî teslimden merkûm Vartir ve hazır merkûm ...emanet etmekte olduklarından bedel-i mübeyyi' olan meblağ-ı mezbûr altı bin beş yüz guruş benden ahz ile menzili mezbûru ba'de'l-tahlif bâkî teslim merkûman Vartir ve Haçir'a tenbiye olunmak muradımdır deyû vekili merkûm Bâbâ Çalo tasdikiyle ba'de'-dava ve'l-istintak merkûm Vartir ve hazır merkûm Haçir dâhi cevabında hazır merkûm Haçir'e ber minvâl-i mübeyyen menzil-i mezbûrdan nısf-ı hissesine müddei merkûm Mıgırdiç'e bey' eylediğini ikrar ve itiraf edüb ancak merkûm Vartir menzil-i mezbûrdan nısf-ı hisse-i mezbûresinin müsbetine ve semenine kabzına tarafından diğer hazır merkûm Bâbâ Çalo'ya vekil eylediğini ve ber minvâl-i muharrer ikrar-ı müdde'âsını ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını evla bâ varik mestûre sırran Muhtar Minas ve Nikohos veledi Bidros ve Kızır(?) veledi Minas nâm kimesnelerden sırran ve ba'de sekatil veledi Kivo ve Apram veledi Akob ve Karabit veledi Sekatil nâm kimesnelerden dâhi 'allenen el tezkiye-i beyyinelerinde müstakim ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Serkis veledi Makdis Kızır ve Ma'sereci(?) Nezir veledi

Serkis nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbat etmeğin mu'cebince semAni ma'a olan meblağ-ı mezbûr altı bin beş yüz guruş müddei merkûm Mığırđıç'den ahz ile menzili mezbûru ba'de'l-tahlif müddei merkûm Mığırđıç'e teslim merkûm Vartir ile merkûm Haçır'a tenbiye olunduğu tescîl ve huzur 'alîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms ve'l-'ışrin min şehr-i Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'teyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Halaçoğlu Mığırđıç veledi Serkis'in Haçır veledi Mîfâk Bidros ve Vartir veledi Akob'dan altı bin beş yüz guruş alacak hakkını talep etmesi sonucu çıkan davaya dair kayıt.

### 666

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden Hâcî Bekir bin Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i şer'imizde Müslüm bin Ahmet muvacehesinde merkûm Müslüm zimmetinde bir re's merkeb esmanından alacak hakkım olan iki yüz guruşu merkûm Müslüm'den talep ederim deyû da'vâ ve'l-istintak ve'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer isbâttan izhar acz edûb talebiyle merkûm Müslüm'e tahlif olunmağın mu'cebince müddei merkûm Hâcî Bekir bilâ beyine merkûm Müslüm mu'arızadan min' olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms 'aşer min cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden Hâcî Bekir bin Mustafa'nın Müslüm bin Ahmet'den bir adet eşeğin fiyatı olan iki yüz guruşu talep etmesi sonucu açtığı davaya dair kayıt.

(Sn): 326/Numero 667

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden ve taife-i muhacirinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî İsmail bin Hâcî Tonka Tarık'ın verâset-izevce-i menkuha metrukesi ... binti Hasan ve anası Emine binti Musa ve Medine dağistanda sâkin ve sâkine li-ebeveyn karındaşı Halil ve li-ebeveyn kız karındaşı Fatma'ya ihzar bilâ ihbar 'inde'l-şerh-i enver zâhir ve mustahkik olduktan sonra bu mukavele verasesinden gaib ve gaibesi olduğu hâlde vefât edenlerin ma'rifeti şer'le tahrir olunan terekelerinden verase-i gaib hissesi beytü'l-mâl emini ma'rifetiyle ahz û kabz ve gaib mezbûrun zuhuruna değin hazine-i celile-yi maliyede hıfz ve istirbah olunmak bâ irahesine nizamı iktizâsından olmakla bina 'aliye gaib-i mezbûrun zuhuruna değin hisse-i irsiyesine ahz û kabz ve rücu' muharrer hıfz ma'mur olub kıbel-i şer'iden dâhi gaiban mezbûran vasi vakim nasb olan hala Urfa muhasebecisi ve beytü'l-mâl emini ref'atli Kamil Bey ve verese-i mezbûrtan ... ve Emine Hatunlar'ın taleb ve ma'rifetleriyle tahrir ve bey' ve taksim olunan müteveffâ-i merkûm terekesidir ki ber-vech-i ati zıkr ve beyan olunur. Fî'l-yevmi'l-hâms 'aşer min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimi konusunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden vefât iden Hâcî İsmail bin Hâcî Tonka Tarık'ın malının varisleri arasında taksimiyle ilgili üçüncü şahısların ortaya çıkması sonucu çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

Sulbisağır kitâb1 13 pâre 10	... kitâb 1 12	... kitâb 1 3	Sa'aded din şerhi 1 7	Şuriye kitâb 1 3 pâre 10
Şafîye şerhi 1 3 pâre 10	Tas kebir 1 4 pâre 10	Sarrafcemlesi 1 2 pâre 20	Muhtesir hâvî ve risale 2 4	'Avamil cürcani 1 4
Münakıb enbiya 1 3	Gazi kitâbı 1 3	Bakır dibi 130 pâre 10	Tüfeng 1 47	Mankal 1 62

Teşt 1 45	Kama 1 43	Sağır kazgan 27	Bakır satıl 1 21 pâre 20	Sahan 1 11
Merkeb eğeri 1 44	Kulblu tencere 1 13	Şam'adan ... 1 30	Keçe 1 28	Yatak katı 1 77

Sap yasdık 7 44	Yasdık 2 30	Sağır cacım 1 30 pâre 20	Boz şaka 1 15	Kuş tüyü yasdık 1 8
Bıçak 1 5 pâre 20	Teymur kuğu 1 6	Tahta yazı takımı 1 3	Ateş küreği 1 4 pâre 20	Köhne tüfeng kundağı 1 4 pâre 10
Köhne 1 4	Köhne hasır 1 17	Sandalye 1 12	Küp 4 30	Leğen 1 15
Bakır ibrik 1 10	Köhne tahta 1 20	Sandık 4 40	Çekiç 21	Yege 1 10
Teymur ors 2 28	Kuyumcu haceti 14 25	Kuyumcu haceti ma'a akdeaz 12 22	Kuyumcu hırda'vâtı 10	Def' hırdavât ve kalıb 9
Mizan 1 6 pâre 20	Kurşun ma'a mutu 9	Dülger haceti 8	Teymur hırda'vât 10	Def' teymur hırda'vât 6 Pâre 20
Direkli sandık 1 16	Def'direkli sandık 1 5 pâre 20	Direk 1 24 pâre 10	Gümüş hurdası 3	Kantarakaryesinde bey'olunan bağ kıt'a 1 375

Kalafılı(?) karyesinde bey' olunan bağ kıt'a 1



560

Bey' olunan ...

1343

Şeyh Hamit oğlu Hâcî 'İsa da olub kabz olunan

Bahâ 95 pâre 20

Mahalle-i mezbûrede menzil bab

5000

Yekûn

Bahâ 8437 pâre 30

Minhü'l ihrâcat

Techîz ve tekfin ve iskât ... ve sâire içün Hâfız 'Ömer Efendi'ye  
vasiyet müsbiti 500

Dellâliyye

Bera-i hazine	Bahâ	pâre 20
Bera-i mukayyid	83	20
Bera-i katibiyye terki	55	- _____
	27	00
	+ _____	30
	166 <sup>170</sup>	+ _____
		30

<sup>170</sup> Muhtemelen katib hesap yaparken yanlışlık yapmıştır.

Kaydiyye-i defteri

Bera-i hazine 6 20

Bera-i mâhkeme 6 20

+ \_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_  
12<sup>171</sup> 00

Varaka bahâ 5

Eşya nakli içün Hamâl'a verilen

Bahâ 4 pâre 30

Harc-ı defter-i mâhkeme

Bahâ 143 pâre 30

Ümmü'l mezbûre Emine'nin müteveffâ-i merkûm zimmetinde müsbit  
alacağı.

2000

Akçe kesri

10

Yekûn

Bahâ

2843 pâre 20

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 5594 pâre 10

Hisse-i zevci mezbûre ...

Bahâ 1373 pâre 20

Hisse-i ümmü'l mezbûre Emine

Bahâ 932 pâre 10

<sup>171</sup> Muhtemelen katib hesap yaparken yanlışlık yapmıştır.

... gaib merkûm Halil	2191	30
Hisse-i aht gaib mezbûre Fatma	1095	20
	+ _____	- _____
	3286	10

Resm-i emniye bera-i hazine-i celile

3286	10
0164	18
- _____	+ _____
3122	32

Derûn-i ihrâcatta muharrer dellâliyenin nasfı hissesi seksen üç buçuk guruş ve Kaydiyye-i defterin nasfı hissesi altı buçuk guruş ve gaiban mezbûran hisse-i irsiyelerinden iktizâ iden resmi emniye merkûm yüz altmış dört guruş pâre ki cem' varidatı hazine-i celile iki yüz elli dört guruş on sekiz pâre ve gaiban-ı merkûmanın sahu'l-bâkî hisse-i irsiyeleri olan üç bin yüz yirmi iki guruş otuz iki pâre ki mecmu' hisse'l-mecmu' üç bin iki yüz seksen yedi guruş on pâre li ecli'l-hıfz emin mûmâ-ileyh tamama ahz û kabz edüüp hisse-i gaiban merkûman olan üç bin yüz yirmi iki guruş otuz iki pâreya beş seneye kadar idaneye verip zuhurunda gaiban merkûman ve zuhur etmedikleri hâlde aslına tatbika idhal cedül ederek gaib hazine-i merkûmeye irsal ve teslim etmek üzere işbu mâhale şerh verildi.

**(Sn): 327/Numero 668**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Hamza mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'ali bin Mihi(?) Mehmed Ağa'nın sulbi sağır oğlu Mehmed ve sağır kızları Mekiye ve Zemzem'in velileri min kıbel-i ebcedleri Mihi Mehmed Ağa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde 'Osman bin Mehmed ve Sâlih muvacehesinde benimle velileri bulunduğum sağırın merkûmunun mevrûseleri müteveffâ-i merkûm 'Ali'nin işbu merkûm 'Osman zimmetinde hüccet-i karz şer'iden alacak hakkı olan yüz elli yedi guruş kıbel-i ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr benimle sağırın merkûmun mevrûs olmakla meblağ-ı mezbûr merkûm 'Osman'dan bi'l-velaye ve bi'l-asale talep ederim deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Osman dâhi cevabında veli merkûm Mehmed Ağa ve seffar-ı merkûmun Mehmed ve Mekiye ve Zemzem müteveffâ-i merkûmun varisleri olduğunu ve meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûm dâhi müteveffâ-i merkûm el-yevm zimmetinde sahiha deyni olduğunu tab'an ve kati'an ikrar ve itiraf etmeğin mucibiyle meblağ-ı mezbûr yüz eli yedi guruş ve'l-asıl merkûm Mihi Mehmed Ağa'ya edâsıyla merkûm 'Osman'a iltizâm olduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min Recep sene aşini ve tis'in ve mieteyn ve elf. Defter-i mezkurede bazı sehv ve ... olduğundan ba'de'-tashih üç yüz otuz birinci sahifede altı yüz yetmiş dokuzuncu numarada kayd olunmuştur. Gaflet olunmaya.

**Özet:** Miras taksimine dair davayla ilgili kayıt.

**Değlendirme:** Hâcî Hamza mahallesi sâkinlerinden vefât iden 'Ali bin Mihi(?) Mehmed Ağa'nın vefat etmesiyle 'Osman bin Mehmed ve Sâlih'den alacak hakkı olan yüz elli yedi guruşu varislerinin talep etmeleri sonucu çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

(Sn): 328/Numero 669

İptal edilmiştir.

Bâdî-yi terkim defter-i kâssam oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından HâcîYadigar mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Beşlioğlu Mustafa bin ‘Abdurrahman bin Abdulah’ın verâset-izevc-i menkuha metrukeleri Medine binti Hâcî Halil ve Elif binti Müslüm ile sulbi kebir kızları Fatma ve İslim ve sulbi sağir kızları Ayn-ı Zelihâ ve Hatice’ye ve li-ebeveyn erkarındaşı Reşid’e münhasıra olduğu olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve mutahakkuk olduktan sonra sağirtan mezbûrtan kibel-i şer’i şeriften mensûb vasiyeleri Reşid Çavuş’un taleb ve ma’rifeti ve ma’rifeti şer’le tahrir ve beyne’l varis bi’l-farizeti şer’iyye tevzî’ ve taksim olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmdur ki ber-vech-i ati seferedâtıyla zikr ve beyan olunur. Fî’l-yevmi’l-hâdi min Cemâziye’l-ahir sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimine dair dava örneği.

**Değerlendirme:** Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden Beşlioğlu Mustafa bin ‘Abdurrahman bin Abdulah’ın vefat etmesiyle mallarının varisleri arasında taksim edilmesi için açılan dair kayıt.

Mahalle-imezbûrede menzil göz 8

Üç sehem

Bahâ 6000

Tenur yorganı 1 50	'Abâ 1 42	Kürk 1 25	Yün yastık 4 55
Yorgan 1 50	Cacim 1 70	Kırkızı ve Beyaz palas 2 36	Sap yastık 7 26
Maka'id 3 110	Üzengi çifti 1 6	Bakır satıl 1 56	Sağır şam'adan 1 10
Kalay tas 1 22	Leğen 1 30	Süzgeç 1 30	Sağır teşt 1 70
Def' ve sağır teşt 1 80	Sağır kazgan 1 82	Tava 2 30	Sağır kazgan 1 35
Savan 1 5	Ağnâm... 21 780	Tas 1 5	Küp 3 20
Zâhire sandık 1 80	Kürek 7 3	Merkeb... 1 100	Celf(?) dükkânından hissesi 52
Sini 1 42 pâre 10	Kebiri'l bulgur kazganı 1 130	Sağır kazgan 1 40 pâre 20	Keçi ve oğlak 21 735 pâre 20

Beşlioğlu Halil'de alacak hakkı olduğu

Yekûn

2000

Bahâ 10836 pâre 20

Minhü'l-ihracat

Harc-ı mâhkeme

241 pâre 20

Dellâliyye

176

Vesayet-i ma' varik kalemiye

40

Mehr-i muahhız müsbit zevc-i mezbûre Elif

1000

Yekûn

1498

Sahhu'l-bâkî

9338

Hise-i zevc-i mezbûre Emine

Bahâ

pâre

583

25

031

10

- \_\_\_\_\_

- \_\_\_\_\_

552

15

Zevc-i mezbûre Emine müsbit deyni sehamdan minh

Hisse-i zevci mezbûre Elif

Bahâ

Pâre

583

25

031

10

- \_\_\_\_\_

- \_\_\_\_\_

Bu dâhi

552

15

Hisse-i binti'l mezbûre ... Fatma

Bahâ Pâre

1556 7

0083 10

-----

-----

1473 37<sup>172</sup> Bu dâhi

Hisse-i binti'l mezbûre ... İslim

Bahâ Pâre

1556 7

0083 10

-----

-----

1473 37<sup>173</sup> Bu dâhi

Hisse-i bint sağırû'l mezbûre Ayn-ı Zelihâ

Bahâ Pâre

1556 7

0083 10

-----

-----

1473 37<sup>174</sup> Bu dâhi

<sup>172</sup> Muhtemelen katip hata yapmıştır.

<sup>173</sup> Muhtemelen katip hata yapmıştır.

<sup>174</sup> Muhtemelen katip hata yapmıştır.



Hisse-i bint sağirü'l mezbûre Hatice

Bahâ	Pâre
1556	7
0083	10
- _____	_____
1473	37 <sup>175</sup>

Hisse-i sağirü'l merkûm Reşid Çavuş

Bahâ	Pâre
1946	00
0166	20
- _____	+ _____
1779	20

Zevc-i mezbûre Emine'nin deyni müsblti olan beş yüz guruş cemi' sehamdan minh.

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile kebiran merkûman hisselerine ba'de'l-ahz sağirtan mezbûrtan hissesi dâhi vasi merkûm teslim olduğu ahz û kabz eylediği işbu mâhale şerh verildi.

<sup>175</sup> Muhtemelen katip hata yapmıştır.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Korkmaz mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden 'Abacı Hâcî Müslüm bin Halil'in verâset-izevc-i menkuha metrukesi Âişe binti Hâcî 'Ali ve vâlidesi Âişe binti Musa ve sulbi sağır oğulları Reşid ve Mustafa ve Mâhmut ve sulbi sağır kızları Zelihâ ve Fatma ve Hatice'ye münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra seffar-ı merkûmunun kıbel-i şer'iden mensûb vasileri vâlideleri ma'rifetü'z-zât mezbûre Âişe'nin ve da'vâ'ya vekil mescil'i şer'iyye Mehmed bin Yusuf ve ümmü'l mezbûre Âişe tarafından dâhi da'vâya vekil müsecceli şer'iyyesi Hâcî 'Ali medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde müteveffâ-i merkûmun medyûnlarından Melko veledi Osi ve vâlidesi muvacehesinde müvekkillerimiz mezbûrtanın zevci ve oğlu ve seffar-ı merkûmunun babaları mevrûseleri müteveffâ-i merkûmun işbu merkûm Melko zimetinde hüccet-i karz-ı şer'iden alacak hakkı olan beş yüz otuz beş guruş kable'l- ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr müvekkillerimizle seffar-ı merkûmuna mevrûs olmakla merkûm Melko'dan taleb ederiz deyû her biri bi'l-vekale ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm Melko dâhi cevabında müvekkiltanı mezbûrtan ve seffar-ı merkûmun müteveffâ-i merkûmun varisleri olduğunu ve meblağ-ı mezbûr hüccet-i merkûmdan müteveffâ-i merkûm Hâcî Müslüm'e deyni olduğunu ikrar ve itiraf edüb lâkin meblağ-ı mezbûr beş yüz otuz beş guruş merkûm Hâcî Müslüm'ün vefâtından bir sene mukaddem hayatında kendüye def' ve teslim etmişim deyû ba'de'-def' ve'l-inkâr dafi' merkûm ber minvâl-i muharrer def'ine Çadırcı Hâcî Hâfız Halil bin İsmail...Bey ibn 'Ali Bey nâm kimesnelerden bâ varik mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Kuş Kuyu karyeli İbrahim bin Resul ve diğer İbrahim bin 'Osman şehâdetleriyle bi'l- muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin mucibiyle müvekkiltan mezbûrtan izafetle vekilan Mehmed ve Hâcî 'Ali... şer'i merkûm Melko'ya mu'arızadan men' olundukları tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Korkmaz mahallesi sâkinlerinden vefât iden ‘Abacı Hâcî Müslüm bin Halil’in Melko veledi Osi’den alacak hakkı olan beş yüz otuz beş guruşu varislerinin talep etmesi sonucunda çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

670

Ma‘rûz-ı da‘îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Uyum Ağaç nâhiyesine tâbi’ Yaylak karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Gözeli bint-i Süleymân’ın zevci Mollâ ‘İsa ibn Hüseyin ve babası Süleymân ve vâlidesi İsmihân ve sagir kızları Zelihâ ve Elif ve sagir oğulları Müslüm ve Hüseyin’e münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagirun merkûmun babaları ve velileri merkûm Mollâ ‘İsa bi’l-velaye ve bi’l-asale medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer’imizde Müslüm bin ‘Osman muvacehesinde sagirun merkûmunun vâlideleri ve yine zevcim ve mevrûsem müteveffât mezbûrenin malından olarak bir çift altun reşme ve bir maşa’id(?) ve bir cuka cebi ve bir cacim ve kilimin cümlesine merkûm Müslüm bi-gayr-i hakk zapt eylediğinden benimle seffar merkûmunun hisselerine merkûm Müslüm’den talep ederim deyû bi’l-valaya ve bi’l-asale ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak merkûm Müslüm dâhi cevabında eşya-yı mehr-i mezkûrlarında olduğunu ber minvâl-i muharrer ikrar ve itiraf etmeğın mucibiyle eşya-yı mihrde mezkûreden müddei merkûm ile seffar-ı merkûmunun hisselerine teslim merkûm Müslüm’e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î ‘âliyelerine i‘lâm olundu. Fî’l-yevmi’l-tasi’ ve’l-‘işrin min Cemaziye’l-evvel sene aşını ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Yaylak(yalak) karyesi sâkinlerinden vefât iden Gözeli bint-i Süleymân’ın Müslüm bin ‘Osman’dan alacak hakları olan söz konusu eşyaların Müslüm’den talep edilmesi sonucu çıkan davaya dair kayıt.

(Sn): 329/Numero 671

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Medine bint-i Hüseyin tarafından zıkr-i ati hususu taleb ve da'vâya vekil müsecceli şer'iyyesi Halil ibn Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Beşli oğlu Mustafa bin 'Abdurrahman'ın sagir kızları Ayn-ı Zelihâ ve Hatice'nin kıbel-i şer'iden mensûb vasiyeleri li-ebeveyn Reşid Çavuş muvacehesinde müvekkilim mezbûre Medine müteveffâ-i merkûmun zevcesi olduğu hüccetle müteveffâ-i merkûm Mustafa hali hayatında Cevsak karyesinden vâki' ma'lûm el-hudud değerime mülkü bir kıt'a üzüm bağı müvekkilim mezbûrenin akçesiyle müvekkilim mezbûre Medine içün bin sekiz yüz guruş iştirâ edüb hatta müteveffâ-i merkûm hal-i hayatında bağ-ı mezbûru müvekkilim mezbûre içün iştirâ eylediğini ikrar eylediği misüllü... dâhi ber-vech-i muharrer ikrar etmekle bağ mezbûru allen Reşid Çavuş müteveffâ-i merkûmun malı olmak talebiyle tereke-i müteveffâyâ idhal etmek sadrında olmakla men' olunmak muradıdır deyû bi'l vekale bâ'del-dâ'vâve'l-istintakmerkûm Reşid Çavuş dahi cevabında ba'de'l-inkâr müddei vekili merkûm sıhhatte olan ikrar müdde'âsını Havaczâde 'Osman Efendi ibn Mehmed ve Dedeoğlu Mollâ Mehmed ve Aboş bin Süleymân bin Ahmet ve Mehmed bin 'Abbâs nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ve ba'de Hasan bin Mehmed ve Halil bin Ahmet ve 'Abdullah bin 'Abdurrahman nâm kimesnelerden dâhi "allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü's-şehâde ettikleri iğbar olunan Çizmecizâde Hâcî Mehmed ali Ağa ibn 'Ali Ağa ve aşçı Hâcî Recep ibn Yusuf nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbat etmeğin mu'cebince bağ mezkûreden keffî yedi ve müvekkiline mezbûre Medine'ye teslim merkûm Reşid Çavuş'a tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l yevmi's-sâdisi 'aşer min Cemâziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Satın alınan tarlayla ilgili çıkan dava örneği.

**Değerlendirme:** Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Medine bint-i Hüseyin'e eşinden kalan bir kıt'a üzüm bağını eşinin bin sekiz yüz guruşa satın aldığını ve Reşid Çavuş'dan talep etmesi sonucu çıkan davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden Beşlioğlu Halil bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Beşlioğlu Mustafa bin 'Abdurrahman'ın sagir kızları 'Ayn-ı Zelihâ ve Hatice'nin kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri li-ebeveyn emmileri Reşid Çavuş ibn el-merkûm 'Abdurrahman muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Mustafa hal-i hayatında yedinde sakin olduğu ma'lûm el-hudud bir bâb mülk menzilden iki bab kab ta'bir olunur odayla bir livan tamama ve menzil-i mezbûrda vâki' müstehcen dâhi nasfina ma' livahâkat iki seneye değin mü'eccel ve mev'udına bâkî iki bin yüz gurus bey' ve ben dâhi iştirâ edûb ol-vechile mezkûr odalar ve livan ve müstehcen nisf-ı mülkü müşteram olmuşken allen oda mezkûreler ile livan-ı mezbûrda müstehcen mezbûr müteveffâ-i merkûmun malı olmak... terekesine idhal itmek sadrında olduğundan men' olunması muradıdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm Reşid Çavuş dâhi cevabında menzili mezbûru oda mezkûreleriyle ma'an müteveffâ-i merkûmun malı olmak üzere vaz'-ı yedine ikrar ve itiraf edûb müddei merkûmun mâ'adâ müdde'âsını külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Hâcî Abdullatif Efendi ibn 'Abdullah ve Hâcî Hasan Efendi bin Mehmed ve Müslüm bin Safer nâm kimesnelerden bâ-varik mestûre sırran ve ba'de Câmi'-i Kebir mahallesinden Sâlih bin İbrahim ve Halil bin Hüseyin ve Mehmed bin Ahmet nâm kimesnelerden dâhi 'allenen le'de't-tezkiye 'adl ve makbulu'l şehâde idükleri ihbar olunan Câmi-i Kebir İmâmı Hâcî 'Ali Efendi ibn Halil ve Debbâğhane mahallesinden Hasan Hoca bin Kazaz Ali nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın mu'cebince menzil-i mezbûrede vâki' oda mezkûreleriyle livan mezbûr ve müstehcen nasfı ma' livahakat müddei merkûm Halil'in malı olmakla va'de-i hitamında vasi merkûmun Halil'e tahlif tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Cemaziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Hâcî Yadiğar mahallesi sâkinlerinden Beşlioğlu Halil bin Mehmed'in alacak hakkı olan iki bin yüz guruşu şahitlerin huzurunda mahkemece talep etmesi sonucu açılan davaya dair kayıt.

**(Sn): 330/Numero 673**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Bozabâd nâhiyesine tâbi' Yedi Kuyu karyesi sâkinlerinden 'Osman bin Mollâ Hüseyin medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze hukuk mâhsus odada meclis-i şer'imizde Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Bedir Ağa ibn 'Abdi Ağanın zevci menkuha metrukelerinden ma'rifetü'z-zât Gımtavas bint Ahmet'in cevabâ vekil-i müseccel-i şer'iyyesi Halil bin Hâcî Faki ve ma'rifetü'z-zât diğere zevcesi 'Ayn-ı Zelihâ binti İbrahim Halil tarafından cevabâ vekil-i müseccel-i şer'iyyesi karındaşı Hâcî Sinân muvacehelerinde müteveffâ Bedir Ağa ile Yedi Kuyu karyesi zira'larından ma'lûm el-ismi kesanları ber-vech-i rib'iyet(?) ikimize şer' olub güzeran iden doksan bir senesi mezruat-ı içûn nisfından ve nisf-ı diğere Bedir Ağa tarafından verilmek üzere müteveffâ-i merkûmun emriyle zira'-ı merkûmuna vermiş olduğum doksan altı kile hinta ve eli altı kile şe'irden merkûm Bedir Ağa tarafından verilmek üzere müteveffâ-i merkûmun emriyle zira'-ı merkûmuna vermiş olduğum doksan altı kile hinta ve elli kile hinta ve elli altı kile şe'irden merkûm Bedir Ağa nisf-ı hissesi olan kırk sekiz kile hinta ve yirmi sekiz kile şe'riye ile... ve mercimek ve nohut ve çekit(?) esmanı olan yedi yüz altmış guruş nisf-ı hissesi olan üç yüz seksen guruş bâkî kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât etmekle hinta ve şe'ire mezkûr ve meblağ-ı mezbûr üç yüz seksen guruş tereke-i müteveffâdan olmak üzere müvekkilerine muzâffa vekilan merkûman Halil ve Hâcî Sinân'dan talep ederim deyû ba'de'l-da'vâ ve'l-istintak merkûman Halil ve Hâcî Sinân dâhi cevaplarında müddei merkûm 'Osman müteveffâ-i merkûm ile ma'an karye-i mezbûre zira'larına ber-vech-i rib'iyet...şeriki olduklarına ikrar edûb lâkin müteveffâ-i merkûm hayatında hinta ve şe'ire mezkûre ve meblağ-ı mezbûru müddei merkûm 'Osman hayatında tamama def' ve teslim etmişti deyû def'ine müddei merkûm ba'del-inkâr ve vekilan-ı merkûman ber minvâl-i mübeyyen def'lerine isbâtta izhar acz edûb talepleriyle merkûm 'Osman'a mübeyyen verilmeğın mu'cebince vekilan-ı merkûman müvekkilerine muzâffa bilâ-beyn mu'arızadan men' olunub mezkûr kırk sekiz kile hinta ve yirmi sekiz kile

şe'ire ve üç yüz seksen guruş müddei merkûm 'Osman'a edâsına müvekkilerine muzâffa vekilan merkûman Halil ve Hâcî Sinân'a tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' ve'l-'işrin min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Urfa muzâffatından Bozabâd nâhiyesine tâbi' Yedi Kuyu karyesi sâkinlerinden 'Osman bin Mollâ Hüseyin'in Hâcî Sinân ve Halil'e vermiş olduğu kırk sekiz kile (40 litrelik hububat ölçüsü) buğday ve yirmi sekiz kile şe'ire ve üç yüz seksen guruşu talep etmesi sonucu açılan davaya dair kayıt.

674

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Mursiye mahallesi sâkinlerinden Ramo bin Halil medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'iyemizde zevce-i medhul...ma'rifetü'z-zât...bint Rüstem muvacehesinde kayın vâlidesi Emine binti 'Abdullah hazır olduğu hâlde mezbûre Mekiye iki seneden beri mehr-i muaccel müteveffâsıyla zevce-i medhul bahâm olub vâlidesi hâzırân mezbûran igfal ve nezayetiyle kat'iyeye bâkî almağın ve'l-îfâ dayatmamakla her birine su'al olunub bâkî itaatına zevcim mezbûreye ve igfal etmemek üzere kayın vâlidem hazırat-ı mezbûrata tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak mezbûr Mekiye müddei merkûmun ber-vech-i muharrer zevce-i medhulda bahası olduğunu ikrar ve itiraf etmeğin mucibiyle zevce-i müddei merkûm Ramo'ya itaat ve hukuk-ı zevciyete ri'ayet etmek üzere mezbûre Mekiye'ye ve ber-vech-i muharrer igfal etmemek üzere sıgar-ı merkum Emine'nin her birine tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min Recep sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Evlilik sözleşmesiyle ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Mursiye mahallesi sâkinlerinden Mekiye'nin nikah akdi olarak alacağı olduğunu talep etmesi sonucu açılan davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden Hâcî Bekir bin Mustafa medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde Müslüm bin Ahmet muvacehesinde merkûm Müslüm zimetinde bir re's merkeb esmanından alacak hakkım olan iki yüz guruşu merkûm Müslüm'den talep ederim deyû ba'de'd-dâ'vâ ve'l-istifâ ba'de'l inkâr müddei merkûm ...muharrer müdde'âsını isbâtta izhar acz edûb talebiyle merkûm Müslüm'e tahlif olmağın mu'cebince müddei merkûm Hâcî Bekir bila-beyn merkûm Müslüm'den men' olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği

**Değerlendirme:** Nimetullah Bey mahallesi sâkinlerinden Hâcî Bekir bin Mustafa'nın Müslüm bin Ahmet'ten bir adet eşeğin fiyatı olan iki yüz guruşu talep etmesi sonucu açılan davaya dair kayıt.

**(Sn): 331/Numero 676**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Süleymân bin 'Abdo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Bozo bin 'İsa muvacehesinde işbu huzur şer'de muayene olunan bir re's erkek merkeb yedimde şer'en malım iken tarihten bir sene mukaddem zayi' etmişim allen merkûm Bozo yedinde bulmamla bi'l-istihkak talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istifâ merkûm Bozo dâhi cevabında merkeb-i mezbûru emmisi nâm kimesneden yüz otuz guruş iştirâ etmişim deyû def' yedine ikrar ve müddei merkûm mâ'adâ müdde'âsını külliyyen ba'de'l-inkâr müddei merkûm bi'l-cümle muharrer müdde'âsını Nur 'Ali mahallesinde Ahmet bin Mehmed ve Sâlih ve Halil bin Hüseyin nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen le'de't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iğbar olunan Fazıl bin Hüseyin ve Hüseyin bin Hasan nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın ba'de'l-halef mucibiyle merkeb-i mezbûru müddei merkûm Süleymân'a teslim merkûm Bozo'ya tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-



yevmi'l-tasi' ve'l 'işrin min Cemâziye'l-âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği

**Değerlendirme:** Kara Musa mahallesi sâkinlerinden Süleymân bin 'Abdo'nun bir adet erkek eşeği olduğunu ve Bozo bin 'İsa'dan talep etmesi lakin Bozo'nun eşeği yüz otuz guruşa satın aldığını söylemesine rağmen gerçek sahibi Süleymân'a verilmesi için açılan davaya dair kayıt.

677

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Bozabâd nâhiyesine tâbi' Semek(?) karyeli Haso bin Mehmed medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada bi'l-cümle 'azâ-î hazirûn oldukları hâlde mün'akid meclis-i şer'imizde Hâcî Cum'a bin Ahmet muvacehesinde tarihten bir sene mukaddem bir re's kırsağımın nasfına gaib 'adle'l-meclis Hristiyan Seko'ya bey' olduğu merkûm Hâcî Cuma'ya bey' edûb ol-vechile kırsağ-ı mezbûrun nasfına benim nısfı diğeri merkûm Hâcî Cuma'nun mülkü iken işbu merkûm Hâcî Cuma kırsağ-ı mezbûru damadına verip Haleb'e gönderdiğinden kırsağ-ı mezbûr hâlel olmakla merkûm Hâcî Cuma'ya... olmakla muradımdır deyû ba'de'd-dâ'vâ ve'l-istintak merkûm Hâcî Cuma dâhi cevabında kırsak-ı mezkûrede müddei merkûm ber-vech-i menasik şer' olduğunu ikrar ancak kendim derud Urfada olmayıp Kızlar karyesinde olduğum hâlde kırsak-ı mezbûru damadım merkûm benden habersizce celb getirmeyip orada hâlel olmuşdur deyû damadına verdiği ba'del-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını isbâttan izhar acz edûb talebiyle merkûm Hâcî Cuma tahlif olmakta mu'cebince merkûm Haso bilâ beyyine merkûm Hâcî Cuma'ya muarızadan men' olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Cemaziye'l-evel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Bozabâd nâhiyesine tâbi' Semek(?) karyeli Haso bin Mehmed'in Hâcî Cum'a bin Ahmet'te bir tane kırsağı olduğunu iddia edip taraflar arasında oluşan davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından... mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'iyemizde zevce-i medğul ma'rifetü'z-zât Nure bint-i Ahmet muvacehesinde mezbûre Nure zevci medğul lihası olub hukuk-ı zevciyete itaat ve baki inkiyad etmediğinden hukuk-ı zevciyete itaatına mezbûre Nure'ye tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak mezbûre Nuri dâhi cevabında müddei merkûm zevc-i menkuha medğul lihası olduğunu tabiiyyet ikrar edüb ancak müddei merkûm meh-i müeccelim olan bin beş yüz guruş bâkî îfâ etmediğinden nısfı teslimden imtina' ederim deyû def'inde zevci merkûm Mehmed mehr-i mu'accel mezkûre hâla îfâ etmediği akde ve mu'terif olmaktadır mu'cebince mehr-i mu'accel mezkûr bin beş yüz guruşu zevc-i mezbûre Nure'ye îfâ etmedikçe mezbûre Nurede zevc-i merkûm Mehmed'e nasfına temkir etmeyeceği merkûm Mehmed'e tefhim ve tescil ve huzur aliyelerine ahz û i'lâm olundu. El- tasi' ve'l-işrin min Cemaziye'l-âhir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Evlilik sözleşmesiyle ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Mehmed bin Ahmet'in bin beş yüz guruşu nikah akdi olarak Nure bint-i Ahmet'e vermiş olduğu sözü yerine getirmediği için açılan davaya dair kayıt.

Bâdî-i defter oldur ki

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Beşlioğlu Mustafa bin ‘Abdurrahman bin ‘Abdullah’ın verâset-izevci menkuha metrukesi Medine binti Hâcî Halil ve Elif binti Müslüm ve sulbiye-i kebîre kızları Fatma ve İslim ve sulbiye-i sagir kızları ‘Ayn-ı Zelihâ ve Hatice ve li-ebeveyn erkarındaşı Reşid Çavuş’a münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağirtanı mezbûrtanın emmileri ve kıbel-i şer’iden mensûb vasiyeleri Reşid Çavuş’un taleb ve ma’rifeti ve ma’rifeti şer’le ...<sup>176</sup>el verase-i bi’l farizeti şer’iyye tevzi’ ve taksim olunan defter-i kâssamdır ki müfredâtı ber-vech-i âtî zikr ve beyan olunur. Fî’l-yevmi’l- hâdi min Cemâziye’l-ahir sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimine dair dava örneği.

**Değerlendirme:** Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden iken vefât iden Beşli oğlu Mustafa bin ‘Abdurrahman bin ‘Abdullah’ın malının varisleri arasında taksim edilmesi için açılan davaya dair kayıt.

Mahalle-i mezbûrede menzilden iki sehem

6000

<sup>176</sup> Silik çıktığı için tam olarak okunamamıştır.

Tenur yorganı 1 50	‘Abâ 1 42	Kürk 1 25	Yün yastık 4 55	
Yorgan 1 50	Cacim 1 70	Kırmızı ve beyaz palas 2 36	Sap yastık 7 26	
Maka’id 3 110	Üzengi çifti 1 6	Bakır satıl 1 56	Sağır şam’adan 1 10	
Kulplu tas 1 22	... <sup>177</sup> 1 30	Süzgeç 1 30	Sağır teşt 1 70	Sağır teşt 1 80
Sağır kazgan 1 82	Tava 2 30	Sağır kazgan 1 35	Havan 1 5	Tas 1 5
Küp 20	Zâhire sandığı 1 10	... 7 3	Merkeb 1 100	Kebir bulgur kazgan 1 130
Celef dükkanından hissesi 50	Sini 1 42	Sağır kazgan 1 40 pâre 20	Keçi ve oğlak 21 735	Beşlioğlu Halil’de alacak olubakde olduğu 2000

Yekûn

10056

<sup>177</sup> Silik çıktığı için tam olarak okunamamıştır.

Minhü'l-ihracat

Mehr-i muahız müsbit zevce-i mezbûre Elif' ba'de'-halef

1000

Deyn-i müsbit Medine binti Halil ba'de' halef Dellâliyye Varaka bahâ

500

176

4

Ma'a kalemiye vesayet-i hücceti

Kaydiyye-i defteri

40

16

Harc-i defter-i mâhkeme

Bahâ 641 pâre 20

Yekûn

1977

Pâre 20

Sahhu'l-bâkî

Bahâ

8087 Pâre 20

Hisse-i zevci mezbûre Emine

Hisse-i zevci mezbûre Elif

Bahâ 506 pâre 20

Bahâ 506 pâre 20

Hisse-i bintü'l-mezbûre Fatma

Hisse-i bintü'l-mezbûre İslim

Bahâ 1351 pâre 5

Bahâ 1351 Pâre 5

Hisse-i bintü'l-mezbûre 'Ayn-ı Zelihâ

Hisse-i bint sağırû'l-mezbûre

Hatice

Bahâ 1351 pâre 5

Bahâ 1351 Pâre 5

Hisse-i ... merkûm Reşid Çavuş

Bahâ 1690 pâre 20

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile kibar-ı merkûmun hisselerine istîfâ edûb hisse-i sağırtan mezbûrtan dâhi vasi merkûma teslim olduğu teslim eylediği işbu mâhale şerh verildi.

Vasi merkûm Reşid'in talebiyle sağırtan mezbûrtandan birbirine akde ma'ruf olduğu işbar olunan şehr-iye birine yirmi beş guruştan ikisine şehr-iye elli guruş kibel-i şer'iden nafk-ı farz ve takrir-i oldukta olduğu meblağ mefruz mezkûru sağırtan mezbûrtanın nafk-ı ve kisve bahâlarına sarf veledi'l-iktiza istidâne ve 'ande'l-zefar sağırtan mezbûrtanın mallarına recu'a izin verilmeğın işbu mâhale şerh verildi.

**(Sn): 332/Numero 680**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Bedir Ağa ibn 'Abdi Ağa'nın verâset-izevc-i menkuha metrukeleri Gımtavas bint Ahmet ve 'Ayn-ı Zelihâ binti İbrahim ve sağır oğulları Mehmed ve 'Abdi ve Ahmet ve sağır kızları Hatice ve Zeynep'e münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-i merkûmun daniyelerinden Hâcî Faki medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis-i şer'imizde seffar-ı merkûmunun kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri vâlideleri Gımtavas bint Ahmet tarafından cevabâ vekil müsecceli şer'iyyesi Halil bin Hâcî Faki muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Bedir Ağa ibn 'Abdi Ağa zimetinde kazaziye esmanından alacak hakkım olan üç yüz kırk bir buçuk guruş bâkî kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr müteveffâ-i merkûm Bedir Ağa terekesinden olmak üzere bâkî teslim müvekkiline muzâffa vekil-i merkûm Halil'e tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Mâhmud bin Halil ve İbrahim bin Ahmet nâm kimesnelere bâ mestûre sırran ve ba'de 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan Mustafa bin Hâcî Ahmet ve Abamurzâde Mehmed bin Mustafa nâm kimesnelere şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın ba'de'l-halef mu'cebince meblağ-ı mezbûr üç yüz kırk bir buçuk

guruş müddei merkûm Bekir'e edâ ve teslim müvekkiline muzâffa vekil-i merkûm Halil'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ve i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' ve'l-'işrin min Cemâziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği

**Değerlendirme:** Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden vefât iden Bedir Ağa ibn 'Abdi Ağa'nın alacak hakkı olan üç yüz kırk bir buçuk guruşu varislerinin dava etmesi ve Halil bin Hâcı Faki'den alacak hakkını talep etmesi sonucu açılan davaya dair kayıt.

**(Sn): 333/Numero 681**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Medine bint-i 'Abdi tarafından zikri ati hususu taleb ve da'vâya ve ahz ve kabz vekil-i müsecceli şer'iyyesi sulbiye-i kebir oğlu İbrahim bin Mustafa medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Hasan bin Halil muvacehesinde müvekilim vâlidem mezbûre Emine'nin işbu merkûm Hasan zimmetinde hüccet-i karz şer'idan alacak hakkı olan yüz guruş merkûm Hasan'dan taleb ederim deyû bi'l-vekale ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Hasan dâhi cevabında hüccet-i mezbûreden müvekile-i mezbûreye meblağ-ı mezbûr yüz guruş zimmetinde el-yevm sahiha deyni olduğun tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğin mucibiyle meblağ-ı mezbûr yüz guruş vekil-i merkûm İbrahim'e edâsıyla merkûm Hasan'a iltizâm olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine ahz ü i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min Recep sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Hüseyin Paşa mahallesi sâkinlerinden Medine bint-i 'Abdi'nin Hasan bin Halil'den alacak hakkı olan yüz guruş müvekkili İbrahim'in merkûm Hasan'dan talep etmesi sonucu açılan davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden olub zâhir ve zevcesi Şerif bint Abdullah'tan hayr-ı varis mevrûs ve mevrûsu olmadığı hâlde vefât iden Afgan taifesinden Mehmed bin Mehmed'in kaffe-i terekesinden sâlis erba'ına Urfa muhasebecisi ve beytü'l-mâl emini refa'atli Mehmed Kamil Bey tarafından cevabâ vekil müsecceli şer'iyyesi Şerif Efendi ibn Abdulkadir muvacehesinde merkûm Hasan bin Şeyr Mehmed zevc-i dâhilim olub zimmetinde ma'kûd 'aliye ve mutakrir iki yüz elli guruş mehr-i muahhızımı bâkî kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât etmeğın müteveffâ-i merkûmun kaffe-i terekesinden sâlis erba'ına işbu vekil-i merkûmun müvekkili mûmâ-ileyh bi'l-aman vazı'-ı yedi olmakla meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş müvekkiline muzâffa vekil-i merkûmundn taleb ederim deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak vekil-i merkûm dâhi cevabında müvekkile-i mûmâ-ileyh müteveffâ-i merkûmun kaffe-i terekesinden sâlis erba'ına vaz'-ı yedine ikrar-ı müddei merkûmun mâ'adâ müdde'âsını külliyyen ba'de'l-inkâr medîne-i mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını Mehmed bin Abûzer ve Mehmed bin Hasan ve Bekir Efendi bin 'Abdullah nâm kimesnelerden bâ varik mestûre sırran ve Mehmed ibn İshak ve Halil ibn Mehmed nâm kimesnelerden 'allenen le'de't-tezkiye-i adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Mehmed 'Ali Efendi ibn Köçek 'Osman ve 'Arif bin Mehmed 'Arif nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın ba'del-halef meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş müddei mezbûre Şerif'e tereke-i müteveffâdan olmak üzere aid ve teslim müvekkiline muzâffa vekil-i merkûm Şerif Efendi'ye tenbiye olunduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine ahz û i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms 'aşer min Cemâziye'l-âhir sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimiyle ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Medîne-i Urfa mâhâllatından Câmi-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Şerif bint Abdullah'ın varisi olmadığı için iki yüz elli guruşun müvekkiline teslim edilmesi için açılan dair davayla ilgili kayıt.



Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Bozâbad nâhiyesine tâbi' Yarım Tepe karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Koçmanlı Mollâ İsmail bin Hasan'ın verâset-izevce-i menkuha metrukesi Fatma binti 'Abbâs ve sulbiye-i kebire kızları 'Ayine ve Emine ve sağır oğulları Hasan ve sağır kızı Rahime'ye münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağıran merkûmanın kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri vâlideleri mezbûre Fatma'nın talep ve ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le tahrir ve beyan olursa bi'l-farizeti şer'iyye tevzi' ve taksim olunan defter-i kâssamdır ki müfredât-ı ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrin min Cemâziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Bozâbad nâhiyesine tâbi' Yarım Tepe karyesi sâkinlerinden Koçmanlı Mollâ İsmail bin Hasan'ın vefat etmesi üzerine mallarının varisleri arasında taksim edilmesi için açılan dava sonucu taraflar arasındaki anlaşmazlığa dair kayıt.

Üç direkli kış çadırı 1 1000	Üç direkli yaz çadırı 1 500	Keçi 24 960	Koyun 6 300	Kuzu 4 60
Oğlak 6 90	Merkeb ma'a sopa 1 200	Teşt 1 50	Kebir kazgan 1 100	Sağır kazgan 1 30
Sahan 1 10	Leğen 1 30	Tava 1 20	Keçe 1 25	Palas 2 80
Cacim 1 50	Yatak 2 150	Düz yumru karyesinde bağ kıt'a tiyek 800 1500	Karye-i mezbûrede bağ kıt'a 1 700	Karye-i mezbûrede söğütlük 300 600

Karye-i mezbûrede mezru'at

Tas 1	'Abâ 1	Çuval 4	Hinta kile 8	Şe'ire 4
10	40	50	400	120

Hekimdede mahallesinde menzil bab

5000

Yekûn

Bahâ 12404

Minhü'l- ihrâcat

Harc-ı defter-i mâhkeme	Kaydiyye-i defteri 20 pâre	Dellâliyye	Varaka bahâ	Haric vesayeti ma'Varaka bahâ
310	20	122	72	40

Yekûn

500

Sahhu'l-bâkî

11904

Hisse-izevc-i mezbûre Fatma	Hisse-ikebir mezbûre 'Ayine	Hisse-ikebir mezbûre Emine	Hise-i sağır merkûm Hasan
1488	Bahâ 2083 pâre 16	Bahâ 2083 pâre 16	Bahâ 4166 pâre 32

Sagir-i mezbûre Rahime

Bahâ 2083 pâre 16

Bâla-yı defterde muharrer olduğu vechile sağıran merkûmanın hisseleri vasi merkûm Fatma'ya teslim olduğu teslim olduğu eylediği işbu mâhale şerh verildi.

(Sn): 334/Numero 684

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Bozâbad nâhiyesine tâbi' Yarım Tepe karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Koçmanlı Mollâ İsmail bin Hasan'ın sulbi sağır oğlu Hasan ve sağır kızı Rahime'nin tesviye-i umûrlarına ced ve veliden kimesneleri olmamakla kibel-i şer'iden bir vasi nasb ehemmiyet ve elzâm olmakla emanet ile ma'rifeti ve istikamet ile mevsuf ve her vechile umur vesayete layık ve müstahık ettiği zeyl-i hüccette muharrer 'isami kesân işbarlarıyla mütahhik olan sağirtan-ı mezbûrtanın vâlideleri işbu baişeti'l-vesika Fatma binti 'Abbâs kibel-i şer'iden sağıran merkûmanın vakt-ı rüşd ü sedâdlarına değin vasi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerine kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu.Fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrin min Cemaziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

Karye'i mezbûre muhtarı... 'Ömer

Karye-i mezbûre muhtarı Sabık 'İsmail...

Kocamanlı Mehmed

Şemikli(?) Ğalo

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Bozâbad nâhiyesine tâbi' Yarım Tepe karyesi sâkinlerinden vefât iden Koçmanlı Mollâ İsmail bin Hasan'ın vefat etmesi sonucu malların taksimiyle ilgili çıkan dava sonucu oluşan anlaşmazlığa dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Hâcî İsmail Efendi ibn Hâcî Şeyho medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze hukuk mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Halife mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Cuma bin 'Osman'ın sulbi sağır oğlu Mustafa muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Cuma bin 'Osman zimmetinde kut(?) akçesinden alacak hakkım olan iki bin beş yüz guruşu merkûm Cuma bâkî kable'l-edâ vefât etmekle ba'de'-vefât beş yüz guruş merkûm Mustafa bâkî def' ve teslim edüb bâkî iki bin guruş terki müteveffânın olmak üzere merkûm Mustafa'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkûm Mustafa her cevabında tereke-i müteveffâ'ya merkûm vasi yedine ikrar ve itiraf idüp ancak müddei merkûmun ma'ade müdde'âsını ba'de'-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Alihan Bey İmâmı Sofî Mehmed bin 'Abdullah ve Mehmed bin İshak ve Mübârek Efendi ile Ahmet ve... Halil bin Mehmed nâm kimesnelere bâ-mestûre sıran Ahmet ve 'Ömer bin Hasan ve Mustafa bin Süleymân nâm kimesneleri ba'de allenen lede't-tezkiye-i 'adlve'l tezkiye-i adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbar olunan Mustafa bin Mustafa ve Mehmed bin Bozo nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbat etmeğin mu'cebince ba'de'l-halef meblağ bâkî mezbûr iki bin guruş müddei merkûm Hâcî İsmail Efendi'ye tereke-i müteveffâdan olmak üzere edâ ve teslim merkûm Mustafa'ya tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min Recep sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Kadioğlu mahallesi sâkinlerinden Hâcî İsmail Efendi ibn Hâcî Şeyho'nun Cuma bin 'Osman'nın vefat etmesiyle oğlu Mustafa'dan alacak hakkı olan beş yüz guruşu talep etmesi sonucu açılan davaya dair kayıt.

(Sn): 335/Numero 686

Der-i devleti mekîne arz-ı dâileridir nezareti evkaf-ı hümâyuna mülhak evkaftan.....Şeyh... cihetinden bâ-berât-ı şerif-i ‘alişân mutasarrıf el-Şeyh Veledin bin Faslı hizmeti mezkûresinde terk ve tekasıl eylediği Garbistan Ağasızâde el-Hâc ‘Ömer bin Hıdır ve Halil Efendi bin Mustafa ve Hüseyin bin Ni’man ve ceridede mezbut el-esami sair müslimin Urfa hükümet konağında meclis-i iradeye mâhsus odada hala evkaf muhasebecisi el-Hâc ‘Osman Efendi hazır olduğu hâlde mün’akid meclis-i şer’imizde ‘ali tariki’l-şehâde ve ihbarlarıyla müstahkik olmağın hüccet-i mezkûre merkûm Şeyh Veledin üzerinden def’ verine... ahalisinden ve i’lâm ı... ve meşayih zavi’l-ihram ve hüccet-i mezkûreye her vechile emaliyet ve istihlâk kezalik bi’l-ihbar zâhir ve nümâyân olan Şeyh ‘Abdurrahman Efendi...mahallesi ceride-i nüfuzunda birinci hane dördüncü numero ile mukayed hâla Urfa’da sakin Şeyh Rıza Efendi ibni’l-Şeyh ‘Abdurrahman Efendi dailerine tevci’ ve yedine bir kıt’a bâ-berât-ı şerif-i ‘alişân sadık ve ihsan buyurulmak ricasına... derud olunmada arz ve i’lâm olundu. El- emrû’l-mine’l-emr. Fî’l-yevmi’l-tasi’ min Recep sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn elf.

687

Der-i devlet-mekîne arz-ı dâileridir nezâret-i evkâf-ı hümâyuna mülhak... derkahının şehr-i’ye yedi yüz elli guruş te’amiyeye mütevellisi yedinden mâh be-mâh ahz ile fikra ve... harc ve sarf cihetiyle rehada(?) vâki’ mevlüd-i Halilürrahman evkafından olmak üzere yevmi bir akçe ve tayife ve beher-yum otuz iki ‘aded nan aziz ve be-heryum beş kıye guşt ve be-heryum on kile aş müde’in Halilürrahman vakfından olmak üzere ma’ade kain ... elmasına te’amiye olmak üzere yevmi bir akçe vazife ve Kızıl Câmi-i Şerif vakfından yevmi iki akçe vasife vaziyedimin vakfından olmak üzere yevmi dört akçe vasife ve Halilürrahman zaviyesi vakfından olmak üzere yevmi on akçe vazife ile seccade ... cihetiyelerin bâ-berâet-i şerif Âl-i Şân mutasarrıf Şeyh Veledin bin Faslı hizmet-i mezkûrelerine terk ve tekasıl eylediğini Garbistan Ağasızâde el-Hâc “Ömer bin Haydar ve Halil Efendi ibn Mustafa ve Hüseyin bin Ni’man ve ceridede mazbut el-esami sair Müslüm’ün Urfa meclisi idanede hala Urfa muhasebecisi el-Hâc ‘Osman Efendi hazır olduğu hâlde mün’akid şer’i aliyede ‘ali tariki’l-şehâde ihbarlarıyla mütafık olmağın hüccet-i mezkûrelerde Şeyh Veledin üzerinden def’ ve yerine ... ahalisinden ve i’lâm ‘alma

ve meşayih zavi'l-ihramından olub cihet-i mezkûreleri-.....ve istihlâk kezalik bi'l-ihbar zâhir ve nümâyân olan Şeyh 'Abdurrahman Efendi ... mahallesi ceride-i nüfusunda birinci hane dördüncü numero ile mekayid hala Urfa'da sâkin Şeyh Rıza Efendi bin el-Şeyh 'Abdurrahman Efendi da'ilerine tevci ve yedinde bir kıt'a bâberât-ı şerif-i 'alişân sadık ve ihsan buyurulmak ricasıyla ...derud olunmada arz ve i'lâm olundu. El-emrû'l mine'l-emr fi'l-yevmi'l-tasi' aşer min Recep el-ferd sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**(Sn): 336/Numero 688**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından İhlasiye mahallesi sâkinlerinden Abamurzâde Mehmed bin Ahmet medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde Debbâğhâne mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Kadızâde 'Osman Efendi ibn Halil Efendi'nin sagir kızı Adile'nin kibel-i şer'iden mensûb vasiyesi Halil bin Mustafa muvacehesinde müteveffâ-i merkûm 'Osman Efendi zimmetinde hüccet-i karzı şer'iden alacak hakkım olan altı yüz altmış beş guruş müteveffâ-i merkûm 'Osman Efendi bâkî kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûra terki ve 'afiyesinden olmak üzere bâkî teslim vasi merkûm Halil'e tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müddei merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını Hâcî Mustafa bin Ramazan ve Mollâ Halil bin Süleymân ve Halil bin Hızır nâm kimesnelerde bâ-mestûre-sırran ve ba'de 'allenen el tezkiye-i adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Selim bin Hâcî Mamo ve Nezir Efendi ibn el-Hâc 'Ali nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğin ba'de'-halef mucibiyle meblağ-ı mezbûr altı yüz altmış beş guruş tereke-i müteveffân olmak üzere merkûm Mehmed'e teslim vasi merkûm Halil'e tenbiye olduğu tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâdisi min Cemaziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği

**Değerlendirme:** İhlasiye mahallesi sâkinlerinden Abamurzâde Mehmed bin Ahmet'in 'Osman Efendi ibn Halil Efendi'den alacağı olup Mehmet'in vefat etmesiyle vasisi Halil'den alacak hakkı olan altı yüz altmış beş guruşu talep etmesi sonucunda açılan davaya dair kayıt.

İptal edilmiştir.

Medîne-i Urfa muzâffatından Rumkale kazasına tâbi' Tavşanviran karyesi sâkinlerinden Kasım bin Süleymân tarafından zikr-i ati hususa talep ve da'vâya ahz û kabz veledi'l-iktizâ sulh-ı idareye hukuk-ı mezbûr müteveffât olduğu umur ... vekalet-i âmm mutalik-i sahih şer'iyye ile olduğu İbrahim Efendi ibn 'Abdurrahman ve 'Osman Ağa ibn el-Hâc 'Ömer Ağa nâm kimesnelerden bâ-mestûre sırran ve ba'de Kadir bin 'Ali ve Şeyhobin Hasan nâm kimesnelerden dâhi ledi'l-tezkiye-i adl ve makbulu'l-şehadetle münhasıra hasm-ı cahidde ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekalet-i hükmü şer'iyye lâhık olan ... Mehmed Efendi Medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde karye-i mezbûre sâkinlerinden Halef bin Yusuf nâm şahsı akil ve bâliğ muvacehesinde merkûm Halef tarihten beş mâh mukaddem bir re's keçi içün Kasım ile halef meyanlarında vuku'a olan mukayyidlerinde elli dirhem ... bir tas birden kaldırıp müvekkilim merkûm Kasım Ağanın sağ tarafına ...etmekle merkûm Halef'in hizbinden nas müvekkilim merkûm Kasım'ın iki ve tahtası üç 'aded ...ve yerinden çıkarıp.....mezkur.....deyni olan beşer yüz dirhemden iki bin beş yüz dirhem şer'i has merkûm Halef'ten bi'l-vekalet merkûm Halef inkârına mekarın talep ve da'vâ iden ... müddeama dâhi isbâttan izhar acz etmekle ol-vecih beyinemizde mukayyidatı kesire ve muhasemat-ı şer'ide ceryan etmişti beyinemize muslahin dostuyla ıslah olub ben müvekkilim muzâffa tasdi' eylediğim da'vâmdan fareğ olub merkûm Halef dâhi kendi malından altı yüz guruş kıymetli on beş 'aded keçi ve üç yüz guruş kıymetli bir re's merkeb ve bir re's inek bâkî def' ve teslim ve ben dâhi ahz û kabz edib hususu mezkûr ve ... müteallik-i af ...müvekkilime muzâffa merkûm Halef'in zimmetine ibrâ-yı âmm ve sahihi şer'i ibrâ ve iskât eylediğinde olduğu mezkureme kabul ile iskâta gıbbe'l sadıkıma verileceği müvekkilim merkûmun zimmetine bedel-i sulh mezkûrda ... ibrâ ve her birimize ahz ve ibrâsına kabul eylediğimizden merkûm Halef yedine bir...hüccet ve şer'iyye verilmek iltimasıdır didikte gıbbe't-tasdik mâ-vâki' bi't-taleb olundu.

Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Bedir Ağa ibn ‘Abdi Ağa’nın sağır oğulları ‘Abdi ve Mehmed’de kibel-i şer’iden mensûb vasileri vâlideleri Ğımtavas tarafından zikr-i ati husus ve da‘vâmdan ahz û kabz vekil-i müsecceli şer’iyye Halil bin Hâcı Faki medîne-i mezure hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada desekte vasilesi bulunduğum sağıran merkûmundan merkûm ‘Abdi içün ve ‘Abil nâm şahsına ‘indinde ma’lumdan ... ağnâm içün benim alakam yoktur oğlum sağır ‘Abdi’nindir ve sağır-i merkum Mehmed içün ‘Abdan nâm şahsına ‘indinde olan ağnâm oğlum sağır Mehmedin’dir benim ‘alaka ve medhalim yoktur deyû tarihten iki sene mukaddem müteveffâ-i merkûm Bedir Ağa hal-i hayatında meclis-i muhtelifte def’atle ikrar ve itiraf etmiş iken allen vekil-i merkûm müvekkilesi ağnâm sağırlere müteveffân merkûm Bedir Ağa’nın malı olup zanıyla müdâhile ve def’atle ba’zen kuzu .....debbağlarına bi-gayr-i hakk tereke-i müteveffâ-i idrac etmek sadrında olmakla müvekkilesine muzaffa vekil-i merkûm müdâhilesinde men’ine mübeyyin olunmak muradımdır deyû bi’l-ve kale ba’de’-da‘vâ ve’l-istintak vekil-i merkûm Hâcı Sinân dâhi cevabında ağnam-ı mezbureleri sağıran merkûmanın malları olduğunu ber minvâl-i muharrer ikrar müddealarına külliyyen ba’de’l-inkâr vekil-i merkûm ber-i minvâl-i muharrer müdde’âsını Ferizci Mollâ Ahmed bin Hâfız Mehmed bin Derviş nâm kimesnelerden bâ varik mestûre sırran ve ba’de Halil bin ‘Abdullah ve Hüseyin bin Ahmet nâm kimesneler dâhi ‘allenen lede’t-tezkiye-i ‘adl ve makbulu’l-şehâde idükleri iğbar olunan Şeyh Hattab Kurti karyeli Musa bin Şeyhove Hamo bib ‘Abdi nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi’l-muvacehe ber nech-i şer’i isbât etmekte mu’cebince mezkûr ‘Abdullah’ın yedinde olan ağnâm ile da’i nâm kimesne yedinde olan ağnâm sağıran mezbûran ‘Abdi ve Mehmed’de malı olmadığı şer’i sabit eylediğinden müvekkiline muzâffa vekili merkûm Hâcı Sinân bey-yüce şer’i ağnâm mezkûreleri Mollâ Halo’dan men’ olunmağın tescil ve huzûr-î ‘âliyelerine i’lâm olundu. Fî’l-yevmi’l-tasi’ min cemaziye’l-evvel sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği

**Değerlendirme:** Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden vefât iden Bedir Ağa ibn ‘Abdi Ağa’nın malı olarak ispat edilen ağnamın mahkeme kararıyla Abdi ve



Mehmed'de malı olmadığıının sonucuna varılıp söz konusu dava sonucu oluşan ilgili mahkeme kaydı.

**(Sn): 337/Numero 691**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki Haleb vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Yadiğâr mahallesi sâkinlerinden 'Azo bin Hâcî Müslüm medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'imizde 'Osman bin 'Osman muvacehesinde mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûm el-hudud müstehcen bir bâb mülkü menzil-i derûnunda vâki' bir bâb müstehcen nısfı benim ve nısfı diğêr deyû huzur bi'l-cümle karındaşım Hâcî Veli'nin mülkü iken karındaşım Hâcî Veli nısfı hissesi mezbûremi ben dâhi her birisine fasula işbu merkûm 'Osman'a bey' etmiş olmakla müstehcen mezbûrede nısfından keff-i yedle bâkî teslim merkûm 'Osman'a tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm 'Osman dâhi cevabında müstehcen-i mezbûrede nısfı müddei merkûmda malı olmadığını tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğın mu'cebince müstehcen mezbûrede nısfından keff-i yedle ve mehlinde müddei merkûm 'Azo'ya teslim merkûm 'Osman'a tenbiye olmağın tescil ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâdisi min cemâziye'l-âhir sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneğı.

**Değerlendirme:** Hâcî Yadiğâr mahallesi sâkinlerinden 'Azo bin Hâcî Müslüm'ün 'Osman bin 'Osman'den alacak hakkı olan bir bâb mülkü talep etmesi sonucu açılan davaya dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Teymureci Seko veledi Karabit medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada meclis-i şer'imizde Akob veledi Aro muvacehesinde mahalle-i mezbûrede ma'lûm el-hudud ve'l-ceryan menzili derûnunda bi'l-irsi'l-şer'iyeye mutasarrıf olduğu işbu işbu merkûm Akob ile müştemlik ve i'lası balığ tam on beş seneden...ve müstikla-i mutasarrıf olduğum müstebihin tamına merkûm Akob'u müdâhil etmekte olduğundan men' olmasına muradıdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm Akob dâhi cevabında külliyyen mezkûre müddei merkûm on beş seneden müteceviz mutasarrıf ve sinesine yazılmış mezbûrede müsbit eylediğini tev'i ve rızasıyla ikrar ve itiraf etmeğin mucibiyle merkûm Akob merkûm sâkin bi-yuce şer'i müstehcen mezbûrtanı müdâhilden men' olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmü's-sâni' min recep sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki anlaşmazlığa dair belge.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Teymureci Seko veledi Karabit ve Akob veledi Aro arasında çıkan davanın mahkemece çözüme kavuşturulmasına dair kayıt.

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Sivrekli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Fatma binti Mustafa'nın verasetine zevc-i...ile sadriye-i kebir oğlu Hüseyin ile sadrı kebir kızı Âişe ve Rahime Medine ve sagir kızı İslim'e münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verase-i merkûmdan Hüseyin medîne-i mezbûrede mâhkeme meclis-i şer'imizde zevci merkûm Dehban(?) muvacehesinde vâlidem ve mevrûsem müteveffât-ı merkûmanın Hüseyin'in vefâtında muhalîfâtından elli guruş kıymetli dört 'aded sahan ve on beş guruş kıymetli bir tava ve elli guruş kıymetli sim lenger ve yüz guruş kıymetli bir kat yatak ve yüz elli guruş kıymetli bir tenur yorganı ve yirmi guruş kıymetli bir ekmek tahtası ve dört guruş kıymetli iki 'aded harpuldan husus kıymetli bir kutnî entâri ve elli guruş kıymetli cuka fermanı merkûmda husus kıymetli dört 'aded çuval müteveffât ve iki yüz guruş müddei muhzırında yirmi dört sehmede altı sehemî hisse-i merkûm Dehban'dan talep ederim deyû ba'de'd-da'vâ

ve'l-istintak merkûm Dehban dâhi cevabında isbât muharrer mezkûreye... ba'de'-  
inkâr ancak mehr-i muahhız mezkûru ikrar etmek müddei merkûm Hüseyin'e ber  
minvâl-i muharrer müdde'âsını isbâtta izhar acz edûb talebiyle merkûm Dehban  
ba'de'l tahlif el-mucib ikrar-ı mâhsusuna mezkûrdan müddei merkûma yirmi dört  
sehmden altı sehemini müddei merkûma edâsıyla merkûm Dehban'a iltizâm  
olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min recep  
sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği.

**Değerlendirme:** Siverekli mahallesi sâkinlerinden iden Fatma binti  
Mustafa'nın varislerinin söz konusu ihtiyaç malzemeleri olan elli guruş kıymetli dört  
'aded sahan ve on beş guruş kıymetli bir tava ve elli guruş kıymetli sim lenger ve  
yüz guruş kıymetli bir kat yatak ve yüz elli guruş kıymetli bir tenur yorganı ve yirmi  
guruş kıymetli bir ekmek tahtası ve dört guruş kıymetli iki 'aded harpuldanda husus  
kıymetli bir kutnî entâri ve elli guruş kıymetli cuka fermanı merkûmda husus kıymetli  
dört 'aded çuval müteveffât ve iki yüz guruş müddei muhızırında yirmi dört sehmden  
altı sehemini alacak haklarını Dehban'dan(?) talep ettiklerine dair kayıt.

694

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ  
mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Kirkor veledi  
Merdo medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada  
mün'akid meclis-i şer'imizde 'Acem Bey mahallesi sâkinlerinden nma'rifeti'z-zat  
Rahime binti Mustafa muvacehesinde Rahime'nin li-ebeveyn karındaşı müteveffî  
Hâfız Mehmed Efendi zimmetinde taş... alacak hakkım olan dört yüz guruş merkûm  
Rahime kendi ve nasfına deyn ve zimmet etmekle meblağ-ı mezbûru merkûm  
Rahime'den talep ederim deyû bade'l-da'vâ ve'l-istintak merkûm Rahime dâhi  
cevabında meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş karındaşı müteveffâ-i merkûm... tasviye  
deyn ve zimmet eylediğini tabi' ikrar ve itiraf etmeğin mu'cebince meblağ-ı mezbûr  
dört yüz guruş müddei merkûm Kirkor'a edâsıyla merkûm Rahime'ye iltizâm  
olduğunu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâdisi min Recep  
sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili dava örneği

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Kırkor veledi Merdo'nun Rahime binti Mustafa'dan alacak hakkı olan dört yüz guruşu talep etmesi sonucunda çıkan davaya dair kayıt.

**(Sn): 338-339/Numero 695**

Ma'rûz-ı da'îleridir ki medîne-i Urfa mâhâllatından Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Bedir Ağa ibn 'Abdi Ağa'nın sulbi sağır oğulları Mehmed ve Ahmet ve 'Abdi ve sağır kızı Hatice'nin kıbel-i şer'den mensûb vasiyeleri ba'is el-vasik Ğımtavas bint Aşçı Ahmet meclis-i şer'imizde ikrarı tam ve takrir-i kelâm edûb vasiyeleri bulunuşum sağirtan mezbûrtan babaları müteveffâ-i merkûm malından kararı kefaye nafaka ve kisve bahâ farz ve takrir-i olunmak mustalibdir diyerekte karar-ı kîfâye olduğu ve zeyl-i kitapta muharrer el-isami iğbarlarıyla müstahkık olan yevmi yerine ellişer pâreden cem' beş guruş sağırın merkûmun Mehmed ve Ahmet ve 'Abdi ve Hatice'ye kıbel-i şer'iden nafaka-i farzı ve takrir-i olunub meblağ mefruz mezkûr sağırın merkûmunun nafaka ve kisvece ve sâire levazım şer'lerine sarf veled-il-iktizâ istirdaneye ve 'ande'l-zafer sağırın merkûmunun mallarına rücu' kıbel-i şer'iden vasi merkûm Ğımtavas'a izin verilmeğın mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min şehr-i rebiü'l-ahir sene aşını ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Şühûdü'l-hâl:**Mâhzar Hâcı Said Ağa, Mâhzar İbrahim Efendi, ve Ğayruhum.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Meşârrikiye mahallesi sâkinlerinden Bedir Ağa ibn 'Abdi Ağa'nın vefat etmesiyle evlatlarının mallarını taksim etmek amacıyla çıkarmış oldukları davaya dair kayıt.

Der-i devleti mekîne arz-ı dâ'î kemîneleridir ki Haleb vilâyeti dâhilinde vilâyet-i Urfa sancağına muzâffa Bozabâd nâhiyesine tâbi' ...Hisar ve Çolmekiye karyesi miyanelerinde ba'de'-keşf istima' surette sadr...dört yüz doksan sekiz zira' mu'asar Çolmekiye karyesine... Mustafa...kenarında...Çolmekiye karyesi ahâlisinden tasrifine ka'î tarlam seksen yedi senesi temuzun on üçüncü sebtî gecesî...başında kurşun yarasıyla mücerred hain katil bulunan teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Akob veledi Aroş'un katili ma'lûm olduğunu niyaen Çolmekiye karyesi ahâlisinden müsbit kısım ile haseki hâvî bin iki yüz seksen sekiz senesi şevalü'l-mükeremin on beşinci günü tarihiyle... islaf-ı... mükerremetlû Mehmed Said Efendi'nin azr ve takdim edemediği i'lâmının hazırına karye-i mezkûre zaherin ahali-i kibarı on sene nefsinde münhasıra...veraset ve miisüllüne vekaletle şehadet eden şahidan mezbûran dâhi asul vechile sırran ba'de "allenenn tezkiye olmuştur ve ebvanı merkûmun teb'a-i devleti 'aliyeden ise ...mezkûreye tarihi i'lâm dan itibaren seniye şanda tekasıt sâlis ile verese-i katil müddeiyan nefsim olan karye-i mezkûre ahâlisi mezbûreden evvela lâzım gelecek deyû...hânedan işared dâ'vâda olduğundan maktul merkûmun ana ve babası teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden oldukta ve şahidan merkûmanın asul vechile sırran ve 'allenen tezkîyeleri ve icrası ve...dahi ve ahali-i karye-i mezbûre dahi on beşer...mahsur idüb zikr-i cam' ma'lûm olan elli...kesandan ibaret bulunduğu veledi'l-ımtihka' ... 'aliye müzeyi' mezkûre mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden olup mezkûr Urfa'ya muzâffa Bozabâd nâhiyeine tâbi' mezkûr Ağca Hisar karyesi ile Çolmekiye karyesi milletinden zikr-i ati katilen def' iden teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden Akob veledi Aroş veledi Kesper'in veraseti her biri teb'a-i mezkûre ve milleti mezbûreden zevce-i mezkûr Sultan veledi Karabit veledi Kirkor ve anası Garsiye veledi ... Apram veledi Evliyedin ve babası merkûm Aroş ve sulbi sağır ve anası veledi ... Apram veledi-i... ve babası merkûm Aroş ve sulbi sağır oğulları Karabit veledi-i ... ve Apram ve Ovanis i'za Câmî-i Kebir İmâmı Hâcî 'Ali Efendi ibn Halil bin 'Abdullah ve Mehmed ibn Mehmed bin 'Abdullah ve 'Ali Efendi bin Eyüb bin 'Abdullah nâm kimesnelere bâ varik mestûre sırran ve ba'de Hâcî Halil bin Adem ve sulbi Abûzer ve Bedir bin Mehmed nâm kimesneleri dâhi 'alenen ledi'l-ta'dil ve'l-tezkiye-i adl ve makbulu'-şehâde idükleri iğbar olunan Hâcî Şeftâlûzâde Sâlih bin İbrahim bin 'Abdullah ve 'Abdullah bin 'Abdi bin 'Abdullah

nâm kimesneleri şehâdetleriyle mâhzer hasm-ı cahidde bâ varik ber nech-i şer'i sabit ve sebut vasiyetlerine hükmü şer'le lâhık olduktan sonra verese-i merkûmundan ma'rifetü'ş-şahsı mezbûrtan Fedsiye(?) ve Sultan tarafından zikr-i ati taleb da'vâ ve ahz û kabz ve husus-ı mezkûr müteveffât olduğu umûrun külliyesine vekalet-i âmm mustaki' sahihi şer'iyye ile değin müseccil-i şer'iyyiden merkûm Ahmet bi'l-asale ve bi'l- vekale ve sefar merkûmuna müdahil olub cedleri ve velileri olmakla bi'l-valaya Medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada akd olunan meclis-i şer'i me'al akd...beyan Çolmekiye karyesi ahali ve sükanından i'târ rical olub li-ecli'l... meclisi mezkûrede ihzar olunan Muhtar Hâcî 'Osman Bey ibn 'Osman Bey ve 'Ahmo bin 'Asaf ve Hamo bin Bozo Dede ve ... bin Rızvan ve Köso bin Hamo ve diğer cemi' ile İbrahim ve Ahmet bin Mehmed ve İmâm bin 'Ali Terpo ve Eyüb bin Mehmed ve Recep bin ... ve diğer 'Emmo bin 'Ato ve 'Ali bin Bozo ve diğer 'Ali bin Hâcî 'Osman Bey ve Bakır bin Hâcî'Osman Bey ve Hamzo bin İbrahim ve Dedo bin Bozo ve Sadri ibn Hasan ve Remo bin Eyüb ve 'Abdi bin Bozo ve Mustafaf bin Hâcî... ve Halil bin Hamzo ve Mehmed bin 'Emmo ve 'İso bin Çalı(?) ve Müslüm ibn... ve Gazi Müslüm bin Hamo ve diğer Hamo bin ... 'Ato ve diğer 'Ali Kortan bin Bozo ve diğer 'Ali bin Haso ve 'Aço bin Mehmed ve Hasan ibn Alo ve Tebo bin Bozo ve Serahi(?) aşiretinden 'Abdi bin 'İsa... ve Şeyho bin Beşli ve Musa bin Haço ve Hüseyin bin 'Abdulsaid ve Ramo bin Hüseyin ev 'Abdullah bin Bozo ve Horani(?) aşiretinden 'İsmail bin 'Alo ve aşirin mezkureden iken 'İsmail bin Emi ve aşirin mezkureden Hakir bin Birho ve aşirin mezkureden Mehmed bin.. ve aşirin mezkureden diğer Hızır bin Hüseyin ve diğer aşirin mezkureden diğer Mehdi bin Hamo ve Bozo bin... ve Bozo bin Mehmed ve diğer 'Ali 'Emmo ve Ahmet bin 'Emmo ve Cumo bin Bozo ve Reso bin Halo ve diğer 'Ali bin Bozi Koço nâm bıkı-i baliğa-i 'akile muvacehesinde müvekkile-i mezbûrtandan mezbûre Sultan'nın zevci ve seffar-ı merkumun Karabit... ve Apram ve Ovanis ve Babaları ve diğer müvekkilim ve diğer mezbûre karyesiyle benim oğlum ve mevrûsiyemiz merkûm Akob ve Sara... seksen yedi senesi temmuzunun on beşinci gecesini mekasıtlâ Çolmekiye karyesinde... ve nefsi ahalisinde... üzere karye-i mezbûreden... Mustafaya hak taife-i... karye-i mezbûreden Çarıklı Said... ber-mucib keşf kıra-i saireden sahten dört yüz doksan sekiz zira' mi'marı mezkûr Çolmekiye karyesine... karye-i mezbûre ahaliyelerinden tasrifinde kain ve arazi-i emiriyemden tarlam ber-mucib keşfiye-i kurşun boğazı çıkığından isabet ve başının

tepesinden çıkmış olub ...olduğu hâlde katili bulunub katili asla ...ikrarıyla sabit olmakla ...medresemiz mustaksin merkûm Aço'ya ahali-i merkûmun Hacı 'Osman Bey ve 'Emmo ve Hamo ve Cumo ve Köso ve diğer Cuma ve Ahmet ve İmam ve Eyüb ve Recep ve diğer Emmo ve 'Ali ve diğer 'Ali ve Bakır ve Hamzo ve Dede ve Seydo ve Remo ve 'Abdi ve Mustafa ve Halil ve Mehmed ve Osi ve Müslüm ve Halif ve Müslüm ve diğer Hamo ve diğer 'Ali... ve diğer 'Ali 'Aço ve Hasan ve Nebo ve 'Abdo ve Şeyhove Musa ve Hüseyin ve diğer Reso ve 'Abdullah ve 'İsmail ve diğer 'İsmail ve Hızır ve Mehmed ve Sakir ve Hızır ve diğer Mehmed ve Bozo ve diğer Bozo ve diğer 'Ali ve Ahmet ve Cumo ve Reso ve diğer 'Ali ve bi'l-... ber-vech-i meşruh ...cerh ve katil etmiş olmalarıyla ...mucib şer'iyye icra olmak muradımıdır deyû bi'l-asale ve bi'l-vekale ve bi'l-velaye ba'de'l- dâ'vâ ve'l-istintak müddei 'aleyhim ahali-i mezkurun dahi cevabında katil-i mezbûr karye-i mezbûrenin tarla-yı mezkurunda ...mezkureden ber-vech-i muharrer katil bulunduğu her biri ...ve kat'ine ikrar ve itiraf idüb lakin.....bizleri katil etmeden ve katil dahi ma'lumemiz vekildir ve bu fail katilleri kendilerinden..... ba'de'l-inkâr müddei 'asil diğer vekil veli merkûm Aroş ber-minval muharrer müdde'âsını isbâtından izhar acz idüb tahlife taleb ve merkûmdan dahi erbab kâssamların olmalarıyla müddeası merkûmun ihtiyarıyla müddei ...merkûmun Hacı 'Osman Bey ve Cumo ve Köso ve diğer Cuma ve Ahmet ve İmam ve Eyüb ve Recep ve diğer 'Emmo ve 'Ali ve diğer 'Ali ve Bakır ve Hamzo ve Dede ve Seydo ve Remo ve 'Abdi ve Mustafa ve Halil ve Mehmed ve İdris ve Halife Müslüm Halife Müslüm ve diğer Mehmed ve diğer 'Ali ve 'Aço ve Hasan ve Nebo ve 'Abdo ve Şeyho ve Musa ve Hüseyin ve diğer Remo ve 'Abdullah ve 'İsmail ve diğer 'İsmail ve Hızır ve Mehmed ve diğer Hızır ve diğer Mehmed Bozo ve diğer Bozo ve diğer 'Ali ve diğer Haco ve diğer Reşo ve diğer 'ali nam kimesnelere her birine vech-i şer'î üzere mübeyyin teklif olundukta onlar dahi katil-i mezbûr Agob'u katil etmeyip katil dahi ma'lumları olmadığına bi'l-muvacehe her biri mübeyyin ... iddia etmeğin mu'cebince ba'de'-hükm katil-i merkûmun destgahları olup şer'iyye lâzımgelen ...halisten on bin dirhem şer'i ...işbu tarihi i'lamdan itibaren üç sene tamamına değin takasit-i selese ile müdde'i ...ve vekili veli-i merkum arşa tamamaen edâ ve teslim etmek üzere merkumun Hacı 'Osman Bey ve 'Ömer ve Hamo ve Cuma ve diğer Cuma ve Ahmet ve İmam ve Eyüp ve Recep ve diğer 'Emmo ve 'Ali ve diğer 'Ali ...ve Hamzo ve Dede ve Seydo ve... Mustafa ve Halil ve Mehmed ve Müslüm ve Halife Müslüm ve diğer

‘Emmo ve ‘Ali ve diğ er... ve diğ er ‘Ali ve ‘Aço ve Hasan ve Nebo ve Abdo ve Şeyho ve Musa ve Hüseyin ve diğ er Remo ve ‘Addullah ve İsmail ve diğ er ‘İsmail ve Hızır ve Mehmed ve diğ er Hızır ve diğ er Mehmed ve Bozo ve diğ er Bozo ve diğ er ‘Ali ve Ahmet ve diğ er Cumo ve Reso ve diğ er ‘Ali’den her birine tenbih olunduğ u tescil ve ...ilam olundu. El-emrû’l-emr fi’l-yevmi’l-hâms ve işrin min Cemâziye’l-ahir sene aşini ve tisin ve mi’eteyn ve elf

**(Sn): 340/Numero 697**

Bâdî-i defter oldur ki Halep vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiy e mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden ‘Abdullah ibn ‘Ali bin Mustafa’nın verâset-izevce-i menkuha metrukeleri Zelihâ binti Hasan ve Elif binti Mehmed cem’i ve sağı r oğ ulları Mehmed ve ‘Ali’ye münhasıra olduğ u lede’ş-şer’ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağı ran merkûmanın kîbel-i şer ’iden mensûb vasiyeleri ve vâlideleri mezbûre Elife’nin taleb ve ma’rifetii ve ma’rifeti şer’le tahrir ve beyan olursa bi’l-farizeti şer’iyye tevzî’ ve taksim olunan defteridir ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fi’l-yevmü’l-sâni’ ve’l-‘işrin min Recep sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras taksimine dair dava kaydı

**Değerlendirme:** Kanberiy e mahallesi sâkinlerinden vefât iden ‘Abdullah ibn ‘Ali bin Mustafa’nın verasetinin varisleri arasında taksim edilmesi için açılan dava sonucu mahkemeye taşınan ilgili dava örneği.

Kebir kazgan 1 50	Sağı r kazgan 1 30	Sahan 1 30	Leğ en 1 30	Teş t 1 40
İbrik 1 50	Tava 1 10	Bakır satıl 1 15	Lenger 1 15	Havan 1 15
Sağı r satıl 1 15	Köhne çadır 1 220	Yatak katı 1 100	Çuval 3 60	Palas 2 100
İp 3 15	Sağı r küp 1 10	... Batman 2 70	‘Abâ 1 20	Garb ‘Abası 1 20



Entârî kuşak 2 30	ve Gömlek 2 40	Don 1 15	Merkeb 1 200	Keçi 6 180
Oğlak 3 40	Keçi 10	Tahta 1 70	Şe'ire kile 3 75	... 1 90

Dülek(?) 'indinde mezru' hasm vakut hınta kile 1

600

Celf(?) dezhahı 1

90

Gülbakar(?) karyesinde üzüm bağ kıt'a tiyek 1

500

Karye-i mezbûrede bağ kıt'a tiyek 1 Mahalle-i mezbûrede menzil bab 1

1000

3000

Yekûn

7325

Minhü'l-ihracat

Harc-1 mahkeme 183	defter-i Kaydiyye-i defteri 11	Harc-1 vesayeti ma' Varaka bahâ 50	Varaka bahâ 5
--------------------------	--------------------------------------	---	------------------

Yekûn 249

Sahhu'l-bâkî

Hisse-i zevc-i mezbûre Bahâ 442 Pâre 10	Zelihâ	Hisse-i diğ er zevc-i Elif Bahâ 442 pâre 10	Hisse-i sağı rü'l merkûm Bahâ 3095 pâre 30	Hisse-i sağı rü'l- merkûm Bahâ 3095 pâre 30
--	--------	--	--	---

Bâla-yı defterde muharrer olduğı vechile sağı ran merkûman hisseleri menzil ve bağı ve eşya olmak üzere vasiye-i merkûma teslim olduğı teslim eylediğı işbu mâhale şerh verildi.

**(Sn): 341-342/Numero 698**

Halep vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kanberiy e mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden ‘Abdullah ibn ‘Ali bin Mustafa’nın sulbi sağı r oğulları Mehmed ve ‘Ali’nin cedi ve vazıy edine umurlarına tavsiye-i kimesneleri olmadı ğ ından kıbel-i şer’den tesviye-i umûrlarına ber-vech-i nasb ehemm ve iltizâm olmakla her vechile umur-ı vesayet-i kadere ve mustahık ettiğı bi’l-ihbar ‘ande’l-şer’ tahkik iden sağı ran merkûmanın vâlideleri merkûm Elif sağı ran merkûmanın vakt-ı rüşd ü sedâdlarına de ğ in kıbel-i şer’iden vasi nasb ve ta’yîn olundukta olduğı vesayet-i mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerine kemâ-yenbağı edâya ta’ahüd ve iltizâm etme ğ in mâ vâki’ bi’t taleb ketb ve imlâ olundu. Fî’l-yevmi’l- hâdi ve’l-‘işrin min Recep sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Vasi tayiniyle ilgili dava örne ğ i.

**De ğ erlendirme:** Kanberiy e mahallesi sâkinlerinden vefât iden ‘Abdullah ibn ‘Ali bin Mustafa’nın verasetine Elif’in görevlendirildi ğ ine dair kayıt.

Bâdi-i defter oldur ki Halep vilâyet-idâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Narıncı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Fatma binti Hâcî ‘Abdi bin verâset-izevci gaib ‘ane’l-beled Mustafa bin Musa ve sadriye-i kebir oğlu Mâhmut ve sadriye-i kebir kızı Âişe’ye münhasıra olduğu bi’l-ihbar ‘andel-şerh enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra bu mukavele veresesinden gaib ve gaibesi olduğu hâlde vefât idenlerin ma’rifeti şer’le tahrir olunan terekelerinden verase-i gaib hissesi beytü’l-mâl emini ma’rifetle ahz û kabz ve gaib mezkûrun zuhuruna değin hazine-i celile-i maliyede hıfz ve istirbah olunmak nizamı imtizasından olmakla teb’a-i aliye gaib mezbûrun zuhuruna değin hisse-i irsiyesine ahz û kabz ve rücu’ beyn hıfz ma’mur olub kıbel-i şer’den dâhi gaib mezbûr Mustafa’ya vasi vakim nasb olan hala Urfa muhasebecisi ve beytü’l-mâl emini ref’etlû Mehmed Kamil Bey ve verase-i sâire merkûmunun taleb ve ma’rifetleri ve ma’rifeti şer’le tahrir ve bey’ ve taksim olunan tereke-i müteveffât-ı mezbûredir ki ber-vech-i ati zıkr ve beyan olunur. Fî’l-hâms min Recep sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Miras paylaşımıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Narıncı mahallesi sâkinlerinden vefât iden Fatma binti Hâcî ‘Abdi’nin malının varisleri arasında taksim edilmesi amacıyla açılan dava sonucu çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

Gümüş kemer çift 1 132	Altun maşallah yafte 1 85	Fındık reb'iyesi... cübesi 60	Altun tep... 1 20
... 1 300	Altun çengal 1 25	Altun kör Mâhmud'a nısfı 25	Cerir gazı 8
Eski gazı 25 2155	Altun tılsım 1 2155	Gazi nısfı 25 2155	... rebî' 1 400
...meşkal 1 400	...yüzlük 1	İstanbul ayağı 2	Cedid gaz 20
Gazlı atik gazı 20	Altun...1 850	Meşkal 25 850	Gümüş tas ve ... 50 111
Gümüş ... 55 126	... meşkal 10 2100	Altun...5 2100	Gümüş ne'lin çift 1 40
Altun saçlık ayak 36 1300	Altun saçlık ayak 39 1100	Altun reşme çift 1 700	Ban tepsi(?) 1 150
Altun... koç 1 100	Mavi tas 1 50	Kemer kulanı 1 50	Sevaye enteri 1 150
Sevaye enteri 1 75	Çuka ferman 1 100	Kutnî top 1 20	Kutnî parça 1 25
Savan bohça 1 24	Kırmızı bez parça 1 49	Gümüş kaşık 7 10	Sevayi bez ve keten don 3 40

Gömlek çarşab bohça 3 40	Keen döşeme 2 31	Akdeem(?) 1 31	Kebir kapaklı tas 2 40
Gömlek 2 42	... parça 1 42	Sandık 1 50	Mercan kor 1 21
Köhne bakır sini 1 10	Bulgur kâse 1 5	Çini tas 1 5	Üskere tası 5 40
Köhne mizan 1 7	Köhne sacı 1	Köhne süzgeç 1	Köhne sahan 2
Çini tabak 2 2	Çanak 3 3	Kutnî bohça 2 21	... top 2 35
... top 1 20	mâhfî 1 24	Bohça 1 3	Şem'adan 1 2
Kutnî yatak takım 1 235	Kutnî yatak takımı 1 200	Kutnî yatak takımı 1 200	Kutnî yatak takımı 1 170

Yatak katı 1 150	Tenur yorganı 1 100	Yatak aktı 1 71	Mak'ad 2 110	Mak'ad 2 100
Maka'id 1 80	Yorgan 1 80	Yastık 1 80	Yastık 5 105	Kilim 1 102
Kilim 1 65	Palas 2 60	Çuval 3 35	Köhne hasır 1 35	Köhne hasır 1 10
Köhne hasır 1 6	Şem'adan 1 21	Döşek ve yastık 1 41	Ayini 1 40	Halı 1 60
Çıkrık 1 16	Hırda'vât 50	Süzgeç ve meles 2 20	Leğen 1 54	Tava 1 10
Sac 1 2	Kapaklı kazgan 1 60	Sağır kazgan 1 25	Mankal 1 11	Ve tütün tablası 1 11
Kebir bulgur kazganı 1 200	Sandık 1 20	Küp 4 20	Hırda'vât 1 36	Temen 1 30
ve kahve tavası 1 11	Hinta temen 6 30	Hinta temen 6 30	Yüzük kaşe 1 55	Kut akçesi 90

Döğerlü nâhiyesine vâki' mülk ve değirmenden rebi' hisesi

4000

Beriye'nin(?) oğlu 'Osman'da olub kabz olunan

1000

Bozabâd nâhiyesinde Salkım karyesinde müteveffâ-i mezbûrenin ... Hızır bin 'Amode'de olan mezru'atı

Kile hınta 3 00	Şe'ir kile6 700	...temen 8 700	...temen2 700	...temen2 700	Mısır darısı temen 2 700	Çekit batmna 6 700
-----------------------	-----------------------	-------------------	------------------	------------------	-----------------------------------	--------------------------

Karye-i mezbûrede Ramo'nun oğlu Ahmet'den mezru'at

Kut akçesi47 20	Hınta kile 10 450	Şe'ir kile 3 450	Mısır darısı temen 6 450
--------------------	----------------------	---------------------	--------------------------------

Karye-i mezbûrede 'İsa... olan mezru'at

Kut akçesi 190 250	Hınta kile 4 250	Şe'ir kile 5 250	Mısır darısı temen 12 250	Çekit(?) batman 1 250
--------------------------	------------------------	------------------------	------------------------------------	--------------------------------

Karye-i mezbûrede resm-i 'indinden olan ağnâm

Keçi 4 260	Koyun 1 260	Oğlak 4 260
---------------	----------------	----------------

Bozabâd nâhiyesinde ... karyesinde olan mezruat-ı Müslüm 'Ali'de

Kut akçesi700 230	Hınta kile 6 230	Şe'ire kile 4 230
----------------------	---------------------	----------------------

Bozabâd nâhiyesinde Gülbakar karyesinde ... olan mezru'at

Kut akçesi20 200	Hinta kile temeni 2 200	Şe'ire kile 1 200	Mısır darısı temen 4 200	Ceket Batman 6 200
---------------------	-------------------------------	----------------------	--------------------------------	--------------------------

Yekûnü'l-emvâl

Bahâ 21984 pâre 20

Yalnız yirmi bir bin dokuz yüz seksen dört buçuk guruştur.

Minhü'l-ihracat

Müteveffâ-i mezbûrenin techîz ve tekfin ve kabzına olan masarîfât

400

Müteveffâ-i mezbûrenin deyn-i müsbitesi

143

Varaka bahâ

1

Dellâliyye

Bera-yı hazine-i celile 219

Bera-yı mukayyid 146

Bera-yı kâtib mâhkeme 073

+ \_\_\_\_\_

438



Kaydiyye-i defteri

Bahâ	15	Pâre	30	Bera-yı hazine-i celile
	<u>15</u>		<u>30</u>	Bera-yı mukayyed mâhkeme
	31		20	

Harc-ı defteri mâhkeme

Bahâ 524 pâre 30

Verilen harc ve dellâliyeden akçe-i kesiri

35

Yekûn

Bahâ 1587 pâre 10

Sahhu'l-bâkî

Bahâ 20397 pâre 10

Hisse-i zevci gaibü'l merkûm Hâcî Mustafa

Bahâ	5099	Pâre	10	
	0255		00	
	_____		_____	
	4844		10	Resm-i emniye bera-yı hazine-i celile

Hisse-i ibn kebirü'l-merkûm

Bahâ 10198 pâre 20

Hisse-i binti kebirü'l-merkûme Âişe

Bahâ 5099 pâre 10

Derûn-i ihrâcatta muharrer dellâliyyenin nasf hissesi iki yüz on dokuz guruş ve Kaydiyye-i defteri nasf hissesi on beş guruş otuz pâre gaib mezbûrun hisse-i irsiyesinde iktizâ iden resm-i emniye merkûmdan iki yüz elli beş guruş cem'a dört yüz seksen dokuz guruş otuz pâre varidat-ı hazine olarak ve gaib merkûmun sahu'l-bâkî hisse-i irsiyesi olan meblağ merkûm dört bin sekiz yüz kırk dört guruş li ecli'l-

hıfz-ı emin mûmâ-ileyh tamama ahz û kabz edüb beş sene tamamına değin istirbah ve beş sene hıtamında zuhur eylediği hâlde aslına tatbika idhal cedül ederek canib hazine-i merkûmeye irsal ve teslim edeceği işbu mâhülle şerh verildi.

Haleb niyâbet-i şer'iyyesine

Faziletlü Efendim

Suret-i metbuası îfâ irsal kılınan fıkra-i nizamiyenin infaz hükmü celiline iradesine hazret-i padişahım şeref-senuh ve sadr buyurulmuş olmakla ba'de mâ 'andel iktizâ fıkra-i mezkûre ahkamına tevfikten îfâ ve im'amlâ mukteziyeye i'tina olunması lâzım geleceği beyanıyla ta'miman işbu şakk-ı mâhsusa terkim kılındı.

Fî 5 Cemâziye'l-âhir sene 292 ve fi 26 Haziran sene 91

**Mühür:** Hasan Fehemi

Urfa Niyâbet-i Şer'iyyesine

Mükerremetlü Efendim

Suret-i bâlâda merkim emirnâme-i 'ali cenab meşihat-ı penâhiyesinin ve melfufu bulunan fukara-i nizamiyeni ahkam-ı celilesine tevfikten îcâb-ı hâlin îfâsı veziri idare-i fâzılânelerinde bulunan nüvab-ı Efendilere dahi tebliğât-ı mukteziyenin icrası siyakında şakk-ı mâhsus terkimine ibtidâr kılındı.

Fî 15 Recep sene 292

**Mühür:** Mehmed Rağib

...Merkez Vilâyet-i Haleb

Bâlâda muharrer melfuf olan fıkra-i nizamiye sureti

Arazi-i kanununame-i hümayun yüz sekseninci maddesine zeyl olunan fıkra-i nizamiyedir.

(Sn): 343/Numero 700

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kabzer(?) mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Kadir ibn Harputlu ‘Ali’nin verâset-i zevce-i menkuha metrukesi Gazali bint ‘Abbâs ve diğeri oğulların Bozo Halil ve Müslüm ve kebire kızları Fatma ve ‘Ayn-ı Zelihâ’ya münhasıra kable’l-kismet merkûm Gazali dâhi vefât edûb verâset-ikebir oğlu Müslüm ve kebire kızı Fatma’ya münhasıra kable’l-kismet merkûm ‘Ayn-ı Zelihâ dâhi vefât edûb verâset-ikebir oğlu Mustafa ve kebire kızı Zelihâ’ya münhasıra kable’l-kismetmerkûm Mustafa dâhi vefât edûb verâset-izevci menkuha metrukesi Rukiye binti Zelho ve sagir oğlu ‘Ömer’e münhasıra lede’ş-şer’ü’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmundan merkûm Bozo Halil medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze hukuk mâhsus odada mün’akid meclis-i şer’imizde ma’rifetü’z-zât mezbûr Fatma tarafından zikr-i ati menzil taksim içün vekil olduğu zat-ı mezbûreye bi’l ma’rifeti şer’iyye ‘arifân Hâcî Hasan Hâfız bin Hamo Hâfız ve Halil ibn Mustafa nâm kimesneleri şehâdetleriyle münhasıra hasmı cahidde ber- nech-i şer’i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer’le kah olan Mâhmut Hâfız bin Mehmed Hâfız muvacehesinde takrir-i kelâm edûb müteveffâ-i evvel merkûmun hayatında ‘ali el- vefât yedinde malı ve mülkü olup ba’de vefât benimle verese-i sâire merkûmuna ‘ali sebili’l-minasenti el şer’iyye mevrûs mahalle-i mezbûrede vâki’ etraf-ı erbaası Bekir ve Gergerli Mehmed ve Hâcî Mehmed ve Ni’man Ağazâde Eyüb ve Müsteci Bekir nüzülleriyle mâhdud bir bâb nüzüllerden müvekkile-i mezbûre Fatma’nın vâlidesi müteveffâ-i mezbûre Gazali semeni hissesine hayatında bâkî bin guruş bâkî bey’ etmişken müvekkile-i mezbûre hisse-i mezkûreye zapt etmekle kefiyedle bâkî teslimine müvekkile-i mezbûreye muzâffa vekil-i mezbûr Mâhmut ve Hâfız’a tenbiye olunması vekil-i mezbûrun inkârına bina’ da’vâ ve müddeama isbâttan izhar acz edûb tahlif dâhi talep olmadığından husus-ı mezkûre müvekkile-i mezbûreye bila-beyn mu’arızadan men’ olunmadığından ancak ‘ali sebili’l-minasenti el şer’i sebut yetmiş altı sehemde yüz altmış sekiz sehemmi ... mülküm olup verese-i sâire merkûmunun hisselerine dâhi müvekkile-i mezbûre Fatma iştirâ eylediğinden dört yüz seki sehemmi müvekkile-i mezbûre Fatma’nın arsa ve sera-i mülkü olup nüzül-ü mezbûrdan mezkûr yü altmış sekiz sehemmi hisemi ifraz murad ettiğimde müvekkile-i mezbûre dâhi razı olmakla menzili mezkûrun müstemli olduğu odaların kafî sene mi’mar belde-i ma’rifetleriyle kıymeti takrir-i olunub nüzül-ü mezbûr

derûnunda tahtani yûni şimâli nazır kapı itsalında vâki' kab ta'bir olunur odaya üç bin guruş ve mütesilinde yine yûnü şimâli nazır kapı ta'bir olunur bir bâb oda iki bin guruş ve yönü şarka berberi derûnunda iki bab oda iki bin beş yüz guruş ve yine yönü şarka kapı ta'bir olunur bir bâb hırab oda iki bin guruş ve müteselinde vaki bir bâb hırabe-i ahur bin guruş ve yönü kıbleye iki göz müstemli bir bâb müstehcen üç bin guruş ve fevkani bir bâb kebir çardak beş bin guruş ve bir livan iki bin guruş cem'a yirmi bin beş yüz guruştan bir tashih mezkûr altı bin guruş hisse-i mesibem(?) bedeline havale ve su kuyusu ve ...hukuku ve kapıdan hakk-ı mururuyla nüzül-i mezbûrdan ber-vech-i mukim yönü şimâle nazır iki bin guruş kıymetli kapı ta'bir olunur bir bâb oda ve müteselinde vâki' berberi derûnunda iki bin beş yüz guruş kıymetli iki bab oda ve müstehcen mezbûrdan dâhi taraf-ı şarkında kain bir göz bin beş yüz guruş cem'a altı bin guruş kıymetli oda mezkûreleri müstehcenin sekafının tamamı yani tamı müstikla benim olmak ve müstehcen tamına çıkacak ... bina' etmek üzere ben kabz ve kabul edûb ve kapı itsalında vâki' üç bin guruş kıymetli bir bâb oda ve fevkunda beş bin guruş kıymetli bir bâb çardak ve itsalında iki bin guruş kıymetli bir livan ve yönü şarka iki bin guruş kıymetli bir bâb hırab oda ve bin guruş kıymetli bir bâb hırabe ahur ve müstehcen mezbûrun diğer ... vaki bir göz bin beş yüz guruş cem'aon dört bin beş yüz guruş havâle ve sevkiyesi ve ... hukuk ve kapudan hakk-ı mururuyla müvekkile-i mezbûrenin hissesine bedelen müvekkile-i mezbûreye i'tâve teslim eylediğimde olduğu hissesine bedelen kabz ve kabul ve bu vechile beyinemizde taksim eyledik didikte mukır-ı merkûm Bozo Halil'e sadr olan cemi' kelimât-ı meşrûhasında vekil-i merkûma tahkik ve tasdik etmeğin mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi'l-tasi' min Cemâziye'l-evvel sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf

**Şühûdü'l-hâl:** Tütüncü Emin Ağa Kabzer Mescidi İmâmı Molla Halil

Gaffaf(?) Hâcı Mehmed Kakonun oğlu Hâcı 'Ömer

Hâcı 'Abdurrezak oğlu İbrahim Halil

**Özet:** Taraflar arasındaki miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Kabzer(?) mahallesi sâkinlerinden vefât iden Hâcı Kadir ibn Harputlu 'Ali'nin varisleri olan metrukesi Gazali bint 'Abbâs ve diğer oğulları Bozo Halil ve Müslüm ve kebire kızları Fatma ve 'Ayn-ı Zelihâ arasında taksim edilmesi sonucu çıkan davayla ilgili kayıt.

**(Sn): 344-345/Numero 701**

Bâdî-i defter oldur ki Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından ‘Ömeriye mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden ‘Allaf Hâcî Mustafa bin Süleymân ibn Ahmet’in verâset-izevce-i menkuha metrukesi Âişe binti Mehmed ve derecede savi li-ebeveyn emmisi oğulları İbrahim ve Süleymân ebna Halil bin Ahmet ve gaib ‘anne’l-beled Mehmed bin ... bin Ahmet’e ihzar-ı bi’l-ihbar ‘ande’l-şerh-i enver zâhir ve mütehakık olduktan sonra bu mukavele verasesinden gaib ve gaibesi olduğu hâlde vefât idenlerin ma’rifeti şer’le tahrir olunan terekelerden verase-i gaib hissesi beytü’l-mâl emini ma’rifetiyle ahz û kabz ve gaib mezbûrun zuhuruna deĝin hazine-i celileye maliyede hıfz ve istirbah olunmak irade-i seniye de nizamı iktiznasından olmakla bina-i ‘aliye gaib mezbûrun zuhuruna deĝin hisse-i irsiyesine ahz û kabz ve ber-vech-i muharrer hıfz ma’a mur olub kıbel-i şer’iden dâhi gaib mezbûr Mehmed’e vasi ve’akim nasb olunan hala Urfa muhasebecisi ve beytü’l-mâl emini ve ref’etlû Mehmed Kamil Bey verase-i sâire merkûmunun taleb ve ma’rifetleriyle tahrir ve bey’ ve taksim olunan müteveffâ-i merkûm terekesidir ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur. Fî’l-yevmi’l-sâmen min Recep sene aşini ve tis’in ve mi’eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** ‘Ömeriye mahallesi sâkinlerinden iken vefât iden ‘Allaf Hâcî Mustafa bin Süleymân ibn Ahmet’in verasetinin varisleri arasında taksim edilmesi sonucu çıkan anlaşmazlıkla ilgili davaya dair kayıt.

Teşt 1 70	Kebir kazgan 1 80	Sağir kazgan 1 60	Sağir kazgan 1 49	Süzgeç 1 20
Kulplu tas 1 23	Mankal 1 62	Bakır meles çomçe 2 12	Leğen1 50	Sağir leğen 1 23
Sağir kazgan 1 16	Havan 1 15	Sini 1 75	şam'adan 1 10	Tava 1 12
Palas 2 72	Tenur yorgan 1 55	'Abâ 1 156	Entâri 1 156	Ve içlik 1 156
Vetemur kopran1 156	Ve kulan 1 156	Ve kuşak 1 156	Döşek 1 85	Yastık 1 85
Gömlek 1 19	Don 1 19	Tarçın tesbih 1 6	Yağ küpü ma'a ru'an 160	Sağir küp 2 16
Zâhire sandık 8 60	İp 22	Köhne taht 1 30	Duhan orak 240 130	Sabun batman 5 185

...	Tuz batman 8 40	Kara biber 42	İp ve terki bağ 260
Sandık ve hırdavât 20	Sabun ufağı 5	Dükkanında çıkan nakdi 23	Nacar Abdo'da alacağı olub kabz olunan 25

Altı aylık dükkan icare 10	Kisesinde nakid 279	çıkan Mahalle-i mezbûrede vaki bir bâb menzili 6000	Yekûnü'l-emvâl 8327
-------------------------------	------------------------	--	------------------------

Minhü'l ihrâcat

Mehr-i muahhar müsbit zevce-i mezbûre Âişe

500

Deyn-i müsbit İsmihân, Deyn-i müsbit Süleymân, Deyn-i müsbit Müslüm

320

70

91

Müteveffâ-i merkûmun techîz ve tekfinine

300

Deyn-i müsbit sabuncu

196

Harc-ı defter-i mâhkeme

167

Dellâliyye

Bera-yı hazine-i celile

83

pâre 00

Bera-yı menadi

55

10

Bera-yı katib-i mâhkeme

27

25

+ \_\_\_\_\_

+ \_\_\_\_\_

165

35

Kaydiyye

Bera-yı hazine-i celile	Bahâ	5	pâre	10
Bera-yı mekayid mâhkeme		5		10
		+_____	+_____	
		10		20

Varaka bahâ5

Akçe-i kesiri

Bahâ 10 pâre 20

Yekûn

1835

Sahhu'l-bâkî

6492

Hisse-i zevci mezbûre 'Âişe

1623

Hisse-i ibn 'ümmü'l-merkûm İbrahim

1623

Hisse-i ibn 'ümmü'l-merkûm Süleymân

1623

Hisse-i ibn gaibi'l merkûm Mehmed

1623

0081

-\_\_\_\_\_ Resm-i emniye bera-i hazine

1542

İptal edilmiştir.

Derûni ihrâcatta muharrer olduğu vechile kaydiyye-i defter mezkûrun nasfi hissesi doksan beş guruş on pâre ve dellâliyyenin nasfi hissesi olan seksen üç guruş



ve gaib merkûm hissesinden resm-i emniye seksen bir guruş cem'a varidat-ı hazine-i celileye yüz altmış dokuz guruş on pâre ve gaib merkûmun hissesi olan bin beş yüz kırk iki guruş dâhi hazine-i celilede li ecli'l-hıfz istirbah olunmak ve gaib merkûmun zuhurunda teslim olunmak

**Derkenar:** İşbu mahallede sehv olunmakla ba'de't-tashih zeyl-i tahrir olundu.

Derûni ihrâcatta muharrer olduğu vechile kaydiyye-i defter mezkûrun nasfi hissesi beş guruş on pâre ve dellâliyyenin nasfi hissesi olan seksen üç guruş ve gaib merkûm hissesinden resm-i emineye seksen bir guruş cem'a varidatı hazine-i celileye yüz altmış dokuz guruş on pâre ve gaib merkûmun hissesi olan bin beş yüz kırk iki guruş dâhi hazine-i celilede li-ecli'l-hıfz emin mûmâ-ileyh tamama ahz û kabz etmekle beş sene tamamına değin istirbah etmek ve beş sene hittamında gaib mezbûr Mehmed'e zuhur eylediği hâlde aslına tatbika idhal cedvel ederek gaib hazine-i celileye irsal ve teslim edeceği işu mâhülle şerh verildi.

**(Sn): 346/Numero 702**

Ma'rûz-ı da'ileridir ki

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcî Yadigar mahallesi sâkinlerinden ve ma'rifetü'z-zât Elif binti Müslüm medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Beşlioğlu Mustafa bin 'Abdurrahman'ın sağır kızları 'Ayn-ı Zelihâ ve Hatice'nin kibel-i şer'iden mensûb vasiyeleri Reşid Çavuş muvacehesinde müteveffâ-i merkûm Mustafa benim zevcim olub zimetine mutakriri ve ma'kûd 'aliye mehr-i muahızım olan bin guruş bâkî kibel-i edâ ve'l-îfâ vefât etmekle meblağ-ı mezbûr bin bir guruş tereke-i müteveffâdan olmak üzere bâkî edâ ve teslim vasi merkûm Reşid'e tenbiye olunmak muradımdır deyû ba'de'-da'vâ ve'l-istintak merkûm Reşid Çavuş dâhi cevabında müteveffâ-i merkûmun zevce-i menkuesi olduğunu ikrar-ı mehr-i mezkûrun miktarına ba'de'l-inkâr müddei mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını Kara Musa mahallesinden Hâfız 'Ali bin Emin ve Mehmed bin Hasan ve 'Ömer bin 'Ali nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ve ba'de Hasan bin Abûzer ve Hâcî Halil ibn Mehmed ve Ramazan bin 'Ali nâm kimesnelerden dâhi 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan ...bin Mehmed ve Halil bin Ahmet nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-

muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın ba'de'-halef mu'cebince meblağ-ı mezbûr bin bir guruş tereke-i müteveffâdan olmak üzere müddei mezbûre Elif'e edâ ve teslim vasi merkûm Reşid'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâms 'aşer min Cemâziye'l-ahir sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcı Yadigar mahallesi sâkinlerinden ve ma'rifetü'z-zât Elif binti Müslüm'in Reşid Çavuş'dan alacak hakkı olan bin bir guruşu talep etmesi sonucunda açılan davaya dair kayıt.

**(Sn): 347/Numero 703**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Hâcı Yadigar mahallesi sâkinlerinden ve ma'rifetü'z-zât Medine binti Hüseyin medîne-i mezbûre mâhkemesinde meclis'i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Beşli oğlu Mustafa bin 'Abdurrahman'ın sağır kızları 'Ayn-ı Zelihâ ve Hatice'nin kıbel-i şer'iden mensûb vasiyeleri Reşid Çavuş muvacehesinde merkûm Mustafa benim zevcim olub hayatında zevc-i evvelim Mehmed terekesinde mehr-i muahızım olan beş yüz guruşu ahz û kabz edûb hayatında bâkî kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât etmekle meblağ beş yüz guruş tereke-i vâfiyesinden olmak üzere bâkî edâ ve teslim vasi merkûm Reşid Çavuş'a tenbiye olunmak muradıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak ve'l-inkâr müddei mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını Hızânoğlu İmâmı 'Ali Efendi ibn 'Abdullah ve Müslüm bin Seffar ve Hâseki mahallesinden İmam bin 'Abdullah Ahmet bin Kadı Ahmet nâm kimesnelerden bâ mestûre sırran ve ba'de 'Osman bin Eyüb ve Süleymân bin Ahmet ve Halil bin 'Abdullah nâm kimesnelerden dâhi "allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü's-şehâde idükleri iğbar olunan Hâcı 'Abdullah bin Halil ve Müslüm bin Mollâ Mustafa nâm kimesneleri şehâdetleriyle bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i isbât etmeğın ba'de'-halef mu'cebince meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş tereke-i müteveffâ-i merkûmdan olmak üzere Medine'ye edâ ve teslim vasi merkûm Reşid'e tenbiye olunduğu tescîl ve huzûr-î 'âliyelerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi min Receb sene aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Hâcı Yadigar mahallesi sâkinlerinden Medine binti Hüseyin'in Reşid Çavuş'dan alacak hakkı olan beş yüz guruşu talep etmesi sonucunda açılan davaya dair kayıt.

#### 704

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden Nikohos veledi Diravakim'in sagir kızları Anna ve Katife'nin cedi ve vasiyeden kimesleri olmamakla kıbel-i şer'iden ber-vasi nasb ehemm ve iltizâm olmakla beyyinelerinde istikamet ile mevsuf ve vesayetine lahık ve müstahık ettiği zeyl-i hüçette muharrer el-esami kimesne ihbarlarıyla tahkik olan sagirtan mezbûrtanın vâlideleri ma'rifetü'ş-şahsı makeriyet sagirtan mezbûrtanın vakt-ı rüşd ü sedâdlarına değin kıbel-i şer'-i şerîften sagirtan mezbûrtan vasi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu mâ-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü's-sâlis min şehr-i rebü'l-evvel sene-i aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden vefât iden Nikohos veledi Diravakim'in malının taksim edilmesiyle ilgili açılan davaya dair kayıt.

#### 705

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa mâhâllatından Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden ve teb'a-i devleti 'aliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefât iden Kirkor veledi Diravakim'in(?) sağir oğulları Aroş ve sagir kızı Tervande'nin cedi ve vasi' yedden kimesneleri olmamakla kıbel-i şer'iden ber vasi nasb ehemm ve iltizâm olmamakla beyyinelerinde istikamet ile mevsuf ve umur-ı vesayetine kadr ettiği zeyl-i hüçette muharer el-esami kesân ihbarlarıyla mutahakık olan sagiran merkûmanın vâlideleri ma'rifetü'ş-şahsı Sultan sagiran merkûmanın vakt-ı rüşd ü sedâdlarına değin kıbel-i şer'iden vasi nasb ve ta'yîn olundukta olduğu vesayeti mezkûreye kabul ve hizmet-i lâzımelerine kemâ-yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâni' ve'l-ışrin min şehr-i rebü'l-ahir sene-i aşini ve tis'in ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Miras taksimine dair dava kaydı.

**Değerlendirme:** Kebir-i Kenisâ mahallesi sâkinlerinden Kirkor veledi Dira Vakim'in(?) vefat etmesiyle birlikte kendisinden kalan malların varisleri arasında taksim edilmesi amacıyla çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

**(Sn): 348/Numero 706**

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından RumKale kazasına tâbi' Tavşanviran karyesi sâkinlerinden Kasım bin Süleymân tarafından zikr-i ati husus taleb ve da'vaya ahz û kabz veledi'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve husus-ı mezkûreye müteveffât olduğu umûrun külliyesine vekalet-i âmm mutalik-i sahih şer'le vekil olduğu İbrahim Efendi ibn 'Abdurrahman ve 'Osman Ağa el-Hâc 'Ömer Ağa nâm kimesnelere bâ mestûre sırran ve ba'de Kadir bin 'Ali ve Şeyhobin Hasan nâm kimesnelere dâhi 'allenen lede't-tezkiye-i 'adlve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Halfeti karyeli Kara Mehmed bin Mehmed ve 'Ömer bin Köse Bey nâm kimesnelere şehâdetleriyle münhasıra hasmı cahidde bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'iyye lâhık olan Latifzâde Mehmed Efendi bin medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'i 'aliyede karye-i mezbûre sâkinlerinden Halef bin Yusuf'a nâm şahsı akil ve bâliğ muvaceheesine tarihten beş mâh mukaddem bir re's keçi için Kasım ile Halef miyanelerinde vuku'a bulan mukayyidalarında elli dirhem kor bir taşı merkûm Halef birden kaldırıp mukim merkûm Kasım'ın ağzının sağ tarafına sarb etmekle merkûm Halef'in... nas mukim merkûm Kasım'ın fevkanı iki ve tahtanı üç senaya deyişlerinde kesr ve birinden çıkarıp gaya intîfâ' mümkün olmamakla mezkûr deyişlerin birinin deyni olan beşer yüz dirhemden iki bin beş yüz dirhem şer'i sim halısı merkûm Halef'ten bi'l vekale merkûm Halef'in inkârına taleb ve da'vâ edip müdeama dâhi isbâtta izhar acz etmemle ol-vechile beyinemizde mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti beyinemize muslahin dostuyla ıslah olunub ben mukim muzâfa tasdi eylediğim da'vâmdan fareğ olub merkûm Halef dâhi kendi malından mecmu'a dokuz yüz guruş bedeline altı yüz guruş kıymetli on beş 'aded keçi ve üç yüz guruş kıymetli bir re's merkeb ve bir re's inek vermek üzerine sulh olub merkûm Halef bedel-i sulh mezkûru dâhi meclis-i sulhta bâkî def' ve teslim ve ben dâhi ahz û kabz edüb husus-ı mezkûre ve mayides-i menh müta'alik-i âmm ve da'vâ-i vekaf-ı i'man ve muhasemattan müvekkilim muzâffa merkûm Halef'in zimmetine ibrâ-yı âmm sahih-i şer' ile ibrâ ve iskât

merkûm Halef dâhi bedel-i sulhun istirdâdına muteallik-i âmm da'vâdan müvekilim merkûm Kasım'ın zimmetine ibrâ ve her birimize aherin ibrâsına kabul eyledi didikte gibbe't-tasdik mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min Recepü'l-ferd sene aşını ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Rumkale kazasına tâbi' Tavşanviran karyesi sâkinlerinden Kasım bin Süleymân'ın Halef bin Yusuf'tan alacak hakkı olan dokuz yüz guruşa denk gelen altı yüz guruş kıymetli on beş 'aded keçi ve üç yüz guruş kıymetli bir re's merkeb(eşek) ve bir re's inek alacağına dair kayıt.

707

Haleb vilâyet-i dâhilinde medîne-i Urfa muzâffatından Rumkale kazasına tâbi' Tavşanviran karyesi sâkinlerinden Kasım bin Süleymân tarafından zıkr-i ati husus taleb ve da'vaya ahz û kabz veledi'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve husus-ı mezkûreye müteveffât olduğu umûrun külliyesine vekalet-i âmm mutalik-i sahih şer'le vekil olduğu İbrahim Efendi ibn 'Abdurrahman ve 'Osman Ağa el-Hâc 'Ömer Ağa nâm kimesnelere bâ-mestûre sırran ve ba'de Kadir bin 'Ali ve Şeyho bin Hasan nâm kimesnelere dâhi 'allenen lede't-tezkiye-i 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Halfeti karyeli Kara Mehmed bin Mehmed ve 'Ömer bin Köse Bey nâm kimesnelere şehâdetleriyle münhasıra hasm-ı cahidde bi'l-muvacehe ber nech-i şer'i sabit ve sebut vekaletine hükmü şer'le lâhık olan Latifzâde Mehmed Efendi bin medîne-i mezbûre hükümet konağında meclis-i temyîze mâhsus odada mün'akid meclis-i şer'i 'aliyede karye-i mezbûre sâkinlerinden Halef bin Yusuf'a nâm şahsı akil ve bâliğ muvacehesine tarihten beş mâh mukaddem bir re's keçi için Kasım ile Halef miyanelerinde vuku'a bulan mukayyidalarında elli dirhem kor bir taşı merkûm Halef birden kaldırıp mukim merkûm Kasım'ın ağzının sağ tarafına sarb etmekle merkûm Halef'in ... nas mukim merkûm Kasım'ın fevkanı iki ve tahtanı üç senaya deyişlerinde kesr ve birinden çıkarıp gaya intifâ' mümkün olmamakla mezkûr deyişlerin birinin deyni olan beşer yüz dirhemden iki bin beş yüz dirhem şer'i sim halısı merkûm Halef'ten bi'l vekale merkûm Halef'in inkârına taleb ve da'vâ edip müddeama dâhi isbâtta izhar acz etmemle ol-vechile beyinemizde mukayyidat-ı kesire ve muhasemat-ı şedide ceryan etmişti beyinemize muslahin dostuyla ıslah olunub ben mukim muzâfa tasdi eylediğim da'vâmdan fareğ olub

merkûm Halef dâhi kendi malından mecmu'a dokuz yüz guruş bedeline altı yüz guruş kıymetli on beş 'aded keçi ve üç yüz guruş kıymetli bir re's merkeb ve bir re's inek vermek üzerine sulh olub merkûm Halef bedel-i sulh mezkûru dâhi meclis-i sulhta bâkî def' ve teslim ve ben dâhi ahz û kabz edüb husus-ı mezkûre ve mayides-i menh müta'alik-i âmm ve da'vâ-i vekaf-ı i'man ve muhasemattan müvekkilim muzâffa merkûm Halef'in zimmetine ibrâ-yı âmm sahih-i şer' ile ibrâ ve iskât merkûm Halef dâhi bedel-i sulhun istirdâdına muteallik-i âmm da'vâdan müvekkilim merkûm Kasım'ın zimmetine ibrâ ve her birimize aherin ibrâsına kabul eyledi didikte gıbbe't-tasdik mâ-vâki' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min Recepü'l-ferd sene aşini ve tis'în ve mi'eteyn ve elf.

İşbu sicil bu mâhalledede hitam bulmuş olduğundan diğer sicile ibrâ olunmuştur.

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed.....

**Mühür: es-Seyyid Mehmed...**

**Özet:** Taraflar arasındaki alacak hakkıyla ilgili davaya dair kayıt.

**Değerlendirme:** Rumkale kazasına tâbi' Tavşanviran karyesi sâkinlerinden Kasım bin Süleymân'ın Halef bin Yusuf'tan alacak hakkıyla ilgili açılan dava sonucu çıkan anlaşmazlığa dair kayıt.

## SONUÇ

Tez çalışmamızın temelinde Urfaya ait olan 213 Numaralı Şer'iyeye Sicilinin transkripsiyonu ve belgelerin değerlendirilmesidir. Aynı zamanda Urfa'nın tarihsel gelişim süreci ve hukuk sisteminin temel dayanak noktaları da ele alınmıştır. Buradaki asıl gayemiz (H.1290-1292/M.1873-1875) yıllarını kapsayan Urfa Şer'iyeye Sicilinin esas itibarıyla hukuk sistemiyle ilişkili olması ve bu nedenle hukuk sisteminin nasıl ortaya çıktığı ve Osmanlı'dan önceki hukuki uygulamaların nasıl olduğunun anlaşılmasıdır.

Tezimizin temelini oluşturan 213 nolu sicilde geçen belgelerdeki temel dava konuları genellikle miras paylaşımı, evlenme, boşanma, ölüm hadiseleri, vasi tayini, az da olsa vakıfların bakımıyla ilgili konular, arazi üzerine çıkan davalar gibi pek çok nedenler dolayısıyla çeşitli dava örnekleri mevcuttur. Genellikle ekonomik ve sosyal nedenler dolayısıyla çıkan davalar görülmektedir. Aslında bu dava örneklerini günümüz toplumuyla kıyasladığımızda dönemin değişen koşullarına rağmen çıkan sorunların genelde miras, evlenme, boşanma gibi nedenlerden dolayı ortaya çıktığı aşıkardır.

213 nolu sicilimizde aynı zamanda gayr-i Müslim halkın da mahkemeye benzer nedenlerden dolayı dava amacıyla başvurduğu görülmektedir. Gayr-i Müslim halk Osmanlı Devletinde eşitlik esasına göre ilgi görmüş ve ikinci sınıf toplum muamelesi görmemiştir. Bu durum belgelerden de anlaşıldığı üzere Osmanlı'nın temel prensibi olan ırk, din, dil ayrımı yapmaksızın herkese adil davranıldığını göstermesi açısından önemlidir.

Yine 213 nolu sicilimizde yer alan mekan isimleri eski yerleşim birimlerinin günümüze kadar varlıklarını devam ettirdiği konusunda bilgi imkanı sunmuştur. Bazı yer isimleri ise; Rumkale'nin Halfeti olması gibi günümüze gelinceye kadar isim değişikliğine uğramıştır. Sonuç olarak 213 Numaralı Şer'iyeye Sicilinin gayesi, Urfa'nın geçmişinden yola çıkarak Urfa tarihini aydınlatmaktır.

## KAYNAKÇA

Abdullah, Ekinci, “Urfa ve Çevresinde Türk Akımları”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 1, 2004, 260- 261.

Abul Faraç, *Abul Faraç Tarihi*, çev. Ömer Rıza Doğrul, Ankara: TTK Yayınları, 1999.

Akdağ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisadi ve İctimai Tarihi*, İstanbul: Cem Yayınevi, 1995.

Akgündüz, Ahmet, *Osmanlı Kanunnameleri*, İstanbul: Fey Vakfı Yayınları, 1990.

\_\_\_\_\_ “Osmanlı Kanunnameleri”, *Türkler*, C.10, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

\_\_\_\_\_ “Şer’iyye Sicilleri,”: *T.D.A.V*, C.1. İstanbul: 1998.

Akşit, Oktay, *Roma İmparatorluğu Tarihi*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1970.

Albayrak, Yusuf, *Antik Dönemde Edessa*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Ankara, 2000.

Aslan, Nasi, “Milli Arşiv İçerisinde Şer’iyye Sicilleri Eğitim ve Terminoloji Problemi”, *1. Millî Arşiv Şûrası*(Tebliğler-Tartışmalar), No: 12, Ankara: BDAGM Yayınları, 1998.

Ateş, Toktamış, *Osmanlı Toplumunun Siyasal Yapısı*, Ankara: Ümit Yayınları, 1996.

Avcı, Casim, “Naib”, *DİA*, C.32, Ankara: TDV Yayınları, 2006

Avcı, Necati, *Harran ve Bilginleri*, Ankara: İlahiyat Yayınları, 2007.

Aydın Bilgin, Ekrem Tak, *İstanbul Kadı Sicilleri Üsküdar Mahkemesi 1 Numaralı Sicil*(H. 919 - 927 / 1513 - 1521), İstanbul: İsâm Yayınları, 2008

Aydın, Mehmet Akif, *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul: Hars Yayıncılık, 2005.



Bağmancı, Fatma, *216 numaralı Şer'iyeye Sicilinin Hukuksal Analizi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa, 2006.

Bayındır, Abdülaziz, *İslam Muhakeme Hukuku*, İstanbul: İ.İ.A.V. Yayınları, 1986

Bosch, M. E, *Helenizm Tarihinin Ana hatları- I. Kısım Büyük İskender İmparatorluğu*, çev. Afif Erzen, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No:161, 1942.

\_\_\_\_\_, *Helenizm Tarihinin Ana hatları- II. Kısım Roma İmparatorluğuna Katıldıkları Tarihe Kadar Helenizm Devletleri* çev., Sabahat Athan, İstanbul : İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları,1943.

Coulson, N.J., İslâm Hukuku, çev.Sururi Aktaş, Erzincan: *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1997.

Çadırcı, Musa, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, 2.Baskı, Ankara: TTK Yayınları, 1997, s. 89.

Çelebi, Evliya, *Seyahatname*, haz., Tevfik Kuran, İstanbul: Üçdal Neşriyat, C.3, 1985, s. 812

Çelik, Bahaddin, *An Early Neolithic Settlement in the Center of Şanlıurfa*, Berlin: Turkey Neo-lithics, 2000.

Demirkent, Işın, *Urfa Haçlı Kontluğu Tarihi*, Ankara:TTK Yayınları, 1990.

\_\_\_\_\_, 'Urfa Haçlı Kontluğu Tarihine Bir Bakış ( 1098–1144) ', *Tarih ve Kültürel Değerleri İçinde Şanlıurfa ve GAP*, Hz. Abdulkadir Karahan, İstanbul,1988.

Develioğlu, Ferit "Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat," 14. Baskı Ankara: 2000

Ebû Dâvud: *es-Sünen*, Kahire: TDV, 1280.

Ekinci, Ekrem Buğra, *Osmanlı Mahkemeleri*, İstanbul: Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 2010.s. 9

Çelebi, Evliya, *Seyahatname*, haz., Tevfik Kuran, İstanbul: Üçdal Neşriyat, 1985.

Fendoğlu Tahsin, “Osmanlıda Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, *Osmanlı*, Cilt 6, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999.

Gedikli, Fatih, “Şer’iyye Sicillerinin Hukuk Tarihi Açısından Önemi ve Sicillere Dayalı Araştırmalar”, *Dünden Bugüne Osmanlı Araştırmaları (Tespitler Problemler-Teklifler)*, İstanbul: İsâm Yayınları, 2007

Gökbilgin, Tayyib, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*, İstanbul: Her Yönüyle Şanlıurfa İl Yıllığı ve Şanlıurfa Valiliği Yayınları, 1992.

Göney, S., *Şehir Coğrafyası 1*, İstanbul: İstanbul Üniv. Fen-Edb.Fak. Yay. No: 2274, 1995.s. 15

Göyünç, Nejat, *16. Yüzyılda Mardin Sancağı*, Ankara: TTK, 1991.

Hâce Muhammed Hasen Can Sâhib Serhendî: *İkrikü'n-Necât*, İstanbul: Haydarâbad 1931 Baskı Ofset, 1992.

Hitti, Philp K, *History of Syria*, London: Lebanon and Palestion, 1957.

Honigman, Ernest, *Bizans Devleti'nin Doğu Sınırı*, (çev. Fikret Işıltan) , İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Yayınları. NO.1528, 1970.

Işıltan, Fikret, “Şanlıurfa Tarihine Genel Bir Bakış”, *Tarihi ve Kültürel Boyutları İçerisinde Şanlıurfa ve Güneydoğu Anadolu Projesi(GAP) Sempozyumu, Şanlıurfa 16-19 Kasım 1987*, İstanbul, 1988, s.59.

\_\_\_\_\_, *Urfa Bölgesi Tarihi* , İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 843, 1960.

İnalcık, Halil, *Osmanlı'da Devlet Hukuk Adalet*, İstanbul: Eren Yayınları, 2000.

\_\_\_\_\_, “Osmanlı Hukukuna Giriş:Örfi-Sultani Hukuk ve Fatih'in Kanunları”, Ankara: *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 1958.

J. H, Johnson, *Urban Geography*, , London: Pergamon Press: 1972.

Kalabalık, Halil, *Hukukun Temel Kavram ve Kurumları*, Trabzon: Derya Kitapevi, 1999.

Karluklu, Şaziye, *The City Reborn of Water Şanlıurfa*, İstanbul: Garanti Leasing Our Prouncies 2, 1998.

Kemaleddin Ebul Kasım Ömer b. Ahmed İbnül Adim, *Historie D'alep* çev., Sami Dahe, Damaşk, 1951.

Korkmaz, Songül, *205/1 Numaralı Şer'iyeye Sicillerinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2006.

Kürkçüoğlu, A. C. “Şanlıurfa’da Yapılan Arkeolojik Araştırmalar, Kazılar ve İl Sınırları İçindeki Sit Alanları”, *Şanlıurfa-Uygurluğun Doğduğu Şehir*, Ankara: Şurkav Yayınları, 2002.

Kütükoğlu, Mübühat S., *Osmanlı Belgelerinin Dili*, İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 1994.

Mar Yesua, Süryani, *Mar Yesua Vakayinamesi*, çev., Mualla Yanmaz, Şehir Matbası, İstanbul, 1958.

Mateos, Urfalı, *Urfalı Mateos Vekayinamesi ve Papaz Grigor’un Zeyli*, çev., Andreasyan, H. D., Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2000.

Memiş, Mehmet, *Şanlıurfa Medreseleri, Basılmamış Doktora Tezi*, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1998.

Merçil, Erdoğan, “Selçukluların Anadolu’ya Gelişinden Haçlı Seferlerinin Başlangıcına Kadar Urfa’nın Durumu”, “*Belleten*”, Cilt 2, Ankara: s. 203,

Akdağ, Mustafa, *Türkiyenin İktisadi ve İctimai Tarihi*, İstanbul: Cem Yayınevi, 1995.

Mansel, MüfitAli, *Ege ve Yunan Tarihi*, Ankara: TTK Yayınları, 1988.

Ortaylı, “İlber, “Osmanlı İmparatorluğunda İktisadi ve Sosyal Değişim” *Makaleler 1*, Ankara: Turhan Yayınları, 2002,

Pakalın, Mehmet Z., *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü II*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1983.

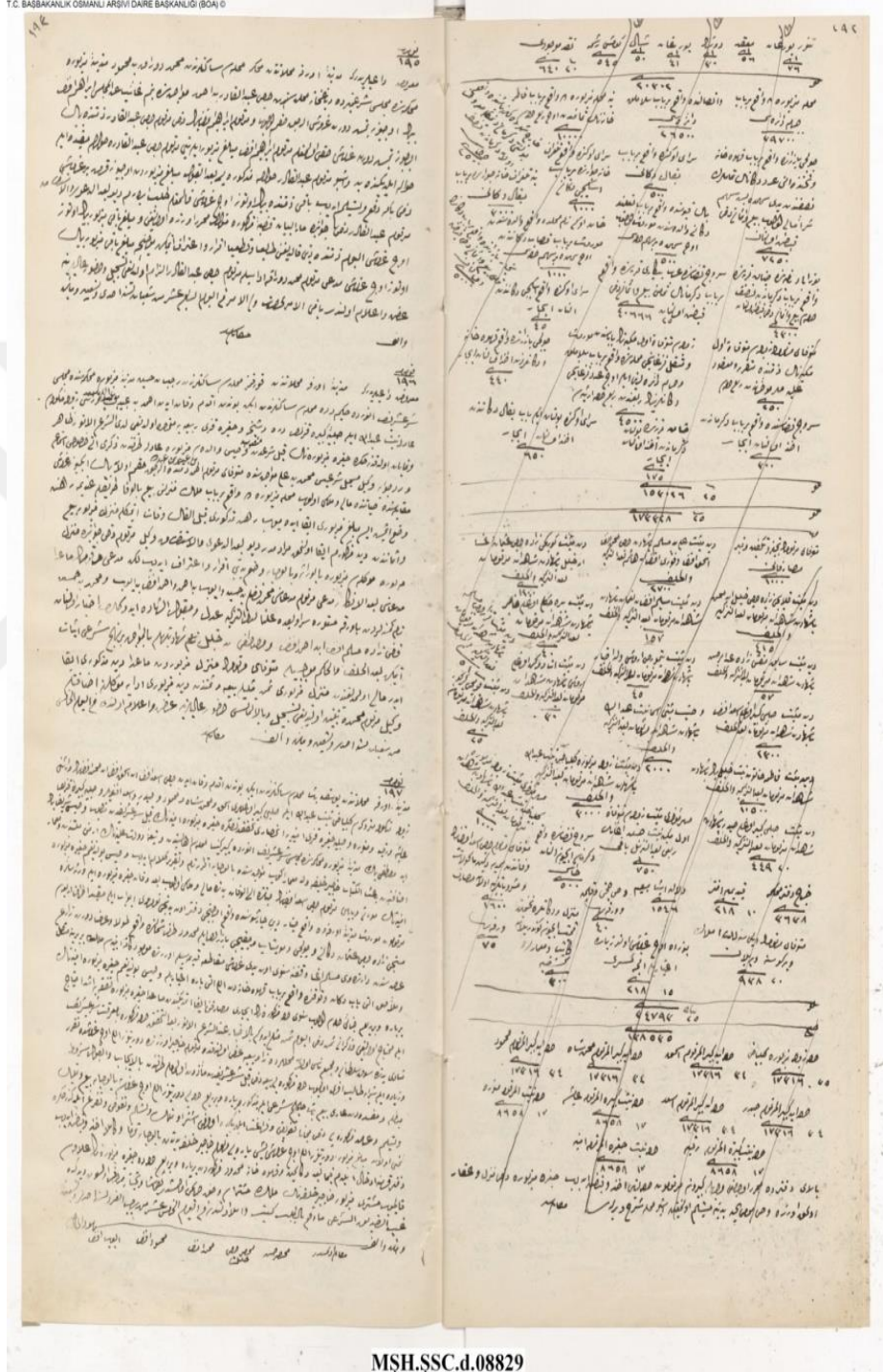
- Parlatır, İsmail, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Ankara: Yargı Yayınevi, 2009.
- Paydaş, Kazım, ‘ Büyük Selçuklu Devleti Kumandanlarından Urfa Fatihî Bozan Bey’, *Türk Dünyası Araştırmalar Dergisi*, s. 156, Haziran 2005
- R. M, Northam, *Urban Geography*, New York: John Wiley&Sons, 1979.
- Sâmi, Şemseddin, *Kâmûs-ı Türki*, İstanbul: Çağrı Yayınları, 2004.
- Savaş, Sava, *İslam Hukuku Nazariyatı Hakkında Bir Etüd*, çev. Baha Arıkan, C.1, İstanbul, (tarihsiz), s. 43
- Segal, J. B., *Edessa (Urfa)-Kutsal Şehir*, çev. A. Arslan, İstanbul: İletişim Yayınları, 2002.
- Sümer, Faruk, *Oğuzlar (Türkmenler) Tarihleri- Boy Teşkilatları- Destanları*, İstanbul: Türk Dünyası Araştırmalar Vakfı, 1992.
- Tuğ, Salih, *İslâm Ülkelerinde Anayasa Hareketten*, İstanbul: İrfan Yayınları, 1969.
- Turan, Osman, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, İstanbul: Boğaziçi Yayınları, 7. Baskı, 1999.
- Uluslararası Katılımlı Bilim, Din ve Felsefe Tarihinde Harran Okulu Sempozyumu*, Cilt 2, Şelale Matbaası, 2006.
- Umur, Ziya, *Türk Hukuk Tarihi Dersleri*, İstanbul: Beta Yayınları, 1987,
- Uzunçarşılı , İ. Hakkı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, Ankara: TTK yay, 1988.
- Üçok, Coşkun “ *İsma Hukukunun Temel Kurallarından İçtihatla İçtihat Nakz Edilmez*”, *İmran Öktem'e Armağan*, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1970.
- Yanmaz, Mualla, *Mar Yesua Vakayinamesi*, İstanbul: Şehir Matbası, 1958.
- Yazır, Elmalılı Hamdi, “Alfabetik İslam Hukuku ve Fıkıh İstılahları Kamusu”, *hüccet*, İstanbul: Eser Yayınları, 1992,

EKLER

Belge Örnekleri:

A.1

T.C. BASBAKANLIK OSMANLI ARŞIVI DAİRE BASKANLIĞI (BOA) ©



MŞH.SSC.d.08829





